PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PL Nevres, 'Osman
248 Divan-ı 'Osman Nevres
N49A17
1873

530

17/140

سطر	صحیفه	صواب	خطا
١٠	٤	حیا	حبا
٢٩	٥	غذا	غدا
٦	٤٢	ابلیه‌مز	ابله‌یه‌مز
٨	٤٢	باشلایه‌لم	باشله‌یه‌لم
٩	٤٥	خرده کیردان	خورده کیران
٣	٤٦	طالغة طالغة	طالقه طالقه
٦	٤٧	اندیشه‌ك ایله	اندیشه ایله
٣	٥١	کوکلی پیردرددهره مرید	کوکلی دهر پیردرده مرید
١٣	٥١	صبره	جبره
١٢	٥٦	صیغمز	صقمز
٢٢	٥٧	مدحن	مدحین
٢٣	٦٣	کولمز	کلمز
١٤	٧٥	سیاهك	سیهلك
١٥	٧٨	نورس	زس
٢٣	٧٥	کلزاری	کلزار
٢٠	٩٨	اولوز	والور
١٥	١٠٠	خنادندر	حنادندر
٨	١٠٣	سوزدیه‌مم عشق	سوزدیه عشق‌مم
١	١١٣	بیجا	بیبجا
٢٠	١١٨	بوس	پوس
١٤	١٢٢	کالر	کالری
١٧	١٢٥	صالمه میانه بحث میانی	صالمه بحث میانه‌یانی
١٩	١٢٥	چوق ایتمه	چون ایتمه
٢١	١٣١	یاقار	یقار
١١	١٣٢	التیام	التئام
٨	١٣٣	یوقدن اوز که نه‌یه اچدم	یوقدن اوزکه‌یه‌نه اچدم
١٧	١٣٣	عنف ایله	عنق ایله
١٥	١٣٦	انی	اتی

سطر	صحيفه	صواب	خطا
١٧	١٣٦	نه	نه
١٣	١٤٦	ناشطه	ماشطه
٢٠	١٤٦	تزيين	تزبين
٤	١٤٧	نورس	نوزس
١٢	١٤٨	ملامت	ملاحت
٢٢	١٤٨	نمکی‌سن	نمکیسن
٠٧	١٤٩	بال	پال
٢٣	١٤٩	اول پری‌شانه	پریشانه
٢٦	١٤٩	پیکانه‌لر	پیکانه‌لر
٠١	١٥٠	پیاپی	پیسابی
١٣	١٥٢	نای	نابی
٦	١٥٤	کبررسه	کبرسه
٧	١٥٤	مقوس	مقـدس
١١	١٥٦	روان	وان
٢١	١٥٧	خالدن	حالدن
٢١	١٥٧	بنجـه	بجـه
١٢	١٥٨	نیلدی	یلدی
١٥	١٦٠	عشق ایجره خوش	عشق خوش
١٨	١٦١	اینه	نیه
٢٤	١٦١	شمعی وهم	شمعی‌هم
١	١٦٦	آوروپا	آور پا
٢١	١٧١	کولرم	کارم
٢١	١٧٢	دکلمیدم	دکلیدم
٦	١٧٣	لبنده	ابکده
١٤	١٩٥	سنبل	شنل
١٤	٢١٧	پیسان	بیسان
٧	٢٢١	خورشید	خرنورشید
٣	٢٢٣	کافران	کافرن
٣	٢٢٣	پرستند	پرشند

سطر	صحیفه	صواب	خطا
۱	۲۲۵	دزسپهر	تن سپهر
۲۵	۲۲۵	دلسوخته	دلسوخة
۱	۲۲۶	نیسته	نبسة
۱	۲۲۷	بخدا	پخدا
۲۷	۲۲۷	عربده	عریدهٔ
۱۰	۲۳۰	نچمیدست	نچمیده‌ست
٤	۲۳۱	ازماست	نزماست
۲۱	۲۳۱		ازسراب کسم
۳	۲۳۲	برخاست	بزخاست
۱۲	۲۳۲	...	...
۸	۲۳٤	کشوریرا	کشو یرا
۱۸	۲۳٤	کر	ککر
۱	۲٤۰	نابجا	نابخا
۱٤	۲٤۲	بودند	بوند
۱۳	۲۵۷	کرزویانیم	کردانم چنین
٦	۲٦۵	باری	بازی

Nevres, ʿOsmān
Dīvān-ı ʿOsmān Nevres

﴿ ديوان عثمان نورس ﴾

دار الطباعة العامره
٢٥٧

LIBRARY
MAY 15 1972
UNIVERSITY OF TORONTO
PL 248 N49A17 1873

بسم الله الرحمن الرحیم

الرباعیات فی المناجات

یامن زکت النفوس من طیب ثناك * لاملجأ لاملاذ لا کهف سواك
انت الهادی ونهتدی منك الیك * قد خاب من ابتغاوه غیر رضاك

دیکر

ای خالق مهر وماه وافلاك وبروج * براوج ثنای تو محالست عروج
تو بر همه حاکمی وکسرا نبود * از دائرهٔ حکم تو امکان خروج

دیکر

ای وار ایدن ایکی حرف ایله دنیایی * ایجاد قیلان طبایع اشیایی
اقرار ایدرم که یوق شریکك سنسن * یوقدن وار ایدن جهان ومافیهایی

دیکر

امرکله سپهر نیلکون دائردر * خورشید ایله ماه روز وشب سائردر
بیلم نه دیم نه سویلیم کیم عالم * ادراکده کنه ذاتکی حائردر

دیکر

دارندهٔ تن دهندهٔ روح تویی * مرهم نه سینههای مجروح تویی
قدوس ومهیمن ورحمن ورحیم * فرد وصمد وسلام وسبوح تویی

دیکر

یارب بجز از هدایتت نیست دلیل * جز لطف توکس شفا نبخشد بعلیل
توآن صمدی که پادشاهان جهان * در موکب عزت تو خوارند وذلیل

دیکر

دیکر

ای عالم هرچه درصدورست وقلوب * پوشندهٔ عیبها و غفار ذنوب
دانی همه را وپرده برکس ندری * علام غیوبستی وستار عیوب

الرباعیات فی النعت

یا من نصبت له خیام الافلاك * قد حار باحصاء ثناك الادراك
لولاك لما البدر تلألا وکذا * ما اشرقت الشمس صباحا لولاك

دیکر

ای سرور انبیا شهنشاه رسل * وی راهنمای خلق وهادیٔ سبل
ازخلقت کائنات مقصود تو یی * یعنی همه کائنات جزء اند وتوکل

دیکر

سن پادشه سریر ما اوحاسن * محبوب خدا کزیدهٔ مولاسن
دوشمزیره سایه‌ك ای سرافراز جهان * کیم سرو ریاض عالم بالاسن

دیکر

ای سرمهٔ چشم حور خاك قدمك * جبریل نواله خوارخوان کرمك
اول کون که سکا ویردی رحمت علمی * خط چکدی صحیفهٔ عصاته قلمك

نعت شریف

اولور ایدی دهنك سری رونمای وجود * عدمله ممکن اولیدی کر التقای وجود
حدیثه باشله مایدی دهانك اولمزایدی * وجود ایله عدمه واقف اولیای وجود
اکاوجود وعدم بسته دردیلرسه اولور * بقا فنای وجود وفنا بقای وجود
کتاب وحی کتبخانهٔ عدمده ایدی * تکلم ایتمسه‌ك اولمزدی آشنای وجود
ازلده عکس فلك چشم بوده دوشمش کیم * عدمده در الی الیوم ماجرای وجود
محالدر دهنك سرین آشکار ایتمك * بومسئله کورینور بنجه ماورای وجود
مراد دانهٔ خالکله صید آدم ایدی * دکل که کندم ایچون دوندی آسیای وجود
هوای شوقك ایله آدمه کلنجه یه دك * نیجه مسامعی شادایلدی صدای وجود
سن اول حرمده که محملنشین عزت ایدك * نه کاروان عدم واردی نه درای وجود
نه نشئه سن که صفابخش قیلدی ارواحه * سنکله کردش جام جهانمای وجود
محبتك اثری اولمسیدی کربادی * باشنده اسمز ایدی خلقتك هوای وجود
حقیقت آینه سندن اولنجه عکس انداز * جمالك اولدی تماثیل رونمای وجود

وجودك اولمسه كرواجب الوجوده دليل * وجود واجبى بيلمز اولى النهاى وجود
احاطه ايتمز ايكن عرش روحكى بيلم * محيط اولدى نصل جسمكى فضاى وجود
سوا بى تركله سن حقه اتصال ايتدك * كه اتصال وتجرد در اقتضاى وجود
جهان اوياندى اونشئه يله كيم خبرويردى * پيام بعثتك ارواحه مبتداى وجود
مسيحه اولدى سنك معجزهك مدار حيات * كليمه ويردى سنك حكمتك عصاى وجود
وجود حكمك ايچون مقتضى وجود ثبات * بقاى شرعك ايچون ملتزم بقاى وجود
قرير روشنئ طلعتكله چشم شهود * بلند مرتبه قدر تكله پاى وجود
دمك مسيحه يتشديردى فيض نفخهٔ روح * كفك باغشلدى موسايه كيمياى وجود
تكلمكله كهر ريزدر لب اعجاز * تبسمكله صفا خيز در نماى وجود
نمك چشيده لبك مايهٔ حيات مسيح * عرق چكيده رخك جوهر حباى وجود
اميد وار نوالك توانكر و درويش * دخيل باب امانك كداى وباى وجود
قالوردى تختكه ملك جاودان خالى * سن اولمسيدك اكرانده پادشاى وجود
سرودكاه ذرود كندر آسمان وزمين * براوزكه شيله دكل نغمه ساز ناى وجود
اصول نعتكى تعليم قيلدى ارواحه * كلوى آدمى تقسيم ايدن نواى وجود
محيط بحر كمالك هويت مطلق * شناور اولمزاو درياده دست و پاى وجود
غناى مطلقه نازايلسه نوله فقرك * كه خلقه فخرايدر اول فقرايله غناى وجود
مكوناته لزوم نبوتك ثابت * بوبرلزوم كه اندندر اهتداى وجود
سنكله بولدى حيات آدم صفى الله * جهان فدا سكا يا مصطفى صفاى وجود
اكرچه واسطهٔ وحى ايدى سكا جبريل * دلالت ايتمسه‌ك اولمزدى پركشاى وجود
باقلسه آينهٔ پاك قلب انوريكه * عيان اولور كه ندر عرشه استواى وجود
شيوع نور ظهورك شبيدى اول شب كيم * مزين اولدى مصابيح ايله سماى وجود
ستايش ايتمدى سن كبى برخداوندى * لسان خلق اوله لى داستان سراى وجود
سن اول حيات جهان جان جاودانسن كيم * سنك ايله متصور دكل فناى وجود
محمدا سن اودر يتيمسن كه سكا * مقامدر صدف بحر اصطفاى وجود
محمديتك ايله محاط در ديرايدم * اوليدى معرفته بشقه بر وعاى وجود
محمديت ايله احمديتى انجق * عطا بيوردى سكا واهب العطاى وجود
نظيريوق سكا چون اى وحيد عالم قدس * نوله ديسم سكا احمد احد نماى وجود
طلوع نور تو از مشرق فاحببتست * وجود بهر تو شد نى تو از براى وجود
ايدلميه ايدى تعيين سنكله نقطهٔ بدأ * معدل اولمز ايدى خط استواى وجود

سن اولمسیدڭ اکر نقش صورت ایجاد * مصور اولمزایدی قبهٔ بنای وجود
ظهور شرع جلیلڭ کراولمسیدی مراد * مسجل اولمزایدی فتویٔ قضای وجود
مدار سراحد احدیتکده کی میم * نه ایمدر که حدوثی قدم نمای وجود
لبکدن الدیغی بوی الست نشئه سیدر * که فیض روح ایله لبریزدر انای وجود
سنکله بولدی مباهات وآرلق یوقسه * سکا کانجه یه دك یوقدی ملتجای وجود
قالوردی خضر سراب عدمده شمدیه دك * سن اولمسیدڭ اکر چشمه آشنای وجود
شراع شرعڭ اکر آچمایدی ایتمزایدی * خدا سفینه سنه نوحی ناخدای وجود
ایا مخاطب نص وانك لعلی * علای قدرڭ ایله معتلی علای وجود
سنی ستایشه تشویق ایدر بنی قلمم * کونش یانده اولور ذره خودنمای وجود
کیررمی عقله سنڭ کبی برشه رسلی * ثنایه قادر اوله بن کبی کدای وجود
کیم نه یم که سنی مدحه راهجو اوله یم * اولورمی دود عدم شمع روشنای وجود
مکرم ایتدی سنی خلعت ستایش حق * کیندی قنغی بدن بویله برقبای وجود
اکر بسیط ومرکب عرضله جوهرهم * لسان واحد اولوب ایتسه لر ثنای وجود
بنه ستایشڭ ایفایه قادر اولمزلر * مکرسنی ایده مدح وثنا خدای وجود
نه سویلیم شب معراجدن که اولدی اوشب * جمال لم یزلی پرده برکشای وجود
اوشب سکا حرم لامکان غیبیده * تجلی ایلدی واجب کیدوب غطای وجود
سن اول کیجه سفر ایتدڭ اوعالمه که سکا * نه لاخلا ایدی حاجزنه لاملای وجود
نشاط سدره نشینان عرشی قیلدی فزون * فرازسدره یه پرواز ایدوب همای وجود
طوناندی تخت بقا زیب کن فکانله که تا * کوره سنڭ کبی برپادشه سرای وجود
ایده صلات وسلامیله حق سنی تبجیل * اوله مربیٔ ارواح تابقای وجود
چهار یارکزینڭ که انلرایله بلند * چهارتخت وچهارافسر سرای وجود
بری جناب ابوبکر حضرت صدیق * چکلدی عرشه انڭ نامنه لوای وجود
بریسی حضرت فاروقدر که بولدی تمیز * دلیل عدلی ایله علت وشفای وجود
بریسی حضرت عثمان جناب ذی النورین * کایدردی کورسه حیا آنی کبریای وجود
بریسی شیر خدا مرتضی علی ولی * وصی برحق ومختار ومقتدای وجود
بوچار رکن معظمله اولدی دین قائم * بوچارتن ایله بولدی شرف ردای وجود
ایا حبیب خدا مصطفی شفیع عصات * ظهور نورڭ ایله منتشر ضیای وجود
مخصص اولدی سنڭ ذاتکه صلات وسلام * تشرف ایلدی نامڭ ایله صلای وجود
مدار خلقده دورانه قادر اولمز ایدی * نوال مدحڭ اکر اولمسه غدای وجود

مؤثر اولمزایدی مستجاب دوشمز ایدی * اوقونمسیدی کراسمك ایله دعای وجود
جمال شاهد نعتك نظاره ایتمك ایچون * چكلدی دیدهٔ ارواحه توتیای وجود
نوله اولور ایسه دلسیر نعمتك جبریل * سنك كه ماحضرك اولدی ماصفای وجود
شهود جلوه کر اولمزدی اولمسیدی اکر * جلای معرفتك سرمهٔ عمای وجود
سنك عنایت ولطفكدر اول وآخر * مراد ومقصد مبدأ ومنتهای وجود
شفاعتكله بكام ایت بوعبد عاصی یی * بحق آل عبا مفخر عبای وجود
عنایتكله خلاص ایله یارسول الله * كه جانكداز حضور اولدی ابتلای وجود
آیرمه کوکلمی حب علیدن اولدقجه
انکله منجلی آینهٔ ولای وجود

مرثیه

دمدرای دل آله یم دسته لوح وقلمی * شور ماتم ایله تجدید ایده یم کهنه غمی
تیغ خامه مله سپهرك جكرین پاره لیوب * بنده اجرا ایده یم قاعدهٔ محتشمی
درد ایله وای حسینم دیو فریاد ایده یم * یاقه یم آتش حسرتله قلوب اممی
سینه می یاندیره یم آتش سوزانم ایله * داغلیوب شعلهٔ شعرمله دل پرالمی
بر برار دنجه کلور حادثهٔ دور زمان * اکسك اولمز فلكك عالمه ظلم وستمی
بنده چرخه چیقاروب ناله لرم یاندیره یم * آه پیدرپی ایله حادثهٔ دمبدمی
کیتدی فریاد ایدرك حسرت ایله موسم عیش * آغله ای دیده كه قان اغلمه نك کلدی دمی
بومحرم مهیدر ماتم وشیون دمیدر
آه ایدوب درد ایله قان اغلمه نك موسمیدر
ایشته بوماه محرمده حسین اولدی شهید * هرنه کیم پرده ده مخفی ایدی هپ اولدی بدید
غرق اولوب خلق جهان جمله سیه جامه لره * کریهٔ ماتم ایله دیده لری اولدی سفید
ایلیوب ظلم ایله اول سروری آغشتهٔ خون * لایق لعنت وقهر ابدی اولدی یزید
اودم ازقالدی كه زیر وزبر اولسون عالم * كه دوشوب خاكه بویاندی قانه اول نخل امید
نیزه اوزره سر پرخون حسینی کوریجك * حیرتندن باش آچیق طاغلره چیقدی خورشید
نوهٔ احمد مختاری شهید ایلدیلر * نتدیلر آل رسوله کورك اول قوم عنید
آچدیلر باب غم وماتمی خلقك یوزینه * اوردیلر آه درمرحمت وعفوه کلید
ظلم ایله سینهٔ پرنوربنی چاك ایلدیلر
سدرهٔ رحمتی افتادهٔ خاك ایلدیلر

آه کیم ظلمله آغشتهٔ خون اولدی حسین * علم رحمت ایکن خاکه نکون اولدی حسین
موقف هائل تسلیمده مردانه طوروب * قوت پنجهٔ تقدیره زبون اولدی حسین
قطع ایدوب کردن کردوندن امل زنجیرین * خلقه سرمایهٔ سودا وجنون اولدی حسین
مست اولوب جام شهادتله وفازمره سنه * باعث ریش دل وداغ درون اولدی حسین
نقشنی دیدهٔ مردمدن ایدوب محو وداع * سبب جوشش انهار عیون اولدی حسین
کون کبی شعله ور بزم ظهور اولمشیکن * می تقدیر ایله مدهوش بطون اولدی حسین
کربلا حادثه کاهنده دوشوب تشنه جکر * خیمهٔ ماتم افلاکه ستون اولدی حسین

بزدخی ای دل ماتمزده آه ایلیه لم
آهمز دودی ایله چرخی سیاه ایلیه لم

کاش اولدم فلکك قصری خراب اولسه ایدی * دل خلق آتش حسرتله کباب اولسه ایدی
یقلوب لانهٔ بلبل قوروب کلشن دهر * مسکن خار وخس و بوم وغراب اولسه ایدی
صرصر قهر ایله طوفان اجل موجه کلوب * کشتیٔ عمر جهان غرقهٔ آب اولسه ایدی
قاپلیوب ابر غضب هر طرفن دنیانك * شمس امید فلك زیر سحاب اولسه ایدی
چالقنوب زلزلهٔ محشر ایله ارض وسما * امم روی زمین جمله تراب اولسه ایدی
فلك حادثه دن صاعقه لر نازل اولوب * سر آب امل خلق سراب اولسه ایدی
غیبدن عالمی طوفان قیامت بوریوب * کنبد هفت فلك انده حباب اولسه ایدی

ایرمیدی ولد فاطمه یه تك بوستم
اولمیدی جکر خلق کباب ماتم

بومروتمی که اهل حرم خیر بشر * بی سبب معرکه ده تشنه جکر جان ویره لر
قتغی بی مرحمت ایلر بوقدر ظلمی قبول * کیم ایدر جور وجفا آل رسوله بوقدر
خاندان نبوی تشنه لب افتادهٔ خاك * نیجه چرخ اولمدی اول حالی کوروب زیروزبر
نالهٔ واعطشا وا ابتا وامسا * صاچدی افلاکه چیقوب خرکه خورشیده شرر
برطرف نعرهٔ اعدا وهجوم دشمن * برطرف نالهٔ فرزند وفغان مادر
موی کن مویه کن اول معرکه ده اهل حسین * جمله سی خشك زبان سوخته جان تشنه جکر
باش آچیق یالین اياق جمله سی اعدایه اسیر * صانکه اول طائفه نك باشنه قوپدی محشر

قاره لر کیدی اوکون ماتم ایدوب چرخ فلك
آه ایدوب درد ایله قان آغلدیلر جمله ملك

بندن اول واقعهٔ مدهشه یی ایتمه سؤال * که بیان ایلیه مز واقعنی کلك مقال
ولد حیدری اول شمر اوله جق بی ایمان * ذبح ایدوب قانی ایله ایلدی صحرالری آل

راست كلدكجه جكركاه حسينه پيكان * عرشده دترر ايدى روح رسول متعال
پاكدر ذات خدابو يله صفتدن يوخسه * دامن عزته قوندى دير ايدم كرد ملال
جوشدى طوفان بلا چالقه لنوب موج بحار * قوپدى اوتاد زمين پاره لنوب صلب جبال
شهربانو كوريجك جسم حسينى بى سر * ناوك دشمن ايله هر يانى غربال مثال
آلوب آغوشنه اول پيكر خون آلودى * ديدى ايواه حسينم سكا نولدى نه بو حال

نه ايچون خاكه دوشوب قانه بو ياندك بويله
نه دراى مونس جان سنده بو حالت سويله

سويلمزسن نيچون اى سرو چمنزار صفا * سكا نولدى جكرم ياندى امان سويله بكا
اشته خورشيد طوغوب ايتدى جهانى روشن * آچ كوزك خوابدن اى نركس كلزار وفا
بومروتمى كه سن زادهٔ حيدر اوله سن * پايمال ستم دشمن اوله آل ولا
دون بقا مجلسنك شمع شب افروزى ايكن * بوكون اولدك مى تقدير ايله مدهوش فنا
نفس آفت دشمن ايله خاموش اولدى * شمع ديدارك ايكن مجلس ايمانه ضيا
هر طرفدن يوريوب كلدى سپاه دشمن * قالق امان غيرى اويان اى خلف شيرخدا
يازق اولدى سكا اى سيد آل هاشم * نيده يم چارهٔ ندر بويله ايمش حكم قضا

عمرم اولدقچه همان درد ايله فرياد ايده يم
خانهٔ عالمى فرياد ايله برباد ايده يم

سن نهال چمنستان دل حيدر ايكن * قرهٔ باصرهٔ حضرت پيغمبر ايكن
شمع خلوتكدهٔ خانهٔ راز ملكوت * صدف معرفت لم يزله كوهر ايكن
عالم وعارف ودانا وامين وصادق * فيض اسماء الهيه يه هپ مظهر ايكن
ديدهٔ روحه ضيا آينهٔ قلبه جلا * بشره راهنماى وملكه رهبر ايكن
باغبان جبروته كل نوخيز چمن * پادشاه ملكوته كهرافسر ايكن
نسخهٔ حكمت علم وعمله شيرازه * مجلس واسع حلم وكرمه زيور ايكن
حسن اخلاقله ملك ادبه حكمروا * نسب پاكله برج شرفه اختر ايكن

بنى بو درد ايله انجامى براقدك كتدك
جكرم آتش حسرت ايله ياقدك كتدك

چشم كريانمه شمدنكيرو دمدر همدم * دل ماتمزده مه درد والمدر محرم
بومصيبت بو بلا عالمه يوزكوستره لى * كوزمك ياشى كبى چيقدى كوزمدن عالم
دور پيمانهٔ سورا ولسه ده سنسز كوزينور * بكا هجرانك ايله حلقهٔ دام ماتم
اومازم مملكت سينه مى سندنصكره * دمبدم ايليه پامال فنا لشكر غم

عمر شیرینمی تلخ ایتسون اجل پاره لسون * بیستون املم تیشهٔ فرهاد الم
شعلهٔ برق فنا خرمنم ایتسون برباد * موی آشفته کبی خاطرم اولسون درهم
نیلرم کشور جانسوز وجودی سنسز * بکا منزل اوله شمدنکیرو صحرای عدم
نیجه بر آتش آهم ایله یانسون جکرم
ایلسون مردمی غرقاب بلا چشم ترم

برطرفدن دخی فریاد ایله زین عباد * صاریلوب والدینه ایتدی فغان وفریاد
کای بنم والدم ای سید آل هاشم * اختر برج هدا قطب مدار ارشاد
نیجه آه ایلیم درد ایله قان اغلیم * که ایرشدی بزه اعدای خدادن بیداد
ظلم ایدوب سینه کی چاك ایلدیلر خنجر ایله * نیجه قیدی سکا بیلم بو سپهر جلاد
بو مروتمی که آل قانه بو یانسون جسمك * آدمك قلبی طیانمز بوکا اولسه پولاد
حیفکیم اولدی اسوب صرصر کین دشمن * خرمن سلسلهٔ آل محمد برباد
فلمن بعدك اشکو المی یا ابتی * کیف امسی فرحا نارك تکوی الاکباد
بو روامی که پدرسز قالهیم بویله یتیم
نه مصاحب نه موافق نه رفیق ونه ندیم

کاش کور اولسه ایدی کوزلرم ای مهر فلك * کورمسیدم سنی بو حالده ای رشك ملك
کاش اول تیر بنم پاره لسیدی جکرم * ایرمسیدی بوزیان اول بدن نازکه تك
سکا اعدای خدا خیلی ستم ایلدیلر * یازق اولدی سکا ای ذات محمد مسلك
ذات پاکك کبی برسید نیکو کهره * کورنه بیداد ونه ظلم ایتدی عدوی بدرك
اومرم درد والم خنجری بسندنصکره * فرحك نقشن ایده صفحهٔ سینه مدن حك
بنی حسرت ایله قویدك بو فنادارنده * عزم اقلیم بقا ایلدك الله معك
کیمه شمدنکیرو رازم کهرین کشف ایدهیم * یالکز برسن ایدك کوهر اسراره محك
سنده ای ماه بو کون دیده دن اولدك مهجور
کریهٔ ماتم ایله چشممی ایتدك بی نور

کورنه کلمش باشنه آل عبانك نورس * نلر ایرمش کلشنه باغ ولانك نورس
عیب اولنمز بو مصیبتلره قان اغلرایسه * حشره دك دیده سی ارباب وفانك نورس
درد وآه وغم وماتم ایله تاریك اولسه * یری وار آینه سی اهل صفانك نورس
صبردن غیری نه تدبیر المزدن نه کلور * نیده لم بویله ایمش حکمی خدانك نورس
نیجه بو نجه ستم وظلمی کوروب دردندن * سرنکون اولمدی ایوانی سمانك نورس

کیم ایدر تیرایله اعدای خدادن بشقه * استخوانینی شکست اویله همانك نورس
ظلم ایله زادهٔ زهرایی شهید ایتسونلر * هیچ ممکنمی وقوعی بو بلانك نورس
بونی کیم ایتدی ایسه روحنه یوزبیك نفرین
ایده الله انی دوزخده مؤبد آمین

بونه درکاه معلادر نه فرخنده مقام * کیم دونر باشینه انك کنبد فیروزه فام
بونه میمون بارکهدر روضهٔ پرفیض کیم * خاك درکاهن طواف ایلرملائك صبح وشام
خاك پایینه مقابل مهر زرکی معیار * کنبد قصرینه نسبت چرخ جرم ناتمام
فوج فوج آهو کبی انی طواف ایلر قلوب * وارایسه شمدی بودر اهل دله بیت الحرام
بومقام سرور ملت خلیل اللهدر * منبع اسرار جد حضرت خیرالانام
شیخ ارباب کرم سرحلقهٔ اهل رضا * پادشاه کشور تسلیم اولی العزم همام
بونده خلاق جهان تسلیم بابن ایتدی فتح * بونده منشور نبوت مسك ایله بولدی ختام
بونده ظاهر اولدی جمله بینات لطف وقهر * بونده حل اولدی جمیع مشکلات خاص وعام
ای مقام دلکشا ای منزل عرش آستان * کعبهٔ عشاق و رشك روضهٔ دارالسلام
سن مقام جد پاك احمد مختارسن * آستانکدن امید فیض ایدر عالم مدام
بن سکا یوزسورمکه چوقدنبرو مشتاق ایدم * حمدلله کیم میسر اولدی بروفق مرام
یوزسوروب بو آستانه صدق ایله بولدم شرف * فیضمنداول کیمسه کیم بو آستاندن آلدی کام
تافلك پاینده در شمس وقمر تابنده در * تاکه لطف وقهر ایزددن قاله عالمده نام
موج دریا ریك صحرا صایسنجه دمبدم
روح پرنور خلیل واجده اولسون سلام

یوزسورر بو آستانه فیض جاوید استیان * ذره وار ایلر وجودین قرب خورشید استیان
بویری کلسون طواف ایتسون خلوص قلبله * کعبهٔ مقصوده فتح باب امید استیان
خاکپای اولسون مریدان درعرفانه * کشف اسرار حریم رازه تأیید استیان
ساحهٔ محشنده دریای معانی موجزن * غوطه زن اولسون بو بحره در توحید استیان
بومقام جانفزا نورس مقام فیضدر
یوزسورر بو آستانه فیض جاوید استیان

—«* قصائد *»—

درستایش شهنشاه زمان حضرت عبدالعزیز خان

صالدی عکس آیینهٔ رخساره خالك صورتی * رسم اولندی کعبه یه کویا بلالك صورتی

ایستدم روین تخییل ایتمك انجق نازدن * صغمدی آیینهٔ چشمه خیالك صورتی
بوله مز مرآت رخسارنده نازوشیوه یوز * کیم حجابندن اریر انده دلالك صورتی
نشئهٔ کل موج اوررابر یزاولور رنك صفا * دوشسه کر آیینه یه اول روی آلك صورتی
پنبه لك کندی تماشا ایدر دیار حسننك * خوش دوشر آیینهٔ کشمیره شالك صورتی
پرتو رخساردن جنبش بولور پرچلری * شعلهٔ آیینه دن اویناز ظلالك صورتی
موج اورر آیینهٔ چشمه ده جوی اهتزاز * میل ایدنجه خاطره اول نونهالك صورتی
مشکل اول آیینه رودن روی دل کورمك کوکل * دوشسه ده مرآت امیده وصالك صورتی
حسن وآن کور کورنسون دیر ایسه ك آیینه ده * لفظدن معنایه حسن انتقالك صورتی
پیچش کیسو دکل بو عارضنده موکوروب * رشکدن مرآنه دوشمش انفعالك صورتی
جبههٔ پاکنده نورس شکل ابروسن کورن * ظن ایدر آیینه یه دوشمش هلالك صورتی
طبعم اولدقچه جمال نظمه مرآت صفا * کورینور شاهنشه فرخنده فالك صورتی
اول شه عالم کاولور آیینهٔ عالمنما * دوشسه خاك زمنه کهنه سفالك صورتی
حضرت عبدالعزیزخان کیم نظیرن کورمکه * اولسه کردون آینه دوشمز مجالك صورتی
طبعی مرآتنده موج اوردقجه آرای بلند * بحر عکس انداز اولور کویا جبالك صورتی
اولسه کر آیینهٔ فضایله بردم روبرو * عالمی لبریز فیض ایلر کمالك صورتی
عکس ایدر مرآت لطفندن اکا وجه نوال * سمت حاجتدن کورنمزدن سؤالك صورتی
کندی دائم خصمنه غالب کلور شایع دکل * تیغی مرآتنده الحرب سجالك صورتی
بوس ایدرکن ایشیکن مرآت چشمه عکس ایدر * صفهٔ کیوانما صف نعالك صورتی
ایتمه مرآت تصورده نظیرن جستجو * مستحیل اولمشدر انده احتمالك صورتی
مثلی یوق آیینه ده ایتسه تمثل فی المثل * ینه یوق شکلن عیان ایلر مثالك صورتی
اکا برهمتا اراردم بنده اولسیدی اکر * رونما مرآت امکانده محالك صورتی
ای شه فرخ لقا کاینهٔ اقبالده * طلعتکله بولدی حسن وآن جمالك صورتی
سن اوداراسن که مرآت مدیحکده سنك * نقش سیلیٔ خجالتدر مجالك صورتی
عکس صالمشدی یدبیضای لطفك عالمه * دوشمه دن مرآت امکانه نوالك صورتی
اولسه پرتوسوز اکر مرآت تیغك شبهه سز * وجه اعداده اولور ظاهر زوالك صورتی
شامل اولسه رأیکی مرآت طبع روشنك * رسم ایدر بحر محیطی اشتمالك صورتی
شعرم اولدقجه روان مرآت جوی مدحکه * چشمهٔ خضره اقار کویا زلالك صورتی
طبعك اول آیینه در کیم طوطیٔ کویا اولور * نقش اولنسه لوح اعجازنده لالك صورتی
مرتجل مدحکده طبع روشنم اول رتبه کیم * برق اولور آیینه سنده ارتجالك صورتی

بوله مز مرآت تیغنده ظهوره فتنه یوز * منقطعدر جوهرنده اختلالك صورتی
چرخه اولسیدی اگر مرآت بأسك رونما * چنك ناهیده دوشردی گوشمالك صورتی
صالمسه مرآت تدبیرك مزاج دهره تاب * گورینور البته مختل اعتدالك صورتی
اولقدر معجز بیانسن کیم تکلم ایتمه دن * نقش اولور مرآت خاطرده مآلك صورتی
بولسه شعر آیینهٔ طبعکله آرایش اولور * جوهر معجز نما سحر حلالك صورتی
بزم ورزمی جامع اولدك صانکه بر آیینه ده * اجتماع ایتمش جمال ایله جلالك صورتی
یوق سنکیچون احتیاج آیینهٔ اسکندره * گوهر ذاتکده روشن هر مثالك صورتی
دیسم اسکندر همالکدر اولور هر آینه * منقلب تمثال اهماله همالك صورتی
کیمدر اسکندر کاوله جامك کبی آیینه سی * اشته شکل آفتاب اشته هلالك صورتی
گورسه هر کیم شعلهٔ تیغك صانور کاینه ده * بر نار طاغ ایتدی تشکیل اشتعالك صورتی
لایح اولدقجه مدیحکیچون معانی طبعمه * دیزیلور آیینه یه گویا لاٰلك صورتی
اوچسه باز سطوتك آیینهٔ اندیشه ده * گوستر جبریل شکلن پر و بالك صورتی
قلب اعیان جوهر آیینهٔ لطفکمیدر * کیم هدایه قلب اولور انده ضلالك صورتی
داورا دور فلکدن قلبه گلدی انکسار * گیتمیور مرآت خاطردن کلالك صورتی
بن اوشاعردم که مرآت امیدمده مدام * جلوه ایلردی دل آرام منالك صورتی
صاف ایدی اول رتبه آیینه م کاولوردی منقلب * صفوتندن قاله حالك حاله قالك صورتی
گورمامشدی مشربم آیینه سی نقش ریا * اکا عکس آوردگلدی احتیالك صورتی
پاك ایدی صدق وصفا آیینه سیدی سیرتم * رونما اولمزدی انده بدسگالك صورتی
شمدی اول دکلو مکدر خاطرم آیینه سی * کیم تشاکل ایتدی عقلمله عقالك صورتی
نیدی جرمم بیلمدم کاینهٔ امیدمی * ایتدی بو صورتله مغبر انفصالك صورتی
قنغی جرمك عکسی دوشمش طالعم مرآتنه * کوکبمدن انفکاك ایتمز وبالك صورتی
گر اولیدی ثروتم دوشمزدی مرآت دله * شکوهٔ سوزش نمای لامحالك صورتی
کیمی غم کیمی صفادن مضطرب یوقمی عجب * تیره مرآت فلکده اعتدالك صورتی
نقش نومیدی اورتبه قلبه تأثیر ایتدی کیم * اولدی مرآتنده موهون اتکالك صورتی
اولقدر مغبردر آیینه م که دوشسه خامه دن * قلبمه نی کبی ایلر ناله نالك صورتی
ناظر وجه رضایز هرنه کیم گوسترسه یوز * گورینور مرآت دلده امتثالك صورتی
خدمتم چل سالدن افزونه دراینسم گر حساب * رونما آیینهٔ قالمده حالك صورتی
شهریارا ایله مرآت مکافاته نظر * تا گورنسون خدمت پنجاه سالك صورتی
نیر عرفان ایکن آیینهٔ لطفك سنك * گورینه اشکسته لایقمی کمالك صورتی

وارامیدم

وارامیدم سایهٔ لطفکده کای کشورکشا * محو اوله آیینهٔ دلدن ملالك صورتی
هر زمان طبعمده مدحکدر تمثل ایلیان * دوشمز اول آیینه یه بشقه مثالك صورتی
فارغ البال ایت قولك تا پرآچوب طوطئ طبع * اوینا سون آیینهٔ مدحکده بالك صورتی
انجمك هر بیری بیك مرآت تحسین عرض ایدر * چرخه یازاسه اکر بو عرضحالك صورتی
بو قصیده مدر که هر بیتی بر آیینه در * هر برنده رونما یوز ابتهالك صورتی
غیری مرآت دعایه یوز چویرسون قلب صاف * تا که یوز کوسترمسون طبعه کلالك صورتی
نقش مرآت اجابتدر دعای شوکتك * جوهرنده رونما صدق مقالك صورتی
خرم اول روشن دل اول آیینهٔ فیاضدن * آشکار اولدقچه نور لایزالك صورتی
ایده حق مسعود ماه و سالڭ اولدقچه بدید
سال و ماه آیینه سنده ماه و سالك صورتی

* ویانه دن عودت حضرت شهنشاهیده شمنی یی دخی تشریف عالی *
* شایان بیورلهجغی شایعه سی اوزرینه تنظیم اولنسان قصیده *

جهان عید ایلسون کیم روز تشریف جهانباندر
نوید مقدمیله خلق عالم شاد وخندا ندر
قدوم موکب مسعود ینی کوش ایلمش کردون
که داراتیله استقبالنه هر آن شتابا ندر
روان اولسون رکابنده نسیم فتح ونصرت کیم
بو موکب موکب مسعود ثانئ سلیما ندر
سرووه باشلسون مدحتله بلبللر کبی دللر
که تشریف قدومیله جهان رشك کلستا ندر
ایرشدی پادشاهم چوق یشا آوازی افلاکه
فرحدن زهره دست افشان و پروین کوهرافشاندر
نجومیله فلك رخشنده قیلسون رهکذارین کیم
سم رخش شکوهی همفروغ مهر رخشا ندر
کل استقباله ای پیك نصرت رهبر توفیق
که تشریف ایلیان شوکتله شاهنشاه دوراندر
کشاد ایت عقدلك ای پروین نثار ایت نورلك ای خورشید
که بو سور قدوم افتخار آل عثما ندر

نه بختی یار ایمش اقبالی یاورمشسن ای شمنی
که تشریفیله قدرك همفراز چرخ کرداندر

شرفلندی اودکلو مقدمیله کردخاکك کیم
چکلسه توتیاوش چشم حور العینه شایاندر

نه مقبل شهرایمشسن کیم قدومیله شهنشاهك
سنك هر سنکپارهك شمدی برلعل بدخشاندر

اوشاهنشاه فیروز اختر وفرخنده طالع کیم
عموما ملك وملت سایهٔ لطفنده شاداندر

اوشاهنشاه تخت آرای وتاج افروز عالم کیم
زلال فیض عدلیله جهان شاداب عمراندر

شهنشاه جهان عبد العزیز خان مؤید کیم
نه سمته عزم ایدرسه رهبری توفیق یزداندر

علو شانني احصایه قادر اولمز اندیشه
که تعیین حدود شوکتی مافوق امکاندر

نیجه تشبیه ایدم خورشیده فیض نور احسانن
که شمس لطفنك برذره سی خورشید تاباندر

حضورنده خطادر کفتکو چین وختندن کیم
کمینه خادمی همشوکت فغفور وخاقاندر

کل ایوانن کور ای بخت ایلیان ایوان کسرادن
که بابی مطلع شمس وقمر دربانی کیواندر

شهنشاها قمرکاها فلك جاها دل آکاها
که دست همتك بحر محیط لطف واحساندر

تمنی ایتمسونمی جان ودلدن سایه کی عالم
که عالم جسم وفیض جود لطفك عالمه جاندر

شهنشه سنسن انجق آدی وار کاوس وجمشیدك
بونی توضیحه حاجت یوق کونش کیبی نمایاندر

نصل تعریف ایدم سامانی بن آل سامانك
اومعرضده که خورشید شکوهك پرتو افشاندر

حجاب ایلر قلم تحریر جود حاتم طائی
او یرده کیم نوالك فیض بخش ابر نیساندر
شکوهکاه برابر دیمه مم دارات دارایی
بو روشندر که دیکز ذره یه مهر درخشاندر
زمانکده سنك نوشیروانك آدی سویلنمز
انك دیوان دادی شمدی نقش طاق نسیاندر
کیم اولسه مظهر لطفك حیات نو بولور البت
که سن خضر عطاسن فیض لطفك آب حیواندر
ولی نعمت عالمسن ای شاهنشه عالم
که سایه ك اولمسه عالمده عالم جسم بیجاندر
جهان طوردقجه طورای نور چشم ملك وملت کیم
سنکله عالمك خورشید اقبالی فروزاندر
کمینه چاکرك نوزس که نظم ونثرده طبعی
طنین انداز طاس اشتهار قس وسحباندر
بونکله جمله اهل نظم ونثره افتخار ایلر
که مداح شهنشاه قدر عزم وفلك شاندر

درستایش جنتمکان عبدالمجید خان

چیقه کلدی بو گیجه مجلسه اول رشك قمر * برك رخساری عرق کرده مثال کل تر
کلدی حیرت بکا کوردکده اوطفل نازی * دیدم ای معجزهٔ خامهٔ نقاش قدر
کلمدك یانمه برخیلی زماندر نه عجب * ویرمدك پرتو رخسارك ایله چشممه فر
ایکی اوج ماهه قریب اولدی سنی کورمیه لی * بو قدر وحشته باعث ندر ای نور بصر
نصل اولدی که بو شب مجلسی تشریف ایتدك * ایلدك عاشق دل سوخته یه عطف نظر
آه بیلسه ك که نلر چکدم افندم سنسز * شب ندیمدی ندم روز انیسمدی کدر
محرمم ساغر زرینه عوض کهنه سفال * همدمم بادهٔ کلکونه بدل خون جکر
کور مدی خواب سنی کورمیه لی دیده لرم * اغلدی یاندی غمکدن کیجه لر صبحه قدر
کورمزاولدم نه کیجه خواب نه کوندز راحت * حاصلی روز وشبم ایلدی محنتله کذر
دیدی ناز ایله آچوب غنچه مثالی دهنن * سکا اینجنمشم ای عاشق بیگانه نظر
دیدم ای شوخ امان سویله نیچون اینجندك * کنهم وار ایسه اولدر بنی اشته خنجر
دیدی لایقمی که بو نجه کبرای دهری * مدح ایچون نظمه چکوب هر کیجه بیك عقد کهر

هیچ بر کره شه عالی مدح ایتمیه سن * عجبا بویله میدر قاعدهٔ اهل هنر
دیدم اویله شهی حدمی بنم مدح ایتمك * که فلك درکه اجلالنه ادنی چاکر
دیدی بیلزمیم ای شهرهٔ عالم سنی بن * که معانی یه نقوش سخنکدر زیور
شیوهٔ دلکش نثرکده لطائف مدغم * جوهر رشتهٔ نظمکده معارف مضمر
دیدم الله بیلور بودیه یکك بن دکلم * کرمرادك بنی تعزیر ایسه تعزیر یتر
دیدی الله بیلور اول شه هفت اقلیمی * مدح ایچون دستکه شمدی قلم المزسهك اکر
بردخی دولت وصلمله سنی شاد ایتمم * ایلرم کوکلکه غمخانهٔ هجرانی مقر
یاردن بوسوزی کوش ایتدیکم آنده ناچار * مدح ایچون آلدم اله شرم ایله کلك ودفتر
جمع ایدوب فکرمی الدقده اله لوح وقلم * کلدی اندیشه مه بو مطلع فرخنده اثر
بارك الله زهی شاه همایون اختر * مهر افلاك حشم ماه کواکب لشکر
اول شهنشاه ملك عزم وفلك جنبش کیم * یرا شور باشنه خورشید اکر اولسه افسر
عزم ورأیله روان کوکبهٔ مهر وفلك * دست وجودنده نهان ماحصل ابر ومطر
منزل حشمتنه نه درجه نه کردون * افسر شوکتنه هفت کهر هفت اختر
ذره در نیر احسانه نسبتله سپهر * قطره در لجهٔ انعامنه نسبتله شمر
صفهٔ مجلس اقبالنه شعرا قندیل * کشتیٔ قلزم اجلالنه کیوان لنکر
سایهٔ همتنه شیفته ظل طوبی * چشمهٔ رأفتنه جاریه ماء کوثر
همنفس رایت مسعودی ایله حرز اله * همعنان لشکر منصوری ایله پیك ظفر
ریك صحرا کبی افراد سپاهی بیحد * موج دریا کبی تعداد عطاسی بی مر
همت ولطفنه محتاج کرمله احسان * صفت وذاتنه مجبور عرضله جوهر
منبع الفیض کفی بحر سخایه میزاب * مطلع السعد دلی مهر عطایه خاور
منشرح نامیهٔ لطفی ایله صدر جهان * منصدع واهمهٔ قهری ایله صلب حجر
بیلورم حرمت نسلینی ملکدن افضل * طوته رم مسند قدرینی فلکدن برتر
اکا کیخسرو وجم دنك اوله مزهمتده * بنده کانی وار انك خسرو وجمدن اشهر
بریسی میر حمید اول دلی مرآت صفا * که کورن کورمز انی بردخی عمرنده کدر
نائل مجد وشرف سر قرنای دولت * که خدا ذاتنی توفیقنه ایتمش مظهر
اختیار ایتمزایدی صدره نظام الملکی * کر اولیدی اکا عهدنده موفق سنجر
اولمه ده مکتسب فیض شه عالمدن * شمسدن کسب شعاع ایتمه ده مانند قمر
طوغریسی اویله شهنشاهه کرك بویله قرین * خیر اندیش وپسندیده شیم پاك نظر
برغزل سویلیه لم شمدی کل ای طبع روان * پاك وآراسته مانند جمال دلبر

حلقهٔ زلفنه اول آفتك ایتدكجه نظر * صاریلور مردمك چشممه كویا اژدر
زیر پرچمده كورنلر اوجبین پاكی * نیمهٔ شبده طلوع ایتدی صانور نجم سحر
آه رفتاره كلنجه او قیامت قامت * حیرتمدن صانورم باشمه قوپدی محشر
اغلرم روینه ایتدكجه نكاه اول شوخك * بومثالدر كه نظر شمسه ایدر دیده بی تر
رسم ایدوب چشمنی ابروسنی چكسه رسام * اوقدر سرخوش اولور كیم یوزینه تیغ چكر
دهننی وصف ایدهمم نورس اوشوخك اما
اولسه انكشتنه شایان اوشهك انكشتر
اوشهنشاه جهان پادشه دورزمان * كیم نه كورمش نه كورر مثلنی چشم اختر
بیك سنه دونسه فلك بردخی كلمز دهره * اویله فرخنده شهنشاه مروت كستر
مشتری رأی وعطارد قلم وشمس شكوه * داد ورز وكرم اندیش وعنایت پرور
نام نامیسنی اول پادشه آفاقك * فهم ایدر ایسنسه بو بیتدن ارباب هنر
بی توقف چیقار رشش جهتی قلبندن * یم جودی اوشهك برقوله الویرسه اكر
هله تعریف ایدهمم جیش نظامیه سنی * هر بری رزم كونی رستم آتش پیكر
قره غوللق ایدر آلاینه فتح ونصرت * یعنی هر فوجنه الیاس وخضردر رهبر
بزمده ساغر اقبالنه جدر ساقی * رزمده عسكرینه لطف خدادر یاور
حربده شیر ژیان سلمده آهوی سلیم * هیچ برشاهه نصیب اولمدی بویله عسكر
صف چكوب شنلك ایچون ایتسه‌لر آتشبازی * شعلهٔ طوب وتفنكدن دوشر افلاكه شرر
حاصلی یوق دیه‌جك كندینه ده جیشنه ده * حفظ ایده كندینی هم جیشنی رب اكبر
سوز یتر باشلیه لم غیری دعایه نورس * كه دعا ایله میسر اولور امر معسر
تامصاف سپه انجم اوله چرخ برین * تافراز فلك چارم اوله مهره مقر
قیله حق ذاتنی آسیب فلكدن مأمون
عمر واقبالنی ایده روز بروز افزونتر

در ستایش حضرت عبدالعزیزخان

سن قوماند انیمسین اشكر حسن وآنك * كیم یورتدك قول ایدوب صفلرینی مژكانك
آهمی چرخه جی قیل مقصد اگر هرطرفن * غارت ایتدرمك ایسه زلفه فرنكستانك
جفت قول شكلنه قویدك ذیوابرولریكی * خط كلوب قلعه نظامینه قودی هر یانك
صبرطابوری كوروب رجعته مجبور اولدی * سونكی طاوراندیغنی غمزهٔ خون افشانك
نقطهٔ خالكه قیلدك مترصد نكهك * هیئت حربه قودك نازایله حسن اركانك

مطلع جبهۀ غراده هلال ابرو * برطليعه نو ابدر حربه آچار ميدانك
كشف حال دله نازى فلا وزكوندرمه * تيز خبر ايستر ايسه‌ك يوالله همان پيكانك
وجهى وار حسنه خطك ياور حرب اولديغنك * چكمك ايستر خط حرب اوزره صف مژكانك
ميمنه ميسره خط لشكريني سوق ايتدك * نيجه تاب آوراولور قلبى بوكا انسانك
زلفى دوريه قولى قيل خطى اينجه قره‌غول * قاب ايچون صاقله هجومن نكه فتانك
باشى بوزق كبى اى زلف نيچون طاغلدك * طوپله كندك كاوله اژدر آلايى عنوانك
علم ايتدك انى آهم كبى سر كشلك ايله * ذنبى ديوانه لوا ويردى سنك ديوانك
زلف تاتار يكك الغارينى كورسيدى اكر * تارمار اولور ايدى عقلى هلاكوخانك
نواسير ايتدى دل نورسى زلفك شكنى * طوتدى بردل كه اسيريدى كوكللر آنك
اى قوماندان صفوف مژه واشكر ناز * فرقۀ غمله دله كلدى هجوم اعلانك
رايت عيشى آچوب ملك جمى ضبط ايدلم * آله لم كام زماننده شه دورانك
او شهنشاه كه كورسيدى رواق عدلن * نامن اكمزدى دها نوشروان ايوانك
رستم قهرى عيان ايتسه اكرچين جبين * ناف آهو كبى قانن قوريدر خاقانك
عالمه عرض شكوه ايتسه هماى مجدى * تاجى باشندن اوچار نيجه نيجه سلطانك
موجخيز اولسه اكر فوج جنود مجدى * شوكتى قطره مقامنده قالور عمانك
عزم وهمتده نظيرين آره مق خاطره سن * خارجنده كوريرم دائرۀ امكانك
بزم اقبالنه بوليسيدى كرامكان دخول * آدم ايتمزدى طمع روضه سنه رضوانك
پادشاها ملكا دادكرا تاجورا * اى قيلان شاننى اكمال بنو عثمانك
آل عثمانك اوقوتدك آدينى هر يرده * كيم اوقور شهرتنى سلسلۀ ساسانك
رفعتك قصرينى كورسيدى سنمار سنك * قصر بخشنده قصورين ديرايدى نعمانك
دراجلالكده يوز سورمه نه ممكن كه كونش * كونده بيك بابه دوشر كورمك ايچون دربانك
دوشسه خوف غضبك عالم علويه اكر * قبضه سندن دوشورر خنجرينى كيوانك
بونه سطوت نه صلابت نه مهابتدر كيم * چرخ ديوانه اولور كورسه اكر ديوانك
فلكك حدينى در كيمدر او كوتاه نظر * كه بيان ايليه حقيله علوشانك
كف احسانكى كر كورمش اوله ايدى كرم * نسبتى اولمز ايدى حاتم ايله احسانك
طالعك بنده چكر كاهكشا نيله انى * فلك اجراده قصور ايتسه اكر فرمانك
نيجه بيك موكب نصرتله طولار عرصۀ ملك * در ميان ايتدك اكر كوكبۀ دامانك
كورسه‌لر خسرو ودارايه كلوردى خجلان * شوكت سلطنتك دبدبۀ ديوانك
سن بوملكك كوزينك نوريسن اى نير مجد * روشن اقبالك ايله انجمنى دورانك

روحيسن پادشـهم ملت ايله مملكتك * شوق لطفڭ ايله درتنده قيامی جانك
ايلرالبته مصون ذاتكی هر حادثه‌دن * كه سن ای نخل شرف سايه‌سيسن يزدانك
عرصهٔ سلطنتڭ شاهسواری سنسن * كرهٔ ماهی ايدر كوی سنك چوكانك
متزلزل ايده‌مز مجديكڭ ايوانی چرخ * محكم ايتمش يد تأييد خدا بنيانك
همتك وزن مرادينسه ايدی دست فلك * قيريلور ياكه قوپار ايدی قولی ميزانك
عدم اقليمنه كسديرمه يول آچدی قلجك * جوهری كوستر انكار ايدنه برهانك
رستم زال كه وصفيله طولوب شهنامه * مالك اولمشدی تهمتنلكنه ايرانك
توبه ايلردی دخی رخشه سوار اولمزايدی * اسب سطوتله اكر كورسه ايدی جولانك
اسب اجلالكه ممكنمی كه اولسون همپای * طوتلم چرخ اوله آويختهٔ دامانك
انی كيم محرقهٔ قهرك ايدر خسته مزاج * روح ويرسه دخی حكمی اوله‌مز لقمانك
ترك نظم ايتمشيدی خيلی زماندر طبعم * كسلان يرمش ايدی وضعی بكاورانك
ليك آرايش منظومهٔ اوصافڭ ايچون * اولدی پردرده‌نی كلك كهرافشانك
شمدی سايه‌كده كلوب طبعمه شوق جديد * سويلدم وصفنی برسن كبی عاليشانك
شوق ايله باشلدی جولانه كميت خامه‌م * كه بنم فارسی دشت هنر وعرفانك
قوللك اول شاعر نو نظم وكهن دانش ايدم * كاملشدی سخنم محو اثرن سحبانك
شعر ايله يانه كلدكجه كروه شعرا * اوقونوردی مثلی زبره ايله كرمانك
شعله صالدقجه ثريا كبی عقد نظمم * حسد ايلردی شعوری بوز بلوب شعرانك
اول قدر دلكش ودلجوی ايدی كيم اولمشدی * مطمح شاهد نظمم نظر عرفانك
ايليوب واسطهٔ نظم ايله نشر حكمت * قلمم روحنی شاد ايلرايدی لقمانك
شهرت نظم جهانكيرم اوتوتديرمشيدی * خلقه خلاق معانيسنی اصفاهانك
بيلورم عرضه سزا تحفه دكل اشعارم * نقصدر عرض حزف حضرتنه عمانك
فقط آنكله تسلی بولورم كيم ذرات * مظهر فيضی اولور مهر ضيا افشانك
دكری يوق ايسه‌ده نظممك اميدايدرم * كه اولور مظهر لطفی اوشه دورانك
سوزيتر غيری زمان كلدی كه ترتيب ايدهلم * صدق واخلاص ايله اركان دعاسن انك
تا سپهدار فلك ايليه حكمن اجرا * روزوشب عسكرينه مهر ومه رخشانك
ايده حق كنديني هم جيشنی منصورآيين * مركزی ايليه ذاتنی شكوه وشانك

درستايش حضرت يوسف كامل پاشا

مبجل اولديغی كوندن سنكله افسر جود * تنزل ايلمز اولمشدر افسره سرجود
طلوع ايتمدی سن كبی برعطا كونشی * اوله‌لی مطلع شمس وجود خاور جود

خبر ویرد کرم معن وجود حاتمدن * نوله‌دیسم کف احسانکه پیبرجود
کریمسن کرم اولینک خداوندی * مسخر کف احسانك اولدی کشورجود
کرمله ایلدیلر یاد اولقدر سنی کیم * خلاصهٔ کرم اولدلئسن ای مکررجود
براسم بولسه ایدی خامه جوددن ایلرو * ایدر ایدی سکا اسناد ای سخنور جود
کوزم اوکنده سنك هیئتك تمثل ایدر * تخیل ایتسم اکر پیکر مصور جود
صنوف لطف وکرم خاص ذات ومشربکه * که سن اب کرم و مشربك برادر جود
جواد نامهٔ لطفك او قور خطیب الیت * سپهر هفتمه کر وضع اولنسه منبر جود
ثنایه باشلایجق حسن شاهد لطفك * اولور المده قلم کاکل معنبر جود
تعاقب ایتدی موالید وامهاته نوید * اودم که حامله قالدی سنکله مادرجود
برآفرینه موفق دکل بو موهبه‌یه * عطیهٔ ازلیدر سکا بو جوهر جود
سن اولمسیدك اکراهل دوش لطفك ایله * مشرف اولمزایدی خلعت سراسرجود
اوقوندی نامکه هر برده نامهٔ احسان * اوکون که نامکه تسخیراولندی کشورجود
خضرمیسن نه‌سن ای آصف مسجادم * که موجزن کف لطفکده بحر اخضرجود
منابع کرم وجود منشعب سندن * انکیچون ایتدی کفك هر کسی مسخرجود
کیم ایتسه شم اولور البته حاتم اولسه اکر * بخور سوز سنك مجلسکده مجمرجود
سنك یانکده قالور منطوئ برامکه‌نك * جواد نامه‌سی کربو قلانسه دفترجود
عطاده کیمه شبیه ایلیم سنی بیلم * یانکده حاتم ایله جعفر ایکی چاکر جود
ابایکانهٔ دوران خدایکان زمان * امیر جود وخداوند جود وسرورجود
نوال نکهتنی مشکل اولدی استشمام * سبب ندرنه ایچون خام قالدی عنبرجود
نه اولدی نتدی زمانه نه روزکار اسدی * که قالدی بویله دل افسرده وردا حمرجود
نه مانع اولدی نیچون دونمز آسیاب کرم * عجب نه اولدی برندمی چیقدی محورجود
می کرمله دکل کیمسه نشئه دار صفا * سبب نه اولدی که دورایتمز اولدی ساغرجود
سواد طالع نحسمی مانع اولدی عجب * که راه مطلبی کوسترمز اولدی رهبرجود
شکسته بال وپرم ای همای لطف نوله * بنده باشمه برسایه صالسه شهپرجود
کشاده هر کسه باب بلند لطف وکرم * فقط بنم یوزیمه شمدی بسته دردرجود
علاج یوقمی غریقان بحردرده عجب * بزی خلاص ایده‌جك یوقمی برشناورجود
سخن‌وران کیمه عرض متاع نظم ایتسون * کماله اولمز ایسه مشتری توانکر جود
هزارحیف که سختیله اولدی مشرف موت * هنزاله اولمشیکن خاطرم معمر جود

قالورمی خاطر ناشاد بویله تیره عجب * اولورمی کوشهٔ دل بردخی منور جود
سن اول ملیك مروت دکلمیسك که سزا * کمینه مملکتك فرض اولنسه کشور جود
بوبن دکلمیم ای آسمان مهر ووفا * که بندن ایلمه ده احتجاب منظر جود
دکلمیسین سن اوسر چشمهٔ عطا وکرم * که راه بولمدی اول چشمه یه سکندر جود
دکلمیم بوبن ای سایبانی چتر فلك * که نجمم ایتمدی رخشنده مهر انور جود
دکلمیسین سن او بالانشین بزم عطا * که برتر اولدی سنکله مقام برتر جود
دکلمیم بوبن ای نیر سپهر علا * که باشمه اوزره ضیاصالمز اولدی اختر جود
دکلمیسین سن اوخلق کریم ولطف عظیم * که جان بولور اثر مشر بکله پیکر جود
دکلمیم بوبن ای زیب بخش شاهد لطف * عرائس سخنم کورمز اولدی زیور جود
سن اول زلال مروت دکلمیسین که سنك * کمینه جاریه ك اولماغه تشنه کوثر جود
دکلمیم بوبن ای شمع جمع لطف وکرم * که جامم ایتمدی پرنشئهٔ مقطر جود
دکلمیسین سن اوروح عطا کاولورنابود * برآن کراولمسه لطفك حیات پرور جود
دکلمیسین سن اوعهد کرم مجددی کیم * عموم خلق اثر همتکله مظهر جود
دکلمیم بوبن ای ناظم معانی کیم * موازنه اولنوردی سوزمله کوهر جود
دکلمیم بوبن ای کلشن عطا که فلك * مشام مطلبمی ایتمدی معطر جود
دکلمیم بن اومنشی که نظم دلکشمك * اولور کرشمه سنه رام ناز پرور جود
اسیرك ایتمشیکن عالی سپاه کرم * نولوردی بنده اولیدم اسیر لشکر جود
دوشرمی شانکه کیم نورس سخندانی * ایده سپهردنی بخت دون محقر جود
نیچون فلك بنی ایتسون اسیر ذل وهوان * ندر جنایتم ای پادشاه کشور جود
یازق دکلمی که براشتباه باطل ایچون * اولانجه معرفتم ایده محو منکر جود
پیاده قالسه دخی نمزار تکاب آننه * دکل زبون طمع کوکلم ای مظفر جود
نیچون معاقب اوله زید فعل خالد ایچون * ندر بوحاله سبب ای وجودی مصدر جود
بواشتباه ایله صار صلدی نخل ناموسم * صوچم ندر که امیدم دکل برآورٔ جود
سبب بوشبههٔ موهومه نك رقابتیدر * که کوکلم المغه میل ایتمز اولدی دلبر جود
خطا کر ایتمش ایسه م یاجزا کرك یاعفو * عطا جزانه ایسه راضیم مقدر جود
بوچاکرك اوسلیم وامین وصدیقم * که استقامتم ایتمش قبول معشر جود
اوصادقم که بنم صدقمه شهادت ایدر * ادیب لطف وکمال عطا سخنور جود
یازق دکلمی چهل ساله خدمتم اوله محو * قبول ایدرمی بو بیدادی داد پرور جود
عجب تلاطمه دوشدی سفینهٔ املم * نه ناخدای عطا ملتزم نه لنکر جود

کیمه دخیل اولهیم کیمه التجا ایده‌یم * که سندن اوزکه یوق ای دادجوی داور جود
خدا بیلور که جکر خونم اضطرابمدن * مرادم ایله میسرسن ای میسر جود
بو حیرتم بو پریشانلغم کوریدی اکر * تأسف ایله قان اغلاردی دیدهٔ ترجود
عجب بنده سخنور لکمیدر جرمم * که حسن نظمم ایچون اولمدم میسر جود
قالمدی هیچ اثر احتیاجدن کوکلم * بو احتیاجی بقار یوقمی بردلاور جود
چویردی هپ زر نظمم نحاسه طالع نحس * بو قلبی تصفیه ایتزمی کیمیاکر جود
بنی اراحه‌یه قادر دکلیدر لطفك * اولورمی کاتمه‌یه جلب حضور محضر جود
نه ملتجانه صحابت نه آشنا کویا * چالندی صور عطا قائم اولدی محشر جود
سکا صغندم امان پنجهٔ نو ابدن * بو ناتوانی خلاص ایله ای غضنفر جود
قدرمی یوقسه اونجه قدرمی چرخ فلك * مراد ایدرکه بنی اولمیم موقر جود
هزار حیف که برعند لیب ناکامی * بکام ایتمدیلر بونجه بیك سمنبر جود
دعایه باشله سوز ای طبع سوزناك بتر * که کلك حزن اوله‌مز تار بند مسطر جود
کلام تا اوله ممدوح اولیای کمال * بوله ثنای مکارمله زیب دفتر جود
عنایتیله عطاسیله منزل آیات * وجودك آیتنی ایلیه مفسر جود
صاغ اول باغشله که بخش ایلدکجه سن اوله شاد * روان حاتم و یحیی و فضل و جعفر جود

﴿ ترکیب بند درستایش صدر اعظم محمود ندیم پاشا ﴾

دون کیجه عالم مستیده که ساقیٔ خیال * طبع سرشارم ایله نشئه‌یه ویرمشدی کمال
مطرب نشئه‌یه اشعارم ایدی زیب مقال * دیز بلور صانور ایدم رشتهٔ اقباله لآل
می ابریز صفا ایتمشیدی نشئهٔ حال * ساغر اوچقده ایدی صانکه چیقارمش ایدی بال
نظم اولنمش ایدی بر انجمن خلد مثال * کافتاب اولمش ایدی می قدح اولمشدی هلال
آستانه‌یدی فلك بلکه فلکدن دها عال * دور ینه یاور ایدی بخت و مصاحب اقبال
باده اولدقجه صفادن لب جامه میال * نشئه‌دن ایلر ایدی جوهر روحی سیال
میدن اولمشدی دعای قدحه نشئه مآل * دمبدم نشئه نوا ایدی صفا ایدی نوال
دیدم ای ساقیٔ فرخنده دم و فرخ فال * بزم مستیده‌ندر بو کیجه بو حسن و جمال
دیدی ایتمك ایچون اول صدر فلك قدری ثنا
اجتماع ایلدیلر بر یره اسباب صفا

دیدم آیا کیم اوله کیمدر اوصدر محمود * کایلدك نامی ایله کوش قبولی مسعود
دیدی بلمزمیسن اول آصفی کیم چرخ کبود * شرف کوکب اقبالی ایله بولدی سعود

اوفلك پایه كه دورنده مناهی مفقود * اوملك سایه كه عهدنده مساوی نابود
اویله حاتم كه وجودیله بواور جودوجود * آچار ایلرسه فلك باب عطابی مسدود
یوق نظیری كه یراتمش انی یكتا معبود * كندی بهبود وجودی ایله عالم بهبود
خدمت بی غرضی دولتی ایتدی پرسود * همت بی عوضی ملتی قیلدی خشنود
هپ بو آهنك ایله ناهید فلك كرم سرود * كه انك ذاتنه شایسته در انواع درود
اواسه ذاتی نه اوله عالمه شمـدی محسود * كه انك ذاتی ایله نظم ونسق بولدی شهود
حاصلی مدحنه اوصافنه یوق حد وحساب
ایشته نظم ایشته قلم ایشته سخن ایشته كتاب

چون ایشتدم بو سوزی آلدم اله لوح وقلم * ایلدم خامه‌بی بو مطلع ایله مشكین دم
كای وجودك شرف افزای وجود عالم * كورمامش سن كبی عالم اوله لی برآدم
اویله آدم كه وجـودی ایله عالم خرم * اویله خرم كه یوزین كوستره مز بردخی غم
سنسن اول منبع احسان كه زمانكده كرم * رایكان اولدی اونودلدی زمان حاتم
غیبـدندر سكا انواع معـانی ملهـم * اوره مز كیسه حضور كده معاندن دم
ایلمش عهـدینی اقبـال سـنكله محكم * مبرم اولسه‌ده زمان همتك اولمز مبرم
مشتری ایتسه جدل خامه‌ك ایله كیوان هم * ایده مزلرسنی ملزم سن ایدرسن ملزم
مشتری پردهٔ حكمكـده سنك نیجه حكم * ماحضر خوان نوالكده سنك نیجه نعم
برسن ای صدر زمان روح جهان یكتاسن
سن بیوكسن دیه‌مم آصف ایله همتاسن

فعلك اسمك كبی محمودندیـك اقبـال * بواسه بول قدر بكی تعظیمه كاوردی اجلال
سنی توصیفده نه نطقمده نه خامه‌مده مجال * كه بو معرضده تكاپو ایده مز فكر وخیال
شاعرم كرچه مدیحكده ولی ابسم ولال * ماهرم كرچه سپاسكده ولی بسته مقال
نظمم اعجـاز مدیحكله اولور سحر حلال * نثرم آثار سپاسـكله اولور نظم لاآل
سكا تمثال ارامق بیهـده ای فخر رجال * مكر آینه ده بولسون سكا اندیشه مثـال
رأیكه شمس دیسم روشن اولور فرض محال * جودیكه بحر دیسم ظاهر اولور موج وبال
شاهد حسن بیـانكله جمیل اولدی كمال * صورت فضل وهنر بولدی كمالكله جمال
طبع صافك كبی دلجوی دكلدر سلسال * نظم پاكك كبی جانبخش اوله مز آب زلال
بارك الله نه ممـدوح شیم آصفسن
آصف مهرحشم داور دریا كفسن

سنسن اول بحر عطا کابذسك اکرمیل کرم * رقص ایدر لذت بخشك ایله دینار ودرم
اولدی معروف اوقدر فضل وکمالك که قلم * حرف تعریفی دخی وصفکه ایمز محرم
سن اکر تیغکی آلسه ك اله کیمدر رستم * سکا اولورمی شجاعتده اوسکزی توأم
طبعه باصد قده اباق مدحك ایچون کلك رقم * شاه بیت لب معنی کوربنور شکل قدم
سکا داد ازلیدر کرم ای پاك شیم * سنده کوستردی حدوث آینه سی وجه قدم
نکهت لطفکی برکره نسیم ایلسه شم * نوشدارو اولور انفاسی ایله حنظل وسم
نهیکه امریکه منقاد سنك لا ونعم * لطفکه قهریکه وابسته شباب ایله هرم
برکزر پاس امانکده سنك کرك وغنم * ایلمز سایهٔ عدلکده اسددن رمه‌رم
ای خداوند جهان شاد اوله سن وار اوله سن
مظهر لطف شهنشاه جهاندار اوله سن

صدر اعظملغی قدرك کبی ایتدك اعظم * افتخار ایلسه آنکله سزادر خاتم
کیم صغندیسه سکا دهر ایده‌مز انی دژم * چونکه محفوظدر آسیبدن آهوی حرم
سنده در شمدی دم فیض مسیح مریم * نظر ایتسه ك اکا لطفکله بولور روح صنم
موی ژولیده کبی خاطری اولسون درهم * سنی تعظیم ایچون اولمازسه کیمك قامتی خم
نقدر اولسه مکدر اولور الیت خرم * نظر مرحمتك هر کیمه اولسه منضم
نوله خاك درلطفیکه جهان ایتسه قسم * که حقیقتده اودر قبلهٔ حاجات امم
ایتدی افخم سنی شاهنشه ملك اعظم هم * سکا عنوان اوله مز شمدی مکرم اکرم
حل اشکال معانی سکا حقدن ملهم * هیچ برامر مبهم رأ یکده کلمز مبهم
آفرین ای افق آرای شموس اقبال
نور قدرکله ضیا بولدی مقام اجلال

اولدی نامکله شفایاب صفا قلب الیم * ایتسه انشاد بوابیاتی نوله طبع سلیم
بالهوی انتعش العظم وقد کان رمیم * قم ندیمی أدر الكأس علی حب ندیم
دوش بختم چو پری پیکری امد بحریم * زین الحسن محیاه بخلد ونعیم
چه نشینیم دل‌خسته دونیم ازغم وبیم * والصبا قد رغد العیش بری ونسیم
هرچه کوییم بمدح تو نضید ست ونظیم * که تراشد همه حسن کرم وخلق کریم
بر نظیر ایتسه تصور سکا بر ذهن سقیم * او تصورده معارض اولور امکانه عدیم
هیچ در سلك ثنایی نکشد در یتیم * مادر طبع زمداحی غیر تو عقیم
سکا مخصوص ایدوکن فیضك ایدرلر تسلیم * نفس عیسی وآب خضر ونطق کلیم

فخر کن

فخر کن بر همه کامروز تو یی فخر رجال
بخت مسعود ترا بنده غلامت اقبال

تا شب و روز اوله کردش ایله سیاره نجوم * اوله افلاکه مصابیح وشیاطینه رجوم
تا صولر آقه اوله تازه وتر مرز ایله بوم * تا اسه باد اوله سیراب عنا قید کروم
تا ایده نشئهٔ می جیش هموم اوزره هجوم * تا پریشان اوله صهبا ایله اسباب هموم
تا اوله باعث امطار مجاری غیوم * اوله زائل رشحاتیله حرارات سموم
تا موقر اوله ممدوح ومحقر مذموم * تا اوله نیك ایله بد زشت ایله زیبا معلوم
تا دیاری متلایح ایده اطلال ورسوم * لوح دلده اوله اشکال وهیاکل مرسوم
تا ادیبان سخن پرور روم اوله مروم * تا مروم اوله ادیبان سخن پرور روم
تا بقا ایله اوله نامهٔ امکان مختوم * اوله انجم ایله تا عقد ثریا منظوم
عمر واقبالك ایده حضرت مولا افزون
ایده هر حادثه دن ذاتکی محفوظ ومصون

﴿ درستایش حضرت یوسف کامل پاشا ﴾

می صون بکا ساقی بکا ساقی می صون * تسکین حرارت ایده جك بر شی صون
هشیار براقمه بنی ساقی هی صون * طورمه طولو و بر ساغری پیدر پی صون
می صون بکا ساقی بکا ساقی می صون
اعلان سرور ایتدی مشیر کامل * منشیٔ نشاط اولدی دبیر کامل
اعجازینی کوستردی وزیر کامل * مست ایتدی بنی نشئهٔ پیر کامل
می صون بکا ساقی بکا ساقی می صون
بنده اوره یم حضرت کاملدن دم * کیم مجلسنك ساغرید رافسر جم
همبزم اولهمز خسرو اکا جامی هم * دوشمز اله بر بویله زمان خرم
می صون بکا ساقی بکا ساقی می صون
ختم اولدی دیسم حضرت کاملده کمال * آیینهٔ تصدیقه دوشر صورت حال
لبریز صفا نشئهٔ لطفیله رجال * مدحیله قلم مست وثناسیله مقال
می صون بکا ساقی بکا ساقی می صون
کوش ایتملی نوش ایتملی شهدی نی ومی * کیم جوهر جان روح صفادر می ونی
تا چند حدیث کرم حاتم طی * کاسون دله لطفیله صفا پیدر پی
می صون بکا ساقی بکا ساقی می صون
فرخنده صبوحیله صباح خورشید * رخشنده سبوسیله کلاه جمشید

جان بخش درودیله سرود ناهید * مدحیله بولهم بنده سرور جاوید
می صون بکا ساقی بکا ساقی می صون
قیل روح قدح لعل مذاب لطفن * همنشئهٔ فیض خضر آب لطفن
همجام جم ایت بادهٔ ناب لطفن * لبریز قیلوب جام شراب لطفن
می صون بکا ساقی بکا ساقی می صون
بن ساغری بزم میه محرم سورم * بزمی می ایله دلکش وخرم سورم
میله نیی هممشرب وهمدم سورم * سرمستیٔ صهبایی دمادم سورم
می صون بکا ساقی بکا ساقی می صون
بزم هنرك شاعر ساغر کشیم * هم نشئه سیم همده می بیغشیم
مداح صفای دل دریا وشیم * میسز طوره مم مشربنك سرخوشیم
می صون بکا ساقی بکا ساقی می صون
غرق عرقم کشتیٔ ساغر نره ده * مینای مطلا می احمر نره ده
یاقوت روان لعل مقطر نره ده * ویرمی وار ایسه هرنقدر هر نره ده
می صون بکا ساقی بکا ساقی می صون
پرپردوشه یم خاکه اباغك اوپه یم * سینه مده کی زخمك ایله داغك اوپه یم
پروانه لك اوله م دود چراغك اوپه یم * سرکرم صبوحیم اباغك اوپه یم
می صون بکا ساقی بکا ساقی می صون
عید اولدی قدح نوش مسرت هرکس * کیدی کیمی دیبا کیمی کیدی اطلس
میل ایتدی صراحی وصبوحه نورس * دوندر قدحی طورمه دیمه صهبا بس
می صون بکا ساقی بکا ساقی می صون

درحق مشار الیه

خدا وندا صالاردم کونده بیك یول طبع شهبازین
اکر اوج سپاسکده مجالی اولسه پروازین
خدا افزون ایده اقبال وعمرك کیم مدیحکله
معانی سنجدر اوزانی طبع نکته پردازین
سنکله باشلدی لطف وکرم هم ختم اولور سنده
که سن جمع ایتدك انسانیتك انجام وآغازین
سخنورلرجه کرچه ملتزمدر اختصار اما
محلی یوق سنك مجموعهٔ وصفکده ایجازین

بلند

بلند ایتمکده اوج مدحکی نای قلم هردم
کلوکیر اولسه ده حاسد ینه پست ایتمز آوازین

مقام عالئ اجلالکه باقوق مراد اینسه
دوشر تاجی باشندن مطلقا چرخ سرافرازین

اکر انسان کامل وارسه سنسن شمدی عالمده
بو عالی رتبه نك مولاسکا خاص ایتدی احرازین

کدای و بابی اقناع ایتدی احسانکله انصافك
رجالن لطف ایله رام ایلدك مختار وممتازین

مقرر در بو کیم نسر سپهرك پست اولور قدری
بلند اینسه همای همتك کر بال پروازین

معالی پرورا کرچه شکایت ایتمکی سومم
ولی اوضاعی مجبور ایلدی چرخ دغلبازین

کنار آرزو یه کلمز ایلر ناز واستغنا
ندر سر کشلکی بیلم بغله بخت ناسازین

دل آرام وفا رام اولمز آرام ایلمز کوکلم
اوصان کلدی بونك دردین تحملدن انك نازین

نشانه کلدی تیرامیدم راست بر کره
هدف اولمقده یم هپ تیرینه چرخ چب اندازین

هزار افسونه اوغرآندی بنی افسانهٔ غربت
ید بیضای احسانك افندم کوستر اعجازین

دکلسه مده سزای وعد لطفك وار امیدم کیم
ینه لطفك ایدر هم وعد هم تبشیر انجازین

نم اشکم غمم سویلر فغانم فاش ایدر رازم
او صاندم سعی وغمزندن اونمامك بو غمازین

صغندم لطفکه دور ستمکارك سنیزندن
که سن حلالیسن هر مشکلك کشافی هر رازین

یتر سی ساله غربت لطفکه محتاجدر نورس
که غربت ایلدی برباد انك هم برك وهم سازین

درستایش فؤاد پاشا وحسب حال خود کوید دروقتی که مسند آرای صدارت وسر عسکری بود

بو سنسین که سعودکله مفتخر اقبال * سنکله مغتنم اجلال ومحترم اجلال
بو بنیم که قیود هوانه اولدم اسیر * نه اصطباره تحمل نه اشتکایه مجال
بو سنسین که مباهی سنکله ملت وملك * سپاس ومنقبتك شیخ وشابه زیب مقال
بو بنیم که ملازم بنمله حزن والم * مصاحبم غم وهم همدمم کلال وملال
بو سنسین که سنك انضمام رأیکله * تمثل ایتدی نواظرده وجه احسن حال
بو بنیم که کلستان نظمه بلبل ایکن * بوخار زاره دوشوردی سپهر کینه سکال
بو سنسین که مؤید سنکله سیف وقلم * ریاستین قبولکله بولدی حسن وکمال
بو بنیم که سموم هجوم نائبه دن * عراق ایلنده عرقریز کنج وهم وخیال
بو سنسین که مرایای همتکده سنك * وجوه نظم ونسق جلوه کر یمین وشمال
بو بنیم که فلك نجم ذو ذؤابه کبی * ستارهٔ قلمم ایلدی قرین وبال
بو سنسین که مناصب سنکله بولدی شرف * توجهکله ایرشدی سپهره قدر رجال
بو بنیم که سوزم همبهای کوهر ایکن * عراقده قیریلوب اولدی همعیار زغال
بو سنسین که بنانکله ظاهر ایتدی قلم * او صنعتی که معارکده تیغ رستم زال
بو بنیم که حرام اولدی عیش وذوق بکا * نه آب خشك میسرنه آتش سیال
بو سنسین که تصور ایدن وزارتده * نظیرك ایتمش اولور اختیار فرض محال
بو بنیم که کوزم یاشی آقدی دجله کبی * سیول یأس ایله کوکلم یقلدی بصره مثال
بو سنسین که فلاطون دیرلسه بالتقدیر * ایدر سکندره ترجیح ذاتکی فی الحال
بو بنیم که نظامات نظمی واضع ایکن * وضیع قیلدی بنی وضع دور جهل مآل
بو سنسین که سزادر دینلسه حقکده * بونکله شوکت اسلام بولدی استقلال
بو بنیم که نظردن ایراق ایدوب شخصم * ایراق قیلدی کوکلدنده طالع بد فال
بو سنسین که علو جنابك اندیشه * تصور ایتسه دکر آسمانه پای خیال
بو بنیم که حضورکده منشیٔ طبعم * ایدر مسامعه القا هزار کونه لاآل
بو سنسین که لاآل ستایشکله سنك * مرصع ایلدی تاج سپهری کلك مقال
بو بنیم که بو کون فیض التفاتك ایله * منور ایلدی نجم امیدمی اقبال

بو سنسین که سپاسکله خامهٔ نورس
مراتب سخنی چرخه ایلدی ایصال

در ستایش علی رضا پاشا والیٔ بغداد

چیقه کلدی بو کیجه بزمه او خورشید جمال * زلفی سنبل کبی آشفته رخی کل کبی آل
حدتندن او قدر قان تره باتمش ایدی کیم * رنك ویرمشدی میانندهکی کشمیری شال
یوزی برمرتبه سرخ اولمشیدی خشم ایله کیم * ناره دوشمش حبشی زادهیه دونمش ایدی خال
اوطوروب خشم ایله صکره آچوب آغزین دیدیکم * بعد ازین ایلمه بندن دخی امید وصال
بشقه بر یاره بولوب ایله انکله الفت * بردخی ایتمه بنم صحبتمی دلده خیال
دوندی بینم ایشید نجه بونی عقلم کتدی * دیدم ای شوخ ندرسویله بکا واقع حال
نه ایشتدك سکا نولدی سنی کیم اینجتدی * بو کیجه سنده ندرسویله افندم بو جلال
دیمدی غنچه کبی یومدی دهانن صوصدی * زلفنه اوردی کره هیچ نه قیل ایتدی نه قال
بردخی زلفی کبی پاینه دوشدم صوردم * که سکا نولدی کوزم نوری ندر سنده بو حال
برزمان آغلدی صکره بکا خشم ایله باقوب * دیدی ای هرزهسرا طوطیٔ بیهوده مقال
بن سنی اهل هنردن بری ظن ایتمش ایدم * سن ایسه بیلمز ایمشسن نه مفاد ونه مآل
قنی برخیلی زمان اولدیکه مدح ایلمدك * حضرت آصفی ای بی هنز هرزه سکال

آصف ملك ابو الفتح علی پاشا کیم
لطف واحسانده بولنمز اکا عالمده مثال

بو سوزی کوش ایدیجك بیلدم آنك مقصودن * دیدم اینجنمه عتاب ایلمه ای تازه نهال
اویله بردر او انی مدح ایدهیم کیم قاله سن * سندخی کوش ایدوب اولمدحی همان ایسم ولال
بو سوزی سویلیوب اندن اله الدقده قلم * کلدی اندیشهمه بو مطلع رنکین درحال
ای سواد نظرك نقطهٔ خال اقبال * وی مزید کرمك کام وای آمال
طالعك کوکبی طولدردی ملك بزمنی نور * همتك طائری بازایتدی فلك باشنه بال
یوز سورردر کهکه نه فلك وهشت بهشت * باش اکر خنجریکه شش ملك وهفت قرال
شمدی سنسن بو وجود ودرودست ودل ایله * ظل حق کعبهٔ خلق ابر عطا بحر نوال
همتك وزن ایدهمز کر فلك اولسه میزان * کرمك کیل ایدهمز کرخرد اولسه مکیال
اکمسیدی باش اکر خنجریکه شاه عجم * مملکت ویرمز ایدی اکا ید استقلال
یراشور رزم کونی سکا سوار اولمق ایچون * آسمان رخش وقمر زین ورکاب اولسه هلال
هر نه تفصیل ایله وصف ایتسه سنی اندیشهم * ینه انظار ستایشده کورینور اجمال
یراشور تیغکه کر کاهکشان اولسه غلاف * یاقشور پرچم حور اولسه اکر رخشکه یال
ایلمك ایستر ایدم رأیکه خورشیدی نظیر * دیدی عقل ایله بیهوده یره فرض محال
دشمنه خوابی حرام ایلدی تیغ وکلکك * قلم وسیف سکا سیف وقلم سکا حلال

جودده دنك اولەمز كفك ايله موج بحار * زورده لاف ايدەمز كرزكايله پشت جبال
سن اكر عزم شكار ايلر ايسەڭ خوفندن * شير بى پنجه قالور باز دخى بى چنكال
سخنك نرم دلك طاتلى ستوده طبعك * خير انديش و پسنديده شيم پاك خصال
تيغكى وصف ايدەجك اولسم اولور فكر فكار * رخشكى مدح ايدەجك اولسم اولور عقل عقال
سن جهانده وار ايكن چرخه دخى باش اكم * همتم صوكبى اچقلره اولمز ميال
بزمده مجمره كردانك اولور كيخسرو * رزمده غاشيه بردوشك اولور رستم زال
هله احوال سپاهيكى بيان ايليه مم * كه شجاعتلرينى شرح ايدەمز عقل وخيال
هر برى بزم كونى نوذر زرين افسر * هر برى رزم كونى رستم آهن كوپال
سيل آتش كسيلور تيغلرى روز هجوم * كوه آهن كورينور تنلرى هنكام قتال
تيغ ايله سينۀ بدخواهه آچارلر روزن * تير ايله پيكر اعدايى ايدرلر غربال
سن بو نصرت بو جماعتله طريقه دوشسن * كوه و صحرا كورينور تختۀ فال رمال
بو دخى قوت اقبالكه بر شاهد كيم * دركه حضرت شيخه اوله جقسن رومال
وارث علم نبى حضرت شيخ اكبر
كه خضر اولمزاكا علم حقايقده همال
بيلديلر انك ايله خلد اوله جق انك ايچون * باغ فردوسه شبيه ايلديلر شامى رجال
نقصه يوز طوتمشيدى بدر ولايت كون كون * كلدى اول شمس معارف يكيدن ويردى كمال
هله خورشيد كبى غربدن اولدى طالع * بدز عرفانه همان ايرمشيدى يوقسه زوال
اولدى ديوان معارفده فصوص حكمى * نامه آراى فتوحات خواتيم كمال
فيض دريا وشى ارواحه مفاتيح الغيب * ذكر جانپرورى اشباحه مصابيح البال
نيجه يل عمرين ايدوب طى صفاته مصروف * عاقبت واصل ذات اولدى فلله رجال
واردات حرم عزته كشفى واقف * مشكلات نكت وحدتى علمى حلال
علم وحدتده اكر اولسه ايدى اشكالى * اندن ايلردى كلوب مشكلنى خضر سؤال
بر زمان دركه غوث ايدى سكا كعبۀ وجد * شمدى خاكدر شيخ اولسه كرك قبلۀ حال
حضرت غوث جهان تاج سر اهل الله * مالك كردن اوتاد و رئيس ابدال
نقطۀ مركز حق قطب مدار عرفان * برالى قبض جلال و برالى بسط جمال
ايردى بو مرتبه يه فيض رياضت ايله كيم * بولەمزدى او يره اوچمغه جبريل مجال
زر خالص كسيلور قلب جهان سرتاپا * بولسه اكسير صفاسندن اكر بر مثقال
ايلدى عجز ايله هپ عمرينى مصروف نياز * شاهد حقه نه وار ايلر ايسه شمدى دلال
برى اوج شرف وعزته برجلوه لى باز * برى دشت حرم حرمته بر نازلى غزال

کوکب مطلع انواره انك قلبی منار * مبدأ نسخهٔ اسراره بونك علمی مآل
مدد بحر حقایقله دمی یم دریم * فیض انوار معارفله دلی مالامال
دستکیرك ایدی هر امرده بازك مددی * اوده اجرای فیوضاتده ایتمز اهمال
بولدی ارشادی ایله کالهٔ توحید رواج * اوله‌لی سوق معارفده وجودی دلال
آتش حسرتی غوثك سنی یاقدی ایسه شیخ * سکاعین کرمندن ایچیرر ماء زلال
واقعا شرح ایده مز دردیکی کلك دوزبان * بیلورم اولدی تنك نالهٔ هجران ایله نال
انفصال اولدی ایسه بزم حضورندن اکر * اوراده ساقیٔ توحید صونار جام وصال
بیلدی درکاهنه مشتاق ایدوکك آنك ایچون * سنی اول بارکهه ایلمك ایستر ایصال
آشنا ایلدی اول قلزم عرفانه سنی * بیلوب اولدیغکی کشف ایله طلبکار لاآل
اوراده قابل اکسیر صفا اولمق ایچون * آتش هجر ایله قیلدی بوراده قلبکی قال
ویردی شیخك اله کندی الیله الیکی * سکا من بعد پناه اولسه کرك کهف رجال
کیده‌لم برایاق اول نه طوزوب بکلیه‌لم * کچدی شعبان وایرشدی رمضان وشوال
منتظر خیلی زمان اولدی که تشریفکه شام * ایله تشریفده اول منتظری استعجال
سرمو قالدی که عیش وفرحندن ویره جان * شامه اولکونکه قدومیکی خبر ویردی شمال
هله برشامه قریب اول که کوروب موکبکی * سنی ارواح چهلتن ایده‌لر استقبال
ایریش ای عیسی وقت اول بلدی ایله خلاص * قورقرم فتنه طوغوب شامده اولسون دجال
ایلدك کشور بغدادی وجودکله شریف * ایله شامی دخی تشریفك ایله فرخفال
نیچه شوهرلره جفت اولدی عروس بغداد * اولمدی هیچ اووفاسز ایکی کون کیمسه‌یه مال
ماجرای کف احسانك ایچون روز وداع * دجله قان اغلامامق حسرت ایله امر محال
غم باصار اویله در وبامنی هجرانك ایله * کیم صانورسن غم اهالیسنی ایتمش پامال
شمس صهباسنه اول رتبه کدر ال ویره کیم * تاقیامت اوله بزم طربی بیت ملال
نه سرا پردهٔ بزمنده قاله عیشه محل * نه شبستان صفاسنده اوله ذوقه مجال
ایچیله بادهٔ کاکونه بدل خون جکر * چکیله ساغر زرینه عوض کهنه سفال
نیچه برطول سخن غیری سوزی کوتاه ایت * ویرمه نورس بو قدر سوزله یتر طبعه ملال
بر زمانده ایده‌لم صرف دعا وقتمزی * یتشور کشمکش ماضی ومستقبل وحال
تا اوله فکر منجم عدد لیل ونهار * تا اوله حاصل تقویم حساب مه وسال

بوله تشریف وجودکله لباس تعظیم
اوله آراسته ذاتکله سریر اجلال

درحق مشار الیه

ای ولی نعم ای آصف فرخنده نسب * داور محتشم و پاك دل و پاك حسب
ذات اقبالکه ایوان زحلدر مسند * شخص اجلالکه یکران فلکدر مرکب
باش اکر خنجر برانکه فرسان عجم * سجده ایلرسر تیغیکه صنادید عرب
طبع انصافکه آیین مروت مسلك * کف احسانکه اجرای کرمدر مشرب
شعلهٔ تیغکه خورشیدی مشابه ایدهمم * بر اولورمی مه کردون ایله ماه نخشب
بو قوللك نورس دلسوخته کیم سایه کده * طبعنك شیوه سنه بنده درار باب ادب
دلبران سخنی شوخ عربدن املح * رشحات قلمی مشك ختندن اطیب
هرطرفدن انی پابند بلا ایتدیکی سپهر * خنده یه قنغی نشاط ایله کشاد ایلیه لب
در ایکن کوهرناب سخنی اولدی خزف * عود ایکن خامهٔ عنبرشکنی اولدی حطب
تاك وش قامتی خم اولمیه می آنك کیم * قالدی برجامهٔ نازك ایله مانند عنب
سنك نکبت طوقنوب قیردی سبوی عیشین * نیجه ایتسون دها اول غمزده مأمول طرب
دوست دشنام ویرر ایلرایسه خنده سؤال * ساقی زهراب صونر ایتسه اکر باده طلب
هر نه دم ایلرایسه فکری خیال صحت * درزمان عارض اولور جسم المناکنه تب
فی المثل زلفنی بر دلبرك آلسه النه * مار اولور حلقلنوب آنیده یاخود عقرب
ظن ایدر کاسهٔ سمدر کف جادوده اکر * کاسه دستنده قدح ساقیٔ سیمین غبغب
طالعی مزرعهٔ عالمه آتش دوشورر * اباغی باصدیغی اوت یانسه اکر ایتمه عجب
بو مثلدر که اولورسه کشینك اختری نحس * طالعندن مس اولور پوته یه کرقویسه ذهب
فخر ایدر هر بری برصورت ایله دائره نك * کیمی بحث نسب ایلر کیمی دعوای حسب
قنغی برنسنه ایله اولده مباهات ایتسون * نیلسون اولمزاکا موجب فخر ام ایله اب
چکدیکی جمله انك سوء تجلیدندر * نیلسون طالع بیچاره نه ایتسون کوکب
بویله یازمش سر ینه کاتب دیوان ازل * نه چکر بوش یره شمدنکیرو اندوه وتعب
اویله کوکب یره باطسون که وبالندن انك * اولدی سیرا نکهمز غمکدهٔ شام وحلب
یره ده اولدیغن اول کوکب نحسك بیلسم * یاندرر دم آنی آهم شرریله برشب
قنده کیتسه کیدر اردنجه وبال اخترمك * اکا بیلم یره دن کلدی یاپشدی بوذنب
برایکی ماه دخی بویله کچرسه عمرم * غم اولور قورقرم انجامی هلاکیمه سبب
فیضیاب اولمزایسم جرمی ندر لطفکزك * که بکا طالع نحسمدن ایرشمش بوتعب
نه کناهی اوله خورشید جهان آرانك * شعلهٔ نورینی کورمزسه اکر طائر شب
التزام ایلمدی لطفك اودکاو یوخسه * بنده سایه کده اولوردم نعمه مستوجب

کرچه قهره دها شایسته بنم افعالم * لیك شمدیکی بوحالده ترحم انسب
باری لطف ایله کوکلدن بو کرفتار غمه * کیم آچلسون یوزینه بلکه در رحمت رب
کرم اد ایلر ایسه همت عالی جزمك * مشکل اولمز بکا سایه کده حصول مطلب
چوق بنم کبی سیه طالع اولور کامروا * وار ایکن سنده افندم بوعلو مشرب
اینجنوب کوکبکه ایتمه شکایت نورس
طالعی بویله اولورمش شعرانك اغلب

درحق مشار الیه

قالمامش بزم صفاده طرب وعیشه محل * همت ایت سندخی ای دل چك اياغندن ال
بستهٔ حبل ریادر بتون ابنای زمان * آچه اسرار یکی اول قومه صقین بغلمه بل
کرچه ظاهرلری آراستهٔ صدق وصفا * لیك باطنلری پیراستهٔ مکر وحیل
خندهٔ دشمنه الدانمه که صو دیوارك * پاینی بوس ایدرك و یردی اساسینه خلل
طفل وش اویمه هوایه چك الك دنیادن * سندخی میل نجس ایلمه مانند جعل
ترك ده روزهٔ دنیاده ندر تأخیرك * عمری کورمز میسین آخر نقدر مستعجل
بنم احوالمی سیرایت که هجوم غمدن * بویله قالدم خر بیچاره کبی پابوحل
اجتماع غم وجمهور بلای ایام * خاطرم ایتدی پریشان ودماغم مختل
برطرف غائلهٔ سرزنش اهل غرض * برطرف کشمکش طعنهٔ ارباب دغل
نه فلك مجلسنك بادهٔ عیشنده صفا * نه جهان مردمنك خانهٔ عهدنده تمل
قالمامش حاصلی آدمده صفای مشرب * صانکه آب کدره مشرب عالم منهل
بیك قدح زهرهلاهل ایچیرر صکره دونوب * صونسه ساقیٔ فلك هر کیمه برکاسه عسل
چکدیکم کهنه سبو ساغر زرینه عوض * ایچدیکم خون جکر بادهٔ کلکونه بدل
قان ایدر سینهٔ غمکینمی هرلحظه کدر * خام ایدر خامهٔ اندیشه می همواره کسل
قنغی اهل دله آچدمسه غم سر بستهم * اولدی اندوه وغمه عیش وسروری مبدل
نه صفای اثر باده قیلور سینه می صاف * نه کشاد کره عالم ایدر عقده می حل
لطف ایله حضرت آصف مکر امداد ایتسون * کتمز افسانه ایله یوخسه کوکلدن بوملل
آصف پاك نسب داور فرخنده حسب * خاتم روم وعرب ریشه کن کین ودغل
اوملك خوی وفلك بزم علی پاشا کیم
ذکر فرخنده سیدر زینت دیوان دول
منبع لطف وصفا منشأ احسان وعطا * همتی شهرهٔ عالم کرمی ضرب مثل
منتظم حکمی ایله قاعدهٔ امت وشرع * مستقل امری ایله ضابطهٔ ملك وملل

بارگاه کرمی قبلهٔ اهل حاجت * آستان همی کعبهٔ ارباب امل
عون تیغی ایله اسباب سیاست محکم * یمن رأیی ایله اشکال حکومت منحل
چاك اولور طویسه اگر نعره سنی قلب اسد * خم اولور حمله سنی کورسه اگر صلب جبل
همنفس منبع احسانی ایله آب بقا * همزبان ناوك پیکانی ایله پیك اجل
زهره رامشکریدر شمع شبستانی قمر * ماه نوحلقهٔ درحاجب درکاهی زحل
تیغ بهرامی شکست ایلر اگر خشمه کلوب * ایلسه رزم کونی سیف جهانگیرینی سل
ذهب خالص ایدر لطف ایله خاك سیهی * کیمیا ساز کف جودی اگر ایتسه عمل
پك مناسب اولورای خامه اگر طرح ایتسه ك * روی جانان کبی آراسته برتازه غزل
نوله عشاق ایله آخر بوقدر جنك و جدل * بو یله بدخوی دکلدك صنما سن اول
اشته بلبل کبی بن عشقك ایله کریانم * سنده ای کل نه اولور لطف ایله برخنده یه کل
کشورچین و خطا یه بدل اهتزازی * قنغی عاشق النه کیرسه صاچکدن برتل
وجد و برمزمی بکا کعبهٔ حسنك شوقی * که سنك رقصه کلور شوق جمالکله جمل
زلف زنجیرشکن درشکننك کورسه اگر * دوشر آواره بیابانلره مجنون کبی یل
نیجه کوتاه ایده یم قصهٔ زلفك صنما * که بو افسانه فراقك کیجه سندن اطول

کیمسه کشف ایلیه مز سر دقیق دهنك
ذهن آصف مکر ایتسون نه اول مشکلی حل

آصفا دادگرا داور کردون حشما * ای که تیغك ایله قانون ستم مستأصل
سن اوجمشید حشمسن که سنك بزمکده * آسمان دائره در مهر منور مشعل
رأی خورشیدوشك تیغ اموره جوهر * عدل ظلم افکننك آیینهٔ ملکه صیقل
انتقام المقی اگراستسه قهرك فی الحال * قهرایدر دشمنی ماضی یی ایدوب مستقبل
و یردی مشاطهٔ تدبیرك اموره رونق * یوخسه قالمش ایدی احوال حکومت مهمل
دوکیلور حادثه یر اوزره فلکدن دائم * اره یرده اگر اولمزایسه تیغك فیصل
چمنستان بهار اولدی قدومك ایله شام * نته کیم مقدم خورشید ایله ایوان حمل
سنی کیم آصف ثانی یه مشابه ایلر * که مماثل اوله بیلز سکا عقل اول
همتك قافله سی ایتسه اگر قصد رحیل * طالعك چرخی ایدر ناقه و مهری محمل
قنغی برحصن که سد ایلر اطاعت قپوسن * فتح ایدوب همتك اعلاسنی ایلر اسفل
کیمسه صور مزنه ایدرسن که سکا قیلدی عطا * کشوری حضرت لا یسئل عما یفعل
یتشور غیری سخن باشله دعایه نورس * که دعا یمنی ایله فتح اولور ابواب امل

تا اوله طارم خضرای سمـا مهره مقر * تا اوله کنبد مشـکین فلك ماهه محل
یار اوله جیشـکه هر معرکه ده عون خدا
حفظ ایده ذاتکی هرحادثه دن رب اجل

درستایش محمد نجیب پاشا والیٔ بغداد

که ندیم ندم ایتـدك بنی که مونس غم * ندرای چرخ ستمجو بکا قصـدك بیلم
کاه دوچارعنـا کـاه کرفتـار محن * کاه پا بنـد بلا کـاه اسیر ماتم
نشلدم نیلدم اي زال کهن سـال سکا * یوخسه سهرابمی صاندك بنی یاخود رستم
صونمدك برطلو مجلسـده بکا کیم آخر * قطره قطره قان اولوب دوکدی انی دیده‌م
بو در ای چرخ ستمجو بیلورم آیینـك * قومه‌سن اهل دلی کیم قاله راحت بردم
سن سلیمانه وفا ایتمدك ای کینـه سکال * کیم اکا رام ایدی دام وددو دیو وآدم
دل ارباب سخـن قـاندر الکدن دائم * چشم اصحاب هنر جوی بلا در هردم
خاطرم نرکس دلبر کبی همـواره سقیم * مشربم طرهٔ جانان کبی دائم درهم
جـکرم لاله کبی آتش غمـدن پرداغ * کوزلرم ابر کبی اشـك بلادن طولونم
حاصلی جانمه کار ایتدی جفـا و جورك * قالمـدی بنده دها تاب الم طـاقت غم
ایدرم حضرت دستوره شکایت سنـدن * بعدازین ای فلك ایتمزسن اکرترك ستم
حکم فرمای مهین یعنی نجیب پاشا کیم
کورمامش کندی کبی بردخی چشم عالم
نصر حق مهرفلك کوکبه صدرالوزرا * لطفی تعویذ ملل سایه سی مقصود امم
او یله برذات مبارك کیم ایشتمش که اوله * رأیی خورشید معالی کفی دریای کرم
سینهٔ عاشق صادق کبی رأیی روشـن * حبل میثاق محبت کبی عهـدی محکم
کوکده وصاف وثنـا کستری انبوه ملك * برده مداح ودعا کـویی کروه آدم
قنده عزم ایلرایسه رهبریدر حفظ اله * نرده رزم ایلرایسه حافظی اسم اعظم
اوله‌مز رزم وشجاعتده اکا سـام نظیر * اوله‌مز جود وکـرمده اکا حاتم توأم
عین عرفانـنه مجموع خفیـات عیـان * دل آکـاهنه انواع معـانی ملهم
جان بولور مرحتی مرده‌یه کرایتسه نظر * مشك اولور همتی خاکاوزره اکر باصسه قدم
چقاررلر بر اولوب انی کواکب کوکدن * کرزحل طوتمسه قدرینی فلکدن اقدم
دیدم اندیشه‌یه کیم مثلی جهـانه کله‌می * دیدی ممکن اکر اثبات وجود ایتسه عدم
امتحان اولسه کرآنکلـه عقول عشره * قوت دانش ایله جمـله سن ایلرملزم

کف دریا کف جود و کرمن کورسه ایدی * جود ایله شهرتنه نادم اولوردی حاتم

برغزل سویله کل ای خامهٔ مشکین شویله

کیم انی دیکلین آدم قاله مبهوت واصم

شکل ابروسنی لوحدله ایتد بجـه رقم * رشکدن خامهٔ اندیشه‌م اولور تیغ دودم

چکه من رشتهٔ تصویره مصور دهنن * کر خیال مژهٔ موردن اولمزسه قلم

خال رخساریني هندوی درآتش دیرایدم * چشم صیادی اکر اولمسه آهوی حرم

دوشر آواره بیابانلره دیوانه کبی * نکهت زلفن اکر بادصبا ایلسه شم

باغ خلدی کوره‌یم دیرسن اکر رو ینه باق * طعم شهدی بیله‌یم دیرسن اکر لبلرین ام

عارض اوزره پرآچوب زلف پرستو صفتی * دودآهم کبی چکمش اوده خورشیده علم

حجر الاسوده خالن بن ایدردم تشبیه * زلف زناری ایله اولمسه دائم همدم

بکزه دردم بت سیمینه اوسرو نازی * قادر اولسیدی اکر ناز ایله رفتاره صنم

نورس اندامی اوشوخك اوقدر نازك کیم * یوزینه دوشسه ویرر سایهٔ مژکانی الم

دهنن وصف ایده‌مم طوغریسی لکن براشور

حضرت آصفك انکشتنه اولسه خاتم

اوکرم خوی وسخاپیشه که دست عدلی * ید بیضا کبی هیچ قومدی دللرده ظلم

اویله بر حکمروا کیم براشور لشکرینه * ماه وخورشید وفلك کوکبه وخیل وحشم

پرورش ایتسه اکر تربیهٔ انصافی * لذت شهد ویرر کامده طعم علقم

خامه شرح ایلسه برنبذه دلاورلکنی * یاد اولنمز دخی افسانهٔ سام ورستم

درکهی مرجع ارباب صفادر دائم * خاکنه چشم تمنی نولور ایلرسه قسم

اویله نشر ایتدی جهان ملکنه انصافنی کیم * کبك وشاهین براولوب کرك ایله انس ایتدی غنم

ای خداوند جهان فخر ملوك افخم

آصف جم حشم وداور خورشید همم

بر یراتمش سنی خلاق جهان هیچ کلمز * بردخی سن کبی دستور پسندیده شیم

یاقشور باشکه بو حشمت ایله افسرکی * براشور ذاتکه بوشوکت ایله مسند جم

ویردی سایه کده قلوبه الفت وانس * چکدی دورکده جهاندن ایاغن وحشت ورم

هیچ قالور قهر ایله جنك ایتسن اکر رستم زال * مات اولور خشم ایله آت سورسن اکر شاه عجم

کوسفند اولدی سنانك کوره لی کرك دلیر * کربه یه دوندی آدك کوش ایده لی شیر اجم

پیچ وتابی دخی عمرنده خیال ایتمز ایدی * رزمده کورسه ایدی تاب کمندك ارقم

صیت قهرك ایشیدوب پشه یه دوندی عنقا * زوردستك کوروب آهو یه صغندی ضیغم

سورمك ایستر باش اکوب رو یني خاکه دز یکه * یوخسه بیهوده دکلدر فلکك قامتی خم
حاصلی وصف ایده مز کلك هنر پیشه سنی * کرچه اولدی بو قدر مدحك ایله مشکین دم
وصف جود و کرمك خامه دکل بن ایده مم * که بنم فکرم ایله ظاهر اولور هر مبهم
شاهد طبع دل آرامم اکر کورسه ایدی * بیك دل وجان ایله افتاده اولوردی مریم
اولسه دعوالری بر بحثده فکر وخردك * ذهن وقادیمی ایلرلر ارا یرده حکم
طوطیٔ طبعم اکر زمزمه‌یه ایتسه شروع * بلبل ناطقهٔ نفخی یی ایلر ابسم
بن کیم کیم ایده‌یم مدحکی شعرمله بیان * وصف خورشید جهانکیره نه قادر شبنم
بو فصاحت بو بلاغت وارایکن بنده‌ یسنه * قالورم مدحکه آغاز قیلنجه ابکم
نورس ارتق یتشور قصه دعا ایلیه‌لم * فرضدر لازمی ترك ایتمه طورور کن الزم
تا اوله لازمهٔ شعر وغزل وزن ایله سجع * تا اوله رابطهٔ قول وسخن لا ونعم

اوله سن عیش ایله عالمده دمادم مسرور
قاله سن ذوق ایله دنیاده همیشه خرم

درستایش علی رضا پاشا والیٔ بغداد

ای که همواره وجودك ایله خرم عالم * اوله کوکلك دخی عالم کبی دائم خرم
ای خضر مشرب وعیسی نفس وموسی کف * ای قضا رزم وقدر عزم وسکندر توأم
کلك عدلك یازه لی امن وامان منشورین * صفحهٔ دهرده تیغك قومدی نقش ستم
سجده ایلر سر تیغکه صنادید عرب * باش اکر خنجر برانکه فرسان عجم
اوله لی همتك آرایش اقلیم وجود * اولدی آشوب وفتن منزلی اقلیم عدم
لطف وجودیکه ایکی جاریه جیحون ایله نیل * بسط وقبضیکه ایکی بنده وجود ایله عدم
یازمدی سن کبی بر آصف عادل نامن * زیب دیوان سموات اوله لی لوح وقلم
دهن خامهٔ لطفکده لطائف مضمر * پرچم رایت قهرکده مصائب مدغم
هپ سنك رأیکه مربوطدر احکام فلك * نیجه امریکه خلاف ایده قضای مبرم
یاندیررلر انی آتش ایله اجرام فلك * قنغی بر کوکب نحس اورسه خلافکدن دم
عالمه سن کبی بر ذات ممالك آرا * کلمدی عرصهٔ امکانه کللدن آدم
سن اودارا خدم وجم حشم آصفسن کیم * یراشور لشکریکه طبل فلك مهر علم
اویله بو ملکی شن ایتدك که خرابه بر یر * قالمدی سایهٔ عدلکده مکر باغ ارم
صیقل جوهرینك عالم ایچنده کورینور * وارمی تیغکه خطاسی دیسم آیینهٔ جم
رسمدر جمع مهمات ملوکه یوخسه * سکا افلاك وکواکب یتشور خیل وحشم

يری وار مجلسكه آب حيات ايتسه يمين * جوهر تيغكه ده ايلسه مريخ قسم
يمن جودكله هله كلدی وجوده يكيدن * يوخسه بردن بره معدوم ايدی عالمده كرم
ال ويرر مجلسكه كاسهٔ خورشيد اياغ * يراشور رايتكه خوشهٔ پروين پرچم
روز رزم اويله شجاعتله سنی كورسه ايدی * تا ابد غاشيه بردوشك اولوردی رستم
سنسن اول آصف جم جاه كه لايقدر اكر * موزه كش اولسه سپاهيكه ملوك ديلم
اكسك اولمزدی اراسنده قضا وقدرك * فتنه كر اولمسه شمشيرك ارا يرده حكم
زهر قاتل كسيلور شاخ وبری نيشكرك * نكهت صرصر قهريكی اكر ايلسه شم
صانمه تردوكديكنی ابر بهارك بيجا * بحر جوديكی كوروب رشك ايله اولمش پرنم
تيغ عدلك ايده‌لی مملكتی اوق كبی راست * حسدندن فلكك قالدی كمان قامتی خم
طوتارم مسند قدريكی فلكدن اول * بيلورم حرمت نسليكی ملكدن اقدم
سن بو حشمتله سليمان زمانسن شمدی * سكا بلقيس اوله شمدنكيرو بانوی حرم
اعتراف ايلر ايدی بخلنه عذرين ديليوب * بو سخاوتله سنی كورمش اوليدی حاتم
قليجك اويله دوزن ويردی جهان ملكنه كيم * هريكا كشت وكذار ايتمه ده كرك ايله غنم
ضرب تيغكله ديار عجمی تسخير ايت * ايله اول ملكی دخی كشور رومه منضم
كيم سكا قارشو طوررسنده بو صولت وار ايكن * فی المثل رزم كونی دشمنك اولسه ضيغم
ويره مز تيغ جهانكيريكه رخنه الماس * اوله مز تاب كمنديكه مقابل ارقم
كيمه كيم راست كلور صرصر قهرك اثری * چرخ انكچون كير اولدمده لباس ماتم
حرب ميدانئه اولدم كه سن آهنك ايده سن * قاچه دن بشقه يوق اعدايه طريق اسلم
رزم ايچون خصم ايله مانند سياوش بر كون * اولسه‌ك ای شير زره پوش سوار ادهم
خنجرك سيرايده نه عارض اولور ضيق نفس * هم كمندك كوره نه عائد اولور پيچ شكم
اوقدرسو يلديلر خلق جهان نامك كيم * اولدی دللرده همان نقش نكين خاتم
دانهٔ انس ايله رام ايتدی وحوشی عدلك * شمدی آهولره وحشی كليور شيوهٔ رم
قورقيلور كيم تلف اولسون مرض ظلم ايله ملك * كر طبيب نظرك ويرمسه اول خسته‌يه ام
عافيت نيجه ميسر اوله بدخواهكه كيم * نوشدارو طوقنور كامنه طعم علقم
شربت مرككك انك چاره‌سن ايتسون يوخسه * سود ويرمز ابدا مرد حسوده مرهم
مكری اهل غرضك ويرمز اموريكه خلل * آسمان اولسه‌ده خصمك سن ايدرسن ملزم
سكا غالب اوله مز حيله وافسون ايله ديو * آتشی سونديره مز دم ايله مار پرسم
بيلديكن ايشلر امور نده جناب صمدی * نطقه قادر اوله مز حيلهٔ ديو ايله صنم
برغزل طرح ايده‌يم شويله غم آكين كيم انی * طوله كوش ايليه‌نك قلبی كدرله ماتم

نه بلادر بوندر قصدی سپهرك بیلم * خلقه نولدی نوله عالمده بو اندیشه وهم
یاندیمی یوخسه سباشهری که خیلی دمدر * بزی شاد ایلمدی هدهد فرخنده قدم
سیر ایچون کتمش ایدم باغه سحرکه کوردم * سرو خوش قامتی خم نرکس شهلایی دژم
نه دم باد سحرکه نه صدای بلبل * شویله مرغان چمن جمله سی مبهوت واصم
کلستان یاسلو کل آتشلو سمن پژمرده * چشم نرکس نکران زلف بنفشه درهم
نه فرحدن دل آشفتهٔ سنبلده اثر * نه صفادن ورق چهرهٔ سوسنده رقم
لاله نك سینهٔ پرتابی اسفدن پرداغ * نرکسك دیدهٔ حیرانی المدن طولو نم
سبزه نولدی دیو صوردم دیدیلر عهد ایتدك * حقه کیم هیچ بریمز خنده یه فك ایتمیه فم

مکر اولکون که کله خیر و بشارت خبری
شاد وخرم اوله اول آصف فرخنده شیم

بونی کوش ایلدیکم انده بکا کلدی بکا * ایلدم حسرت ایله کوزلریمك یاشنی یم
یوزمی خاکه سوروب عجز ومذلتله همان * دیدم ای بارخدا رب اجل وارحم
کندی لطفکله بشارت قپوسن فتح ایله * قویمه خلقك کوزی حسرت ایله جاری ایده دم
اویله بو عجز وتحسرله نیاز ایلر ایکن * ناکهان اغلیه رق اویقویه واردی دیده م
عالم خوابده کوردم اوقنور سورهٔ فتح * مخبر عالم غیب اوردی بشارتدن دم
بو نشاط ایله اویاندم طولو کوکلده سرور * ایتدم آواز بشارت ایله کیوانی اصم
بو بشارتله اولور دشمنکك قلبی دونیم * المی زائد وافزون فرحی ناقص وکم
دیلرم دشمنکك قان اوله بغری غم ایله * سورینه شهر بشهر اولمیه راحت بردم
دوره حق دفتر عمرینی زبان املی * لال اوله اولمیه قادر دیمکه لاونعم
ویر رضا کاسه قضا کیم ویره کلمش دائم * حق قضاسینه رضا مرد پسندیده شیم
صبردن غیری نه تدبیر که چکمش بویله * کاتب روز ازل صفحهٔ تقدیره قلم
باشلدی مکره نه کرچه بو کونلرده فلك * عیش وذوقکده مدام اول نه کدر چك نه الم
کیم سنك عزم قوی طالعك آخر برکون * کوشمالن ویرر اول سست نهادك محکم
وقت ایرشدی که کله ملك سلیمانیدن * آصفه مژده ایله هدهد فرخ مقدم
آچیله ذوق وصفا قاپوسی خلقك یوزینه * نه کدورت قاله دللرده نه اندوه نه غم
طوغریسی بن ایده مم وصفکی حق اوزره ادا * کرچه عصر ایچره بو فنده بنم استاد امم
بن اوخوش طبع مسیحا نفس وقتم کیم * مات اولور خامه مك اعجازینی کورسه مریم
بن او آیینه سی صافم که اولور فکرتمه * عالم غیبدن انواع معانی ملهم
صاچیلور صائمه مرکب قلم سرخمدن * ابرطبعم آقیدر آلتون اولوقدن زمزم

تیغ خامه‌مله دونیم اولدی هله جوهر فرد * یوخسه بونکتهٔ سر بسته‌قالوردی مبهم
لیك اوصـا فکه آغاز اید یجك مجلسده * قالورم بونجه فصاحت ایله لال وابسم
سکا اشعار ینی آدم نیجه تقـدیم ایتسون * کیم کیدر حضرت خورشیده‌النده شبنم
شاه وخاقانمی کلور عینمـه ممدوحم ایکن * ذات پاکك کبی برداور برجیس خدم
سوزیتر غیری همـان باشله دعایه نورس * که انك خـیر دعاسی بزه اولی واهم
تا اوله زینت کلـك ادبا نظم ایله نثر * تا اوله مایهٔ طبع شعرا مـدح ایله ذم

کوکب بختـك اوله برج سعـادتله قرین
دل آکـاهك اوله ذوق وطربله همـدم

درستایش اینجه بیراقدار زاده محمد پاشا والئ موصل

بارك الله نه مخلـدر بونه خرم کـشور * که سوادیله فزون اولمده در نور بصر
حسد ایلر در و دیوار ینـه ایوان بهشت * رشك ایدر آب روان بخشـنه ماء کوثر
باغ و بستانی ریاض ارمه ویرمش رنك * برج و باروسی مماس فلکه چکمش سر
اعتراف ایلر ایدی کندی قصور ینه بهشت * بویله بوزیب ایله کورسیدی قصور ینی اکر
هله باد فرح افزاسنـه یوقدر دیه جك * شم ایدن ظن ایدر انفـاسنی بوی عنبر
بر نظر نقش دل آراسنی کورسـه مانی * تا ابد نادم اولور اوادیغنـه صورتکر
آب پاکی اوقدر صاف که کر قطره سنی * تشنه نوش ایلسه کورمز دخی عمرنده کدر
ایلمش حاصلی آراسـته ماننـد عروس * انی انواع صنـایع ایله نقـاش قـدر
نامی اول کشور فردوس نهادك (موصل) * یعنی درمانده لری مقصده واصل ایلر
نیجه پرزینت وزیب اولمیه اول کشور کیم * اوله والیسی انك آصف فرخنده سیر

آصف قلعـه کشـا یعنی محمد پاشـا
که حکومتـده نظیر اولمز اکا اسکنـدر

اویله برمرد زبردست وسپه آرا کیم * چاك ایدر سینهٔ بهرامی چکرسه خنجر
حضرت آصف جم کوکبه کیم بزمنـده * زهره رقاص وفلك ساقی ومهدر ساغر
دهن خامـهٔ لطفنـده لطـائف مدغم * پرچم رایت قهرنده مصائب مضمر
حرم دولتـه نه درجه نه کـردون * رشتهٔ شوکتنه هفت کهرهفت اختر
درکه اعظمنك اولدی زحـل دربانی * یراشور چنبر چرخ اواسه اکا حلقهٔ در
بردخی بیلسنه دورایتسه اکرچرخ فلك * اوشجاعت ایله فرزند کتورمز مادر
آتش قهـری اکر ایلسه دریایه نزول * نکهت لطفی اکر ایلسه صحرایه کذر
خشك اولور آب ویـنار آتشه قعرنده نهنك * سبز اولور دشت و بترسنك سیهدن کل تر

یالکز باشنه برجمله ده اعدا سپهن * تارمار ایتر اکر طوپلسه جهان هپ لشکر
بی سپه عزم نبرد ایتسه اکر دشمن ایله * وسعت چرخ اکا میدان اولور انجم عسکر
تیغ الماس وشن کورسه اکر کان بدخش * کسیلور رشك ایله یاقوتی بتون خون جکر
نیجه خوف ایلمسون جسم عدو تیغندن * که شعاعندن انك کوکده کواکب دترر
ایکه تیغك اوله بی ملکه حکومت کستر * مدد عدلك ایله دوندی بهشته کشور
همتك کنکرهٔ چرخه قلج آصدی نه وار * اولسه شمشیریکه منقاد جهان سرتاسر
قبضهٔ خنجریکه اولدی مسخر سنجار * شمدی حق اوزره جهان ملکنه سنسن سنجر
تیغ خونریزك اکر ایلسه قصد پیکار * چوق عدونك باشی میدانده قالور بی پیکر
رخش اقبالکه سر رشتهٔ اقبال افسار * سر اجلالکه اکلیل سعادت افسر
اولسه سر پنجهٔ بازو شکنك نیزه سپار * اوله مز مانع اکر ایتسه عدو کوهی سپر
دشمنك مرکی ایچون شیون ایدر خویش وتبار * الیکه السك اکر رزم کونی تیغ وتبر
ایده بیلمز عدد لطفکی اندیشه شمار * هیچ ممکنمی که تعداده کله موج شمر
جنکده اولسه کمان غضبك تیرکذار * آسمان اولسه ده ایلر زره خصمی کذر
هپ سپاهك مژهٔ یار کبی خنجر دار * پهلوان و یل و یکتاز و دلیر وصفدر
دیدهٔ خصم دم قهرك ایله تیره وتار * سینهٔ دوست نم لطفك ایله تازه وتر
نه ایشی طوتسن اولور یاورك الیاس وخضر * نه یکا کیتسن اولور همرهك اقبال وظفر
بودخی قوت اقبالکه برشاهد کیم * سکا مهمان عزیز اولدی سمی حیدر

آصف ملك ابو النصر علی پاشا کیم

اوله مز رفعت قدری ایله کیوان همسر

حمد لله مدد طالع فرخنده ایله * شادمان بر یره کلدی ینه فرزند وپدر
اتفاق ایلدی بر بزمده کاوس وقباد * اقتران ایلدی بر برجده مریخ وقمر
بر یکرز مسند اجلاله امیر اعظم * بر یکرز کشور اقباله وزیر اکبر
سن عدالتله جهان ملکنی ایتدك معمور * او مروتله بتون عالمه ویردی زیور
او عدالت ایله عصرنده عدیل فاروق * سن شجاعت ایله وقتکده نظیر حیدر
حرب وقتنده سکا رستم زال اولدی غلام * جود رسمنده اکا حاتم طائی چاکر
سن حکومت ایله جمله وزرایه غالب * او مروت ایله کل امرایه سرور
اکا لایقدر اکر ایتسه دعا خیل ملك * سکا شایسته اکر اولسه رهی نوع بشر
نه شجاعتده کلور سکا مقابل بر مرد * نه سخاوتده اولور اکا مشابه بر ار
شمدی بر تازه غزل سویله کل ای طبع روان * لیك رخسارهٔ محبوب کبی تازه وتر

سخنه باشلاسه کرخنده ایدوب اول دلبر * ایلر طوطئ دل بردخی میل شکر
اینجودر شکره آلوده دهانندهٔ سخن * نازدر صانکه قیله باغلو میانندهٔ کمر
چاك اولور پردهٔ خورشید فلك شرمندن * روی آلندن او کل رفع نقاب ایتسه اکر
اکر ایتمزسه تکلم او صنم ایتمه عجب * دهنی تنکدر اول مرتبه کیم یوق سوزه یر

کرچه نورس ایدهمز وصف غبار خطن
لیك خاكدر دستوره بغایت بکزر

حاصلی ایلهیهمز وصفکزی خامه تمام * شرزه شیرانی نه تعریف ایده مور لاغر
کلك مشکین رقم اوصافکزی صغدیرهمز * اکر اولسه ورق آبی کردون دفتر
صدقله باشلهیهلم خیر دعایه نورس * قصدبی مختصر ایت طول سخن غیری یتر
تا اوله دهرده معمار قضا بانئ ملك * تا قاله کشور عالمده عمارتدن اثر
ایده حق مجلسکی بزم جناندن اطیب * ایلیه مسندیکی چرخ برینندن برتر

درستایش علی رضا پاشا در زمانی که والی شام بود

صالسون همای عدلك سایه بتون جهانه * ایرسون صفیر شادی دور کده آسمانه
کزسون بریدمژده شام ایچره خانه خانه * ساقی النده دونسون جام می شبانه
رندانی خوشدل ایتسون آوازهٔ چغانه * اهل صفایه شمدی بو بیتدر ترانه

عیدك مبارك اولسون ای آصف یکانه
دائم مرادك اوزره دور ایلسون زمانه

عدلکله ای ملك فر دوندی بهشته کشور * بولدی عروس دولت یمنکله زیب و زیور
شمدی سکا سزادر ای برکزیده داور * تختکی اولسه مسند تاج جم اولسه افسر
ایتدك قلوب خلقی احسان ایله مسخر * ورد زبان عالم بو شعردر سراسر

عیدك مبارك اولسون ای آصف یکانه
دائم مرادك اوزره دور ایلسون زمانه

بزمکده وقت عشرت زهره نواکر اولسون * دور سپهر ساقی خورشید ساغر اولسون
سایه کده بزم کبی پر زیب و زیور اولسون * هر ایشده طالعك یار اقبال یاور اولسون
یوز طوتسه هر نه یانه جیشك مظفر اولسون * هر ناظمه بو شعرم فهرست دفتر اولسون

عیدك مبارك اولسون ای آصف یکانه
دائم مرادك اوزره دور ایلسون زمانه

سنسن جهانده شمدی عدل و کرمله مشهور * هر بر ورقده نامك جود و کرمله منشور

تیغك رقابه مالك جیشك عدویه منصور * قهركله خصم غمكین لطفكله دوست مسرور
القصه نامهٔ مدح اولمش ادكله ممهور * هر صفحه‌سنده زیرا كوردم بو شعری مسطور
عیدك مبارك اولسون ای آصف یكانه
دائم مرادك اوزره دور ایلسون زمانه

تشریفك ایله اقبال بوزطوتدی اهل شامه * اولدی سواد جیشك رخسار شامه شامه
سایه‌كده اهل كشور هب كیدی تازه جامه * رندان باده پیما هم مشرب اولدی جامه
بولدی كوكل مرادین ناكام ایرشدی كامه * آهنك مجلس اولدی بو بیت خاص وعامه
عیدك مبارك اولسون ای آصف یكانه
دائم مرادك اوزره دور ایلسون زمانه

نه كیمسه دركیم اولسون نورس بو مدحه قادر * ممكنمی پشه اولمق عنقا ایله مناظر
مدحیكی جامع اولمز هر كز خیال شاعر * عاجز قالور طبیعت هرچند اولورسه ماهر
قالمق نیچون بو پرده اندیشه‌لنك قاصر * اولاسی بو كیم اولسون طبع بو بیتی ذاكر
عیدك مبارك اولسون ای آصف یكانه
دائم مرادك اوزره دور ایلسون زمانه

* درستایش فائق افندی دفتر دار شام *

دفتر خطك یازان مستوفیٔ نازك رقم
سایهٔ مژكان موری وارایسه ایتمش قلم
كیمسه حل ایتمز میانكله دهانك مشكلن
كیم بری محض تخیلدر بری عین عدم
حلقه حلقه دود آهم عقلی در زنجیر ایدر
خاطره كلدكده شب سودای زلف خم بخم
شحنهٔ غیرت لسانن قطع ایدر مقراض ایله
شمع اكر مجلسده حسنك پرتوندن اورسه دم
بر نظر كورسیدی كر ابرولرك محرابنی
شوق ایله خاكه دوشوب بیك سجده ایلردی صنم
كندم اوردم شعله‌یه پروانه‌یه دوندم بو شب
شمع حسنك شوقنه دور ایلدم تا صبحدم
نیلرم سنسز حیاتی كیم فراقكله بكا
نغمه غمدر نوش نیش ودرد درد وباده سم

شاشمشم بیلمم غم هجره نه تدبیر ایلسم
قور قرم آخر هلاك ایلر بنی بر کون بو غم
بر نفس راحت اولوب آسوده قالمم غصه دن
آرتار آکسلمز غمم ساعت بساعت دمبدم
انتقامم کیمسه المزظلم هجر کدن مکر
کلك عدل فاضل دوران ادیب محتشم
پیر ارباب سخن فائق افندی کیم اکا
غیبدن ملهم اولور کشف معانی دمبدم
رشتهٔ عقد ثریا نظمنه ایلر یمین
خامهٔ فکر عطارد کلکنه ایلر قسم
حل اولور عقد معارف فکری دیرتسه عنان
فتح اولور حصن معانی کلکی نصب ایتسه علم
نور باهر عارض وصفنده خورشید حدوث
سر مخفی جوهر ذاتنده برهان قدم
طبعی مرقات معالی قلبی مرآت صفا
سینه‌سی کوه تحمل دستی دریای کرم
نفی مثل ذات حقدن غیری یرده لا دیمز
اولقدر ایتمش کرمده طبعی معتادنعم
اولقدر اولمش معانی شاهد طبعیله رام
کیم جهانی وحشت السه ایلمز خلیای رم
اولقدر بختی قویدر کیم اولورسه خصمی سام
اولدیرر زال فلك انی قاتوب جامینه سم
عیش ایچون مجلس قوروب ایلرسه طبعی میل جام
حرمت ایلر مجلسه ساقی اولور بزمنده جم
مست بوی عطر معنیدر مشام شهر شام
طیب کلك مشکبیز ین ایتمش اولکوندنکه شم
صفحهٔ اندیشه یی عکسیله ایلر لاله فام
غنچهٔ رعنای طبعی نظم ایچون فك ایتسه فم

اولسه محراب فصاحتده اكر طبعى امام
نيت كسب ادبله اقتدا ايلر امم
خانهٔ منظوم طبعن ظن ايدر بيت الحرام
واردات غيب نظمن كورسه آهوى حرم
هركس ايردى فيض لطفندن مراده آلدى كام
برمراده ايرممش كام المامش عهدنده كم
ماه بزما مشترى قدرا عطارد مسز لا
اى اديب نكته سنج وفاضل فرخ شيم
رشك ايدر اولدى رياض نظمه كلزار ارم
عالم معنايه اولكوندنكه سن باصدك قدم
رشتهٔ علمكله در مجموع اجزاى كمال
خامهٔ عدلكله در منسوخ احكام ستم
كر صرير ناى كلك قهر بنى كوش ايلسه
نيستاندن باش چقارمز بردخى شيرا جم
خواجهٔ طبعك كمال علم ايله ضرب المثل
خامهٔ انديشه‌ك اقسام معارفله علم
نثرده اولمز عديلك نكته سنجان عرب
نظمده اولمز نظيرك خورده كيران عجم
صادق دولت امين حل وعقد مملكت
عالمه كلمش دكل ذاتك كبى برمحتشم
عقل اوّلسن سكا ثانى بولنمز صدقده
طوغريسى صادق دكل عهدك كبى صبح دوم
برنظر كورسيدى حكمتخانهٔ انديشه‌كى
عقل افلاطون قالوردى حيرتندن بسته دم
سن اوسلطان ادبسن كيم مداد وخامه‌كه
يارهٔ شور اولسه عطارده زحل خيل وخدم
اولقدر مشاطهٔ طبعك اكا آن ويردى كيم
صورت نظمك كورن كوز بردخى اولمز دژم

خادم وحاجب نه حاجت بارکاه نظمکه
شهرت علم وادب بسدر سکا خیل وحشم
یمن تدبیر کله منسد رخنهٔ شر وفساد
فیض اندیشه کله منحل عقدهٔ جزر واصم
طالقه طالقه تردوکردی خجلتندن تابحشر
فیض مواج کف جودك اکر کورسیدی یم
استسه نقدر وانك سائل ایتمزسین دریغ
طوغریسی جعفر دکل حاتمده یوق بویله کرم
بوسخاوت بوعطا بویله کیدرسه برزمان
صانورم ابر کف جودك قوماز دریاده نم
حاصلی یوقدر سکا شمدی بوعالمده نظیر
یوق عنادم کر نظیرك فرض ایدرلرسه عدم
طوغریسی شرح ایلمك اوصافکی حدم دکل
پنجهٔ سیمرغدن ممکنمی اورمق پشه دم
باشلسون نورس دعایه صدق نیتله همان
کیم دعای خیریدر شمدی بکا امر اهم
تاسپهرك دفترین مستوفیٔ لیل ونهار
شکل صفر ماه وخورشید ایله ایلر پر رقم
محکم اولسون رشتهٔ نظمکله پیمان هنر
نام بولسون شهرت نثرکله دیوان قلم
تاکه عقد انجمن انجمدن ایلر آسمان
تاکلور ناهیده چنکندن نوای زیر وبم
زنك محنتدن ایراغ اولسون صفا کسب ایلسون
کورمسون بر وجهله مرآت قلبك روی غم

❋ درحق مشار الیه ❋

ای فروغ سخنك شمع شبستان قلم * وی بنان هنرك فارس میدان قلم
نور فضلك شب اندیشه‌یه مهتاب اوله‌لی * مطلع صبح کمال اولدی کریبان قلم
اولسه کرطره کشا زلف عروس فکرك * براولور عنبر سارا ایله دامان قلم
رفع ایچون عدل ایله فرعون ستم شعبده‌سن * ایلدی عالمه موسی سنی ثعبان قلم

❋ هر کیمك ❋

هر كيمك دفتر يني بو قلسه قهرك فى الحال * حك ايدر نامن انك كزلك بران قلم

نقطهٔ نظمك ايله طوتسه برابر كندين * خط چكر دائرهٔ سنبله ريحان قلم

عقله سودا كتورر معنى بى ديوانه ايدر * اولسه انكشتك اكر سلسله جنبان قلم

صورت آراى معانى اوله لى انديشه لك * هب فزون اولمده در روز بروزان قلم

علم ايله طوغريسى اهل هنرى فائقسن * سكا مانند اوله مز نادره سبحان قلم

منجلى جوهر انديشه ايله تيغ سخن * مرتفع شوكت انكشتك ايله شان قلم

شكرانداز اكر اولمزسه بنان حلمك * غرق ايدر كشتىٔ انديشه بى طوفان قلم

وادىٔ نظمده تأييد خيالكله سنك * قاپدى كوى هنرى فضل ايله چوكان قلم

خلل ايرمش ايكن احكامنه تأييدك ايله * اولدى عهدك كبى محكم ينه پيمان قلم

طفل طبعك اوله لى مهد نشين دانش * طولدى شير هنر محض ايله پستان قلم

كاتب كلك قضا كلك وبنانك كوريجك * يازدى لوح قدره نامكى سلطان قلم

اوقدر موى شكاف اولدى خيالك ايله كيم * جوهر فردى دونيم ايلدى پيكان قلم

بربرآرد نجه كلور جيش معانى صف صف * كلسه دستكده اكر جنبشه مژكان قلم

يازمدى فضل ايله نامك كبى برنام دخى * وضع تاريخ ايده لى عالمه ديوان قلم

لوحنى آندى شكست ايتدى عطارد كلكن * نظم ونثرك اوله لى زينت عنوان قلم

پرتو انداز اوله لى عالمه شمس طبعك * اولدى مشحون كهر معنى ايله كان قلم

شرف قرب بنانكله سرافراز اولمش * نوله ماه اولسه اكر مجمره كردان قلم

ويرسه مشاطهٔ طبعك اكر آرايش اكا * عقلى ديوانه ايدر زلف پريشان قلم

انجمن عقد ايده لى انجم ايله طاق سپهر * ايرمدى سن كبى برعادله ايوان قلم

جوكبى اولدى مدادك مدديله جارى * خضر انديشه لك ايچون چشمهٔ حيوان قلم

حال كلمش اكا نظمكله دكل بيهوده * مولويلر كبى بيك شوق ايله دوران قلم

نظم بلقيس كنيز قلمكدر شمدى * سنسن اقليم بلاغتده سليمان قلم

قالدى غيرى تك و پوايلمدن اشهب طبع * يوق بو واديده دخى طاقت جولان قلم

باشلسون غيرى خلوص ايله دعايه نورس * كه دعا ايله مشيد اولور اركان قلم

تا ادب ملكنده رونق ويره استاذ كمال * تاكليد دراسرار اوله دندان قلم

جوهر نظمك ايله روشن اوله چشم سخن
فيض انديشه لك ايله خرم اوله جان قلم

المقطعات

صو اوزره كورمدكسه اكر قلعهٔ آهنين * دريا يوزنده ايشته زرهلو سفينه لر

کل باق که یانلرنده فلك صندل اوله مز * کانلاره نسبت ایله جبال آبگینه لر
عبد العزیز خان مظفر کیم انلری * تجهیز ایچون دکزلره دوکدی خزینه لر
اعداسنك سفائننی احراقه صرف ایچون * هپ ایچلرنده صاعقه لردن دفینه لر
نورس عجبمی بحر ثناسنده دمبدم
موج آوراولسه شوق ایله جوش ایتسه سینه لر

زهی رخش تکاوربادپای برق سرعت کیم * خیالی بستهٔ فتراك حیرت ایلر آهویی
رکابنده یورر باد روان وقت تکاپوده * صانور آچش کوزنلر باددن بربال هرمویی
انك تحقیق ایدوب باداولدیغین ابنای جنسندن * زمام حکمنه تفویض قلمشدر تکاپویی
نشان شهرتی کلکونه داغ خجلت اولمشکن
کمیت خامه وصف ایلرمی شبدیز سیه رویی

ولادت همایون شنلکی کیجه سی حقنده

بوشب که پرشب فرخنده فال وخرمدر * شب ولادت شاهنشه معظمدر
اوپادشاه فلك دستگاه ومهر شکوه * که ذاتی مظهر آثار اسم اعظمدر
اوپادشه که بوشب سایهٔ امانده * عموم خلق سرور وفرحله توأمدر
علی الخصوص بومجلس که وضع مطبوعی * صفا ونشئه ده روح القدسله همدمدر
سعادتیله مهیا اولوب بهشت کبی * طوناندی هر یری کویا که مجلس جمدر
سورلدی نامنه دستور نادرك دملر * نه دم بودم که سرور وطرب دمادمدر
باغشلسون انی الله پادشاهمزه * که همتیله بنای نظام محکمدر
همان دعا ایدملم صدق ایله اوپادشهه * که جمله عالمه خیر دعاسی الزمدر
معمر ایلیه حق شان وشوکتیله انی
که فرسلطنتی روح جسم عالمدر

برای تبریك روز جلوس همایون

ایشته بوروز همایوندر که شاهنشاهمز * ایلدی اجلال ایله اقبال ایله تخته جلوس
اول شهنشاه معظمکیم جلوسندنبرو * کیدی جسم ملك وملت قدر وقدرتدن لبوس
حضرت عبد العزیز خان کیم ثناومجدینه * منحصر اولمش عمومیتله انفاس ونفوس
سایهٔ لطفنده هرکس پرنشاط ابتهاج * ایردی فرق فرقدانه افتخار ایله رؤس
دوراحسانده دوران اولدی لبریزسرور * قیلدی خورشیدین فلك همکردش دور کؤس

برزدخی لایق بو کیم تبشیر ایدوب یکدیکری * طاس چرخی پرطنین ایتسون صدای طبل وکوس
عمرینی اقبالنی الله مزداد ایلسون * بهره‌مند لطفیوز هب قالمامش کمسه یؤس
بنجه یکر کدر دیار چینه مالك اولمه‌دن
نورس اولمق آستان دولتنده خاکبوس

تقدیم اولنان برخریطه حقنده

ای شهنشاه جهاندار وفلك یاور کیم * قنده عزم ایتسه جنودك ظفره نائل اولور
قنغی طاغدر که نفوذك اکا تأثیر ایتمز * جیشکك عزمنه قنغی عقبه حائل اولور
صورت حرب وشجاعتلرینی رسم ایتمك * قنغی رنکین قلم شاعر ایله حاصل اولور
اوله‌مز صولت جیشیکه سکندر بیله سد * فتنه یأجوج نما اولسه دخی زائل اولور
سنسن اول داوردانا وفلاطون چاکر * که خرد پرورش فیضك ایله کامل اولور
سن کبی برشه اقلیم هنرحضرتنه * بوبله ناچیزاثرك عرضی نصل قابل اولور
چوق یشا پادشهم سنکه کمالکله سنك
نام جوبان هنرمقصدینه واصل اولور

بودخی

شهنشها سن اونظم آور جهانسن کیم * لأل منقبتك ناظم هنر دیزه‌مز
وسیعدر او قدر حکمتك قلمروی کیم * عطارد اولسه مهندس خریطه سین چزه‌مز

درستایش صدر اعظم عالی پاشا

خداوندا سوزی مدحك ایچون تنظیم ایدر طبعم * که سوزقدرین بیلورسن سن خریدار لآلیسن
عجبمی باب عالی روزوشب پرتوفشان اولسه * که هم شمس معارف هم دخی بدر معالیسن
جهانی ایلسون ابر فیض احسان ولطفك کیم * دمادم مظهر احسان وفیض لایزالیسن
علوقدر وهمت ذاتکه مخصوصدر انجق * که عالیدرهم اسمك هم مقامك همده عالیسن
دکل خالی بیان ومنطقك آثار حکمتدن * فلاطون زمانسن نشئهٔ حکمتله مالیسن
دیلرسن حل ایدرسن مشکلات دهری رأیکله * کرامت یا ولایتدن سکا کیم دیر که خالیسن
بونکله فخر ایدر لطفکله تسخیر ایتدیکك دللر
که سندن بشقه صاحب یوق بزه سن بیزه والیسن

درستایش مدحت پاشا والی بغداد وحسب حال خود

یاد عالی یه کلورمی اوشب فرخ کیم * ایلمشدی بزی فرخنده لقای لطفك
مجلس افروز اوله رق شمع زبان نشئه * زائل ایتمش ایدی اکداری صفای لطفك

قالدی نورس بولوت التنده خطابیله بنی * اوج اقباله چیقار مشدی نوای لطفك
اول خطاب ایله بن اولدقجه زبان کرم سپاس * پرتوا فزا ایدی فرقده ضیای لطفك
وعد بیورلمش ایدی لطفك اوشب حقمده * باشمه صالمش ایدی سایه همای لطفك
انتظارنده یم اول وعد جلیلك حالا * ایلر انجازانی البته وفای لطفك
التجا ایلر ایسم نوله درهمتکده * بن کبی نیجه لر اولمقده سزای لطفك
کونده بیك کره ایاقدن صالار اندوه بنی * دستکیر اولمسه امید بقای لطفك
روزکارم ایدر البته مرارتله مرور * بردم اسمز ایسه باشمده هوای لطفك
اویله امید ایدرم کیم بنی قیلمز مأیوس * کامبخش کرمك کامروای لطفك
راضیم ایتمه روا حاجتم ای کان کرم
قائل اولورسه اکر عین رضای لطفك

نورس ایکیدر بیری افندی بری پاشا * وار بردخی دیرلرسه دیرم بن دخی حاشا
بیریسی اوآصف که دم معجزه سازی * محو اولسه معارف یکی باشدن ایدر انشا
بیریسی اوشاعر که کل اندام کمالی
صالنسه اکر خیره قالور چشم تماشا

صدراعظم رشید پاشا حقنده بالتنظیم بغداددن تقدیم قلنمشدر

آصفا داورا فلك جشما * ای که لطفك ملاذ اهل امید
منطوی دفتری برامکه نك * اول زماندن که نامك اولدی رشید
ایلسه همتك مقدمه سن * فی المثل خامهٔ زبان تمهید
محو اولور داستان اسکندر * قالور افسانه قصهٔ جمشید
کورمدم کمسه یی که لطفکدن * بهره یاب اولمیه قریب وبعید
کیم یراتمش جناب فرد وصمد * سنی احسان وعاطفتده فرید
شمدی سنسن امام اهل کرم * ایده مز کمسه هیچ سنی تقلید
خلق مسرور ودر وجودکله * ایلیه حق وجودیکی جاوید
لطفکی وصفه هیچ حاجت یوق * کون کبی هر کسك یانندە بدید
خیلی دمدر که نورس بیکس * زار قالمش عراقده نومید
نه تماشای کل نه سیر چمن * نه تمنای مل نه سایهٔ بید
سایه منـد نعیم لطفك ایکن * اولمش افتادهٔ عذاب شدید
مبتلا اولدیغی غم والمی * آدم ایترتحمل اولسه حدید

اختر تیره بختم ایتدی سیاه * قومدی لوح دلده نقش سفید
قیلمه بندن دریغ لطفکی کیم * ایتمز اعراض ذره دن خورشید
خرقه پوش غم اولدم ابلیه لی * کوکلمی دهر پیر درده مرید
منهدم سیل غمله خانهٔ دل * منقطع یأس همله حبل ورید
نه تن خسته ده نشان شفا * نه دل زارده امید نوید
آه اکر خضر لطفك ایتمزایسه
نورسی نائل حیات جدید

درحق مخلص پاشا در زمانی که دفتردار بغداد بود

تاکی خصمم اولسون بخت سیاه مخلص * بخت سیاه الندن یتمزمی آه مخلص
خصم اولدی بخت کافر ادبارین ایتدی ظاهر * چقدی کوزمدن آخر اقبال وجاه مخلص
دل مضطرب ستمله اندوه دمبدمله * اولسونمی بویله غمله عمرم تباه مخلص
آوارهٔ عراقم دلخستهٔ فراقم * رفع ایلمزمراقم اوج وسکاه مخلص
درد ایتدی قامتم خم قاندی نوالمه سم * قلبه هجوم ایچون غم چکدی سپاه مخلص
یوق بنده جبره طاقت بن قنده قنده محنت * ایتمز قبول نسبت کوه ایله کاه مخلص
بوقدر ریاسوزمده کورمم خلاف اوزمده * یکسان بنم کوزمده جاه ایله چاه مخلص
دوشمم خیال خامه سودای ننك ونامه * ایتمم شراب وجامه عطف نکاه مخلص
دل قالدی آرزومند لطفکله ایله خورسند * قالسون بلاده تاچند بو بی کناه مخلص
نه آشنانه محرم نه همزبان نه همدم * زندان ایمش بوعالم بی اشتباه مخلص
خصم غیور در بی ایلر حیل یولن طی * طورمق بو برده تاکی بی انتباه مخلص
دل و یرمه بد نهاده خصم دغل نژاده * سرمنزل مراده چیقمز بوراه مخلص
قالمش اکرچه نورس بی دستکیرو بیکس
قیلسن اکا نظر بس سن کاه کاه مخلص

سینه ده نقش اوله لی نام بنام صدیق * دل اخلاص مکین اولدی مقام صدیق
اقتدا ایتمش اکا قافلهٔ صدق وصفا * صادقم دیرسم اودرشمدی امام صدیق
سوزلرك کا ملیدر اکلیدر بونه کمال * که هر آینیه کمال اولدی کلام صدیق
نشئهٔ صحبت جانپروری ویردی بکا روح * طولودر بادهٔ عرفان ایله جام صدیق
بوی فردوس کلور صحبت عرفاننددن * روحدر ظن ایدرم کلسه سلام صدیق
قیلدی لبریز معارف بنی اولسون یارب * بوی عرفان ایله لبریز مشام صدیق
اصدقا پرور ایمش طوغریسی هم بنده نواز
نورس اولدم بن او صدیقه غلام صدیق

التواريخ

هر مصراعی تاریخ اولمق اوزره تنظیم اولنمشدر

زهی سلطان عالی همت وشاه همایون فال * که پرتو صالدی مهر مجدی بزم ماه و کیوانه
عجبمی همت ممدودی در بار اولسه دنیایه * که کف جود واحسانی مثل ابر نیسانه
فلك پیمانهٔ لطفن کورنجه اول شه دهرك * قودی نوشیروانك کیل عدلن طاق نسیانه
یازلسه فی المثل اسم سلاطین صفحهٔ جاهه * یازار اسم سعیدین کاتب اقبال عنوانه
مشابهدر علو کهف قدری بزم افلاکه * ممثلدر زلال عین لطفی ماء حیوانه
او جمشید زمان فرمان روای جمله دنیاکیم * روا بزم همایوننده کرشمس اولسه پیمانه
حساب سال ومه تقویم دهره طبع اولندقجه * یازلسون امتداد عمری لوح زیب دورانه
حساب سالی هر مصرعده آهنك ایلدم نورس * طربده اولسه شایاندر اداسی قلب انسانه

باصلدی بوکیجه تقویم زیج ساله بو مصرع
حاول سال نو مسعود اوله عبد المجید خانه ١٢٦٣

نقض عهده صالدی چون روسیه‌یی جام غرور
سوردی آت جولانکه اصراره کیف حربله
انکلیزلیله فرانسزلی دخی عثمانلی‌یه
سوز ویروب قطع ایتدیلر دعوایی سیف حربله
ابتدا سیواستپول تسخیرینه رهیاب اولوب
قیلدیلر خوان حصارین فتح ضیف حربله
طوب قلعه کوبی آتشخیز ایدوب لاینقطع
ایتدیلر مشتاسنی تموز صیف حربله

بنده نورس سویلدم (سال ظفر) تاریخی
١٢٧١
قلعهٔ سیواستپول آلندی سیف حربله
١٢٧١

العیش که بازایلدی شهباز طرب بال * جان ویردی جهان کهنه مقدم نوسال
بام فلکه دیکلدی فرح رایت عیشی * خیل کدری جیش صفا ایلدی پامال
طولدی بتون آوازهٔ العیش ایله عالم * آفاقه اولوب چهره نماشاهد اقبال
نوروح ویروب قیلدی جوان عالم پیری * جبرایلدی هپ قویمدی بر منکسر البال

اول رتبه قدومیله صفا کلدی بکا کیم * فی الوجد غدی قلبی من حال الی حال
صد شکر که عهدنده شهنشاه زمانك * قیلدی بو نشاط ابدی عالمی خوشحال
شاهنشه جم کوکبه دارای زمان کیم * ابصاره غبار در یدر سرمهٔ آمال
دست کرمی ماشطهٔ شاهد ارواح * تیغ غضبی نائبهٔ آتش آجال
شمشیری آچار سینهٔ بدخواهنه روزن * پیکانی ایدر پیکر اعداسنی غربال
منسد مدد دادی ایله رخنهٔ بیداد * منحل کهر رأیی ایله عقدهٔ اشکال
عود طرب بزمنه ناهید فلك تار * رخش سپه رزمنه کیسوی ظفر یال
احبابه زلال کرمی چشمهٔ حیوان * اعدایه شراز سخطی آتش جوال
محکم اثر نامی ایله خطبهٔ تعظیم * روشن کهر تاجی ایله مسند اجلال
فی الحال ایدر آفاقی مراد ایلسه تسخیر * تسخیر ایدر آفاقی مراد ایلسه فی الحال
وزن ایتسه اکر همتنی واهمه ایلر * جرم فلکی کفهٔ میزاننه مثقال
آوجنده که بحر کرم وابر عطادر * شمشیر برهنه کورینور صاعقه تمثال
ای آنکه کف وتیغ تو در جود وسیاست * هم آب روان باشد وهم آتش سیال
در رزم زمریخ ستد دست تو جوشن * در بزم بناهید دهد لطف تو خلخال
ازمخلب شاهین قضا طعمه رباید * بر صید اکر تیز کند باز تو چنکال
خون دررك مریخ ببندد چو کشاید * از دست عدو نیشتر تیغ تو قیفال
اویله شه عادل نه کلور دهره نه کلمش * مجموعهٔ حسن عمل واحسن افعال
اللهٔ انی هر دشمننه ایلیه منصور * هم رهبری توفیق اوله هم یاوری اقبال
هرسال ومه وهفته وسالن ایده باری * فرخنده ومیمون وهمایون ونکوفال
ای کلك دعاغیری یتر مبحث تفصیل * آمین ایله قیل خاتمهٔ مدحنی اجمال

هاتفدن ایشتدم دیدی تاریخنی نورس
نو چشن اوله یارب شه اسلامه بو نوسال
١٢٦١

بشری لنا کیم مجد ایله * شاهنشه عالی نژاد
اورنك زیب عدل اولوب * اولدی جهان پرعدل وداد
میمون جلوسیله جهان * خرم سعودیله زمان
ایتدی ظهور امن وامان * اولدی عیان رشد ورشاد
بومژده دن مسرور امم * فرخ پی وفرخنده دم
ساعت بساعت دمبدم * ملت مباهی ملك شاد

حق عمرنی مزداد ایده * لطفیله کوکلن شاد ایده
فرماننه منقاد ایده * هپ عالمی رب العباد
یازدی قولی نورس دخی * تاریخ تام ویاکنی
بولدی سعودیله جلوس * عبدالعزیز خانك سداد ١٢٧٧

دیکر

بشارتلر که مسعود اولدی دوران * سعادتله جلوس ایتدی جهانبان
شهنشاه همایون فر که شانی * سلاطین جهانه بخش ایدرشان
کل کلشنسرای پادشاهی * چراغ دودمان آل عثمان
بودر مأمولمز کیم ملك وملت * اوله عدلیله آبادان وشادان
دیدم تاریخ مسعود جلوسن
همایون پادشاه عبدالعزیزخان ١٢٧٧

دیکر

طوینجه تخت عالی یه جلوسن بندهسی نورس
دیدی «عبد العزیز» خان مؤید پادشاه اولدی ١٢٧٧

دیکر دیکر

اولدی اورنك جلیله زیب خان عبد العزیز * جلوسیله مبین اولدی حق عبدالعزیزخانك
١٢٧٧ ١٢٧٧

دیکر

جلوسی اولدی خان عبد العزیزك منجی عالم
١٢٧٧

دیکر دیکر

کُلّ ظل الله عبد العزیز * ارخ ملکا خلیفة الله
١٢٧٧ ١٢٧٧

سال نو کیم اول شهنشاهك همایون سالیدر * مطلع عزك فروغ نیر اجلالیدر
منبع احسان خداوند جهان عبد العزیز * کیم قیلان دنیایی اروا لطفنك سلسالیدر
ایده مولا عمرینی افزون مؤید جندینی * کیم فلك سایه نشین سدرهٔ اقبالیدر
مدحنی تکرار ایدوب تاریخین انشاد ایله کیم * شهد مدحی هر کسك نورس غذای بالیدر
ایلیه مسعود شاهنشاه جند آرایه حق ١٢٨٧
هجرتك بیك ایکیوزسکسان بدنجی سالیدر ١٢٨٧

* دیکر *

دیکر

یازدی نورس کلك نونو بولده نو تاریخنی
بولدی عزنامیله خان عبدالعزیزك سال نو
١٢٨٤

تاریخ برای صدارت رشید پاشا

ایردی خرم پیك روح افزانه * اولدی پرنور فرح دنیانه
مژده ویردی کیم اوروح جسم ملك * اولدی اقبال ایله صدرآرا ینه
باب عالی یمن تشریفی ایله * فربولوب اولدی بهشت آسا ینه
شاه بر و بحر خان عبدالمجید * ایتدی جوی لطفنی اجرا ینه
مهر احسان ایلیوب اول آصفه * نام بولدی مسند والا ینه
بنده نورس مهمل ومنقوطدن * ایکی تاریخ ایلدم املا ینه
ویردی عز وجد ایله فروشرف منقوط ١٢٧٤
صدر اقباله رشید پاشا ینه مهمل ١٢٧٤

شمنیده انشا قلنان باب مشیری یه تاریخدر

شاهنشه مهدی نشان عبدالعزیز خان کیم جهان
لطفیله بولدی تازه جان کلدی قلوبه انشراح
تخته جلوسندنبرو نظم ونسق کوستردی رو
اولمقده ظاهر سوبسو عدلی ایله فوز وفلاح

تأکید نظم ملك ایچون هر یانه سوق عزم ایدوب
عزمیله اولدی رونما هر یرده آثار صلاح
ازجمله قیلدی شمنی یی مرکز ایکنجی اردویه
تا سایهٔ عدلنده اول کشور اوله دار النجاح

فرمان ایدوب انشاسنی باب مشیرینك همان
باب اساسن یسر ایله آچدی کلید افتتاح
آز وقتده بولدی ختام اولدی رصانتله بنام
دینسه اکا دار السلام نورس سزادر بی سماح

اکا نشه یازدی قلم تاریخ تام ومنتظم
باب مشیری شمنی یه لطف ایله آچدی نوجناح ١٢٨١

پادشاه بحر و بر سلطان اسکندر سیر * چکدی عدلی پیشگاه ظلمه بك سد سدید
او یله شاهنشاه عادل کیم بنای عدلنه * اولسه درشایسته دار العدل هارون الرشید
کیم بو درلو بر محل انشا ایدوب ضبطیه ده * دور عدلنده اوله آسایش عالم مزید
مقصد شاهانه سی بو جایی بنیاد ایتمه دن * حبس ایدوب مؤذی یی باب جوره اور مقدر کلید
انتظامی قیلدی در زنجیر شور وفتنه یی * اوردی پای اختلاله همتی بند حدید
راحت عالم اولان ضبط امور ملك ایچون * طوغدی قلب پاکنه حقدن بو الهام جدید
پایدار ایتسون خدا تختنده فر و مجد ایله * سایه سنده ایلسون خلق جهان عید اوزره عید
طاشه یازدی خامهٔ نورس دخی تاریخنی
بو بنایی قیلدی محکم عدل خان عبد المجید ١٢٦٢

(تاریخ سر عسکری حضرت حسین عونی پاشا)

ای آصف مظفر دستور لطف پرور * نظم آفرین لشکر مشکل کشای آرا
ویردك مقامه رونق الله ایده موفق * شمدی سن اولدك الحق دستور لشکر آرا
سور وفرحله طولدم دنیایه صغمز اولدم * اولسه عجبمی خرم بو مژده ایله دنیا
بو مژده چون طویولدی عالم فرحله طولدی * مسرور و خرم اولدی خلق جهان سراپا
اولدی سنکله نامی بو مسند کرامی * ایتسون سنکده سامی نامیکی لطف مولا
عید ایلدی زمانه سایه کده ای یگانه * ایرشدی آسمانه کلبانك مژده بادا
یازدی سپهره نورس تاریخ نامدارن
سر عسکر اولدی مژده عونی حسین پاشا ١٢٨٦

سپهدارا سن اول نادر بهادر سن که عسکرلك
سنکله روح بولدی اولدی هم نامکله نام آور
بتون سلك جلیل عسکریده برنفر یوقدر
که ایتمش اولمیه قانون صیت وشهرتك ازبر
بیلوب هر وجهله اهل اولدیغنك شاهنشه عالم
سنی سر عسکر ایتدی عسکرین شاد ایلدی یکسر
دیدی نو رس دخی نقش ریادن ساده تاریخن
کلور بوسلکه نادر عبدی پاشا کبی سر عسکر
١٢٨٨

سرکاتبی مصطفی پاشانك بغداد والیلکی حقنده

بشارتلر سزه ای کشور بغدادك اعیانی
که اولدی آفتاب دولت واقبال نورافزا
ضیا افشان اولوب بغداده نوری نیرمجدك
پر اولدی جانبینی پرتو فیض ایله سرتاپا
فرات ودجله وش نهرین فیض ولطف اولوب جاری
بتون لب تشنکان یأس وبأسی ایلدی اروا
صوکلدی نهروان آرزویه جوی رأفتدن
مداین اولدی کویا عدل نوشروان ایله احیا
بیلك قدرین ایدك شکرین که بغداد اولدیغی کوندن
عراقك کورمامش سکانی بویله نعمت عظمی
بوشهره سایه بخش رأفت اولدی اویله برآصف
که اولمش لطف وعدل وهمتنده متفق آرا
او آصف کیم دنیاسه ذات عالیسنه لایقدر
نظام الملك والمله معز الدین والدنیا
او آصف کیم صفات جود وفوز وفیضنه دائم
مقارندر کف حاتم دم عیسی ید موسی
طویوب تشریفنی کرخ ورصافه پیك هاتفدن
ظهور عهد هارون الرشیدی ایتدیلر ایما
ویرلدی کندینه قدر وزارت عز وشوکتله
عطارد یازدی منشورینی چکدی مشتری طغرا
نه دکلو خامه تفصیل ایتسه مدحین ینه مجملدر
که کمتر قطره امواج بحاری ایده مز احصا
طبیعت خیلی مدتدنبرو ایتمشدی ترك نظم
فراموش ایلمشدی کلك ونظمی شعرایله انشا
اورتیه فیض بخشا اولدی تشریفی که ذوقندن
شروع ایتدی نوایه خامهٔ خاموش نی آسا
کوروب نورس دخی بوذوق ووجدانی نشاطندن
صریر کلك نظم ایله سماعه کلدی بی پروا

ویروب مشاطهٔ طبعیله بکر فکره آرایش
نکارستان نظم ونثرده اولدی سخن آرا
انك فیض قدومیدر ویرن طبعه طرب یوقسه
یارم سوز ایلمزدی صفحهٔ نظمه قلم انشا
فلك نظم ایلدی تشریفنه بومصرعی تاریخ
عراقه اولدی والی عون حقله مصطفی پاشا ١٢٧٦

آصف داد منش داور فرخنده شیم * که زماننده اکا مختص ایدی مدح وثنا
چوق زمان دولتنه ملتنه خدمت ایدوب * قدم صدق ایله اولمش ایدی شیخ الوزرا
صکره شیخ الحرمیٔ نبوی خدمتنه * صدق ایله قائم اولوب ایلدی حقن ایفا
ایلیوب آخری بومنزل فانی یی وداع * ایلدی قرب جلیل نبویده مأوی
ارادم جوهر تاریخ وفاتن نورس * کلك منشیٔ قدردن دیدی (حافظ پاشا)
١٢٨٢

مشیر و والیٔ اردو و بغداد ایکن اول آصف
فناسن اکلایوب دنیانك اولدی عازم عقبا
سرای مستعارندن چکوب ترك ایلیوب ملکن
فراغتخانهٔ دار بقایی ایلدی مأوی
کوزك آچ عبرت ال بوماجرادن ای دل غافل
که دون وار ایدی اولدی یوق بوکون اول آصف یکتا
بودر کردون دونك عادتی معتادی ایامك
که اولمز کمسه یه پاینده جاه ومنصبی اصلا
دیدم تاریخ بنده سال حزن فوتنه نورس
جهان لابقا ملکندن ال چکدی رشید پاشا ١٢٧٣
دیکر
دوشدی بومصراع هم تاریخ سال فوتنه
کأسنی صوندی رشید پاشایه انجامی اجل ١٢٧٣

منشیٔ دوران ادیب نکته دان میرجناب * کیم ثناسی اولدی اهل نظم ونثره فرض عین
صاحب خلق حسن مجموعهٔ فضل وهنر * کورمسون یارب کمال عز وقدری نقص وشین
حق اکا خیر الخلف اولمقچون احسان ایلدی * بر کهر کیم پرتوندن کلدی مهد قدره زین
فیض روحانیت عالیٔ محی الدین ایله * اوله نجم سعد رشدی همعلای فرقدین

مخلصی نورس دیدی تبریك ایدوب تاریخنی * اولدی محی الدین ایله خرم فؤاد والدین
١٢٨٣

اولنجه نامزد اول میرنامی شاهد نازه * اوقوندی نامهٔ سور و فرح عالمده نام اولدی
کورنجه عیش ونوشن صدهزاران میل وخواهشله * سپهر بزمنه خورشید ساقی ماه جام اولدی
اولوب آماده ساز وطیب کوناکون زفافیچون * جهان پرغلغله باد صبا مشکین مشام اولدی
مسرتله اولوب آخر مسخر شاهد مقصود * حسام آرزو شوق وفرحله درنیام اولدی
جبین زهره یه نورس دخی نقش ایتدی تاریخن
عروس ماه آرا میر عبداللهه رام اولدی ١٢٧٤

مرد میدان شجاعت علم افراز ظفر * کایلمشدی انی ممتاز شجاعتده خدا
کامیاب اولمشیکن میرلوا القله هنوز * ترك ایدوب دهری بقا موقعنه چکدی لوا
عاقبت رتبهٔ فایدن ایدوب استعفا * اولدی سرخیل تقاعد که اقلیم بقا
یازدی تاریخ جکرسوزینی کلك نورس
بزمکاه ایتدی جنان ملکنی طاهر پاشا
١٢٧٣

عسکری ایچره لوا رتبه سنی حائز اولوب * موقع شهرته ارلك ایله چکمشدی لوا
نام بولمش ایدی اردوی عراق انك ایله * مرکز اولمش ایدی ارکان نظامه کویا
امر تقدیر قوماندا سنی کوش ایلیجك * اولدی سردادهٔ فرمان سپهدار قضا
یعنی دهرك ایدوب احوال زوالن ادراك * ایلدی میل تقاعد که اردوی بقا
یازدی نورس دخی تاریخن ایدوب آه وبکا
دهر فانی یی وداع ایتدی محمد پاشا
١٢٧٢

قطعه

یوق مشیت عالمنده بشقه هادی ومضل * قادر مطلق یعز من یشاء ویذل
کیم ایسترسه ویررملکن معارض یوق اکا * حکمتن بیلمکده قاصردر بوسرك مستدل
داخلی علت قوای دولتی توهین ایدر * چاره یوق بر جسمی استیلا ایدرسه داء سل
اتفاق بی غرض تأسیس ایدر آسایشی * معنوی تشتیت اولور اسباب اصلاحی مخل
اولدی مختل اختلاف ایله بنای شوکتی * برشدید البأس دولتکن فرانسه مستقل
کندیندیده سایه یه محتاج قیلدی انقلاب * ظل اقبالیله اولمشکن زمانه مستظل
طوتسه یوز ادباره اقبالی اکر بر دولتك * کندی دست قوتیله کندینی ایلر مضمحل

بونه حکمت کیم فرانسه یله پروسیا دولتی * یکدیکرله خصم اولوب اولدی محارب ایکی خل
پرده کش بسمارق ژوالفاورك خیال صلحنه * عالمه کورنه خیال او بنادی زائل ایکی ظل
بیری شان ایچون بیلور اظهار صلحی مستحیل * بیری نام ایچون اولور سفك دمایی مستحل
نشئهٔ اقبالنه دکز خاری نورسا
یزم جاهك اولسه ده میل ایتمه ساقیسی معل

❋ تخمیس غزل جناب ضیا بك افندی ❋

کوکل آیینه سن ظن ایتمه غمدن ساده کلمشدر
کدر هم سینه یه هم خاطر ناشاده کلمشدر
کیمی کوردمسه قید محنته افتاده کلمشدر
عجبدر هر کس اوضاع فلکدن داده کلمشدر
کلان کویا بو محنتکاهه هب فریاده کلمشدر

بتون اسباب نازوشیوه دندر دانه ودامك
انکیچون صید ایدرسن دللرین عشاق ناکامك
هله کلمز سنك صورتکه آغوشنه اندامك
عجب برحسنه مالکسن که اندام دل آرامك
نه فکر مانی یه نه خاطر بهزاده کلمشدر

خبر ویردی نسیم صبح زلف مشکفامکدن
هزار دل نوایه باشلدی شوق خرامکدن
شاشوردی بیلمز اولدی نیتدوکن ذوق پیامکدن
دل بیچاره کویا تازه جان بولدی سلامکدن
بواحسانك بکا طوغریسی فوق العاده کلمشدر

نکا پو ایلمز اهل نظر وصلت خیالنده
ندامت اولدیغی مشهور در وصلك مآلنده
انکیچون ایلیوب ایجاز حسنك قیل وقالنده
قناعت ایلدم شم ایله زلفك نشئه حالنده
صارلمقده اکرچه خاطر ناشاده کلمشدر

کوکل تاوارسن بوقلقله مألوف اول که فرصتدر
علایق رشته سن قطع ایله کیم فرصت غنیمتدر

ایرشمز کوی مقصوده اوکیم مشغول غفلتدر
کذرکاه جهان بندرکه شهر حقیقتدر
کیدنلر اول دیاره بوخراب آباده کلمشدر
عجبمی اولسه یوزبیك کوهر ایجاز نظمکده
که اولدك نورس ساحرکبی ممتاز نظمکده
سپهر غیبه پرونددر لاٴل راز نظمکده
ندر بیلم ضیا بوشیوهٔ اعجاز نظمکده
مکر روح القدس اندیشه که امداده کلمشدر

تخمیس غزل خود

اشبو تخمیس اولنان غزل اکرچه مرحوم علی رضا پاشانك جملهٔ غزلیاتندن اولدیغی مشهور ایسه ده مرحوم مشارالیهك علو طبعی بو بولده غزل انشادینه تنزل ایتمیه جکی آثاری دلالتیله ثابتدر

بخته مردم کوش ویرمم هر حدیث خامه بن * رندیکرنکم قابلم هر بت خود کامه بن
دائم استغناده یم رندان درد آشامه بن * دور لعلکده باش اکم بادهٔ کلفامه بن
سایهٔ پیر مغانده منت ایتمم جامه بن
کزدیرن عشقك دکلیدر بکا صحرالری * اوسته هر دم اوشونتی ایتدیرن غوغالری
هیچ خیال ایتمز ایکن عمرمده بوخلیالری * عنبر زلفك کتوردی باشمه سودالری
بوقسه ندن طوش اولوردم بوخیال خامه بن
ایلیوب اسناد سودا مستمند زلفکه * دیرایدم بند مسلسل در دمند زلفکه
عاقبت برکون باقرکن بندهٔ بند زلفکه * خالیکی کوردم اسیر اولدم کمند زلفکه
دانه ایچون کندمی صالدم دوشوردم دامه بن
نه اسیر عشق اولوب برتار زلفه بند اولور * نه قبول عزلت ایلر نه مطیع پند اولور
نه المله شاد اولور نه عیش ایله خرسند اولور * نه فراقه تاب ایدر نه وصله طاقتمند اولور
شاشمشم بیلم نه یاپسم بو دل ناکامه بن
چرخه چکدم تیغ ایتدم صافتر آیینه دن * مهرینی قازدم دونوب خلقك دل بی کینه دن
حاصلی زحمت چکوب خیلی نو ودیرینه دن * اولمدم خالی نکین آساخراش سینه دن
بردم اول کوندن که دوشدم آرزوی نامه بن
هر زمان بدکاره اولماز بدمکافات ایلمك * لطف ایله فرزانه لکدر دشمنی مات ایلمك
خصمه هیچ ممکن دکلدر کینه اثبات ایلمك * خلق ایله لازمدر اولدقجه مماشات ایلمك

کریکا او بمازسه ایام او یارم ایامه بن

هر زمان بر بشقه محنتله ایدر توأم بنی * نرده وارسه بر بلا ایلر اکا همدم بنی
دردن درده صالار راحت قوماز بردم بنی * که اسیر غربت ایلر که انیس غم بنی
نیلیم بیلمم نه ایتسم بخت نافرجامه بن

یالیکز باشیمه قالدم کوشهٔ محنتده خوار * سینه غمکین دل پرآتش بن پریشان دیده زار
کیمه بیلمم ایلیم راز درونم آشکار * کوی غربتده نه بر بیلدك نه بر غمخوار وار
کیم کوتورسون کریازارسم یاره بیلمم نامه بن

نیلرم بزم شرابی سنسز ای کل پیرهن * برده کیم اولمش ریاض خلد جاوید انجمن
هرنه دکلو عیش پیدرپی ایله اولسه مدهش * ایلرم دارالسلامی کندیمه بیت الحزن
حسرت خال سیاهکله کیدرسم شامه بن

طاش آتوب کوکلم شکست ایتسن دخی مانند جام * ظلم قیلسن آجی سوزله بغریمی ازسن مدام
کوکلم اینجنمز نه سندن بیلورلر خاص وعام * نورسی ایتمز سنك شیرین کلامك تلخکام
سن همان ایله تکلم راضیم دشنامه بن

مخمس

او یله بر صحرایه دوشدم کیم نه ایز پیدا نه راه * کاروان حسرت جرس فریاد مشعل برق آه
تشنه لب دلسوخته خسته جکر خیره نکاه * هر یانم غم لشکری المش نه ملجأ نه پناه
باق نلر کورمکده یم عشقکدن ای چشمی سیاه

ینه بیك حسرتله بند اولدم صاچك سوداسنه * بو ینه زنجیراتوب دوشدم جنون صحراسنه
عمرمك کشتیسن ایندیردم بلا دریاسنه * بیندم اندوه آتنه کلدم الم غوغاسنه
نقرات

یاد ایدوب رخسار یکی حسرتله افغان ایلرم * هر کیجه زلفك آکوب کندم پریشان ایلرم
بغریمی ساغر کبی قان اغلیوب قان ایلرم * دردیمه درد آرتیروب دردمله درمان ایلرم
نقرات

آه وفریاد ایلرم بغری یانق بلبل کبی * چاك چاك ایتدم کریبانم غمکدن کل کبی
ایلدم کوم کوك دو کمکدن تنم سنبل کبی * که خم ابرو کبی برکشته که کاکل کبی
نقرات

نشلسم نتسم که بیلمم دردعشقك چاره سن * اغلدجه تازه لر شوقك محبت یاره سن
برمژه‌لك چکدی قوپاردی کوکلك هرپاره سن * غائب ایتمش کیبی ایکلر اغلرم غمخواره سن
نقرات

ایلدی

ایلدی دل ملکنی جیش الم زیر و زبر * تیغ غمدن پاره‌لندی سینه قان اولدی جکر
تیراه حسرتم ایتدی فلکلردن کذر * نه سونر سینه‌مده آتش نه غم وحسرت بتر

نقرات

خیلی دمدر نورس دلتشنه می نوش ایلمز * میل باغ ایتمز صدای بلبلی کوش ایلمز
بونه آتشدر که دریانی خاموش ایلمز * بر کیجه یوق کیم بنی زلفك سیه‌پوش ایلمز
باق نلر کورمکده یم عشقکده ای چشمی سیاه

چکدی زبانه آتش پردود اولوب زبانك * بیلم ندن بورتبه پرشعله در دهانك
سویله ندر بو حالت یاندرمه خانمانك * ای دل کیمك ایچوندر هر کیجه بو فغانك
یتمزمی خلقی یاقدی آه شررفشانك

کاهی طواف ایدرسن ترسا ایله کنشتی * که خلوته الورسن اغیار بدسرشتی
کوش ایله باری بندن بو بیت خوش نوشتی * هر آشیانه قونمه ای طائر بهشتی
جاندرسنك مقامك کوکلمدر آشیانك

عشاقدن عجبدر معشوق غافل اولسون * شمدی سنك مکانك دائم کرك دل اولسون
نیچون قرارکاهك کاشانهٔ کل اولسون * لایقمدرسکا کیم هر کوشه منزل اولسون
ای نور چشم مردم کوزدرسنك مکانك

بزم حریم رازه هردلق پوش کیرمز * کلزار آشنادن بیکانه غنچه دیرمز
بیلمز نه ایتسون آدم دامانکه ال ایرمز * هر کیسه‌دن که صوردم سندن نشانه ویرمز
یاخلق بی خبردر یایوق سنك نشانك

کوسترمامشدی زلفن باغ ازلده سنبل * کاتمشدی تارغمله کوکلم اسیر اوکاکل
باغ محبتکده پك اسکیدر بو بلبل * جاری بو کوندکلدر خوناب چشمم ای کل
بیلمش بو ماجرایی دملردر آستانك

جمعیتم طاغتدی اول طرهٔ پریشان * اچلدی کوزکوز اولدی سینه‌مده زخم پیکان
هپ سهل بونلر الا اولمز بو مشکل آسان * کلمز کوروب سرشکم اولسم نه دکلو کریان
شبنم ایله اچیلمز پك غنچه دردهانك

باغلاردی دودآهم دورهلاله هاله * پرخون اولوردی چشمم مانندهٔ پیاله
سینه‌م ایکلتیسندن زهره کلوردی حاله * خامه‌م ایدردی ناله جسمم دونردی ناله
کلدکده شب خیاله تحریر مومیانك

خورشید طلعتکدر بزم فلك ضیاسی * خاك کذرکهکدر چشم ملك جلاسی

خلقك بودر همیشه اخلاص ایله دعاسی * سنسن بوكلستانك سرمایهٔ صفاسی
الله ای بهارم كوسترمسون خزانك
برشوخ سروقددر هرمصرع متینك * كوش ایلین بولورجان نظم صفاقرینك
بزم رضایه لایق بوكوهر ثمینك * نورس غذای جاندر كفتار دلنشینك
سرمایهٔ طربدر شعر فرح نشانك

شرقی

سندن بیلورم یوق بكا برفائده ای كل
كل باغنی اللرسور بنور چاتلسه بلبل
ایتسه مده عبثدر ستم خاره تحمل
كل باغنی اللرسور بنور چاتلسه بلبل

اللر له اوذوق ایتدی بن آتشلره یاندم
چكدم اوقدر جوروجفا سن كه اوصاندم
دیرلردی قبول ایتمزایدم شمدی اینساندم
كل باغنی اللرسور بنور چاتلسه بلبل

سندن كوزلم چاره بكا قطع املدر
ایتسن دخی الفت دیمم اللر له خللدر
اغیار ایله كزسكده كوجنمم كه مثلدر
كل باغنی اللرسور بنور چاتلسه بلبل

كوردم آچیلور كن بوسحر غنچه یی خاره
صوردم نوله بوجور وجفا بلبل زاره
برآه چكوب حسرت ایله دیدی نه چاره
كل باغنی اللرسور بنور چاتلسه بلبل

بیكانه ادادر بیلور اول آفتی هر كس
امید وصال ایلمه اندن املك كس
بیهوده یره آه وفغان ایلمه نورس
كل باغنی اللرسور بنور چاتلسه بلبل

ایله

دیکر

ایله شوق انکیز حسرت سینهٔ سوزانمی
نی کبی سوراخ سوراخ ایت دل نالانمی
نالەمی سوزدل ایله سوزناك افغانمی
کیت بوشب اکلندر ای آه سحر جانانمی

نی اوشهنازك دکلمش امرینه بسته میان
او بمز اولمش بادهٔ کلکون اباغن هرزمان
سن اولوب باری فغانم بلبلیله همزبان
کیت بوشب اکلندر ای آه سحر جانانمی

نغمهٔ ناساز کردون کوش یاره کیتمسون
پردهٔ ساز مخالف خاطرین اینجتمسون
همدمم یوق دیو محزون اولمسون آه ایتمسون
کیت بوشب اکلندر ای آه سحر جانانمی

ایلمش قانون حسرت بزمنی بیت الحزن
برصبا قالمش فقط عشاقدن یاره کیدن
بر نوای شور ایله باری فرحناك ایله سن
کیت بوشب اکلندر ای آه سحر جانانمی

اکلەمزمش بلبل آه ایتدیکجه کل رخسارمی
برحزین آواز ایله شاد ایلمزمش یارمی
آل برابر قلب محزونمله چشم زارمی
کیت بوشب اکلندر ای آه سحر جانانمی

روزوشب قان اغلرم آه ایلرم اول ماه ایچون
یارادلدم صانکه فریاد وفغان وآه ایچون
قالمدی صبرم خراب اولدم امان الله ایچون
کیت بوشب اکلندر ای آه سحر جانانمی

نازایدرکن هرکسه نازین چکرمش هرکسك
آه ایدر ایکلر ایمش عشقی ایله برنورسك
آه کرمن چشم کریانن سورسك نورسك
کیت بوشب اکلندر ای آه سحر جانانمی

دیکر

کوردیکم سندن جفادر هپ جفا
بویله بیلمزدم سنی ای بیوفا
سورمدم برکون سنکله برصفا
بویله بیلمزدم سنی ای بیوفا

دل شکنمشسك یازق پیمان شکن
نافله اولدم سکا افتاده بن
اویدك آخر صحبت اغیاره سن
بویله بیلمزدم سنی ای بیوفا

خنجر کدن قنغی دلدر یاره سز
جوریکی چکمکده هرکس چاره سز
ترك ایدوب کتدك بنی غمخواره سز
بویله بیلمزدم سنی ای بیوفا

نیدی جرمم کیم خراب ایتدك بنی
آتشه یاقدك کباب ایتدك بنی
سن اسیر پیچ وتاب ایتدك بنی
بویله بیلمزدم سنی ای بیوفا

فتنه می آفتمیسك بیلمم نه سك
برنکهله عقلنی الدك هرکسك
باشنی سودایه صالدك نورسك
بویله بیلمزدم سنی ای بیوفا

دیکر

دیکر

یاندی جکرم چیقدی کوکه آه وفغانم
صالدی بنی طوفان غمه اشك روانم
سوبلندی بلا کشلك ایله نام ونشانم
هپ محنت ایله حسرت ایله کچدی زمانم

چاك ایتدی کریبانمی خار ستم ای کل
قان اغلدی حسرتله کوروب حالمی بلبل
اچمادی بنم کوکلمی نه لاله نه سنبل
هپ محنت ایله حسرت ایله کچدی زمانم

که آتش حسرت جکره صالدی حرارت
که تلخئ غربتله دله کلدی مرارت
غدار فلك قویمدی برکون بنی راحت
هپ محنت ایله حسرت ایله کچدی زمانم

بر یار سوردم اودخی نافله چیقدی
هر کیمه نه ایتدم نه دیدمسه کله چیقدی
پرغالیه پرچلری پرغاله چیقدی
هپ محنت ایله حسرت ایله کچدی زمانم

دیکر

زخمدار حیرتم داغمله یاره م باغلرم
سیل صحرای جنونم هم اقارهم چاغلرم
یانه رم آتشلره حسرتله سینه م داغلرم
اغلرم اما نیچون بیلم کیمکیچون اغلرم

نیتدیکم بیلم همان اغلرکزر آه ایلرم
بزم غمده میلرم اشکم انیم نیلرم
سینه می چاك ایلرم حسرتله بیلم نیلرم
اغلرم اما نیچون بیلم کیمکیچون اغلرم

بیلمزم ساقیمیدر ساغر میدر صهبامیدر
آهمی بالا ایدن اول قامت بالا میدر
بو جنونمیدر بنم باشمده یاسودا میدر
اغلرم اما نیچون بیلم کیمکیچون اغلرم

قالماش ابواه خورشید محبتده ضیا
ساغر بزم وفاده نشئهٔ ذوق وصفا
اغلرم دیوانه‌لر کبی کوکل صبح ومسا
اغلرم اما نیچون بیلم کیمکیچون اغلرم

جیر نمدن یاره‌می داغمله باغلر اغلرم
چالیشوب طاشدن طاشه صو کبی چاغلر اغلرم
سینهٔ محزونمی حسرتله داغلر اغلرم
اغلرم اما نیچون بیلم کیمکیچون اغلرم

هیچ قرارم یوق کزر آه ایلرم مجنون کبی
داغلرم طاغلر قدر اشکم روان جیحون کبی
قان دوکر چشمم دمادم نورس دلخون کبی
اغلرم اما نیچون بیلم کیمکیچون اغلرم

دیکر

تسخیر ایده کور شوکت حسنکله جهانی
عالم سکا هپ بنده‌در ای یوسف ثانی
عاشقلر یکك شمدی بودر ورد زبانی
عالم سکا هپ بنده‌در ای یوسف ثانی

سنده بوادا وار ایکن ای روح مصور
رفتاریکه اقلیم دل اولمزمی مسخر
تسخیر ایچون آفاقی نه لازم سکا لشکر
عالم سکا هپ بنده‌در ای یوسف ثانی

کلشنده کل اولمش سنك اوصافکه بلبل
چیقمش هله شوقکله یدی قات کوکه سنبل
اولسه نوله حسرتکش یاقوت لبك مل
عالم سکا هپ بنده در ای یوسف ثانی

اچدی رخکی کل دبه رك غنچهٔ دهانن
سوسن دخی نسرین دیو ترقیلدی زبانن
کیمدر که فدا ایلمیه یولیکه جانن
عالم سکا هپ بنده در ای یوسف ثانی

خورشید درخشان سنك افکندهٔ حسنك
کلزارده کللر دخی شرمندهٔ حسنك
نورسمی فقط اولدی سنك بندهٔ حسنك
عالم سکا هپ بنده در ای یوسف ثانی

دیکر

کار ایتمز آهم سن کلعذاره * اوتلمز ایشلر دلده بویاره
اولسه مده چشمم بن پاره پاره * سومش بولندم غیری نه چاره
پك بیوفاسن ای چشمی شهلا * بیهوده اولدم عشقکله رسوا
بویله بیلیدم سومز دم اما * سومش بولندم غیری نه چاره
آواره کوکلم مانند بلبل * ایکلر سنکچون روز وشب ای کل
نتدکسه ناچار ایتدم تحمل * سومش بولندم غیری نه چاره
قوی اقسون اشکم بالله سلم * مجبورك اولدم ترك ایده بیلم
کسسکده باشم سندن کسلم * سومش بولندم غیری نه چاره
چکمز افندم بو دردی هرکس * ایستر قبول ایت ایستر دلم کس
چکمزدم اما ای شوخ نورس * سومش بولندم غیری نه چاره

الغزليات

(حرف الالف)

ای وارلغکله صورت ایجاد رونما * سنسن اووارکه وارلغکه وارلغك کوا
یوق وارلغکدن اوزکه اکروارسه سنسن اول * بر بیلمیان بو وآرلغی شرك ایدر سکا
محکومدر مشیتکه وآر یوق سنك * انت القدیر تفعل فی الخلق ماتشا
ملك غنای مطلقه سن پادشاهسن * بر سن بو کبریا سکا مخصوص مطلقا
لا یسئل اولدیغك ایدر اثبات کائنات * بولمز طریق قدر تکه چون ایله چرا
بر لیکك اعترافده کونین متحد * لا خالقا سواك بدامنك مابدا
وابسته درضلال وهدایت اراده که * الویرمسه هدایتك الویرمز اهتدا
وار ایتدی جمله وارو یوغی وارلغك سنك * یوق بشقه وار وارلق انجق سکاسزا
قادر دکل ستایشه هیچ کیمسه ذاتکی * لایق اودرکه ایلیه سن سن سنی ثنا
بیلمکده انبیا متحیر حقیقتك * هیچ یوق بیلن حقیقت ذاتك کماهیا
جرمن باغشله لطفله بیچاره نورسك * یامن له الهدایة والعفو والعطا
قالمش اسیر نفس وهوا واندامتا
اولمزسه فضل ولطفك اکر دستکیر اکا

احمد که اندن اولدی احد سری رونما * انوار آفرینشه نور یدر ابتدا
وصف ایده مم علو ایله رفعتله شاننی * ایکی غلامیدر درینك رفعت وعلا
عالیدر اولقدرکه ابریشمك محالدر * چیقسه ده عرشه درکهنی بوس ایچون سما
نای کلوی آدمه اولدمکه کلدی روح * نام محمد ایدی چیقان اولین صدا
مهر نبوتی متلامعدی اول زمان * کیم خلق اولنمامش ایدی خورشید ایله ضیا
خورشیده ذره م اول دیسه نور نبوتی * ایلر شعاعی مشعلهٔ عرشی اعتلا
دیردم سپهری حاجب درگاه قدریدر * نسبت قبول ایدیدی ثریا ایله ثرا
اولدیغیچون مداد خطا ایله روسیاه * انشایه نظم مدحنی ایلر قلم حیا
برحضرتك که خادمی روح الامین اوله
ممکنمی نورس ایلمك اول حضرتی ثنا

نام عشق ایله کتاب عشقه ایتـدم ابتدا * پیرواولدم عشقه یعنی عشقه ایتدم اقتدا
باشلدم آهنـك عشقه عاشقـانه آهله * عشق ایله نه کنبد افلاکی قیلدی پرصدا
بزم عشقه کیرمسون لاف محبت ایتمسون * ایتمین جانا نه راه عشقـده جانن فدا
ایلین جاندن جدا بیدر جدا عشق اهلنی * اولمسون عالمده یارب کیمسه جاناندن جدا
ایله نورس سعی کسب عشقه کیم سلطان اولور
دولت جاوید عشقـه مالك اولسه برکدا

ایتـدی هبوب سمت سـبادن بنه صبا * هبت وذکرتنی ماعاهـد الصـبا
وار مبـدأ ونهایتی هردر دك ای کوکل * الا الهـوی تعـذر بدأ ومنتهی
چشممدن آقـدی سیل کبی اشك اشتیاق * فی حبهم علی جری کل ماجری
اولسه مده عشق یاردن ال چکمم ای عذول * لا اترك الحبیب ولومت فی الهـوی
ابغی الشبـاب بعـد مشیبی صبـابة * هل یبتـغی الصبـاوة والعمر قدمضی
سنسز نیجـه اولور دل آواره منسلی * کیف السلو من الم الحب فی النوی
مختار اولیدم ایتمزایدم کریه عشـق ایله * لکن هواك اجبر عینی علی البـکا
نورس یتر بو سوز وتحسر که غصه دن
کل السـکون واحترق الصبر فی الحشـا

بلغی صـاحبی ریح صبـا * ان دمع العیون قدنضبا
کفتمش دارم آرزوی وصال * قال من جد نال ماطلبا
نتوان زیست بی محبت تو * لوخلی القلب عنك لانقلبا
دل نه تنها اسیر عشق توشد * صار کلی الیك منجذبا
نورس آتش باندرون افتاد * ذاب منها الفؤاد والتهبـا
سـایهٔ زلفکده عالم خطهٔ چیندر بکا * بیلرم بر بشقه آیین عشقك آییندر بکا
ایلم دقت خطـای خطه لکن آهکیم * کونده بیك افسون ایدن کیسوی پرچیندر بکا
سنسزای آرام جان راحت بکانکمی کیم * خانه آتش خاك بستر سنك بالیندر بکا
کر جفا کر جور سندن هرنه کلسه راضیم * هرنه دکلو اولسه قهرك تلخ شیریندر بکا
چکمم ال اولسه مده نورس دامن معشوقدن
عشـق مذهب عشقبازی دین وآیینـدر بکا

لالهٔ کلزار سنسز داغ حسرتدر بـکا * عقدهٔ دل غنچه نرکس چشم حیرتدر بکا
حکمة العین ایله حاصلکن شفاحکمت بوکیم * چشم بیمارکله علت عین حکمتدر بکا

هرنه ایله الفت ایتدمسه بقاسن کورمدم * انك ایچون شمدی عادت ترك عادتدر بکا
قامتك شوقیله میل ایتمکده سرو دلکشه * حلقهٔ چشم حیا قید خجالتدر بکا
قورقارم غمزه‌ك قبول ایتمز تنزل ایلمز * یوخسه جان ویرمك یولکده جانه منتدر بکا
قورقودر واعظ قیامتله بنی بیلمزمی کیم * قامتك شوقیله هرساعت قیامتدر بکا
عاشقم نورس ملول ایتمز بنی احوال عشق
اغلمق یانمق ستم چکمك طبیعتدر بکا

خیلی دمدر المدم میدن صفانیدن نوا * لیتنی ماذقتها اوما تعاطیت الهوی
نی نوای عشقدن لطف هوادن بحث ایدر * فی الهوی مالمتنی لوکنت تدری ماروا
خسته صانمزمی بنی اول کوزلری بیمار کیم * نوشدا روی لبندن دردیمه قیلمزدوا
فیض قرب آستانن بن اوزم ترك ایتدم * شاه کوینده کدا اولمقلغم کورمز روا
ای که ترك ماسوا تکلیفن ایلرسین بکا * ماسوا چون اولمیه ممکنمی ترك ماسوا
نیت ایتمش کیم دله مژکان اوقیله سینه‌می * لیته واف وباق عزمه فیما نوی
سخت دامنکیر ایمش نورس هوای زلف یار
انطوی کل الهوا الاهواه ماانطوی

❊ نوزمین ❊

ایتمك ایسترمش اومه عهده وفا ایتمزمی یا * عاشقه ایتم دیمش جور وجفا ایتمزمی یا
یاد ایدوب قان اغلمقدن کاکلك ترسنبلك * چشم عاشقده بتر کیجه صفا ایتمزمی یا
چشمکك بیماری قالمزچاره سز غمخواره سز * مشك خالکدن کیدرحب شفا کیتمزمی یا
کلمزاولدی بزمه اول عشوه پرست آهوی مست * کتدی ذوقی مجلسك بتدی صفا بتمزمی یا
روز وشب کارم فغان اشکم روان حالم یمان
غیری نورس جانمه یتدی جفا یتمزمی یا

اول نه خوش کوندی که زلفکدن ایروب باد صبا * مایهٔ نشئهٔ هرمجلس ایدی یاد صبا
نو بنو روح باغشلار ایدی ایتدکجه هبوب * دمبدم نفحهٔ مشکین سحر زاد صبا
نه نوالر ایشیدیلوردی عراقه مخصوص * همدم اولدقجه دم نیله دم شاد صبا
قارشولر ایدی قدومن دم نی اسدکجه * هپ هوادن ویریلوردی بنه معتاد صبا
لیك برخیلی زماندرکه هبوب ایلمدی * قیلمدی نشر هوا قاصد برباد صبا
هر زمان ایلسین آواره انی زلفکدر * آه زلفکدن الـمزسه اکرداد صبا
اعتمادم ینه نورس وار انك حضرتنه
قوریلوب کرچه هوا اوستنه بنیاد صبا

❊ حرف ❊

حرف الباء

قان اغلمقدن کوزلرم پیمانهٔ خوندر بوشب
هیچ قلب بیرحمك بكا یانمزندر بیلمم سبب
بزمه جمالکدر ضیا بزم اهلنه سنسین صفا
سنسز حرام اولسون بكا پیمانهٔ عیش وطرب
صاچدی بوشب آهم شرر یاندی کباب اولدی جکر
یارب آچلمزمی سحر طوغمزمی خورشیدم عجب
کوسترلبك ای غنچه فم تا رشکله سرتاقدم
یانسون یاقلسون دمبدم آتشلره بنت العنب
نورس قالورمی بی الم کیم عشقك ایله دمبدم
قلب شرر پاشنده غم جسم المناکنده تب

*

هلالی تیشهٔ غم کهکشانی جوی خوندر هپ
یقان فرهاد بنیادن بوچرخ بیستوندر هپ
اودکلو جایکیر اولمش کوکلده نقش عشقك کیم
درودیواره تصویر ایتدیکم شکل جنوندر هپ
پریشان ایتدیکیچون خاطر مجموع عشاقی
سیه بختم کبی آشفته زلفك سرنکوندر هپ
جکرده سوز حسرت دلده دود وسینه ده آتش
وفادن حاصلم ای لاله‌رو داغ دروندر هپ
اورتبه چشم مستك نورسه سحروفسون ایتمش
که لوح نظمه تحریر ایتدیکی سحر وفسوندر هپ

*

سبب نه اولدی نیچون جوشه کلدی سینه عجب * عجب بوجوششه چشم ترمی اولدی سبب
سبب ندر بنی ازدی ارتدی قندلبك * انکده پرشکر آبیمی وار نعله عجب
پری‌حیات پری روحدر عجب نه طوغار * تزوج ایتسه اکر مغبچه یله بنت عنب
ال اورسه‌لك ای لبی مل کردن صراحی یه * قالور پیالهٔ می حسرتکله جان برلب
صبا اچار یوزین اوپرچك دوکوب قپاتور
بلایه باق او شبم روز ایدر بو روزمی شب

تاب صالدیغه رخك دیرلر که دترر آفتاب
هب خطادیرلر که کون طوغمز رخك صالدقده تاب

صرف منکردر دکل بر دیندە جائز حرمتی
کیم که یادچشم میکونکله نوش ایتمز شراب

جذب ورد ایتدیکجه کوزمر دملری عکس رخك
ایتمامك ممکنمی جزر ومد کوزمده موج آب

کیجه لر یاتمم اواندیشه یله کیم شاید کوزوب
تارزلفك بر بلا تشکیل ایدر چشممده خواب

هیچ فرصت حاصل اولمز وصل ایچون مادام کیم
عاشقه حیرت اولور معشوقه استغنا حجاب

طورمیوب چکدك بنی کورد کده سن عمرم کبی
عمرسك البته کیم چکمکده ایلرسك شتاب

هم بقازکوکلمی هم ظلم ایتمدم دیرسك بکا
هیچ عادل پادشاه اوز ملکنی ایلرمی خراب

قندە وار یاقوتدە لعل لبك خاصیتی
محض مجنوندر اکا کیم دیرسه یاقوت مذاب

برجوان سوسم نوله نورس بنده پیرانه سر
نوجوانلر مبتلا سیم بیلورلر شیخ وشاب

*

سنسز مقید غم ایدی قلب ناشکیب * کوزلر دی مقدم کلی مانند عندلیب
محزون ایدی فراقك ایله روزوشب سنك * آه ایلسه نوله وطنك یاداید وب غریب
بیك شکر کیم قدومك ایله اولدی منقلب * بردن بره سرور وفرازه غم ونشیب
مرهمزن اولدی سینهٔ مجروحه مقدمك * خوش کلدك ای حبیب صفا کلدك ای طبیب
نورس نثار قیلسه سزا نقد جاننی
بو مژده یه که اولدی کوکل واصل حبیب

*

زار کوکلم کیم بلای عشقله اولمش مصاب
برطوتمش اوددراندن واجب ایتمك اجتناب

حسرت لعل لبکله چشم مستکدر سبب
کیم دونه دونه بنار هردم شراب اغلر کباب
مست صهبای السنم ایستم هشیارلق
اولماز آباد اول که بنیادی تملدندر خراب
عکس رویك دیده ده سودای زلفك سینه ده
نوله اولسه دوذ آهم مشکناب اشکم گلاب
دود آهمدن کوکه چیقدقچه اودلر صاچلور
وارسه کورسون کورمیان یاغدیردیغن آتش سحاب
اوقلرك دلده سرشك دیده دن ارتق دکل
هر اوقه بر قطره دوشدی اشکمی ایتدم حساب
وار یوق کیمدن الهم بیلم سراغن ای عجب
صورسه لر کر نورس اغزندن نشان یوقدر جواب
*

نیدی اوشب که نشئه لئ ایله مست اولوب شراب * ایتمشدی بزم وساغری چشمك کبی خراب
ایلردی خوف بلکه خیالم دوشر دیو * چشم سیهك اولمزایدی نیم مست خواب
لبریز کیف ایدی اوقدر جام باده کیم * برقبهٔ نشاط ایدی موجنده هر حباب
حالا او نشئه نك اثریدر که باده نك * هرقطره سی قدحده کور بنوز بر آفتاب
زلفك دوشر اباغکه که باشکه دونر * بسبلی مومیانك ایچوندر بو پیچ وتاب
نورس لطیفدر او کل اندام اور تبه کیم * رخسارینه ضیا ایله دوشسه اولور حجاب
قو برقلی یلدزك سوزیدر هپ طلوع ایدن
بزمهلقا لاقردیسی یوق بونه انقلاب
*

غمدن شکسته در دل محزون بی شکیب * یوقمی بوخستهٔ غمه برچاره ای طبیب
برآشنا یه یولمی بولور عرضه حالنی * زندان غمده آه چکن عاشق غریب
کندی محبتیدر انی صاقلیان ینه * یوقسه یاقار بر آهله کلزار عندلیب
داغ فراق بر دل ونقد جنون بکف * دوشدم هوای وصلنه یاحظ ویانصیب
نورس کوچ اکلامق کل ایچون حال بلبلی
بیلز کئیب نولدیغنی اولمیان کئیب

کل کیت ای آه کوراول ماه فروزانی بوشب * روشن ایت داغم ایله کلبهٔ احزانی بوشب
نظمنی وزننی بزم طربك بوزدی فلك * یاقه‌یم بن دخی پروین ایله میزانی بوشب
بر برآردنجه قطاراولمش اقارقطرهٔ اشك * ضبط دشوار سرشك تر وریزانی بوشب
یاق چراغینی غمك تازه‌له داغن جکرك * دوندر آتشکده‌یه سینهٔ سوزانی بوشب
اوادی لرزان دل اوکیسوبی آکنجه نورس
نیلسم نیله آوتسم دل لرزانی بوشب

حرف التاء

ای سرو روانم وارایکن سنده بوقامت * قویمزمی بنم باشمه هر لحظه قیامت
عشق اهلنی منع ایلیه مز طعنهٔ مردم * دیوانه‌یه زنجیر اوله مز سنك ملامت
بی نام ونشان بادیهٔ عشقده قالدم * یاهو سکاشمد نکیرو ای کوی سلامت
اغیاره اویوب دامنکی صالدم الدن * بیفائده درشمدی بکا آه ندامت
فیض مددی ظاهر ایکن پیرمغانك
نورس ویره مم طوغریسی بن شیخه کرامت

*

عسکر یوریدوب شهر دله میر محبت * دیکدی علمن قلبه جهانکیر محبت
قال ایلیه رك پوتهٔ محنتده وجودم * صافی زرناب ایلدی اکسیر محبت
طوتمز رقمی صفحهٔ دلده خط عشقك * امداد اکر ایتمزسه تباشیر محبت
میل ایلیوب ابروی بتانه دل مسکین * ایتدی ینه کندن هدف تیر محبت
نورس ایده کور شوقله تحصیل رضاسن
بر پیر ایدر البت سنیده پیر محبت

*

سکا ای زلف مشکین کیم دیدی روین سیه پوش ایت
صالوب سودایه کندك تارمار ایت خانه بردوش ایت
بتر دللند یکك چون شانه سرکشلکدن ال قالدر
چیقارمه کوکلم الدن انی باری حلقه درکوش ایت
ترحم ایلمزدك قسان ایدردك هر زمان بغرم
مثال نافه شمدی سنده کافر خون دل نوش ایت

قالورسك ایشته بویله روسیه بختم کبی کافر
سکا کیم دیدی صاراول کردن سیمی درآغوش ایت
پریشان قیلدی طوتدی نورسك آهی سنی آخر
همیشه بو یله قال جمعیت ایامن فراموش ایت

*

عرض میل ایتمم پری به حوره ایتمم التفات * دور رخسار کده ناره نوره ایتمم التفات
حائل اولمز طعنهٔ اغیار صور مقدن لبك * شهدجویم شورش زنبوره ایتمم التفات
خواه صونسون باده ساقی خواه امدیرسون لبن * بزم یکرنکیده تلخ وشوره ایتمم التفات
تاج خاقانه مرجحدر سفال میکده * چین چین اوتسه کاسهٔ فغفوره ایتمم التفات
مشرق خنده دونرخورشیده بوقسه اولسه ده * عقد پروین خوشهٔ انکوره ایتمم التفات
کرمدر نورس دم نای ایله اول دکلو دمم * کیم قیامت قوپسه نفخ صوره ایتمم التفات
سری وسامحدن اولدم واقف اسرار نظم
غیری هیچ برشاعر مشهوره ایتمم التفات

حرف الثاء

بودشت خشکده سعی ایتمه وصل آبه عبث * بوغلمه تشنه جکر لجهٔ سرابه عبث
جمال دلبره نظاره دیده ترلکدر * نیچون نکاه ایدیم قرص آفتابه عبث
کشاده لك کره زلف یاردن اومهام * نیچون اسیر اولهیم قید پیچ وتابه عبث
هزار رنکه کیرر کونده چرخ سیمابی * فریبنه کوه نوب دوشمه اضطرابه عبث
بروز مایه‌در انسانی ایلسین بدمست * نه تهمت ایلیه لم نشئهٔ شرابه عبث
طریق عشقی سهولتله قطع ممکندر * دوشورمه جان وتنی زحمت شتابه عبث
صواوزره برنفس باده بسته در نورس
نه اعتماد ایدملم خانهٔ حبابه عبث

حرف الجیم

کل ایدل ترك رندی ایله بودیر کهندن کچ * ایاغ میدن ال چك آر زوی انجمندن کچ
شب تاریك شام غربتی روزا یتمك ایسترسه‌ك * سواد شام ایله انس ایله سودای وطندن کچ
ندرای اشك دیده الفنك تابو یله مردمله * جکر کوشه مسین آخرسن بنم کل پیرهندن کچ
دوشوردك آخر اول خال سیه سوداسنه کندك هله بن کچدم ای دل غیری سندن سنده بندن کچ

ایرشمز طرهٔ جانانه جاندن چکمین نو رس
یاجاندن کچ یاجاناندن یازلف پرشکندن کچ

*

رو یکده ایلدکجه خطك آشکار موج * کویا اورر ریاض صفادن بهار موج
عکسن دوشورمه دیده مرآت چشممك * خوف ایلرم اوعکسیده ایلر شکار موج
عکس ایلدکجه ظاهر اولور جوش سینه دن * هر قطره سنده کوز یاشمك بیك قطار موج
بحر سیاهه دوشسه اکر عکسی زلفنك * قالور صباح حشره دکین مشکبار موج
ساحلسرای چشمه آنجه خیالکی * صالدی کناره کندینی بی اختیار موج
بلکن اچارمی کشتیٔ غم سینه مزده کیم * دریا کشنز اورر سرمزده خمار موج
طوفان نوحی شرح مراد ایتسه بحر اکر * چشممدن استعاره ایدر صد هزار موج
لبریز اولنجه جام بلورینده می دیزم * برنوردن سفینه یه اولمش سوار موج
قیدین بولوب صومالکیدر دیو چشممك * هب ماجرای اشکم ایدر درکار موج
ایتمز کوزم تلاطم دریادن احتراز * اشکمدن استمکده بنم زینهار موج
عکس رخکله پرچمکی جذب ورد ایچون * اوینار کنار دیده ده لیل ونهار موج
نامن ایشتدی راتب دریادلك مکر
کاندی کناره رس اوزین شرمسار موج

*

زلف وخال وخطنی یاد ایدرز برایکی اوچ * کریه وناله وفریاد ایدرز برایکی اوچ
دهن وچشم ولبن صورمه دکل مقصدمز * ایچیلان باده یی تعداد ایدرز برایکی اوچ
یوق بیلن غنچه میدر یوقسه صدف یوقسه دهن * یوق یره بز سخن ایراد ایدرز برایکی اوچ
خامه یی تیشه غمی کوه قیلوب دیده یی جو * شرح ناکامیٔ فرهاد ایدرز برایکی اوچ
مصرع قدینی خطیله قلم قاشلر بنی * یاد ایدنجه غزل انشاد ایدرز برایکی اوچ
اولمیز شکوه ده برناله یه قانع نورس
اغلرز یلواریرز داد ایدرز برایکی اوچ

*

کون یوزین کورمکسه مطلب پردهٔ رخسارن آچ
چین ایلن سیر ایسه مقصد طرهٔ طرارن آچ
تابکی حسرتله دل دمبسته قالسون غنچه وش
کل کل ای کل بلبل زارك لب کفتارن آچ

کللری صولمش وفاکلز اریشك ای چشم تر
سنبلن اشککله تر قیل نرکس بیمارن آچ
ساده فسله لاله تزیین ایتدی صحن کلشنی
غنچهٔ باغك کلاهن ال کلك دستارن آچ
بخش ایدر بردمده بیك جان اول بت عیسی نفس
باغله دل نورس صلیب زلفنه زنارن آچ

حرف الحاء

چکیلوب ظلمت شب طوغدی کون آچلدی صباح
قم ندیمی ادر الکأس وزدلی فی الراح
طلب رسم صلاح ایلمه بزدن صوفی
بیلسون اهل خراباتده آیین صلاح
خامه شرح ایتسه اکر حال دل سوخته یی
تمتلی من حسراتی صفحات الالواح
هرنه ایتسم بن انی قورتارهمم مهلکه دن
لیس یاصاحب للقلب من العشق نجاح
اولدیرزسه نوله نورس بنی اول غمزه سی تیغ
عاشقانك اوله کلمش قانی معشوقه مباح

حرف الخاء

صقین ای خواجه خرابانه بیورمه کستاخ * تنك چشمانه براولمز اونظرکاه فراخ
اکلامق ایسترایسه‌ك کأس دهاقك سرن * بزمه کل ایله دعای قدحی استنساخ
چشم پست ایله نظر ایله میخانه یه کیم * ماه در کنکرهٔ چرخدر اول خانه یه کاخ
کونده تسبیحه چکر بکلریکی زاهدشهر * رشته‌نك قالمدی هیچ کیرمدیکی برسوراخ
خم ایدر بارهنز قامت شخصی نورس
بو مثلدر ثمر ندن خم اولور قامت شاخ

حرف الدال

مبحث اوصافکی تحریر ایدن اهل خرد * نارومار حسنکه فرض ایلمشلر زلف وخد
لاله رشك عارضکله داغ بردل از ازل * سرو شرم قامتکله پای در کل تا ابد

دل کنده طره‌دن دوشدی شکنج زلفکه * ایلدی تحویل قلب عقربه قلب اسد
آتش هجرانی سوندر آب وصلکله امان * کیم طوتشدی دل کباب اولدی جکر یاندی کبد
بند مژکان حائل اولمز سیل اشك چشممه * ایلمك ممکن دکل خاشاك ایله طوفانی سد
آرتار اکسلمز دمادم آب جوی دیده‌ده * مد سیل اشکمه خون جکردندر مدد
هر نه‌دم طوتدمسه دست بختی کوردم پشت پا
بنده نورس سینهٔ اقباله اوردم دست رد

*

ای خطك نقش الست و قامتك مدابد * چکمامش بر لوحه کلك صنع بویله نقش ومد
ماه وخورشیده شبیه ایتمك خطادر رویکی * بن نه‌ اندەبویله خط کوردم نه بونده بویله خد
کوکلمی بر رنك ایله چشمك شکار ایتمش فقط * کیم ایشتمش بوقصه کیم آهو به صید اولمش اسد
سینه سی چاك اولدی شمشادك حسددن شانه‌وش * تاسنك ای زلفی سنبل سرو نازك چکدی قد
هر بری بر کوهر شهوار در اشعارمك
کزدیرلر سه نه‌وار احباب نورس یدبید

*

زنده قالمزدی حیات نو بنوله تاابد * ایرمسه خضره دمادم فیض صهبادن مدد
اهل مجلس جان بولور جامه روان اولدیجه می * صانکه صهبا روحدر صهبایه مینا کالبد
بیك سبو خون جکر ساقی‌یه و یردم می بها * تاوشب دخت رزی مینایه ایتدم نامزد
تلخ وشیرینه تحمل قیل صقلمه عالمك * نوش ونیشندن که ادمدر ممر نیك و بد
اصلی نورس بر حریف میکشك خاکی ایمش
دوندرن حالا اوحرمتدر سبویی یدبید
بر نظر کورسیدی چشمك خوابده ای لاله‌خد
خواب حیرتدن کوزین آچمزدی نرکس تاابد
ایتمامش حرمت میه بیحد سبو قیرمش بوشب
پیرمی آیینی اوزره شیخه لازم کلدی حد
آتش رخسار یکه خال سیاه اولمش سپند
ایرمسون تاحسنکه دور قمردن چشم بد
کلك مشکین خطکی عاجز قالور تحریرده
ایرمسه هرآن مداد دود آهمدن مدد

طو تمه منزل سینه‌ده کیم آشیان اولمق سکا
حیف‌در ای طائر قدسی بو خاکی کالبد
مطلع خورشید برج عشقی تشخیص ایلز
اولسه کر کوکب شناس احکام بند صد رصد
خسرو ملك سخندانی بنم نورس بو کون
چاتلسون مانند خامه رشك ایله اهل حسد
اولقدر شیرین زبانم کیم حیات نو بولور
کر صریر خامه‌می کوش ایتسه روح بارید
*

چو یرمش ینه دجله سور سور آبادك ای بغداد
خراب ایتمك دیلرمش سیل ایله بنیادك ای بغداد
مرادی دجله‌نك بوندن ندر اندیشه قیلزمی
که بر کون ایلیه برباد انی فریادك ای بغداد
وفاسز بیستون فرهادی طاغده سنکسار ایتدی
سنك سیل ایچره قالدی غوطه‌زن فرهادك ای بغداد
صو اوزره ثابت اولماز نقش جاری بر مثلدر بو
نیچون آب اوزره نقش ایتمش سنی بهزادك ای بغداد
هلاکو می کسلدی دجله یوخسه سد چکوب تقدیر
کسلدیمی رجال غیبدن امدادك ای بغداد
دریغا خیل سیل حادثاته پایمال اولدك
بلاکشلکله مشهور اولدی کندی آدك ای بغداد
جهانه صید اولمز بر هما پرواز ایکن حیفا
نهنك دجله اولدی عاقبت صیادك ای بغداد
صو ایچه دور ایدرمی بردخی دولابی کردونك
اولورمی ینه ابنای وطن دلشادك ای بغداد
تلافی بردخی ممکنمیدر یالیت مافاتی
اولورمی توتیا خاکك اسرمی بادك ای بغداد
چکر زنجیر سد حکمنه البت براسکندر
فلکدر الور اول بیدادکردن دادك ای بغداد
سرشك دیدهٔ نورسدن آری دوشدیکیچو ندر
مصاب سیل محنت طرح طوفان زادك ای بغداد

*

جمع ایدوب مورایله ماری خط و پرچم قویمش آد
سروه قد برك کله لب غنچه یه فم قویمش آد
عارض خویکرده سن کورد کده اشك بلبلی
باغبان تقطیر ایدوب کل اوزره شبنم قویمش آد
ذره درکون رویکه نسبتله سهو ایتمش اوکیم
بیلمدن ماهیتن خورشید عالم قویمش آد
کورمامشدر کریه می کویا اوسروناز کیم
بحره نسبت ایلمش اشکم یمه نم قویمش آد
حلقهٔ زنجیر ودود آه و وضع فتنه دن
بربلا تشکیل ایدوب کیسوی پرخم قویمش آد
چوق چالشمش حله دانا سر موهوم فن
چونکه بیلمش فهم اولنمز بحث مبهم قویمش آد
فیض روح القدسدر نورس معینی طبعمك
بکر فکرمدر که جبریل آکه مریم قویمش آد

*

میدر اول نشئه که پیر می اکا نم قویمش آد
همدم ایتمش نای ایله فیض دمادم قویمش آد
ساغری اول کونکه تنویر ایلمش صهبا ایله
جامه مشرق باده یه خورشید عالم قویمش آد
کیمیا ایسترسك اوپ خاك در میخانه یی
کیم اکا اهل نظر اکسیر اعظم قویمش آد
می او جوهر در که پیر می حیات ونشئه دن
مایه سن تخمیر ایدوب روح مجسم قویمش آد
عالمی باشدن باشه رندانه کوسترمك ایچون
جامی ایجاد ایلیوب آینهٔ جم قویمش آد
عکسی موج انداز نور فیض اولور نظاره یه
باعث اولدر کیم میه پیر مغانیم قویمش آد
نامی نورس باده نك جمشیددن قالمه دکل
اکا قوت جان دیو جنده آدم قویمش آد

حرف الراء

تا حشر دیده سی قالور اشك املهتر * بر کره مهر رویته کرم ایلیان نظر
شرح ایتمك ایسترم سکا کوکلم غمن ولیك * سن مجلس محبتده کلدکده غم کیدر
چشمن سوزوب کرشمه ایله اویله باقدی کیم * تیر نکاهی سینه یه صانجلدی تاپر
تعلیق قیل قیامته سر بحث زلفنی * کر مقصدك بو قصه یی ایتمکسه مختصر
نورس نه کونه وصف ایده بیلسون دهاننی
اول رتبه تنکدر که بولنمز کلامه یر

*

یوق علاج اول خسته یه کیم ظلم ایله رنجوردر * ظلمه مجبور اولسه کر بیداد کر معذوردر
باعث نکبت اولور مرد حریصه عز وجاه * نیته کیم بال و پر اسباب هلاك موردر
مختلفدر وضع عالم بر سیاق اوزره دکل * کیمنه شیون سرا کیمینه بزم سوزدر
سود ویرمز مرهم کافور زخم سینه یه * بیلسون سعی طبیب اول زخمه کیم ناسوردر
نورسا بوندن قیاس ایتدم سپهر چرخ‌وك
عکسنه دورن که زنکینك ادی کافوردر

*

چون اولمز ایدل اول مه یه چهره کارکر * تاکی بو کریهٔ عبث و آه بی اثر
ایتمش اورتبه مهر رخك چشمه اثر * خورشید اولور ایدرسم اکر ذره یه نظر
رخسار یاره دل اوزادر یوخسه هر کیجه * ویرمزدی شمع بزم محبتده تیغه سر
وردرخکله سنبل زلفك مثالیدر * ایلر نقاب سنبلی دیرلرسه ورد تر
بیلم اومست نازی هلاکومیدر ندر * قیردی چوردی غمزه سی عشاقی سرتسر
نام نباتی اغزینه المزدی بردخی * لعل لبك مذاقنی بیلسیدی نیشکر
زلفك چکرسه ماهه علم مشك نابدن * آهم بنده هر کیجه ماهه علم چکر
نورس چکرمی چلهٔ سخت کمانکی
ایلرسنك خدنك مژهك کوهدن کذر

*

کاکلك اندیشه چون لوح دله تصویر ایدر * فکر پیچاپیچ سودا عقلی در زنجیر ایدر
هردل آشفته کیم زلفك انی نخجیر ایدر * بر نفس غمزه‌ك امان ویرمز نشان تیر ایدر
ایلسم نوش عرق مجلسده سنسز حسرتك * قان ایدوب انبیق دیده مدن انی تقطیر ایدر
اینجیدرسکده دلی چرخه چیقارمه ناله سن * قورقارم ای مه سکا آه سحر تأثیر ایدر

کسه تغییر ایده‌مز سینه‌مده رنك عشقكی * نقش قدرتدر خدا انجق انی تغییر ایدر
صانکه بر پیکان اولور هر موی جسمم هر نه‌دم * خامهٔ الماسدم تیر مژه‌ك تحریر ایدر
میرعاطفدر زبان طبعی نورس بند ایدن
یوقسه طبعم شعر حسانی بیله تنظیر ایدر

*

دلده کور بغریمی تا کیم بیله‌سك یاره ندر * دل مجروح ندر سینهٔ صد پاره ندر
ایتمدیکجه دل شیدا کبی ترك بغداد * بیله مزسك الم عاشق آواره ندر
طوتالم چشمهٔ حیوان ایمش آب دجله * علت تهلکهٔ کوسیجنه چاره ندر
بیلورز تشنه‌یه جانبخش قیلور ماء فرات * میلی مجراسنك اول چشمهٔ خونباره ندر
بیلمك ایسترسك اکر نورس آواره‌یی کور
دل مجروح ندر سینهٔ صد پاره ندر

*

﴿ بجمانه ﴾

نه صبر قالوب منده نه طاقت نه توان وار * بس کوینه‌ندر ایلدیکم بر قوری جان وار
قصد ایتدم اوپه‌م کردن سیمینی یارك * زلفن طولایوب دیدی منه کلمه ایلان وار
یاقلاشمه صقین کوشهٔ چشمینه اوشوخك * کانده قاش و کرپك یرینه تیر وکمان وار
قید ایتمه اکر صالسه ایاغه سنی ساقی * کاندن ایلرو میکده‌ده پیر مغان وار
قیغومی چکر حادثه‌دن عاشق بی باك * مادام که میخانه کبی دار امان وار
قان طوتمه‌یه‌می یازدیغم اشعاری منم کیم * هم خامه‌ده هم دیده‌ده هم سینه‌ده قان وار
دل پاسلی جکر داغلی یورك یاره‌لی نورس
عاشقلغمه سینه‌ده بیك درلو نشان وار

*

زلفك یوك خطاسی بودر کیم شکنلیدر * چینلو کبی کورنسه‌ده اصلی ختنلیدر
عاشقلره عذار خط آورده خوش کلور * دلجود وشر هزاره او بر کیم چمنلیدر
تازه بتشدی سبزهٔ خط باصدی عارضن * کل انجمن چمنلی چمن انجمنلیدر
خطن کورنجه رویی بوس ایتمك ایستدم * کلدی دیدی که قوقله‌مه کلدر دیکنلیدر
قندن دیو عقیق لبن صوردم اول مهك
کوهرفشان اولوب دیدی نورس یمنلیدر

﴿ دلکیم ﴾

*

دلکیم شکنج زلف سیهکار اسیریدر * بکزر اومرغ خسته‌یه کیم ماراسیریدر
تنها دکل بن اولصنمك صید چشمیم * عالم تمام اونرکس بیمار اسیریدر
سینه‌م همیشه ناوك مژکان نشانه‌سی * کوکلم همواره طرهٔ طرار اسیریدر
صهبای عشقی ایچدیکی کوندنبرو کوکل * جام وشراب وساقی وخمار اسیریدر
کافر بو کون دکل کوکل افتاده زلفکه
برعمردرکه نورس اوزنار اسیریدر

*

زلف وخطك خلقه مار ومور شکلن کوسترر
شمع حسنك شوقی نار ونور شکلن کوسترر
طلعتك عشاقه صبح عید ذوقن بخش ایدر
کاکلك کرچه شب دیجور شکلن کوسترر
کردنك براقدراول رتبه کیم ایچدکجه‌می
طوق سیم غبغبك بلور شکلن کوسترر
سینه‌می مضراب تار زلفك ایتمش چاك چاك
شویله کیم اینسك نظر سنطور شکلن کوسترر
چشم حق بین یوق جهانده یوخسه شاخ ومیوه‌سی
هر درختك دار ایله منصور شکلن کوسترر
اولقدر دخت رزك مجبوریم کیم چشمه
عقد پروین خوشهٔ انکور شکلن کوسترر
جفت قول اولمش نظام حسن ایچون ابرولرك
عرض ایدوب صف صف مژه‌ك طابور شکلن کوسترر
کردن سیمینك اوزره عنبرین کیسولرك
ممتزج قاقم ایله سمور شکلن کوسترر
نوحه ایتسم درد ایله قینار کوزمده اشك کرم
یعنی چشمم چشمه‌سی تنور شکلن کوسترر
طبعمه موسی دیسم نورس سزادر نظمده
لوح ایله کلکم عصا وطور شکلن کوسترر

*

یانمسونمی شمع رخسارك کورن پروانه‌لر * شاشمسونمی زلف زنجیرك کورن دیوانه‌لر

بن كوروب خالك نه وار دوشدمسه زلفك دامنه * آدمی دامه دوشیرمزمی او مشكین دانه‌لر
بیك دل سودازده هر بر شكنجندن دوشر * هرچن بادصبا زلف سیاهك شانه‌لر
اویله خلقك یقمدی كوكلن هجوم عشق كیم * بردخی تعمیره قابل اولسون اول ویرانه‌لر
بزكه ال چكدك ایاغندن بو بزمك بیراد * قوی خراب اولسون همان شمدنكیرو میخانه‌لر
كندی برباد اولدی بزم باده وارسون بعد ازین * نیلر افغان ایلسون قان اغلسون پیمانه‌لر
شرح ایدیدم بنده كندو قصهٔ اندوهمی
بردخی نورس اوقونمزدی بچن افسانه‌لر

*

قنی عشقك ایله بندن بتر اولمش كیمدر * غم چكوب درد ایله خونین جكر اولمش كیمدر
پا قودم مرحلهٔ عشقده باشدن كچدم * بن كبی درد ایله بی پاوسر اولمش كیمدر
بندن اوزكه كوزلم سویله سر كویك ایچون * ترك قلمش وطنن دربدر اولمش كیمدر
دل ره عشقده بر فیضه یتشسون یوخسه * رشتهٔ عقل ایله روشن كهر اولمش كیمدر
یوق بو عالمده كمال اهلنه رغبت نورس
قنی عرفان ایله بر معتبر اولمش كیمدر

*

غم اولسه عاشقه البته غصه وارثدر * هر آینه اثر عشق حزنی باعثدر
دیر ایسه آصمه قولاق ایچمه آب انكوری * یمین ایدرسه دخی شیخ افندی حانثدر
نیاز تخمی كرك جلب آب ودانه ایچون * اكاكه مزرعهٔ آرزوده حارثدر
شكنجهٔ غائله سندن خلاص اولورمی كوكل * شكنج پرچم ایله روز وشب مباحثدر
تحمل ایتملی نورس هجوم حادثه‌یه
كه كاركاه جهان منشأ حوادثدر

*

خیال فتنهٔ غمزه‌ك دل ناشاده كلمشدر
صانورسك لشكر تاتار در بغداده كلمشدر
ایشتمش غنچه‌نك لاف ایتدوكن اول شوخك اغزندن
بو غیرتله آنی باد صبا برباده كلمشدر
بو شب پیر مغان مستانه تشریف ایلیوب بزمی
خرابات اهلنی اول فیض ایله ارشاده كلمشدر

جهانده پیشهٔ سحر وفسون معدوم ایدی لکن
سنك چشمك ینه اول پیشه یی ایجاده کلمشدر

کوکل آشوب جیش غمزه یه طاقت کتورمز کن
سپاه فتنهٔ زلفك دخی امداده کلمشدر

بنم برو جهله اولمز غبار آلوده آینه‌م
ازلدن بویله کوکلم غل وغشدن ساده کلمشدر

خطك دورنده دللر ناله لر ایتمکده پی در پی
بهار ایامیدر بلبللرك فریاده کلمشدر

صقین ایدل که ایمان ملکنی تاراج ایچون اولشوخ
سلاح چشم خونخوارین ایدوب آماده کلمشدر

سلامت شهرینه کتمشدی عشق ترك ایچون نورس
ینه بر بشقه درده دوش اولوب افتاده کلمشدر

*

کوکل اورند خرابات کشه عاشقدر * که طبعی شیوهٔ اهل دله موافقدر
غمم نه شرح ایده‌یم کیم بزم حکایتمز * نظیر قصهٔ عذرا وبحث وامقدر
تجرد ایله میسر اولور شهود انجق * حجاب دیدهٔ دل پردهٔ علائقدر
بلای عشقك ایله غم دکل هلاك اولسه‌م * بنی هلاك ایدن آلایش خلائقدر
علیل ایسه‌ك یوری واربر زمانده عاشق اول * که اهل درده محبت حکیم حاذقدر
صلاح ایله کورینور کرچه صورتا صوفی * ولیك مذهب عشاقده منافقدر
جهانی کز یوری برآشنای صادق بول * تملق ایلین احبابی صانمه صادقدر
زمانه ایلسه نورس بوشعر رنکینم * نثار بزم ادیب زمانه لایقدر
ادیب نادره پرور جناب فائق کیم
هنرده جملهٔ اهل کماله فائقدر

*

طاقلدقجه اوسیمین ساقه دیکر کون اولور زنجیر
طیانمز حلقهٔ آرامدن بیرون اولور زنجیر

سوررد م پاینه ایکی کوزم امابودر خوفم
که اشك دیدهٔ خونباردن کلکون اولور زنجیر

اورتبه پرچمك شوقيله سركرم جنونم كيم
اريرخوناب كرمم كورسه كرد نخون اواورزنجير
رضاويرمز قضاى عشق يوقسه جادوى چشمك
فسونساز اولسه پاره پارهٔ افسون اولور زنجير
دراغوش ايليوب بوس ايلسون قوى ساق سيمينك
كورر البته بركون پرچمك مجنون اولور زنجير
جنونم اولقدر عكس ايتمش اول شهنازه كيم نورس
صالنسه هرنه دم همنالهٔ قانون اولور زنجير
*

هرسينه ده هرديده ده اى عشق اثرك وار * كيم ديرسكا بوقدرىهر پرده يرك وار
ايتدكلريكك قنغى برين نقل ايده يم بن * اى عشق سنك آه ديتمز نلرك وار
ايتدك نه آماده جنون لشكرين اى عشق * وارايسه بوشب كشور قلبه سفرك وار
آواره دل اولدمسه خيالكله عجبمى * آواره بنم كبى نيجه دربدرك وار
قنغى كوكل ايلر سكا اسناد تغافل * هركونه پريشانىٔ دلدن خبرك وار
هرشيوه كه بيك عاشق سودازده مفتون * يارب نه مصيبت نه بلا شيوه لرك وار
حصر ايلمه افتاده لكى نورسه اى عشق
كاندن دخى آواره تر افتاده ترك وار
*

اوطفل دلشكن دائم شكست عهده مائلدر * كوكل ويرمك وفاسز دلبره يارب نه مشكلدر
حرارت بوقدى چندان نالهٔ فرهادده يوقسه * يقاردى لرسه بيك طاغى برآه كرم قابلدر
تنزل ايتمز استغناى حسنك اى صنم يوقسه * هرآن قربانك اولمق آرزوسى بزجه حاصلدر
قولاق طوتمام حديث عشقدن اوزكه حكايانه * اوسوزكيم عشقدن خالى اوله يانمده باطلدر
رياض جنته كيرسمده جانانسز قرار ايتمم * اوصحرا خوش كلور مجنونه كيم ليلايه منزلدر
النجه دلبرى آغوشه نورس جامه چاك اولكيم
شب وصلتده پيراهن بيله عشاقه حائلدر
*

اويوب سودايه زلفكدن دل ناكام كام ايستر * مكرديوانه در كيم باشنه سوداى خام ايستر
كوكل ساقى وميله برلشوب بزم محبتده * مرادنجه خمارغمدن اخذ انتقام ايستر
قولايلقله كوكل پيمانهٔ مقصود اله كيرمز * شب وروز آستان پير صهبايه دوام ايستر

طبيب آشنادن چارهٔ درد دلی صوردم *دیدی بو درد غمدر دفعنه شرب مدام ایستر
او بونجق ایتدیلر عشقی زمانك عشقبازانی * اصول دولت عشقه مجدد بر نظام ایستر
هوای زلف ایله اوچماز خیال خاله میل ایتمز *دل آکاهی صید ایتمکه دانه بشقه دام ایستر
بو صهبا ایله نورس نشئهٔ مقصود اله کیرمز
سنی مست می عشق ایتمکه بر پیر جام ایستر
*

کریه یی اول دم که اهل عشقه آیین ایتدیلر
دیدهٔ کریانمی سرچشمه تعیین ایتدیلر
جان ویروب حسرتله فرهاد اولدیغی کون تلخکام
ماتمیله مجلس پرویزی شیرین ایتدیلر
طوتیشوب اول شب که مجنون چیقدی دودی کوکاره
خیمهٔ لیلایی اول دود ایله مشکین ایتدیلر
قیس شیدادن فزون تخمین ایدردم دردیمی
کشف ایدنلر حالمی هم اویله تخمین ایتدیلر
ساده دللردر که هر یوزدن اوطفل ساده یه
جام استغنا صونوب سرمست تمکین ایتدیلر
صورت آیینه یه میل ایتدیروب رخساریني
عاقبت اول خود نمای حسنی خود بین ایتدیلر
بشقه بر زخم آچدیلر سینه مده مژکان اوقلری
کرچه اشك دیدهٔ کریانی تسکین ایتدیلر
بنمیم رسوای عشقی نورس اول شوخك فقط
نیچه لر رسوا اولوب ترك دل ودین ایتدیلر
*

کیتمز اولدك اومهك کوینه هرکاه سحر * کسدم امیدیمی سندن دخی ای آه سحر
برکون البته اولور بزدخی برکون کوریرز * شب حرمانده قوماز بنده سنی شاه سحر
برسحر دل انی آغوشنده الق ایستر * عجب ایلرمی دلی شاد بود لخواه سحر
مقصدك کوینه ایرمکسه یولن طوت سحرك * کیم کیدر کعبهٔ مقصوده قدر راه سحر
خواب غفلتده قوماز لطف ایدر البت نورس
ایلر آکه بزیده بیر دل آکاه سحر

*

زلفك اولدجه پریشان فتنه جمعیتلنور * هر کسك عقلن الورملك جنون وسعتلنور
ایستمم یول بولدیغین هیچ آه کرمك کوکلنه * تیغدر خوف ایلرم فولاد دن حدتلنور
سوقه حاجت یوق سپاه فتنه بی یغما ایچون * زلفکی کورمکله دین ودل سنك غارتلنور
سبزهٔ خط باشلامش تزیینه روی آلنی * کعبه در امایشل اطلس ایله کسوتلنور
قادر اولمز شرح وتوضیحه کماهی حسنکی * ماه بیهوده رخك وصفیله ماهیتلنور
صفوت خاطرسه مقصد کوشه کیر اول خلقدن * خم نشین اولدجه زیرا باده خاصیتلنور
نورس ایتمز پست قدر عاشقی افتاده لك
باده دوشدکجه ایاغ مجلسه حرمتلنور

*

سرکشته ایلیسان بنی زلفك هواسیدر * بادی بوانقلابه محبت بلاسیدر
و یردکجه پند پرچمنه بند اولوردی دل * چکسون بلای قیدینی شمدی جزاسیدر
دوشمزدك اول کلك هوس رنك و بوینه * خاره ایلشدیرن بزی بوی وفاسیدر
قان اغلادق اومرتبه غمدن که سویلنان * خلقك دلنده اشکمزك ماجراسیدر
اشك دمادم ایله یقلمز سرای دل * کار ایتمز اکا سیل که عشقك بناسیدر
بیکانه لکدن اوزکه کوکل کوردیکك ندر * کوسترد او بیوفایی کیمك آشناسیدر
نورس بنی دوشوردی دله آرزوی دل
هب چکدیکم جهانده بنم دل بلاسیدر

*

ندرای طفل دلجو سنده بو مژکان وابرولر
شکنلی چینلی پرچملر زرهلی حلقه لی مولر
سنك ای مست نازم چشم فتانك نه ساحرمش
که حیران قالدیلر تعیین افسوننده جادولر
نیجه اولسون بکا جمعیت خاطر میسر کیم
طاغتدی فکریمی عقلم پریشان ایتدی کیسولر
اولورسم درد چشمکله بنی چوللرده دفن ایتدیر
که کلسون خاك قبرم اوزره مسکن طوتسون آهولر
سواد پرچمك ای سرو دلجو جانه کار ایتمش
عجبمی آقسه جاجا دیده دن جوجو قاره صولر

کلورکن چین زلف یاره یوزسورمش صبا کویا
که نشر اولدی جهانه نکهتندن عنبرین بولر
شکست اولمزمی نورس پنجهٔ آرامی عشاقك
چیقنجه آستینندن ناز ایله اول سیم بازولر

*

چکنلر صورت مژکان یاری تیره چکسونلر * کمان ابروسنك نقشن دخی شمشیره چکسونلر
قیلوب مژکانمی خامه سواد دود آهمله * مثال خط وخالن صفحهٔ تصویره چکسونلر
دکل افسون ایله تسخیری ممکن اول پر یزادك * مکر صبر ایله آنی شیشهٔ تسخیره چکسونلر
خرابات اهلیم صوفی ایله ملا ندر بیلم * بنی کر وارایسه جرمم حضور پیره چکسونلر
کمند زلفنه بند ایلسونلر کوکلمی نورس
بومجنون ملامت دیده یی زنجیره چکسونلر

*

غم هرآن سینه ده برآتش پرتاب یاقر * ساقیا صون که بواندوهی می ناب یاقر
خس وخاشاك فسادی یاقه مز تیغ عناد * انی انجق اثر خامهٔ کتاب یاقر
صالدی آتش دل مجروحه سرشك کرمم * خلقی آتش یاقر ای دل بنیده آب یاقر
شمدی آداب ایمش اهل هنری اینجتمك * ایشته فضل اهلنی بوعکسنه آداب یاقر
کرچه بغداددن آیرلدیغمه چکمم الم
لیك نورس جکرم فرقت احباب یاقر

*

جوهر صهبا که ایلر جام مینادن ظهور * روحدر کویا ایدر جیب مسیحادن ظهور
زلف زنارنده کور رخسار ینی زاهد اینان * دیسه لر نور صفا ایلر کلیسادن ظهور
نشئهٔ صهبایه قاندم کرچه اما بیلمدم * ایتدی صهبا نشئه دن یا نشئه صهبادن ظهور
زیر مودن عارضك کوستر ید بیضا کبی * تا ایده برق تجلی روی موسادن ظهور
ساربان آغلر جرس فریاد ایدر مجنون دیو * محمل لیلی ایدرسه قنغی صحرادن ظهور
عشق برلشدیرمش اسباب جنونی شویله کیم * دوشسه آتش قیسه ایلر دود لیلادن ظهور
دیدهٔ ترده تموج ایدیجك عکس رخك * صوطوتشدی صاندم آتش ایتدی دریادن ظهور
باقامق رخسار یاره ممکن اولمز ایتسه ده * هر نظرده بیك بلا چشم تماشادن ظهور
اولمسیدی عشق مادرزادن نورس وامقك * بوهوای عذری ایلرمیدی عذرادن ظهور

ایلسم بنده نوله تنظیر شعر کاظمی
کوهر ایلرسه عجبمی سنك خارادن ظهور

*

غم کورمز اول کوکل که سنك تك حبیبی وار * اولمز علیل اوتن که سنك تك طبیبی وار
ایتمم تعجب التفاتکه غیرلره بن * مشهوردر که هر کوزلك بر رقیبی وار
اولدمسه مبتلا سکا خوش کافر اولمدم * هر کلشنك هزار کل وعندلیبی وار
ممکنمی سومهك سنی کیم باغ حسنکك * هم سبزه زاری هم کلی هم تازه سیبی وار
کوکلم دکل پیاله کش بزم غم فقط * هر عاشقك نوالهٔ غمدن نصیبی وار
اینجتمه بلبلی کوه نوبخط سبزیکه * کیم هر فرازك ای کل تر بر نشیبی وار
کافرلکینی کیم ایدر انکار زلفکك * کیم هر خمنده سلسله‌دن بیك صلیبی وار
قنغی ابرینی بیان ایده‌یم بن که چشمنك
نورس هزار عشوهٔ مردم فریبی وار

*

اولسیدی نرم لطف ایله کرمرد سخنکار * اولمق کرکدی نکهت کلدن حریر خار
کردن کش اولمه اشتر سرکش مثال کیم * ایتمش سنك کبی چوغن ایام درمهار
اشراق وفلسفه‌یله بیلنمز رموز عشق * معذوردر بوفنده فلاطون هوشیار
مسلوبدر اراده مشیتده ای حکیم * صورتنما دکل بزه مرآت اختیار
برمار زهرناك منقشدر آسمان * نقش فریب ومکرینه الدانمه زینهار
کزدك تمام کارکه امتحانی بز * برمرد کورمدك که اوله خالص العیار
برکون نصیب اولور بزه‌ده ساحل نجات
نورس اکر مساعده ایلرسه روزکار

*

کلزار حسنك ایتدی خط سبز نوبهار * خوش نوبهاردر فلك ایلرسه پایدار
قیلدی شکوه حسنکی برباد مورخط * اولمادی پایدار سلیمانه روزکار
خط کلدی چیقدی ایپلکی پازاره حسنکك * فاش اولدی رازی ایتدیکچون رازم آشکار
ایتدیردی قطع رشته بکا پرچکله خط * یوقسه بوقیل وقالی بن ایتمزدم اختیار
یاقدك نصل که نورسی ای سرو نازجوی
خالك کبی یانوب اوله سن سنده داغدار

*

منزل مخوف وتیره شب و راه پرخطر * زنهار ای کوکل که خطر ناکدر سفر
قیلمز دلی تعدد اکدار منقلب * آینه بردر اولسه دخی مختلف صور
حکم قضاده هیچ خطا محتمل دکل * لابدنشانه راست کلور ناوك قدر
کهنه رباط عالمه برکلمك فقط * چوق کاربانی کوردی کچوردی بورهکذر
هر قنغی کوزله ایستر ایسك باق سن ای حکیم * تبدیل صورت ایلمز آینهٔ قدر
یوق قورتلش ستیزهٔ زال سپهردن * ایتمش احاطه عالمی بومار هفت سر
نورس رضادن اوزکه قضایه طریق یوق
اولمز حجاب صورت تقدیره زور وزر

*

صاف مشرب التفات سادەدن خشنود اولور
دلنشین اولمز او صحبت کیم غرض آلود اولور
حالی بر بد اصلك اقباله تحول ایتمسون
چونکه مستقبلده یافرعون یانمرود اولور
ظن ایدر خودبین که رأی نحسی منضم اولمسه
هر ایشك آغازایله انجامی نامسعود اولور
کورمدم مرآت دولتده سلامت صورتی
نائل جاه اولمیان محروم اولان محسود اولور
وقتدر نیك وبده تحویل ایدن هرصورتی
وقت اولور کیم اقبح شی احسن موجود اولور
یوللری صدقك نجاته منتهیدر مطلقا
فعل ممدوحی فلك قلب ایتسه ده محمود اولور
ایستمز شاهد ریاکارك فسون ومکر ینه
مکر وافسوندر مرایدەنه کیم مشهود اولور
عینن اورتر شعشعه سر کشلرك کیم آتشك
کورینور خاکستری چون شعلەسی مفقود اولور
حدتندن اوق کبی کیرو دونر یا صاپلنور
کرچه مردتند وتیز واصل مقصود اولور

حاتمك حالا آچق جود ايله باب شهرتی
صائمه كيم‌ای بو الطمع باب كرم مسدود اولور
چكـدی اوج راستی يه سرو دلجو كبی سر
سايه سی البته نورس خامه مك ممدود اولور
كامل دورانه عرض ايتسك بونظم دلكشی
فيض انظار يله پردر دستهٔ منضود اولور

*

عاشق آزرده درون سوخته جان اولمليدر * محو اولوب عشقله بی نام ونشان اولمليدر
حالت عشق قولای صانمه كه عاشق اولانك * بغری قان كوكلی يانق اشكی روان اولمليدر
خالنه مشك ختن دردیمش اول لعبت چين * بنجه بو لفظ خطا سهو لسان اولمليدر
امر بنی ديكلملی طوتمليدر هرنه ايسه * كافر اولدیرسه دخی يارهمان اولمليدر
پاینه دوشمليدر كاه سرزلفی كبی * بوكيلوب قاشی كبی كاه كمان اولمليدر
سودی دیرلرسه خزاعل كوزلن حقمده * انی انكار ايدهمم انده ده آن اولمليدر
موميانك قوجق ايستيان اول غنچه لبك * خنجر غمزه سنه بسته ميان اولمليدر
شوكت عشق زمين ايله زمانه صغمز * عشق ايچون بشقه زمين بشقه زمان اولمليدر
قيد تشويشدن انديشه عبثدر نورس * باغلنوب زلفنه رسوای جهان اولمليدر
بن كيم كيم غزل راشدی تنظير ايدهيم
انی تنظير ايدن استاد جهـان اولمليدر

*

ايلسم اغليه رق آه اكر افلاك يانار * صو يانار نار يانار باد يانار خاك يانار
قيامه لوم ايتمدی آثارمی ادراك ديو * بن بر آتشدهيم ای عشق كه ادراك يانار
دل زارمده اولان سوزشی عرض ايتسم اكر * طاغده كی طاش ايله دريادهكی خاشاك يانار
مهر يكی صاقله يه جق بر بولهمام كا همدن * هم دل سوخته هم سينهٔ صدچاك يانار
سويليك نورسی لوم ايلمسون واعظ شهر
يوقسه باشندهكی دستار ايله مسواك يانار

*

صلان كشاكشه عشاقی زلفنك تليدر * كوكل بناشمه اوسودا مزاجه كيم دليدر
وفاقارننده سن كورميان محب عليل * بيان عشق ايدهمز صحت اوزره شبهه ليدر

شکایت ایلر ایسم حقلیم میانندن * بلی بو کوب بلیمی مو یه دوندرن بلیدر
دل ایستمز یوزینه زلفنك طوقندیغنی * مقام عشقده پروانه شمعك انکلیدر
اسیر سلسلهٔ عشق ایدن بنی نورس
هوای زلفله باشمده کی جنون یلیدر
*

و یردیلر یغمایه هندو بکار آهو غمزه‌لر * دین وایمان ملکن آه‌او بکار آه او غمزه‌لر
زلفك افسونکر کوزك ساحر نکاهك چشم بند * شهر حسنك بابله دوندردی جادو غمزه‌لر
یالکز برخال هندو ایله یاقدك عالمی * اولسه نیلرسك معین خال هندو غمزه‌لر
اول نه خرم شبدیکم مجلسده ساغرلر دونوب * نشئه‌دن خاموش ایدی لبلر سخنکو غمزه‌لر
قتل عام ایتمکمیدر مقصد که صونمش چشمکه * تیغلر ابرو که خنجرلر هلاکو غمزه‌لر
چکمز ال خونریزلکدن چشمك اولدقچه سکا * نیزه مژکانلر نکهلر تیغ وسونکو غمزه‌لر
هر بری بر بشقه یاره آچدی نورس سینه‌مه
آه او کر پکلر سیه کوزلر ستمجو غمزه‌لر
*

عجبمی اولسه درهم چهرهٔ زرد وطن پرور * که ابنای وطندندر فزون درد وطن پرور
وطن ناموسنی اکمال ایچون اعلا ایچوندر هپ * لوا افرازیٔ عزم فلك کرد وطن پرور
بونی شهرت وفای عهده سوق ایتمش انی غیرت * سموئل اولمز اول یولده هم آورد وطن پرور
کیمی رتبه کیمی مسند ایچون غوغا ایدر انجق * وطنچوندر بتون پرخاش وناورد وطن پرور
اولور حب وطنچون بیلسه کرجان ویرمنك ذوقن * فلاطون سکندر سیر شاکرد وطن پرور
وطنچون خلق اولنمش اعتقاد ایلر سر ومالی * اولور وپرمز خلل ناموسنه مرد وطن پرور
بنه هر ذره‌سی برمهر عالمتاب اولور نورس
وطن یولنده برباد اولسه‌ده کرد وطن پرور
*

دل سر کوی خراباتی نظرکاه بیلور * ترك پیمانه قیلان عاشقی کمراه بیلور
نه بیلور زاهد کمراه دعای قدحی * انی پیرمیه منسوب اولان آکاه بیلور
آتش عشقله یاندقلریمی سویلیه‌مم * اوراسن سینهٔ صدچاکی یاقان آه بیلور
چکدیکم درد وغمی دوکدیکم اشك المی * کریهٔ نیم شب وآه سحرکاه بیلور
ترك مقصود ایده‌لی خیلی زمان اولدی کوکل * خلق بیهوده بزی نائل دلخواه بیلور

چوقدن ایلردی مقید اکا کندین نورس * لیك دست املن زلفنه کوتاه یلور
پیرو اولدمسه نوله حلمی یه کیم اهل سخن
انی اقلیم بلاغتده شهنشاه بیلور
*

شمنده اوضاع قوقند وخجندی کلده کور * آب آموی وهوای طاشکندی کلده کور
روم ایلن تاتارایلی ایتمش قریم دلبرلری * شمنده طرز بخارایی افندی کلده کور
کورمك ایسترسك نشان کرفتهٔ جنکیزدن * اول سیه مژکانی اول کیسو کمندی کلده کور
سرو کشمیری اوکردك نافله برجابجا * جویبار رومده سرو بلندی کلده کور
المق ایسترسك اکر فرهاد ومجنوندن خبر
نورس برکشته روز و دردمندی کلده کور
*

غمکله رازنهان آشکار اولورده نولور * کوکلده داغ الم برقرار اولورده نولور
اخافه قیلمه بنی مارتار زلفکله * دل شکسته کبی تارمار اولورده نولور
امید فصل بهار ایلمم هزارکبی * کوکل اسیرقفسکن بهار اولورده نولور
نیچون رقیبه خصومتله کینه باغلایه یم * اوطفل عهدشکن غیره یاراولورده نولور
بقا امیدینه دوشمك عبثدر آدم ایچون
جهانده نوع بشر پایدار اولورده نولور
*

شب اولدی منقضی حالا سحردن براثر یوقدر
شب هجران ایچون عالمده وارایسه سحر یوقدر
اغاردی انتظار اشکیله چشمی بلبل زارك
کشاد غنچهٔ مقصوددن حالا خبر یوقدر
نسیم صبحدن بادصبادن کسدم امیدم
بو یولده قاصد حسرتدن اوزکه منتظر یوقدر
وفا قصدیله کیمه همره اولدمسه جفا کوردم
عجب کاول راهه بکزرشمدی راه پرخطر یوقدر
دل طاشی دیلرسه آهنه تأثیر ایدر انجق
سکا کلدکده ای سنکین دل آهمده اثر یوقدر

سر شکمله بنم سیل روان همما جری اولمز
نه رتبه سیلاك اولسه جوششی اشکم قدر یوقدر
وفادن یوق اثر هیچ کیمسه ده مشکل بو کیم نورس
وفادن اوزکه کوی آشنایه رهکذر یوقدر
غزل همرنك غزل وشعر همقدر شعیر اولمش
دریغا عصرمزده قیل قدر قدرهنز یوقدر
طبیعت طبعنه میل ایلمز آثار ملك یوقسه
جهانده نظم وانشا کبی برنکین اثر یوقدر

*

کوکل ال چکدی روی و مویدن خط وعذار ایستر * هزارك جوشه کلدی سیل میلی نوبهار ایستر
فلك برکفت مفته فلاك وملکن ویرسه ده المز * دل بی خانمان عشقیله کندین خاکسار ایستر
کدای کوی عشقك شاه وماهه سرفرو ایتمز * نه میل منصب ایلر نه نشان افتخار ایستر
نه تعریف ایلیم بای قاشلرین بهزاد ومهزاده * چکه مزانی مانی بشقه برصورت نکار ایستر
کورن کوزمد قدنك سروه مروه میلن آقتمز * نه اوج موجی یاد ایلرنه سیر جویبار ایستر
دله نی می کرکمز کل مل اولمز کار کر نورس
اوتار وماره زلف یاردن بر تارمار ایستر

*

انلرکه مژهك صفحهٔ تصویره چکرلر * که خنجره که نیزه یه که تیره چکرلر
بیلم نه خطا ایلدی زلفك که چکنلر * تصویرینی بختم کبی هپ تیره چکرلر
لوم ایتمه پریلرله کوروب صحبتم ای دل * برکون سنیده شیشهٔ تسخیره چکرلر
اول کوزکه وار انلرده دکل آهوی چینی * شیرانی بیله حلقهٔ نخجیره چکرلر
یاقلاشمه کوکل طرهٔ طراره طولاشمه * اول یرده که دیوانه یی زنجیره چکرلر
نورس کورینور روح مصور کبی نظمم * هر یرده که آینهٔ تعبیره چکرلر
عرض ایتسم اکر کوهریان ملکوته
بو نظممی هپ رشتهٔ تنظیره چکرلر

*

مفصل شرح حسنك بحث زلفك مطولدر * جمالکدن نه بحث ایتسه زبان خامه مجملدر
نه خنجر نه کماندر قاشلرك نه طاق ونه محراب * قلم شکلنده عنبردن ایکی مصنوع هیکلدر

سیه چشمك خطا آهولریله پرورش بولمش * دکلدر سرمیه محتاج قدرتدن مکحلدر
کوکل که زلفکه که خالکه که چشمکه مفتون * نه یاپسون عشقك ایله حالدن حاله محولدر
بتون قتل ایتدك ای محبوب نجدی خیل عشاقی * هلال ابرولرك کویاسنك سیف مهلهلدر
خط وخال سیهدن سویله سوز بحث ایتمه پرچمدن * که شرحی هم مفصل هم مطول هم مسلسلدر
خطای صرف ایمش مزج ایلمك صهبای کلکونی * بو نصی بن ایشتدم پیر صهبادن مسجلدر
خطادر بن طورر کن قیسه اسناد جنون ایتمك
که مجنون نورس دیوانه‌یه نسبتله اعقلدر

*

کیم سنك پرچمکه پرشکن وچین سویلر * مشك یاغالیه یانافهٔ مشکین سویلر
مشك یانافه دیبان پرچمکه مجنوندر * بو پریشان سوزی مجنون خطابین سویلر
عارضكّ بکزده مم یاسمنه نسرینه * کیم اوحسنك کل زیباسنه نسرین سویلر
برتلی بسله دکل خطهٔ چین پرچمنك * قنغی مادر بخطادر کیم اکاچین سویلر
غزل انشاسنه میل ایتمز اودکلو نورس * سویلمز سویلسه‌یك تازه ورنکین سویلر
یوسف کاملك اوصافنه کلدکده فقط
شیخ سعدی کبی هپ دلکش وشیرین سویلر

*

غزل ناتمام

خمارمنت اقبالی شمدی اکلامدق * تجرع ایلمشز زهرینی کرار مرار
ره وفاده فقط قیس دوشمدی خاکه * زیارت ایلدم انك کبی هزار مزار
کلور فرحله خلیع العذار باغه‌ینه * شمالك اشهبنه اورسه‌ده بهار مهار
قوور پر هوام خطادن دلی احاطهٔ علم
والور محافظهٔ خانه‌یه جدار مدار

*

میلك ای دل کیمی اغیاره میدر یاره میدر * خطه رخساره چمنزاره میدر ناره میدر
کا، یار ایله که اغیار ایله همصحبتسك * بیلمزم میلکی کارزاره میدر خاره میدر
ایشلدی سینه‌ده اول مرتبه زخم مژه کیم * کیمسه فرق ایلیه مز پاره میدر یاره میدر
حلقهٔ کاکلنه دوندی کشاکشله کوکل * نیتی بیلمم انك داره میدر ماره میدر
ای که کعبه دیه‌رك مقتنیٔ قافله سك * شد رحلك کیمی دیداره میدر داره میدر

موقف

موقف حشره نه یوزله کیده جکسك زاهد * اعتمادك نیه مزماره میدر تاره میدر
که خم کاکله که زلفه مقید نورس
بختی بیچاره نك آواره میدر قاره میدر

*

کیم کونش دیرسکا کون سن کبی تابنده میدر * یارخك تك دل عشاقی ربانده میدر
کیمی کوردمسه لبك بحثن اوزلر کوردم * هپ مکر میل حریفان هوا قنده میدر
بن دیمم چکدیکمی خال سیهکار یکه صور * کورکنهکاراومیدر یوقسه خطابنده میدر
کوردی کوزدل دخی سودی سنی بیلمم که کنند * دلده می کوزده میدر بنده می یاسنده میدر
ایکلرم نی کبی هردمده بوشورش بیلمم * دلده می سینه ده می جانده می یاتنده میدر
نه روا هرکسه خال سیهك کوسترمك * هرکس ای شوخ بنم کبی سکا بنده میدر
نورسه امدیره جکسن دیو طویدم دهنك
اصلی وارمی بوسوزك یوقسه بکا خنده میدر

*

ندرآرشك پری سنده بوتغافللر * غریب ادالر ایله عارفه تجاهللر
کورنجه خطکی فریاده کاسه دل نوله کیم * کلور بهارده ای کل فغانه بلبللر
حدیث سلسلهٔ زلفکه نهایت یوق * قالور قیامته دللرده بوتسلسللر
درازدستیٔ زلفك طاغتدی افکارم * ندرآ قلبی سیه سنده بوتطاوللر
طاغتدی دللری پرچملرك چیقوب یوزدن * نه چاره ایتلی باشدن چقارسه کاکللر
هوای حلقهٔ زلفکله پنجه آهم * سپهره آصدی بوشب دسته دسته سنبللر
نیاز نورسه ایپ طاقدی صاچك صنما
هوایه کتدی اکا ایتدیکم توسللر

*

ذوق فرحدن اهل ادب بی نصیبدر * هر نرده درد وارسه نصیب ادیبدر
مرد دقیق اکلامدن روزکارینی * بریل دکرمنیله اوکمك غریبدر
برك ونواسی خاره میسر اولور کلك * فریاد وناله ماحصل عندلیبدر
طالع دونجه دشمن اولوردوست آدمه * اقبال دوشکونی وطنده غریبدر
سخت اولمز اهل دل اولان ابنای جنسنه * سختی خلاف مشرب مرد لبیبدر
الدانمه زینهار مراداوزره دونسه ده * نورس که آسیاب فلك پرفریبدر

بر بیل خدایی سن که خلافی بو مسلکك * مستلزم عبادت شکل صلیبدر
فکر بعید ایدر متجبر امورده
بیلمز که انتقام الهی قریبدر
*

پرچمك ای غنچه کل سنبلمیدر شبومیدر * بو قسمه عاشقلر کونن قاره ایدن شب بومیدر
او پنهایان آیینهٔ روینده اسمر لکمیدر * آنمیدر یا ظل خط یا سایهٔ کیسومیدر
چکدم ابروسن دل مجروحه خنجردر دیو * بیلم اما چکدیکم خنجرمیدر ابرومیدر
زلفنه باغلاندی فتنه چشمنه سحر اولدی رام * ایلیان آواره کوکلم اومی بیلم بومیدر
بزمی خلده ساغری خورشیده دوندردی رخك * اکلاشلمز برق اوران مینامیدر مینومیدر
کوکلنی آرار طارار هپ نورسك صورمق خطا
اول هوایی کاکلك دلکشمیدر دلجومیدر
*

نه رنك دلق صوفیدن نه نقش بوریادندر * تغیر نشئهٔ عرفانده هپ بوی ریادندر
ایدر رسوا تنك ظرفانی زور نشئهٔ اقبال * دریده پیرهنلك غنچه به فیض نمادندر
سپهرك عکسنه دورنده ده مقصود حاصلدر * حقیقتده ظهوری آتشك قلب شتادندر
ایدر هر سالکی تعریض مخمور ذهول آخر * سیه مستیٔ غفلت نشئهٔ چون وچرادندر
خط نوخیز درکلکون ایدن رخسارهٔ شرمی * کف عصمتده حسرت سبزی برك حنادندر
کلی بلبل یقار شمعی دخی پروانه زار ایلر * کیمی کورد کسه شاکی اشتکاسی آشنادندر
رواندر بحث آب وتاب رخسارکاه کوز یاشی * سلاست اشك کلکونمده حسن ماجرادندر
تعاکس ایتمسه شوق تجلی ایکله مز دللر * خروشی هپ جبالك عکس تأثیر صدادندر
علائقدر بزی محروم ایدن هپ فیض علویدن * هبوطی روح پاکك ثوب جسمی اکتسادندر
صفات وذات یکدیکردن اولمز برزمان منفك * ضیانك انکشافی شمسدن شمسك ضیادندر
هوای جیفه در قدر عقابی پست ایدن نورس
شکست پرعفت ارتکابه التجادندر
*

تیر مژهك خیالی ایله دیده قانلنور * پیوسته قاشلرك کبی قدم کمانلنور
بیجا دکل توسعه سعی اوماه ایچون * صغسون دیو خیالی کوکل آسمانلنور
بخشیلرك وفاسنه بل باغلرم ولیك * خوف ایلرم که آخری حالم یمانلنور

اولدقجه نشئه یاب خیال لبکله دل * کویا دم مسیح ایله برمرده جانلنور
تشنیع خلق باعث اولور اشتهاریمه * عاشقلرك ملامته دوشدکجه شانلنور
پك اعتماد ایتمه کلم حسن وآنکه * چوق کچمز آره‌دن که بهارك خزانلنور
شهد حلاوت لبك آب حیاتدر * دلتشنه‌لر کوزندن انکیچون نهانلنور
عهدنده پایدار دیمشسك اودلبره
نورس یلان دکل سوزك اما یلانلنور

*

صون بادهٔ صافی بکاساقی کدرم وار * تدبیر کباب ایله بریان جکرم وار
دلکرم غمم برق کدردن شررم وار * پروانه‌یم آتشده اوچار ایکی پرم وار
هپ تازه جوانلرله هوا دارلق ایلر * یارب نه هوادن طولو پیرانه سرم وار
دریاکبی قول قول یوریدوب اشك روانم * ای آه بنه کوی فراقده سفرم وار
من بعد کبوترله سکا نامه اوچورمم * کوندرمك ایچون کویکه آه سحرم وار
بی مایه میم سایهٔ اشکمده نم اکسك * تارمژه‌یه بونجه دیزلمش کهرم وار
زلفکله نیچون کیرمیه‌یم صحبته‌نم یوق * مشك تریکه ای کل تر اشك ترم وار
کچدکجه نکاه ایلسون قوی اودل آرام * بسدر اوشرف باکه که کوینده یرم وار
نورس اوقونان بسته فقط سوز دلممی
دیوان وفاده نیجه رنکین اثرم وار

*

ایدن آواره رسوا کوکلمی آواره بختمدر * پریشان ایلیان زلفك دکلدر قاره بختمدر
کمند کاکلکدن قیل قدر اینجنمامش کوکلم * کریبان امیدم چاك ایدن صدپاره بختمدر
سراسیمه کزرمیدم قالیدی کندیمه بویله * جهانی سرتسر کشت ایتدیرن سیاره بختمدر
ضیاسز ایسته‌مم کون کوردیکم لکن ندرچاره * عروس مطلبی مستور ایدن پتیاره بختمدر
شکایت ایلمم بیهوده نورس چاره‌سزلکدن
پذیرای مداوات اولمیان بیچاره بختمدر

*

کل ایسته‌سه هزار فلك خار و خس ویرر * دوران اینانمه ملتمسه ملتمس ویرر
وقتك مکیفاتی دماغی تر ایلمز * تأثیر ایدرسه بلکه قوری برهوس ویرر
اهل طریقی کرم رو ایتمز نوای نی * بوشوقی کاروانه صدای جرس ویرر
فرصت دوشرسه بوی کله محتملی صبر * بو احتمالی بلبله انجق قفس ویرر

عرض حقیره لازم اجابت بوکاره * برقوش دخی چاغرسه اکر طاغ سس ویرر
هر بیوفادن ایله نورس امید وصل
جان ویرسه باکه اول بت عیسی نفس ویرر
*

قنی یادلبکله خون دل نوش ایتدیکم دملر * هزاران بلبلی ناله مله خاموش ایتدیکم دملر
صالوب سودایه کندم حلقه حلقه دود آهمله * مبارزلر کبی زلفك زره پوش ایتدیکم دملر
هنوز خاطرده درشوق عذار و کوشوارکله * ازل بزمنده مهتاب بنا کوش ایتدیکم دملر
کالورمی یادیکه صهبا صونوب بیمانه بیمانه * سنی بزم وفاده مست ومدهوش ایتدیکم دملر
یناره آتشلره آرام وصبرم یاده کلدکجه * سنی مست ایلیوب ای کل درآغوش ایتدیکم دملر
اونوتدك نورس زاری عجب چیقدیمی خاطردن
سنکچون خواب وآرامی فراموش ایتدیکم دملر
*

یانسون اول باغ که کلغنچه سی پیکان کورینور * لاله سی داغ کلی آتش سوزان کورینور
سمنی یاسمنی باغ امیدك من بعد * پرنیان اولسه ده چشممده مغیلان کورینور
بلبل ایلرمی عجب خنده اوکلزارده کیم * سنبلی سوکزده نرکسی کریان کورینور
نیلیم حجله کهن کلشن اقبالك کیم * کوزیمه زلف عروس اژدر پیچان کورینور
اولمه میال اوقدر نورس امل باغنه کیم
اغلادر آدمی کرچه کلی خندان کورینور
*

قنی بزم محبتده قدح نوش اولدیغم کونلر
اویوب کیف شرابه مست ومدهوش اولدیغم کونلر
قالورمی پرده آهم تیره روز ایلرسنی البت
خیال تار زلفکله سیه پوش اولدیغم کونلر
بنی برتار زلفه طاقدك هپ برهوا اولدی
سکا مانند کیسو حلقه درکوش اولدیغم کونلر
اینانمم بعد ازین پیمانکه خاطر نشانمدر
نظردن دوشدیکم دملر فراموش اولدیغم کونلر
یقارسن کوکلمی کلمزمی آیا یادیکه ظالم
سنکچون خاك برسرخانه بردوش اولدیغم کونلر

اولور ماننده‌نی پرداغ سینه‌م شرح اولندقجه
سنکله بزم میده دوش بردوش اولدیغم کونلر
بکا قانون یکروزه دکل بیهوشلق نورس
بنم پك چوقدر اویله میله بیهوش اولدیغم کونلر

*

صاقلرم مهرینی سینه‌مده که جانم کبیدر * کیمسه‌یه فاش ایده‌مم راز نهانم کبیدر
سویلیوب حالمی اول شوخه جواب المیجق * اکلادم اغزینی یوقلقده کمانم کبیدر
اولمسه عادت جاری اکا نقصان و زیاد * دیرایدم دجله‌یه کیم اشك روانم کبیدر
عشقدر سویلدن ای کل بنی بلبل کبی هپ * عشقسز سوز دیه‌عشقم زبانم کبیدر
عشقده رتبهٔ بالایه ایرشدم نورس
سینه‌ده داغ غم عشق نشانم کبیدر

*

داغم که سوزسینه‌دن افغان اولورچیقار * البته بر کیجه سنی سوزان اولور یاقار
کوزدن سرشك آل دکلدر روان اولان * سینه‌مده داغلر کدر اریر قان اولور اقار
یتمزمی انتظار دم وصله قور قرم * بر کون بو آرزو اثری جان اولور چیقار
ای قاشی یا خیال مژه‌لك کیرسه سینه‌یه * چیقمازقا اولورچیقارایسه پیکان اولورچیقار
نورس تنوره دوندی کوزم ایلرم حذر
کاشکم بنای صبرمی طوفان اولور یقار

*

طبعم انشایی نه رسمی نه مقالی ایستر * عشقکه دائر اولان بحث حالی ایستر
فخررازی نه‌بیلور سر دقیق دهنك * اکا بیك محفظه مفهوم خیالی ایستر
برخیالی بیله قویمز که کیره دل اوینه * عشق اغیاردن اوز ملکنی خالی ایستر
بنده‌طاقت قومدی آهه فراقك المی * عشق ایسه ناله وآهی متوالی ایستر
ایکی مصرعله قلم بسط مرام ایلیه‌مز * قاشلرك شرحنه دیوان هلالی ایستر
هر سپهدار عراق دله مالك اوله‌مز * اکا عشقك کبی برطفره‌لی والی ایستر
بادشرقیٔ عراق ایله اویوشمش کویا * دل برباد نه غربی نه شمالی ایستر
عصرمزده‌نقدر بولسه‌ده‌خرمهره‌رواج * ینه سلطان هنر نظم لآلی ایستر
دل فیوضات فؤادیه‌یی اوزلرلکن * اکتساب شرفه همت عالی ایستر
لب شیرینکی وصف ایتمکه بسدر نورس
نه نباتی نه حیاتی نه زلالی ایستر

حرف الزای

حالم ای خامهٔ حسرت زده جانانه یاز * دردمندیٔ دل خسته‌یی درمانه یاز
نامه‌یه صغمز اوافسانه مطولدر پك * مبحث پرچین اوراق پریشانه یاز
ایلدك هر کسی شاداب نولور ای کل‌تر * برصودن نامه دخی دیدهٔ کریانه یاز
صفحهٔ نامه‌یه داغ دلی محرم ایتمه * عشقه دائردر اوسوز سینهٔ سوزانه یاز
پك بکندم بودل آرا غزل رنکینی * کلك زرین ایله نورس انی دیوانه یاز
پك کوزل طوغریسی پك تازه بوبش بیت سلیس * برکوزل بیت دخی حضرت عرفانه یاز
صغمز اوصافی انك نامهٔ فردوسی‌یه
حرز جاندر انی شهنامهٔ وجدانه یاز

*

هرچین زلف پریشانی تخیل ایلرز * دود آهی حلقهٔ دورو تسلسل ایلرز
ساده رویان زمانك بیوفا اولدقلرن * بیلمشز چوقدنبرو لکن تجاهل ایلرز
عقله ایپ طاقمزکن اول شمدی فکر زلف ایله * اولمشز دیوانه زنجیره توسل ایلرز
یار عهدن بوزدی چوقدن الفت ایتدی وحشته * سوء نقض عهدی بزحالا تأمل ایلرز
کاه خورسند وصالز کاه غمکین فراق * بیقرارز که ترقی که تنزل ایلرز
سالك راه رضایز اوغرادقجه محنته * بار صبری بستهٔ دوش توکل ایلرز
سعی ایله ممکن دکل قورتلمه دام عشقدن
چون طوتلدق چاره سز نورس تحمل ایلرز

*

یاراول دردایله کوکلم که یار آه ایده مز * کندی دردندن اولور کیمسه‌یی آکاه ایده مز
یاریٔ طالع ایله ممکن اولور کسب امل * آدمی جهد عبث مکتسب جاه ایده مز
کندی کجرولکیدر سالکی یولدن چیقاران * دیو بو بادیه‌ده کیمسه‌یی کمراه ایده مز
ایلسون دردیمه برچاره اجل یوخسه طبیب * سعی ایله چارهٔ دردغم جانکاه ایده مز
قوتمنیٔ دلی محشره قالسون نورس
کیمسه دنیاده بزی نائل دلخواه ایده مز

*

زلفکده قالدی کیتدی دل بیقرارمز * مجبور عشقز الده دکل اختیارمز
آیینهٔ جمال مسیح تجردز * وجه علاقه در سبب اغبرارمز
کرکس مثالی جیفهٔ دنیایه قونمیز * عنقالرز همیشه همادر شکارمز

بز بر قطار اشتر دشت تحملز * تسلیم بار و رشتهٔ حیرت مهارمز
ایلرز یاده وحشتمز خلقك الفتی
نورس بزمده جبر ایله در انکسارمز
*

اوشبکه بزغم عشقك ایله اثار طوتارز * سپهری براثر آهله یقار یقارز
اورتبه خواهشمز وارشکارك اولمغه کیم * همیشه لذت زخمکله پر اچار اوچارز
همان صفا ایله سن ایله مجلسی تشریف * رقیبی بزنه بپارسق بپار قوغار صاوارز
بوزار محبتـه دائرنه یازسم اول صنمه * بوحال ایله دها چوق ماجرا یازار بوزار
دکل محل بمحل کزمامز تهی نورس
دل غریبی بتوردك کزر صورار ارارز
*

متیقظ اکر اولمز سه دل غافلمز * قورقرم آخری دردسر اولور حاصلمز
اوزلرز کعبهٔ اقباله وصولی اما * برآلای فضل وهنر رهزنیدر حائلمز
بکدی حددن الم منتی نو جاهلرك * عاقبت خوف ایدرم غیرت اولور قاتلمز
بزه ممکن دکل اظهار طرب عالمده * که دمادم هدف تیر جفادر دلمز
کرچه احمق کبیز صورت ظاهرده ولیك * حکمت آموزفلاطون اولور اك جاهلمز
قالمدی قدرتمز راه طلبده مشیه * نیده لم دامن اقباله ایرشمز المز
کسب کر وفرا بچون دوشمیه لم کلفته کیم * عاقبت خاك سیاه اولسه کرك منزلمز
طعن وتشنیعده هپ نصرته نصرت ایدرز * دونه مادام بلاغتله دهنده دلمز
دوست صاندقلرمز چیقدی بتون بیکانه
آه نورس که بیك اولدی برایکن مشکلمز
*

کورمدك نقش وفا طالع مشئومده بز * ارارز انك ایچون معنی بومده بز
دشت پیمای عراق ایتدی بزی چرخ فلك * جام وصهبا ایله هم صحبت ایکن رومده بز
یوق وفا کنج دها نکده کی خالکده بیله * شك انکچون ایدرز نقطهٔ موهومده بز
ساده رولرده وفا اولمدیغن هپ بیلورز * دوشمیز کشمکش شبهه‌یه معلومده بز
نورس آینه قیلوب چشم خیالی باقدق
کورمدك صورت شادی دل مغمومده بز

نیجه قرار قیلسون دل ای نکار سنسز * سنسز قرار مشکل مشکل قرار سنسز
سنسز نیده‌م جهانی کلزار وبوستانی * یانسون چمنستانی ای کلعذار سنسز
ایتمز خیال سنبل سنسز هزار بلبل * فصل خزاندر ای کل فصل بهار سنسز
برصور دل هزاری کیم قالدی قراری * چشمدن اولدی جاری بیك جویبار سنسز
سنسز دل مکدر ایتمز خیال ساغر * کل کلمز ای کل تر اوتمز هزار سنسز
آه ایلمکده ماهم بوقدر بنم کناهم * یاقدی سپهری آهم بی اختیار سنسز
نورس غمکله اغلار سیلاب اشکی چاغلار
حسرتله سینه داغلار لیل ونهار سنسز
*

دل مأیوس صهبای املدن نشئه یاب اولمز * چراغ بخته پرتو چشمهٔ اقباله آب اولمز
شیوعی ذره پرورلکله در مهر جهانتابك * معین زیر دستان اولمیان عالیجناب اولمز
بقای نامدر افساد کانه دستکیر اولمق * کوکل پاکعقلنی معتادایدن منعم خراب اولمز
صفای قابلیت قطره یی دریا نهاد ایلر * هوای لطف طبعه اولمیان قابل حباب اولمز
جواب ایسترزبان عرض حاجت کاك همتدن * که تمهید تغافل سائله رد جواب اولمز
بلا کورمز شکسته خاطرانی ایلیان مجبور * معین خلق اولان وقت مصیبتده مصاب اولمز
کمال لطف اولور اسباب حسنی عاقبت نورس
مروت کبی اهل همته حسن مآب اولمز
*

نای کلوده سوز دل اولمقده ناله سوز * اولسه عجبمیدر دم کرمم پیاله سوز
ای باغبان نه چاره بومشکل هوایه کیم * اولمقده صوت بلبل شوریده لاله سوز
اولسونمی رنك وبوی کشایشله غنچه تر * اولدقچه آب وتاب چمنزاری ژاله سوز
خون جکردی مردم چشمم نواله سی * آهم دخی علولنوب اولدی نواله سوز
عکس رخیله حلقهٔ زلف اولدی تابدار
نورس ایشتمدم که اوله ماه هاله سوز
*

خط کلدی طوتدی حاجی حسنك رخیله یوز * دوندردی بحث خال وخطك قال وقیله یوز
سوق ایتمه میل سرمه یه چشم کبودکی * شاید کوزه کیرد کوزلم و برمه میله یوز
سرکش کوروب الشمدی پروانه شعله یه * روشن بونکله ویردیکی شمعك فتیله یوز

بیمار دل چو یردی یوزین آستانکه * نولور طبیب سنده چو یرسك علیله یوز
سن مصر حسن یوسفیسك صالهسون رخك * چشمیءعکس و یرمش اولور بلکه نیله یوز
منزلمی شاشدی ایزمی دکشدی بیلنمی یوق
نورس یولن شاشوردی طوتانلر دلیله یوز
*

کوز اشکبار سنسز دل داغدار سنسز * دل داغدار سنسز کوز اشکبار سنسز
دار ودیار سنسز ماتمسرای غمدر * ماتمسرای غمدر دار ودیار سنسز
ای مه‌عذار سنسز ایردی سپهره آهم * ایردی سپهره آهم ای مه عذار سنسز
نقش ونکار سنسز چشممده خاروخسدر * چشممده خاروخسدر نقش ونکار سنسز
طوتمز قرار سنسز جنتده بیله نورس
جنتده بیله نورس طوتمز قرار سنسز
*

مجنون هوا بند بلادن حذر ایتمز * عاشق اولان اندیشهٔ خوف وخطر ایتمز
قیلمز دل مشتاقی ملول اشك دمادم * بحر اولسه دخی دامن عشاقی تر ایتمز
صیغمز کتب حکمتده احوال محبت * قانون شفا چارهٔ زخم جکر ایتمز
زخم نکهك هیچ فراموش اولنورمی * کون یوق که خدنك مژه دلدن کذر ایتمز
کرم اولسه اکر طاغی دل نالهٔ نورس
ظن ایتمه که آه دل مشتاق اثر ایتمز
*

آه ای کوکل که دوشدی ینه رومه راهمز * سوق ایتدی غربته بزی بخت سیاهمز
دوشدك مضیق غدرینه بر بی مروتك * مسجون محنت اولدی دل بی کناهمز
قالمز شکستهٔ کوکلرك یرده نالشی * ایلر سیاه رو انی البته آهمز
انی شکایت ایلمز حقدن اوزکه یه * کافیدر انتقام خدا داد خواهمز
یوقدر هجوم نائبه‌دن غیری باکمز * مادام باب معدلت اولدی پناهمز
اول باب معدلت که بهشت اولمسنده هیچ * یوق شبهه‌مز تردد مز اشتباهمز
غم چکمه هیچ که اهل معارف ملاذیدر
نورس ولی نعمتمز پادشاهمز
*

بزکه رو بره اشتیاق اولور کیدرز * دلیل راهروان فراق اولور کیدرز

یتورمز ایسه بزی بخت سمت مقصوده * برید باد ایله ده هموثاق اولور کیدرز
قبول ایتمز ایسه کر رجال روم بزی * رجال غیب ایله هم اتفاق اولور کیدرز
پسند اولنمز ایسه نظم ونثر نازکمز * مطیه ران ره طمطراق اولور کیدرز
اولور سه همت عالی معینمز نورس
ینه روانهٔ سمت عراق اولور کیدرز
*

جسم رجال دولته جاندر فؤادمز * یعنی حیات بخش جهاندر فؤادمز
بولسه بجسمی آنك ایله جسم وجان شرف * کیم صدر افتخاره نشاندر فؤادمز
ذاتیله کلدی شاهد اقباله زیب وفر * حسن وجمال شوکته آندر فؤادمز
مافی الضمیره واقف اولور رأی کاشفی * احوال دان راز نهاندر فؤادمز
نورس توسل ایله جناب فؤاده کیم
آوارکانه کهف اماندر فؤادمز

حرف السین

وار ایکن میخانه سیرجنتی ایتمم هوس
ملك عالمدن بکا ساقی وجام وباده بس

بند زلفکده کل رخسار یکه قارشو کوکل
آه وفریاد ایتمده مانند بلبل درقفس

زو یکه مغرور اولوب اهل دلی اینجتمه کیم
موم ایدر آینه یی برآهله صاحب نفس

کار واندن برائر یوق کلمز آواز جرس
تیه دشت غمده قالدم یوقمی برفریاد رس

کسب علم ومعرفت اهل دله خدمتله در
ایتمدکجه خدمت اولمز برکسه برکیمسه کس

نالهٔ شبکیر ینی نرده کله کوش ایتدیرد
اولمسه هرشب فغانم بلبله فریاد رس

نرده کیم بخش لب لعلك بکر دل آنده در
بومثلدر دوستم قندده عسل آنده مکس

عکس روی وزلفدن چشمده کوناکون سرشك
ضرب آه وناله دن سینه مده درلو درلوسس

واردی کندن خنجر ابرویه ویردی عاقبت
غیری ای نورس دل خون کشته دن امیدی کس

*

عشق براوددر که حسن ودلدن اولمش مقتبس
کیم که اول اوددن طوتشمش اندن امیدیکی کس
بار عشقه نیجه تاب آور اولور حیرتده یم
بر دریله برصدا وار دفده نیده برنفس
بلبلم کرچه ولی منقارم آتشخیزدر
شعلهٔ آهم یاقار آهندن اولمزسه قفس
ناله قیلمز دی جرس کبی جنوننندن عبث
عکس ایدردی قیسه لیلی کاربانندن بوسس
کاربان عشقه یوزطوت مقصدك آلمق ایسه
آشنادن سس که ویرمزدوستدن سس هر جرس
طعن ایدر کریان کوروب چشمم ملامتکر بنم
ظن ایدر عاشقلغی برکار آسان بوالهوس
خوبلی بر یوسف اسیری یم انکچون چشممك
بیری نیل ایرماغیدر نورس بری رود ارس

*

نیجه بو درد ایله جانمدن اولمیم مأیوس * که ایتدی قول بنی دونانه طالع منحوس
دوشر مذلته آدم حمایه ایتسه بخت * سونر محافظه ایترسه شمعی کرفانوس
دیار بکرده بر درده مبتلا اولدم * که چاره سن نه فلاطون بیلورنه جالینوس
نیجه شکسته درون اولمیم که غربتده * قرلدی سنك مذلتله شیشهٔ ناموس
خصومت ایتدی محب دوست دشمن اولدی بکا * هزار حیف بو احواله صد هزار افسوس
یازق که محرم اسرار صاندیغم احباب * مقام تجربه ده چقدیلر بتون جاسوس
تحمل ایت غمه نورس که برزمان البت
خدا ایدرسنی عیش وسرور ایله مأنوس

حرف الشين

راز نهان عشق کوزم یاشی قلدی فاش * رسوای عالم ایتدی بنی چشم اشك پاش

زور ایله عشق ایلیه مم سینه‌دن برون * اولمز قضای مبرم ایله ایلمك صواش
مانند شمع بیك اریسم یانسم اغلسم * برکره حال زارمی صورمز او قلبی طاش
ایتمش اورتبه جانه اثر زخم تیغی کیم * ناله‌م بیله اوردایله اولمش کلو خراش
نورس همان قضایه رضا ویرکه بیلدیکن
اجرا ایدر قدر نقدر ایلسـك تلاش
*

دائم آچلورسك کیمه ای کل بونمایش * هب بلبل دلبسته ایچونمی بوکشایش
بیك خار جفا اولمشیکن مانع وصلك * کلمکده ینه شـوق هزارانه فزایش
اولمقده سکز یکدکری جاذب و مجذوب * بلبلده میدر سنده‌می ای کل بوربایش
پروانهٔ شمع چمنم خیلی زماندر * ایتزمی عجب بلبلك ای غنچه بجایش
برشمه سنی شکریکك ایفا ایده بیلمز
بلبل نقدر ایتسه سکا عرض ستایش
*

بیلمدك یاری که بزدن بوقدر غافل ایمش * جان خیال ایلدیکم لعل لبی قاتل ایمش
بن انی مهرو وفا صاحبی ظن ایلر ایدم * مکر افراط ایله ظالم ستمه مائل ایمش
چکدیکم جور وجفـالر بولنه بیهوده * ایتدیکم سعی وامکلرا کا بی حاصل ایمش
ساده رولرده وفا کورمدم الحق مجنون * ترك لیلای مجـازیده قتی عاقل ایمش
طعن دشمندی وطن ترکنه باعث لکن * قالمق اغیار ایله غربتده دها مشکل ایمش
حیف کیم بونجه زمان یاره قاپلدق قالدق * مهری زائل سوزیده عهدی کبی باطل ایمش
شمدی تحقیق ایله بیلدم که کوزل یوزلولر * الفت ومهرو وفاقسمنه نا قابل ایمش
دم الفت کوز آچوب یومادن اولدی زائل * آه کیم مدت صحبت قتی مستعجل ایمش
شمدی اثبات وفا محض خطادر نورس
استقامتله زمانه یکورن جاهل ایمش

﴿ حرف الصاد ﴾

عشق اودیله غل وغشدن ایلین قلبن خلاص * زرا ولور قیلسه نظرا کسیر فیضندن رصاص
خون چشمیچون چکشدك دخت رزله دون کیجه * اولمز قانم اقتدی بن انك نعم القصاص
زاهد سالوس کارك یوق یری میخانه‌ده * خاصدر یکرنك اولان صهبا کشه بو بزم خاص
خدمت ایله کیت دعاسن آل خرابات اهلینك * پیرجامه بولمق ایسترسك طریق اختصاص

حل مشكل دفع غم خرز خرد تعويذ روح
نشئهٔ صهبادهٔ نورس جمله موجود اول خواص

حرف الضاد

دفع غمدر اهل عشقه نوش صهبادن غرض * يادباد عهد جمدر دور مينادن غرض
شمعله پروانه‌نك كور ماجراسن كيم سكا * روشن اولسون تاندر مجنون وليلادن غرض
زنده ايلر ايتسه برخنده لبك بيك مرده‌يى * سنسن آب خضر واعجاز مسيحادن غرض
درد عشقكله بنم افتادهٔ غمدن مراد * قامت موزونله سنسن سرو بالادن غرض
كلك سرتيزمله نورس نظم شعرمدر بنم
خنجر مريخ ايله عقد ثريادن غرض

حرف الطاء

الذى اطراف رخك نشر ظلام ايلدى خط * بخت عشاق كبى صبحمى شام ايلدى خط
روى مهپاره سنى روم وعجم قولى ايكن * برسيه چرده عربزاده غلام ايلدى خط
دور لعلك چوبروب جام زمرد فامى * سينه صافان مى آشامه حرام ايلدى خط
آب حيوان لبك حفظى ايچون خضر كبى * عمر جاويد ايله ترتيب ظلام ايلدى خط
وحشتندن سوى عشاقه نكاه ايتمز ايكن * بتروب مهر كياسن آنى رام ايلدى خط
ايچورر نورسه شمدى لبى دائم مى ناب
دور لعلنده كى عيشمى مدام ايلدى خط
*

مصحف حسنه يازانلر رسم ريحان اوزره خط * بكلرك اول مصحفه فرض ايتديلر مشكين نقط
مشك چينه زلفكى بكزنديلر ليكن خطا * خطكى ريحانه تشبيه ايتديلر اما غلط
چيقمه پرچم وش باشه دوشمه اياغه زلف وش * آره اول شوخى كوكل سومكده برحد وسط
كرپكك قاشك كوزك يكرنك ناز وشيوه‌ده * كوشه آراى تفرد بربكك قالمش فقط
بن دخى نورس نوله اولسم عرقريز عراق
سينه بغداد اولدى دل بصره ايكى كوزايكى شط
*

عشقدن چشمم اشكم اولسه ده شط * اغلا مقدر طريق عشقه نمط
بزنه مغلم نه زن برست اولورز * عاشقز نوخط عذاره فقط
صارارز دلبرى ميانندن * كه بودر حب محضه حد وسط

ایده‌مم زلفی بن خطه ترجیح * مار در تار زلف مور ایسه خط
رخ زیباده زلف مغلطـه در * قیل طولاشدرمه ذهنه ایتمه غلط
مصحف حسنه خط وخال کرك * زیب اوراقدر خطوط ونقط
هرکس اوز عالمن اوکر نورس
چنی عندلیب اوکر شطی بط

حرف العین

هجوم عشقه دکل چونکه پند حصن منیع * کلام ناصحی بیهوده اولمه سنده سمیع
سن ای فرشته شمائل پریمسك بیلمم * که‌یوق نتیجهٔ آدمده بو یله نقش بدیع
دوکلدی عارض رنکینك اوزره زلف سیاه * تصادف ایلدی قلب شتایه قلب ربیع
نصل شبیه ایده‌یم خانقاهه میکده‌یی * اکا شبیه ایدیلورمی بو بارکاه رفیع
صغن خم میه نورس خروش غمدن کیم
اودر کروه خراباتیانه حصن منیع

حرف الغین

ایردی دی کلزار صولدی رنك وبودن قالدی باغ
کل یرین خار الدی بلبل آشیانن طوتدی زاغ
درد آب خشکی انجـق آتش تر دفـع ایدر
باده ویر ساقی امان کیم باده چاغیدر بوچاغ

سبزهٔ خط آرتریر شوق دلی رخسارینه
آتش پروانه‌یی افزون ایدر دود چراغ
شوق رویکله سراپا آتش وخون دلم
لاله‌وش اکسك دکل چشممده قان سینه‌مده داغ

چال سبویی باشنه ساقی اباغن قیرانك
محتسب کیمدر که ایتسون رنده صهبایی یساغ
رنده صهبایی حلال ایتمش جناب پیرمی
بن اکا بولدم کتاب عشقده قطعی مساغ
قالدیرر صهبا دوشرسه غم اکر نورس بنی
حاصلی میدر معینم دستکیرمدر اباغ

حرف الفاء

اولسیدی طبل‌وش هرزه درا هر بار دف * دورالندن دمبدم اولمزدی سیلی خوار دف

بو یله

بو یله یانه یانه آه وناله سی بیجا دکل * دوراندن چکدیکی جوری ایدر اظهار دف
حلقه لنمش تاب حسرتدن بو کلمش ماروش * وار ایسه اولمش اسیر پیچ زلف یار دف
دائره چکمش عزیمت خوان اولوب تسخیر ایچون * فوج فوج ارواح عشاقی ایدر احضار دف
بوکسیدی قامتن ذوالنون کبی مضراب عشق * نیله مجلسده اولوردی مالك دینار دف
حسرت آغوشله طورمز چکر خمیازه لر * نیلسون قالمش بلای عشق ایله ناچار دف
دود آهم پرده باغلر رشك ایله دورمهده * هرنه دم اولسه حجاب چهرهٔ دلدار دف
بی تکلف دور شمع حسننه پروانه در * قنده عزم ایتسه اوشوخ آتشین رخسار دف
بردریله برصدا قالمش فقط بیچاره ده * حسرت چشمکله اولمش اولقدر بیمار دف
مطربه باش اکدی اهل مجلسی شاهد طوتوب * ایلدی حلقه بکوشی اولدیغن اقرار دف

طبع نورس ایلمز تخمیسه رغبت بردخی
چارپاره شعرلرله ایلسه گفتار دف

حرف القاف

مژده ای دل که بنه عازم بغداد اولدق * قید غربتدن یلان ورطه دن آزاد اولدق
جر واتی بزی یاقشدی دیار بکرك * هله دوشدلهوس دجله یه دلشاد اولدق
دار غربتده مذلتله خراب اولمشیکن * بنه سمت وطنه یوز طوتوب آباد اولدق
باد غربی بزی سوق ایتدی دیار شرقه * ایلیوب میل هوا پیشرو باد اولدق

ای صبا مژده و یر احبابه که بز نورس ایله
ینه شط کیبی اقوب عازم بغداد اولدق

*

حبیب اره اکر ایستر ایسك رقیب اره مق * که عصرمزده رقیب اره مق کبی حبیب اره مق
دل غریبی ارار دم سواد زلفنده * دیدی بوشهرده عادت دکل غریب اره مق
نصیبم اولدی هزار آه براصابت ایچون * مکر مصیبته دوشمك ایمش مصیب اره مق
بکلك یتر بنیده بندن اله کیم دوشمز * نصابه مالك اولنلر ایچون نصیب اره مق

تعلل ایتمسی بترمی چشمنك نورس
علیل عشقده نه حاجت کیدوب طبیب اره مق

*

بیك داغ آچدی سینه مزه سوز اشتیاق * یقدی بنای صبرمزی تیشهٔ فراق
برلشدی غم فراق ایله یغمایه صبرمی * ناچار بنده باده ایله ایتدم اتفاق

عهد ایلدم که اولمدن الدن چیقارمیم * برده دوشرسه دستمه دامانك ای عراق
قیلدی کباب سینه‌می سوز مفارقت * ایرمزمی هیچ نهایته یارب بوافتراق
ای همدمان عشق یتشمزمی آیریلق * ذاب الحشا مفارقة والفؤاد ضاق
لماشممت طیب هواکم من الصبا * قلبی به تهیج والصبر منه شاق
اقسمت کی اجاور طول الحیات فیه * انی لواهتدیت سبیلا الی العراق
نورس تحمل ایت که تحملده در فرج
برکون کلور که وصله مبدل اولور فراق
*

دلبر دیمم اوشوخه که چشم سیاهی یوق * عشاقه جابجا نظر کاه کاهی یوق
کوردم کزوب چمن بچمن خطهٔ ختن * نظاره‌بوی نشئه ویرر برکیاهی یوق
دوشمز شکنجه سایهٔ زلفنده هرکوکل * هرعاشقك بنم کبی بخت سیاهی یوق
اول سینه یی که خالی اوله عشقدن نیدم * اولمزامان اوشهرده کیم پادشاهی یوق
قطعا تردد ایلمه قتلنده عاشقك * ای تیغ غمزه بو یمه اولدر کناهی یوق
دللر کوکللی عسکریدر هپ لوا سنك * کیمدر دیسان ولایت عشقك سپاهی یوق
نورس دوشنلر آتشه فریاد ایدر ولیك
نیتسون دل شکسته که فریاده آهی یوق
*

بو کیجه دخت رزی آل ایله بزمه آتدق * کیف صهبا ایله لعل لبن امدك یاتدق
دل سوداززده یی کاکانه قاپدردق * آه یلسك که نه پسکللو بلایه چاتدق
نولدیغن بیلمز ایدك ذوق وصالن اول * اکلادق شمدی که زهرآب فراقن طاتدق
ذوق میخانه‌یه ایتدك ورع وزهدی بدل * حاصل توبه‌یی برکردش جامه صاتدق
سخت ایدی سنك صفت قلبی اوشوخك اما
بادهٔ نرم ایله نورس بزانی یومشاتدق
*

سیل اشکی بوکیجه صبحه قدر چاغلاتدق * اغلادق خلقی دخی حالمزه اغلاتدق
بعدازین صومعهٔ خشك ریا یی نیده رز * بزکه آب می ایله کندیمزی اصلاتدق
چشم مخمورمی آلودینه طعن ایتدیکیچون * نرکسك بزم چمنده کوزینی پاتلاتدق
قدری وار ناوك مژکاننك اول مرتبه کیم * جانمز کبی انی دیده مزه صاقلاتدق
کرچه سرمنزل مقصوده ایرشدك اما * ایرشنجه‌یه‌دکین خیلی بلا اتلاتدق

اوله یازمشکن او آفتدن الوب خط امان
نورس اهل حسدی خامه کبی چاتلاتدق
*

سوز چوق ولی تکلمه نطقك مجالی یوق * درد درونی سویلمه‌نك احتمالی یوق
سر منزل کماله ایریشمکسه مقصدك * وارعاشق اول که دولت عشقك زوالی یوق
ذوق محبتی نه بیلور قلب غافلی * آنك که فکر زلفك ایله اشتغالی یوق
اول سینه‌نك خراب اوله یارب سرایی کیم * فرمان پادشاه دله امتثالی یوق
نورس نه کونه شرح ایده‌یم نامهٔ غمی
کیم اطلاع عقله موافق مآلی یوق
*

آه کیم یاقدی بنی برق جهان سوز فراق * سینه‌می پاره‌لدی تیر جکر دوز فراق
رشتهٔ درد و بلایی نیجه کوتاه ایده‌یم * که بکا روز قیامت کبیدر روز فراق
چکدی سر دود شرر خیز فلاکت فلکه * برق آهم اوله‌لی مشعله افروز فراق
یاندیردم شرر آهله لوح وقلمی * الیمه کیرسه ایدی مسئله آموز فراق
شبنم اشك مفید اولمدی نورس اصلا
یاقدی هم مزرعهٔ سینه‌یی تموز فراق
*

طوتشسون اول چمن کیم لاله‌سنده داغ حسرت یوق
کلنده بوی الفت نرکسنده چشم عبرت یوق
می ایچمم سنسز ای رشك پری مینایه میل ایتمم
که سنسز ساغر صهبادە صفوت میده لذت یوق
دل دیوانه‌یی ای شوخ صید ایتمکسه مقصودك
حواله قیل کمند کاکله زنجیره حاجت یوق
اله کیرمز سنك یالوارمق ایله دامن وصلك
سنی آه ایله تسخیر ایلمکدن بشقه صورت یوق
کسلسون اول سر بی قید کیم بر زلفه باغلنمز
یرایتسون طاشلر اول دلده کیم نقش محبت یوق
صالن ای سرو نازم تاکوروب قد خرامانك
اوتانسونلر اومنکرلر که سویلرلر قیامت یوق

کداسی کوی عشقك شاه وماهه سر فرو ایتمز
اسیر اولمق کبی نورس کنند عشقه دولت یوق

*

کوروب مژکانن ای دل تابکی بر کشته حال اولمق * هوای زلف ایله سر درهوای قیل وقال اولمق
دهانن قاله آلمه هیچ سوز آچمه مومیانندن * عبثدر عاشقه پابستهٔ وهم وخیال اولمق
دراغوش ایتمکی ایتمه تصوراول پریزادی * عذاب روحدر مستتبع فکر محال اولمق
جمالن کورمکه چون یوق مجالی چشم کریانك * نیچون وهم ایلیوب عکس جمالن بی مجال اولمق
حذرایتمکده لازم ذل طعن خصمدن نورس
شرفدر کرچه راه دوستیده پایمال اولمق

*

او یوب سودای عشقه عاقبت صحرا کزین اولدق
جنون تاجن کیندك قیس زاره جانشین اولدق
جوانم بعد ازین چشم آشنالق دوردن خوشدر
یقیندن کورمیز شمدی پیر دوربین اولدق
یکی دنیا متاعیدر تداول ایلیان شمدی
ضروری برده نساج قماش نوزمین اولدق
خیال خال ایله برخوشه صایمزکن ثریایی
دریغا خرمن خولیاده شمدی دانه چین اولدق
تخیل ایده ایده دام زلف ودانهٔ خالن
حبش اقلیمن اخلال ایلدك آشوب چین اولدق
تمثل ایتدی عکس شخصمز اول دکلو کیم آخر
برایتدك قلب سنکینده بز نقش نکین اولدق
لب وچشمن خیال ایتمکدن اول مه پیکرك نورس
خراب نشئهٔ بادام ومست انکبین اولدق

*

دل محبتدن ایدر بحث خراب اولمشه باق * جام ومیدن دم اورر سینه کباب اولمشه باق
بر ایککی قطره یاش آقتمغله دیدهٔ تر * ماجرا لر ایدر ایراد سراب اولمشه باق
عکس رخساری بوبك کبی کلوب چشم تره * کوك صومهتابن ایدر نقش بر آب اولمشه باق

طفل اشکم بویابوب خون جکرله کندین * طعن ایدر نشئهٔ یاقوته شراب اولمشه باق
طوتمق ایستر دهن شمعی زبان خامه‌م
نورس اول شعله کبی کرم خطاب اولمشه باق

حرف الکاف

کر اسرسه بو یله باشلرده هوای پرچك *چینه وارنجه بولور شهرت خطای پرچك
یدمجنون کیبی قالدی چوق زمان صالقم صچاق * اولمدی دیوانه کوکلم آشنای پرچك
بنده‌می زنجیره می چکمك مراد ایلر دلی * سو یله تحصیل ایلیم نیسه رضای پرچك
سرو بالا اولدیغن کوسترمك ایستر عاله * چیقدی تابالایه آهم تك بلای پرچك
برتلن ویرم بتون تاتار الن عرض ایتسه‌لر * قنغی مجنون سویلمش چیندر بهای پرچك
قانده بردیوانه وارسه باشنه جمع ایلمش * بردلی بیراغی آچشدر لوای پرچك
طورمازاولدی فس دخی باشکده‌ای آفت سنك * انیده باشدن چیقارمشدر هوای پرچك
صغمزاولدی دیده‌یه کیتسون خیالی چینه دك * ماوراء نهری کچسون ماجرای پرچك
کندی دیوانه‌ك دکلمی نورس شیدا سنك * باشنه صالمز نیچون سایه همای پرچك
وارایسه منظوری اولمشسن جناب کاملك
کاولمده دللرهوا جوی هوای پرچك
*

چیقاردی باشمه دل زلفی مشك تر دیه‌رك * اغاردی موی سرم آه درد سر دیه‌رك
کانجه باله‌سنك شهپر خدنك مژه‌ك *اوچار کوکل قوشی شوق ایله بال و پر دیه‌رك
بلیدی دل که بولور بوی زلفن آهوده * کیدردی چینه قدر بوایمش قدر دیه‌رك
نه سوزلرم وارآنك ماجراسی حقنده * حدیث اشکمی ترکمه مختصر دیه‌رك
اولورسه کوینه رخصت یوزم سورر کیدرم * اوخاکه باصیم ایاق خاك رهکذر دیه‌رك
کورنجه کچدم اوزمدن خدنك مژکانن * هوسله سینه‌می کردم اوده کچر دیه‌رك
صونایدی نورسه مجلسده یار بر طولوجام
ایدردی نوش انی زهراولسه ده شکر دیه‌رك
*

نیسك ای کلك آتش دم که انشادك سنك * دلدی سینه‌م نیدك اول نیدی معتادك سنك
دون فغان ایلردی نی مجلسده ایکردی کمان * دیکلدم انلاره غالب کلدی فریادك سنك

صنعت روح القدسمی یادم عیسی میسك * جان باغشلر عالمه آثار نوزادك سنك
كرچه سن ساحر دكلسك بو قدر افسونك ولیك * سحردن قالمز كبرو نظم نو ایجادك سنك
نورس معجز بیانی نظمك اعجاب ایلدی
كیمدن اوكرندك بو سحری كیمدر استادك سنك
*

چوق آدمك اوكندی اوین بیوفا فلك * دوندردی چوقلرین باشنده آسیا فلك
طورمز همان دوز او كنور آسیا كبی * كندی تقلبندن ایدر اشتكا فلك
ایتمز تمیز خورد ودر شتی عجب دكل * ایلرسه قبه حبه یی كندم نما فلك
چوق دلربانك ایتدی ربوده حیاتنی * بازیچهٔ فسون ایله هر دم ربا فلك
كلكون ایدوب شفق ایله جوی مجره یی
احوال كوهكندن ایدر ماجرا فلك
*

تشنه لعل لبكه بادهٔ كلفام سنك * آرزو كش دهنك صحبتنه جام سنك
مرغ دل خالك ایله زلفكه صید اولسه نوار * بن سنك صیدسنك دانه سنك دام سنك
یالكز بن دكلم خستهٔ تیر نكهك * ویرمش آشوب ایله چشم سیهك نام سنك
كیمه تشبیه ایده یم بن سنی كیم عالمده * كورمدم مثلكی ای طفل دل آرام سنك
قندن ای مه بو حلاوت سكا كویا لبكی * بسلمش شكر ایله دایهٔ ایام سنك
برنفس كورمامكه صبر ایده بیلم سنی بن * عاشقم چشمكه ای سرو كل اندام سنك
نورسه ناز ایله كوزسوزدیكنی كوش ایده لی
چاتلدی پسته كبی چشمكه بادام سنك
*

یوز چویردك نه شمنی یه وطندر دیه رك * اوزلدك كهنه بهارینی چمندر دیه رك
چكرز نازینی هر وجهله دخت رزینك * ایاغن پوس ایدرز برك سمندر دیه رك
قنغی سرچشمه سنه راست كلورسك من بعد * دیكه رز چشمزی چاه ذقندر دیه رك
یاد بغداد ایله اغلار كزرز كشت ایده رز * بوجه بلقانلرینی ربع ودمندر دیه رك
ناكوار اولسه دخی آب روانی نورس
ایدرز نوش انی صهبای كهندر دیه رك
*

بكا اول سلسلهٔ طرهٔ طرار كرك * زلفنك كافریم كافره زنار كرك

زندر اول کس که محبتدن ایدر اندیشه * مرد اولان سلسلهٔ عشقه کرفتار کرك
زاهد خشك عمل عشقی نه بیلسون که ندر * خر بیچاره یه پالان ایله افسار کرك
زاهد کوشه نشین عاشق ایله بر اولماز * زاهده خلد برین عاشقه دیدار کرك
چکدیکم درد والم لوح مقاله صغمز * شرح اندوه دل زاریمه طومار کرك
طرز کفتارده ایردی سرك افلاکه ولیك * یوق سوزك فائده‌سی آدمه کردار کرك

ایکی ساغرله خراب اولمغه کلمز نورس
رند اولان هر نقدر ایچسه ده هشیار کرك

*

رواج جهلی کورلدن کمالی ترك ایتدك * طریق نظمی اونتدق ما آلی ترك ایتدك
اودکاو خلق جهان بخله مائل اولمشلر * که بز جهان کرمده سؤالی ترك ایتدك
وحیدافندی یه اوغرارسك ای صباسویله * خیال هجرایله فکر وصالی ترك ایتدك
کیمك هواسنه بیلمم جهانده میل ایده لم * که بز جنوب ودبور وشمالی ترك ایتدك

خیال شعر ایده لم قنغی فکر ایله نورس
که فرط محنت وغمدن مقالی ترك ایتدك

*

الهی راست کلسون تیغ عشقه چشم خونخوارك
نشان اولسون خدنك آهه ابروی کماندارك

چیقوب یوزدن دیار حسنی طوتسون سرتسر خطك
خراب اولسون هجوم لشکر خار ایله کلزارك

طوتشسون لاله وش حسرتله سینه‌ك داغ داغ اولسون
طولاشسون پیچ وتاب دود آهه پای رفتارك

یوق اولسون اغزك ای بت ناره یانسون بن کبی خالك
میانك مویه دونسون کورمسون کون ماه رخسارك

دل دیوانه می چون حلقه بند التفات ایتمز
اسیر اولسون بلا زنجیرینه زلف سیه کارك

نظر ایتمم پری اولسك دخی رخسار یکه کافر
یقل کیت طاشه چال شمدنکیرو مرآت دیدارك

نصل کیم درده صالدك نورس دلخسته یی ظالم
افاقت بولمسون هرکز سنکده چشم بیمارك

کیم که مژکانك کوروب نخجیرك اولمشدر سنك * کوکلی انبت زخمدار تیرك اولمشدر سنك
کردنکده بن دکل تیغ مژه کله بی کناه * دوکدیکك قاندر که کردنکیرك اولمشدر سنك
اولمامق آشفته نقش حسنکه ممکنمی کیم * روح مانی واله تصویرك اولمشدر سنك
میل ایدرسك انکسار قلبه کویا ای پری * قلب عاشق شیشهٔ تسخیرك اولمشدر سنك
یالکز نورس دکلدر پرچمك دیوانه سی
خلق عالم بستهٔ زنجیرك اولمشدر سنك

*

ملك طاقت کتورمز کورسه سحر چشم فتانك
نیجه پس ای پری ایتسون تحمل عقلی انسانك
طاغتدك زلف تا تارك بتون اسلام الن الدك
خراب ایتدك مکر کافر سنك هیچ یوقمی ایمانك
قالورمی آدمك کوکلنده جمعیت سن انصاف ایت
صبا باشلرسه کر تحریکه کیسوی پریشانك
سنی کیم یوسفه بکزتسون ای مصر ملاحت کیم
دوشورمش چاهه یوزیك یوسفی اچاه زنخدانك
چمنده سرولر هپ سجده یه باش ایندیررلردی
سنك ای لاله خد کورسیدیلر قد خرامانك
کوزم نوری بوخون آلوده یی کریك قیاس ایتمه
جکردن چکدی باش کوستردی کوزدن قانلو پیکانك
دکل سینه مده کی سوراخلر اوق یاره سی نورس
کوکل کوزلر آچوب کوزلر که کلسون تیر مژکانك

*

برزمیده دورینه مألوف اولان پیمانه نك * تاج جمشیده دکشمز جامنی میخانه نك
قیل قدر پرواسی یوق بیك دللی برطراردر * زلفه محرم اولمسی بیلمن ندر شانه نك
شرح اولندقجه اوزاندی ماجرای کاکلك * طول بحثه اولدی منجر شرحی بو افسانه نك
شمعه عاشقدر اوده یوقسه هوای عشق ایله * بوش دکل یانمقده بی پروالغی پروانه نك
آرتیرر نورس سواد زلفی سودای دلی
شورشی افزون اولور زنجیردن دیوانه نك

قان اغلرمی دیده سی شوریده بلبلك * کیم خاره قالدی انجمنی غنچه‌نك كلك
آب كدرله دیده سی نمناك نركسك * تاب المله طره سی پیچیده سنبلك
شق شقه ایدرمی شقائق تبسمه * كوردكجه ای هزار غم انكیز غلغلك
باغ امید لاله‌سی داغ آچدی سینه‌مه * یوق حظی غیری باغ املدن تأملك

ممكنمی نورس آتش محنتله یانمامق
كیم خارجنده‌در بو فلاكت تحملك

*

دوشدم ینه سوداسنه برتازه جوانك * كلمز كوزیمه ثروت وسامانی جهانك
كتدی عدم آباده وارنجه ینه اما * یول بولمدی بوس ایتمكه اندیشه دهانك
خیر اولمیه‌می عاقبتی مغبچه‌نك كیم * طوتدی الن اوپدی اياغن پیرمغانك
دوندردی بنی پایه اوكر پكلر اوقاشلر * چكمك چله‌سن پك كوچ ایمش تیروكمانك

رشك ایتمه‌در حلقهٔ زلفه دخی نورس
شاید چكر آغوشه دیو موی میانك

*

حسرت آچیور كل یرینه باغ فراقك * كتدكجه جنونخیز اولیور راغ فراقك
هركیجه شرر افكن اولور كلبهٔ صبره * سینه‌مده قره طاغلو كبی داغ فراقك
آچیله نصل غنچهٔ وصلت اوته بلبل * نوحه‌كر ایكن ای كل تر زاغ فراقك
ویرمزسه اكر نركس بیماریكه جانی * صحت بوله مز خستهٔ ناچاغ فراقك

نورس نیجه اولسون طرب انكیز چمن كیم
حسرت اچیور كل یرینه باغ فراقك

*

چونكه جاوید دكل ذوقی كل ویاسمنك * نیلسون صحبتنی بلبل بیدل چمنك
كلده كلزارده بلبلده یوق ای لاله ثبات * سن دخی چاك ایده كور كل كبی كل پیرهنك
ای دل اوغرارسك اكر بردخی كنعان ایلنه * سویله یعقوبه كه ترك ایت بكایت الحزنك
سن همان یوسف دیداره خریدار اوله كور * مالك حسن كم وبینشه باقمز ثمنك

صورمه نورس لب شیرینی كیم اول قصهٔ شوز
ایلدی تلخ مذاق املن كوهكنك

*

نولدی بیلم كه كدرلندی زلالی وطنك * ویرمز اولدی ثمر نشئه نهالی وطنك

عالمی واهمه‌یه صالدی هوای شرقی * اسمیور نولدی قپاندیمی شمالی وطنك
باقدم آیینهٔ تصویره تأمله بوشب * پك مكدر كورینور صورت حالی وطنك
كاه پامال كدر كاه دل آزردهٔ غم * قالدی بارغمه غیری مجالی وطنك
شمدی هپ قان اقیور صویرینه چشممدن * آه ای دل كه حرام اولدی حلالی وطنك
جام زرینی دخی قالدی خزف پاره كبی * نازایدركن سر فغفوره سفالی وطنك
اولدی هریانه شرر پاش تلاش آتش غم * كیدرك داغ اولیور دلده خیالی وطنك
وارامیدم كه اسوب یینه نسیم اقبال * بسبتون زائل اولور كرد ملالی وطنك
محو اولور حادثه طاغ اولسه ده برجنبش ایله * برلشوب همت ایدرلرسه رجالی وطنك

یمن تدبیری ایله آصف عالی كعبك
كوریرز قدرینی البتّه عالی وطنك

*

آه كیم كلدی خطی یوسف كلپیرهنك * یوزینه كلدی یشللندی چمن یاسمنك
نركسك چیقدی كوزی حسرت ایله اغلامه‌دن * چاك چاك اولدی كریبان امیدی سمنك
ستم ایرمش اوقدر بلبله كلدن كه اكر * ممكن اولسیدی دیكردی كوزنی كل دیكنك
یازق ای شوخ كه برغنچهٔ نورسته ایكن * كلدی كللری كبی اچدی چمن خط دهنك

غیرصالح دیمه تنظیره بونظمم نورس
هرسوزم شیوه‌ده مقبولیدر اهل سخنك

*

ایدر صید آدمی هر برنكاهی اول پری زادك * كوزی صیاد اوزی صیاد اوغلی صیادك
محبت بیستونن ضبط ایدوب طاش دكمك ایستردی * دكلدی كوهكنلكده عبث اقدامی فرهادك
هوا اندرمه زلفن بحث قیله شورش دلدن * هواداراننه سرمایه‌سی بوقدر او بربادك
وفا رنكن و بردكل كورمدم كلزار عالمده * عبثدر ایكمه بلبل كه یوق تأثیری فریادك
هواسی مختلف آبی مكدر خاكی آتش خیز * اقامت بعد ازین دشوار در شهرنده بغدادك

لطافت وار ایدی اولدقچه نورس باغ وراغنده
قاچوردی آب وتابن شدتی برتیره بیدادك

*

كیمه شرح ایلیه‌یم جورینی باغرم یاقه‌نك * نه بیلور حالنی غافل كوزی یاشی آقه‌نك
بنی لوم ایتمزایدی كیمسه كوریدی خالن * ناوك غمزه سنی سینه‌مه تا پرچاقه‌نك
آری صوقسون دلنی لبلرینه بال دیه‌نك * كوزلری چقسون ایكی قاشنه اكری باقه‌نك

عشق برشعله ایله یاقدی اوجاغ املم * سونمسون یارب اوجاغی بو اوجاغی یاقه‌نك
دلخوشم حلقهٔ پرچمله اوزانسون عمری
نورسك بوینه بو بندجنونی طاقه‌نك
*

امید واملدن بنه صرف نظر ایتدك * اقباله کوسوب کوی غنایه سفر ایتدك
بز پرده نشان کورمدك اقلیم وفادن * بیهوده یره کندمزی دربدر ایتدك
بك جام می ایچدك بو کیجه مجلس میده * حس ایلمدك کیفنی خیلی هنر ایتدك
هرکس یقلوب دوشدی آیق قالمدی کیمسه * خماری بیله باده ایله بی خبر ایتدك
جان ویرمشیکن هپ بنه رام اولمدی جانان
یاندق بو کاز طوغریسی نورس کدر ایتدك
*

آچیلمز اولدی چشم کران خوابی همتك * سوکمزمی یخ غفلتی سیلابی همتك
طولمزمی نور ایله عجبا مشرق امید * طوغمزمی آفتاب جهانتابی همتك
بلبل ایدرمی زمزمه اغلرمی ابر فیض * خندان اولورمی غنچهٔ شادابی همتك
وارایسمی جسمی یوق دیدی صوردمسه هرکیمه * عنقامی اولدی شهرت نایابی همتك
هرایشده برتساهل وهرکسده برفتور * نولدی عجب بوزلدیمی دولابی همتك
زوی زمینده همتی تحریکه ارمی یوق * یوقسه چکلدیمی کوکه اسبابی همتك
نورس تأسف ایله کیم همت رجال * کورمز روا که باغلو اقاله بابی همتك
کسمم امید خانهٔ همت یقلسه ده * تعمیر ایدر انی ینه اربابی همتك
امیدوار کدحل اوله مشکل ایدرسه لر
تهز زکلك غیرتی کتاب همتك

حرف اللام

اکر ایرمك دیلرسك زلفنه دیوانه معتاد اول
ویرایدل کندی یکی اول طرهٔ برباده برباد اول
ندر پابستهٔ آلایش دهر اولمدن حاصل
علاقه‌دن کوکل سر رشته سن قطع ایله آزاد اول
نیچون شیخ ریاکاره اویوب خانه خراب اولمق
خرابات اهلنه اوی کیت خراب اول خانه آباد اول

نیچون قیرسیدی باشك بو یله آخر تیشهٔ حسرت
کوکل کیم دیدی برشیرین ایچون چیق طاغه فرهاد اول
تملسزدر بتون فعلی کبی قولی دخی شیخك
قاپلمه مکر بنه اول سست عهدك سخت بنیاد اول
شب هجران همیشه بو یله قالمز چکمه غم نورس
صباح وصل اولوب بر کون سنی دلشاد ایدر شاد اول

*

بیك بحث اوقودی عشق بو شب دلده مفصل * بکزر یوغیدی زلفکه بر بحث مطول
اجمال قبول ایلمز اوصاف جمالك * تفصیل اولور آدم نقدر سو یله سه مجمل
دل پخته ایدر سوزغمك عاشق خامی * خاکستر اولور چهرهٔ آیینه یه صیقل
ریحان خطك کربو سیاق اوزره قالورسه * یاقوت کبی اشك آقیدر دیده مسلسل
خون دل ایله حال دل زاریمی یازدم * اشکمله چکوب صفحهٔ رخساریمه جدول
آغازی دل آشفته لك انجامی جنوندر * بر مهلکه در حاصلی عشق آخر واول
بیفائده در حرز نصیحت بکا نورس
سودای محبت ایده لی عقلی مختل

*

یتر بر لالهٔ خودرو ایچون داغلندك ای بلبل * اسیر اولدك بو حسرت باغنه باغلندك ای بلبل
نوای آتشینکدن نیچون بوی وفا کلمز * مکر کل باغی ایله سندمی یاغلندك ای بلبل
غراب نوحه کر کبی خروشك دلخراش اولدی * مکر بر خارك اویدك صو ینه زاغلندك ای بلبل
اونولمز خار حسرت یاره سی کوردم هزارن بن * دپرهم بر طرفدن صانمه کیم صاغلندك ای بلبل
ندر صور نورس شیدایه کلشن صوکی کلخندر
نه حاصل طوت که دیردك کللرن باغلندك ای بلبل

*

نیجه برخستهٔ هجران اوله یم اسماعیل * دوشوب آتشلره سوزان اوله یم اسماعیل
بغریمی دلدی فراقك نشتر غیری قومه * ایکلیوب نی کبی نالان اوله یم اسماعیل
قیل پراکنده طاقت کاکلکی بن دخی قوی * کاکلك کبی پریشان اوله یم اسماعیل
خطبهٔ حسن وملاحتده اوقوندی آدیکی * بن سنك آدیکه قربان اوله یم اسماعیل
عارضك نورسی طوطی کبی سو یلتدی بنه
بن او آیینه یه حیران اوله یم اسماعیل

بركوكل يوق كه بوكون يأس ايله مجروح دكل * اثر جرحهٔ حرمان ايله مشروح دكل
اولمسونمی طرب ميكده عشاقه حرام * قنغی ميدر كه كدردن دم مسفوح دكل
چاره سزلك ايدر اجبار سكونه يوقسه * طورنا اهل بجا اولسه ده مسموح دكل
طاتلی جاندن كچورر برآجی سوز انسانی * بدزبان حاتم طی اولسه ده ممدوح دكل
قدحی جلب ايتسه ايدر مستیٔ نخوت يوقسه * اوچ قدح ميله بولان كيفنی مقدوح دكل
مردوزن مائل طوفان هوا حال بوكيم * اوليای سفنك هيچ بری نوح دكل
انتقامی متحرك ايدر البت نورس * آه مظلوم جكر سوخته بيروح دكل
دركه كامل دورانی مكر كور مديمی
باب لطف وكرمی كيم ديدی مفتوح دكل

*

ياندی سينه م سوزداغ درددن آه ای كوكل * بيلمم اولمرسك نيچون دردمدن آكاه ای كوكل
ظلمت حرمان شاشرتمشدر بنی اول رتبه كيم * بيلمزاولدم سمت كوی مقصده راه ای كوكل
صالدی سودايه شب تاريك حسرت باشمی * مطلع اميددن طوغمزمی اول ماه ای كوكل
چون ايرشمز زلف يارهٔ رشتهٔ طول امل * ايتمه خاطردن خيالن باری كوتاه ای كوكل
پك يناشمه زلفنه دلبرلك نورس كبی
دوش اولورسن قورقرم برقيده ناكاه ای كوكل

*

آيرلمه سمت كوی وفادن امان كوكل * دوندرمه يوزطريق وفادن امان كوكل
صالمه بحث ميانه ميانن او آفتك * صاقله اوزك اوايجه بلادن امان كوكل
خوشدر نه كلسه عاشقه معشوقدن صقن * اينجنمه بار جور وجفادن امان كوكل
چون ايتمه قيل وقال خط وزلف ياردن * واز كچ سواد چين وخطادن امان كوكل
خوف ايلرم كه دل اوزادر بلكه تل قيرر * احوال زلفی صورمه صبادن امان كوكل
طوفانه صالدی خلق جهانی كوزك ياشی * كچ نوح ايسه كده غيری بكادن امان كوكل
نورسدن از برايت سخن عاشقانه يی
ال چكمه ذوق عشق وهوادن امان كوكل

*

ديمز اول زلف شكن درشكنه عاقل قل * نام قويمش اكاز نجيرشه عادل دل
كوكلم اول بزمده كيم شمع رخكدن دم اورر * آتش عشقكده پروانه يی ناقابل بل
دف الوب دستكه مستانه ترنم ايتسك * مست اولوب رقصه چقار شوق ايله كولك قازل زل

غم كیدر سینه‌مزه كاسه خیال وصلك * چیقار اغیار اولیجق بزممزه داخل خل
سودیکم شرحهٔ داغ دلی‌نی نقل ایده‌مز
نورس سوخته‌یی نقل غمه ناقل قل

حرف المیم

ای بت یلانمی زلفکه كافر دید كارم * اولدر چیقارسه عشقه مغایر دیدكارم
كوندر یوزك ملكدر اوزك مست می كوزك * مرآته قیل نظر اوله ظاهر دید كارم
خطك كلور بكر دیرایدم روزكار حسن * هپ كلدی چیقدی آخری بر بر دیدكارم
دللرده سویلنور كیدرك داستان اولوز * بركون سواد زلفکه دائر دیدكارم
باغلندی زلفك آخری زنار نورسه
ای بت یلانمی زلفکه كافر دیدكارم
*

یاندردی نای كلكی آه شرر فشانم * عشقکله كورنه دكلو آتشلودر زبانم
اولدم جهانده آخر رسوای عشق دلبر * سویلندی كزدی یریز دللرده داستانم
یاد ایلیوب جمالك ای كل صباحه قارشو * بلبل صداسی صاندی كوش ایلین فغانم
اولمزمی كون كون افزون سوز وكدازم ایدل * كیم شمع كبی هرشب پرشعله در دهانم
عشقکله خیلی دمدر نورس اسیر غمدر
كل ظلم ایدوب او پیری اینجتمه نوجوانم
*

قامتك سرو خرامانم دكلمیدی بنم * جوی حسرت چشم كریانم دكلمیدی بنم
بزم عشقك كرم ایدن آهنك كرما كرم ایله * هر كیجه نی كبی افغانم دكلمیدی بنم
ایلیشوب هر پاره‌سی برخاره دستاویزاولان * چاك چاك اولمش كریبانم دكلمیدی بنم
قنده بزم اینسك سكا اولمزمیم پروانه بن * عارضك شمع فروزانم دكلمیدی ابنم
بیلدم نورس اوكلرخساره خار اولدم نیچون
داغ باغم درد درمانم دكلمیدی بنم
*

بزم میده سنی ای مه بو كیجه شن كوردم * میی سن كبی سنی می كبی روشن كوردم
سور وصلکله بنی شاد دل ایتسك نه اولور * بس دكلمی بو قدر ماتم وشیون كوردم
وعدهٔ وصل دروغ آتشنه یانمقدن * آتش هجرك ایله یانمغی اهون كوردم
ارادم بوله مدم برسكا بكزر آفت * سنی یینه سكا بكزتمكی احسن كوردم

بر بنم برده بنم واردر ایدك پس نه عجب * صایدیلر چکدی یوزی بکلر یکی بن کوردم
یوق نظیرك کوکل المقده یلاندر نورس * دیرایسه سن کبی برآفت رهزن کوردم
در که کاملی کیت کوردیمك ایسترسن اکر
سایه صالمش فلکه بریوجه مأمن کوردم

*

باغلیوب باشنه بیك سلسله آفت پرچم * قوپارر باشمه هرلحظه قیامت پرچم
نه تحمل قودی کوکلمده نه طاقت پرچم * و یردی یغمایه دلی ایلدی غارت پرچم
کوریجك خطك ایله خال حبش جمهورین * شه اقلیم فسه ایتدی دخالت پرچم
صانورم برك کله سایهٔ سنبل طوقنور * صفحهٔ عارضه ایتدکچه اصابت پرچم
قیل قلمله خط تعلیقه مسلسل چالشوب * مصحف رویك ایچون یازدی یوزآیت پرچم
طولاشور چشمنه مژکان نیجه باقسون آدم * بربلا خال سیه یوزده برآفت پرچم
تل قیرر دل اوزادر عادتیدر یوزبولیجق * نصل ایتمش بیله م شانه یه عادت پرچم
دائم اول شاه ملاحت آنی باشنده طاشور * وجهی وار ایلسه دعوای ریاست پرچم
خم چوکانه طاقوب چکدی دلی کوی کبی * فلکك چنبرنه قویمدی حاجت پرچم
ایتمز اولدی دل مجنونه اثر طعنهٔ خلق * طاقه لی بوینه زنجیر ملامت پرچم
بن کبی خالنه نورس اوده عاشقمی عجب
تابورتبه نیچون آشفته قیافت پرچم

*

خطك تصور ایتدم اینجه خیاله دوشدم * زلفك کبی مطول برقیل وقاله دوشدم
موهوم برخیاله تشبیه ایدوب دهانك * بحث ایلدم عدمدن فکر محاله دوشدم
هرشب نه لر چکرمش پروانه شمع اوجندن * فهم ایلدم اودمکیم شوق وصاله دوشدم
مردمدن ایلدم بن خالی سواد چشمم * اول شب که زلفی کوردم سودای خاله دوشدم
نورس بیانه کلمز سوز وکدازشوقم
قال ایله وصف اولنمز برشقه حاله دوشدم

*

دوکلمش رویك اوزره تل تل اول مولرندر بیلم * کلستان ایچره بوبرکشته شبولرندر بیلم
کمند کاکلك سررشتهٔ جان اولدیغن بیلدك * قورلمش یای کبی اول چفته ابرولرندر بیلم
قورتدی قانمی تاب حرارت آتش حسرت * کوزمدن دمبدم قانلواقر صولرندر بیلم

بکاوعد ایلمشدك بردخی اینجتمیم کوکلك * ینه بغرم ازرسك هب بو بدخولرندر بیلم
مسلما نلقمیدز بو عارضنده بکلرین سبرایت
حریم کعبه‌ده نورس اوهندولرندر بیلم
*

ایتمیك لوم اکر باده ایچرسم هردم * که کوکل شهر ینه هر بارهجوم ایلرغم
رشکله ترلدی صوفی می وصف ایلیجك * وارایسه قاپدی بوسوزدن دل افسرده‌سی نم
غیریلرله ایدوب الفت جکرم خون ایتدی * یوخسه اینجنمزایدم هرنقدر اینسه ستم
کف و پاینی مژه‌م خوف ایدرم اینجتسون * یوخسه خشنودم اکرقویسه کوزم اوزره قدم
فکر ابروی کمانکله هلال اولدی تنم * قامتم بوکسه نوله چله‌ٔ سختیله الم
نافهٔ زلفکی لوح دله تصو یرایتسم * پراولور عنبرسارا ایله دامان قلم
ایلمش وار ایسه اهولر ایله الفت اوشوخ * کیم ایدر چشمی کوروب سایهٔ مژکانی رم
چیقار اندیشهٔ زلفك ایله دود آهم * حلقه درحلقه شکن درشکن وخم درخم
می ایله الفتی نورس نیجه ترك ایلیه‌یم
نرده وار باده کبی بزمه سزا برمحرم

مرثیه کونه برغزل

کیمه شرح ایلیم حالم کیم آلسون چرخدن دادم
سیلن یوق اشك چشمم کوش ایدن یوق آه وفریادم
غریبم غربت الده آشناسز کیمسه سز قالدم
شکسته سنك غمله هرطرفدن قلب ناشادم
نولیدی کورمسیدم بویله ایام غم انجامی
دوریدی کاشکی طومار عمرم بخت بربادم
نیجه آه ایتمیم نالان وکریان اولمیم بن کیم
یقلدی جابجا بار کران غمله بنیادم
دریغا اولدی ناکه بستهٔ قیداجل نورس
یتشمش برنهال ناز ایکن اول سرو آزادم
*

دوشدی دل زلف یاره نیلیه‌یم * اوزاوزبن صالدی داره نیلیه‌یم
بیوفالر اسیری قیلدی بنی * بیوفا روزکاره نیلیه‌یم

داغدن

داغدن كوز كوزاولدى ياره لرم * دل مجروحه چاره نيلييم
طوتكه پاك ايلدم سيلوب اشكم * ديدهٔ اشكباره نيلسيم
قومدى صبرى اختيار ايدهيم * دل بى اختياره نيلسيم
باقدى صبروقرارمى نورس
سينهٔ بيقراره نيلسيم
*

كتوراى ساقئ كلچهره براز نوش ايده لم * غم ديرينهٔ ايامى فراموش ايده لم
ناله يه باشلايه لم شوق كل رويك ايله * شو يله كيم بلبل نالنده يى خاموش ايده لم
يتشور واعظك افغاننى ايشتدك بوقدر * برايكى دمده كلك نى دمنى كوش ايده لم
چكه لم دخت رزى بزمه بو شب برتقريب * برايكى جام ايله اول سركشى مدهوش ايده لم
نوش ايدوب تا بسحر بادهٔ نابى نورس
بو كيجه شاهد مقصودى درآغوش ايده لم
*

غمكله جسمى ايتدكجه ناله نال ايدرم * نم اولسه همدم ايدوب اشك آله آل ايدرم
خيال ايدوب الف اعتدال قامتكى * خرام معتدل سروى داله دال ايدرم
اكر نو يدوصالكله كلسه نم وار ايسه * نقود قلب وروا ندن شماله مال ايدرم
هواى لذت نوش لبكله اوچدقجه * نشاط سينه يى زنبور باله بال ايدرم
قوالداسون بزى وعد دروغ ايله نورس
كه بنده الدا در البته آله آل ايدرم
*

بو شب اول ماه دل آرامى درآغوش ايتسم * غم امروز ايله فردايى فراموش ايتسم
طولايوب بويته زلفن لبن امسم طورسم * ارالقده از يجق باده دخى نوش ايتسم
باشلسه سم زمزمه يه كاهيجه ده آهسته * بلبل عاشق كل رغمنه خاموش ايتسم
كاه الوب پرچمنى دستمه شبكرد اولسم * كه باقوب خطنه مهتاب بناكوش ايتسم
صكره بغدادده كى ذوقى آكسم نورس
اغلسم حسرت ايله دجله كبى جوش ايتسم
*

غيرى غربت يتشور عازم بغداد اوله لم * چيقالم قيد غم وغصه دن آزاد اوله لم

روزکاره و یره لم دانه بی دامی یاقه لم * نیجه بر مرغ هوای غمه صیاد اوله لم
عالمی یقمیه لم کندمزی یاپمق ایچون * نه خراب ایلیه لم خلقی نه آباد اوله لم
ذوقنی محنتنه بخش ایده لم دنیانك * نه مصاحب لب شیرینه نه فرهاد اوله لم
دانهٔ خالنه بخش ایلیه لم مرغ دلی * دوشه لم کاکل برباد ینه برباد اوله لم
لذت الفتی خار غمنه دکمز ایکن * تابکی برکل ایچون بستهٔ فریاد اوله لم
عالمك نقش برآب اولدیغنه شك یوغیکن * نه ایچون صورت اقبالنه بهزاد اوله لم
حجلهٔ کشمکشندن چکه لم رغبت الن * تا بکی پیره زن دولتنه داماد اوله لم
دوشه لم درکهنه حضرت بازك نورس
دفع کید غم ایچون طالب امداد اوله لم
*

آیلمز هیچ دردکبرایله مخمور اولان آدم * یقین اولمز خدایه مرحمتدن دور اولان آدم
چالار کندی الیله طاشه البت شیشهٔ بختن * عباد الله قلبن قرمغه مجبور اولان آدم
نجبر عرض ایدن تاریکدلدر زیردستانه * قلوب ناسی یقمز باطنی معمور اولان آدم
اجلدن بشقه هیچ برشیله کسب انتباه ایتمز * سرشتی اعتساف وظلمله مفطور اولان آدم
انانیت خدای بی شریکه خاصدر نورس
اولور مغضوب باری عاقبت مغرور اولان آدم
*

یقلدی ضرب ستمدن خراب اولان کوکلم * طوتشدی شعلهٔ غمدن کباب اولان کوکلم
صغندی آخری زیر جناح خفاشه * قرین کوکبهٔ آفتاب اولان کوکلم
جنون بلاسنه دوشدی هوای پرچله * اسیر کشمکش پیچ وتاب اولان کوکلم
اسفله ساغرمیدن کناره کیر اولدی * مدام همدم بزم شراب اولان کوکلم
کمند منتنه دوشدی آه دونانك * غنای قلب ایله عالی جناب اولان کوکلم
اولوب نشانهٔ تشنیع دوشدی بازاره * عروس بکر کبی درنقاب اولان کوکلم
دوشوب سموم غمه اولدی قطره یه محتاج * زلال فیض صفایه سحاب اولان کوکلم
صاتلدی بر پوله بازار جهلده حیفا * بیان معرفتی بیك کتاب اولان کوکلم
سکوته واردی کورنجه ادای جهالی * فنون فضلده حاضر جواب اولان کوکلم
نجاته یول بوله مز تنکنای محنتدن * دوچار مهلکهٔ انقلاب اولان کوکلم
زبون محنتم ای شاه نقشبند مدد * طوتشدی آتشهٔ اضطراب اولان کوکلم

مدد حمایهٔ لطفکله دستکیر اولکیم * طوتلدی قید بلایه مصاب اولان کوکلم
نشان طعنهٔ نیك وبد اولدی نورس حیف
همیشه محترم شیخ وشاب اولان کوکلم

*

نیچون آه ایتمیم کیم دردایله پرخوندر کوکلم * دوچار صدمهٔ آلام کونا کوندر کوکلم
اطبانك تداویسی ایله مرهم پذیر اولمز * بنم کیم طعنهٔ اغیار ایله مطعوندر کوکلم
توکتدی نقد عمرن غصه دن قورتلمدی حالا * مکر دردو بلاصرافنه مرهوندر کوکلم
جنونده همهوا اولمز بکا مجنون شوریده * بوفنده قیسدن بیك مرتبه افزوندر کوکلم
فراقی سیله وردی دجله یی غرق ایتدی طوفانه * حرارتله یند غلطان خاك وخوندر کوکلم
وطندن دوروجاناندن جدااحبابدن مهجور * غم واندوه کونا کون ایله مشحوندر کوکلم
صبابرمژده ویراحبابدن کیم غربت ایللرده * فراقه مبتلا بی آشنا محزوندر کوکلم
ندیم خاص عالی مشربان بزم ایکن شمدی * زبون منت نودولتان دوندر کوکلم
عجبمی سربسیت بولسه شهردلده صنف غم * که جمهور بلایه واضع قانوندر کوکلم
نه سمته سوق ادبارایتسه آردنجه شتاب ایلر * نه ایتسون مبتلای طالع واروندر کوکلم
کیجه م محنتله فوت اولمقده روزم غمله کچمکده * دیار بکرده ایواه کیم مسجوندر کوکلم
قوماز بردم فلك بریرده آرام ایلیم نورس
نیچون بیلمم مدام آوارهٔ کردوندر کوکلم

*

نسیج اولمش تارو بود داغدن پیراهنم * ایتسه اطلس رنك نولور اشك کلکون دامنم
احتیاجم یوق تماشای کل وکلزاره هیچ * لاله داغم بلبلم طبعم زبانم سوسنم
عندلیب کلشن یکر نکیم بردر بکا * کلشن اولسه کلخنم یاکلخن اولسه کلشنم
عاشقه اولمز اسیر اولمق کبی آزاده لك * راحت ایتمم اولمسه برقیده باغلو کردنم
هپ چیقان برق تحسردر زبان خامه دن * قورقرم برکون یقاربو برق حسرت خرمنم
یول بولوردم کوی یاره بنده البت برکیجه
اولمسیدی کردرای ناله نورس رهزنم

*

عاشقم اولسه نوله جوی بلا دیده لرم * آغلسه زلفك ایچون بادهوا دیده لرم
بید مجنونه ایکی جوی بلا باغلدیلر * عین لیلاده بولوب نشو ونما دیده لرم

ایتمدی کیمسه بکا چشم تأسفله نظر * اغلایك سز آجیك باری بکا دیده لرم
چوق زمان آینهٔ روینه اول ساده رخك * باقدیلر کورمدیلر نقش وفا دیده لرم
منقلب اولدیلر انلرده خطایه اوقدر * کوردیلر زلف سیاهنده خطا دیده لرم
قالیور عکس نظر آینهٔ روینده * ایتمسونلرمی تماشایه حیا دیده لرم
هیچ کیدرده اوسیه پرچمه بغلارمی اوزن * دل زار اولمسه کر راهنما دیده لرم
وارایکن یاشلری بیکلرجه یشارلرمی ایدی * ایچمامشلرسه اکر آب بقا دیده لرم
نورس اول شعلهٔ رخساره آلشمشلرایکن
کورمك امکانده دکل بشقه ضیا دیده لرم

*

اولدی کوکل مرارت غربتله تلخکام * زهرابه نوش دردوغم شمدی صبح وشام
برمرغ ایدم ریاض فراغتده دانه چین * ایوای کندی کندیمی ایتدم اسیردام
سینه‌م خدنك حسرت ایله پاره پاره در * مأیوس کوکلم ایلمز امید التئام
نزهت سرای خلد ایکن اول نشیمنم * غربتده شمدی کوشهٔ غمدر بکا مقام
یوق ذره دکلو کوشهٔ دلده سروره یر * وار غصه دن اورتبه درونمده ازدحام
کوکلمجه بنده بندهٔ لطف فؤاد ایدم * شمدی کوکل مسرتی اولدی بکا حرام
نورس نصل اوله بکا راحت نصیب کیم
دل بیقرار در غم ایله دیده لاینام

*

کورمز میسین کوزمده کی قانی ایکی کوزم * عشقکله سیل اشك روانی ایکی کوزم
ایچتمه دن نه حاصل اولور غمله کوکلمی * یاقمق نیچون عبث یره جانی ایکی کوزم
اسرار عشقی سینه ده نقش نکین ایدن * امیدایدرمی نام ونشانی ایکی کوزم
خوف ایلرم که فاش ایده دل چاك چاك اولوب * مانندلاله داغ نهانی ایکی کوزم
کوکلم سنی بولنجه جهاندن چویردی یوز * یعنی دکشدی جانه جهانی ایکی کوزم
یاندقلرم جمالك ایچوندر که بلبلك * هپ کل ایچوندر آه وفغانی ایکی کوزم
نورس بیان ایدیدی اکر سرکذشتنی
قان اغلادردی پیروجوانی ایکی کوزم

*

مژه ناوکلری پیراهنمه دکدی تنم * دکمك اولدمسه قویك پیرهن اولسون کفنم

محمد نامق کمال – ١٢٥٦ – ١٣٠٦

ابو الضیایه

[illegible]

[illegible]

یادگار کماله

حسن لیلادن اثر یوقدی که بن عاشق ایدم * سبقتم وارقدم عشقده مجنونه بنم
سینه‌دو کسم کیجه کوندز نوله فرهاده‌او یوب * نه‌دوشر طعنه زنه تیشه بنم کوه بنم
اولدی اول کون که قضا قوردی محبت دامن * آدمك دانه بنم خال سیه راه زنم
کیمه کیمدن ایده‌یم سویله شکایت نورس
خار دن بلبل ایدر شکوه بنم کل د کنم
*

صالدی اول ذکلودل خلقه حرارت سخنم * که‌سوزم کوش ایدن آتشکده صاندی دهنم
کونده‌بر خاروفانی چکوب چاك ایلر * صانکی چاك ایتمك ایچون دیکدی دیکن پیرهنم
صورسه‌هر کیم دهنك یوق دیمدن بشقه نوار * یوقدن اوز که‌به نه‌اچدمسه قپانسون دهنم
کشتهٔ خنجر عشقم کفنی نیلیم * کفنم پیرهنم پیرهنمدر کفنم
اولقدرو یردی نماتیر مژهٔك زخمه کیم * اوق بترنشئه‌دن اول دم که‌دوشرخاکه‌تنم
یته بر یوسفك افتاده سی اولدم نورس
سویله یعقوبه که‌توسیع ایده بیت الحزنم
*

درمان ارامم دردیمه کوزیاشمی سلم * دیوانه می عاشقمی نیم بندخی بیلم
یاقوت لبك عاشقیم سینه‌می دلسك * تسبیح کبی رشتهٔ تقلیده دیزلم
امر ایت اوله‌یم کرسکا بار ایسه حیاتم * محشرده دخی خواهشك اولمزسه دیرلم
سندن بچه‌یم عالم اکر دشمنم اولسه * مجبوریکم اولسمده سنی ترك ایده بیلم
کیتم بنی کر عتقله قوغسکده قپوکدن * مانندامل تیغ تغافلله کسلمم
که زلفنه دلبسته که‌ابروسنه نورس
دیوانه‌می عاشقمی نیم بندخی بیلم
*

خیال ایت سودیکم اول دملری کیم زار عشقکدم * دوچشم مستکه مفتون ایدم بیمار عشقکدم
لبك شوقیله سینه کرم اولوب بزم محبتده * جوشاردم کهنه صهبالر کبی سرشار عشقکدم
بو کون بندا یتمامشدر کوکلمی زلف دل آویزك * کلیسا یوقدی کیم بن کافر زنار عشقکدم
هنوز آب وکل جمشیدی تخمیرا یتمامشلردی * که دار النشئهٔ تقدیرده میخوار عشقکدم
محبت مبتدا ومنتهاسن صورمه نورسدن
که‌تاوار ایدم ای بت نقش بردیوار عشقکدم

همدم اول جام میه کاسه دل بیغمه غم * که غمه همدمیٔ جام دوادر همه هم
شبهه‌سز ذوق دمادمله کلوررقصه فلك * اولسه مجلسده دم نایله همدمدمه دم
بوس ایدرکن دهنن صوردم اوسیمین ذقنه * چارهٔ درد دلی دیدی لبمدن امه‌ام
کرپکی قاشی صاچی آه وقدوخامه‌م ایله * قارشولشمش اوقه اوق حلقه‌یه حلقه خمه خم
اوکسون کندینی بلبل برایکی شبنم ایله * کلمز آقتسه‌م اکر اشکمی بیلم نمه‌نم
چاره‌سز لکدر ایدن هر کسه محتاج بزی * مالك اولسیدم اکرجامه دیمزدم جمه جم
کرچه مشهورمثلدرکه کملك نورس
اعتقادمجه بنم ایلمامکدر که کم

*

کل مجلسنده دوندی بوشب یانه یانه جام * صوندی هزاره لخت جکر لانه لانه جام
قان دوکدیکم قان اغلادیغم قانه قاندیغم * قان اغلامزمی کورسه اکرقانه قانه جام
مزج ایلیك سرشکم ایله باری باده‌یی * خون جکرله بلکه بوشب قانه قانه جام
می یاندی نی طوتشدی قرلدی سبوی می * ساقی کیمك ایچون طولانور یانه یانه جام
دور ایتمه باب باب که دلخون اولور مدام * اوله دونوب طولاشدیغیچون خانه خانه جام
نورس دیزلمه بزم میه تار عیشنه
مرجانلرین دیزرسه دخی دانه دانه جام

*

عشقك ایله کوندز کیجه کریانم افندم * بلبل کبی کل رویکه نالانم افندم
حیرت قوقوسی کاسه نوله هرسخنمدن * آینهٔ رخساریکه حیرانم افندم
بیهوده ایمش ایلدیکم مهر ووفالر * ایتدکلریمه شمدی پشیمانم افندم
جمعیت خاطر اوله‌می باکه میسر * کیسوکبی همواره پریشانم افندم
طوتسه نوله آفاقی بنم شهرت نظمم
نورس کبی برصاحب دیوانم افندم

*

ایلمم میل چمن خطك بهارمدر بنم * قامتك سروم سرشکم جویبارمدر بنم
کیمسه دن ایتمم شکایت کیم بنم رازدلم * فاش ایدن هربار چشم اشك بارمدر بنم
بن دبستان جنونك قیس ابجد خواندیم * عشق مشقم خامه طفل نی سوارمدر بنم
آرزوی نور مهر وماهدن مستغنیم * فکر زلف وعارضك لیل ونهارمدر بنم

اجتناب ایتمم کمند زلف و بند طره دن * بستهٔ زنجیر عشق اولمق شعارمدر بنم
ایلمم عطف نظر خالکدن اوزکه دانه یه * سایهٔ زلفکده عنقالر شکارمدر بنم
نامك ای مهر وفا نقش نکیندر سینه ده * دوشمز اغزمدن که ورد نامدارمدر بنم
اختیارم یوق کوزل سومکده نورس کیم بنی * ایلین رسوا دل بی اختیارمدر بنم
حضرت فهمینك اوج نظمنه ایرمم ینه * کرچه شعراشعرده قطب مدارمدر بنم
اول امیرملك فضل آفاقکیرنثرونظم
کیم ثناسی تاج فرق افتخارمدر بنم

*

سنی کورد کده ای آیینه روحیران اولور دیده م
نه سك بیلم که کورسم کورمسم کریان اولور دیده م
نمکدان لبکمی فلفل خالکمی بن بیلم
تمثل ایلین کوکلمده کیم سوزان اولور دیده م
دوچشمم کریه دن بحرینه دونمشدر بودر خوفم
که بر کون ماجرای عشق ایله عمان اولور دیده م
وفادن آشنادن کوز یوموب ال چکدیکمچوندر
که حسرتله جکر پرداغ وخون افشان اولور دیده م
عجبمی اولسه طوفان خیز مردم موج اشکمدن
که موج اوردقجه اشکم چشمهٔ طوفان اولور دیده م
نصل خون جکر نوش ایتمیم نورس دمادم کیم
دمادم قان دوکرهم قان ایچرهم قان اولور دیده م

*

کالدقجه یاده یار وطن سویلر اغلرم * اولدقجه دیده زار وطن سویلر اغلرم
بلبل قدوم کل ایله مسرور وخنده زن * بن مبتلای خار وطن سویلر اغلرم
چیقمز کوکلده در وطنك شوقی روزوشب * پنهان وآشکار وطن سویلر اغلرم
ای هم وطن فراق وطن یاقدی بغریمی * تاکوزده اشك وار وطن سویلر اغلرم
نورس دیار ویار فراقیله سینه یی
کوردکجه داغدار وطن سویلر اغلرم

*

نوله قان اغلسه چشمم که جانانمدن آیرلدم * اولورمی بوندن ارتق درد کیم جانمدن آیرلدم

بنی بیدردلر بیدرد دیرلر لیک بیلمزلر * که هم چوق واردردم همده درمانمدن آیرلدم
ضیاسن نیلیم مهرایله ماهك بن که حسرتله * کونمدن آیری دوشدم ماه تابانمدن آیرلدم
فلك باشینه چالسون خوان لطفن قرص خورشیدن * که حسرت میزبانم اولدی مهمانمدن آیرلدم
روان اولسه اکر جولر کبی نورس کوزم یاشی
بنی لوم ایتمه کیم سرو خرامانمدن آیرلدم

*

فکر زلفك حلقهٔ پای خیالمدر بنم * عاقلان دهر مجنون مقالمدر بنم
کاه برلیلی یه عاشق کاه برشیرین ابه * قصهٔ فرهاد ومجنون حسب حالمدر بنم
وصلك امیدیله دوشدم آیریلق کردابنه * هپ باشمه درده صالان فکر محالمدر بنم
خط دکلدر عارضکده دود آهم عکسیدر * بوخسوفه باعث ای مهرو وبالمدر بنم
کفتکوی زلف وپرچم دوشمز اغزمدن مکر * بو پریشانلق اصول قیل و قالمدر بنم
یوق خلاص جانه اصلا چاره تیغ عشقدن * تشنه زیرا قانمه اول طفل ظالمدر بنم
هرکسه راز نهان سینه‌می افشا ایدن
چهرهٔ زردمله نورس اشك آلمدر بنم

*

نیلیم نیله دل سوخته یی ایلیم * قالمدی چاره مکر داغم ایله کیلیم
عشقه دائر نه دیسون سویله نه یازسون خامه‌م * نیله بغرم دلیم نیله اتی ایلیم
مردم دیده نم المش عجبا چاره ندر * اشك میکون ایله‌می بیلم اتی میلیم
نه فراقه متحمل نه وصاله طالب * بنده شاشدم دل زاره نه علاج ایلیم
نورس آخر بوریاوب قالدی کمیت قلمم
چالایم تیغ زبانمله اتی بیلیم

*

نه قاره کوندی اول کونکیم او کیسو یه اسیر اولدم
طوتوب مجنون یولن وحشیلر ایله انسکیر اولدم
یازق بونجه زمان خوبان ایچون افتاده لك چکدم
میسر اولمدی برنو جوانك وصلی پیر اولدم
برازده جم بساطن بسط ایدوب صهباپرست اولسم
یتر برخیلی دمدر مائل نقش حصیر اولدم

خماراولدرسه‌ده صهباسن ایچیم بزم اقبالك
یتر رطل کران امتنانی غیری سیر اولدم
بکا بی‌درد لکدر درد درمان ایستمم نورس
بلان دیرلرا کردیرلرسه کیم درمان‌پذیر اولدم

*

بلبلم لیك هوا جوی کلستان دکلم * مائل یاسمن وسنبل وریحان دکلم
ایلتور یاره بنی تخت روان آهم * باد غمله طولیم کرچه سلیمان دکلم
حائز رتبهٔ غم مالك کنج رنجم * قیس وفرهادکبی بی سر وسامان دکلم
هر کیجه طوپلنبور باشمه جمعیت غم * سایهٔ زلف سیاهکده پریشان دکلم
زلف زناریکی کوستربکا کر کافرایسه‌ك
سجده ایتمزسم اکر بنده مسلمان دکلم

*

حرف النون

نوله برجان که بن اندیشه چکم انك ایچون * اولسه بیك جان دخی قربان ایدرم جانك ایچون
جمع طوت خاطرینی سنده صبانك کیم اودر * طاغیدان خاطرمی زلف پریشانك ایچون
سروه صالمغه میدانمی و یرر اشك روان * بیك قیامت قوپارر قدخرامانك ایچون
حسن وآنك دل وجاندن بکا یکرك کورینور * صالدم آهم اودینه بونی انی انك ایچون
بردل تشنه یی قاندرمدك آتقده ایکن * بونجه بیك کوزصولری چاهزنخدانك ایچون
نیلرم یاره مسه عشقه جکر پاره لرن * صقلرم انلری هب ناوك مژکانك ایچون
اوله تابوی محبتدن اثر اولسه کرك * دیده‌لر آغلا ییجی غنچهٔ خندانك ایچون
اوزلمش ینه سنی ناوك مژکان ای دل * ویرایت دیده‌ده یاسینه‌ده مهمانك ایچون
نورس ایرمز سکا درمان دل سودازده‌دن
اوزکه برچاره اره دیدهٔ کریانك ایچون

*

مجلسده کوکل قوی بو کیجه شمعه طولانسون * اورسون اوقدر شعله یه کندین که اوصانسون
زنجیر صداسی کلیور زلفك اوجندن * خوفم بوکه ناکه دل دیوانه بوشانسون
هب آتشه یاندی نه قلم قالدی نه دفتر * برکهنه لباس هنرم وار اوده یانسون
بخت سیهم سرزدهٔ خواب عدمدر * سیلاب روان ایتمه‌ده اشکم که اویانسون

بر بادئ زلف سیهن طورمه همان یاز
نورس بوهوای سوزاوزاندقجه اوزانسون

*

دور لعلکده باش اکم بادهٔ کلفامه بن * سایهٔ پیر مغانده منت ایتم جامه بن
عنبر زلفك کتوردی باشمه سودالری * بوخسه‌ردن دوش اولوردم بوخیال خامه بن
خالکی کوردم اسیر اولدم کمند زلفکه * دانه ایچون کندمی صالدم دوشوردم دامه بن
نه فراقه تابی وار نه وصله طاقتند اولور * شاشمشم بیلمم نه یاپسم بودل ناکامه بن
اولمدم خالی نکین آساخراش سینه‌دن * بردم اولکوندن که دوشدم آرزوی نامه بن
که اسیر غربت ایلرکه انیس غم بنی * نیلسم بیلم نه یاپسم بخت نافرجامه بن
خلق ایله لازمدر اولدقجه مماشات ایلمك * کربکا او یمازسه ایام او یارم ایامه بن
کوی غربتده نه بر بیلدك نه بر غمخوار وار * کیم کوتورسون کر یازارسم یاره بیلم نامه بن
ایلرم دار السلامی کندیمه بیت الحزن * حسرت خال سیاهکله کیدرسم شامه بن
نورسی ایتمز سنك شیرین کلامك تلخکام
سن همان ایله تکلم راضیم دشنامه بن

*

زلفك که ماهی بنده چکر مشکنابدن * خورشیدی پیچ وتابه دوشورمش حجابدن
نرکس کوریدی اویقوده بر کره چشمکی * عمرنده بردخی کوز ین آچمزدی خوابدن
خورشید عکس عارض خو یکرده‌سن کوروب * سیمابه دوندی آینه سی اضطرابدن
خویکرده اولسه‌ده رخی دل بی نصیبدر * بربودخی هزاره یتشمز کلابدن
برتشنه لب جهانده سرآبه ایرمش * بیلدم بو ماجرایی فریب سرابدن
بز کرچه ذره‌لرکبی بیتمز ولیك * دور رخکده باج آلورز آفتابدن
باری برازده بلبلکی اوخشه لطفله * غیری اوصاندم ای کل خودرو عتابدن
شوق لبکله بر کیجه بزمه بیوزده کور * چشمم سرشکی فرق اولنورمی شرابدن
نورس وحید افندی‌یه بودلکشا غزل
دوشدی نظیره خامهٔ حاضر جوابدن

*

آه ایدرایکلر کوکل اول طرهٔ شبکون ایچون * بوقیدر آیا خبر زنجیردن مجنون ایچون
نامه کلدی یاردن سوردم کوزیمه اغلدم * سن دخی قان اغله ای دل دیدهٔ پرخون ایچون
اشکم ایتدم جوی یاقدم سروی برق آه ایله * نه قیامتلر قوپاردم اول قد موزون ایچون

ناله‌می‌نی اشکمی می چشمی جام ایلیوب * ایله بر بزم غم آماده دل محزون ایچون
خون دل نوش ایله نورس امتنان غیری یتر
ساقی‌یه برنیم ساغر بادهٔ گلگون ایچون

*

دل عجبمی ایلسه افغان اوگل رخسار ایچون * قنغی بلبلدر که فریاد ایتمیه گلزار ایچون
بونه‌سودادر که‌دوشدم طاغه فرهادم دیو * کاروبارم ترک ایدوب برشوخ شیرینکار ایچون
بولمدی باغلمغه سر رشته تار زلفنه * هپ تتارستانی گشت ایتدی صبا بر تار ایچون
بند ایدر برتارمو کوکلم نه حاجت زلفکك * طاغیدوب تاتار بنی سوق ایلمك ایلغار ایچون
ویرمیور میدان اکا شوق هوای قامتك * یوقسه حاضردر هر آن سروسهی رفتار ایچون
بند زلفکچون ملامتکر نه طعن ایلر بنی * اولمسونمی کافر آدم بویله بر زنار ایچون
ویرمه دل نورس وفاسز دلبره کیم حیفدر
صورت دیواره دونمك نقش بر دیوار ایچون

*

بن که ترك ایلمشم جانمی جانانم ایچون * نیجه جانانمی ترك ایلیه‌یم جانم ایچون
بر رفوگر گلور البته بولور چاره سنی * چاك چاك اولمه کوکل چاك گریبانم ایچون
خستهٔ عشقه یته‌عشق بولور چاره کوکل * آرو دوکه عبث کیسه‌یه درمانم ایچون
جوکبی آقدی فراقیله سرشك چشمم * سزده ای جول آقك سروخرامانم ایچون
کیمی کوردم ایسه‌یاری ایچون اغلر کوردم * نوله‌قان اغلر ایسه‌م بندخی جانانم ایچون
شرح ایدیدم غم هجران ایله چکدکلرمی * کافر اغلاردی بنم حال پریشانم ایچون
سینه‌یه کلدی غمی آتشه دوشدی نورس
جکرین یاقدی کباب ایلدی مهمانم ایچون

*

دل چشم تماشایه چکر سرمهٔ آهن * مستانه نکاه ایتسه سوزوب چشم سیاهن
رخساریکی کوزدن صاقنور زلفك انکچون * دل باغله‌یه بیلمز تلنه تار نکاهن
قارشو طوره‌جق یوق سکا بر آهدن اوزکه * سوق ایله همان شهرده غمزه سپاهن
هر کیم دهنك کورسه‌دیرای سروخرامان * قاپدیرمش اوکابرك تره غنچه کلاهن
کوچالشدی سفرغبری سرکوینه نورس * اچمازمی عجب عشق وفادن یکاراهن
باب کرم کامله‌کل ایسته‌یه کور کام * چالسون فلك سفله ادا باشنه جاهن

جان بخش ایدر اهل هنره کلك عطاسی
عیسی دیه کوربن چکرم وارسه کاهن

*

آل ایتدی خیال ایتمه کوروب اشکمی کلکون * باقدقجه اولور دیده رخ آلکه پرخون
یاقدك اوقدر سینه‌می کیم آتش غمدن * یانغن یرینه دوندی سرای دل محزون
عالمده فقط بنمیم آواره‌ٔ عشقك * کیمدر که کوروب غمزه‌لرك اولمیه مفتون
عشقکله سنك بریکی عادت دکل اولمك * چوقدنبرو در ملك محبتده بو قانون
زنجیر صفت حلقه‌ٔ زلفك کورن آدم * ممکنمی که عقلن شاشروب اولمیه مجنون
سرو چمنك کلمز ایشی راست حسددن * کوردکجه خرامان سنی ای قامتی موزون
یغماکه تاتار غمکدر دل نورس
صال لشکرك اول ملکه همان ایله شبیخون

*

فروغ شمع مجلس رونق صحن چمنسك سن
کونشسك ای پری آرایش هر انجمنسك سن
سکا بنت العنب مجبور کافر مغبچه عاشق
عجب بر غمزه‌سی جادو بلای مرد وزنسك سن
قیرر هر لحظه بیك تل کاکلك خاطر کوکل بیلمز
سکا بل یغلامق جائز دکل پیمان شکنسك سن
صاچك طرار و چشمك مست و غمزه‌ك فتنه سن عیار
حرامیسك بلاسك جنکجوسك راهزنسك سن
سراپا حسن و آن سرتا قدم مطبوع و دلکشسك
سمنسك لاله‌سك کلسك چمنسك یاسمنسك سن
عجبمی غمزه‌ك ایتسه نورسك تاراج کوکلن کیم
بو خط و خال ایله برهمزن چین و ختنسك سن

*

کورنجه آتش حسرتله یاندی دل رخ آلن * عجبمی سویلسه هپ یانه یانه بلبله حالن
بانده واعظك الدرمه قاله صحبت زلفن * طاغتمه ایلره ای دل شکسته قیل ایله قالن
کشاد غنچه‌ٔ مطلب میسر اولمدی حیفا * چکوردی بلبل شیدا فغان ایله مه وسالن
الیشدیروب انی آکلاردی سینه شعله‌ٔ داغن * نولوردی بزمده پروانه شمعه یاقسه بالن

کتورمه خاطره قورتلمنك امیدینی نورس
کورندوچار اولور البته قیده خط ایله خالن

*

ای آه سکا نولدی نیچون قالدك اثردن * یوقمی دم کرمکده شرر برق سحردن
ای طاغ بیلوردك نیدوکن داغ فراقن * اولسیدك اکر کرم خبر سوز جکردن
البته سرکوینه دلك کتسه کرکدر * کیمسه دلی منع ایلیه بیلمز بو سفردن
کو یاکه سراب اولدی سر آب امل کیم * کتدکجه اوزار دائرۀ مد بصردن
نورس نره یه کتسه ینه بستۀ غمدر
عاشق چیقامز دائرۀ حکم قدردن

*

نه بیلور صوفیٔ غافل می بیغش نیدوکن * بکا صورسن که سمندر بیلور آتش نیدوکن
بحث زلفك بنی تشویشه دوشوردی یوخسه * نه بیلوردم صنما بحث مشوش نیدوکن
باده چك چکمه الم قید جهاندن ال چك * بیلمك ایسترسك اکر ذوق کشاکش نیدوکن
بنی بتلرله کوروب بردخی لوم ایتمز ایدك * بیلمش اولسیدك اکر اول بت مهوش نیدوکن
چلهٔ سختنی چك برقاشی یانك نورس
اکلامق ایسترایسه ك سر کمانکش نیدوکن

*

فرض ایت که چیقه نقش خیالی نظرمدن * مشکل بو که داغ غمی چیقمز جکرمدن
اوچدقچه سرمده اثر شعلهٔ شوقك * پروانۀ حسرت دوکیلور بال و پرمدن
عیش وطربه یرقومدی سینه ده حسرت * صهبایه دخی قالمدی میلم کدرمدن
شمدنکیرو یوق سودی بکا پند ایله بندك * السون مکر الله بو سودایی سرمدن
هر کیجه نوله دامنی ایتسه شفق رنك * کیم قان اقه یور اشکه بدل چشم ترمدن
نورس بنی بو حال ایله لوم ایلین آدم
ایتمزمی حذر ناوك آه سحرمدن

مژکانك اوقی کلسه کچر طوغری جکردن * چوق کچمش او وار در خبری راهکذردن
دل کویك ایچون کعبه یی ترك ایلدی خالك * دوندردی بنی آرزوی بوس حجردن
همشرب خضر ایتدی بنی شوق دهانك * کر آب حیات آقسه نوله دیدۀ تردن
ای منکر عشق ایله نظر جشمه بردم * کور نیجه سرشکم قنا یور خون جکردن

ایتمزسه نوله عرض وصال اول قدی رعنا * آزاده کرك سروسهی قید ثمردن
برداشته چکمش رخك اوزره خم گیسو * یعنی که قاچك حادثهٔ دور قمردن
نورس سر کوینه گیدن بردخی گلمز
موعوددکل کیمسه یه عودت بو سفردن

*

یوق حضوره وقت بذیان غمی ترصیصدن * خاطر ناشادی سوق محنته تحریصدن
قلبزنلکده قتی نقاد ایمش صراف چرخ * هیچ کیرو قالمز نقود صحتی تنقیصدن
مرکز جسمی خراب ایتمکیدر بیلم غرض * بو نجه ملیون دردی اردوی دله تخصیصدن
مستشار اولسه مدد ایتمم بعدازین انشایه میل * کیم اوصان کلدی وقوعات غمی تلخیصدن
فرق اولنمز حاله واردی شمدی نورس فضل وجهل
قالدی چشم خورده بین نیك و بدی تشخیصدن

*

صاقله یوزك که منظر هر ناکس اولمسون * برك سمن کذر که خاروخس اولمسون
قسدن چیقارمه پرچمك اغیار کورمسون * بال هما نظاره که کرکس اولمسون
وصف رخکده لالدر ای کل زبان عشق * بلبل سنی کورنجه نیجه اخرس اولمسون
آتمه قفایه زلفی خط وخاله ویرمه یوز * صف سپاه فتنه ده پیش و پس اولمسون
ضبط ایلسون قوخال حبش خطهٔ خطن * تك چین زلفی داخل ملك فس اولمسون
آهسته وار که حاجب ابروسی طویمسون * باصمه تلینه زلفنك ای دل سس اولمسون
بزمه بیوردیدم بو گیجه کیمسه یوق دیدی
یوق بأس هر کیم اولسه فقط نورس اولمسون

*

جوش ایلیوب محبت دیرینهٔ وطن * موج آور اولدی بحر کبی سینهٔ وطن
افسوس کیم تعاقب ایدوب بربرن بدع * متروك قالدی عادت پیشینهٔ وطن
مستقبلینه صورت حالیدر آینه * ایلر ارائه شنبه یی آدینهٔ وطن
مادامکیم طلسم محبت کلیدیدر * محروز در هر آینه گنجینهٔ وطن
حب وطندر آینه سی چشم ملتك * توضیح ایدر بو صورتی آینهٔ وطن
ایتمز متاع غربته رغبت وطن پرست * دیبای چیندر اهلنه پشمینهٔ وطن
یکدر افسر نو فغفوردن بکا * همجنسم ایله کهنه سفالینهٔ وطن

نورس خمار غربته میل ایتمز اولسه ده
ابریز زهر بادهٔ دوشینهٔ وطن
*

عشاقی قیرمه خاطر مکسوردن صقن * رنجور ایدرسنی دل رنجوردن صقن
خط یوز بولالی اولدی قفادار غمزه زلف * ای شاه حسن فتنهٔ جمهوردن صقن
یوزدن چیقارمه خطی سلیمان ایسك دخی * اقلیم حسنی باده ویرد موردن صقن
مانند مار چشم خیاله طولانمسون * یاقلشمه کاکله کورانی دوردن صقن
شهرتده آفت اولدیغی مشهوردر کوکل * میل ایتمه زلفه آفت مشهوردن صقن
هم مست چشمی هم قلیجه یاصلو قورقرم * یرقان ایدر او نرکس مخموردن صقن
مژکانی حربه بسته صف ابروسی دال قلیج
نورس بو چلی سونکلی طابوردن صقن
*

کرچه نازوشیوه ده سن هم پری هم حورسن * لکن ای کافر خلاف وعده یه مجبورسن
اولمامشسك بر پری چشمك اسیر کاکلی * طوتمه سك کرآه عشاقه قولاق معذورسن
زائل ایتمز مهریکی سینه مدن اندوه فراق * اشتیاقك دلده در کرچه نظردن دورسن
هرزمان کوکلم ارارسك ای پری بیلمم ندن * تابو رتبه مائل آیینهٔ مکسورسن
عاشقه ایتدکلرك نورس نه تعریف ایلسون
شوخ غدار اولدیغك هرکس بیلور مشهورسن
*

نورس شرار برق یاپی میسن نه سن * ققنسمی عندلیبمیسن نی میسن نه سن
مست ایتدی نشئهٔ سخنك خلق عالمی * بنت العنبی مغبچه می می میسن نه سن
اولمش ادای دلکش نظمك حیات بخش * روح روانمی پیك ملك پی میسن نه سن
طوتدی جهانی پیرمغان کبی شهرتك * عیسامی جم می خضرمیسن کی میسن نه سن
دوندك دهان دابره بو قلقده عاقبت
بیلمم عدممی هیچ می لاشی میسن نه سن

ای که نظمه عداوت ایلرسن * نظمه کاه جزاده نیلرسن
جامهٔ فضلی بزالوب صاتدق * سن هنوز دلق جهلی بیلرسن
می نخوتله امتلایه دوشوب * جامه کاه کمالی قیلرسن
یولمدن ازطریق توفیقه * سن همان اسب جهلی هیلرسن

کلك نورس چکرسنی قامشه
صانمه کیم هر دودیکی نیلرسن
*

تقرر ایلیه لی ازبرمده حب وطن * بنجی مسئله در دفترمده حب وطن
جوشار دکز کبی چشمم تلاطم ایتدکجه * دلمده غیرت ملت سرمده حب وطن
تقلبات فلکله خلل پذیر اولمز * الست مایه سیدر کوهرمده حب وطن
حرام اولور بکامی آب کوثر اولسه دخی * تمثل ایلمسه ساغرمده حب وطن
جهانه باقم اکر جنت اولسه ده نورس
تلاطم ایتمسه چشم ترمده حب وطن
*

اوغرامش کیبی بر افسانه یه آواره وطن * آه دردم دیوب آه ایلر ارار چاره وطن
چکمش ابنای وطن دامن حبندن الن * یری وار ایتسه کریبانی صدپاره وطن
بر یوز آقلیغنی کورمزمی رجال وطنك * قالەمی بخت سیاهم کبی هپ قاره وطن
نه فلك یار نه ابنای وطن یاور اکا * چاره کیمدن آراسون دردینه بیچاره وطن
ینه آفت زدهٔ صدمهٔ سیل غم اولوب
آچدی نورس دل زاره یکی بر یاره وطن
*

ینه بوکیجه چیقاردم سپهره ناله‌می بن * کلوی ماهه کچوردم کمند هاله‌می بن
غم ایسترم غمه دوشدکجه کیم قرار ایده مم * کدرله بر کیجه مزج ایتمسم نواله‌می بن
ایکی لبیکی دکشمم هزار میکده یه * هزار ساله ویرمم می دوساله‌می بن
کوزم طولار بوشانور کریهٔ دمادم ایله * شراب اشکمه وقف ایتمشم پیاله‌می بن
صقین شرارهٔ اختر کدازدن نورس
ینه بوکیجه چیقاردم سپهره ناله‌می بن
*

دیمم بن عندلیبه سن کل حمرایه بکزرسن * بیلورهر کس که بن مجنونه سن لیلایه بکزرسن
نه آفتسك که هر صورتله حسن وآنی جامعسن * صفاده جامه لطف ونشئه ده صهبایه بکزرسن
سنك اندازهٔ تعریفه کلمزای کل اندامك * حریر نازدن منسوج برکالایه بکزرسن
پریشان ایلیوب رخساره زلفك کلمه رفتاره * که بوصورتله سن کافر طوتلمش آیه بکزرسن
رخك آتشکده زلف سیاهك عنبرین زنار * نسن بیلم که هم هندو یه هم ترسایه بکزرسن
مژه‌لك پیکان وغمزه‌لك تیغ وچشمك مست خون آشام * عجب بی باکسك جلاد بی پروایه بکزرسن

سن ای ترسابچه جان بخش ایدرسن جسمه هر دمده * خطا ایتمم دیسم اعجاز دعیسایه بکزرسن
توقف ایلمه عونی به نورس پیرو اولمقده
که نظم شعرده سعدئ نظم آرایه بکزرسن
*

دیمم کیم خنجره یاغرهٔ غرایه بکزرسن * سن ای ابروی جانان برقورلمش یایه بکزرسن
سمنسن لاله سن کلسن چمنسن سرو رعناسن * بهشته عدنه خلده سدره یه طوبایه بکزرسن
سن ای پیرمغان اقلیم جامك پادشاهیسن * جه کیخسروه اسکندره دارایه بکزرسن
سنی ممکن د کل خاشاك مژکان ایله سد ایتمك * سن ای سیل سرشك چشم تر دریایه بکزرسن
دمکدن دمبدم بزم طرب پرشوردر نورس
نصل دمدردمك هم بلبله هم نایه بکزرسن
*

نیچون ای مست نازم بزم نوشانوشه کلمزسن * ثریاسن مکرآویزه اولمز کوشه کلمزسن
چراغ وصلك اولمز یانسه ده هر کیجه پروانه * بیلور هر کس سنی کیم شعله سن آغوشه کلمزسن
نه تیر آهدن قورقار نه شعره رغبت ایلرسن * نه سن کیم نیشدن خوف ایلمزسن نوشه کلمزسن
قاچارسن عکس رویك چشم کریانمده کوردکجه * نه دن ای طفل ساده شیشهٔ منقوشه کلمزسن
خروشه کلدی نیلر بزم میده کیف صهبادن
نیچون سنده خم می کیبی نورس جوشه کلمزسن
*

طاق بو یمه کمندینی زلفك شکن شکن * سن حلقه حلقه آچ چکه یم بن رسن رسن
ایتدکجه کریه حسرت ایله یانه یانه بن * پروانه شمعن اشکن آقتدی لکن لکن
رسم ایلدکجه نوك قلم ناوك مژه ك * قالقار اياغه تو یلرم ای کل دکن دکن
کویا بهاری موسمیدر باغ حسنکك * کلدسته دسته سبزهٔ نورس چمن چمن
بوش صانمه داغ عشقدن ای لاله سینه می * کل یارده کورنه داغلرم وار کهن کهن
خاموش کولمامکدر ایدن غنچه وش بنی * سن کل هزاره سوز بوله یم بن دهن دهن
بند ایلیوب کمند دل آویز طره یه * کزدردی زلفك آهوی چینی ختن ختن
کلشندن آیرو دوشمش اولان زار بلبلك
اورادی نورس اولسه عجمی وطن وطن
*

خروش ایتدکجه حسرت سینهٔ اندوهکیندن * صفیر بلبله آتش دوشر برق انینمدن

بلای عشق ایله زار اولدیغم قندن بیلورغافل * صانور افسانه آکا، اولمیان قلب حزینمدن
کیدرسم حسرت رخسار و مژکانکله کرخاکه * کل سوری بتر پیکان اولور نابت زمینمدن
یثار طاغلرمیدر بو داغلر سینه مده بیلم کیم * اولور پیدا علولر هردم آه آتشینمدن
خمار منت ساقیدن اول دکلو ملولم کیم * خیال نشئه لبریز کدر در ساتکینمدن
نه حالتدر بو کیم یاد ایلسم چشم سیه مستی * اولور حیرت چکیده خامهٔ سحر آفرینمدن
سرمده جوشزن اول رتبه سودا فکر زلفکله * که موج انکیز اولور شور جنون چین جبینمدن
خیال شمع روین چکسه دل فانوسنه چشمم * جوشار پروانهٔ حسرت یسارمدن یمینمدن
اکر کوش ایلسیدی نامق معجز بیان نورس
اولوردی ذوقیاب البت بو نظم نو زمینمدن
*

نسیم ویردی بشارت قدوم عالیدن * حیات بولدی جهان فیض لایزالیدن
اورتبه طولدی جهان نشئهٔ صفا ایله کیم * طراوت اولمده ده لبریز جام خالیدن
شراب صون بکا ساقی که یوق مبالاتم * مخالف اولسه دخی دور لاابالیدن
تعاقب ایتسه عجبمی نشاط سینه ده کیم * قوای ماشطه خالی دکل توالیدن
سزا بو نظممی تقدیم ایدرسه نورس اکر
که سجع وقافیه سی بحث ایدر معالیدن
*

محو ایدن غشی تواضعدر قلوب ناسدن * پاك ایدر مرآتی خاکستر مثلدر پاسدن
فیضی کافیدر عموم خلقه برروشن دلك * اکتساب نور ایدر بیك شمع برمقباسدن
نائل حیثیت اولمق رنج کونا کون ایله * زهر ایچمك کیبیدر انسانه التون طاسدن
کندینه تیری اصابت ایتدیرن اوز پریدر * زعم فاسددر عقابك شکوه سی قواسدن
ایلمز نااهلی دانشمند تزیین لباس * رنکی دونمز باده نك اولغله جام الماسدن
ترك ظلم ایتمز ستمکار اولسه ده خم کشته قد * بیك سفر کوش ایلدك بو داستانی داسدن
کوستر هرشی طبیعی مایهٔ اصلیه سن * ملح النمز شیردن اولمز عسل ریباسدن
وقت اولور کیم برنفس برطاغی ایلر تارمار
آدمه نورس توقی فرضدر انفاسدن
*

بیلمدم نسر سپهرك بویله صیاد اولدیغن * زهره نك غداره مریخکده جلاد اولدیغن

ظالمی طاغ اولسه‌ده محو ایلر اشك مستمند * چوق ستمكارك كوربدر دیده‌بر باد اولدیغن
دجله لشمش كهكشانی چرخ كوسیج مشربك * ایستمز بغداد قلبك بر كون آباد اولدیغن
عشق مشهور ایلدی فرهادی یوقسه هیچ كس * بیلمزایدی بیستون طاغنده فرهاد اولدیغن
ایتمز نورس كهن قصر امیده اعتماد
بیلمشز چوقدن بزانك سست بنیاد اولدیغن
*

اوددوشدی جسم وجانه جانانمیدر بكچن * آفتمی یوقسه آتش سوزانمیدر بكچن
برزخم آچلدیغن بیلورم سینه‌ده ولیك * بیلم مژه‌كمی نیزه‌می پیكانمیدر بكچن
برموج كلدی بكچدی خراب ایتدی دل اون * بیلم كه سیل دیده‌می طوفانمیدر بكچن
یعقوب قلبه ویردی فرح بوی پیرهن * مصر عراقه یوسف كنعانمیدر بكچن
نورس خیال كیبی كاوب بكچدی بیلمزم
عمرمی یا اوسرو خرامانمیدر بكچن
*

مطرب چیقاروب اوجه ینه نای صداسن * عرض ایلدی عشاقنه فارابی اداسن
قانون طربدر دیه رك راست روانه * باشلادی اصولی ایله تقسیمه نواسن
سوز دلمه هرنقدر اولسه فرحناك * همسازایده من آه حزینله اداسن
بر بوسه لك ایستردل پرشور لبكدن * شهنازم امان سنده قبول ایله رجاسن
زنهار او بلغاری سووب باغلمه كندك * دكمه‌دل زارك تلنه بوزمه هواسن
نوروز عجم ایردی دیو نایئ مجلس * بزم چمنه مژده‌جی كوندردی صباسن
میل ایتدی هوا سنبلی یه كلكلی یه می * دوندر قدحی سنده مدام اوقودعاسن
كهنه می ایدر تازه بیات اولسه‌ده نشئه * خضرك اوقومه خاصیت آب بقاسن
نورس كل ایله بلبله قالسونمی بو پیشرو
سن داغ المن چك اوسوره باغ صفاسن
*

ویرمدی فرهاد ملك بیستونه بردوزن * نافله بونجه زمان برزنچون اولدی تیشه زن
بیری لیلی بیری شیرین اوغرینه جان ویروب * اولدیلر بدنام وحشی قیس طاغی كوهكن
نامنی آنمزدی شیرینك اكر عاشقلغك * بویله دشوار اولدیغن بیلمش اولیدی كوهكن
كیمسه بیلمز اولدیغن زلفك خطادر كیم اكا * كیمی سویلرنافهٔ چین كیمی دیرمشك ختن

آره مزده طاغلر واردر بنم فرهاد ایله * با کدیرلر سینه کن عشقکده آکه کوهکن
پیرهن چاك ایلدی مجنون بن ایتدم سینه چاك
قنده چاك سینه نورس قنده چاك پیرهن
*

کورسیدی خضر لعل لب روح فزاسن * اسکندره ترك ایلر ایدی آب بقاسن
تعظیم ایده رز عاشقی هرقنده کوررسك * بزعالمه سلطان بیلور ز عشق کداسن
اول پرده که سن ناز ایله رفتاره کاورسن * عرض ایله یه مز سرو سهی نشو ونماسن
آینهٔ اسکندری کورمکسه مرادك * کورمیکده نك ساغر جمشید نماسن
قوی زلفکه دل نافهٔ چیندر دیه کورسون * بر کون اولور البته بیلور کندی خطاسن
کلسون بکا کوسترسون ایده م جانمی قربان * دلبرلرك ای دیده کورن وارسه وفاسن
یانسون دیرایمش آتش عشقم ایله نورس
ای قاضئ حاجات قبول ایله دعاسن
*

یوری ای سرو روانم که قیامت یوریسون * دوشوب آردنجه اسیران ملاحت یوریسون
سن قیامتسن اوقامتله علامت زلفك * ای قیامت یوری آردنجه علامت یوریسون
نیت ایت بو قد وقامتله نمازه تاکیم * حشره دك قاقوب اياغه قدوقامت یوریسون
بنی قاندر لبکه کوزدن اقان قانه بدل * قوی زمانکده بو قانون غرامت یوریسون
چکدی ال صحبت عشاقدن اول آفت مست * بزمدن چکسون اياق صبر وسلامت یوریسون
شیخ افندی کلیور مجلسه صهبایی یوریت * آقسون ای ساقئ بزم آب کرامت یوریسون
نادمم نورس او پیمان شکنی سودیکمه
اغله کیم سیل کبی اشك ندامت یوریسون
*

نیلرم آچسك اکر کاکلی سن سنبلی بن * آل افندم الهیم سنبلی سن کاکلی بن
سنی نالهمده بولورمرغ سحرای کل تر * کلشن ناز ونیازك کلی سن بلبلی بن
لب ورخساره اولور کرم نکه خال سیه * که ملاحت نمکیسن فلی سن فلفلی بن
شور می شورشنی سنده ادا بنده صدا * شیشهٔ نشئهٔ نازك ملی سن قلقلی بن
نورس ساحره یوق حاجتمز هنتمز
که فسونکاه دلك بابلی سن غلغلی بن

قانه قانه ایچـه لم می قانه لم صهبـا دن * کله لم اوینـا یه لم کام آله لم دنیـادن
نه نزاع ایلیه لم هر کس ایله کاکل ایچون * ای دل خسته نه حاصل بو قره سودادن
خلق ایله دوشمیه لم کشمکشه دولت ایچون * آکلا مم فائده زیرا بوقوری غوغادن
استمـاع نغمـه میل ایده لم غم یرینـه * ذوق مینو یه بدل کام آله لم مینا دن
بولا یوب خون میه جامهٔ جامی نورس
اباغه قالقلم اخذ دم ایچون صهبـا دن
*

نخل امیـده یوقمی عجب برك ویرو یرن * مرغ شکستـهٔ دله بر پال و پر و یرن
و یرمز می براثر یاقـه لم خرمن غمی * آب سرشکـه آتش وآهه اثر و یرن
قالمز همیشه شاهد مقصود بی سراغ * البت زمان اولور بوانور بر خبر و یرن
آب حیات حب وطنـدن کنایه‌در * اولمز خضر کبی وطن اوغرنده سر و یرن
نورس وطن یولك صولامز دکه چشم تر
لابد براشـك ترده و یرر چشم تر و یرن

*

قورلسون بزم عشرت ساقیا پیمانه لر دونسون
قدحلر دوره کلسون شوق ایله خمخانه لر دونسون
سکا ای شمع مجلس صحبت بیـکانه لایقمی
نیچون کوکلم طورر کن باشیکه پروانه لر دونسون
بنال چکدم کمند طره دن زنجیر کاکلدن
صاچك سوداسنه شمدنکیرو دیوانه لر دونسون
قوالدن جامی ساقی دور زلف یاردن بحث ایت
بوشب مجلسده صهبا یه بدل افسانه لر دونسون
کهر دیزمکچون ای دل رشتهٔ مژکانی وقف ایتدم
قو چشمده سرشکم کوهرندن دانه لر دونسون
ایلتمش اول پریشـانه بو شـب زلف پریشـانه
اوزانسون چاك دلده کفتکو لر شانه لر دونسون
صبایی زلفنه اوغراتمه نورس دلبرك قویمه
که دور حلقهٔ عشـاقده پیکانه لر دونسون

غم فراق ایله محزوندر کوکل می صون * عراق یانغینیم ساقیا پیاپی صون
غم پیاپی صهبای دمبدم کیدرر * پرایله مینه دمادم پیاله پی هی صون
دل غریبی تسلی خوش ایلمز ساقی * غمم ازاله ایدر خاصیتده برشی صون
دل حزینه نواقلقل صراحیدر * می شبانه یی بی منت دم نی صون
همان چو بر قدحی یوز چویرمه نورسدن
عراق یانغینیدر ساقیا پیاپی صون

*

نیچون ای سیل اشك دیده هر دم بویله سائلسن * مکر سنده اوسرو جو بیار حسنه مائلسن
سنی تعویذ روح ایتمك کرك ای کاکل مشکین * که دائم کردن سینه یارك حمائلسن
سنك دورکده لاف ایتمك خطادر حسن یوسفدن * که شمدی حسن ایله سن ناسخ ذکر اوائلسن
ملاحتده سکا باش اکدی عربانك ملیحانی * مضیف حسنکی نصب ایله کیم شاه قبائلسن
سکا نسبتله رومك نازك اندامانی لاشیدر * سن ای محبوب نجدی افتخار آل وائلسن
پری یاخود ملك آدمیسن حور یمیسن بیلم * سن ای شاه ملاحت بشقه برزیبا شمائلسن
کوزل او کمکده نوزس فائق اولدك عالمه لکن
نه بر معشوقه یه مالکسن نه بر محبوبه نائلسن

*

المدن غیری برشی صادر اولمز قلب شائقدن
بو حالی اکلادق دفعاتله فریاد عاشقدن
ایدرلر یکدکردن اقتباس شعله حسن ودل
دوشر اود عاشقه معشوقدن معشوقه عاشقدن
اولور نظاره یه مانع محبت کامل اولدقچه
کمال عشق ایدی محجوب ایدن عذرایی وامقدن
تعب بیهوده در یوق نفعی طبك علت عشقه
بو دردك چاره سنده عجز کوردك نیچه حاذقدن
بنی لاقیدلر مولدن ال چکدیرمك ایسترلر
کسلمك طوغریسی دشوار در بو یله علائقدن
خطادر عاقله سوق قدردن اشتکا ایتمك
اوده سرکشته در صحرای لایسئلده سائقدن

سلاست شرطدر انشاده طبع ناظمه نورس
نه حاصل اهل ذوقه طمطراق کلك نامقدن
*

یانمز کیجه لر دیدهٔ بیخوابه نه دیرسن * جولر کبی آقدیغی سیلابه نه دیرسن
دریای وصاله سفر ایتمك کوزل اما * هجران دنیلان ورطهٔ کردابه نه دیرسن
قان اغلمه‌دن اولدی کوزم معدن خوناب * بوکدی بلم اول قاشلری محرابه نه دیرسن
کریه‌م کوروب اول سروسهی کلمدی برکون * شبنمله آچلمز کل سیرابه نه دیرسن
وعد ایلدی اول سروسهی وصلنی لکن * یوق صبره قراری دل بی تابه نه دیرسن
بیك عقده براقدی دل غمدیده‌مه نورس
اول باشه بلا طرهٔ پرتابه نه دیرسن
*

سنسز دل غریبه غم آبادر وطن * کویکله آشنا اولانه یاددر وطن
غربتده آهکیم دوشه‌لی دام ذلته * بیلدمکه قید غصه‌دن آزاددر وطن
ایتمه یقلسه‌ده وطنك غربت اختیار * زیرا یقلسه ده ینه آباددر وطن
نسبتله درد داغ جکر سوز غربته * غملنسه هرنه دکلو ینه شاددر وطن
نورس دم اورمه دلکشیٔ چین وروم‌دن
کراهل عشق ایسك سکا بغداددر وطن

حرف الواو

سایه صالدی مه رخسارینه طاق ابرو * طلعتیله ایکی قات اولدی مذاق ابرو
چکمش آغوشنه کویا قری ایکی هلال * پك یراشمش کمرحسنه نطاق ابرو
ایکی یوزلی کورینور چشمنه ملحوظبو کیم * دوشیره آره یره فتنه نفاق ابرو
دانهٔ خاله جناح آچدی همای پرچم * اولدی یادسته بدل جفت ایله طاق ابرو
چار ابرولق اکا وفق مربع کبیدر * ویرمز اندیشه بکا خطله وفاق ابرو
واروثوقم نظرین کسمز اومه کسمم امل * اولسه‌ده چشم سیهکاره وثاق ابرو
متصل شوق ایله دنبالهٔ چشمك کوزه‌در * نه‌یمان صارمش اوآهویی مراق ابرو
کوشه کیراول دیو طاق ایلدیلر طاقتمی * آه اول کوشهٔ چشم آه او طاق ابرو
شوق ایله کاه کمان کاه هلال ایلیه‌رك
نورس آخر بلمی بوکدی فراق ابرو

کتاب ودفتری اتدم شراب نابه کرو * نه وارسه ساقی‌یه ویردم نه کهنه قالدی نه نو
بن اهل تجربه‌دن صوردم ایلدم تحقیق * مقام فقر کبی یوق ایمش جهانده براو
هوای وصل ایله صرف اولدی نقد عمر هنوز * دل حزین کرو حسرت لعل ولو
اورتبه سوختهٔ عشقیکم که آهمدن * ستون ستون دیکیلوب چیقدی آسمانه علو
قلندرم بکا بر خرقه بزمه یتشور * ندر قبای قباد وکلاه کیخسرو
شراب ایچمه دیو کمه پند ویرمه بکا * من این سخن نفیوشم جناب شیخ برو
پیاله کردشنی داس ذوق ایدن نورس
ایدر صفا ایله مجلسده کشت عیشی درو
*

بغرین دلك ایدوب ایکلر وطن دیو * آواره‌نی کورك نه‌لر ایلر وطن دیو
آیرلدیمی اوده وطندن بنم کبی * دوشمش اوده‌یناز صاچراخکر وطن دیو
شمدنکیرو حرام دکلمی خیال عیش * میلر قان اولدی چاتلدی نیلر وطن دیو
چشمیمی برپیالهٔ پرخون صانور کورن * قان آغلدقچه دیدهٔ ساغر وطن دیو
نایی کلوده بسته قالور آه سوز ناك * کلدکجه جوشه نای ایله میلر وطن دیو
کوزیده کی محبتی کیم سر ویروب یته * طورماز دونرمیانه‌ده بی سر وطن دیو
کل قنغی یوزله کلسون آچلسون که عندلیب * اولمش هم آشیان سمندر وطن دیو
نورس وطنچون ایلیمی جهانی ترك
ترك حیات قیلدی نیجه ار وطن دیو

حرف الهاء

عاشقم نشئهٔ جاوید می کلفامه * جان ویررسم نوله هر لحظه صفای جامه
ترك بغداد کلور میدی بنم خاطریمه * بنی خال سیهك آندی سواد شامه
سر زلفنده کوکل حالنی عرض ایتمه‌ده در * ای صبا بندن اودلداره نه حاجت نامه
اینجه بر مسئله در شرح ایده‌مز فکر دقیق * چاتلسه خطنی تحریر ایده بیلمز خامه
داغ داغ اولدی جکر سینه طوتشدی بیلم * چاره کیمدن دیله سم درد دل ناکامه
بویله صید افکن ایکن دانهٔ خال سیهك * چوق دل عاشق زاری دوشوررسك دامه
جامه جان ویرمه بکا مایهٔ جاندر نورس
جان ویررسم نوله هر لحظه صفای جامه
*

ندر ای رشك پری سنده بوستانه نکاه * آه یاندر دی بنی چشم سیاهك یته آه

سنی کیمدر که کوروب سومیه دل باغلمیه * برده کل حسنکه آشفته سنك چرخده ماه
چارپلوردل او پری رو به نه دم کورسه خطن * قندن ایرمش چمن حسنده بیلمم بوکیاه
باغلدك کوکلمی که خالنه که پرچنه * نه قرا کونلره صالدك بنی ای بخت سیاه
حاضر اول ویرمکه شهردلی نورس کیم اوشوخ
کلیور جنکه قیلوب عشوه دن آماده سپاه

*

حالنی دل چشم مست یاره سویلرسو یلسه * دردینی بیمار اولان بیماره سویلرسو یلسه
هرنه دکلو خوار اولورسه خاره آچمز رازینی * ینه بلبل حالنی کلزاره سویلرسو یلسه
ایلمز پروانه رازن شمعدن غیری یه فاش * اوده یانقدر که حالن ناره سویلرسو یلسه
کیمسه بی سوز درونمدن خبر دار ایلمز * سینه داغن دیدهٔ خونباره سویلرسو یلسه
محرم ایتمز اولسه ده نورس طبیبی دردینه
مبتلادل دردینی دلداره سویلرسو یلسه

*

ایتمم اسناد جفا جور ایله بغرم دلنه * راضیم هرنه ایسه یاردن ای دل کلنه
کویه دوندرسه ده زلفی بنی برشی دیه مم * یوق سوزم بازیٔ چوکان ایله عقلم چلنه
شرحهٔ سینه بی شرح ایتمه نه حاجت یاره * نه حکایت ایده یم حالمی حالم بیلنه
عشق ایله اغلمه نك ذوقنی بیلمز بیلورم * اغلدیجه کلرم عاشق زاره کلنه
یوق غم عشق ایله اولمك کبی لذت نورس
رشك ایدر خضر بیله عشق یولنده اولنه

*

باد رخش اولمشیکن راه نورد وطنه * نه عجبدر که ایرشمزینه کرد وطنه
نه یه برباده غبرله ایدلمز کلدکون * آجیان یوقمی عجب چهرهٔ زرد وطنه
بکله ای مرغ سحر خیزوفا اولمیه کیم * ناکهان خارجفا ال قویه وردوطنه
اومارم غول حوادث ایده مز رهزنلك * خضردر راهنما بادیه کرد وطنه
بروطنداش ظهور ایتمدی حیفا نورس
که مراد اوزره علاج ایلیه درد وطنه

*

اغزین اوپن ویرر سکا جان یوق بهاسنه * ایتمز کیدن بو یولده زیان یوق بهاسنه

اغزك ارار كه بوس ایده لعل لبك رقیب * ویرمه متاع وصلك امان یوق بهاسنه
قوجدردی كندین آخر اویوب ایلر اغزینه * صاتلدی حیف اوموی میان یوق بهاسنه
بر جانه پیرمیكده برجام می صونار * كتمكده شمدی رطل كران یوق بهاسنه
نورس الورمی جوهر روحی ویرمی هیچ
دخت رزینی پیرمغان یوق بهاسنه

*

آه ای فلك كیرسه اكر دامنك اله * البت بر آه ایله ویردم خرمنك یله
یتمزمی ای سپهر مقدس بو چكدیكم * بو آیریلق اوقی نیجه بر بغریمی دله
كوز دیكمشم صبا یولنه اول امید ایله * كیم بلكه بر سحر خبر یار ایله كله
هیچ میل ایدرمی دیده لری خوابه نورسك * كیم صالدی آه وناله سی هر یانه ولوله
غم یتدی نهایته مدد ای كامل زمان
كیم قالدی فیض همتكه حل مسئله

*

تفرد ایلمش دزدنكاهك راهزنلكده * هله تعریف اولنمز خالكك دعواسی بنلكده
كورنلر سبزهٔ خطك ایله پرچملرك قات قات * صانورلر نابت اولمش تازه سنبللر چمنلكده
قیرر بازوی نرمك طاشدن اولسه قلب عشاقی * سنك انكار اولنمز اقتدارك داشكنلكده
بنای الفت شیرینی كوردم بیستون یوقسه * محبت تیشه سیله طاش دیكردم كوهكنلكده
اولورسم یار ایچون اغیار النده راضیم نورس
شرفدر اولسه كركل اوغرینه بلبل دیكنلكده

*

چاغلدقچه طونه بغداد كلور خاطریمه * جوشش دجلهٔ برباد كلور خاطریمه
انی سیلاب سرشكم كبی كوردكچه روان * ماجرابیتنی انشاد كلور خاطریمه
كوزده ایتدكچه تمثل جریانی چپ وراست * پیچ وتاب دل ناشاد كلور خاطریمه
كوه وصحراسنی كوردكچه دلی اورمانك * قیس مجنون ایله فرهاد كلور خاطریمه
جوشه رق چاغلایه رق ایكلیه رك آقدقچه * ایتدیكم ناله وفریاد كلور خاطریمه
میلاننی قددلجو كبی كوردكچه انك * اوسهی سرو سرآزاد كلور خاطریمه
نو بنو عشوه لر ایتدكچه قریم بوصمه لری
نورس اول غمزه سی جلاد كلور خاطریمه

اختیار ایتدیکیچون سنبلی پرچم یرینه * دیده‌دن شمعدی قزل‌قان آقیورنم یرینه
قطره‌قان قالمدی جسمده که سوزسون چشمم * هپ جکرپاره‌لری درسوز یلان دم یرینه
کل‌رخساری‌نی بر قوقلمه‌یه قانع ایکن * لطف ایدوب لبلرین امدیردی بکام یرینه
ای که‌دائم غمی ترك ایت دیو امر ایلرسك * اختیار ایلیه‌یم سویله نه‌یی غم یرینه
حرمت ایت اوپ اباغك پیرمغانك نورس
ناخلفدر قومیان مغبچه‌یی جم یرینه

*

عکس صالمش رنك مستی کردن بللورینه * کیم ینه‌می صوندی بیلمم غمزهٔ مخمورینه
چشم مستی ایلدی لبریز نشئه‌ساغری * زلفی تللر طاقدی بزمك تارینه طنبورینه
چرخه چیقدی دود آهم جوش دیك سینه‌دن * آه اکر اولمرسه لنکر صبر دل واپورینه
تختگاه دلده عشقك حکمنی اجرا ایچون * پرچمك طغرای مشکین چکدی خط منشورینه
حسن و آن خال حبشله چین زلفه خاص ایکن * شمعدی مخصوص اولدی فسله آوروپا جمهورینه
خطه کل کرددهانده اولان لبریز جوش * مورلر اوشمش حلاوتدن لب پرشورینه
طاورانور بر باق قوماندا سیله بردن سونکویه * او کره‌دن کیمدر صف حربی مژه‌لك طابورینه
جان ویرر نورس صفاسی بزم عشقك وار ایسه
آب حیوان مزج اولنمش شیرهٔ انکورینه

*

یاقار انسانی رخ اسمری آتشسز ایسه‌ده * بللی جلاد ایدوکی خنجری قانسز ایسه‌ده
سوز ایتمز دهندن دیه رك کسیم امل * ارارم اغزینی خواهشله نشانسز ایسه‌ده
بستهٔ تار رضا در ایده‌مز سرکشلك * اشهب خاطر عشاق عنانسز ایسه‌ده
یاقه‌ده ظالمی محتاج دکل آتشه دل * تیر آهم یکر افلاکی کمانسز ایسه‌ده
نورسك عجزینه حمل ایلمه خاموشلغن
دل بیلور حاله کوره خامه زبانسز ایسه‌ده

*

ذوق وطنله اولمیان آکاه غربته * اظهار حسرت ایله چکر آه غربته
ایدل دیار غربته عزم ایتمه کیم دوشر * رنج خسوفه چیقسه اکر ماه غربته
شهمات بازیٔ فلك ایلرانی کدا * بالفرض عازم اولسه اکر شاه غربته
قالدم دیار بکرده مغموم ومضطرب * بربنده سن دوشورمیه الله غربته

عهد ایلدم وطن ایله نورس که اولیم
من بعد خضر ایله بیله همراه غربته

*

یاندی خیال پرچمی داغ اولدی سینه ده * داغ خیالی برقره طاغ اولدی سینه ده
اقلیم دلده اولدی مؤسس نظام غم * قانون عیش غیری یساغ اولدی سینه ده
سلطان عشق غمله سوندیردی کوکلمی * کویا براندرونلی چراغ اولدی سینه ده
داماد اولنجه دل غمه فتوای عشق ایله * دخترزی نکاحه مساغ اولدی سینه ده
کوکلم وصاله بلبل ایدی نورس اوّلی
شمدی غم فراق ایله زاغ اولدی سینه ده

*

خیال چشم مستك آفت جان اولدی کندکجه * سواد پرچمن آشوب ایمان اولدی کندکجه
هوای دانهٔ خالکله دل عنقـایه ناز ایلر * محبت ملکنك موری سلیمان اولدی کندکجه
وان اولدقچه افزون اولدی اشك چشم کریانم * صقن سیل روانمدن که طوفان اولدی کندکچه
تخیل ایلدکچه اغلادم افسانهٔ زلفك * بو کافر ماجرایه دیده کریان اولدی کندکچه
دل آواره دن جمعیت خاطر امید ایتمه * هوای بند زلفکله پریشان اولدی کندکچه
نیجه بوی وفا امید ایدم بن سندن ای کل کیم * خیالك یله دلده داغ حرمان اولدی کندکچه
صوروب شهدلبك جوی وصاله راه ارار نورس
سکندر چشمه جوی آب حیوان اولدی کندکچه

*

دلبرله خوشدر الفت اکر کلفت اولمسه * قویمق رقیبی آره یره عادت اولمسه
پك یوصمه در کوزلری سمت خزا علاك * آهو بقشلرنده اکر وحشت اولمسه
محبوبسز نه ذوق چقار بزم باده نك * آدم بهشته کیرمز اکر رؤیت اولمسه
دیردم فرشته بن سکا ای طفل دلربا * چشمك بلای جان نکهك آفت اولمسه
درد فراق ایله بیلنور لذت وصال * قدر وطن بیلنمز اکر غربت اولمسه
مومو حکایت ایلر ایدم حال زلفکی * کوش ایلیانلره سبب حیرت اولمسه
کلدی کلال نورسه ترتیب نظمدن
اشعاری کیم تتبع ایدر رغبت اولمسه

*

ندر بیلم بونقش خواب غفلت چشم آدمده * که هر آدم ایچون ملحوظدر برموت هر دمده
وفاسی یوق دیمشلر عالمك جمشید وضحاکه * کورنلر صورت نیك و بدی آینهٔ جمده

چالار البته بر كون شيشۀ اقبالنى طاشه * قومز چرخ فلك هيچ كيمسه يى ذوق دمادمده
غرضدن هيچ تخليص كريبان ايلمش بوقدر * بو كيفيت عمومى برمرضدر نوع آدمده
معمـا خانۀ اقبالـده نقش وفا يوقـدر * بولنمز اژدهادن بشقه شى كنج مطلسمده
فنا بزمنـده اميـد اقامت ايليـان بكمزر * اكا كيم ايلر اظهـار فرح ماه محرمده
جهان بيوفاده هيچ يوق ذوق وصفا نورس
بولنمز نقش سور البته ماتمخـانۀ غمـده

*

آقيدر كوزدن نيجه قانلر بقـانلر چشمكه * هيچ قانمزسك كورنمزمى بوقانلر چشمكه
هر برى برسيل غمده اولدى آخر برحباب * صوكبى ميل ايدوب اى دلجو آقانلر چشمكه
حسنه هم نوشبروآنسك هم قاشك طاقنده تيغ * پاره‌لو كيرو دونرداده چيقانلر چشمكه
ايلمشـلر ياد نركس ديو كـلر خسارلر * هيچ اوتانمزلرمى بو آدى طاقانلر چشمكه
بونجه دمدرقان دوكرسك ديدۀ خونباردن
قورقرم برايش آچار نورس بوقانلر چشمكه

*

يول بولدى تار زلفنه دل دود آهله * چينه وارنجه كتسه كركدر بوراهله
كه عارضينى عرض ايدر زكه جبيننى * اكسك دكل معارضه مز مهر وماهله
حالم كيمه دييم كه سبب قطع رشته‌يه * بخت سياهم اولدى او زلف سيـاهله
قالمق روامى بويله سنكيچون يانق يقق * ياپسـك دل غريبى نولور برنكاهـله
نورس ميسر اولمدى كورمـك جمـالنى
عمر عزيز كچـدى يازق آه وواهـله

*

اوزاتمام زلفكه دل باش بلاسى شانه در بنجه * تل اهلى اولسه ده چون دلليدر بيكانه در بنجه
بن ال چكمم كمندطره دن زنجير كاكلدن * اوكيم باغلانميه بركاكله ديوانه در بنجه
حديث حالدن اوزكه حكايانه قولاق طوتمام * اوسوزكيم عشقدن خالى اوله افسانه در بنجه
عبثدرمى طورركن آب خضرى آرزو ايتمك * شراب آب بقا سرچشمه سى پيمانه در بنجه
او مجلسده كه بحثك ياخيالك كچميه طورمام * كه سنسز بيت معمور اولسه ده ويرانه در بنجه
نه كنج خانقهده امن قالمش نه صوامعده * مقام امن شمدى كوشۀ ميخانه در بنجه
رياكار اولديغن چوق كوردك اهل سبحه نك نورس
مدار مكر وحيـله سبحۀ صـددانه در بنجه

فتیل سوزاوله‌لی عشق اودی چراغ دله * شرار برق جنون تاب ویردی داغ دله
تصور خم زلفکله باده نوش اولسم * هوای نشئه جنوریز اولور اباغ دله
خیال قامتك ای سرو سرفراز نولور * نهال عشوه کبی سایه صالسه باغ دله
لاَل اشکمی هب پاینه نثار ایدرم * اوشاه‌حسن بوشب کلسه کر اوتاغ دله
حرارت غم ایله اولقدر ممارس کیم
کدر شکر کبی لذت ویرر دماغ دله

حرف الیاء

بیلم اول شوخ نصل شیوه‌یه آغاز ایتدی * چشم افسونکری برلحظه‌ده بیك نازایتدی
رنکهله کوزینی باغلدی هب حضارك * غمزه‌سی مسئله‌ٔ شیوه‌یی ایجاز ایتدی
الامان اول الامان دلبرینك شعبده سی * رسن پرچمه طاقدی بزی جانباز ایتدی
سکه‌رك کبك کبی باشلایجق رفتاره * مرغ دل پرلرآچوب شوق ایله پرواز ایتدی
که‌چوزوب پرچمنی ایلدی افسون ایله مار * که‌سوزوب چشمنی جادوایله شهباز ایتدی
هله اوستادی اوجادونکهك صنعتله * نشلدی بیلدی نتدی نلرابراز ایتدی
ایلمش غمزه‌سی تعلیم فسون وارسه اکا * کیمنك باغلدی چشمن کیمنك باز ایتدی
نورس اوضاع سراپرده دکل عقلم آلان
نیلدیسه بکا اول غمزهٔ غماز ایتدی

*

بوشب اول شوخ بی باك اولقدر مست شراب اولدی
که کیم کوردیسه چشم مست ومخمورین خراب اولدی
کوزم پیمانهٔ خون اشك خونین بادهٔ کلکون
فغانم مجلس عشاقه آهنك رباب اولدی
طاغلدی زلف مشکینك قپاندی روی رنکینك
کل اوزره سرونازم ایشته سنبلدن نقاب اولدی
ثبات ایتمز دیمشلر اهل دانش نقشی آب اوزره
نیجه پس عکس رویك دیده‌ده نقش برآب اولدی
دیدم اول طرهٔ مشکینه کیم بندك کشاد ایله
اوکافرده کلوب رخسارك اوزره برحجاب اولدی
کوکل سودایه اویدی عاقبت زلفکله‌تل قیردی
یوزی قاره انکچون مبتلای پیچ وتاب اولدی

بوشب اندیشه اوصافك سراپاچکدی تحریره
مجرد قصهٔ زلفك مطول برکتاب اولدی
تب غمدن لبم دورنده خیمهٔ اوردی تبخاله
خیال زلف پرتابك اكا مشكین طناب اولدی
صاچك شوقیله چوق سرکشته چین وادیلرین کزدی
نه قانلر یوتدی مسکین نافه تاکیم مشکناب اولدی
اکرچه باندی کل اولدی وجودم مهر رویکله
ولکن عاقبت هرذره سی برآفتاب اولدی
فلك کردونمسه نورس مرادك اوزره اینجنمه
کیمی کوردك مرام اوزره جهانده کامیاب اولدی

*

قاشك بلمی بو کدی کمان ایلدی کندی * عشقك بنی رسوای جهان ایلدی کندی
کلدی که غم دفع ایده برجام ایله ساقی * اول قانلو دخی بغریمی قان ایلدی کندی
برسروه کوکل باغلدم اما اوده ای دل * صولر کبی اشکیمی روان ایلدی کندی
بوشب کلوب اول قاشی کمان بزمی وداعه * تیرغمه عشاقی نشان ایلدی کندی
نورس دیمیوب لاله کبی کیسه یه سرین
داغینی درونده نهان ایلدی کندی

*

دیر ایمش خالنه همشیره حبش پادشهی * آتشه یاقلیدر بچه سی اول روسیهی
کاه یا کاه قلیجدر اکا حیرتزده یم * که نیچون کج دوشرابروسنه بیلم نکهی
تیغ ابروسنه کوزکسدیره بیلمزدیرایکن * یوزبولوب باشنی کوستردی بنه خط سپهی
اختلاله دوشورر ظن ایدرم ملك فسی * مولوی زاده شکست ایلسه طرف کلهی
نورس اولدم قدموزونه میال نوله
اولسه کرسایه نشین قلم سروسهی

*

کوردی کوزسودی کچن کونلرینه برمهوشی * شمدی بن رسواسیم بیچاره دل محنت کشی
دل نیجه طاقت کتورسون سینه ده دلدارسز * قوش یواسنده قرار ایلرمی کرینسه اشی
قوی شکست ایتسون نه وارزلف سیاهك کوکلی * کافری برشب یاقار البته آهم آتشی

سدعنصردرجهات روحی مسدودایلین * نردعمرك داغ غمدر حاصلی چار وششی

هرنه افسون ایتسه رام اولمز اووحشی نورسه
حاصلی رام ایلمك مشكل اوشوخ سركشی

*

نیجه تاراج ایدرزلفی كورك دین ایله ایمانی
نه كافردركه حیران ایلمش یوزبیك مسلمانی

صاچكدن لاف ایدرسه نافهٔ چین بغری قان اولسون
دهانكدن دم اورسه غنچه چاك اولسون كریبانی

بن اول مور قناعت پیشه‌یم صحرای عزلتده
دكشمم ویرسه لر رحبه‌یه ملك سلیمانی

یقلدی ملك دل ظلم ایله هپ عدلیكه محتاجم
اكر سلطان عادل ایسه‌ك آباد ایت بوویرانی

لبك بوس ایلیم دیركن قاپلدی زلفنه نورس
دوشوردی ظلمته كندین اراركن آب حیوانی

*

عشق برشوخ سیه مسته می دوش ایتدی بزی * كه‌خم می كبی پرجوش وخروش ایتدی بزی
بویله دمبسته دكلدی دل طوطی وشمز * حیرت آینهٔ عشق خموش ایتدی بزی
كاسه كاسه بزه زهر غم ایچردی اما * كرچه دلسیر نوال لب نوش ایتدی بزی
كیمی كورد كسه صورار نافهٔ زلفن بزدن * آه اوكافر كیده‌رك نافه فروش ایتدی بزی
كاه سودایه صالوب كاه هوایه كیسو * عاقبت كندی كبی خانه بدوش ایتدی بزی
دلده غم دیده‌ده نم سرده هواسینه ده درد * كورمحبت نه فلاكتلره دوش ایتدی بزی

چكدی نورس دل آواره‌یی بیك قیدغمه
كرچه اول زلف سیه حلقه بكوش ایتدی بزی

*

كورمشلر كوزه‌لم سنده بووجه حسنی * مدعیلر نوله عیب ایلسه عشقكله بنی
اوده وار ایسه شهید مژهٔ شوخكدر * لاله‌نك یوخسه نیچون قانه بویانمش كفنی
عاشقك نار حسدله اریرمی جسمی * غیر ایله الفت ایدر كورسه اوسیمین بدنی
بند زلفكله بوكونلرده دكل الفتمز * چوق زمان اولدی كه‌بو بنده‌اوسودارسنی

هیچ ممکنمی خلاص اولمه صچك بندندن * کردن عاشقه بدك سلسله درهر شکنی
اسکیدی علت غم سینه‌ده سنده ساقی * کهنه صهبا ایله دفع ایله بو دردکهنی
طوتدی ماتم کوره‌لی سنبل اوزلف سیهی * یوتدی قان سیرایده‌لی لاله اوغنچه دهنی
سویله بوندەنه صوچم وار بنم ای رشك پری * او قدر اولدیکه کوز کوردی کوکل سودی سنی
دل بیمارم ایله بخته بکرز عینی * چشم بیماری تغافلده سیه‌لکده بنی
نورس اولمرتبه دلتشنه‌یم اول لعل لبه
که کورنجه صولانور اغزم اوسیمین ذقنی
*

بن اومرغ غم کیم شرار برقه‌یاقدم لانه‌یی * آشیان ایتدم سمندر کبی آتشخانه‌یی
عالمی سیر ایلدك کشور بکشور کو بکو * کورمدك خالی ظهور عشقدن برخانه‌یی
حرز دانش منع آسیب محبت ایلمز * عشق رسوا ایلمش کوردك نیجه فرزانه‌یی
رقت معشوقدن ارتار ملالی عاشقك * کریهٔ شمع ایلر افزون آتش پروانه‌یی
می پرست اولسمده معذورم که محکم ایلمش * جام ایله پیمانه‌می ایجاد ایدن پیمانه‌یی
فیض استرسك خرابات اهلنك طوت دامنن * بومثلدر کیم اکارلر کنج ایله ویرانه‌یی
مایهٔ جمعیت ای نورس پریشانلقده‌در
اکمینجه مرد دهقان خرمن ایتمز دانه‌یی
*

دیده تأثیر هوا شیفته حال ایتدی بنی * پرچك حسرتی بی صبرومجال ایتدی بنی
نیجه قان اغلمیم چشم صراحی کبی کیم * فلکك کردشی محتاج سفال ایتدی بنی
طوطیٔ ناطقه پردازك ایکن حیرت عشق * عکس ایدوب آینهٔ حسنکه لال ایتدی بنی
فلك آهمله یاقاردم سنی امانیده‌یم * برکمان قاشلی مهك مهری هلال ایتدی بنی
بونه آندر که ملاحتله نمکدان لبك * هندوی داغکش فلفل خال ایتدی بنی
اویله برحاله قودی سلسلهٔ زلفك کیم * کورن احوالمی دیوانه خیال ایتدی بنی
چکدیروب چلهٔ سختن بکایای قاشلرینك
نورس آخر الف قامتی دال ایتدی بنی
*

کل بوشب ای مه منور قیل بزم کاشانه‌یی * شعلهٔ حسنکله یاق هم شمعی هم پروانه‌یی
کاه ایکر کاه سیزلر بیلمزم کیمدر ندر * آشنای درد ایدن بویله دل بیکانه‌یی

بن دیمم سن کندلك انصاف ایت نیجه صبرایلسون * عارضك اوزره کورن آدم او مشکین دانه یی
تار مویك اولقدر باریکدر کیم ماشطه * کاکلکچون مورمژ کاندن ایتمش شانه یی
بادەویرمه زلفکی صالمه دل آشفته یی * آچه زنجیری بوشاندرمه امان دیوانه یی
ناوك تیرمژه‌لك چاك ایتدی سینه‌م اویله کیم * برحرامی رخنه دار ایلر حصار خانه یی
دانهٔ خال سیاهك ایتمه نورسدن دریغ
ای سلیمان ملاحت موره بخش ایت دانه یی

*

که سینه‌م ایدر چاك دل بغریمی کاهی * یاقرمی عجب آهم اودی بخت سیاهی
ایتمز خم کیسویه اثر نیلیم ای دل * برحلقهٔ زنجیری شکست ایتمیان آهی
قاتلکن اولور خطنه آدم ینه مائل * کویا که فسون حاصلیدر مهر کیاهی
بیلمم نه ایچون ایتمز اثر بند فراقه * پولاده بیله ایشلر ایکن تیر نکاهی
هریانمی تاتار غم الدی قنی نورس
بابل ایلنه آقن ایدن غمزه سپاهی

*

بز اوجم مشربلرز کیم سیرایچون میخانه یی * ایلرز آینهٔ عالم نما پیمانه یی
دل خم زلف شکنج اندر شکنج یارده * اول قوشه بکزر که ماراغزنده ایلرلانه یی
شاد ایدوب اغیاری ایلرسکده غمکین عاشقی * آشنادن باری فرق ایت سودیکم بیکانه یی
غیرتندن چاك چاك ایتزمی عاشق سینه سن * آشنا کوردکچه روز و شب صاچکله شانه یی
صورت زیباسنی کورسیدی اول مه پیکرك * اختراع ایتمزدی مانی چینده صورتخانه یی
دل خراب اولدقچه کسب فیض ایدر کورمزمیسن * پرتو خورشیددن پرنور در ویرانه یی
اولمسون نورس نیجه شیدای حسنك کیم رخك
مات ایدر کر برتجلی ایتسه بیك فرزانه یی

*

بحث زلفکله اوزاتدق بو کیجه افسانه یی * اکلدك بو قیل وقال ایله دل دیوانه یی
شمعه جانمی ویرر شوق محبت اولمسه * عشقدر تا بو یله بی پروا ایدن پروانه یی
کورمش معمورهٔ عالمده آیین وفا * ایلمش بوم اختیار انك ایچون ویرانه یی
بن اودم کیم عشق بزمنده قدح پیماایدم * اصماملردی هنوز بو نیلکون پیمانه یی
بن اومست لاابالی رند عالی مشربم * کیم دکشمم تاج جمشیده کهن پیمانه یی

هر نه رتبه اولسه لرده نشئهٔ میدن خراب * هم خرابات اهلیدر معمور ایدن میخانه یی
نورسا مضمون بولوب نظم ایلمك آسان دكل
تا بولور بیك غوطه یر غواص بردر دانه یی
*

یاقوت روان آتشیدر لعل ترآبی * سن سویله نصل ترك ایدهیم بزم شرابی
سیالهٔ الماسه عجب رغبت ایدرمی * مینای مطلاده كورن لعل مذابی
كتدكجه شن اولمقده اوی باده فروشك * بیك كره خراب ایلدیلر خانه خرابی
صوردم ندر اول نشئه كه روح ایچره رواندر * عرض ایلدی حرمت ایله ساقی می نابی
نورس اویومز مست می عشق اولان انجق
آیینهٔ مستیده كورر صورت خوابی
*

هجر كله كوزمدن عجبا قانمی بوشاندی * كیم جامه لرم بو كیجه هپ قانه بویاندی
آه ایتدی كوكل شمع رخكچون اوقدر كیم * پروانه كبی عاقبت آتشلره یاندی
بر كوشه ده اولشوخ ایله تنها می ایچردم * صوفی دخی بیلم نره دن كلدی یماندی
صوفی بوكیجه عشق ایله مجلسده اودكلو * مست اولدیكه ساقینك اباغینه قپاندی
ملك دلی هپ یقدی خراب ایلدی زلفك * كافر بو زیان ایتمه ده بیلم نه قزاندی
دشمن سوزینه اویدی احباسن اونوتدی * كیملر باقین اولشوخ جفا كاره براندی
وصف سر زلفی دل ایله مختصر اولماز
نورس قصه كس صحبتی كیم سوز پك اوزاندی
*

نه ساقی شاد ایدر كوكلم نه همم زائل ایلرمی * بلای عشق ایله زارم خوش ایتمز خاطرم برشی
فراقكله وجودم ناله دوندی ناله ایتمكدن * الم یتمزمی غم بتمزمی غم تاچند الم تاكی
نه كلدی باشنه بزم شرابك بیلم ای ساقی * دوكردف سینه سن پیمانه لرقان اغلر ایكلرنی
نه دولتدر كه برشب اولسم اولشوخ ایله لب برلب * كلوب ساقی دخی جام شرابی صونسه پیدرپی
تو كنمز كیتمك ایله پك ككش صحرای غم نورس
انی جام شراب ناب ایله ایتمك كر كدرطی
*

صون جام باده دیكمه ساقی یساغنی * بزمه كلورسه محتسبك قیر اباغنی
كر دلبنده كی خط ترده نهان ایمش * آب حیات خضردن الدم سراغنی

ایتدم فتیل کبی یکمی روغن اشکمی * تا روشن ایلدم شب هجرك چراغنی
ترك ایتدیردی سنبله سودای زلفکی * کورسیدی لاله سینهٔ چاکمده داغنی
ایام عمده عاشقه صهبا حلال ایمش
بوالدم کتاب عشقده نورس مساغنی

*

سودی برسروکل اندامی دل شیدا یکی * اولدی شور عشق ایله شهرت بولوب رسوا یکی
قوللانور طورنو اول تازه محب کهنه یه * نیلیه‌یم بیلم محبت اسکی استغنا یکی
بن محبت نولدیغنی بیلمزدم اول آه کیم * باشمه برزلف اوجندن کلدی بیك سودا یکی
اسکیوب دلده قیامشدی فساد پرچمی * آچدی قال وقیل خطی بشقه برغوغا یکی
اسکیدن پروانه‌یه کاهی اجردی رحم ایدوب * نخوت حسن ایلمش اول شمعی بی‌پروا یکی
اولی برخسرو شیرین لبه فرهاد ایدم * الدی عقلم شمدی مجنون ایتدی برلیلا یکی
خیلی دمدر ماجرای اشکمی هرکس بیاور * ایتدم سیل سرشك چشممی اجرا یکی
نظمی بویله پاك ایکن نورس جناب سیفنك * کیم یازار لوح خیال وفکره برمعنا یکی
آتشه یانسون متاع کهنهٔ اشعار کیم
دولت آباد هنردن کلدی برکالا یکی

*

کیم ایتمز آرزو کوروب ای ماهرو سنی * ممکنمی آدم ایلمامك آرزو سنی
که کعبه کاه میکده که خانقاهده * ایتمکده جستجوی کوکل کوبکو سنی
قیرمازدك اولقدر سکا قالسیدی دللری * غمزه کدر ایلیان بوقدر فتنه جوسنی
اقرار ایدردی ذرهٔ ناچیزك اولدیغن * برکون کونشله ایلسه‌لر روبرو سنی
عکس قدك دكل طولاشان چشم زارده * آواره‌ك اولدی سرو ارار جویجوسنی
هیچ یوق ایکن کورن سنی ای بت عجب بوکیم * هرکس براوزکه بولده ایدر جستجوسنی
ال چکمه ارزو کشیٔ چشم یاردن
نورس خراب ایدرسه ده بو آرزوسنی -

*

وصاله سعیدن محصولمز درد فراق اولدی
امید لذت دیدار داغ اشتیاق اولدی
فراقك چوق کوروب تلخ ایتدی کام کامن انجامی
اکرچه شربت وصلکله دل شیرین مذاق اولدی

ستم یتزمی ای چرخ فلك کیم جور دورکدن
کسلدی غیری صبرم طاقتم محنتله طاق اولدی
دیار سینه معموری خلوص قلب ایدی اول
هجوم جیش غمله شمدی پامال نفاق اولدی
امله کلدی نورس آمده لکن شماتتدن
ینه دوندی اسفله عازم سمت عراق اولدی

*

کیم چکر محنت هجرانکی بندن غیری * کیم ایدر جور وجفا عاشقه سندن غیری
چاك قیل لاله کبی سینهٔ محزونمی کور * وارمی برشی کوزلم داغ کهندن غیری
کیمی کوردم ایسه عشق ایله اغلر کوردم * کورمدم بر کولن اول غنچه دهندن غیری
روی محبوبدن اوزکه بکا دونمم یوزیمی * اوله مز کعبه بکا وجه حسندن غیری
جانمه کار ایده یور طعنهٔ ارباب غرض * غیری یوق چاره بکا ترك وطندن غیری
نرده اولسق یریمز کوشهٔ غمدر نورس
عاشقه یرمی دوشر بیت حزندن غیری

*

اکانور دل خم کاکلده کلال اولسه دخی * پیچ و تابینی تخیلده شکال اولسه دخی
چونکه یوق نقش وفا ترجمهٔ حالنده * از براتمم ورق کلده ماکل اولسه دخی
اعتراضن کسه مز ینه زبان خارك * تیغدن خامهٔ بلبلده مقال اولسه دخی
تیغ ابرودن امل رشته سنی قطع اتمم * قدخامه م بوتأملده هلال اولسه دخی
انحطاط ایله اولور محو علو همت * ایچمه می بزم تنزلده حلال اولسه دخی
آبرو دوکمم ایکی ساغر ایچون ساقی یه * عین سمدر قدح ذلده زلال اولسه دخی
باقه یك نانه دونانك امید اتمه صقن * لقمهٔ ذلی تناولده نوال اولسه دخی
یاراکر سفله مزاج اولسه چکلمز نازی * طورمم آغوش تسافلده وصال اولسه دخی
فرضدر عاقله هرشیده تأنی نورس
اعتقادمجه تعقلده عقال اولسه دخی

*

کورسه بو حسن ایله هر کیم اومه خوروشی * ظن ایدر یریوزینه ایندی سپهرك کونشی
حور فردوسی اکا بن نیجه تشبیه ایدیم * کاسه رضوان دخی بالنفس انك اولمز اشی

تار زلفن اوزادوب خط تلغراف کبی * اوروپا ایله خبرلشمسده خال حبشی
دوشمین سلسلهٔ زلفنه برسنك دلك * نه بیلور حال پریشان دل دردکشی
لرزناك اولدی بدن زلف سیاهك کوریجك * خافت الروح من العقرب والقلب خشی
صورلبن آب حیات ایسه مرادك یوخسه * ذوق این می نشناسی بخدا تانچشی
اکلامق ایستر ایسه ك صوفی بی می صون نورس
هرکسك نشئهٔ میدن بیلنور غل وغشی
*

اولماسکن دها مسوده هوا ترجمه سی * چین زلفکده مقیددی خطا ترجمه سی
قرارکورسه کر آینه ده خوی کرده رخن * کل رونده عرق صانکه حیا ترجمه سی
اکدیرر رنك لبن حمرت چشم مستی * اوقونور حکمت عیننده شفا ترجمه سی
یازدی برشرح موجه اکا خطك یوقسه * هیچ اوقونمازکبی قالمشدی وفا ترجمه سی
فتنه مجموعه سیمی نورس اوآفت بیلم * غمزه سی شرح فسون زلفی بلا ترجمه سی
کل اوقو بزم محبتده دعای قدحی
کاظم اولسون دیر ایسك نشئه دعا ترجمه سی
*

دیدی وارمی حسنه ثانی دیدم بریا ایکی * دیدی کیملردر دیدم شیرین برلیلا ایکی
دیدی کیمدر تشنه کام آب حیوان لبم * دیدم ای عمر کرامی خضر برعیسا ایکی
دیدی کیمدر شوق رخسارمله دائم اغلیان * دیدم ای کل جویبار دیده بردریا ایکی
دیدی کیمدر آرزوکش شیوهٔ رفتارمه * دیدم ای سرو ملاحت سدره برطوبا ایکی
دیدی نورس حسرت خالمله کیمدر داغدار
دیدم ای رشك پری بن بردل شیدا ایکی
*

کعبهٔ رونده بن برزلف عنبرسا ایکی * بنده شاه حسنه هندوزاده برترسا ایکی
درس نازه ایده لی آغاز اوطفل ساده لوح * دیرکورن بالا وابروسن الف بریا ایکی
که مقید زلفنه که مبتلادر خالنه * نیلسون عاشق اولنجه باش برسودا یکی
ایکیمزدن اوزکه هیچ رسوا اولان یوق عشقله * خالنك آواره سی بن بردل شیدا ایکی
قد وخدندن قیاس ایتدم که باغ حسنده * نابت اولمش سرورعنا برکل حمرا ایکی
حربه حاضرکن نکاهی چکدی صف مژکانیده * نیلیم بیلم که اولدی برایکن غوغا ایکی
صنعمز اولدی دامنه سیل دو چشم عاقبت * کارمشکلدر مصب کراولسه بردریا ایکی

تشنهٔ دردائم دوچشمم چشمهٔ خون دله * یعنی دشت آرزوده جوی برجو یا ایکی
حضرت فهمی یه اعجازهنرده یوق نظیر
بردر اولمز سحر ایله نورس یدبیضا ایکی

*

معنیٔ گفتار بردر اولسه ده گویا ایکی * مشرب وحدتده اولمز قول بر معنا ایکی
اولمه ظاهر بین کاولور ظاهر نظرده اختلاف * لامحاله اولسه کر منظور بر بینا ایکی
ایلمز میل دوبینی چشم اهل اتحاد * برکورر مجنونی عارف اولسه ده لیلا ایکی
خواه چشم یاره میل ایت خواه صورلعل لبن * نشئه ده اولمز تخلف اولسه ده صهبا ایکی
ذات واحددر حقیقتده معادلطف وقهر * برمحیطك موجیدرهب اولسه ده دریا ایکی
روح وقلبی ایتمش استیعاب صحرای بدن * ایشته بوسردر کدیرلر دشت بر پهنا ایکی
پرده در نورس تجلی یه ظهورقبض وبسط
نیلسون سالك اولنجه راه برصحرا ایکی

*

کیمدر کورن اوماه لقانك وفاسنی * تمزمی ای کوکل نه چکرسن جفاسنی
ایش انده درکه آدم اولان کندینی بیله * کیم بیلمز ایسه کندینی بیلمز خداسنی
آزاده در اوسرو سهی قید باردن * حصر ایلمش نمایشه نشو و نماسنی
عرض جمال ایدرمی اومهپاره هرکسه * خورشید اسیرکزمی نظردن ضیاسنی
بزم شرابه غیری ایاق باصمسون قدح * کیم شیخ شهره کتمش اوقوتمش دعاسنی
نورس جناب کامله چون ایتدك انتساب
عصرك کتورمه خاطره بای وکداسنی

*

قامت یاره صفت موزون بر رعنا ایکی * مصرع برجستهٔ مضمون برمعنا ایکی
سوزعشقه غالب اولدی پیرلکاه آه سرد * نیلسون دل سینه ده کانون برسرما ایکی
رای ایدرلر قتلمی هم غمزه سی هم طره سی * بوالعجب برحال کیم قانون برشورا ایکی
دیدم ای کل عشقکه وقف ایتدم اشك چشممی * دیدی شاهد کیم دیدم جیحون بردریا ایکی
بوقله اغزك مقصدك بیری ایکیدن فرق ایسه * کورنور کرچه لب میکون براما ایکی
که سواد زلف که خال سیهدر رهزنم * نیلیم بیلم دل محزون برسودا ایکی
عزت وسامی یه نورس اولیجق پیرودیدم
حکمت واعجازه افلاطون برعیسا ایکی

کنج لبکده خال سیه برادا ایکی * یعنی حبش دیارنده ره برفضا ایکی
خطك که که بنفشه لنور که چنلنور * اثبات ایدرانی که کیه برنما ایکی
هر برباقشده ایلر ایکی فتنه آشکار * عادتدر اول پری یه نکه برخطا ایکی
کوکلمده اولسه خال کبی دانه چین نولور * اولسون قوملك حسننه شه برکدا ایکی
کوکلیمی یقدی یاقدی برآه ایتدیکم ایچون * اول شاه حسن وآن که کنه برجزا ایکی
رخساری کاه شعله لنور که علولنور * کویا سپهر حسنده مه برضیا ایکی
برخرقه برنمد یتشور مرد سالکه * یاقشمز اهل فقره کله برقبا ایکی

نورس دوزلفی دور زنخدانی الدی هپ
زنهار غافل اولمه که چه بر بلا ایکی

*

یتراوکرتدك آمه غمزه که غداره لکی * خالکه بنلکی مژکانکه خونخواره لکی
برتبسم ایله شکرشکن ایت لعل لبك * ایله طوطیلره تعلیم شکرخواره لکی
سرسری کشت وکذاری نه بیلوردی دل زار * پرچکدر اکا تعلیم ایدن آواره لکی
قیرسه کوکلم ایله بیك تل دخی اورمم یوزینه * اوسیه پرچه قالسون ینه یوز قاره لکی

چاره‌سز صبر ایده‌رز برکون اولور چاره بولور
نورس البته ویرن بیزه بو بیچاره لکی

*

نقد فضلی کوربنور ناسره سرمایه کبی * مبتذل ایتمیه حق کیمسه یی بی وایه کبی
ذله بادی اولور افراط تواضع البت * اایاغ التنده قالور خاکه دوشن سایه کبی
سربدر رخنه ویرن حیثیت الماسه * دشمن اولمز شرف ذاته فرومایه کبی
نیل اسباب معالیله سرافراز اوله‌مز * سلم واسطه‌یه یوز قومیان پایه کبی

مرکز فیضه چکر صاحبنی مایهٔ جهل
یوقسه شمنی‌یه دوشر نورس بی مایه کبی

*

چون سکا ایتمز اثر نیلیم ای رشك پری * کریهٔ بی اثری نالهٔ بی کار کری
قیرمه تل نافله زلف سیهی شانه لمه * قیلمه برقاتدها آواره دل در بدری
یالکز بنیم آوارهٔ خال سیهك * قیلمش آواره نیجه عاشق بی پا وسری
قان طولارسینهٔ مجروح روان ایلسم * دمبدم چشمهٔ چشم تره خون جکری

کل کل ای کل که کوروب بلبل شوریده سنی * چاك چاك ایلسیه پیراهن کلبرك تری
آهوی چشمکه دللر نیجه طاقت کتورر * صید ایدر بونکه نازایله بیك شیرزی
ایتمه غیری یتشور نورس مشتاقه ستم
یوقسه تعلیق ایدرم زلفکه آه سحری

*

نه چاره چاره سز اولدم دوچار عشق اوله لی * هزار محنته دوشدم هزار عشق اوله لی
خطك ظهور ایده لی قان اقر دو چشممدن * بولاندی سیل سرشکم بهار عشق اوله لی
غم ایتدی سینه می پرداغ خون اشکمدن * کنار دامن دل لاله زار عشق اوله لی
طاغلدی قالمدی اوضاع دادهٔ جمعیت * دوچار تفرقهٔ روزکار عشق اوله لی
اسیر سلسلهٔ نقش صورتز ناچار * بو کار کاهده صورت نکار عشق اوله لی
تحمل ایتمکه بار جفایی مجبورز * هوای عشق ایله بی اختیار عشق اوله لی
رقیبی فرق ایده بیلم حبیبدن نورس
دل غریب الدیار عشق اوله لی

*

نه دل آزرده ایدرسن ایکیده بردە بنی * اولمدم کافر آترسابچه سودمسه سنی
کشتهٔ خنجر مژکان سیهکارك ایمش * یری وار لاله نك آل قانه بویانسه کفنی
دوشورر شرم ایله بیك یوسفی زندان غمه * دوشسه کرچاه زنخدانکه زلفك رسنی
ویرمه زلفکده صقن خالکه یر اولمیه کیم * ضبط ایده برحبشی خطهٔ چین وختنی
جامهٔ نازایله میل ایتسەك اکر کلشنه سن * چاك اولور خار خجالتله کلك پیرهنی
قصدك المقسه نظام آلتنه اقلیم دلی * غمزه که یاور حرب ایت مژهٔ صفشکنی
آرزوی وطن ایتمم وطنم کویکدر * بدل ایتدم هوس کویکه حب وطنی
یانسه ده اغلاسه ده عاشق لوم ایلیه مم * طاش اوله قلبی مکر طعن ایده نك کوهکنی
خار حسرت اوقدر جانه کار ایتمش کیم * بلبل آتشده یاقار بولسه اکر کل دکنی
بن فقط باش قومدم مهلکهٔ عشقکده * پرچك چکدی کمنده نیجه سردن کچنی
نورسك قید خم کاکله در میلی مدام
خوش کلور عاشق دیوانه یه سودارسنی

*

دوشدکمی آه اوطرهٔ دلکیره سن دخی * اولدکمی بسته ای دل اوز نجیره سن دخی
نه او پمکه نه قوقلمغه رام اولور رخك * کتدکچه بکزه دك کل تصویره سن دخی

کار ایتمز اولدی نالەلر ای کریهٔ سحر * امداده کل فغانمی تأثیره سن دخی
ای دل امید کس اوقاشی یادن اوممه لطف * کسدیرمه کندیکی کل اوشمشیره سن دخی
کشمیر شالن اورتنوب ایلرخرام اوشوخ * کیت ای خیال باغلان او کشمیره سن دخی
ای شهردل خرابەسی اولدکمی عشقنك * کیردکمی واه اوقبضهٔ تسخیره سن دخی
حکم قدرده قال کاوله جقسن نهایتی
نورس ربوده شیوهٔ تقدیره سن دخی
*

نیچون جبر ایلرسن برنظرله قلب مکسوری
طواف ایتسك نولور برکره کافر بیت معموری
صف حرب اوزره دیزمش عادتا مژکانی اول آفت
صانورسك طاورانوبدرسونکویه ششخانه طابوری
اکر حور اولسه ده عطف نکاه التفات ایتمم
کوزم چقسون اکروارایسه سندن اوزکه منظوری
تصور ایتمش البت دودآه وآتش سینەمی
بوشکل ووضع ایله ایجاد ایدن استاد واپوری
جبوری ١ برکوزی آهو کوزل مجبوریدر کوکلم ١ برقبیله اسمیدر
عجبمی قیلسه آهم نافه زار اطلال خابوری ٢ ٢ برنهر اسمیدر
شکست ایتمکدن ایلرمی حذر پیمان عشاقی
نیجه پیمانه قیرمش بزم میده چشم مخموری
قالیدی کندینه لیلی ایچون دوشمزدی صحرایه
بلاکشلکده طوت معذورنورس قیس مجبوری
*

تار تار ایلیوب افسون ایله کیسولرینی * صالدی شهبازدلی صیده پرستولرینی
شمدی بی غالیه بیك غائله آچمش خلقه * وای اکر غالیه سا ایلسه کیسولرینی
بیلمیز لشکر تاتار میدر تارلری * صالدی صحراره پرچم ختن آهولرینی
طوتمیك زلفنی اللهایچون اولسون یوزده * قومیك کعبه یه آتشکده هندولرینی
کوزلرن باغلدی خلقك او بلالی کوزلر * سورمه لی چین ایلنه سرمه لی جادولرینی
باغبان بلبله قوقلاتمدی برکره کلی * یولنه قیلدی روان نافله کوزجولرینی
ایلرم طبع کج اندیشه تعجب نورس
طوغریلقله اوکیم دیرخم ابرولرینی

یاندی هزارك آتش حسرتله لانه‌سی * كراولسه سوز نالك عجبمی ترانه‌سی
البته برق عشق یاقر مرغ عاشقی * مصنوع دست جاذبه در آشیانه‌سی
هپ كریهٔ هزاره كار غنچه آه اكر * طوتمازسه بلبلك كلی آه شبانه‌سی
رسوایلقله شهرهٔ عشق اوله‌لی كوكل * مجنونك آدی یوقدر اوقونمز فسانه‌سی
هركس بر اثر براغوب كتدی نورسك
برآهی قالدی داغ محبت نشانه‌سی
*

سینه‌مده كرمؤثر بردود آه اولیدی * رخساریكی یاقردم كركوكده ماه اولیدی
اول سنك الكدن شكوایه بن كیدردم * عالمده عاشقانه برداد خواه اولیدی
زلفك كورنلرك هپ بختی سیاه اولورمش * تك زلفكی كوریدم بختم سیاه اولیدی
اولمزدی قلب محزون تابو یله زار ومجنون * چشمك قیلایدی افسون زلفك پناه اولیدی
الچكدم ای وفاسز وصلك تمتعندن * رو یكه باری بنده تاب نكاه اولیدی
قصد ایلمك رقیبه كویكده پك كنهمش * بن خصم اولدیریدم قوی بر كناه اولیدی
خطك حبش قولیله آسیدی فس دیارین * زلفك سواد چینه تك پادشاه اولیدی
عمرم ایچنده سندن كربز وفا كوریدم * راضی ایدم غمكله عمرم تباه اولیدی
كوچمش مراده ارمك نورس وفایولندن
ای كاش كوی یاره بربشقه راه اولیدی
*

اوله‌مز عقله اویان حسنله آنك دلیسی * اوكرن ای دل انی بندن بنم آنك دلیسی
بن فلاطونی بكنمز ایدم اول لكن * ایده‌یور شمدی بكا خنده جهانك دلیسی
دلیدر ظن ایدوب الدائمه جهان خلقنه كیم * عاقلی الداده یور شمدی زمانك دلیسی
عاشق اولسق دخی برلیلی یه مجنون اولورز * اولمیز هربت بی‌نام ونشانك دلیسی
قیسه عاشق دیه‌نك عقلنه نورس كلرم
نه‌بیلور قاعدهٔ عشقی یابانك دلیسی
*

عجب یاندقلرم عشقیله نقل ایتسم ایناتمزمی * قانم ایچدیكنه آند ایچسم اول جلاد قانمزمی
ایشتسه سرو رفتارن نثار ایتمزمی هپ وارن * اكر كون كورسه رخسارن ضیاسندن اوتانمزمی
بنی قیلمزنه ندر بو اسیر حلقهٔ كیسو * مكر اول كوزلری آهو بنی دیوانه صانمزمی
باقنجه روی جانانه كلورصو چشم كریانه * شعاع مهرتابانه باقان كوزلر صولانمزمی

اوصاندی دل تغافلدن جفا آشدی تحملدن * عجب زنجیر کاکلدن بو دیوانه بوشانمزمی
جفاسن کون بکون مز دادایدر اول غمزه‌سی جلاد * وفادن ایلرمی یادانك هیچ قلبی یانمزمی
نه بو آه وفغان نورس او کافردن امیدك کس
اوصاندی ناله‌دن هر کس سنك کوکلك اوصانمزمی

*

ناله‌می سوز دل ایله سوز نالك افغانمی * کیت بوشب اکلندر ای آه سحر جانانمی
صاقلرم داده اتلدجه ملامت طاشنی * ایلرم ترمیم انکله کلبهٔ احزانمی
آلدی سیلاب کدر هر یانمی نتسم عجب * نیله دیکدیرسم سرشك دیدهٔ کریانمی
جانمی جانانمك دیدارینه نذر ایتمشم * آلمه یارب جانمی کوسترمدن جانانمی
اولقدر لبریز در شوق لبی سینه‌مده کیم * می جوشار چشممده تحریك ایلسم مژکانمی
بنده تأثیر ایلدی سوز جنون شول رتبه کیم * نالهٔ زنجیر صاندی ایشیدن افغانمی
ایلمه نورس طبیب دهره عرض احتیاج
یینه اوزدردم بیلور بیلسه بنم درمانمی

*

مشکبیز اولدی ینه اهل هوانك خبری * عجبا کوینه‌می دوشدی صبانك کذری
صالدی آتش دله تأثیر صفیر بلبل * آشیان سوز جنون اولدی صدانك شرری
دیده دن آقسه قان ایتمز اثر ناولك آه * شفق خون جکر در بو دعانك سحری
ایشیدیر دمکه کوزللرده وفا وار انجق * شمدی بیلدم که یوق انلرده وفانك اثری
نقد دل ویرله مز هر کوزلك جذبه سنه * مایه سینه کوره در کاهربانك دکری
بو الهوس دائرهٔ تنك طمعدن چیقه مز * تا در منعمه در مرد کدانك سفری
رشتهٔ عشقه سزا وار دکلدر نورس
در کاذب کبیدر اهل ریانك کهری

*

بن اول بلبل دکلیمدم که نالم هپ سنکچوندی
کلم غنچه‌م بنفشه‌م سرو ولاله‌م هپ سنکچوندی
سکا وقف ایلمشدم وارم ای مست می نخوت
شرابم ساغرم باده‌م پیاله‌م هپ سنکچوندی
خیالك اولمسیدی ماهه آهم هاله ایتمزدم
سنك مفتونك ایدم ماه وهاله‌م هپ سنکچوندی

رخکدی اشك چشمم ایلیان برك كلـه شبنم
هزار عشـق ایدم کلبرك وژالهم هپ سنکیچوندی
سزا میدی بنی قیرمق بن اول نورس دکلیدم
که عمرم حاصل پنجاه سالهم هپ سنکیچوندی

*

بنده دل یوق کیم مدارا اولسون قبوله پندیکی * یورمه ای ناصح عبث بو یولده کندی کندیکی
باکه اول لعل بدخشانك تماشاسی یتر * ایتمم ای هند آرزو دور لبکده قندیکی
یاردم ایلرمی عجب فریاد شب آه سحر * کاسم ای زلف سیه چوز سم المه بندیکی
بن نبات مصره تبدیل ایلمم شهد لبن * سن چال ای شهر بخارا باشکه خوقندیکی
ایچهیم صهبا دیو نورس یمین ایلر ایدك
عشق برباد ایتدی کوردکمی نیجه سوکندیکی

*

باشدن چیقوب صاچك بنه دیوانه لر کبی * بیك چاك آچدی سینه مزه شانه لر کبی
بن آشنای صادق ایکن هیچ روامیدر * ایتـمك بکا معـامله بیکانه لر کبی
بیلم لبکمی یوقسه دو چشمکمیدر سبب * جوشمقده سینه لر بنه خمخانه لر کبی
یاد ایت نولور او شبلری کیم دور ایدر ایدم * اطراف شمـع حسـنکی پروانه لر کبی
نورس فسون چشمنك آثاریدر بو کیم
دللرده قالدی سوزلرم افسانه لر کبی

*

مستزاد

نورس المم عشقك ایله سوخته جاندر	بی تاب وتواندر
جولر کبی دائم کوزینك یاشی رواندر	پك حالی یماندر
زلفکدر ایدن هر کسك ایمانی غارت	تعریفه نه حاجت
هر کس بیلور اول کافری مشهور زماندر	معلوم جهاندر
شکر صاچیلور مجلسه شیرین سخنکدن	نوش دهنکدن
بیلم لبـك ای مغبچـه یاقوت رواندر	یاقوت رواندر
صوردم دیدیلر لعل لبك آب بقـادر	بیماره شفـادر
لکن عدم آباد دهـانکده نهـاندر	بی نام ونشاندر

آيينهٔ رخساره‌یكه ممكنمی تماشا — ای لعبت زیبا
كیم رویكه نظاره سنك آفت جاندر — هم عقله زیاندر

(دیكر)

آه ای كل تر غنچه دهن تازه جوان آه — ای سرو روان آه
ایتدك نیجه بیك یاره آچوب بغریمی قان آه — ای قاشی كمان آه
نتدم كه بنی آتش هجرانه دوشوردك — زندانه دوشوردك
یاقدك جكرم ایلدك اشكیمی روان آه — حال اولدی یمان آه
فریاد كه عشاقك اولوب دشمن جانی — آشوب روانی
جور اوقنه ایتدك هدف ای قاشی كمان آه — ویرمادك امان آه
افسوس كه هیچ كورمم اثرسنده وفادن — خوف ایله خدادن
بیهوده ایمش ایلدیكم آه وفغان آه — هرآن وزمان آه
صحرایه صالوب نورس آواره بی آخر — مجنون كبی كافر
قیلدك انی عشقك ایله رسوای جهان آه — بی نام ونشان آه

*

ای آصف فرخنده شیم داوردریاهمم آوازهٔ لطفك بتون آفاقده مشهور در اوراقده مسطوردر اسلافكه اخلافكه فائقسن اصول نسق ونظمده اقرانكی سابقسن اوائلده اواخرده اعالیده اكابرده نظیرك كورنی كورمدم الله بیلوركیم دیرایسه عقل وكیاستده فلاطون سكا بكزر قلمم بوسوزی انكارده عرض جدل ایلر نیجه بكزتسون ارسطو وفلاطونه افندم سنی آدم كه فراستده بری انلرك اولمز سكا توأم هله نادر بولنور عصرده ثانی سكا بیلم بونی آنی بومقالاتی قبول ایلمیان وارایسه میدانه بیورسون اثرخامهٔ اندیشه‌می كورسون آنی بیك درلو دلائل ایله الزام ایده‌یم نادر عصر اولدیغك اثباتده اقدام ایده‌یم جمله‌یه معلوم وعیاندركه سنك رأی رزینك خردآرای جهاندر قلم وسیف بنان وكفكه بسته میاندر ایده‌لی كهف امان انمله‌ٔ لطفكی خامه قلمن قیردی عطادر دوشوب اندیشهٔ خامه كوره‌لی سیفكی مریخ ادبله قلجن قویدی نیامه هله آثار پسندیدهٔ مدحك بوحوالی‌یه شرفبخش اوله‌لی نامیهٔ لطفك ایله جسم جهان جان بوله‌لی هركیمه اولدمسه مصادف بوحوالیده لساننده سنك وصفكی دائر اثر لطفك ایله خلقی بتون حامد وشاكر كوروب اخلاص ایله لوح دلی آراسته طومار زبانی دخی انواع ستایش ایله پیراسته ایتمش ایدوكمدن بووقوعات عبودیتی قاچ كره بیان ایتمكی قورمش قلم ودفتره دفعاتله ال اورمش

ایسه‌مده بومثللو فقراتك دهن خامه ایله عرضنی عن غیر سبب معترض طور ادب عدایله
کیفیت اخلاصمی توضیحه مقالات عبودیتی تصریحه جسارت ایده بیلمز ایدم انجق
بو حوالی اوقدر مدحك ایله طولدی طوامیر وصحف زیور وصفك ایله پر اولدی که هر کس
سنی انواع ستایش ایله یاد ایتدی خلوص دل ایله خیر دعا ایتدی خلاصه شب وروز
ایده‌ایده مدحکی کوش آب روان پرور اوصافکی نوش ایلدی آثار ارادت دل مشتاقی
بی صبر وقرار ایتدی می شوق وطربله قدح سینه‌می سرشار خصوصیله بو کره دخی
بامجد وشرف مسند عالی سپهداری‌یه زیب افکن اولوب ذات مشیریلری احکام
جنودیه‌یه زیور ویره‌لی رأی رزینکله نظام ونسقه فر ویره‌لی طولدی ممالك بتون
آواز بشارتله آچلدی کل امید جهان نفحهٔ بهجتله هله چاکر احقرلرینك کوکلمی
اول رتبه فرح قاپلدی کیم اولسه عطارد نه فلك لوح وقلم شرح ایده‌مز
منشئ اندیشه مقالات مباهاتمی درج ایلیه‌مز صفحهٔ تعریفه مسراتمی المنة
لله تعالی وتقدس که فلك دوندی مراد اوزره فرح نقشنی رسم ایتدی قدر لوح
فؤاد اوزره همان حضرت حق مرکز اردوی فلك جیش کواکب ایله اولدیغی
مزین قیله خورشید کبی اختر اقبالکی روشن ایده هر امرده مولا سنی توفیقنه
مظهر نه‌ایشه باشلار ایسه‌ك یاور لطف صمدانیه سنی ایلیه رهبر نه‌دیسم هر نه بیان
ایلسم اوصافکه دائر کور یرم کلك هنر پیشه‌یی قاصر بو جهتله قلم نطقی خموش
ایتمکه سعی ایتمش ایسه‌مده از شوق وسرور اشهب اندیشه‌یی سرکشلکه مجبور ایدوب
او لبابده یعنی صفت جام عبودیتی اشرابده منعی قلمك خیلی کوج اولمغله ضروری
اوله‌رق عرض خصوصیته اولدم متجاسر املم بخشنی شرح و بیانه متبادر بودر
احسان عمیمکدن امیدم که بو معرضده ظهور ایتمش اولان جرم وقصورم مدد
لطفك ایله عفو اولنوب تفرقه‌دن قورتیله اسباب حضورم اکر اولمز سه معین یاور لطفك
بکا ایلربنی طابور المم بر آلای افکاره ملاقی قالورم محبس اندوهده باقی کرم ایت
مرحمت ایت نورس محنت زده‌یی لطفك ایله ملتفت ایت ناوك دردغمه آماجم
انکیچون اثر لطفکه محتاجم الم ایرمز ایسه دامن انصافکه برقاتدها محزون اولورم
بلکه فلاکت ایله مجنون اولورم یأس وکدر جانمه کار ایتدی الم جان ودلی زار
ونزار ایتدی رواکورمه که مأیوس اوله‌یم سوختهٔ آتش افسوس اوله‌یم چونکه
بو چاکرلری او نبرسنه‌در خطهٔ بغداده دلسوختهٔ محنت اولوب کاه حرارت کشیٔ
صیفنه مأمور که آلام ملال آورسامی ایله رنجورم امل شیشه‌سی اشکسته امیدم یولی

بسته بو فلاکتله برابرینه بر آن ره اقدامدن ایرلمیوب اجرای صداقتده وجودم تلف آسایشمی ناوك صبره هدف ایتدمسه ده بو آنه دکین خدمت مسبوق عبیدانه مه بر حسن مکافات کوکل دردینه آثار مداوات ظهور ایتمدیکندن امل رشته سی شمشیر تعافلله کسلدی اثر سیل کدر ذوق وفرح نقشنی سلدی نیچه بر صبر ایده یم کسر دلی کاشکی وبلکه ایله جبر ایده یم بونجه زمان مرکز خدمتده ثبات ایتمشیکن صدق ایله غیرت یولنه صرف حیات ایتمشیکن آخری لایقمی که محروم اوله یم علت حرمان ایله مهموم اوله یم یوخسه مروتمی که نورس کبی بر منشیٔ ماهر هنر وفضل ایله آراسته بر شاعر ساحر اوله پامال مذلت قاله اقطار عراقیه ده مسجون ملالت ایدرم حالمی ایماسکای آصف یکتا که سنك نورس بیکس کبی افتاده لره یار ومعین اولدیغك انصافده بی مثل وقرین اولدیغك آفاقه کونش کبی عیاندر دل دریا صفتك لجهٔ انصاف ایله مشهور جهاندر قلمی واسطهٔ راز ایدرك حال دل زاری بیان ایلدم احوال پریشانی عیان ایلدم اولبابده فرمان ایله احسان سنکدر

ای آصف دلجوی وملك خوی وفلك بزم قدر عزم که نامك اوله لی نقش صحائف اثر مدحك ایله عالمه نشر اولدی لطائف نه حکایت ایده یم حاتم طیدن نه روایت قیله یم خسرو وکیدن که شیوع اثر شهرتك اولمش سنك ای داور فرخنده شمائل صفت همت ایله ناسخ آثار اوائل کف احسانکه کر بحر دیسم عین خطادر کهر رأیکه مرآت دیسم مهر ضیا پرورہ اسناد عمادر نوله دریا که کف همتکه بکزه یه انك جریانی ندر آینه که تشبیه ایده یم رأیکه انی اوله مز همصفت ایوانك ایله بزم کیان مرتبهٔ شایعهٔ برمکیان چکدی قلم شهرت اسکندره عزمك مه وخورشیدی خجل ایلدی آرایش بزمك دیریلوب ایلسه لر عودت اکر آصف وحاتم اوله مزلر ینه تدبیر وعطاده سکا نوأم سنی انصاف ومروتده فرید ایلمش الله مقام کرم ولطفکه اندیشهٔ عالی بوله مز راه هله عقل بشر مرتبهٔ همتکی حصر ایده مز دبدبهٔ شهرتکی قصر ایده مز همتك احسانه شروع ایلسه کافی اوله مز ماحصل ابرومطر رأیك اکر اولسه سنك نورفزا خیره قالور شمس وقمر مرکز فضل وهنر دائره سن قرهٔ عقل وخرده باصره سن مسند عالیٔ صدارت سکا شایسته در ای صدر وزارت سنی اقرانکه امثالکه فائق بیلورم شیوهٔ لطف وکرمی شانکه لایق بیلورم چون که رشید الوزراسن شرف ذات ایله فخر کبراسن فقرات همتك زیور دیوان دولدر کلمات حکمتك زیب طوامیر ملالدر کهر معرفتك کوزلمش انجمن دانشه

آویزهٔ حکمت اثر معدلتك رابطهٔ دائرهٔ مرکز همت نیجه وصف ایلسون
خامهٔ طبع شعرا کلك زبان ادبا لطفکی کیم هر کیمه اولدمسه ملاقی
شعرادن کیمه اولدمسه مصادف ادبادن قلم طبعنی مدحك ایله آراسته کوردم
صدف سینه سنی کوهر وصفك ایله پیراسته کوردم هله نورس که زبان وقلمی
ماشطهٔ شاهد رعنای سخندر اثر غالیهٔ خامه سی قیمت شکن مشك ختندر بتون
اسباب کمال وهنرن ماحصل وماحضرن مدحکه صرف ایلمش اوصافکه
وقف ایلمش الله بیلور بر نفس احسانکی یاد ایلمسه کوکلنی انك ایله شاد ایلمسه
حزن وکدر راحتنی منسلب ایلر الم آسایشنی منقلب ایلر ایده مز حاصلی بر آن
اثر لطفکی نسیان اوله مز مقتدر اندیشه سنك لطفکی تعریفه کف رأفت
واحسانکی توصیفه اکر پایهٔ افلاکی خرد ایلسه سلم اوله مز مرتبهٔ قدر یکه
محرم نه ایدهم آه که بازیچهٔ ایام ستمکار کج اطوار که دور ایتدی بنی فیض
حضورکدن امیدوارلم شمعنی قطع ایلدی نورکدن انکچون کوزیمك یاشی رواندر
شب وروز آتش حسرتله ایشم آه وفغاندر نیجه بر کشور بغدادده اقلیم غم آبادده
بیکس قالهیم کنج ویروب رنج آلهیم نافله وحشیلر ایله رام اولهیم قیس بلاکش کبی
کمنام اولهیم غیری یتشمزمی فلاکت که دل سوختهده قالمدی طاقت قلم
ودفتر وانشا وغزل قندهٔ حدیث فرس وبادیه وبحث جمل قنده یازق نورس
شیدایه ندیم سخن آرایه که کلزار صفا وطربه بلبل ایکن غالیه سای
سمن وسنبل ایکن اولدی مغیلانکدهٔ بادیهٔ محنته دوچار کمند غم وحرمانه
کرفتار نه جسمنده نشان رسم بقادن نه فؤاد نده اثر نقش صفادن می کلکونه بدل
ایچدیکی هپ خون جکردر نی وعوده عوض آهنکی بتون ساز کدردر
بوم روتمی کهمنسوبك اولان بندهٔ صادق چمنستان صداقتده غزلخوانك اولان
بلبل عاشق قالهزندان مذلتده بیابان ندامتده رواکورمه که طوطی اوله
خاروخسه همدم زغن وزاغ صفالر سوره بلبل طوته ماتم سن او آصفسك افندم
که مراد ایتسه اکر همتك ایلرمس ایله آهنی زر ذره یی خورشید ایله همکوکب
ایدر قطره یی دریا ایله همشرب ایدر کورمامشم کیمسه یی کیم غرق یم عاطفتك
اولمیه سیراب نم مرحمتك اولمیه بالجمله جهان خواه غنی خواه کدا واسطهٔ
لطفك ایله مغتنم فیض وعطا دجلهٔ لطف وکرمك هر یکا سیال فرات همم
وعاطفتك هر کسه میال فقط نورس بیچاره که حسب القدر آواره قالوب یأسله
بو آنه قدر قلبی طولو دستی تهی باغری یانق بسته رهی هر کیمه کیتسه کیمه شرح

الم ایتسه غم اولور ماحصلی دامن مقصوده اتك ایرمزالی بخت سیه طالع بد قیلدی ره عیشمی سد قالمدی چاره‌م بکا خصم اولدی ستاره‌م سکا شکوا ایدرم بختم الندن فلك شعبده بازك جدلندن قپوکه یوز چویران اولمدی خائب منعم اثر لطفك ایله حاضر وغائب کیمه شکوا ایده‌یم قنغی قپویه کیده‌یم شمدی معین ضعفا سنسن افندم فلك آواره‌سی بیکسلره مأمنسن افندم غم ایله چکمده در روز وشبم دردتأسفله فزون اولمده در تاب وتبم حیف که بغدادده بیهوده چکوب عمر گرانمایه صالوب باشمه ابرغم وهمسایه نه راحت نه مکافات نه چاره نه مداوات بوآلام ایله ممکنمی جکر داغلامق دردایله قان اغلامق سینه نصل بوغم جانکاهه طیانسون دل مأیوس نیجه خواب ملالتدن اویانسون علم الله تماميله اکر درد دل زاری بیان حال پریشانی عیان ایلر ایسم آتش آهمله یناژلوح وقلم نطق وزبانم اولور آزرده‌ٔ غم هرنه ایسه شمدی بواندوه ایله اوقاتکذارم اثرصدمهٔ بخت بد ایله زار ونزارم ایریش امدادمه ای شمس عطا بدر جهانتاب وفا آصف جم دبدبه دستور فلك کوکبه کیم سندن اولور چاره اکر اولسه دلزاره سکا ایشته بیان ایلدم اظهار وعیان ایلدم احوال پریشانمی فریاد ایله افغانمی اولبابده هرحالده لطف وکرم اول آصف افلاك حشم داور برجیس خدم حضرت سامی همکدر

ای لطفی ایله کوکلی آباد ایدن احسانی ایله شاد ایدن الله یاور کیم اوله‌لی دور حضورکدن الم جانمه کار ایلدی غم کوکلی زار ایلدی همواره ایشم آه فغاندر کوزیمك یاشی رواندر غم حسرتله اولمز که سنی یاد قیلوب اغلمه‌یم آتش محنتله جکر داغلمه‌یم چرخ ستمکار بکا خیلی جفا ایتدی کرفتار عنا ایتدی امیدم بودر احسان عمیمکدن افندم که بومحنت زده‌یی نورس بیچاره‌یی پژمرده وآواره‌یی دور ایتمیه‌سن تلخیٔ هجران ایله شیرینی شور ایتمیه‌سن آه هزار آه که سنسز دل غمناکم ایله سینهٔ صدچاکمی کورسك نصل آتشلره یانمش نیجه قانلاره بولانمشدر امان ایله دلزاره برچاره‌که بیچاره غم دوری وهجران ایله رنجوردر افتاده ومهجوردر القصه فراقکله عراق اولدی مکدر الم شوقکله اغلادی قان دجله مکرر هله میزاب قلم شرح ایده‌مز حالنی آواره فراتك که باشندن جریان ایلین احوالی بیان ایلیه‌جك اولسه‌م اکر موج اسف عالمی هپ غرقهٔ سیل کدر ایلر شررشرح جکر سوزی دل آهن وسنکه اثر ایلر نیجه هجرانك ایله یانمسون ای کان کرم سینه‌سی اصحاب وفانك دلی ارباب صفانك که سنك شاهد

لطفك بتون اهل قلمك كوكلنى جلب ايلدى جذب ايلدى هب كنديسنه بنداتيدى
خم طرهٔ احسانى عشاقه كمند ايتدى كيمك حدينه دوشمش كه سكا حلقه
بكوش اوليه احسان ومروتده كه فيض كف لطفكيم بى ساحلى غرق عرق
شرم وحجاب ايتدى عنايتده يقلسون اوكوكل كيم اثر مهرك ايله منجلى اولمز
قوريسون اول سر بى فائده كيم كاسه سى انك مى عشقك ايله طولمز بنى لوم ايتسه ده
هر كس ايدهمم مهريكى ترك اى كل صدبرك كه بلبل كل ايچون هرنقدر خار
ملامتله جفا كورسه دخى ترك محبت ايدهمز بزم كلستان وفادن كيدهمز
ايشته قولك نورس بيكس دخى بلبل كبى بوى كل احسانكى اوزلر چمنستان
وفادن كله جك مژده يى كوزلر نه اولورسندخى اى باغ وفانك كلى كلزار
صفا سنبلى بركره هزاردل آواره مى لطفك ايله يادايت خبر وصل ايله شادايت
قنى اول دملرى يادايله كه پروانه صفت دائرهٔ بزم محبتده اوروب كنديمى شمع
رخ احسانكه بال وپريمى شوق دمادمله ياقاردم فلكك قصر معلاسنى آهمله
يقاردم ايدرم شمدى تحسرلر اواايام دل آرامه ولكن المايرمز چكرم آه و تأسفله
ولى دامن مقصوده اله كيرمز دلرم بار خدادن كه فلك مشعل انجم ايله اولدقچه منور
اوله سن خيرايله همواره خدانك كرم ولطفنه مظهر ايده حق خصمكى برباد يقلسون
اوى دشمنلرينك اولمسون آباد كه اليوم مروتده بولنمز سكا ثانى سنى فائق بيلورم
عالمه بيلم بونى آنى بلى اوصاف مروت ايله موصوف اولانك شبوه سى مقبول
جهاندر بوكا اثبات كركمز كه كونش كبى عياندر نه حكايت ايدهيم غيرى كه
سوز خيلى اوزاندى قلمك اغزى طوتشدى شرر حسرت ايله سينه سى ياندى
صوصه لم بحث دل غمزده دن كف لسان ايليه لم رازدل زارى عيان ايليه لم
شويله كه مستغنئ تعريف وبيان اولديغى وجه اوزره بوچاكرلرى برخيلى زمان
اولديكه اقطار عراقيه ده مأمور اوله رق خسته ومهجور اوله رق برنفس آرام
ميسر دكل آلام فلكدن غم واندوه وجفا كورمه ديم انس وملكدن فلكه نيلمشم
بيلم افندم كه بنى كونده بيك آلامه كرفتار ايده يور محنته دوچار ايده يور قالمدى
طاقت دل محزونده يوق صبره محل سينهٔ پرخونده فرياد ايدرم دورك النـدن
چكرم دمبدم اهل غرضك آه دلندن نيجه تخليص كريبان ايده يم آه نه تدبيرايله
بومشكلى آسان ايده يم حال عيان اولدى جكر درد ايله قان اولدى كوزم ياشى
روان اولدى كيمه يوزچويرم يانيجه سرمنزل مقصوده ايرم بن كيمه شكوايه
كيده م نيليه يم بوغم جانسوزى جكر دوزى كيمه سويليه يم قالمدى جسمده

تحمل املم رشتـه سنی کسدی بنم تیغ تغافل مع مافیه ینـه دامن صبره یاپشوب صـدق وفایه چالشوب خدمت مأمورهٔ معـلومه یی ایفـایه شب وروز وجودم تلف ایتمکده دل خستـه یی پیکان رضـایه هدف ایتمکده یم اما که الی الآن دل آرام مکافاته ملاقات پذیرای حصـول اولمدی تیراملم واصل آماج قبول اولمدی نورس نیچـه بردرد ایله وقـتن کچروب آه ایله عمرین بتروب غائله چکـسون فلـکك درد سرین نافـله چکـسون بومروتمی که ایلر الوب آغوشه مراد اوزره نکار املی شاهد مقصودی صفـالر سوره جنبشلر ایده بن غم حسرتله اوزاقدن باقه یم آتش اندوه ایله سینـه م یاقه یم آه ایده یم عمرمی کوتاه ایده یم سندخی آخر بکا برمرحمت ایله کرم ایت نورس محنت زده یی ملتفت ایله که بیلورسن بنم احوال پریشـانمی فریاد ایله افغـانمی بالله کر ایتمزایسـك ای مرهم دل دردمه چاره ایده رم دست تأسفـله کر یبـانمی پاره نه ایچون زار اوله یم قدر کلی بیلینـه خار اوله یم حالمی بیلر میسن اسرار یمی کشف ایلدیمی سکا دفعات ایله شاد ایلدکمی بنی تبشیر مکافات ایله لایقمی که سن عهده وفا ایتمیه سن قید جفـادن دل محزونی رها ایتمیه سن ایشته بن اولدم غم جانکاه ایله وقتم کچروب آه ایله یاندم ایکی کوزدن اقیدوب چشمهٔ خون قانه بویاندم دوشـه لی محنته جانمدن اوصـاندم نه ایده م کیمه کیده م آه الیمه کیرسـه ایدی دامنك ایلر ایدم اندوهمی بر بر سـکا تعداد خصوصیـله که بغداد غم آباده چکدکلریمی شرح ایده جـك اولسم اولور بصره کبی سینه خراب اشـك دو چشممده دخی جزر ایله مد حاصل اولوب سیله ویرر عالمی آب اویله یقلدم که مداین بکا نسـبتله خورنق کورینور کشـور ویران وجودم عدم اقلیمنه ملحق کورینور حاصلی مأیوس اولوب امیدیمی کسـدم غم واندوه بیابانلرینه یل کبی اسدم سـکا قاچ دفعه بواحوالی بیان ایلیوب اسراری عیـان ایلیوب اندوهمه چاره امل ایتدمسـه ده بو آنه دکین براثرین کورمدیکمدن کل مقصـودی دخی دیرمدیکمدن املم تاربنی قطـع ایتمکه جزم ایلدم آواره لکك سمتنـه عزم ایلدم انجق بوکا احسـانك ایله سابقهٔ لطفك اولوب مانع وحائل اثرمهرك ایدوب صحبت دیرینه دن اتیان دلائل قومدی کیم اوله یم عاشق دیوانه کبی بادیه پیما امل عاطفتك آب تسلی ایله انوار تجلی ایله یأس آتشنی ایلدی اطفـا نه یازم غیری نه تحریر ایده م ارتق که بومیدانده اطناب سخن باعث تصدیع وملالدر قلم ناطقه نك شـانـنه ایراث خللدر بوجهتـله قلم طبعی ضروری اوله رق طول سخن شرح محن بحث کدر سوز جکردن آلیقویدم الم شرحنی اعجـازده ماقل ودل ماصد قن زیور لوح دل

ایدن عارفه اویدم نه‌ایسه شمدیلك ای ویس سخندان جهان خواجهٔ سرحلقهٔ عرفان بوقدرجق الم سینه‌یی دلسوزئ دیرینه‌یی شرح ایله قناعت ایدوب آلامی تعریفده برنبذه جسارت ایدوب اندیشهٔ تطویل سخندن حذر ایتدم کره مقصدمك حلنی لطفیکه حواله ایدرك مسئله‌یی مختصر ایتدم ینه هرحالده فرمان ایله احسان سنکدر

تقریض عبدالباقی افندی الفاروقی لهذاالبند

الحق لقد ابدع فیما اودع المنشئ لهذا البند من سرد کلام یزدری بالجوهر الفرد رقیق اللفظ معناه رقیق فی مجال البحث عنه لایطیق السابق الیعبوب ان یدرك فحواه بل سلاسل من الفاظه الغر التی اخجلت الدر احادیث شیحون بفنون واعاجیب اسالیب دعی اقلامه الباری لمجراها انابیب اسالت سلسبیلا رائقا روقه الفکر براووق صفا الذهن الذی لازال نشوان بما انشأه من راحة ارواح معانیه ومن نقل مبانیه التی اسکرت الروم بزرجون وخرطوم غداة اجتلیت مثل عروس فی منصات طروس ترکوا الترك الی العقل صداقا بعدما امهرها کل ذوی النبل باجزاء تعالیق ومجموع تفاریق قدیمات اساطیر اقلتها طوامیر طواها الدهر فی ایدی لیالیه الی یوم زفاف هذه الباکر ذات الحسب الفاخر للخاطب ابکار المعالی بمساعیه جعلناها نثارا

ای یارجفاکار غم سخت فراقکله کوزم یاشی روان شوق وصالکله ایشم آه وفغان اولدی امان ایله بکا مژدهٔ وصلك ایله برچاره که سندن اوله‌لی دور دل سوخته رنجور اولوب ایلرغم وحسرتله دمادم جکرم خون ایله آلوده تنم درد ایله فرسوده هله سینه ده آرام وتحملدن اثر قالمدی یغمای غم اولدی یورکم دردایله طولدی ایچرم آتش ایله یاندی کوزم قانه بویاندی کرم ایت مرحمت ایله بنی یادایت خبروصل ایله شادایت نیجه برآتش هجران ایله یانسون کوزی قان ایله بویانسون یتشور آیریلق ارتق که الم جانمه کار ایتدی بنی کوشهٔ غربتده مذلت ایله خوار ایدی غم ودرده دوچار ایلدی آلام ایله زارایلدی اغلاتدی کوزم یاشنی صولر کبی چاغلاتدی طاغتدی غم ایله خاطرمجموعمی اندیشه وغربت قومدی سینه‌ده طاقت نه‌ایچون بونجه تغافل بوکا ممکنمی تحمل نه خطا ایتدم آظالم که سؤال ایتمدك احوال پریشانمی شاد ایلمدك سینهٔ سوزانمی برنامه ایله وارسه اونوتدك بنی آه ای کل رعناکه وفاسز چیقوب ایتدك بنی بلبل کبی شیدا سکا لایقمی بوسسدم

بو كيديش يو يله ادا بو يله روش آه يازقلر سكا كيم خيلى وفاسزلق ايدوب ايلدك احبابى فراموش وفا زمزمه سن ايلمدك كوش سببسز او يوب اغيار ستمكاره چويردك يوزك احباب كهندن بو وفاسزلق اومولمزايدى سندن قنى اول صحبت پيشينه لراول الفت ديرينه لر آخرنه سبب اولدى وفاسزلغه سو يله هوس ايتدك نه ايچون وحشنه بو يله قنى اول مجلس عشرتده محبت ايله برلكده شراب ايچديكمز دملر اونوتدكمى سكا طاس ايله مى صونديغم آوانلرى بركره خيال ايت كه او كونلر نيجه كونلر ايدى اقبال وسعادت بزه ياورايدى بيلمم كيمه اويدك نه ايچون دامن بيكانه يى طوتدك بزى قويدك هله انصاف يولن طوت بوقدر الفت ديرينه فراموش اولنورمى صوقولورمى كوزه سو يله دكن احباب ايچون اغيار سوزى كوش اولنورمى حذر ايتمز ميسن اهم شررندن كه مراد ايلسه افلاكى ياقار قبهٔ نه طاقى
بقارصاعقه وش طاشه كچر آهنه ايشلر

اشعار متفرقه

يانمده آتش اسفله كبند * كلمه ده كرد غمله چشمه رمد
بريكا كفتكوى اهل حسد * بريكا امتحان طالع بد
غصه يه يوق شمار ودرده عدد * محنته انتها ووز جته حد
قالدى مختل كدرله فكر وخرد * چكدى هر يانمه نوائب سد
قالدم آواره درد مند مدد
مدد اى شاه نقشبند مدد

*

كنج غربتده حالم اولدى تباه * يأسله روز شب ايشم كوجم آه
كزدم آفاقى سرتسر ايواه * بولمدم بر رفيق وبر همراه
بخت دشمن بكا فلك بدخواه * كيسه حالمدن اولمدى آكاه
يوق جهانده كشاده بر دركاه * كه ايدم كنديمه اوبابى پناه
قالدم اواره دردمند مدد
مدد اى شاه نقشبند مدد

*

تل چكدى خطه زلفى ينه اتفاق ايچون * اسباب مكره رابطه و يردى نفاق ايچون
اظهار ميل نيجه براول مست نازه كيم * بيك كاسه قان ايچر نكهى برمذاق ايچون

هر كس وصال ايچون چاليشور بزخلافنه * كشت ايلرز بلادود يارى فراق ايچون
فيض محبتى اثر ايتمش عروقنه
تعيب اولنمز اغلاسه ديدهم عراق ايچون
*

نازكدر اوسرو نازك اول رتبه بلى * كيم اينجيدر انى زلفنك دكسه تلى
زلفن طارايان تل اهلى كيمدر بيلهمم * وارشانهدن اوكرن اى كوكل بومثلى
سيروحركت محالدر عاشق ايچون
مادام كه باغليدر اياغيله الى
*

بر شرحهدر نهشرح ايدهيم حال سينهيى * مجروحدر فؤاد مژهك دلسه دلمسه
بن خود بخود ربودهٔ ميدان عشقيم * چوكان زلفى كوى دلى چلسه چلمسه
مطبوعدر اوغنچه دهن كلسه كلمسه * يانمهدر اوسرو روان كلسه كلمسه
مادام برعلاقهسى يوق زلف يارايله
سياندر يانمده صبا يلسه يلمسه
*

عجبمى كوه كداز اولسه نالهٔ عشاق * ياقار سپهرى بيله آتش دل مشتاق
نهدر بو ظلمت اغارمز ميسن كه اغلامهدن * اغاردى ديده لرم اى شب سياه فراق
لبك خيالى ايله باده نوش اولان عاشق
ايدرمى ميل شراب طهور وكأس دهاق
*

ساقى پياله صون كه بوكون كل هواسيدر * ايام كلده نشئه مل كل صفاسيدر
اوز بلبلك ايكن بنى ايتدك اسير خار * ترك ايت كلم بوشيوهيى كيم كل اداسيدر
عاشقلرك تلاشى سنكچوندر اى صنم * بلبلرك چاليشديغى هپ كل رضاسيدر
كه عندليب سوختهيم كه اسير غم * هپ چكديكم بودر دو بلا كل بلاسيدر
ايكلر هميشه سينهٔ نورس هزاروش
باشندهكى هوا اوارايسه كل هواسيدر
*

يينه اول سروسمن اندام كلدى يادمه * حسرتيله يانديغم ايام كلدى يادمه

کاکلن یاد ایلدم زنجیر دوشدی عقلمه * لبلرین آکدم می کلفام کلدی یادمه
اول جفا جویك کورنجه صحبتن اغیار ایله
نورس بی طالع وناکام کلدی یادمه

*

ایتدی رخك کرشمه ایله ورد آله آل * بلبل عجمی قالسه اکر بودلاله لال
تخم فساده کرمه قناد حظ نفس ایچون * بازوی همتی صقن ایتمه وباله بال
نیجه ایدهم دهانکی تشبیه غنچه یه * دلده غمك براقدی فرض محاله حال
اولمز نصیب وصلی اوکلغنچه نك سکا
نورس یتر فغان که تتم قیلدی ناله نال

*

کیم دیردی ویردی ورد رخك بیلمم ای پری * اغیار النده کوردم انی قوقلنور کزر
نه غمزه دن نه ده مژه دن برامیدی وار * مجنون کبی هوایی کوکل اوقلنور کزر
یوق قیدی نه جریده نه دفترده یوق یره
دوشمش آغزلره دهنك یوقلنور کزر

*

آهم شرری کریه وافغان ارهسنده * برصاعقه در رعد ایله باران ارهسنده
ایسترسه فدا اولسون اکر جانمی جانان * تکلیف اولهمز جان ایله جانان ارهسنده
یادر کره حیرت ایدن آدمی نورس
برمسئله در کفر ایله ایمان ارهسنده

*

کبرای دقیقه دانك کیم * ساعت طالعن زمان قورمش
کیمی تسخیر ملك ثروت ایچون * برج مریخه سایه بان قورمش
کیمی اوج نوایه چیقمق ایچون
بام ناهیده نردبان قورمش

*

بلاباشده ضرورت دیزده محنت یوزده غم کوزده
اقامت بعدازین بغداد ده محض ندا متدر

ریاکاران عصره نیلیم کیم نیجه احکامی
بیلور کن باطل صرف اولدیغن دیرلر کرامتدر
نه منعملرده راحت نه تهی دستانده امنیت
عجب بردهشت المش هر کسی کویا قیامتدر

*

معدن سیمه مالك اولسه دخی * قانع اولمزسه ار غنی اولمز
طاق محرابه سرفرو ایده نك * قدی دوتانه منحنی اولمز
زاهد خربروته ویرمه قولاق
مرد منقاد هردنی اولمز

*

ناموسنی وقایه ایدنلرله صحبت ایت * مشئومدر رفاقتی بیعار اولنلرك
یوکسکدن ایتمه لاف که یوکسلمسون باشك * یوکسکدن اوچمش اکثری بردار اولنلرك
نورس موفق اولمز امورنده هیچ اوکیم
تعطیل ایدر اموری ناچار اولنلرك

*

چوق ریاکار وار ولی کورینور * ابن ملجم ایکن علی کورینور
شکل یخپاره دن قیاس ایله * منجمد قلبی منجلی کورینور
شمدی عاقل اودر زمانه ده کیم
کتم عرفان ایدوب دلی کورینور

*

نمکلنمش لبك کلمش رخ آلیکه اسمرلك * ملیح ایتمش سکا بر بشقه آن ویرمش خط آورلك
ستمکشلکده ده مجبور ایدرسك قلب عشاقی * بیچلمش جامه دراندامکه کویا ستمکرلك
نظام حسن ایچون کرپکلرك سونکویه طاورانمش
چیقوب خطك دخی بریوزدن ایلرحربه یاورلك

*

شمسنك شدت سرماسی بکا نسبتله * اکا بکزرکه براهویه هجوم ایلیه شیر
شدت بردی اوصرکزده که یخ بسته اولور * برنفس قارشولسه انی اکرنار سعیر
قرص یخپاره کبی حس اولنوردی شمسك * شدت برددن ایتمزدی ضیاسی تأثیر

بست انسان ره‌آمد شد تحریر و بیان
نتوانست که بیرون جهد از خامه صریر

*

کیفی کبی آلوب اله دوندرمك ایستدی * ظن ایتدی آسیاب دلی ال دکرمنی
چرخ فلك کبی کیجه کوندز دونر طورر * بولمش صویونی باد هوا یل دکرمنی
دورك خلافنه طولانوب قیردی چرخنی * اولدی مدار سعینه انکل دکرمنی
مشغول ایکن چویرمکه کندی فیرلداغن * دوران اونن اوکوتدی دیدی چل دکرمنی
بر روزکار اسمك ایله چکدی جارطه‌یی
شایسته‌در دینلسه اکا یل دکرمنی

*

حاضر اول اوبمکه خاك قدم قباری * ای چیقان رتبهٔ بالاسنه مغرورینك
ریشه‌سی ریشه‌لرك جمله‌سنه فائقدر * اشتها وارسه الن طوت حبشی نورینك
اولمسه سایه‌سی آچقده قالوردك قابه‌لی * حشمه زاده ظرفانسته‌سی قدوریك
غیری بزچکدك اياق کشمکش تمردن * شمدی نازن چکرز رغمنه انکورینك
صفوت جام شرابی صوره‌م صوفیدن * کوزه کر قنده‌بیلور قدرینی فغفورینك
برکلور کلهٔ خر وضعنی وزن ایلسه‌لر * کهنه کفشیله ابوالقاسم طنبورینك
معنوی بی کوزه دیرلردی حریفان اول * شیوه‌سی شمدی دها خوش کلیور صورینك
نفسکی شاکره ظن ایتمه حلیمه صانمه * ایده کور چاره‌سنی علت شبکورینك
سنکه غلمان ایله الت اوست اوله‌سن لیل ونهار
قنغی کوزله باقه جقسك یوزینه حورینك

*

جادومیسك الفت نیجه برساحره‌لرله * کیتسه کمی کرکدوزخه‌دك کافره‌لرله
صرف ایلدك اوقاتکی هپ فسق وفجوره * حشر ایلسون اللّه سنی فاجره‌لرله
چارپاره طاقك دف کبی قیل کندیکی رسوا * هردائره‌یه کیرسون آدك دائره‌لرله
مانند غیور آخری بر پاره‌لك ایتدك * ناموسکی میدانه دوشوب عاهره‌لرله
بسدر اوقومه ارلك اشعارینی زینهار * وارمهره چکوب بسته اوقوماهره‌لرله
نورس شاشارم عقلنه اول بیخردك کیم
بنیادوفا طرحن ایدر ماکره‌لرله

هر نه یه کیم دارشورای قدر و یرمش قرار * قادر اولمز صرف وتحویله خلاف روزکار
نوع اطباعی حساب ایتدکده میزان ایلدم * قدرده خالص ایله مغشوشی بولدم یکعیار
یوقلدم بر برقیودعصری تطبیق ایلدم * اقتضای صدقه دائر کورمدم بردرکار
مضطرب دللر الندن رمنافق مشربك * کاه پنهان صورت تزویری کاهی آشکار
هر کسك یوقلر ضمیرن آلت تزویر ایله * صانکه تزویرك سطیح کاهندر نابکار
کونده بیك اجمال تزویر وریا تنظیم ایدر * شمر ملعونه خلف ابن سلوله یادکار
کر وقوعاتن یازوب ژورنال قیلسم حالنی * پرتیلور دفتر قلم فریاد ایدر بی اختیار
روزنامه قنغیسن تحقیق وتدقیق ایلسون * شرح ناقابل قلم عاجز وقایع بیشمار
عاقبت قالدی یکونك صولده کی صفری کبی * بویله در ایشته اصول دفتریٔ روزکار

واردر امیدم که سرمنشیٔ دیوان قضا
دفتر عمرن دوروب اوراقن ایتسون تارمار

*

ایکی ناپاکك النه دوشدی اهالیسی عراقك * بری برلاشهٔ مردار بری برقوری تابوت
اریش امدادینه ای لطف خفی ملك العرش * که خراب ایلدیلر بابلی هاروت ایله ماروت
هله ماروت او بد اندیش که دپرتسه بروتن * جلب ایدر مکر ایله بر لحظه ده بیك فتنهٔ طاغوت
نیجه امنیت وآسایش اوله خلقه میسر * بر محلده که ستم قوت اوله خون جکر قوت

قاله می جاذبه نورس اوملاحتده که هردم
بشقه یرآل ایله عشاقك ایدر اشکنی یاقوت

*

بغداد که عشاق وفاکیشه وطندر * اك کهنه دهی غیرت چین رشك ختندر
فکر اثر کرخ ورصافه ایله دائم * چشمده تمثل ایدن اطلال ودمندر
خاك سیهن طیب زباده بدل ایتمم * اربابنه هر ذره سی بر در عدندر
یوق مثلی هله دجله ایله آب فراتك * کیم هر بریسی قوت جان قوت بدندر
بصره که وخامت ایله ضرب المثل اولمش * باقیلسه بنه غیرت صنعای یمندر
معموره سی لایقمی یقلمق اوبرك کیم * ویرانه لری بیله محبت ایله شندر
یارب نه بلادر باشنه کلدی عراقك * کیم هر یانی آشوب ایله پامال فتندر
الله اهالیسنی حفظ ایلیه یوقسه * شمدی او حوالیده ستم پنجه شکندر
بالله یانار کوکلم اهالیٔ عراقه * کیم جمله سنك پیرهنی شمدی کفندر

غائب ایده لی یوسف بغدادینی نورس
یعقوب کبی معتکف بیت حزندر

چرخ فلكك اورديكى چورابه نه ديرسن * باشيره دوندرديكى دولابه نه ديرسن
بركوسهٔ كوسج صفتك اولدم اسيرى * بن دوشدم اياغمله بوكردابه نه ديرسن
غرق ايلدى طوفان غمه كشتئ عيشى * صالدى المه خلقى بوسيلابه نه ديرسن
شصت ستمن سينه مزه طاقدى اوصياد * الدى بزى ماهى كبى قلابه نه ديرسن
ظلم ايلمك آدابيدر اهل دله دائم * انسان اسف ايتمرمى بوآدابه نه ديرسن

خونريزلكى فرض بيلور كنديننه نورس
اول ظلم ايله جان اليجى قصابه نه ديرسن

*

❊ رباعيات ❊

يارب سكا آشكاردر نيك وبدم * يوق مرحمتكدن اوزكه برمعتمدم
هر بابده ملجأ و پناهم سنسن
لطف وكرمكدر اعتماد وسندم

سست اولدى وجود ودست وپالرزشده * كوششده شكسته كى هرم وورزشده
بوبنده ناتوانى اميدابدرم
ايتمز كرمك توقف آمرزشده

*

ميل يمن ايلمم سهيل اولسه دخى * طفل دله آرزو طفيل اولسه دخى
مادام ركابى ارتكاب آلتيدر
بنم امل آتنه تخيل اولسه دخى

*

همدست وفاق اولوب سلف ايله خلف * اموالنى خلقن ايتديلر نهب وتلف
يوق خلفنى بيلميان مخالف خلفك
اول ناخلفه خلاف كيم ديرسه خلف

*

تحويل قلوبه انقلاب اولدى سبب * راه كج رشوته ذهاب اولدى سبب
چوق محتشمك كساد حيثيتنه
ترويج ريا وارتكاب اولدى سبب

❊ وعدد ❊

وعد ایتمشیدك که نورسی شاد ایده سن * لطفکله دل خرابن اباد ایده سن
یعنی شرف وصالکه مظهر ایدوب
اول خسته یی قید غمدن آزاد ایده سن

*

صوفئ جهول عشق اداسن بیلمز * بیکانه ادادر اشناسن بیلمز
سن کندیکی صاقله بیلیانلردن اوزن
کیم کندینی بیلیان خداسن بیلمز

*

اولدم سکا افتاده دل ای رشك قمر * یوق پرتو مهر دن ولی سنده اثر
ایتدك بنی چون نشانهٔ تیرستم
ایتدم سنی بنده ناوك آهه سپر

*

باقم یوز یکه نرکس فتانکده ده * سرو قدیکه سیب زنخدانکه ده
جانمدن اوصاندردی بنی شیوه لرك
لعنت سکاده حسنکه ده آنکه ده

*

برحالده یم که شرح حال ایتسه م اکر * آهم شرری سپهر دواره دکر
که تیرغمه نشانه که غدزه هدف
بونجه المه تحمل ایلرمی جکر

*

ادمیدر اول که می صفاسن بیلمز * هم کندی علیل هم دواسن بیلمز
چارپار انی جن کبی خمار آخر کار
هرکیم اوقومز قدح دعاسن بیلمز

*

ای دل غرضك کعبه یه کیتمکسه اکر * عزم ایله سر کوینه حافی القدمین
حاجی دیه م خالنی بوس ایتمز ایسك
اولسه ك دخی ای سوخته حاج الحرمین

*

ذاتکله شرف نظیرهٔ روح وحیات * طبعکله کرم قرینهٔ جوهر و ذات
غم چکمه جهانی طوتسه ده سیل بلا
کیم لطف الهدر سکا کهف نجات

لطفكله صدور غصه دن خاليه هپ * خامه كله فضاى فضل پرغاليه هپ
اقباله سن ايله ناز كيم بوله ده در
ذاتكله شرف مناصب عاليه هپ

*

باقسك ميه ساغره صفا عارض اولور * آينهٔ نشئه يه ضيا عارض اولور
بيلم نه يه بكزدم افندم سنى كيم
رخساريكه كل ديسم حيا عارض اولور

*

ساقى بو كيجه مجلسمز پك شندر * صهباسى دخى جامى كبى زوشندر
خوف ايلمه كر اولسه فلك تير انداز
كيم شعشعهٔ نور ضيا جوشندر

فارسى

نركس طلبى وچشم جانان درپيش * اينست مكر هواپرستى را كيش
نى نى غلطم كه بهترين تحفه بود
در عالم عشق برك سبز درويش

*

هر بر كوزله كه چشم تر ناظر اولور * آواره كوكل وصالنه حاضر اولور
بيلمز كه اولوب صوكنده برزلفه اسير
زناريله باغلنور دو نركافر اولور

*

چقسون كوزى كتابه حقارت ايدنك * جهلى ايله دعواى مهارت ايدنك
چكسون ورق عمرينه خط كلك قضا
قدر قلمى حطه اشارت ايدنك

*

هيچ كيمسه مشيت خدا يى بيلمز * قانون مؤسس قضا يى بيلمز
اسناد خطا ايدن نظام قلمه
جف القلم بما جرايى بيلمز

*

چون ويردى نسق حكيم خط ورقه * قيلدى قلمى سبب وجود وعدمه

نون والقلمه عقیده سی کامل اولان
ایتمز حسد وعداوت اهل قلمه

دوبیت

سوزن اکلارده‌دن آدمك داناچیقارچیقمز * بیلور قدرن صدفدن کوهر یکتاچیقارچیقمز
اکا چیقمز چیقار بیك درلو یول کوستردی ناصحلر
یولن طوتدی وفانك نورس شیدا چیقار چیقماز

دیکر

کلستان طربك صولدیمی کلغنچه لری * یاندیمی ناره طوتشدیمی عجب لاله لری
آتش حسرت ایله یاندیمی بلبللری کیم
اولمز اولدی چته شور فکن ناله لری

دیکر

چاره‌سی یوق باغبان دهرك آیینی بودر * غنچهٔ مقصودی آچدیرمز هزاری اغلادر
باغبان ظن ایتمه فریادم اثر قیلمز سکا
کرمحیز اولسه فغانم کوهساری اغلادر

دیکر

کرچه بغدادك هواسیله کوکل مأنوسدر * لیك وحشتکاریٔ احبابدن مأیوسدر
بزم صهباده قدحکش کوردیکم دست صفا
شمدی ماتمخانهٔ غمده کف افسوسدر

دیکر

جلوه کر حجلهٔ افکارده ابکار سخن * لیك ویرمز حسد اشعاریمی اشعاره مجال
هتك ایدر عرضنی حساد دیو خوفندن
شاهد حسن معانی ایده مز عرض جمال

دیکر

برنفس فاصله یوق غالهٔ زلفکدن * دوشه‌لی خالك ایچون خامه خیال خامه
پشم پوش ایتدی بنی صحبت صهبا نورس
صوفدن جامه کیرمیل ایدن البت جامه

دیکر

دیدی برساده‌دل باعث ندر کیم زلفی اوکرسن * دیدم نوخط پرستم خط غبار یله توزار خامه‌م

دیدی او یله یسه قزرسمن بوزارسن قنده کورسك سن
دیدم رسمن دکل کندن دخی بولسه بوزار خامه م

دیکر

ایلمش زاهد خرسبحه دلکلی طاشی * متلوند راکا بر آلاجه خان ایستر
آنی طوقاتلامغه صانمه که هرکس اولاشه * اکا سیواسلی برصاحب برهان ایستر

دیکر

بیکانه لر جفاسنی چکمز ایکن کوکل * شمدی چکلمده ستمی آشنالرك
هرمدعی کلامنه اولمه فریفته * واهی چیقار نتیجه سی چوق مدعالرك

دیکر

نشئه حالیله لبك امدکارم یاد ایلرم * باده نوش ایتدکجه سیمین ساق ساقیلرله بن
ایردیلر کوی مراده همرهانك اکثری * راه یأسی طی ایله مشغول باقیلرله بن

دیکر

شهریارا برقصیده سویلدم مدحکده کیم * شاهد معناسنك آیینه سیدی آفتاب
لیك برنا اهل مرآت کمال لطفکه * دوشمامکچون صورت فضل وهنرچکدی حجاب

دیکر

قدوم فیض موسومن طوپوب اول نادرعصرك * سحاب نصرت استقباله کتدی رعدوبرقیله
طلوع ایتدی ینه شمس منیری برج اقبالك * فلك تبریکه کلدی کروفرن شرق وغربیله

دیکر

بو کون غایت مکمل برمناوره ایلدك اجرا * نظامی قلدك احیا آفرین ای آصف یکتا
مسلح برجبل تشکیل ایدوب سوق ایلدك یاخود * آقتدك آهن سیالدن برآتشین دریا

دیکر

سرکالی حضرت کاملدن اکلادم * اول مشربی معارفی شاملدن اکلادم
کامل کمال کشورینك حکمرانیدر * حسن قبولنی نیجه قابلدن اکلادم

دیکر

بشقه برسایه کرکمز بکا ای نخل امید * بن سنك بلبلکم بلبله برسایه یتر
مدحتك رتبهٔ بالاسنی ایتدم احراز * فلك اولسه دخی چیقمم بکا بو پایه یتر

دیکر

خیال صحبت لعل لبکله مست اوله م * دوشوب تصور صهبایه می پرست اوله م
ایدرسه کوکلی تعلیق زلف یار ایتسون * که قیل وقال خطی نسخ ایله شکست اوله م

دیکر

چیقنجه پرچمی باشدن چیقار خطی یوزدن * غریبدر ایده طوطی غرابه پیرولك
خیال زلفك ایله اشك چشمم اولدی سیاه * صولارقارارديغنه جاز اولدی شبرولك

دیکر

بوق عاشقك جهانده بکام اولدیغن کورن * هپ ناحصول قالسه کرك آرزوی دل
کیفیجه بزم خاطره برنشئه ویرمدی * بيك کره ميله طولدی بوشاندی سبوی دل

دیکر

دهانك غنچه یه تشبیه ایدنلر هیچ بیلمزلر * صاچکدن دونمیانلر مو به مو پیچاپیچ بیلمزلر
سکا بو زلف ورخله نجم کیسودار سویلرلر * کسوف شمسی کویا کورماشلر زیج بیلمزلر

دیکر

بن شعر سویلرم اوشعرا اکلار آه کیم * شمدی زمانمزده زبان آشنا دکل
یارب نه حالدر بوکه رخسارهٔ کمال * آیینهٔ قبولده صورتنما دکل

دیکر

کورنجه طوطیٔ دل کل دیمش خورشیدرخسارن * شاشورمش نیلسون آیینه یه باقدقده کفتارن
ابك همرنك صهبا قیلدك ایتدك چشمکی میکون * خراب ایتدکنه بزم میك حضار ونظارن

دیکر

نورس تنزل ایتمز ایکن وقت صیفده * بغداد ایلنده سایهٔ بیدك اوتاغنه
شمنیده شدت اثر زمهریردن * شمدی دخالت ایلرز آتش اوجاغنه

دیکر

خلاص مخلب شاهین حرکدن مشکل * اولورشکار اکا آدم نه رتبه اولسه تولك
کرك سلیم کرك ناسلیم ایکیسیده * بوخاك تیره یی ناچار منزل ایتسه کرك

دیکر

نه خطادر بوکه کوکلم چوزه یم زلفکدن * که دکشدیرمم انك برتلنی چین ایلنه
سویله اندامکی کیملر قوجومش صارمش کیم * مومیانسك دیو هر کس سنی صارمش دلنه

دیکر

یتمزمی ای زمانهٔ غدار تابکی * اهل هوا مصیب اوله اهل وفا مصاب
شاعرلکك شأمتیدر چکدیکم بتون * بیتی اولیدی کاشکی شاعرلکك خراب

* (مفردات) *

حسنك اوق میدانه خالن نشان دیکمش مژه * امتحانی وارینه وارسه کمان ابروسنك

دیکر

یوزکده خط کوزینوب کچدی شوکت حسنك * سنك دخی کچیدك ای پری بویوزدن ایمش

دیکر

کوکل غریبلکیم کلسونمی خاطریمه * کلنجه ناله‌لری بلبلك غریب غریب

دیکر

خوناب ایله نقش ایده ایده دیده خیالن * قان طاشنه دوندردی دل سنك مثالن

دیکر

دکزده اصلنسان پروای باران ایلمز دیرلر * دیبانلر بوسوزی شمعیه کاسونلرده کورسونلر

دیکر

کلدی حیرت اوقدر وضع فلکدن بکا کیم * کندم آیینه‌ده برصورت حیرت کوریرم

دیکر

یانغنمی وار آسمان اقبالده کیم * خورشیدی جهانسوز ضیاسی جانسوز

دیکر

اولسه نوله نثرم دخی نظمم کبی نادر * برخیلی زمان سایهٔ نادرده بولندم

دیکر

لبریز اولور قلوبده امنیهٔ کرم * اولدقجه سن مخاطب یا ایها الکریم

دیکر

اوقودم خطن اول حلبلی مهك * عربی العباره برمکتوب

دیکر

مه اوزره چفته یای آصمش هلال ابروسی * کلك قلمرو حسنك کورك کماندارن

دیکر

صوردم اولمزمی سوز آلمق اوکمان ابرودن * هیچ اوزك یورمه یابوق آغزی یاواردیدیلر

دیکر

خوی کرده عارضن کوزدوب اولمه اشکریز * ای دیده قورقرم اوده برماجرا اولور

دیکر

اوقونوردی سواد چشمنده * ماجرای جنونی مجنونك

دیکر

محبت آغلمهٔ سن ذوقنی بلیدك اکر * افندی مدت عمرکده هیچ کولمز ایدك

بیکانه چیقدی حیف بنم یار صاندیغم * آتش براقدی کوکله دلدار صاندیغم
دیکر
مادام خصمی غنچه در آواره بلبلك * ظن ایتمه کیم مراد آلورز بز بهاردن
دیکر
سرشارلق خراب ایدر انجامی صاحبن * انکوری شیره سیدر ایدن پایمال عصر
دیکر
هرکس یاپلدی صاغلدی کارن عراقده * نورس فقط فراق ایله قالدی مراقده
دیکر
شرابی خون دل ساقیسی مبرم سرشکن جامی * خراب اولسون اساسندن یقلسون بویله میخانه
دیکر
نه طوزنان عزیزنده نه طادوار قاره صوینده * شهید اولمق مسافرلکدن اهون غازی کوینده
دیکر
بنی خالی کور یجك روی محراب نماز * چویروب کوشهٔ ابرویه دیدی قبل بورادن
دیکر
ابرویه دراشارتی هپ چشم مستنك * بیلمز قلم معامله سن اهل سیفدن
دیکر
یانمش او یومش بیلدیکم آگاه اویانقلر * برداخی اویانمزمی عجب آه اویانقلر
دیکر
ایتدمسه وفا هرکیمه کوردم ستم اندن * بیلدمکه بو خرکاهده نادر ایمش آدم
دیکر
تجلی ایلمز اهل صفادن غیری یه یوقسه * تماشای جمال شاهد عرفانی اونلر چوق
دیکر
آرا ایسه لئیمی عشقکله برخراب بنم * سرشك دیده سی می سینه سی کباب بنم
دیکر
کل یانمه دیدمسه ده میل ایلمدی هیچ * نورس مکر اول سرو خرامانی دکلدر
دیکر
نه طورورسن ای مغنی که خروشه کلدی بلبل * بو کیجه قدوم کلدن بزه مژده و یردی سنبل

دیکر

مکدردر اورتبه خاطرم کیم تنکیٔ دلدن * خیال مومیانن فکره المق ایستسم صغمز

دیکر

دم کاسود برمتنکرده اولور آلت رزق * عضو مقطوعی کبی سائل آفتزده نك

﴿ عربی ﴾

وکلك حسن ماعترتك نقيصة * ومالك نقص غير انك بدر

*

باشمه چیقسه بنی اصسه ده برشی دیه مم * کاکلك چونکه مثلدرچکیلور باشه کلان

حیرت المش بلبلی بیلمزنه ایتسون نشلسون * اغلسه کل اینجنور کولسه دکراغزن دکن

دیکر

او یوب هواسنه هرکسلرك یلر کزرم * نه یم اسیریم بنده عالمك بیلم

دیکر

احتیاجن جامه چوق کورمم خرابات اهلنك * ملك جم معمور ایکن آینه یه محتاج ایدی

دیکر

سن یاقغه عزم قیل بنی ای کل تر * کنىدم یاقه یم المله بن آتشمی

دیکر

مادام یوق محبتك ابنای جنسکه * آدم دکلسك ایسترایسك صدراعظم اول

دیکر

چکسه صد فرسخ هزاری شورده لوم ایتمه کیم *

* عکس رخسارن کورب اولمش قزل دیوانه کل

هیچ کیدرده چاره لورمی سن کبی برآفته * اولمسه دیوانه دل دیوانه نك دیوانه سی

دیکر

بزرکیرا شرف رنکینتر از جلب خواطرنیست * که مقناطیس اکر جاذب نباشد آهن خامست

دیکر

کورمز نقیصه قدری عوارضله کاملك * شمسك کسوف ایله خلل ایرمز ضیاسنه

دیکر

کوچر اول سمته دوشن دل شکن زلفکدن * دلیلر یایلاسیدر وارایسه عشقك طاغی

دیکر

اولمدی مانع هوای نفسمه موی سفید * طوت که پیر اولدم نه سود اول کافره کافوردن

دیکر

سپاه شعر ایله اقلیم رومی ضبط ایدوب نورس * قصیده لشکریله نیتم ایرانه در شمدی

دیکر

نورس سلیم و پاك کلوب کتمه درهنز * یوقسه جهانه کونده بیك آدم کلور کیدر

دیکر

اودر مسلم که اندن اولمیه آزرده برمسلم * ایدن ابنای جنسن بی سبب رنجیده کافردر

دیکر

بیل قدرینی نورسك که بربویله شکار * فتراکنه باغلنمدی بر صیادك

دیکر

آرزوی دل ناکام توکنمز بتمز * صغمز احوال جنون دفتره کلمز قلمه

دیکر

بزم یکرنکی اسرارده دونمز نیرنك * دلسه لرده ددهلر بغرینی ویرمزنی رنك

دیکر

برکاور نقش حصیر ایله نکار ارتنك * اولمز اوضاع پریشان فلکدن ارتنك

دیکر

تعداد مظالم ایتسه خامه م * نامکلمه طولار کتاب ونامه م

دیکر

می ایچنی اوفله فقط دکه کیسه نك تلنه * ایکی کنه طوتار البته برثواب یرن

(دو بیت)

کج یانمدن دیدکجه اول صنمه * ایلر اعراض او بیوفا کچمز

بلی بو اسکی برمثلدر کیم * کون کچر آی کچر قضا کچمز

دیکر

شمنینك شدت شتاسندن * منجمد طبع ومنخمد خامه

بردنی سرد ایدر دم اولسه اکر

منحمل صحیفهٔ نامه

آثار فارسیه

یارب بتو استناد من باشد وبس * انعام تو ذخر وزاد من باشد و بس
بر هیچ وسیله اعتمادم نبود
بر لطف تو اعتماد من باشد وبس

*

خدایا نورس ناچیزرا چه استطاعت که درمقام سپاسکذاری آید ویادهن برستایش بکشاید ذرهٔ وبلکه هیچیرا ازستایش خداوندی که خورشید ازذره‌نور اوذرهٔ نباشد بچه‌ادم تواندزد دیده‌را مکر شرم ازان نمی آیدکه درهمچومن عاجزی قدرتی ببندواز معنیٔ (مصراع) پیش وجودت نه نیستیم ونه هستیم * غافل نشیند کدام زبانست که ای ذوالجلال بیان بزرکیٔ ترا واسطه آید وتحسین جمال حمدترا ماشطه (بیت) بنده آن به که بعجز پیش آرد * ورنه درماندکی بخویش آرد * محال است که‌مشت خاکی وپارهٔ خاشاکی چنانکه‌ترا شاید ترابستاید چه بیچاره‌است انکه پندارد که شکر ترابجا آرد درین مقام نظم ونثررا برشتهٔ اعتراف بعجز منسلك بینم بهترانست که خاموشی بکزینم الهی دربیان حقیقت بشر عاجز ودم زدنرا بشریت حاجزاست (قطعه) بسکه معنی زاختلاف صورشد * کشت صورت زاختلاف معانی * انبیادر حقیقت تو بحیرت * کس نداند ترا چنانکه تودانی * بعضی به اصنام روکرد ونیافت وبرخی به آب وآتش بشتافت وچراغ آرزو برنتافت چراکه ترا آنچه‌غیرتوست کمان کردند وره بمقصد نبردند هرکه ترا خواهد ترا جویدوترا بتو یابد (بیت) آینه هرکه بشکندان چار پرده را * بیند ترا هرآینه اودرهرآینه * عجب دارم ازناقصی که‌کمال خودرا بمعرفت مرقات وعلم خویشتن را بحقیقتت مرآت تصور میکند * زهی تصور باطل زهی خیال محال * (بیت) چون غنای مطلق اندازد نقاب * عارفانرا معرفت باشد حجاب * آنکه بعقل قاصر ترا دانستن آرزو کند همسان مثل دارد که عنکبوت ضعیف در پردهٔ احتمال مساحهٔ کرهٔ زمین افتد هرصورت را که آینه کردم جزشرمساری وحیرتم روی

نمود وآزین بسته کیها هیچم نکشود (بیت) پس بدانستم آن که هیچ ندانم * هیچم وهیچ نیست نام ونشانم * یارب هرامر را تومسهلی وهر مشکلرا توحلال (ع) هدایت ارنکنی رهزن همه ست ضلال * اکر لطف تودست نکیرد هیچ افتاده‌را امید برخواستن نیست (ع) آنکه محتاج عطا و کرمت نبود کیست * چون درحاجت خویش آنچه موافق رضای تست ندانستم در تمنی کستاخی کردن نتوانستم حال برتو مکشوف وآشکار است هرحاجتی که درحق بنده مرحمت سزا وار دید در روای او مختارست * من هیچ نکویم که چنین ساز چنان کن * هرچیز که لطف تورواداشت همان کن *

(قصیدهٔ نعتیه)

سحرم ساحری بخواب درآمد بچنك وتار * کره افکنده برجبین زره آورده برعذار
همه اورا بسر زنافهٔ چین طبله طبله مشك * همه اورا بخم زعنبرتر حلقه حلقه تار
رخ اوتیره دل سیه سر اوخیره تن زره * همه پرپیچ وپرکره همه پرچین وپرتتار
خم اوهاله ماهرا بکلو بسته آهرا * همه مشك سیاهرا بپراکنده پودونار
زهوا کاه سرنکون چوپری کاه برفسون * بهفسونهای کونه کون شده که تار وکاه مار
ختن وچین بچین او همه زیرنکین او * شکن عنبرین او بخطا داده زنکبار
بهفسونهای بابلی بسمن کرده سنبلی * بهراز عنبرش حلی بسراز سنبلش نکار
بپراکند سلسله بدل افکند ولوله * من ازین سو بغلغله که قیامت شد آشکار
بخطا کفتمش که ئی پری ئی جادو ئی چه ئی * که بیکباره برده‌یی زمن آرام واختیار
زچه روازدورو بهمویه کنی وزچه روشدی * چوشب ارزو سیاه وچوشام فراق تار
کهرت چه ونام چه پدرت چه ومام چه * سحرت چه وشام چه چه ئی وبامنت چه کار
نو پرستوی خلخی که بدینکونه فرخی * زچه روقیرکون رخی زچه ئی تاروتارمار
چوشنید ازمن این سخن چوزره شد شکن شکن * بکشید آن سیه رسن که بنام کشد بدار
بشکن بوسه داده مش برسن سرنهاده مش * که مرا ای شکن شکن مشکن پرچومرغزار
چه خلاف ازمنت رسید که خواهیم اندرکمند خوار * چه کنه کرده‌ام که خواهی شکست من
چه رسن بازی ای بچنبر مشکین منت اسیر * چه فسونسازی ای بحلقهٔ پرچین منت شکار
نه مرا آرزوی انکه ترا بشکنم شکن * نه مرا جستجوی آنکه ترا بکسلم مهار
نشنید آنچه کفتمش زکهر هرچه سفتمش * سبك آخر کرفتمش که چه پیچی بسان مار
کشم اکنون ترا بسلسلهٔ آه وبکسلم * زره عنبرین وندهمت ازبند زینهار
بکشاکش کشایمت کره ومشك سایمت * بسرو روی وموی وکردن ودوش وبر وکنار
بمژه سینه دوزمت بتف آه سوزمت * بکلو کاه پیچمت خم مشکین کمند وار
بمن آویخت چون شنید سخن این چنین وکفت * که چه قول مشوشست وچه کفتار پیچدار

نه شناسی که کیستم کهرم چه وچیستم * نه فکندم منت بخم نه کشیدم منت بدار
نه منت رشته نافتم نه منت موشکافتم * نه تراخسته بافتم دل ودادمت مهره مار
نکنی یادان زمن که ببیر امن ذقن * نوفتادی بچاه ومن برسنهای تابدار
بکشا نیدمت زچه برسانیدمت بمه * مشکین کردمت کله عنبر دادمت ببار
نه توآنی که روزوشب بدی ازمن بتاب وتب * کهت ازتارمن طرب کهی ازمن دلت فکار
نه من آنم که بستمت بیکی تار بارها * نه توآنی که درشکن شدی ازمن هزار بار
تونداني که سایبان کل وارغوان منم * سمن ونسترن زمن همه هستند سایه دار
نه من آنم که نافه تا ببریدند مشك را * بپراکند وخواندنام مرازلف خویش یار
ختن وچین اومنم همه را رنك وبو منم * همه را آرز ومنم همه از من امید وار
منم آن حلقهٔ سیه که ببندم کلوی مه * همه جادومراسپه همه افسون مرابکار
توکرفتار وبندمن تواسیر وکمندمن * تو نژند وپرندمن توخزانی ومن بهار
زمن آسیب درعراق وزمن شوردرعجم * زمن آشوب دربلاد وزمن فتنه درديار
نه برستو مراپدر نه زهندو مراکهر * نه نیازم بمشك تر نه امیدم به نافه زار
رخ دلبر قرین من خط اوهمنشین من * به ختن ندهم این شرف به خطا ندهم این وقار
برودوشم زبوی اوچوبهارست دلکشا * شب وروزم زروی اوچوبهشت است غمکسار
بچه جرأت زبان درازکنی برشکنج من * شویم باعبیر وغالیه چون شانه درنقار
مکرت شرم نامد ازشکن عنبرین من * که مرا بود حرزجان وترا رشتهٔ قرار
بشکن کفتمش که کیست ترادلبرای خطا * برسن کفتمش که چیست تراکوهرای تتار
به جبین چین فکندو کفت مکرداستان او * نشنیدی که زیر سلسلهٔ اوست روزکار
رخ اولاله درچمن خط اوسبزه برسمن * قداوشاخ یاسمن لب اولعل آبدار
زقدش سروپابکل زلبش لعل خون بدل * زخطش ضمیران خجل زرخش لاله داغدار
برخ روشن انوری بلب لعل کوهری * بجبین بسته مشتری مه نوکرده کوشوار
چوشنیدم ازوجواب وبدانستم آنچه کفت * خجل ازقول خویش ماندم وازکرده شرمسار
بفزودم ثنا وکفتمش ای پادشاه چین * که تو بی درقلمرو دلم امروز شهریار
کنهی کرده ام ببخش وبیامرز وعفو کن * که تراهست درجهان بخطابخشی اشتهار
کنه ار می نبخشیم بکمندم همی بکش * که جزای کنه همین وسزای کناهکار
اکرم برزنی بهم وکرم سرکنی قدم * نهراسم زپیچ وخم نکریزم زکیر ودار
زتو پیوند نکسلم بشکافی اکر دلم * که من این رشته کرهلم شوم ازرشته بیقرار
بصلیب عبیر خیزو بزنار مشك بیز * بشکنج شکنجه باز وکمند کلو فشار

بخم وپیچ وتاب وسلسله وحلقه ورسن * بخطا وبچین ونافه واهوی مشکبار
بفشارم کلو بحلقه وازمن مپیچ روی * ببرم سر بخنجر وز سرم سایه برمدار
برسانم بدان نکار که کفتیش وصف ونعت * نبود ذره را بحضرت خورشید اکرچه بار
بنمایم طریق چشمهٔ خضر ازسواد خویش * که کهرها کنم بپای تو از چشم ترنثار
دهمت ارمغان زکوهر سفته هزار عقد * کنمت پیشکش زعنبر سارا هزار بار
چوشد آویخته بکوش وی این کوهر ثمین * شکن وخم زهم کشود وفرو ریخت تارتار
چوپرستو کشاد پروپرندم ببر نهاد * ببرودوش سود مشك وبرامد باعتذار
که عبث دل شکستمت بخطا سینه خستمت * ببراینك نشستمت بکشی یا کشی بدار
بهمین کش مکش بدیم من واو که نا کهان * بدر خشید ساعدی وبپاشید نور ونار
زدورخ آن دوزلف تیره بیکسو فکند و کرد * زمیان دوشب دوماه ودوخورشید آشکار
چوفکندم نظر براوورخ وروی دیده مش * همه کلزار دیده م وشدم آشفته چون هزار
که همینست انکه بود مرا عمر جاودان * که همینست انکه بودمرا عیش پایدار
همی است انفرشته روی که ازآرزوی او * هردم زار بودچشم من وجسم من نزار
چوسراپای دیده مش سروپایم بلرزه شد * بتفیدم زاضطراب و بتفتم زاضطرار
بجبین کفتمش که ای زتو یك شعله مشتری * زتوروشن سهیل و کوکب صبح ازتوتابدار
بدوابروش کفتم ای دوکمان دارچیره دست * دوهلال ودوخنجرودوکمان ودوذوالفقار
چومژکان رسیده مش زره زهره چاك شد * سپرانداخت عقل وماند خدنك خردزکار
بدورخ کفتمش که ای دوکل ازکلشن بهشت * دوبهشت ودوآتش ودوبهار ودولاله زار
بدولب کفتمش که ای دوعقیق ودولعل تر * زملاحت فکنده شور بخوقند وقندهار
چورسیده م بخط هوای چمن کردم آرزو * چوبخال امدم سواد حبش کردم اختیار
زده مش بوسه بردوچشم که ای نرکست نژاد * شده مش خیره بردوزلف که ای سنبلت تبار
چورسیدم بکوش عقد ثریا نهاده مش * چورسیدم بروی داده مش ازنقش چین نکار
بدنبا کوش کوش بردم وآهسته کفتمش * که خوشت بادسایهٔ خط وسرسبزیٔ عذار
بدهن غنچهٔ نشانده مش ازکل شکفته تر * زذقن چیده مش بهی که به از به هزاربار
چوکرفتم ترنج غبغب اوکنج یافتم * که همه نقره بودوسیم وهمه خالص العیار
چوکشوده م صحیفهٔ کل رخسار دیده مش * زعرق بروق چکیده همه در شاهوار
چوصراحی دهن بکردن سیمین نهاده مش * بلب آرزو رسید روانم پیاله وار
چوبکشتم بدور سینه مراخیره شد نظر * شدم آینه ازصفاو چوسیماب بی قرار
چودراو یختم بموی میان رفتم از میان * که همه لطف بودوحسن وهمه آغش وکنار

بكف با نهاد خواستمش چشم تر ولی * زمژه كردم احتراز كه ازاردش چوخار
زسرا پای او بود سرا پای من بهشت * زسراپای من فزود سراپای اونكار
چوسراپای من شنود بدانست حال وكفت * به تجاهل كه نورسی تو مكر ای هزار زار
كه زاشعار تو همی شنوم بوی آشنا * كه زانفاس تو همی رسدم نفحهٔ بهار
تو مكر عیسی یی كه كشته همه نفخهٔ توروح * تو مكر پورآزری كه همه كلشن ازتونار
شده مش درنماز وكفتمش ای قبله كاه دل * كه منت بنده وبه بنده كیت ادارم افتخار
به عطارد عطادهم به زحل كیمیادهم * همه فرقد بسر نهم همه پروین كشم بتار
منم آن شاعر بنام وسخن آور همام * كه همه نظم من نظام وهمه شعر من شعار
نكنم جز ثنای تو نبرم جز عطای تو * نكنم جز بپای تو كهر نظم را نثار
چورسید ش بكوش این درناسفتهٔ شكفت * چودمیدش بروضه این كل نشكفتهٔ بهار
بپسندید كفتهٔ من وكفت ای بلند نظم * كه ترا خامه خام سوز وترا نامه نامدار
بدو كیسوی من كه هر دو پرستند آفتاب * بدورخسارمن كه هر دوز خلدند یادكار
بجبین وبعارضین وبوالشمس والضحی * بشب وروزوزلف وروی وبوالليل والنهار
كه مرا تابعود ومشك بیاراستند زلف * نكارست كس به صفحهٔ حسنم چنین نكار
بستایم بچند بیت دكر سنبل وسمن * كه خوش آمد مرا ستود تووپاك وآبدار
چوشنیدم ازوجواب شدم كرم درخطاب * بفشرد دم كلوی خامه وكشتم سخن نكار
كه ایا كیسوی توجادو وجادوی مشكبار * كه ابا نركس توآهو وآهوی میكسار
شده شطرنج حسن را مه روی توشاه رخ * شده كنج شكنج راخم زلف توشاهمار
عرق جبهه ات بكردن ناهید بسته عقد * كره كیسوت بكوهر پروین كشیده تار
نه چو خد تو بوی دار بود روی یاسمن * نه چوقد توسرفراز بود سرو جویبار
تواكر زلف بشكنی ببری آبروی مشك * تواكر تار بكسلی ببری رشتهٔ قرار
رخ تو باغ باغ كل لب توجام جام مل * یكی ابستن ازشكر یكی آموده از بهار
زنی اشوب درجهان ببرو كرد هی كمان * بكشی بادرا عنان بسمند ارشوی سوار
همه فتنه سیاه توهمه جادو نكاه تو * زدو زلف سیاه توهمه كیتی بكیرودار
حرم كعبه كوی تو كل فردوس روی تو * همه رادل بسوی توچه زایمن چه ازیسار
بكن از زلف چنبری بكشان خلق كشوری * بكش ازناز لشكری بكشا ماه راحصار
بنشین برسر رمه بنشان فتنه راسپه * بكشا طرهٔ سیه بشكن مشك راعیار
زخط وخال وروی توهمه كشور بكفتكو * زخم وپیچ موی توهمه مردم بكارزار
مه رخشنده راسپر چوقدح بشكنی بسر * بی كین خواستن اكر كنی ابروكمان سپار

سر پیمان بریده را بدو ابرو حواله کن * دل نا ارمیده را بخم کیسوان درار
بوزد کر صبا بسمت خلافت رهش بزن * ببرد کر هما بجز سر کویت بدامش آر
بغلامیت صد هزار سیاوش نیاز مند * بکنیزیت صد هزار فرنکیس خواستار
مه وانجم ترا حشم کل ونسرین ترا خدم * سروسامان ترا فدا ودل وجان ترانثار
زنبور عسل زرشک لبان تو نیش نوش * کابرک چمن زرشک رخان تو خار خار
که بود آسمان که ازمه روی تو دم زند * بکشی صد سپهر چون شتر مست در قطار
نه بشیرینئ تو کس نه بزلف تو دسترس * تو یی اندر جهان و بس یکی وجای صد هزار
بستانید روی خوب ترا اعمی و بصیر * بپرستند چشم مست ترا مست هوشیار
چوشنید ازمن این درود بلند وسرود پاك * بنشاط آمدو کشاد لب وکرد درنثار
که ایا خسرو کمال وفریدون فضل وعلم * سخنت کنج شایکان قلمت کرزکاوسار
چوبم نشئه مند کردهمی نظم پاك تو * قلمت رامکر زتاك بهشتست برك وبار
چو کنون ازشراب شعر روانت شدیم مست * چه خوشست اربمی کنیم همی وقت خوشکذار
چه نشینیم دست خالی چون هست کاسه پر * چه کزینیم نامرادی چون هست بختیار
پی چه بی شراب وجام نشینیم ای حریف * که خریفست ودرخریف بود باده غمکسار
بخریفست باده خوب ورخ ساده خوبتر * که بود زنده کی دوباره بچنك آیدارستار
سخن ابدون کذاروآتش ترکن دراب خشك * ورق اکنون بپیچ وجام بلورین به پیشم ار
کفتم ای نکار مست مکرمی حرام نیست * کفت اری حرام کرخوریش بی حضوریار
تواکر باحریف ساده خوری باده درخریف * ننویسند نامت ایچ بنامه کناهکار
زیراکز برای باده کشان تاك رزهمی * بکشاداست دست بهر ستغفار چون چنار
می خوردن بروی دوست بود عیش جاودان * سر بردن بدوست عمر بود زنده کی دوبار
زچهل ساله عمر به می دوساله درسبو * زهزار آفتاب به مه دوهفته درکنار
زمیست ارغوان برنك وزمی نسترن بتاب * زمیست آب درکل وزمی آتش بجلنار
نتواند سپهر دور زپیمانه کرد دور * نتواند زمین تهی قدح از باده بردبار
کرازو شمهٔ بدکهٔ عطاری آورند * کرد دیاد زهر هرچه بشهراست سم فار
نه یی آکه ازانکه زنده بدو کشت نام جم * نشنیدی که برد خضر ازو ره بچشمه سار
دم عیسی همه بنشئهٔ اوکشته مستتر * ید بیضا همه زچهرهٔ اوکشته آشکار
چوجهان نیست جاودان نکساریم می چرا * نکساریم می چرا چوجهان نیست پایدار
همه خواهند دست شست چه رند وچه پارسا * همه خواهند خاك کشت چه مست وچه هوشیار
سیر پیشد ادیان وکیان یك بیك بخوان * نه زآنان کسی بکه نه زانیان تنی بدار

نه زافرا سیاب بفر نه فرنکیس را کمر * نه فرامرز را اثر نه نشان از سفندیار
نه فریدون بدانکه تخت نشین بود وتاجور * که کنون در مغاك خاك نشین است وخاکسار
نه سر و مغز بود روزیٔ ضحاك وعاقبت * سر ومغزش بخاك شد همه روزیٔ مور ومار
بجهان غیر طاق کهنه زنوشیروان چه ماند * بجز از جام ومی چه ماند زجمشید یادکار
چه شد اسکندر سپه کش وبهرام کورکو * چه بدارا رسید وتخت بجا برد شهریار
مشت افشار کو وکو با داور دوشا یکان * همه راباد بردو خسرو بیهوده ردبار
جز تلخی ندید شیرین ازجو یبار شیر * جز خون جکر نداد بفرهاد تیشه بار
بهتر آن که پیش از آن که رود خاك ماباد * نوشیم آب آتشین وسراریم روزکار
بکذاریم این وان وبخواهیم جام می * بنشینیم کامران وبخیزیم کامکار
بفشاریم نای نای وبمالیم کوش چك * بنوازیم روی عود وبسائیم پشت تار
دهن از باده کل کنیم کل ازباده مل کنیم * زکل ومل شویم چون کل ومل خرم و کوار
بصراحیٔ سبز رنك و بصهبای لعل کون * بکنیم انجمن بسان چمنزار ولاله زار
ببدخشان بریم هدیه ازین صدیمن عقیق * بکلستان دهیم تحفه ازان صد چمن بهار
کفتم این همه ثنارا ار زده کر شراب * کفتم ابن همه نوارا ارزد مکر ستار
کفت ای ناچشیده انچه شمردم بوصف می * نبود ازهزار یك بل یك ازدو صدهزار
کفتم کاه نشئه می چه بود کفت غمکداز * کفتم کاه نفخه نی چه بود کفت شادی آر
کفتم رو درا درود بود کفت بحساب * کفتم باده راخواص بود کفت بیشمار
کفتم جام را ز پیکر ریزد چه کفت نور * کفتم باده راز ساغر خیزد چه کفت نار
کفتم نای راچه خاصه بود کفت دم مزن * کفتم عودراچه سود بود کفت شرمدار
کفتم هر که نی دمد چه شود کفت شاددم * کفتم هر که می خورد چه بود کفت هوشیار
کفتم باده را بها چه بود کفت نقد جان * کفتم مستیش چه بار دهد کفت شاهوار
کفتم ابش ازچه آتش شد کفت زان اثر * که براهیم را ازو شد برد السلام نار
کفتم آب او چکونه بود کفت آتشین * کفتم آتشش چکونه بود کفت ابدار
کفتم این تر آتش این همه حرمت زکی کرفت * کفتا ازان زمان که تاك براورد برك وبار
کفتم ابش از که کفت زخضر است مستفیض * کفتم نورش ازچه کفت زشمس است مستنار
کفتم نشئهٔ مقطر بهتر زباده نیست * کفتا بحر می نباشد باقطره هم قطار
کفتم قطره کوهر است وکهر به بود زبحر * کفتا اصل وفرع را کنی ارساقط اعتبار
کفتم دانهٔ کهر مکر از بحر حاصل است * کفتا پرسش از صدف که کند کوهر اشکار

کفتم

کفتم کوهر ازصدف زاید بحر راچه بهر * کفتا بحر کر نباشد ناید صدف بکار
کفتم قطره بحر نیست مکر کفت در مثل * کفتم ذره مهر نیست مکر کفت درمدار
کفتم قطره قطره بحر شود ذره ذره مهر * کفتا بحر ومهر جومکش ازقطره ذره بار
کفتم مغبچه است نامش یادختر رزاست * کفتا احول ارنه پی بنظر هردو یکشمار
کفتم مستیش چکونه ومخموریش چه سان * کفت این کفتکوی بیمزه دیکر فرو کذار
برخیز و بیار جامی ازان می که ازویم * کردد نرکس وسمن آتش خیز وشعله بار
زصفای وی ارتابد یك شعله برسهیل * همه کردد از وعقیق یمن لعل آبدار
اکر ازآب وی بخون سیاوخش قطرهٔ * بچکیدی بدید کشتی ازوصد سفند یار
زهوای وی ارنسیم شمیمی رساندش * بدمد مشك ترچو آهوی تاتار سوسمار
اکر ازرنك او بابر رساند رشحهٔ * همه لؤلؤ ولعل بارد بردشت و کوهسار
اکر از فیض او بخضر رسیدی پیالهٔ * نه‌رسیدیش جان بلب پی جشمه پیاله‌وار
کهرش آب پرورد همه درموج ازوسرآب * اثرش کوهر آورد همه درسنك ازوشرار
بشرابش چو کرم دیدم جستم زجاچو برق * به براور دمش قرابهٔ ازبادهٔ کوار
نی وعودی همش به‌نایی وعودی بیاردم * می وعودی همش به‌مجمروساقی که‌این دوچار
ببرند ازنوازهشت سپهر بلند هوش * بستنداز صفا زهشت بهشت برین قرار
چوشدامادہ حسب الامر وی اسباب عیش ونوش * می ومینا ونقل وشکر وعودوبه‌زانار
بنشستیم ماویار وشدیم انجمن بهم * بکشیدیم مر قرابه در آغوش ودر کنار
چوکشودیم بندش ازلب و برد اشتیم مهر * همه دیدیم کانشیست دروصاف وابدار
بپیاله ازان تراتش دادیم آبرو * رخ ساغر ازان کوارا کردیم تابدار
صهبارا باآب مستی شستیم روی وسر * مینارا زلعل بیغش بستیم کوشوار
به دعای قدح چو ساقی اغاز دور کرد * کلبانك واین یکاد برآمدزنای وتار
به تعاطیٔ جام وباده بکشتیم کرم سر * به تلافیٔ صبروغصه نهادیم سربکار
کف ساقی ودور ساغر می درمثل چنانك * رضوان مستدیر باشد وخورشید مستدار
برخ اوزعکس ساغر می موج موج نور * بدل من زتاب شعلهٔ می کوه کوه نار
همه ازرنك باده غبغب اومطلع شفق * همه ازنور جام سینهٔ من مشرق نهار
دلش آنسان زمی نقنده که آتش جهدزسنك * قدح آتش زنه‌زمی من ازوجسته چون سرار
زسرمستی او بناز ومن ازشوق درنیاز * برخ اوهی عرق فشان وبرخ هی من اشکبار
چو بعودی رسید نوبت بکسست تار عقل * چوبنایی رسید وقت فروبست نای سار
بدو کوش من ازدمادم نی صد جرس نوا * بدوچشم وی از کشاکش می صدسبوخمار

ازعکس پیاله ساعد ساقی عمود نور * وز کلبانك میکشان دم نایی دم هزار
بسرود وشراب مطرب وساقی بساز وسوز * بمی وجام وجام ومی من وشاهد بکیرودار
لب ساقی همه زمعجز عیسی نشانه ده * دم نایی همه زنوبت داوددم شمار
همه سنبلستان زغالیهٔ ساقیان یمین * همه بلبلستان ززمزمهٔ مطربان یسار
همه جازهره‌از سرودسراینده‌کان برقص * همه‌سونعره ازکشاکش نوشنده‌کان بکار
کاوی ازنای پرصفیر ولب از باده پرعصیر * نفس ازعود پربخور وسر ازباده پربخار
نیزن تارزن بهم چونکیسا وباربد * این پرویز موسقی وان شیرین موسقار
بفراز ونشیب غلغلهٔ زیروبم بکاه * بیمین ویسار کش مکش جام ومی بهار
چوعصای کلیم نای وچونفخ مسیح دم * زیکی کوشرا نوازیکی روحرا قرار
زصفا کاه جام باده شدوکاه باده جام * زنوا که ستارنای شدوکاه نی ستار
همه حضاررا زآب رزآتش بخاك وباد * همه احباب را زشیشهٔ می صبر سنکسار
من واواز حضور یکدل ویکروح ویك بدن * بترازوی ارزوشده یکسنك ویکعیار
زمیان شد دویی یکطرف وآمد اتحاد * زدوسوعهدشدمتین ومحبت شد استوار
نی ومی رارسید کار بجایی که عقل وصبر * بکرفتد ازمیانه همی کوشهٔ وکنار
چوبمستی نتیجه دادمی وعقل سوزشد * تدبیری نماند صبر وسکون را بجز فرار
شده محواز نشاط می من وجانان بیکدیکر * نه‌مرا بخردی ضرورونه اوراخردبکار
کشتیم انچنان که فرق نکردیم بازسر * نه‌زامروز دوش را ونه امسال‌را زپار
همه آتش شده زشعلهٔ می روی یارومن * غلطان چون سبونه‌عقل بجایم نه‌هوش یار
قدح ازبس بسر کشیدم وهی باده‌خواستم * بنشستن نماند قدرت واستادن اقتدار
ازمستی به‌باد وآتش می دادم آبروی * ازخود رفتم وبخاك نشستم چوخاکسار
چو زمانی کذشت دیده کشودم زبیهشی * نکریدم بهر طرف به‌شتاب وبانتظار
دیدم صبح بردمیده شده روشن آسمان * نه‌سبوی شراب دربرونه‌عود درکنار
نه‌زساقی ومی نشان نه زعودی وعود اثر * نه‌همان بزم چون بهشت بجانه بزم یار
چوبدیدم من این شکفتی ونیرنك وسیمیا * چوبکشتم من اکه ازدم وافسون روزکار
همه پروین کسیختم به‌تقاضا بفرق چرخ * همه خونابه ریختم به‌تحسر زچشم زار
بشکفت آمدم ازین همه نیرنك پرشکفت * همه دیدم قمربشدر این سیمیا قمار
همه رنج روان ببردم ازین کنج کیمیا * همه‌زهرابه‌نوش کردم‌ازین طرفه‌مهره‌مار
که بلی چرخ ودورراهمه اینست رسم وراه * که‌بلی مهر وماهرا همه اینست کاروبار
فلك وچرخ وآسمان همه رارسم وکیش کج * مه وخورشیدوکهکشان همه راراه‌تنك‌وتار

نه جوان مرد باشد انکه دهد دل بزال چرخ * نه خردمند باشد انکه نهد تن بژرف غار
سر شاهان تاجور همه از چرخ بی کلاه * دل پیران باخرد همه از چرخ سوکوار
همه درلاله داغ ازو همه پرخار باغ ازو * همه کشته چراغ ازو جم وکاووس شهریار
همه بنیاد او براب وهمه عهد او بباد * همه داروی او مرض همه صهبای او خمار
زنهیب وستوه او همه عالم بشور وشر * زخلاف وستیز او همه کیتی به زینهار
بجهانی که هیچکس نجهاند سمند عیش * بجهان زان جهان سمند که هیچست ونابکار
چه بری منت ازوی وچه کشی عار عاریت * که جهان مستعیر وهرچه دهد هست مستعار
شنوی کر بکوش هوش یکست ارغن وغریو * نکری کر بچشم راست یکست افسر وفسار
خنك انکس که رو بتابد ازوو نبیندش * کل وخار ومی وخمار وچه وجاه وکنج ومار
چه کنی نورس این عجوزهٔ بی عهد وبی ثبات * بهل این نادرست ناسرهٔ قلب کم عیار
به مهین داروی پناه بیاور که انس وجن * همه هستند در پناه وامان زان بزرکوار
نور چشم افرینش محمود واحمد آنك * همهٔ افرینش از نورش کشته آشکار
سر پیغمبران وختم رسل پیشوای کل * که بزرکی نیا فریده چواو افریده کار
همه ازافریده کان خدا او بزرکتر * زهمه پیشتر بقدر وازو قدر قدردار
دل وجان بذل کرد دره اوهر که هوشمند * سر وروفرش کرد بردراو هر که بختیار
شرف اولین ازو وازو فخر آخرین * زوی افلاك را بلندی واجرام را مدار
همه در کیش اوبکوش کرت آرزو بود * که شوی رستکار وفرخ وبهروز وزور آستکار
نفزاید ثنای ماش ثنایی وپایهٔ ئی * که مراورا ستود وپایه بیفزود کردکار

ای نور توکلك قدرت را اولین نکار
وی روی تو باغ خلقت را اخرین بهار

همه اهل قلوب راسوی توروی آرزو * که تراجمله خواستار وتراجمله دوستدار
قلبت عرش وقلب عرش تراشرع وشرع وعرش * همه ازنام نامیٔ توبالند ونامدار
دیوان قدیم را عنوان توترجمان * فرمان نخست را تبیان تومستشار
فردوس برین زروضهٔ روی توتازه رو * جبریل امین زخاتم وحی تونامدار
شه سیاره کان بنعل توکردست یافتی * بسر ازافتخار برنهادیش تاجوار
نبدی انتشار آیهٔ نور توکر مراد * قلم ازخلق کائنات نکشتی ورق نکار
توهمان سروری که درشب معراجت آسمان * همه خورشید یافت دربرو ناهید درکنار
توهمان نفحه ئی که ازتودمی صد جهان حیات * توهمان روضه ئی که ازتوکلی صد چمن بهار
توهمان سنبلی که نه ورق نه ریاض را * به شمیمی زنکهت تونمودند بویدار
توهمان کلشنی که روضهٔ رضوان ازو پدید * توهمان منبعی که چشمهٔ خضر ازوی آشکار

بستی این نه اسمان تو بفتراك ازان زمان * كه ز اسرا شدی به عرصهٔ معراج شهسوار
همه كروبیان بخاك درت سوده چشم و روی * همه ازروی آرزو همه از چشم افتخار
زقیاسی كه عقل كیرد برترترا مقام * ز كمانی كه وهم دارد بهتر ترا تبار
همه نور مجسمی همه روح مكرمی * بكرامت مقدمی زهمه پیش كرد كار
بكزید افرید كار ترا از همه چنانك * تو كزیدی ز جمله معرفت افریده كار
افتادی بكوهی ار ز جبین تو لمعهٔ * شدی ان كوه پرسهیل وسهیل سپهربار
ز نبات لب توكار كه مصر یك نمون * زسواد خط تو مملكت هندیك غبار
بهوای محبت تو بهر كوشه بیهشی * بخبر ترزهوشمند و بخود ترزهوشیار
بثنای كل رخ تو بهر شاخ بلبلی * بلب اورده ارغنون بدم افكنده موسقار
معجز نامهٔ تراچو بیثرب نكار دند * استارا ببلخ سوخته شد صفحه ونكار
بعد ابن ترك بطاق انوشیروان فتاد * بدرخشید ابروت چوز بطحی هلال وار
چشمت نركسی زسرمهٔ مازاغ مكتحل * مویت سنبلی زجلوهٔ لولاك تابدار
همه دم مدحت تراشده كونیده عندلیب * همه جاقامت تراشده جوینده جویبار
علم عرش راست شقه بنام تو سربلند * حرم قدس راست كعبه بمجد تواستوار
تونبی ان كوهر یتیم كه از كوهر توتافت * به صدف كاه كون هرچه كهر بود شاهوار
نبرد كر خیال خال تونابد بكار دل * نكند دانه كارتا نكند كار دانه كار
همه اثار علم وفضل چوذرات شد بدید * چودر آفاق نور معرفت یافت انتشار
تونبی بودی ازمان كه ز آدم نبد نشان * نه زمین بد نه اسمان نه قر بود نه مدار
بنكال ازفروغ فرتو زردشت را شكوه * بزوال ازظهور شرع توشماس راشعار
همه ابرازپی بهار تو پیش ارد انسجام * همه بحر ازپی نثار تو درساز دادخار
همه سرو استعاره كرده زقد تو اعتدال * همه كل اقتباس كرده زخد تواحرار
چوسرامدشدی بتفت دل راهبان ز رهب * چومؤید شدی بماند سر مؤبدان زكار
جو ید هر كه جز در تو بود عائدش هوان * پو یدهر كه جزره تو بود حاصلش عثار
بتو مهر افكند بلند بود هر كرا نهاد * بتو عهد اورد وثوق بود هر كرا دثار
چوسخن كفت طوطی قدم ایینه ازتو یافت * چو كهر سفت جوهری ازل ازتوتافت تار
چوشیت زبان كشود نخست ازتو كردیاد * چوارادت قلم كرفت نخست ازتو كرد كار
چه دل اهنین بود كه شهادت نیاورد * بمقامی كه اورند شهادت ترا حجار
سبب آنست كارزو كش موی ولب تواند * كه بدخش است لعل پرور چین است نافه زار
بخیال دو كیسوی تودودستم دوطبله مشك * بهوای دو نركس تودوچشم دومیكسار

دروصف دوابروتودهن چون دونیمه ماه * درمدح دوکلرخ توقلم چون دودم هزار
تو شکستی بمعجزه همه بتهـای ازری * توفکندی بخرمن آزر یا زانف وشرار
از شیرینیٔ لبت شد پرویز تلخکام * وزرنکینیٔ رخت شدارتنك بی نکار
اعجاز ترا بشق قمر احتیاج نیست * که کند ابروی توشق قمرهردم اشکار
اکر افلاك نطق باشد وافلاکیان زبان * نتوان کرد باز معجزه هـای ترا شمـار
همه شاهان درارزوی کدائی تووتو * همه بااین شکوه کرده ره فقر اختیـار
همه زروکهر شده پی توخاك وسنك وتو * همه رابهردوست داشته ساقط زاعتبار
نتوانم ثنـات کفت ولی کویم اینقدر * که تو بی برکزیده مرسل ومحبوب کردکار
ملك ار کویمت ملك نکشد این شکرف بار * بشر ار خوانمت بشر نکند این شکفت کار
انفس زا بجستجوت صلوة و سلام شغل * السن را درآرزوت درود وسپاس کار
روزی کزمیان برند یکسوی پردهها * که بدونیك وزشت وخوب همه کرددا اشکار
امت راتو دستکیر دران روز سختکیر * امت را تو کارساز دران روز سختکار
هر افتاده را بموقف لطف تو دستکیر * هر درمانده را بموعد فضل تودستیار
نورس کیست تانویسد مدح توکی کند * بحث از پیکر مقدس مشت کنا هکار
چه کسم من که دم زنم زثنـای بلند تو * چه بود دزه تامنـاقب نیر کند شمـار
شدی ازهر بیان عیان زقیامت علامتی * صفت قامت توخامه نکردی کراختصار
ورق وصف روبت این دم اکرطی نکردمی * قلم آتش زدی به صفحهٔ هرعارض وعذار
سخن آن به که اختصار نمایم درین مقام * که فضولیست قطره راسخن ازفسحت بحار
زکجا دست من بدامن مدح تو میرسد * من چون نقش برحصیروتوچون ماه درحصار
سمن ولاله تاکنند چراغان بوستـان * چمن وسرو تاشوند خرامان بمرغزار
بشمـار حدائق وعدد انجم و نفوس
بادا برروان صلوة وسلامت هزار بار

بسکه خیزد جلوهٔ یکرنکی ازصهبای من * نشئهٔ وحدت زندجوش ازدل مینای من
خواندهام درمکتب عشق ابجد تجریدرا * نیست پابند علایق طبع عیسی رای من
سالك وادیٔ فقرم بی نیـازی توشهام * پشت پا زان میزند برعالم استغنـای من
طـایر کلزار قدسم اشیـانم بام انس * هست ازین دنیای آلایش برون دنیای من
آنچنـان رفتم نهـان ازخلق راه عشقرا * که اثر پیدا نشد کسرا زنقش پای من
بلبـل آتش زبانم کلشـن توحید را * هرزمان کلبانك وحدت خیزد ازآوای من

مرغ دل الفت بسوز عاشقی در بیضه داشت * هست ققنوس محبت مرغ آتشخوای من
دامن قاف قناعت را کرفتست آشیان * نه پی جیفه است چون کرکس دل عنقای من
بزم من غمخانهٔ دل ناله آهنك رباب * باده اشك چشم وساقی چشم خون پیمای من
تابکی مانم بزندان فراق ای دوستان * بند محنت بند بندازهم کسست اعضای من
وا کنید این بند من ترسم که زندان راشبی * برکند بنیاد فریاد فلك فرسای من
قصهٔ آینه وزنکی اکر دانی خموش * کر نماید زشت در چشم خسان زیبای من
خلقرا چون بوی کل پنهان من پیدا بود * شرم چون برك حنا پنهان کند پیدای من
اطلس ودیبا نخواهم خرقه ودلقم بس است * خرقهٔ من اطلس من دلق من دیبای من
زلف راآشفته دارد شوخ بی پروای من * ترسم این جادوی مست افزون کند سودای من
بسکه بکرستم نماند اشکم دکر خون دلست * اینکه بیرون ریزد ازمژکان خون پالای من
خانه بردوش توام آخر بپرس ازبهر چیست * ناله وسوز وکداز وشورش وغوغای من
ازسرشك چشم ارترسند مردم باك نیست * نوحرا بیست ازین تنور طوفان زای من
کر کنند عقل خواهی حلقهٔ کیسوی او * ور ازو دیوانهٔ جوئی دل شیدای من
نه دل دیوانه را راحت نه زلفش را قرار * الغیاث اززلف اوآه ازدل رسوای من
دید زنار سر زلفی و دل پابند شد * بت پرستیرا نمود آیین خود ترسای من
خال هندوئی برهمن کیشی ایمانم بسوخت * بعدازین مشکل بجز لچمن بود پوجای من
دل نخواهد کرد از بزم محبت پا برون * کر همه پروانه سوز دشمع بزم آرای من
ازسواد زلف اودارد نشان روز فراق * بخت مجنون خیمهٔ لیلا شب یلدای من
چون نپویم وادی دیوانه کی کرزلف اوست * رشته‌ها در کردن وزنجیرها درپای من
کربدانش کهنه پیری هست هست آن رای من * ور جوانی در محبت نو دل برنای من
کلك عنبرسای من درخون نشاند نافه را * نافه رادر خون نشاند کلك عنبرسای من
خامهٔ من نظم رازردشت وطبع آتشکده * کفته ودیوان من پازند وزند استای من
ازپی یکقطره نکشایم دهن راچون صدف * کفتهٔ من لؤلؤ من طبع من دریای من
تیره چشمداین خذف سنجان مغبون باك نیست * کر نه بشناسند قدر کوهر شایای من
آنکه ازلؤلؤ نداند استخوان را فرق چیست * از کجا داند بهای لؤلؤی لالای من
سخت بی انصاف هستنداین خریداران شهر * در نظر شان کمتر ازخارا بود خارای من
پیش دجالان چه ریزم آب بهر زنده کی * روح من نظم تر من طبع من عیسای من
از پی عنبرچه آرم کف چودریا بردهن * ریزدازنوك قلم چون عنبر سارای من
خلق کرفرعون و کرهستند کوساله پرست * سامری سوزست چون موسی یدبیضای من

کردمم درنای کلك آهی ز بنگاه درون * صور اسرافیل خیزد از غریو نای من
میشنیدم دوش هنگام سحر خوش میسرود * زهره باآهنگ چنگ این گفتهٔ غرای من
روی مردم سر که ودرشهر یك قناد نیست * وزدرون پیوسته جوشد آتش صفرای من
یکطرف غم لشکری آورده بر تاراج دل * یکطرف گردون شبخون کرده بریغمای من
داد خواهم بردبردرگاه شاه انس وجن * بو که از گوش ترحم بشنود آوای من
داور کونین ابو القاسم محمد آنکه هست * لال درمدحش زبان طوطیٔ گویای من
آستان عرش قدرش کعبهٔ ارباب دل * خاك درگاهش جلای دیدهٔ بینای من
اشرف اولاد آدم حضرت فخر الرسل * آنکه ازوی شد بملك هستی استیلای من
گرنبودی مدح او مقصود حق درمدح او * کی شدی گوهر فشان طبع سخن پیرای من
گر وجود اونبودی باعث ایجاد خلق * کسوت هستی نگشتی راست بربالای من
ذرهٔ جز مهراوروشن نگردد شان بچشم * گر شکافند اهل معنی مو بمواجزای من
سرنه بردارم بخاك پای اواز خاك او * دشمن ازهرسوا گرخنجر نهد برنای من
جز صدای مهراواز پردهٔ دل نشنود * گرشکافد خامه همچون نای سرتاپای من
حب او وال اودر دل نه امروزی بود * کاشت دهقان ازل این دانه درصحرای من
چون ببازار جزا جنس عمل قیمت کند * هست موقوف رواج لطف او کالای من
ای حریم بارگاهت کعبهٔ علیای من * وی درعرش استانت مسجداقصای من
ای هوایت مرهم زخم جرا حتهای دل * وی خیال جعد مویت مونس شبهای من
آرزوئی در دلم جزدیدن روی تونیست * کافرم گر جز ترا جوید دل جویای من
مست چشم نرگس مست توام بیهوده نیست * این همه در کوچه وبازار هوی وهای من
گرنه بازار رسالت رامتاع لایقم * لیك اینم بس که داغ مهر تو تمغای من
یارسول الله بگیر امروز دست من امان * تا که فردا چون براه افتم نلغزد پای من
بیم فردا دارم از بد کاریٔ امروز خود * آه از امروز من فریاد از فردای من
بیم آن دارم که رو گردانی ازمن روزحشر * ورنه از آتش معاذالله بود پروای من
ذرهٔ کمترچه آرد جلوه پیش آفتاب * من که باشم تابود مدح ترا یارای من
کس بجا نا وردونه آرد گاهی مدح تو * جای آن دارد بگجا اندیشهٔ بیجای من
ماندازحیرت بحکمتخانهٔ مدح تولال * گربدانش باشد افلاطون دل دانای من
گرتو روی ازمن تبابی قعر دوزخ منزلم * وربلطفم بنگری خلد برین مأوای من
روزوانفسی که گویدوای نفسی هر کسی * وای برمن گرنگیری گوش برآو آی من

کرد عصیان راتو ازآب شفاعت درنشان * چون غبار معصیت برخیزد از سیمای من
کلك دیوان ازل چون عرضحال من نوشت
خاکپای مصطفی نورس نوشت امضای من

ساقی بده زان آتشم کابش همه جان پرورد * هم خضر را بخشد روان هم آب حیوان پرورد
هر نمش یك عمان بود هر که که سرشاری کند * هر دمش یك لقمان شود هر دم که درمان پرورد
دردش بکاهد دردرا گرمش بسوزد سردرا * در سینه وسرمر درا ایمان وعرفان پرورد
می نام وخورشیدش لقب آمذر جمشیدش نسب * زان روهمی نوروز طرب درجیب ودامان پرورد
رضوان به بار آرد همه مینو بکار آرد همه * بوی وبهار آرد همه کرباغ وبستان پرورد
چون آتش ار پیدا شود پازند وزند استا شود * ور بردمد عیسی شود شماس ورهبان پرورد
ازتاك اکر خیزد عنب وزنخل اکر آید رطب * این تلخوش درکام ولب هم این وهم آن پرورد
کاشانه را خلخ کند نوشنده را کارخ کند * خرم کند فرخ کند فرآورد شان پرورد
ساقیش را رضوان پدر میناش را مینو کهر * رضوانش خلد آرد ثمر مینوش رضوان پرورد
درنیم رخ ساغرش بین چون ماه نولاغرش بین * آتش زده کوثرش بین کز قطره عمان پرورد
چون کرد ازمی حامله کردد حبابش قابله * چشمه ندیدم کابله درآب حیوان پرورد
جام وی ازوی صافتر ازمهر ومه شفافتر * که پرورد یاقوت تر که لعل رخشان پرورد
زاید همی حور وپری بارد سهیل ومشتری * هر دایه را کان جوهری آغوش وپستان پرورد
فروردن اندر دی کند آتش بمغزو پی کند * سختی برد غم طی کند قوت آورد جان پرورد
غم رابا ستوه آورد شادی بانبوه آورد * در کشور اشکوه آورد بر تخت سلطان پرورد
روشن کند دیجور را درمان دهد رنجور را * سازد سلیمان مور را کر برك وسامان پرورد
چون آردش نزدیك لب ساقی وبوسدش ازطرب * کویی که کل مزد رطب آتش نمکدان پرورد
بر وادیی آرد کذر مستی ازان صهبا اکر * مارش همی زاید شکر مورش سلیمان پرورد
فغفور سازد ازسبو خاقان تراشد از کدو * سیلان اوازرنك ورو درهند سیلان پرورد
که ساتکین راجوی جو آتش زند دراب رو * که رامتین را درکلو صد کونه الحان پرورد
رخساررا رنکین کند کفتاررا شیرین کند * نسترد هد نسرین کند حسن آورد آن پرورد
فرخنده صبح وشام او برترز کردون نام او * مه راهلال جام او چون کو بچوکان پرورد
رخشد چونور لطف او در ذره خورشید اورد * جوشد چو بحر فیض او در قطره عمان پرورد
نیرم نیارد کر او رستم نتابد فر او * در نشئه زال زراو صد کونه دستان پرورد
نسرین رانسرین دهد پروانه را پروین دهد * آینه را آیین دهد کلرا کلستان پرورذ

کوثر کندبی آبرومینو کندبی رنك و بو * چون درمجاری سبوآب فروزان پرورد

صرف محبت اوبود عین حقیقت او بود * کاندرهمه مغزوخرد ادراك واذعان پرورد

این می ندیده میکده نه دیرونه آتشکده * ازنشئه نار مؤصده درمغز انسان پرورد

این باده را جام دکروین جام رانام دیکر * وین هردوراآب و کهرنه بحرونه کان پرورد

ساقی بده جامی بمن زان می بآیین کهن * تاکلکم ازفیض سخن سحبان وحسان پرورد

زان پس بده جامی دکرزان می بان شیرین پسر * تاچهره اش ازخط تر برلاله ریحان پرورد

اوخلخی می خلری جام آفتاب اومشتری * آن شیشه باشداین پری آن جسم واین جان پرورد

بیماری ازچشمش عیان کاندرلب شکرفشان * که کلشکر که نار دان کاهی سپستان پرورد

که چین بروم آرد بفن که جزع بارد بریمن * که در چمنزار ختن شمع شبستان پرورد

مویش زند برکل کره برلاله پوشاند زره * مویش سپرکیرد زمه مژکانش پیکان پرورد

که رخ کند خورشیدوش که لب کند یاقوت کش * که آورد خال حبش درمصر وسودان پرورد

که عودساید برسمن که مشك تر برنسترن * که آهن وکاهی پرن ازسیم وسندان پرورد

زلفش دهد برمه حلی باکل کند ترسنبلی * جادوست چشمش بابلی کین کونه افسان پرورد

ازنرجسین شبنمی می پرورد مژکان همی * اعجاز باشد کادمی درجزع پیکان پرورد

دل درشغف ازغبغبش جان برلب ازشورلبش * بریاسمن دوعقربش دوماه تابان پرورد

مشك ختن برك سمن جنك پشن تیرجهن * درزلف ورخسارافکند درچشم ومژکان پرورد

نجم سحر نورقمر تنك شکرعقد کهر * برجبهه وروی آورد درکام ودندان پرورد

درکنج لب خالش نکرچون حبهٔ ازمشك تر * نشنیده ئی کرازشکر فلفل نمکدان پرورد

پرتوفکن شعله فشان رویش جهان راهرزمان * آری کندروشن جهان نوری که یزدان پرورد

ازمبسمش کرنیم تف غلطد بعمان ازشرف * درپرورد هرچه صدف شهوار وغلطان پرورد

ای انکه در آتش لبت لعل بدخشان پرورد

درنیشکر یاقوت تر وزقند مرجان پرورد

عکس قدت درچشم ترمی پرورم ای سیمبر * چونانکه جوی کاشمر سرو خرامان پرورد

کرطره راسازی یله سنبل برد برسنبله * نسرین رادرحوصله صدسنبلستان پرورد

کل کل رخت بربرسمن نونوخطت ترترچمن * آن پرورد کلکون پرن وین تازه ریحان پرورد

مل مل لبت نی نی شکرصف صف مژاتهی هی خطر * آن پرورد درو کهروین تیرو پیکان پرورد

غبغب ترا لبلب شکردمدم مرادل دل کدر * آری دهدعشق این اثر بادرد درمان پرورد

کج کج بروخم خم کمن خوش خوش نفس دم دم روان * ان ازهلال آرد نشان وین خضر را جان پرورد

کی سرو کشمیر آورد پروردن ای کل چون تو قد * کی پرورد کر پرورد افتان وخیزان پرورد
کرازدو زلف خویشتن بدهی جدیر ایك شکن * صد کاروان مشك ختن درمغز سرطان پرورد
لب سای بر کلبرك تر برمی فشان از خوی کهر * تا پرورد این کلشکر وان دسته مرجان پرورد
هست آینه روشن بلی لیکن نه چون رویت جلی * کل پرورد کلشن ولی نه چو تو خندان پرورد
نورس تراکمترغلام از بند کیت افزوده نام * مهرترا ورزد مدام آنسان که ایمان پرورد
بر خدمتت بسته کمر چون خامه درهر کار وسر * داغ تو دارد بر جکر مهر تو درجان پرورد

در ستایش جنتمکان عبد المجید خان

صبح نوروزست و چون فردوس خرم شد جهان * عنبر افشان باد و کریان ابر و خندان کلستان
از پی نظم چمن مشاطهٔ صنع آله * آستین بالا کرفت و بست دامن برمیان
کرد وادیٔ چمن را ایمن از آسیب دی * کرد رخسار سمن را پاك از کرد خزان
بست دستار کل و بکشاد بند غنچه را * داد نسرین را پرند ونسترن را پرنیان
کوهر ازشبنم بکوش آویخت مر زنکوشرا * رنك افزود ومفرح کرد بوی ضیمران
کوه ازسبزه بجوش آمد جودریا موج موج * کشتیٔ صحرا کشاد ازبرك زنبق بادبان
ازسمن هرجا چراغی در چمن افروخته * کرده پنداری چراغان ازکواکب آسمان
ازشکوفه کشت پر پروین درخت وجوی آب * ازصفای عکس نسرین شد بشکل کهکشان
لاله را برسر کلاه سرخ چون تاج خروس * سرورا در برقبای سبز چون ازاد کان
باد ازتبت بباغ آورد تحفه مشکناب * ابر از دریا بهامون برد کوهر ارمغان
ارغوان را از شعاع برق پرمی ساتکین * یاسمن را ازنثار ابر پر کوهر دهان
شد بنفشه ازهوای زلف لیلی رازکوی * بیداز مجنون شقایق داد ازنعمان نشان
چون نکاه چشم مست یار نرکس رانکاه * چون خدنك غمزهٔ دلدار سوسن را زبان
باغ ازشبوی رنکا رنك چون باغ ارم * راغ از ازهار کونا کون چو کلزار جنان
داد فیض ابر آذاری بسیل آزار دی * رفت نشر باد نوروزی غبار مهرکان
ازخجالت سر بپیش افکند سنبل در چمن * شاهد کل چون درامد صبحدم دامن کشان
داد کیسورا بنفشه تاب چون زلف عروس * نرخ عنبر را شکست ازرشك اوباد وزان
از برای آنکه خندد بشکفد چون کل بباغ * کرد فروردین دهان غنچه را پرزعفران
کرد عنبر خیز خاك مرغزاران را نسیم * کشت شوق انکیز خیل عندلیبان را فغان
سرو ازقامت چمن افراز و قمری بذله کو * کل بعارض بوستان افروز وبلبل نغمه خوان
شد کلستان آنقدر خرم زسبزی که سزد * بر تماشای وی آید کر بهشت جاودان

باده چون خون سیاووشان بده ساقی که شد * ازشکوفه چون نکارستان مانی بوستان
کشت آذرکون زآذرکون بساط کوهسار * آب آذر کون بیار وآذر دل در نشان
آب خشك ازتابش خورشید فردین شد مذاب * خیزو اندر آتش ترکشتی ٔ ساغر بران
ساقی آن می ده کز و کردد جوان زورور * کربنوشد جرعهٔ ازوی ضعیف ناتوان
آن کوارالعل رمانی بساغر کن که هست * طعم اوچون شهد ناب ورنك اوچون ناردان
آتش سیال کوکو آب روی میکده * نشئهٔ سرشار کو کو جوهر پیر مغان
خوش بود کرمرغ طبع اینجا سرایدیك غزل * تازه چون روی بهاروصاف چون آب روان

تافکند آن لاله رخ برکل زسنبل سایه بان
آفتاب از شرم او در ابر تیره شد نهان

شمع تاافروخت آن خورشید درهر انجمن * سایه تاافراخت آن شمشاد درهر بوستان
آسمان را داغ غیرت ماند جا جادر جکر * باغبان راسیل رشك ازدیده شدجوجوروان
جزلبش شکر کجا خیزد زلعل آبدار * جزرخش سنبل کجا روید زبرك ارغوان
من چو موئی درمیانم ازمیان موی او * وای بران دل که دیدآن مومیان موتامیان
لاله را آتش زند کل را بدرد پیرهن * کربناز اندر چمن بخرامد آن سروچمان
سرومن برچهره دارد زلف را درحیرتم * عنبر سارا چرا در لاله کیرد باغبان
تارسن پیچید کیسوی تو بردور ذقن * جانم اندر چاه این ماندودل اندر دام آن
زلف را کوتاه کن دست تطاول بردلم * ورنه بیداد من وداد خداوند جهان

خسرو کیتی شهنشاه جهان عبد المجید
آنکه هست اوراجهان ازباختر تاخاوران

آن قضارزم وقدرعزم وفریدون فرکه هست * همت اوتاج بخش وتیغ اوکشورستان
خودفریدون راچه فربافراوکرزانکه هست * فخر او برکرزهٔ کاوودر فش کاویان
کانچه ازکرزودرفش آید بکاراندرنبرد * اوبکار آردهمی دربزم ازکلك وبنان
شاه دین پرورکه برملك ورعیت مشفق است * لطف اوآنسانکه برفرزند مام مهربان
انقدر امدجهان را همت اوامن بخش * کشت پیش آهنك غول راهزن برکاروان
سایهٔ یزدان معز دین ودنیا آنکه هست * دین ودنیارا امین ملك وملت را امان
آن همایون فرقدر قدرت که تیغ همتش * پوست ازدشمن کشد بخشد همارااستخوان
کربخواهد قهر اوازتف تیغ اتش زند * شیررا دربیشه وسیمرغ را در آشیان
اسب کین برعرصهٔ شطرنج اکراند بقهر * آب کردد مغز پیل ازبیم در هندوستان

تا کہ شد ایوان عدل ازفراو فرخ نهـاد * دفترنوشیروان بر طاق نسیان آسمـان
تیغ کشور کیراوچون تیرکیتی راست کرد * نیست در عالم کجی را جای الادرکمان
همتش کشـتی اکر راند بدریا فی المثـل * بخت اواز اطلس کردون کشاید بادبان
پنجهٔ شـاهیش اکر خواهد بنیروی یلی * بشکنـد پیل دمان وبشکرد شـیر ژیان
ملك را آراست ازداد ودهش انصاف او * کوئی ازدادودهش اوراسرشتست اخشیجان
توتیـای خاك درکاه سرای عدل آو * کردمستغنی خلایق رازکحل اصفهـان
باسپاه رزم خواهش فتح ونصرت همرکاب * باجنود بیشمارش بخت ودولت همعنان
برسراوتاج کوئی برسپهرست آفتـاب * درکف او نیزه پنداری بدریا خیزران
درکشاد وبست اواحکام دین راحل وعقد * در صفا وکینهٔ اوخلق را سود وزیان
شحنهٔ انصاف اوآنسـان بتیغ آبدار * پاك کردار فتنه کیتی را که ازفرط امان
شیردرندهست رام آهوان را رامیـار * کرك خون خوارست خیل کوسفندان شبان
تاج بخشی کش سخای حاتمی در آستین * ملك کیری کش سر کیخسروی بر آستان
از برای خصم اکر لشکر کذارد درکمین * وز پی بدخواه اکر ناوك سپارد درکمان
چاك کردد سینهٔ بدخواه ازپیکان این * آب کردد زهرهٔ دشمن زباد افراه آن
چون پی رزم ارسپاهش پرشود روی زمین * وزصدای تیروخنجر کرشود کوش زمان
این یکی نالد که من پرخاش نشنیدم چنین * وان دکرلرزد که من لشکرندید ستم چنان
تیغ راچون حکم فرماید که خون میریزهین * خصم راچون ناوك ندازد کہ جان بسپارهان
بفکند آهن زره مریخ ازبیم همین * بشکنـد زرین سپرخورشید ازترس همان
هست بزم خاص اوخرم تراز خلد برین * نه بتنها من برانم هست رضوان همبران
دیدهٔ کیتی بنیند آن شهنشه را قرین * کربود سعدین راتاحشر برکردون قران
تا براورنك بلند سـلطنت اوشد مکین * ازشرف برچارکن عرش مینازد مکان
زندکی درد وراوچون آب حیوان دلنشین * مملکت از فراوچون باغ مینوجان نشان
شرع آرایش کرفت ازنصرت آن پاکدین * علم برکیوان رسیداز دانش آن نکته دان
بیکران مانند دریا بحردست جود او * بحردست جود اومانـند دریا بیکران
رایکان شددرجهان ازیمن اوداودهش * درجهان ازیمن اوداودهش شدرایکان
چون سنان درست کیرد آسمان لرزان شود * آسمان لرزان شوددردست کیردچون سنان
داستان ازخنجر او در بلاد شرق وغرب * در بلادشرق وغرب ازخنجراوداستان
بیم جان ففغور چین را ازهجوم لشکرش * ازهجوم لشکرش ففغورچین رابیم جان
داورا شاها جهاندارا ملایك لشکرا * داورنصرت قرین وخسروصاحبقران

ای دل ودست و کف وتیغ وسمند وجود تو * برق ودریا وسحاب وصرصر وباران وکان
وی سر وملك وروان وهوش و بخت وطبع تو * سبز وآباد وخوش وپیروجوان وشادمان
ملك را ازفرۀ عدل تو فر فرودین * سلطنت راپای استغنا بفرق فرقدان
نقمت صرفست هرجا آورد قهرتو روی * نعمت محض است هرجا کسترد و لطف تو خوان
کوهی از لطف توآید برپر کاهی سبك * کاهی ازقهرتو باشد برتن کوهی کران
نوش بارد هر کجا حلم تو افرازد علم * زهرخیزد هرکجا خشم تو جنباند عنان
جوشن اعداو تبرت قصۀ سنك وسبوی * رزم خصم ولشکرت بحث خروس وماکیان
خائن ملك ترازندیق خوانم بیهراس * دشمن جاه ترابی کیش دانم بیکمان
جای اشتر خیل انجم را کشد آندرقطار * ازبرای مطبخت هیزم کشد چون ساربان
چون تراجنبان شود شیر علم ازبادرزم * برکسان لرزان شود شیر اجم در نیستان
پیکراوآب وتاب ازصیقل نصرت کرفت * بدست تیغ جوهرافشان تو محتاج فسان
ابلق کردون عنان اختیار ازکف دهد * کرتورخش ازبهرجولان آری اندرزیران
باره ات راکهکشان تنکست وماه نورکاب * خورستام وچرمۀ چرخ برین برکستوان
رستم زالی توکز بیم کمند وتیغ تو * در خطر شیرژیان و بر حذر ببر بیان
چرخ کوهر های انجم را نثارت کردوباز * هست درابرحجاب ازتحفۀ ناشایکان
چون پی جولان شوی بربادپا ادهم سوار * چرخ یاد آردزشبرنك وسیاوخش جوان
برفراز مسند جاه تونتواند رسید * کرسربرچرخ راندیشه سازد نردبان
شرح اوصاف ترا ازده یکی نارد نوشت * تاب روز حشر اکر کلکم نویسد باستان
طالعت یار وسپهرت رام واقبالت مطیع * ایزد پاکت نکهدار وسروشت پاسبان
چون زنم پیش تولاف ازاردوان واردشیر * بندکان داری بسی چون ارذشیروار دوان
از کروه بندکان اینك علی پاشا یکی * کزپی نظم ولایت کرده نقد جان روان
آصف ثانی که شخص رای اوملزم کند * عقل اول را اکر باوی شود در امتحان
کهنه دانش آفرینی ساخورده مؤبدی * رزم را مریخ وش تدبیر را برجیس سان
صایب الرائی که ازرأی رزین او کرفت * روبآبادی جهان از قیروان تاقیروان
نظم احکام ممالك راوجودش معتمد * حل اشکال خلایق رازبانش ترجمان
طبع اواطفال حکمت راخردمند اوستاد * فکراو مهمان معنی را همایون میزبان
صحن بزمش راشعاع الشمس همت مشعله * خوان رزمش رارجال الغیب نصرت میهمان
درجهان القصه ناید صائبی چون وی برأی * کربیا یدهم نباشد همچواوفرخ نشان
نه بکیتی چون توآید پادشاه تاج بخش * نه چواودستوربیند چشم کردون کاردان

دولت پرورد این دستور راورنه نداشت * هیچ سلطانی چنان دستور اصف توامان
اودرایت را فلاطون رای را بوزرجمهر * تو ولایت را سکندر ملك را نوشیروان
پایهٔ قدر ترا انجا که من کیرم قیاس * وسعت ملك ترا اندم که من سازم بیان
تخت کاوس وکلاه کیقبادی بادکبر * شوکت ساسانیان سامانیان افسانه دان
وادیٔ خسروچه پویدخامهٔ کالکون من * درخیال کنج باد آورد وکنج شایکان
دفتر جود نو بنکارم که بخشی دمبدم * برکدا وشاه بی رنج روان کنج روان
خطبهٔ مدح توچون خواند خطیب طبع من * قدسیان برآسمان منبر کنند از کهکشان
ازپی مدحت طواف واردات غیب را * طبع من چون کعبه شد کالکم جوزرین ناودان
قصه را کوتاه کن نورس که هنکام دعاست * چندازین بحث وسخن تاکی زبهمان وفلان
تا که نوروز آیدوخرم شود صحن چمن * تا که خندد برق وکرید ابروکردد جوروان

باصفاو خرمی ازبخت باشی شادکام
بانشاط وفرخی برتخت مانی کامران

دوش ان بدوش کیسوی مشکین پراکنیده * خم خم شراب خورده ودم دم سبو کشیده
امدبرم فکنده برخ حلقه حلقه کیسو * کل کل رخان تفیده زخشم ابروان خمیده
کفت ای به سفته سفته کهرهای نظم دلکش * سر رفته رفته بر فلك عرش برکشیده
تاکی کشی نهفته نهفته سبو بخلوت * تاچند سخت سخت بکنج غمی خزیده
بکشا یکی دودیده وبرچهرمن نظر کن * بر رخ چها کذشته وبرلب چها رسیده
خوی کرد برخ زرشکم وخون کشته لب زاشکم * ان یك عرق کشیده واین یك نمك چشیده
نرکس زجرادزم شده شمشادسرفکنده * پروین بمه کسسته وشبنم بکل چکیده
کفتم چه اوفتاده چه کشته چه روی داده * کین کونه موت خم شده وروت برتفیده
کفت اکهی زوقعهٔ دوشین مکر نداری * کفتم کدام وقعه کزو اهوت رمیده
کفت ازپس نماز عشا باد ویار همدم * رفتم بخانقه که کنم تازه روی ودیده
ناکاه پیش راه من امد فرشته رویی * کایزد چنو بشکل وشمایل نیافریده
رخسار برفروخته چون شمع بزم باده * رفتار برفراخته چون سرو نورسیده
رخ درخطش چواذر درسبزه تازه رسته * خط بررخش بر آتش ریحان تردمیده
شمشاد راچوسایه زرفتار برفکنده * خورشید راچو کوی بچوکان موکشیده
چون چشم اوفتادبران سروسیم پیکر * کشتم جواهو بی که زشیری شود رمیده
ازروی مهر کفتمش ای مهر مهربان دل * ریحان وکل ترازکدامین چمن دمیده
شمعت کدام مهر فروزنده تاب داده * سروت کدام روضهٔ رضوان بپرورید
کفت ازچه پرسیم کهرونام ومام جویی * کفتم ازان که مهر تو برجان من رسیده

کفت این چه فکر خام که باهمچومن نکاری * ارد وثاق چون تو یکی خام ونارسیده
من شاهباز قدسم وتو صعوهٔ شکسته * من سرو ناز حسنم وتو سایهٔ خمیده
ره در کمند زلفم جز باد کس نبرده * کل ازبهار حسنم جز سایه کس بخیده
کس حلقه درعبیرم جز یاسمن نبسته * کس سیم در حریم جز پیرهن ندیده
ازسر برون کن ای صنمك این خیال باطل * کازاده سر ومی نشود باخس ارمیده
این کفت بر کذشت جو عمرومن از قفایش * حیران که چون همی رودان سرو قد کشیده
چون دیدم ان برووموژه چون کمان وپیکان * کشتم چو ابرووموژه بر کشته و خمیده
القصه انچه من ازوی دیدم و شنیدم * نه دیده ها بدیده ونه کوشها شنیده
انیست کز ملال دمان امدم بپیشت * مانند ناوکی که بود ازکمان جهیده
کر چارهٔ مرانکنی غم کند هلاکم * چون مرغ نیم بسمل جان در بدن طپیده
تدبیر کن و کرنه چو فرهاد تیشه کیرم * زنجیر ساز ورنه چومجنون شوم رمیده
سوزم چنستان جوانی باتش دل * شویم نکار نامهٔ مانی باب دیده
کرددفکنده سروسهی ازستودعشقم * باشند کل رخان من از خار غم خلیده
من خاك کردم وتو بسوزی دراتش من * من باد باشم وتو بمانی باب دیده
این کفت وچشمه چشمه بارید خون زچشمان * کفتی که بود دجلهٔ خونش بجوی دیده
رنکش پریده لرزه باندامش او فتاده * چون مرغ زخم خورده واهوی شیردیده
چون دیدمش زدردوغم آشفته وپریشان * بوسیدمش بکریه بناچار روی ودیده
کفتمش کریه بس کن وازناله دم فروبند * ای جمله رنج ودرد ترامن بجان خریده
انرا که برد ازتو دل ارمش بپیشت ایدون * رخ پاك کرده زلف پراکنده دل طپیده
این کفتم و بخشم وغضب هی زدم بخادم * کایدون برو بیاوران ترك سر کشیده
خادم برفت و بعد زمانی چو باز بر کشت * امد فرازو در پیش ان سرو نو چمیده
برلب طبق طبق همه درهای کس نسفته * بررخ ورق ورق همه کلهای کس بخیده
چون بر فراز دید مرا یار در کنارم * کفت ای مه سپهر برین در بر اوزیده
باعث چه شد بزحمت خادم سبب چه امد * چرخ برین چه زاده واخترچه پرویده
کفتم زمن مپرس که من ماجرا ندانم * احوال پرس ازو که کنار من ارمیده
بشنید چون جواب همان وقعه یادش امد * چون کل شکفت وکفت که ای شاعر کزیده
دانی که من کمینه غلام ترا غلامم * داغت بدل نهاده ومهرت بجان خریده
کرچه میانهٔ من واین شوخ تندوسرکش * سرداد دوش حادثهٔ اززبان ودیده
لیکن کنه بجانب او بود کاشکارا * اندر میان جمعی وچون آتش تفیده

درخرمنم فتاد که عشق توسوخت جانم * بکرفت دامنم که شدم ازتو بشکریده
چون دیدمش معامله کستاخ ولاابالی * دامن کشیدم ازوی وبستم دوکوش ودیده
کفتم زرفته باز مکو هیچ وشکوه بس کن * بنشین واز مزاحم کلفت شو آرمیده
پس روبهردو کردم وکفتم که ای دوکابن * وی سروسیب هردوزیك بوستان رسیده
بکشید چون دوسرودراغوش یکدکررا * تا چند کلفت کله ازیکدکر کشیده
این پنجروزه حسن نیرزد بدین کشاکش * ورزید عشق ومهر ز کل خار نادمیده
بر من نظر کنید که من نیز در جوانی * اب داشتم چولعل بدخشان ورخ چوشیده
وامروز ازشکستکی ودستبرد پیری * کشتم نژند وخسته وافسرده وخزیده
موی سیاه همچوشب من سپیده دم شد * قدسهی چوسروم چون ماه نو خمیده
این کفتم وسبك بکران رطل دستبردم * اوردم ان شراب که جمشیدش افریده
دادم بپیالهٔ هریك را ازان کوارا * بستم نوالهٔ هریك را ازان چکیده
کشتند کرم زاتش می ان دو تازه کابن * رفتند از خودان دو کل باده ناچشیده
کاه این دم ربابش برهوش ودل نشسته * کاه ان تف شرابش در مغزوپی دویده
کاه ان بباده کفت که ای اتش تفنده * کاه این بتار کفت که ای کیسوان بریده
که این بجام کفت که ای آبروی اتش * که ان بچنك کفت که ای کوشمال دیده
کاه ان بدف سرود که ای مانده جلدوصوتی * ازروزکار بسکه سرا سیه کی کشیده
کاه این بجای مشك سرزلف خودشکسته * کاه ان بفکر قند لب خویشتن کزیده
کاه ان زسرخوشی کره ازلف این کشوده * کاه این زبیهشی شکر از لعل ان مزیده
کاه این یکی زنشهٔ می نعره برفزوده * کاه ان یکی زپردهٔ نی پرده بردریده
کاه ان زروزنشئه زنخدان این فشرده * کاه این زشور باده نمکدان ان مکیده
کاه این بنی دمید که ای دردمت نمانده * جز یکنفس زبسکه تراعشق بردمیده
کاه ان زبرق شعلهٔ می چون شرر جهیده * کاه این زعکس شیشهٔ وی چون پری پریده
من درنکاروصورت ان هردومانده حیران * کایزد چه پروریده چه کرده چه افریده
ان افریده کار که ازخاك وخار صنعش * هر کوشه چشم ساخته وچشمه اوریده
که کمترین کدایی برتخت برنشانده * که برترین خدیوی درخاك درکشیده

در ستایش مرزا رضوان شاعر

دوشم ناکه بروضه امد رضوان * از صهبا مست واز صبوحی نشوان
کفتی خاقا نیست بلکه نظامی * کامد از وانجمن چوکنجه وشروان
نامهٔ فضل ورا معارف فهرست * دفتر نظم ورا حقایق عنوان

درهر بخشش فوائد صد تاریخ * درهر بیتش معانئ صد دیوان
منطبع ازعلم او هزار مداین * منشعب از فیض اوهزار نهروان
کشتهٔ بنظم و بنثر نامی نامش * همچو انوشیروان بطاق وایوان
دیدم چون شخص او مشاهده کردم * خضری وبرلب هزار چشمهٔ حیوان
کفتمش اهلابك ای بهشت مصور * کفت وسهلابك ای برادر رضوان
کفتم ازین پس سلوم ازتو محالست * کفت کذا عنك مابقالی ساوان
کفتم نورت زچیست کفت خزورشید * کفتم جایت کجاست کفت بکیوان
کفتم نظمت چه نوع کفت که انواع * کفتم نقشت چکونه کفت که الوان
کفتم مهرت بکیست کفت باسروش * کفتم قدرش چه کفت چرخش دیوان
کفتم آن شاهرا کجاست قلمرو * کفت زسرحد طوس تادم اروان
کفتم چونش بود مناقب کفتا * کوهرهای ثناش سفتن نتوان
کفتم وصفش بکوکه روشن سازم * زودرو دیوار وطاق وسقف وشدروان
کفت بجان منت انچه کفتی لیکن * مور نیارد فکند سایه بکیوان
کفتم شهره ست کفت ذرهمه افاق * کفتم منشیست کفت درهمه آوآن
کفتم سازدچه کفت مدحت احباب * کفتم سوزدچه کفت دفتر عدوان
کفتم اشعار اونظیره پذیرد * کفت بعجز بود مقابله تاوان
کفتم لطفش بکیست کفت بنورس * کفتم نی کفت ابی بدفتر ودیوان
کفتم پس ازبد سپهر مصون باد * کفت مسلم هم از زمانهٔ خوان
کفتم‌چه دهد خداش کفت سلامت
کفتم بخشدچه کفت عمر فراوان

دوش آمد ببرم طایر فرخ مقدم * داد مژده که رسید آصف فرخنده شیم
کفتمش این‌چه سخن‌وین‌چه مبارك خبریست * کازین مژدهٔ فرخنده دلم شد خرم
کفت هیهات کازین مژدهٔ خوش بیخبری * بکشادیده ونبکر که‌چه شد در عالم
کفتم ای طایرخوش‌سیربعالم‌چه شده‌ست * کفت عالم همه پرشادی‌ونغمه‌است‌ونغم
کفتم ازبهرچه کفت ازپی تشریف وزیر * مردوزن یکسره‌درعیش ونشاطند بهم
کفتمش من‌بچسان عیش‌کنم شادشوم * کفت دفتر بکذار و بطلب ساغرجم
شاهد ومطرب وچنك وقدح وساقی‌ومی * چون‌شوداین همه حاضرشوی‌آسوده‌زغم
کاه جامی بخورو دررخ ساقی نبکر * کاه رقصی بکن ودرنی فرخنده بدم
کاه چون باده بشوق لب اوباشی کرم * کاه چون چنك ببوس لب اوکردی خم

کرم کرد دسرت از آتش می وقت بوقت * عیشست افزاید واندوه دلت کرد دکم
چون شوی فارغ ازین عیش ونشاط وشادی * دست برزن بدوات و بطلب لوح وقلم
بنویس آنچه شود ملهمت ازعالم غیب * همه در مژدهٔ تشریف خدیو اعظم
آصف عادل ابوالنصر نجیب پاشاکش * مه وخورشید سزد باشد اکرطبل وعلم
حرز دین ناصر اسلام امین الملة * حارس دولت وحصن ملل وکهف امم
نه چو او دیده کسی دیدهٔ کردون بوفا * نه چو او زاده تنی مادر کیتی بکرم
چون شنیدم سخن انیسان زبرید خوش سیر * جستم ازجای وسراسیمه نشستم دردم
خامه بکرفتم ونبکاشتم اندرشب تار * مطلعی صادق وآراسته چون صبح دوم
ای قدوم توز نوکرده جهان راخرم * وی بروی توهمایون شده فال عالم
کرد تشریف تودلهای حزین رامسرور * کنده شد بیخ غم وسوخته شد ریشهٔ هم
ای در اندیشهٔ اوصاف تومدهوش ملك * وای دراوصاف وجود توبحیرت آدم
آنقدر موی شکافست که هنکام نبرد * هست تیرتو زرازدل دشمن محرم
ازفلك حادثه بارد بزمین پیوسته * درمیان کرنبود خنجر حکم تو حکم
توباحسان وکرم شهره چنانی که خورند * همه برعرش ملائك بسخای توقسم
ملك راماشطهٔ عدل توآراست چوخلد * ازجهان تیغ تو برداشت همه نام ستم
صیت قهرتو کرفتست جهان نیست شکفت * کربخو فست زشیر علمت شیرا جم
پشت چرخ فلك ازشدت بأس تودوتاست * چون بکویم که به نیروی توتابد رستم
من برانم که نظیر تونیاید بوجود * مکر اندیشه نهد نام نظیر تو عدم
پروریدیم چوجان بسکه عزیز آخر شد * مهر تو دردل مانقش نکین خاتم
شرم کردی وپشیمان شدی ازکردهٔ خویش * اکر امروزکف جود تودیدی حاتم
تیغ را عزم توآویخته برکنکر چرخ * ملك را عدل توآراسته چون باغ ارم
درخطوط کف جود تومکارم مضمر * درکعوب نی رمح تو مهالك مدغم
کر کند عزم تواند که زکرد ره کرك * سرمهٔ امن کشد تیغ تودر چشم غنم
شحنهٔ حکم تودادان همه رونق باعور * ورنه ماندی بجهان امر حکومت مبهم
حامل بارمهمات تو پشت کردون * تابع حکم اسیس توقضای مبرم
کردن بخت تراهست حمایل جوزا * علم جیش ترا باد ثریا پرچم
خوش بود کرغزلی طرح کند طبع روان * تازه چون طلعت دلبرنه چوزلفش درهم
ای برخسار توخط برسمن ازمشك رقم * خال مشکین توهندوی برهنه بحرم

راه اندر دهن خویش مده نام مرا * می ناب شکر آلود میالای بسم
درشگفتم که بجائی که تو باشی بچه روی * کافرن اینهمه بیهوده پرستند صنم
باسگان سر کوی تو شدم رام وهنوز * کند ازسایهٔ من چشم چواهوی تورم
تابراشفت سرزلف تو دیوانه صفت * جان بزنجیر بلاماندو دل سوخته هم
دل شبی گفت بگیسوی سیاه تو بخشم * کای تو پیوسته زده حلقه مثال ارقم
شب وروزازچه زوبی در ستودر زمان * دست بر مصحف روی توزدوخورد قسم
که من از نافهٔ اهوی ختن تازادم * سر نتابیده‌ام ازخدمت آن در یکدم
کنم اقرار که جاروبی اوفخرمن است * گرچه بوبانوم ازغالیهٔ مشك بشم
طبعم ازعهدهٔ مدح تونیاید بیرون * نورخورشید جهان را نستاید شبنم
گرچه نورس بسخن شهرهٔ شهرست ولی * چون درآید بمیان مدح توماند ابکم
نکند طبع مرانظم بپایی عاجز * که معانی شود ازعالم غیبم ملهم
کعبه سازم بمدیح تو شبستان خیال * ابرطبعم اگر از خامه ببارد زمزم
قصه کوتاه کن ای طبع که هنگام دعاست * بدعا باز کند اهل دل ابواب همم
تاجهان است وهمی شب رودوروزآید * نامه ومهر بسیرند وشتاب از پی هم
بادچون روی همارو یتوفرخ همه‌وقت
باد چون ملك بقا ملك توخرم همه‌دم
تاکی سپهر بامن کین پروری کند * شکل هلال در نظرم خنجری کند
دیو سپهر بجروم ازره بدر فکند * خضرم براه راست مگر رهبری کند
جام زمر دین بکف آرم بکوریش * زال سپهر بامن اگر اژدری کند
دارم بدل الم زلئیمی که کین او * لیل ونهار باجگرم نشتری کند
روشن دلان برآینه هانقش میزنند * وان تیره روی قصه زاهنگری کند
آنکس که دوش بادیه‌رفتی برهنه پای * امروز چون بیاید وبر ماسری کند
زاغ سیه که برنزدی جز بلاشه پر * بالد چوبازو ناز بکبك دری کند
دادمن اززمانهٔ کافر کسی نخواست * بامن خدیو ملك مگر داوری کند
ای آصف زمانه که درمعرض کرم * جود تومهری وکف توخاوری کند
گرمظهر رضای خدائی رضا مده * کاین بدنژاد بر سرما مهتری کند
اینجا نه مکتبست که هرطفل خوردسال * ابجد نخوانده دعوی دانشوری کند
وین هزل کاه نیست که هرکس که یاوه گفت * پیش آید ومباحثه از شاعری کند
زشتست وناپسند که هر کودن پلید * بر سر کلاه زر نهد ونادری کند
کی بانفشه لیفهٔ خورما شود شبیه * کی چوب خشك باگل نسرین تری کند

نه هر که شیشهٔ بکف آورد و خوش نشست * با روزکار دعوی اسکندری کند
آیین احمدی نپذیرد خلل اکر * ابن سلول دعوی پیغمبری کند
نااهل را بتربیه نتوان ادیب کرد * افسار خر رها کن و هل تا خری کند
از تیره چشمی و نظر جوهری بود * کر بازمانه سنك سیه کوهری کند
نرخ کمال را توشکستی که بامتاع * هر چرزیان و سود کند مشتری کند
رادا روامدار که در بارکاه تو * باشد زتخته تخت ونمد افسری کند
من آن سخنورم که دل آرام فکر من * چون شاهدان با اهل سخن دلبری کند
ازخاك فارس آب بردکر ادای نظم * طبع روان من بزبان دری کند
بندد بسحر دیدهٔ هاروت بابلی * جادوی کلك من اکر افسونکری کند
درخون نشانم ازنفس کرم نافه را * بانوك خامهٔ من اکر همسری کند
صراف طبع من غزلی آور دمحك * آن قلب نظم را که بمعنی زری کند
جادوی چشم نبد تو کر ساحری کند * صد بار خاك دردهن سامری کند
آینهٔ رخ تو کرفتست رنك ژنك * زانرو غبار خط تو خاکستری کند
کالای دین ودل که تواند نکاه داشت * آنجا که چشم ترك تو غارتکری کند
صددام ابکینه نهادست چشم من * تا صید آن تذرو بصورت پری کند
دل چون نکاه دارم ازان زلف تیره روی * کان دزد دین بکیرد اکر کافری کند
بیمار نرکست شدمی تا بروز حشر * یکشب خیال زلف تو کر بستری کند
نورس خلیل بت بشکست وخلیل من * در زلف دلشکن رخ اوازری کند
تاکی غم زمانه خورم ای سپهر مجد * واندوه روزکار مرا غمخوری کند
کر پهلوان فتنه بپهلوی کین نشست * سر پنجهٔ تو باجکرش خنجری کند
سجادهٔ سخاوت خورشیدطی شود * چون دست همت تو عطا کستری کند
مدح ترا تمام نوشتن نیاورم * طومار آسمانم اکر دفتری کند
هر شب پی بخور ندیمان مجلست * کیوان وماه عنبری ومجمری کند
نرمش کند بکرز کران دستبرد تو * کر آسمان بکینه قوی پیکری کند
دیکر نیاورد چو تو فرزند قرنها * کر مادر سپهر کهن مادری کند
یأجوج فتنه کر بکشاید کمین چه باك * عزم توسد ببندد و اسکندری کند
یك خطبه کر بنام تو خواند سروش غیب * تا حشر کرسیٔ فلکش منبری کند
دشمن خورد شکست کرش قلب آهنست * آنجا که رخش همت تو صفدری کند
غمکین مباش ازانکه بکین است با تو بخت * نزدیك شد که لطف خدایا وری کند

در بست اگر بروی تو روئین دز سپهر * کی آورد بزور علی خیبری کند
نزدیك شد که ابر گهربار با چمن * در بارد ومعاملهٔ جوهری کند
ساقیٔ ابر قطرهٔ می بارد وسپهر * باساکنان بزم چمن ساغری کند
گاوزمین بخشم بجنبد بشیر چرخ * با ابر تیره بادژم تندری کند
تنین گرد باد کشد حلقه بر هوا * باکژدم سپهر برین اژدری کند
دلشاد شو که شاخ بر آرد بخرمی * سرو مراد وکشور تو کشمری کند
آید بسوی خرمی از گلشن بهشت * باد شمال وخاك سیه عنبری کند
گر پنج روز باتو فلك تیره روی شد * غمگین مشو که مشعل مهر انوری کند
فیض نسیم غنچهٔ امید بشکفد * شاخ درخت بخت تو باراوری کند
گریان شود زخندهٔ برق ابرومرغ عیش * در بوستان بشادی را مشکری کند

* غزلیات *

* حرف الالف *

ای نام تو دیباجهٔ دیوان زبانها * مجموعهٔ اشعار ثنای تو دهانها
ای آنکه در ادراك معانی ثنایت * همصورت آینهٔ و همند کمانها
شهنامهٔ تمجید بتسبیح تو دلها * منظومهٔ توحید بتقدیس تو جانها
تاانکه همه صورت حمد تو نمایند * چون اینه ها گشته سخنها وبیانها
مشغول بذکر توفلکها وملکها * درکار بحمد تو زمینها وزمانها
شب را تو کنی روز بری روزوشب اری * پیداونهان کرده تو پیداونها نها
نورس اگر ازدست قلم را فکندبه
کایات ثنای تونگنجد بجهانها

ای گرده رخت طی ورق یاسمنها * خندیده لبان تو بشیرین دهنها
گل راچه لطافت که باندآم تو ماند * زیبا نبود جز بتو گل پیرهنها
ازبسکه شکستی دل عشاق شد اخر * زلف توشکن درشکن ازد لشکنها
عشاق ترامیل تماشای خطانیست * چین سر زلف تونماید ختنها
انرا که بود کشتهٔ عشق توخوش اید * چون لالهٔ دلسوختهٔ خونین کفنها
چون میل توای طفل ستمکار بسختیست * کی نرم کند طبع تراسیم تنها
شیرین که بود خاطر اومایل خسرو * فرهاد چه حاصل کنداز کوهکنها
زانروز که نورس لب شیرین تو بستود
مشهور جهانست بشیرین سخنها

خدانقش وفا بردل نبسة ساده رویان را * درامید وفا بیهوده بینم کامجویان را
ره اندر کل نیاید بلبل از بیهوده نالیدن * دراه وناله تاثیری نباشد یاوه کویان را
بترك عشق کفتن هیچ پندم کار کرناید * ندارد بازسعی حائل ازره بادپویان را
نکوبودی محبت بانکویان کر نبودی خوی * نکویان رادل ازای دل ازاری نکویان را
نه چندین سخت بودی صبر بر بیدادشان نورس
وفا کاهی اکر برعهد بودی خوبرویان را
کوکوهمی جویم کم کرده‌ام دل را * یارب کراکویم این کار مشکل را
ای ساربان هی کن وین مرحله طی کن * روجانب حی کن دریاب منزل را
چشمم همی بارد سیلاب ومی زارد * ترسم که بردارد این سیل محمل را
هی کن حدی حادی تاطی کنی وادی * کزتشنه کی صادی حسرت بردکل را
ازلالهٔ نعمان می اید این افغان * کین فسحه شد زندان آل مهلهل را
می اید ازهامون اوازهٔ مجنون * کین وادیٔ پرخون کم کرد نوفل را
نورس مکر سلما رحمت کند برما
ورنه کند یغما غم کشور دل را
زخت تابرهمن شد مذهب آتش فروزی را * به هندویان خالت دادحکم عودسوزی را
بهرعاشق که می میدادروزش راسیه می کرد * زمستی سرمه می پنداشت چشمت تیره روزی را
بمژکان دوخت صدجا پاره‌های سینهٔ چاکم * ندانم ازکجا اموخت چشمت چاك دوزی را
نه تنهامن زعشقت آتش اندرخانمان دارم * جهان راسوختی تاپیشه کردی خانه سوزی را
نصیبی نیست نورس رابجزخون جکرخوردن
همینم دادروزی آنکه روزی کردروزی را
زلف چه بررخ داری مه چه کند جوشن را * حیف بود پوشیدن آینهٔ روشن را
درتونشد افغانم کار کرو حیرانم * کاه دل مشتاقان موم کند اهن را
کفت زسختی بشکست سخت دل من کفتم * معجزهٔ عشق آری شیشه کند اهن را
قصه زخلخ تاکی بحث زیغما تاچند * کن بدوزلف مشکین خطهٔ چین دامن را
زلف بخود می پیچد چون تو برافروزی رخ * من نشنیدم کاتش تاب دهد لادن را
کر بتبسم روزی غنچهٔ تربکشایی * بندزبان ازحیرت سست شود سوسن را
زلف وذقن بنکاری چاه ورسن انکاری * پیش سلیمان داری خاتم واهریمن را
بوی قمیص یوسف پیش زلیخا نبود * پرس زپیر کنعان قصهٔ پیراهن را
عشق مجازی طی کن ترك شراب ومی کن * وجدوطرب بی نی کن کوش مده نیززن را

روبخدا کن نورس غفلت والایش بس
دم مزن از پیش وپس ده برضا کردن را

ساقی بباده چهره بر افروز جام را * یکسو کذار قاعدهٔ ننك ونام را
تادوست هفت مرحله راهست بیش نیست * کو همتی که طی کنم این هفت کام را
یارب چه لطف بود که لعلش بخنده‌یی * شیرین مذاق کرد من تلخکام را
براستان میکده سرنه که ازازل * شد فرض عین حرمت او خاص وعام را
تاچند سوختن پی آن خال عنبرین * از سر برون کن اخر سودای خام را
صوفی مخوان بمسجد ومنعم مکن زمی * برما مدم فسون حلال وحرام را

نورس حریم خاص بودجای می پرست
باکس نمی دهند بزهداین مقام را

بی نشانی دهانش دائرست برزبانها * بارها ولی شنیدم ازدهان اونشانها
ای که بازخواهی ازمن رازدل نهفته تاکی * زلف می دهی بشانه فاش می کنی نهانها
انچه برزبان مردم دائرست غیرعشقست * می‌نکنجد ازمعانی بحث عشق دردهانها
بسکه طائران حسرت سایه برسرم فکندند * هرچه داغ بود بردل ناله‌ها شد وفغانها
کرسراید وستاید غنچه را هزار دستان * من هم ازرخت سرایم تازه تازه داستانها
می بردزاه وافغان دل بدورکوی جانان * مشعله بشب نشینان بدرقه بپا سبانها
ازحسدنمی کذارند بلبلی کلی کندبوی * خارغصه کورکردی کاش چشم باغبانها
سوخت داغ لاله رویان سینهٔ مرا عجب نیست * کازشرار برق اهم کربسوزداشیانها
کرچه قطرهٔ یست لاشی دل ولی کنند دروی * آفتابها زمینها ماهها واسمانها
نیستند نابفرمان تازنند شان بپیکان * درره وفای جانان خودفداشوند جانها

هیچکس به فضل ودانش عشقرا زبان ندانست
ازبیان عشق نورس عاجزند ترجمانها

* حرف الباء *

باز ازسرنو سربسر دجله نهاداب * داد از خطر اسایش بغداد بباداب
هر بالعه از ابرتوری بدهن بست * کوبی که زطوفان بلاچشمه کشاداب
من بعد کذرنارد ازین ابرستم خیز * بر سامره واسط وبغداد بداداب
کوبی کلهٔ چشم یتیمانش اثرکرد * کاین کونه پی عربدهٔ وجنك فتاداب
بنکرکه بسیلاب قضاریز وبلاخیز * چه بردوچه اوردوچه دادوچه ستاداب
ابستنی از ابربلا داشت مکر دوش * کامروز همه نائبه وحادثه زاداب

نورس نه عبث بوده همی شورش دجله
اورده زاشسك من غربتزده یاداب

ای شیشه شیشه مل زده بر پسته پسته لب * ازحلقه حلقه زلف کنی تیره تیره شب
درفتنه فتنه چشم تراکوشه کوشه سحر * در کونه کونه دردمرا سخت سخت تب
کرشیشه شیشه می نخورم لحظه لحظه من * مانم بپاره پاره دل و تشنه تشنه لب
بر چهرهٔ سمن سمنت دانه دانه خال * چون بر ورق ورق کل تر رسته رسته حب
نورس زماه ماه رخ و تارتار زلف
شب شب برشته روز کشد روز روز شب

ای بجادو کرده کل مل ازرخ ونی می زلب * کرده دلها تارمار ازتیره زلف همچوشب
تارومارازروی وموی اری دهن ازهیچ ومیچ * تیغ وصیغ اززلف وابروشوروموراز خط ولب
سروومر وازقد ومدافتد کرآیی درخرام * نغز مغز از پستهٔ لغزد ازلب اربار رطب
چهرمهراز چهرمهرت کرده روشن عهدومهد * هست مست ازروی وموبت وشاه ماه روزوشب
باز ترباید مروارید نورس کلك من
کاوفتاد ازرشك اودر جان مرجان تاب وتب

ای ادیب ای کل ریاض ادب * مهر پیش رخت مه نخشب
ای ترا مشکناب بسته بزلف * وی ترا اب خضر تشنه بلب
با ادب باش تا ادیب شوی * که بود حاصل از ادب مطلب
دار خط را عزیز چون خط خویش * که خط امد بعز ومجد سبب
بکمالات کوش و فضل وهنر * تارسی بر فراز مجد و نسب
ادمی بی هنر نیرزد هیچ * عود بی بو چوهیزم است و حطب
دل مده ریشهار مغبچه را * مهربانی مجو زبنت عنب
کج مکن خوی خویشتن زدروغ * مکشا جز براستکو یی لب
بشنو از نورس این کرامی پند
هستی ارنا مجوی وکام طلب

* حرف التاء *

خورشید بی زوال جمال محمداست * فهرست اصل وفرع کمال محمداست
آبی که کرد زندهٔ جاوید خضر را * یك نشئه از صفای زلال محمداست
طوفان نوح انکه جهان راخراب کرد * یك موج از تنور جلال محمداست
انجاکه خوان فیض کشد بحر جود او * جبریل ریزه خوار نوآل محمداست
نورس محب آل نبی باش وغم مخور
کهف الامان محبت آل محمداست

ای نکهت برده هرکرادل ودین است * زلف تو ببریده هرچه حبل متین است
خلق بپرسند اکرز مذهب وکیشم * برتو اشارت کنم که قبله ام این است
میل چه بر مشك چین کنیم که زلفت * هر شکن اوهزار نافهٔ چین است

کرتو بپایی سواره لب بکشایند * خلق بحیرت که مه بخانهٔ زین است
چون شود ایمن دلم زکوشهٔ چشمت * کاز پی تاراج دین ودل بکمین است
خاك نه بس بر سر منست زعشقت * بر سر کویت هزار خاك نشین است
حسن ترا این کمال بس که بخوبی * پردهٔ عالم درید و پرده نشین است
هر که خم طاق ابروان تو بیند * رو بنماز اورد که قبله همین است
نورس ازان روز کز لب تو سخن کفت
شعر وی اندر مذاقها نمکین است
بیا که دل زفراقت چو بلبلان بخروش است * بسان سیل بهاران سرشك دیده بجوشست
بدور مستیٔ چشم تو هرچه دیدم و کشتم * ندیدم از همه خلق جهان یکی که بهوش است
زخلق هر که مرا دید چشم و کوش تو پنداشت * زبسکه دیده و کوشم ترا بچشم و بکوش است
چه رنك کرده ندانم بخلق جادوی زلفت * که هوش رند و دل پارساش حلقه بکوش است
نشان حلقهٔ دود سیاه اه دل ماست * که عارضت زشکنهای زلف سلسله پوش است
به بیقراریٔ زلف تو خو کرفته دل من * که کاه حلقه بکوش است وکاه خانه بدوش است
بیا وطره مشکین بدوش ورو بپرا کن * که عالمت همه کویند ماه غالیه پوش است
کنیم نوش زدست تو با کمال ارادت * اکر عصارهٔ زهر است اکر خلاصهٔ نوش است
مرا ز صحبت دوشینه بخت پیر جوان شد * کذشت عمر و هنوزم خیال لذت دوش است
به بی زبانیٔ نورس خطا مکیر که در عشق
هزار مسئله داند چو خامه کرچه خموش است
کوان دل رم کرده که در زلف تو جا داشت * هر روز هزاران کله از باد صبا داشت
از طرهٔ خود پرس غم من که چه شبها * از پیچ و خم خویش مرا رو بقفا داشت
تاکی ستم انصاف ده اخر که دل من * غیر از تو کرا رفت وکرا دید و کرا داشت
تنها نه همین بسته کی از زلف تو دارد * دل از تو چها برد و چها دید چها داشت
دلها چه عجب کرهمه درروی تو ماند * کر شمع نبود این همه پروانه چرا داشت
کفتیم بسی مسئله از زلف تو لیکن * دیدیم که هر مسئله صد سهو و خطا داشت
وقتست که رنکین کنم از کریه بخونش * چشمی که بر و یار نکارین کف پا داشت
شد تازه و نو هر که شنید این غزل نو
نورس مکر این تازه غزل تازه ادا داشت
بارها چشمهٔ خضرم بکنار امد و رفت * تا در اندیشه خیال لب یار امد و رفت
ل نه امروز ز کیسوی تو در کشمکش است * بارها از پی او بر سر دار امد و رفت

رخ بپوش ای کل صد برك چه نقص ایداکر * عند لیبی تماشای بهار امدورفت
هرنکاهم شده یك جذر ومداز بسکه مرا * عکس رخسار تودردیدهٔ زار امدورفت
دوره عشق مزن لاف تفرد نورس
که برین راهکذر چون توهزار امدورفت
جز بررخ توغالیه برکل که شینده است * یاسبزهٔ تر برلب خورشید که دیدهٔ ست
تنها نه منم ای صنم افتادهٔ عشقت * کس نیست که زلف تو ببندش نکشیده ست
سوز دل مارا سر ناپخته چه داند * ان سوخته داند که فراق توچشیده ست
مانند بحسن تو همه پرده نشینان * کز پرده نشینی همه را پرده دریده ست
غافل زکجا چاشنیٔ زخم تو داند * این لذت ازو پرس که درخون بطبیده ست
با سرو روان کی کنم ای ماه شبیهت * کاندرچمنستان چوتوسروی نچمیده ست
ای غنچه کی آکه شوی ازسختیٔ بلبل * مادام که درپای توخاری نخلیده است
نورس چه کند با دل سخت تو که اهش
برماه رسیده ست وبکوشت نرسیده ست
بیاکه موسم اردی بهشت وفصل بهاراست * بهر طرف که شوی نالهٔ هزارهزاراست
چمن بهشت نشان شدجهان پیرجوان شد * هواعبیر فشان شد نسیم غالیه باراست
بخواه جام کهن را ببوس روی سمن را * که نوخطان چمن راعروس کل بکناراست
ربوده دیدهٔ نرکس زشاهدان چمن حس * هزارمطرب مجلس شدوترانه شماراست
بکیر کردن مینا بنوش بادهٔ حمرا * بخواه شاهدزیبا که وقت بوس وکناراست
ازین ترانه وغلغل کاست مقصد بلبل * ولی بسایهٔ هرکل هزارافت خاراست
کل وبنفشه بنویم کلاب ومشك نجویم * زروی وموی تو کویم که ذکرلیل ونهاراست
بحلقه یی که دمادم زبان بخامهٔ محرم * زکاکل توزنددم چه جای مشك تتاراست
بخاست غلغله نورس بعیش ونوش زهرکس * توهم زباده مکن بس که جام وباده بکاراست
نکر بدیدهٔ امعان بصنع خامهٔ یزدان * که بر صحایف بستان هزارنقش ونکاراست
بحمد ایزد برتر دهن کشادهٔ کل تر
بنفشه پرده فروسر بشکر وسجده کذاراست
کل چمن افروخت لاله انجمن آراست * وزدم بلبل هزار غلغله برخاست
ماشطهٔ چیره دست نامیه نکذاشت * کلبنی اندر چمنستان که نپیراست
چپ شده برسروراست دیدهٔ نرکس * کرده نکه کرم در چمن بچپ وراست
شاهدومی خواه فصل کل که جهادست * انکه نه در دور لاله شاهدومی خواست

می بکساریم پیش از انکه بکویند * چهرهٔ کل خیره کشت وروی سمن کاست
چند نشینی بساز زمزمه نورس
کزدم بلبل هزار غلغله برخاست

ملامتم مکن ای شیخ کاین اسیر هواست * بهوش باش که نزماست انچه درسرماست
زوجه وناصیه تشخیص حسن وقبح چرا * نظر بظاهر مردم شنیده ام که خطاست
مباش بستهٔ من قال وخستهٔ ماقیل * که قیل وقال چنین از قبیل چون وچراست
درست نیست کشودن زبان بطعن کسان * که اعتراض وملامت نه کارمرد خداست
اکر بفسق منی معترض بکوی که چیست * وکر زفضل منی محترز کمال کجاست
صلاح کار بتسبیح ودلق ودمدمه نیست * هرانچه بوی تکلف دروست روی ورپاست
نظر مکن بسرودوش وشکل وهیئت ما * که معرفت نه بعمامه وکلاه ورداست
غرض زسیرو سلوك ان بود که ره یابی * وکرنه هرسفر اماده را کلاش بپاست
زکاربان وجرس کعبه است اصل مراد * وکرنه قافله را لامحاله بانك دراست
اکر خدا طلبی جز رضا مجو نورس
وبال محض بود پیشم انچه غیر رضاست

دیده پرخون می کنم رنك شرابم ارزوست * دل براتش می نهم بوی کبابم ارزوست
عمر بکذشت ووصال اوتمنی میکنم * یعنی اندر پیری ایام شبابم ارزوست
می کشم پیوسته عکس روی اودرچشم تر * ساده لوحی می کنم نقشی برابم ارزوست
درسوادزلف ماندم زان همی جویم رخش * راه راکم کردم امشب ماهتابم ارزوست
تلخی دشنام شیرنیش تب دل راشفاست * زان لب یاقوت عناب عتابم ارزوست
اشك می ریزم بپای وعشق می ورزم بسر * اب در پاباد درسر چون حبابم ارزوست
ازسراب کسم نورس نشد سیراب دل
چند کاهی تشنه کامیٔ سرابم ارزوست

مرد اکرمؤمن اکر کافر اکر باده پرست * لابد از رابطهٔ غیب ذرو سری هست
انکه از نکتهٔ جف القلم آکاه بود * پرده برماندر دخورده نکیرد برمست
فلك ان روز برویم درحیرت بکشاد * که دل ازخون جکر صورت عشقت می بست
طعنه بردرد کشان کربزند شیخ مرنج * که ندارد خبر از واقعهٔ روزالست
بعدازین باکه نشینم بکه کویم غم خویش * که دلی داشتم اونیز بدلبر پیوست
حرمت ساغرمی برهمه کس واجب شد * که برندش همه جاباده کشان دست بدست
انکه کفتی نشوم مست بچندین خم می * شد بیك جرعه تنك حوصله راکار ازدست

رشته ان تاب ندارد چه كنه دريارا * كر نيفتـا دمر اماهئ مقصود بشست
سيل خون مى رود ازچشم من امروز كه دوش * درجكر ناوك مژكان تو پيكان بشكست
تاغبار خط ازان عارض كلكون بدميد * كرد برخاست زدلها و برآيينه نشست
مى بخور نورس وخوش باش ومينديش كه دوست
قلم عفو كشد بر كنه عاشق مست
اى كه كوبى مرواندرپى خوبان كه خطاست* خو برويى كه دل ازمن بردامروز بجاست
سالكان ره عشق ازخطر ايمن باشند * كه دليل رهشان بدرقهٔ حفظ خداست
عشق باسنك دلان بازدودانم كه مرا * اخرالامر بكشتن دهداين دل كه مراست
من نظر دوختن ازروى نكو نتوانم * كربدوزند مراديده باين جرم سزاست
عشقرا هيچ نديدم كه كسى نام برد * اين چه شهراست وچه كشورچه مصيبت چه بلاست
مهربانى چه تمنى كنم ازساده رخان * من رخ ساده نديدم كه برونقش وفاست
عاشقان خام ونكويان همه ناپخته كلند * با كه كويم كه دلم شوختهٔ عشق چراست
بسته‌ام دل بوفاى صنمى سنكدلى * كه همش قصددل وجان وهمش ميل جفاست
نورس ازپاى در افتاد ونكفت ازسرمهر
دست اين خسته بكيريد كه افتادهٔ ماست
هركه دل درسر زلف تو يكبار ببست * كشت آزاده وازقيد دو كيتى وآرست
هركه باخلق درامد نشيندم كه دمى * فارغ ازمحنت كيتى شدو اسوده نشست
پيشهٔ مستى اكر پيش برد نركس او * محتسب مست شود شيخ حرم باده پرست
كه ستد دادمن ازمحتسب امروز كه دوش * سنك برشيشه زدوساغرعيشم بشكست
واعظ شهر كه بردردكشان خنده زدى * دوش بردند بدوش ازسربازارش مست
عهد كردم كه بزركيرمش ازاشك دوچشم * اكر افتادشبى زلف سياه تو بدست
نكشد دست زبالاى بلندت نورس
كر كند محنت هجران توچون خاكش پست
ان طره كه بررخ توچين برچين است * بربرك سمن بنفشهٔ مشكين است
وان عقدكه برجبين وابرودارى * مابين هلال ومشترى پروين است
بركرد دهانت ان دولعل شكرين * ياقوت ترست يالب شيرين است
دانم كه نكنجى اندرا غوش كسى * كاندام توهم سمين وهم سيمين است
خاليست بهر دو حالت ازبوى وفا * رخسار توكرسمن وكر نسرين است
مخمورئ من بباده زائل نشود * مستيم ازان دوچشم بادامين است

ان لعبت نازنین کی اکاه شود * زان خسته که سنك پاره اش بالین است
من نالم وناله در تو کاری نشود * از بسکه دل توای پری سنکین است

بحث از لب او مکن که شور فرهاد
نورس همه از حکایت شیرین است

هر کرا کوشهٔ ابروی تو محراب دعاست * کر بجز کعبهٔ روی تو کند سجده خطاست
سر زخاك سر کوی تو نخواهم برداشت * تیر بارند اکرم مدعیان ازچپ وراست
خلق ناچار فتندت بقفا سایه صفت * تا زای صنم این کاکل مشکین بقفاست
بخطایی که ترا دیدم ودل داده شدم * کر بریزند مرا خون دل ودیده سزاست
دهم ارجان طلبی بازم اکر سر خواهی * حکم فرمای که تحصیل کنم انچه رضاست
نه درین شهر بعشق تو علم کشتم وبس * شهرهٔ عالم افسانهٔ من در همه جاست
نسبت مشك بان زلف معنبر غلط است * من نکویم بغلط نافهٔ چینش که خطاست
انکه دل بست بزنجیر سر زلف تو دوش * دیدم امروز بدیوانه کی انکشت نماست
هیچ اه دل عاشق نکند در تو اثر * بخدا دل نه که خارا بود این دل که تراست
بامن سوخته کن هر چه ستم می دانی * که مرا قهر تو لطف است وجفای تو وفاست

تانوانی بجفا کوش وبیازار وبرنج
که دل عاشق نورس متحمل بجفاست

هر کس که ان نکار پری چهره یار اوست * من ضامنش که طائر دولت شکار اوست
ان راکه بیم سر بود از خنجر بلا * درراه عشق پای نهادن نه کار اوست
تن اشتریست بار امانت بدوش او * چون ره رود که رشتهٔ حیرت مهار اوست
پیمانه چون نکیرم وچون توبه نشکنم * کان ترك مست باده پرستی شعار اوست
معمار تا نهاد اساس سرای دل * اندوه سقف وغم درومحنت حصار اوست
درشهر سینه تاعلم افراخت شور عشق * دل تخت وناله نوبت وغم شهریار اوست
افسردت ازخزان هوس کر ریاض دل * رودل بعشق ده که محبت بهار اوست
چون بست نقش عشق توصور تکر ازل * این رنك زرد بر رخ ما یادکار اوست
امروز نیست سوز دل ازلالهٔ رخش * چل سال بیش شد که دلم داغدار اوست
اتش مزن زبرق ملامت بخرمنم * کاین تخم عشق دردلم از کشتزار اوست
ای ساربان عشق دلم درمهار کش * کاین اشتراز شمارهٔ خیل قطار اوست
کر رفت نام وننك چه باشد که رندمست * رندی شعار او بود ای دل نه عار اوست

نورس کرت محبت اودر دلست وسر
از عاشق منال که این بار بار اوست

ای برده زلف مستت درهر سری که هوشیست * ازچشم کوشه کیرت هر کوشه باده نوشیست
تاروی و لفظ شیرین بیند و بشنوندت * برهر دریچه چشمی درهر سراچه کوشیست
مخور که هست بنیاد غم رازباده برباد * کین پند روشنم باد از پیرمی فروشیست
از چشم نیم مستت نرکس تمام مستی * وز صورت دهانت غنچه کل خموشیست
توپادشاه حسنی نورس کدای حسنت
هرشاه کشوررا درویش دلق پوشیست

تاچین کرفت نافهٔ زلف چو چنبرت * در حلقه ماند مشك وزنجیر عنبرت
دل می بری بعشوه وجان می دهم زشوق * هم دل مقیدت شد وهم جان مسخرت
شستی نکار خانهٔ خود را باب شرم * مانی بخواب دیدی اکر نقش پیکرت
درشوخی وکشی بتوکی ماند افتاب * کیرم با فتاب کرفتم برابرت
ازچشم اشك شورروان کشت وخون کرم * امیخت تا بشهدد و یاقوت احمرت
تاروز حشر دیده نه بکشاده می زخواب * بکرفتمی اکر شبی ای ماه دربرت
کیرم که نورس از سر زلفت کرفت دل
خود چون توان کرفت زچشم فسونکرت

* حرف الحاء *

شیخ ما کر شنود نکتهٔ توحید صریح * خرقه را چاك زند بکسلد ازهم تسبیح
عشقت ای شیخ مکرچاره کند ورنه کجا * شود ازعلت سالوس مزاج تو صحیح
یافت روح ازنفسم صورت ومعنی که مرا * خامهٔ وطبع وسخن مریم وخضراست ومسیح
داغها بردلم افزودی ازان خال سیاه * شورها درسرم افکندی ازان وجه ملیح
همه جان بخش بودهر چه نویسم نورس
که مرا طبع روانست ودم خامه فصیح

* حرف الخاء *

یادکارعالم خواب این غزل

هان که بامدادی چشم افکند بران رخ * انرا صباح خرم وین رانکاه فرخ
ای ترك طره بکشا تادل ربی بیغما * از دلبران یغما و ز لعبتان خلخ
روزی نشد که روزی روی توسیر بینم * بیهوده در خیالات شبها کذشت آوخ
شاه وکدا بحیرت در صورت تو مانند * یارب مباد خالی شطرنج حسنت ازرخ

در مذهب حقیقت تقلید ناصوابست
زنار بند نورس لیکن مکن تشیخ

حرف الدال

امشب نوای نی همه بر بادمی رود * کز پرده های سینهٔ ناشادمی رود
تادر نظر بودلب وزلف توخلق را * بسیار قیس اید وفرهادمی رود
از نافهٔ تو مشك بتاتار می برند * وزپستهٔ تو قند بنو شاد می رود
تادر نظر بودلب وزف توحلق را * بسیار قبس اید وفرهادمی رود
ازاشك دیده دمبدم اید بکوی تو * سیلی چنان که دجله بیغدادمی رود
مرغ ازخیال دانه کریزد زبیم دام * وین چشم بسته دل پی صیادمی رود
کوبی که هیچ باك ندارد زقید ما * ان سروناز کاین همه آزادمی رود
برمی حباب نیست بدبنسان برآمده * این آبروی ماست که برباد می رود
در ارزوی زلف تومن رشك می برم * زان چا کها که بردل شمشادمی رود
نورس بسینهٔ توکیانند کاندرو
هر کوشه ناله اید وفریاد می رود

خوشا انان که می در جام کردند * بمستی روزکار انجام کردند
چه منتها کشیدم تاکه غمهاش * بخلوتکاه دل ارام کردند
ززلفش پرده ها بر تار بستند * نوا را نیز عنبر فام کردند
مرا شکر و شکایت زان دوزلفست * که شامم صبح وصبحم شام کردند
بزلفش مشك چین کفتند نورس
خطا کفتند وفکر خام کردند

انکه دائم دل محنت‌زدهکان شادکند * چه بود کر نفسی ازغم ماباد کند
انکه نوش لب وسروقداو دید بجا * دم زکشمیر زندباد زنوشاد کند
کل نخواهد چوشبی کوش کند نالهٔ او * پس چرا بلبل زاراین همه فریاد کند
تابحدی شده در شعبده استاد که کر * سحر معدوم شود چشم وی ایجاد کند
انکه بندد دل مجموع بزلف صنمی * لاجرم خویشتن ازتفرقه آزادکند
می نماید بنظر تیر مژهٔت نرم ولی * چون زدل می کذرد سختئ فولاد کند
می‌توان واقف معنی شدن ازصورت دوست * مرد را عشق سوی معرفت ارشاد کند
کرستم دیددل ازدوست رسیدش نه‌زغیر * بکه داد اورد ازدست که بیداد کند
شد خراب ازستم چرخ فلك خانهٔ دل * دارم امید که انصاف توآباد کند
کوبی افسانهٔ نورس نشنید انکه بشهر
نام مجنون بردویاد زفرهاد کند

فکر دوزلف تو چون بسینه دراید * بر سرم از وی هزار دود براید
چون نکنم کریه دمبدم که دمادم * ان چه زدربا رود بچشم تراید
جان بلب اید چوبکذری چوکدایی * کاز پی دیدار شه بر هکذ راید
کرشکن زلف خویش وشیشهٔ دل را * پیش هم آری دلم شکسته تراید
هر شبت ای مه هزار ناله فرستم * تاکه یکی از هزار کار کراید
عمر همان به که باتو بکذرد ای دوست * حیف بران زنده کی که بیتوسراید
نیست بیک تیر قانع از تو دل من * منتظرم تاکه ناوك دکراید
دل مشکن ای پری که تجربه کردیم * کار کریها زنالهٔ سحراید
می رود ازدیده خون بجای سر شکم * کاز مژه تیرم همیشه در جکراید
دیدهٔ نورس بهر طرف که شود باز
از همه رویش رخ تو در نظر اید

ان طفل سیهٔ چرده ندانم چه خطا کرد * دوش امدو بر وعدهٔ دیرینه وفا کرد
شب بود که آن سرو باغوش من آمد * لب برلب من سودوندانی که چها کرد
رحم از دل او سخت عجب بود وندانم * این لطف وکرم بامن دلخسته چرا کرد
آخر فلك از کینه برشك آمد ونکذاشت * باعیش نشینم نفسی چند وجدا کرد
هر کس که بزلف صنمی داد دل خویش * افروخته شمعی بره باد صبا کرد
عمریست که مستند ازان جرعه حریفان * پرسید زساقی که چه در ساغر ما کرد

ای دُرد کشان روی متابید زنورس
کز خلق جهان روی بدرکاه شما کرد

سرو هرکز نشنیدم که برفتار آید * مه قبا پوشد و خورشید ببازار اید
کر ببازار محبت بفروشند ترا * برزمین مشتری از چرخ خریدار اید
مرغ ازاد دل از کوشهٔ بامت نپرد * ور پرد بازبدام توکرفتار آید
عیب عاشق نتوان کرد که درکشور عشق * میرود شیخ بتسبیح وبزنار اید
منزل عشق عجب مرحلهٔ پر خطریست * که رود هر که دران بادیه دشوار اید
کنده شد بیخ دل ازسیل سرشکم آری * مملکت را ببرد سیل چو بسیار اید
سخن ازیاد رود طوطیٔ شکر خارا * کر بنازان دهن پسته بکفتار اید
بعبث خارمشودرره ان شوخ که نیست * کل ان باغ که در کوشهٔ دستار اید

همه شب تا بسحر دیده براهم نورس
بامیدی که نویدی زبر یار ایه

شکست عهد وفا یار و ترك یاری کرد * نکار پخته ٔ ماحیف خامکاری کرد
هزار نالهٔ بلبل شنید وکوش نکرد * هزار حیف که کل غنچه بود وخاری کرد
کرفته بود دل ازغم بخندهٔ خوش ساخت * فدای ان لب میکون که غمکساری کرد
شکنج زلف دل آویز اکر شود خوبست * بنازم ان شکن زلف را که داری کرد
کذر که سر کویش بسیل شد بسته * زبسکه دیدهٔ غمناکم اشکباری کرد
قرار بود که وصلم دهد بصبر و نشد * که دل شکیب نیاورد وبیقراری کرد

بزار نورس اکر خواهی ازغم آزادی
که شست نقش غم از سینه هر که زاری کرد

بخلوت هر که صحبت باجوانی مهربان دارد * نبیند غم که عیش خرم وبخت جوان دارد
هران کز چشمهٔ لعل لبت سیراب شد باری * دکر نندیشد ازمردن که عمر جاودان دارد
پراکنده تو بر رخسار زلف ومن بحیرت زانك * پرستوی خطایی چون بر اتش اشیان دارد
بهشت عدن اکر دروی نباشی دلکشا نبود * سبك مغز انکه بی رویت هوای بوستان دارد
بجانان کوش باید داشتن ورنه چه حاصل زان * که سالك کوش بربانك درای کاروان دارد
باب ورنك وروی خویشتن چندین منازای کل * که هر صبح بهار اندر عقب شام خزان دارد
تو نموده بکس دیدار ومن حیران ازان حالت * که دارد اتش عشق تو در جان هر که جان دارد
نخواهم باتو من در هیچ بزمی راز دل کفتن * که ساغر چشم دارد چنك کوش ونی دهان دارد

ننالد نورس از داغ تو پیمان بسته با عشقت
که تا دارد نفس داغ ترا در دل نهان دارد

زداغ حسرت شیرین لبانم بسکه دل خون شد * که هر دودی زاهم نقشی از شبدیز وکلکون شد
چه می پرسی که باآن سرو دلجو ماجری چون شد * نمی بینی که چشمم درهوایش رود جیحون شد
اکر جانان تنزل می کند بر جان برافشانش * که رسم دوستی نبود زحکم دوست بیرون شد
چنان بر طبع غالب شد خیال چشم ومژکانش * که هر نقشی که در روی داشتم برکشت وافسون شد
چه داری دیده تر ازماجرای چشمهٔ خضرم * زیاقوت لبانش کو که ازحسرت دلم خون شد
حریفانم همی کویند می درمان عشق امد * خلاف من که می هر چند خوردم عشقم افزون شد
نه من تنها شدم دیوانهٔ ودر کوچه افتادم * بسا عاقل که ان زلف مسلسل دید ومجنون شد

نمی کنجم زشور عاشقی در خویشتن نورس
که ازشور جنونم دیده دریا سینه هامون شد

دوش نسیم بهار پیش من امد * داد بشارت که لاله در چمن امد
شاهد نرکس بباز دید سمن شد * دایهٔ کل درکنار یا سمن امد
مرغ چمن ساخت اشیانه بکلبن * باز هراز غریب در وطن امد
باده بده ساقیا که باد بهاری * چون دم اردی بهشت دی شکن امد
شد همه افاق پر زغالیه کوبی * قافلهٔ مشك و عنبر ازختن امد
خوش بود امروزمی که بزم چمن را * فرش بنفشه بساط نسترن آمد
خاصه بروی شکر ابی که عسل را * ازلب شیرینش اب دردهن امد

بودچو بلبل خموش خامهٔ نورس
چون سخن کل شنید درسخن امد

.وش نورس بخرابات دم ازمی زده بود * آتش ازدود دل سوخته درنی زده بود
انکه برصدر نشستی بخربات مغان * دست ردبرسر تخت وکله کی زده بود
شهرهٔ شهرشد امروز برسوایی عشق * انکه دربزم ازل جام پیاپی زده بود
من نه خود اهوی چشمان تراصید شدم * عشق سرپنجه چوشیرم برك و پی زده بود

شیخ رانشئهٔ تقدیر بمیخانه کشید
ورنه بیچاره دم ازساغرومی کی زده بود

ای خوش انروز که باهیچکسم کار نبود * درسرم فکر وخیال دل ودلدار نبود
رخ و بالای تواندا خت درین کشمکشم * ورنه هیچم بکل وسروسر وکارنبود
چون بکویم زتتار امده بازاده زچین * داشت چین زلف توان روز که تاتار نبود
صد هزارا تشت ازسوز دل افروخته ام * تانکویی که مراکرمیٔ بازار نبود
عندلیبی نپرید ازچمنستان وفا * کانشیش ازتف عشق تو بمنقار نبود
ای خوش ان شب که سرزلف شکستی ودرو * مشکها بود که درطبلهٔ عطار نبود
خواستم هی غزل ازنرکس بیمار توکفت * لیکن ازذوق میم قافیه بیمار نبود
چشم میکون توان روزصبوحی زده بود * که نشان ازمی و میخانه وخمار نبود
عاشق درسر شوریده نبستی صورت * کرمرا بخت و ترازلف سیهکار نبود
حیرت ازچشم تودارم که بیك کوشهٔ چشم * کرد بیدار دوصدفتنه و بیدار نبود

همه خون ریختن ازدیدهٔ نورس اموخت
ورنه چشم تو بدین مرتبه خونخوار نبود

تاصبادست دران زلف خم اندرخم زد * افت تفرقه جمعیت مابرهم زد
چشم نرکس بکشاید سحرازخواب نسیم * که براوراق چمن ابر بهاری نم زد

دفتر حسن توچون خامهٔ قدرت بنکاشت * رقم مهر تو برلوح دل ادم زد
تیغ غیرت بدر خشید وز باش ببرید * هر کدچون شمع زاسرار حقیقت دم زد
شیخ را زهد ریاراه بمیخانه نداد * ورنه خمار صلا بر همهٔ عالم زد
نورس ازعایت رفعت بفلك سود كلاه
نادم ازبنده کیٔ خاك درخاتم زد

انجا که افتاب رخش جلوه کر شود * پندارم آفتاب ز خاور بدر شود
رفتیم راه بادیهٔ دل زکرد غیر * تاکاروان شوق ترا رهکذر شود
ساقی دلم بیادهٔ دیرینه تازه کن * ترسم که رفته رفته غمش کهنه ترشود
کرعاقلی بینداب ازکفتکوکه چون * اب واکند بهرز صدف بی کهر شود
کرماند ازهوای محبت دلم تهی * آرم هزار ناله که زیرو زبر شود
مارا برای راه نه زادی نه توشهٔ * ای وای اکر زمنزل هستی سفر شود
دل نشکند بزلف زره پوش خودبکو * ترسم که تیراه منش کارکر شود
باور مکن که محو کنند سیل حادثه * درهردلی که مهر تونقش حجر شود
پیرانه سرو صال جوانان هوس مکن * باتیر اکرچه دست کمان درکمر شود
نورس کمان مبر که زسر خدا کسی
تا بیخبر زخود نشود باخبر شود

صحبت کل کرچه ذوق یکدمه باشد * لیك بروی توخوشتر ازهمه باشد
بك ورق ارباز خواند ارکل رویت * خامه هزار زمزمه باشد
در صفت غنچهٔ دهان توای کل * هرچه تصور کنند واهمه باشد
لذت می ازلب توچاشنی ارد * نشئهٔ می را رخ تو ترجمه باشد
چون تونیاید دکرکه حسن جهانرا * حسن توای خوب روی خاتمه باشد
کرچه جهانکیر کشت فتنه ولیکن * پیش کمان ابروی توشرزمه باشد
نورس ازآوازه کی مثال که کویند
ناله بدیوانه کی مقدمه باشد

توبوی ای کل تر درچمن که بودنبود * توغنچه داشته بودی دهن که بودنبود
نه تازه رسته بکرد رخ توسبزهٔ خط * بنفشه بود ترا یاسمن که بود نبود
سیه زرلفنه ام وزکشته طالع من * زرلف بود سیه روز من که بود نبود

بدور نابخا هر کاز مدار عدل بیرون شد * شنیدم کاسیاب دولتش بشکست وواورن شد
ندارد چرخ قانونی که دانا کرد او کردد * بدونیك اسیا بر هرچه کردش کرد قانون شد
عجب دارم ز کردشهای چرخ دون که نادانی * سکندسیر کشت و حکمت اموز فلاطون شد
دران کشور که دعوی ٔ خدایی می کند فرعون * عجب نبود که کر یوسف بچاه افتاد ومسجون شد
دران معرض که هدهد از سلیمانی بر اردم * عجب نبود اکر کویند ضحاکی فریدون شد
ستمجو لامحاله در مضیق انتقام افتد * بسی دیدم که دل خون کرد و در اخر داش خون شد

غنای طبع به نورس که رنج کنج پیودن
چه حاصل زان دنی کز کیمیای حرص قارون شد

نازنین نکار من چون زدر فراز اید * دل ببالداز شادی جان باهتزاز اید
تاب ناورد انسان در جسد نکنجد جان * بی نقاب اکر جانان در مقام ناز اید
بر مراد او مبنیست کارو حیله بی معنیست * کوز هرد و مستغنیست ناز یا نیاز اید
کفتم ای صنم دلها منتظر که بازایی * کفت کی شنیدستی عمر رفته باز اید
هرچه او کند بامن مرضی است مستحسن * کرچو جان رود ازتن ورچو عمر باز اید
پیش ان رخ کلشن لال بلبل والکن * کوتهی کند سوسن کر زبان در از اید
هر دو حاصل از کرمند نیست خارق العاده * کر نصیب پروانه شمع خود کداز اید
جز محبت دلدار درسرای دل مکذار * ره مده حرا میرا در حریم راز اید
زاهدا چه پیش اید از نماز سالوسی * صرف می پرستی به انچه زان نماز اید
من غلام سر بازم اوج نظم را بازم * در هوای پروازم صعوه شاهبا زاید

هیچ می نرنجاند جور دوست نورس را
رحمتست بر محمود انچه از ایاز اید

هرکه نظر بادو چشم مست تودارد * لاجرم ایمان و دین بدست تودارد
پادشهست ان کدا که برسر کوبت * مرتبهٔ قدر خاك پست تو دارد
بندوشکن بردو زلف زن که دل ما * بست وشکست ازشکست وبست تودارد
کی بود ابادیش میسر و ممکن * انکه خرابی زچشم مست تو دارد
توبه زمی کی تواندانکه شب وروز * غائله ها درسر از شکست تو دارد
کرده تهی چشم زار خانه زمردم * ار زوی دولت نشست تودارد

باده پرستد ضروری انکه چونورس
سرخوشی از چشم می پرست تودارد

نه حادث است زعشق توجامهٔ چاکیٔ من * دریده بود مرا پیرهن که بود نبود
فزود حیرت نورس ازان شکفت که هیچ
دهن نداری وکویی سخن که بود نبود
سخت تنك ظرف و تنك حوصله باشد * آنکه زسختیٔ عشق درکله باشد
نکهت زلف توشوردر سرم افکند * غالیه نشنیده ام که غائله باشد
دودم ازان برسر اوفتاده که زویت * مشعله وزلف دود مشعله باشد
شهرهٔ شهرم نمود زلف تو آری * شهرت دیوانه کان زسلسله باشد
هر ورقی راکه کلك عشق نکارد * مبحث زلف تو رأس مسئله باشد
نیست درامکان که درمیان من وتو * حادثهٔ قرب وبعد فاصله باشد
زلف پریشان مساز کاین دل شیدا * بلکه دمی فارغم زمشغله باشد
باز مدار ازکمند زلف دل من * حیف که دیوانه بی چنین یله باشد
رهبسر کوی عشق جویم ازانم * روی بهر کاروان وقافله باشد
لیك چه حاصل زجدو جهد که نورس
کوی وفارانه رهنه مرحله باشد
کدام سخت دلست انکه ازتوچشم بپوشد * ترا ببیند ویکباره دین ودل نفروشد
بهرصفت که نمایدلب تومرضیٔ دلهاست * اکرنمك بفزاید وکر عسل بفروشد
خروش بلبل شور یده ازتطاول خارست * که صدمه تانخوردطبل بی سبب نخروشد
خلاف کی متصورشود برانچه قلم رفت * بکو بشیخ که درتوبهٔ شراب نکوشد
بسوز نورس ومهرش بپز بسینه که خامست
دلی که ازتف سوز درون چودیك بخوشد
بازان بت ترك دلستان میکذرد * جان میکذر دروان روان میکذرد
بحث ارکنم از مداین سینهٔ خویش * صددجله غم زنهروان میکذرد
بارغم او بدل همین قافله نیست * هرروز هزار کاروان میکذرد
کردل طلبدبده که جوینده‌ٔ دوست * اندرره دوستی زجان می کذرد
چون می کذردکسی نبیند کذرش * پیداست که چون پری نهان میکذرد
نورس حذر ازخدنك اشوب وبلا
کان سخت کمان بی امان میکذرد
هرکه ازسوزکلی داغ دلی چون لاله دارد * لاجرم چون بلبل شیدا هزاران ناله دارد
اسمان حسن وآنست ان نکار ناز پرور * کازرخ تابنده ماه ازرلف مشکین هاله دارد

چند دورجام جویی وزدوساله باده کویی * ازلب اوکو که ذوق بادهٔ صدساله دارد
رویش اززلف سیه برلاله دارد مشك سارا * باغبان درحیرتم عنبرچرا در لاله دارد

من نه تنها نورس ان طفل ستم جو را طفیلم
چشم اهویش هزاران شیر درد بناله دارد

هر که کمندی زدود اه ندارد * در شکن طرهٔ توراه ندارد
هالهٔ مه کی بجعد زلف تو ماند * ماه چنان حلقهٔ سیاه ندارد
دردل مانیست غیرحکم تو نافذ * کشور ماجز تو پادشاه ندارد
کیست که ازسختیٔ فراق ننالد * سنك دلست انکه بی تواه ندارد
دلچو بری مشکن ای پری که جفاجوست * ان که دل دوستان نکاه ندارد
خواه کداباش وخواه پادشهی کن * ملك محبت کدا و شاه ندارد
فقر وغنا هر دو کو مباش که عارف * دغدغهٔ افسر وکلاه ندارد

عالم بیرنکی است میکده نورس
غالهٔ شیخ و خانقاه ندارد

انان که بوند مدعی بو الهوسند * دارند سر کسی ولی هیچکسند
در مدعیان علو همت نبود * پیشندا کرچه در نظر لیك پسند
هرکس پی کاروان وغافل زمراد * ماکوش بیار ودیکران برجرسند
دم چون زند انکه دیده جیحونش نیست * ازاشك دوچشم من که همچون ارسند
کویی که سحرصبابزلف تو کذشت * کامروز تمام خلق مشکین نفسند
ای کل نکهی کهی بمرغانت کن * کز بهر تو سالها اسیر قفسند
تنها نه من ازغم نورسواشده ام * چون من زمحبت تو دیوانه بسند
من خود چه زنم دم از کل ولاله برت * کانها همه پیش عارضت خاروخسند

نورس زعواقب ره عشق مترس
کانجای فغان و ناله فریاد رسند

چه نشسته یی مغنی که خروش بلبل امد * بهزار عشوه نرکس بکنار سنبل امد
به قفا فکنده کاکل بچمن رسیدسنبل * بهزار نغمه بلبل بستایش کل امد
بشتاب ساقی ومی بپیاله کن بپایی * که اساس شوکت دی همه در تزلزل امد
بکذار چشم وکیسو سخن ازشراب ومی کو * که زبحث سحروجادو بسخن تسلسل امد
سوی باغ شوخرامان که بشاهدان بستان * کل وضیمران وریحان خط وروی وکاکل امد

بنکر بچشم عبرت بنقوش کلك قدرت * که همه بشکل وصورت سبب تأمل امد

می وجام خواست هر کس زشراب و می مکن بس

که پیاله کشت نورس کل وژاله چون مل امد

دوشم بخلوت از سر زلفت حکایه بود * هر بحث را اشاره بچندین کنایه بود

برطوبیٔ بهشت برین سر فرو نکرد * ان را که برسر از قد سرو تو سایه بود

هوشم ربود باده که اینست خاصیت * هر آب را که اتش عشق تو مایه بود

ان شب که دل بحلقهٔ زلفت عروج کرد * دیوانه کیش سلم وزنجیر پایه بود

چون تو پسر نشان ندهد کس مکر ترا * خورشید مام وماه پدر حوردایه بود

نورس بخامه طی نشدی نامهٔ فراق

از بسکه شرح سوز جکر بی نهایه بود

کس بجانان نبرد ره مکر از جان کذرد * نکذرد هر که زجان به که زجانان کذرد

من که باشم که کنند یاد من ان رشك پری * خود کدا کیست که بر خاطر سلطان کذرد

ای که در سینهٔ ما تخم ستم می کاری * ترسم ازاشك من اب ازسر دهقان کذرد

کفته بودم که دکر باده ننوشم لیکن * دل نه پیمانه کذارد نه زپیمان کذرد

پیش فولاد چه تاب اوردای سخت کمان * این تن سست که تیر تو زسندان کذرد

با وجود کل رخسار تو کافر باشم * اکر از خاطر من شوق کلستان کذرد

زلف اکر بشکنی و پرده زعارض ببری * راهب از کافری وشیخ زایمان کذرد

خاك را خاصیت مشك دهد طبع نسیم * اکر از زلف تو بر طرف بیابان کذرد

علم الله که اکر دست دهد موری را * دولت وصل تو از ملك سلیمان کذرد

نورس از یاد مبر عهد محبت که محب

شرط صحبت بنود کاز سر پیمان کذرد

من که نام لب یار ازدهنم می کذرد * کی در اندیشه عقیق یمنم می کذرد

تیشه را ازمژه کر آب دهد همت من * سیل غیرت زسر کوهکنم می کذرد

طفل اشکی که جکر کوشهٔ خود داشتمش * مرد می می کند از پیرهنم می کذرد

مرغ خوش زمزمه دمبسته شود ازخجلت * طوطیٔ ناطقه کر برچمنم می کذرد

نورس از معجزهٔ طبع مسیحا شده بی * که زانفاس توجان دربدنم می کذرد

زنده دل باش که ازنور سیاه قلمت
چشمهٔ خضر زجوی سخنم می کذرد

حرف الراء

ای خوش ان روز که درخرقه زنم چاك دكر * بر سر خویشتن از درد کنم خاك دكر
ترك مهرت نكنم بادكری دل ندهم * صید عشقت نشود بسته بفتراك دكر
نرود زهر فراق تو بتریاك طبیب * مكرم لطف كند وصل تو تریاك دكر
درجهان عشق مجو عشق نكنجد بجهان * عشق راهست زمین دكر افلاك دكر
باكم انست كه راهم ندهی بردرخویش * ورنه از موت وحیاتم نبود باك دكر
یكدم این غم كه كشیدم نتوانست كشید * كرشدی جای من سوخته غمناك دكر
نورس از خرقهٔ سالوس دلم سخت كرفت
ای خوش ان روز كه در خرقه زنم چاك دكر

كرچه مخمورست چشمت من ازو مخمورتر * نیست درعشق تومختاری زمن مجبورتر
از میان باید خودی برداشت ورنه دمبدم * هرچه او نزدیكتر بامن من از اودورتر
درحقیقت ظلمت هستی حجاب روشنیست * هرچه بیناتر بهستی چشم سالك كورتر
شوری افزاید بدلها بحث شیرین لبت * ازشكر باشد مزاج اهل سودا شورتر
چارهٔ دل كی دهد دستم طبیبی راكه هست * در غم عشق توازر نجور من رنجورتر
نشئهٔ جام نخستین رندرا برباده داشت * لاجرم در بیشتر خوردن بود معذورتر
بودخورشید رخت چون می نوشتم درنظر * باشدازخورشیدم این روشن غزل مشهورتر
كوشهٔ اباد جوبی دیرجو نورس كه نیست
خانهٔ بی از خانهٔ پیر مغان معمورتر

بیاكه سبز وجوان كشت روزكار ازسر * جهان پیرجوان كرد نوبهار ازسر
بروزكار چنین غمكسار حیف بود * كه عهدمی نكنند تازه میكسار ازسر
حریف میكده راكو بیا وباده بنوش * كه لاله ژاله فشان شدبمرغزار ازسر
بكوبنایی خوش داستان كه نای بدم * كه بست بردم نای ارغنون هزار ازسر
معاشران ره صحرا وباغ بكرفتند * كه راه سرو كرفتست جویبار ازسر
هوای كل نكشاید دل مرا نورس
مكركه سر بنهم درهوای یار ازسر

حرف الزاء

ساقی میار جام وشراب دوساله نیز * كاز ذوق می كذشتم ودور پیاله نیز
چشم از هوای باغ وچمن باز دوختم * مطرب مكو حدیث كل وسرو ولاله نیز

من بعد میل برخط وعارض نمی کنم * برداشتم دل ازمه تابان وهاله نیز
ان ماه اوج حسن بما کی کند نگاه * گاه شبانه ازاثر افتاد وناله نیز
بگذر زخال وزلف که بسیار دیده‌ام
نورس خلل زخال وکلال از کلاله نیز

حرف السین

نورس خیال پیچش زلف سیاه بس * فریاد بس بفکر پریشان واه بس
تا کی هوا پرستی و مستی بزیر و بم * شرمی کن ازخدای خوداخر گناه بس
چون قامتت خمیده شد وموی سر سفید * پیرانه سر بروی جوانان نگاه بس
برد و سیاهیت چه بری شبهه ای سفیه * گرمنکری سفیدی مویت گواه بس
گر عاشق مجوره دیگر بکوی دوست * کانرا که عاشقست وفاشا هراه بس
برمن دگر روا نبود حکم دیگری
فرما نروای عشق مرا پادشاه بس

حرف الشین

سر مکش از جام جام باده بسر کش * نامی صافت کند چوانه بیغش
جامه در اتش زنیم کاز رخ ساقی * میکده انشکده‌ست وجام ومی اتش
جام بکش می بده که فصل زمستان * عادت مستان دهادهست وکشا کش
باده بساغر بکن که باد بدستست * انکه نباشد زاب میکده سرخوش
لذت اب حیات دارد وکوثر * بادهٔ گلگون زدست ساقی دلکش
می بده از خانقه مکو که نشاید * مجمع عشاق را حدیث مشوش
خامهٔ نورس شراب را چه ستاید
نی چه حکایت کند زشعلهٔ اتش
بخت رامست کسی را که تو باشی رامش * یاهوای سر زلف تو کشد دردامش
تیر مژگان ترا تاب نیارد ادم * فی المثل گر همه فولاد شود اندامش
من نه‌ازعشق‌تورسوای جهان گشتم وبس * کیست انکس که ترا دیدونرفت آرامش
صنما گرتو بدین حسن ببتخانه روی * می پرستند ترا بتکده وا صنامش
خال‌هندوی توام سوخت سراپا وهنوز * دردل سوخته باقیست خیال خامش
نیکنامیش میسر نشود در همه عمر * هرکه رسوائی عشق تو کند بد نامش
نورس افسانهٔ زلف تو سرایدٔ شب وروز
ترسم این سلسله دیوانه کند انجامش

هزار حیف که بکذشت روزکار جوانیش * بموی ومویه بدل کشت عهد موی میانیش
بریم حسرت ازان روزها که کاه بکاهی * نظر بزلف وخط وخال داشتیم نهانیش
هزار حیف بعهدی که که بکه بحدیثی * فراخ بود مرا کام دل ز تنك دهانیش
کشیده ام بجوانیش بار ناز وکنون هم * کنم تحمل نازش بیاد عهد جوانیش
مباش درکله نورس که دربهار تماشا
کلی نرست که خاری نکرد باد خزانیش
دوش امد برم افکنده دو کیسو بدو دوش * عنبرین سلسله ها ریخته بر کردن وکوش
دست در کردنم انداخت چو زلف خود و کفت * کی دلت حلقهٔ کیسوی مرا حلقه بکوش
چونی وچون بسر امد شب وروزت بی من * با که می خوردی پیمانه کجا کردی نوش
کفتم ای کل بدو چشم وبدو زلف تو قسم * که نشد یك نفس از کریه دو چشم خاموش
کاه از ناخن غم دل چو نکینم بخراش * کاه از اتش دل سینه چو دیکم بخروش
چون شنید این سخن افشاند زلب شکر و کفت * کای سخنهای تو شیرینترم از شکر و نوش
بیتو سوکند بپیمانه که من نیز شبی * می ننوشیدم و بودم چو خم باده بجوش
لیك امشب چو ترا دیدم وخورسند شدم * دردلم نه غم دی ماند ونه اندیشهٔ دوش
رفتم از خود چو بکوش امدم این کونه خطاب * درسر از شوق وسرورم نه خرد ماند ونه هوش
شدم ازوجد وطرب خرم وفرخنده چنان * کاید از جلوه که عرش برین وحی وسروش
شد چو فارغ ز سخن خواست می وساغر وراند * سخن از میکده ومغبچه وباده فروش
بهوای لب یاقوتی ومرجانیٔ خویش * باده نوشید وبشد کرم سراز نوشانوش
کفت نورس بدندان وبزبان تو قسم * که مرا تا بود این زلف سیه غالیه پوش
عهد کردم که ازین پس نشوم جز تو بکس
اشنای ونکنم جز سخن پاك تو کوش
ای پراکنده دو کیسوی سیه بر برودوش * کرده دوش وبرمهر ومه از غالیه پوش
دهنت غنچه وخندد بکل این بس عجب است * که شده غنچه ز اعجاز تو کویای خموش
بخیال لب چون نیشکرت نائی ونی * هردورا داغ تو بر دل بخراشند وخروش
ترسم ای مه که رسد افتی از چشم بدت * هما روی بکس زلف برو پاش وبپوش
نسیم از غالهٔ سلسله فارغ نفسی * نزدی حلقه خم زلف توام کاش بکوش
خشك طبلی بود ان سینهٔ بی درد که نیست * همچو دیك از اثر اتش عشق تو بجوش
زحمت خار بود پیش خطت بحث چمن * نیش زنبور بود پیش لبت صحبت نوش

من که همکاسه بچشم ولب میکون توام * چکنم صحبت پیمانه و پیمانه فروش
نورس ان روز که سر بر سر عشق تو نهاد * خرقه وسبحه دراتش زدوشد خانه بدوش
وحی پندار دو از شوق برقص ایدو وجد
کر صبا این غزل نغز رساند بسروش

حرف الطا

نه درچمن نشاط ونه درانجمن بساط * اصحاب را چکونه میسر شود نشاط
دیر بلاست عالم هستی و دارغم * ان دست کوکه پای کشم زین کهن رباط
دیکر نه صالحست که مهربتان پزد * برهر سری که پای نهد سن انحطاط
در زلف پیچ پیچ فرورفت دل ولیك * نه اتصال بود میسر نه ارتباط
نورس نوال عیش مجودر نشیمنی
کاندوه خوان بکستردو غم کشد سماط

حرف العین

دل‌ده اخر بوفا تابکی ای طفل بدیع * من کرفتار توو خلق کنندم تشنیع
کرسپهر ازپی کین سنك حوادث بارد * رو بمیخانه که میخانه بود حصن منیع
من که دور از رخ ان سرو روان نالانم * چه نویسم زکل وياسمن وفصل ربیع
واعظافسانه چه‌خوانی‌زبهشت‌ودوزخ * کوش دل هرزه درابی وترا نیست سمیع
نورس از شعر ترم کس نکشد روی که من
هرچه کویم سخن ازدوست سلیسست وبجیع

حرف الغین

بادل اندوهکین باجکر داغ داغ * خاطر من کی کند میل تماشای باغ
طبع کی‌اردسخن کفت زعهد کهن * کازغم واندوه من نیست میسر فراغ
مرغ چمن بسته لب خار بجای رطب * نوبت عیش وطرب مانده زبلبل بزاغ
لایق مهرووفا نیست سر بی هوا * تاب دهد از کجا انجمن بی چراغ
نورس ازآیین جم چون بزند خامه دم
دیده پرازاب غم سینه کرفتار داغ

حرف الفا

فغان بلبل است از قاف تاقاف * جفا بس‌اخرانصاف‌ای‌کل‌انصاف
نکردم از هوای نافهٔ زلف * مرا کر سینه بشکافند تاناف

بجز مهر تو دروی نیست چیزی * کرم باورنداری سینه بشکاف
بکرسی کونشیند واعظ شهر * کشف را کس نخواهد خواند کشاف
توکاز جورسیه چشمان ملولی
زکار عاشقی نورس مزن لاف

حرف القاف

ای روت مهروموت شب واعل لب شفق * ماتم بصورت تو فسبحان من خلق
کویی که شبنم از کل ترمی چکدهمی * چون لالهٔ رخ توبر افروزد از عرق
هر برك کلشنی شود اندر چمنستان * خوانند اکر زایهٔ حسن تویك ورق
برزلف خودچه غالیه سایی که اندرو * مشکست طبله طبله وعنبر طبق طبق
نورس کر اهل صحبتی این سوزنامه بس
کاندر کتاب عشق نمی کنجد این نسق

حرف الكاف

جامه بکذارو داردل را پاك * پاك دل راز کهنه جامه چه باك
باش همراه خاکساران را * کاولت خاك بود واخر خاك
انچه خواهد خدا همان باشد * تو اکر می کنی کریبان چاك
می پرستی خراب کرد مرا * کاش دررفتی ازجهان رزو تاك
شعر کفتن بجا توان نورس
باد وچشم تر ودل غمناك

حرف اللام

حور بهشتست ایستاده مقابل * یاتو بپیش من ای فرشته شمایل
قد ترا کرده می بسرو مماثل * بودی اکر سروچون قدت متمایل
بارخ اوماهراچه وجه شباهت * کی متشابه شوند ناقص وکامل
دوش بچشمم نهاد پای نکارین * انکه بخونم خضیب کرد انامل
ریخته شد ازهم استخوان وهنوزم * مهر توباقیست در عروق ومفاصل
هر که نظر کردجز بروی تو کافر * هر که سخن کفت غیرعشق توباطل
دل نه چنان درازل بزلف تو پیوست * کش بود امروز تیغ حادثه فاصل
عاشقی اندر قیاس عقل نکنجد * بیش بود لقمه عشق رازحواصل
خواجه مکوپند عاشقان که مجانین * کوش نکیرند برنصیحت عاقل
تشنه چنانم بدوستی که بنوشم * چون عسل ازدست دوست زهرهلاهل

جز تو بعاشق چنین ستم که پسندد * من بتو پروانه وتو شمع محافل
قصه چه خوانم زدوستی که بعالم * مهر ووفارا نه سامعست ونه قائل
کوش نکیردشبی بناله چو ماهم * کر برسانم بماه ناله چه حاصل
تابجهان شهره شد بعشق تو نورس
کس ندهد کوش بر حدیث اوائل
از تو وفا صعب و دوستی بتو مشکل * باغمت ای سنك دل چه چاره کند دل
خواهی اکر خلق عالمت بپرستند * از رخ چون آفتاب پرده فروهل
چشم توهرناوکی که بردلم انداخت * زاتش دل سوخت نارسیده بمنزل
من چه توانم که زور عشق بتابم * عشق قوی کوه را کند متزلزل
جامهٔ ساده بجام باده عوض کن * شیشه وتسبیح زهد بشکن و بکسل
انچه تو کردی که می کشید و که می کرد * کر نه مرادیده سخت بود وترا دل
دیدهٔ نورس چنان کریست که ماند ند
درره کوی توهرچه قافله درکل

حرف الميم

ما که پادرره پرشور خرابات زدیم * چار تکبیر بشش دیز مکافات زدیم
قدسیان درحرم عرش سراسیمه شدند * حلقه از بس بدر قاضئ حاجات زدیم
ساقی ازآتش می آب در آتشکده زد * ما صبوحی زده آتش بخرابات زدیم
چون ندیدیم زسالوس وریا منفعتی * چاك در خرقهٔ طامات وخرافات زدیم
نکرائیم بمستقبل وماضی نورس
پشت پا برسر ماياتی و مافات زدیم
عهد کردیم که دیکر سخن عشق نکوئیم * سایهٔ سرونخواهیم ولب جوی نجوئیم
کوش بر زمزمهٔ بلبل شوریده نکیریم * بکلستان نخرامیم وکل ولاله نبوئیم
همچو مجنون بلاکش بهوای رخ لیلی * روز وشب بی‌سروپا بادیهٔ عشق نپوئیم
چون بخرتنکی ودلبستکی ازغنچه ندیدیم * چند چون باد صبا پردهٔ کل رابکشوئیم
چون بجزخارنشد حاصل ماتاکی وتاچند * درچمن‌زارامل چون کل خود روی بروئیم
تن شدازناله چونالی ومن ازمویه‌چوموبی * تاکی از بهر رخ وزلف بنالیم وبموئیم
چون ندیدیم وفا مصلحت انست که نورس
دست امید زسر چشمهٔ مقصود بشوئیم

کی بوی فراغ ازتورسد بردل زارم * کاز غالیهٔ زلف توصد غائله دارم
تاشد دل زارم بهوای تو گرفتار * شد چون سرزلف تومشوش همه کارم
برتربتم ارمی فکنی سایه پس ازمرگ * بدرم کفن ازشوق وسرازخاك برارم
درحیرتم ای طفل ستمجوکه چرامن * پیش همه کس محترم و پیش توخوارم
باورمکن ای دوست که تاخاك نگردم * من دست دل ازدامن مهر تو بدارم
فکرم همه زلف توو ذکرم همه رویت * باسنبل وکل می گذرد لیل ونهارم
چون گیرم ازامواج غم عشق کناره * کازحادثهٔ عشق چودریاست کنارم
تادرسرم افتاد هوای خط سبزت * شد منسلب ازشوق چو زلف تو قرارم

برماه رسد حلقهٔ اه دل نورس
گرسلسله های سرزلفت بشمارم

افسانه چند گوبی ازقیس وبیستونم * صددشت وکوه شدطی ازتیشه وجنونم
بردی بزلف درهم ازمن شکیب ودل هم * دالست قامت خم کازبارغم چو نونم
چشم توخواب بربود ازچشم وخون بیفزود * غیراز توکس نیالود انگشتها بخونم
بند قبا کشودی هوش ازسرم ربودی * ای کاشکی نمودی ازخویشتن برونم
ساقی بده پیاله ازبادهٔ دوساله * کازداغ شد چولاله پرآتش اندرونم
می نوش جاودانی کافزودزندگانی * صهبای ارغوانی باصوت ارغنونم

نورس مکن تمنی جز ساقی ومغنی
کاز صحبت تأنی اندیشه شد فزونم

تادل مشتاق رابزلف توبستیم * هرچه بجز عهد عشق بود شکستیم
گر ببری پرده رازکعبهٔ رخسار * زلف تراکافریم اگر نپرستیم
موت وحیات ازبرای مامتساویست * پیش وجودت نه نیستیم ونه هستیم
منکر صهبا صفای باده چه داند * لذت مستی زما بپرس که مستیم
ماز خرابات وزهد هر دوگذشتیم * شیشه شکستیم سبحه نیز گسستیم
کار بکار گدا وشاه نداریم * بندهٔ عشقت شدیم وازهمه رستیم

دیدهٔ نورس کشاده جز برخت نیست
کاز همه رو دیده غیرروی توبستیم

بشکست مرادست قضا تیر وکمان هم * بگریست بحال دل من پیروجوان هم
درخلق جهان مهرووفانیست خوشاانك * چشم دل ازآلایش این پوشدوان هم
ازنام ونشان سخت ملولیم خوش ازروز * کازنام ونشان نام نجوئیم ونشان هم

جزدرد سرازساغر وصهبا چو ندیدیم * در جام زدیم آتش ودردر مغان هم
چون لذتی ازباده پرستی نگرفتیم * کندیم دل از میکدهٔ ورطل کران هم
نه هملب چوئیم نه همسایهٔ بیدیم * فارغ زتمنای بهاریم وخزان هم
ای چرخ بترس از دل نورس که بیك آه
درماه زند آتش ودرکاهکشان هم

نهاد دست نکارین نکاردوش بدوشم * حدیث عشق ومحبت نهفته کفت بکوشم
بیا که بی تو کرم جان زتشنه کی بلب اید * لب پیاله نبوسم می دوساله ننوشم
مکردوچشم تولا یعقلم کنند بجامی * که صدقرابه تهی کردم وهنوزبهوشم
اکر تو سر بکشی من دل از توباز نکیرم * اکر توروی بپوشی من ازتوچشم نپوشم
چودست داد مرادامن خیال توامروز * فراغتست زفرداودی وامشب ودوشم
زناله منع مکن خواجه کز حرارت عشقم * نفس بسینه بسوزدچونای اکر نخروشم
سخن زترك محبت مکوی بیهده نورس
که من بهرزه بتبدیل دین وکیش نکوشم

بتار زلف توتا این دل شکسته ببستم * زقید کشمکش آسودم از زمانه برستم
زشیخ وشحنه چه کویی که رندبر مغانم * ززهدوتوبه چه پرسی که مست جام الستم
اسیرعشق وکرفتار عشق وبندهٔ عشقم * صنم پرست ومحبت پرست وباده پرستم
بصدر میکده امشب بیادچشم توخوردم * شراب وشیشه می برسر سپهر شکستم
برشتهٔ تو مقید بحلقهٔ تو اسیرم * زلعل ناب توسرخوش زچشم مست تومستم
شد این قدر که تورفتی ومن درامدم از پا * ندانم ازچه تو برخواستی من ازچه نشستم
بحلقه اش کشم ازدود اه سینهٔ نورس
اکر فتادشبی زلف ان نکار بدستم

تودرین فکر که از مهر تو دل بردارم * من دران شوق که جان درقدمت بسپارم
بجهان جز تو کرادارم وپیش که روم * کرتو بکذاریم ای دوست منت نکذارم
فیض دل زنده کی ازعشق بردنام جهان * هر که بی عشق زیدمرده دلش انکارم
تومکر مردم چشم منی ای نور بصر * که مراهر که رسد پیش ترا پندارم
نکنند باور اکر چشم تو بر عاشقیم * چشم کریان ودل سوخته شاهد آرم
ای خوش ان شب که تو بنشینی وبنشانی ومن * یك یك اندوه دل غم زده را بشمارم

نورس اندر جکرم رفته فرو ناوك عشق
هر دم از دیده ازانست که خون می بارم

دلم اسیر سیه کاکلیست سیم اندام * پری کرشمهٔ واهو نکاه وکپك خرام
بجا بخواب رود دیده در شبان فراق * که بی توزنده کی ای دوست بر منست حرام
مرا چه تاب که ان اهوان بدانهٔ خال * فرشته کرد از زلفش اورند بدام
بمجاسی که حدیث ازلب تومی کویند * چه جای جام بلورین و بادهٔ کلفام
مرا دوزلف تو دل برده اند در اغاز * بحیرتم که چه خواهند کرد درانجام
رموز عشق ندانم که کفت بامفتی * کهسوخت دفترفتوی وشدمصاحب جام
دونیمه شد قلم ازرشك چون نکار ستم * حکایتی ز هلال ابروی تو ماه تمام
زدست ساقی کل چهره جام می خوشبود * اکرنه پابمیان می نهاد ماه صیام
خرابم ازلب ومستم زچشم وکس نشنید * خرابی از عسل ناب ومستی از بادام

کرت نشاط مدام ارزو بود نورس
بخواه دفتر شعرو بنوش باده مدام

هوشم ز سر کرفتی وصبرم زدست هم * ای مست چشم مست توهشیار ومست هم
ازمی پرست کوشه کرفتن چرا که هست * می سرخوش ازدوچشم تومی پرست هم
از شکل هست ونیست بهم بسته بی دهن * ای انکه کشته نیست فدای توهست هم
که سر بپای وکاه بزلفت نهند دل * افتاده کان عشق بلند ندو پست هم

تنها نه نورس ازمی عشق تو سرخوش است
ای مست چشم مست توهشیار ومست هم

ماکه درکار که عشق بکار امدهٔیم * نتوان کفت که از بهرچه زا رامدهایم
تاکرفتیم وطن درسرکوی جانان * فارغ ازارزوی دار ودیار امدهایم
باز ازدامن کل دست ارادت نکشیم * کرچه دیدیم بسی خاری وخوارامدهایم
میل بردیدن خال وخط جانان نکنیم * تانکوید که بی نقش ونکار امدهایم
جان دهیم اشك فشانیم کهمادرره عشق * حاصل هستی خود را بنثار امدهایم
کرد مارا خط او بستهٔ زلف وعجبست * کازپی مورچه درحلقهٔ مار امدهایم
بلبلانیم ونشان از کل رویش جوئیم * مانه از بهر تماشای بهار امدهایم

نورس ازشوق بصدجا دل وجان باختهایم
تاز سر حد وفا بر دربار امدهایم

یارکفت

یار کفت ازعشق خاکی کن بسر کفتم بچشم * داغ مارادار پنهان درجکر کفتم بچشم
کفت اکر تیری زمژکان ستم اندازمت * داریش درسینه یاجای دکر کفتم بچشم
کفت اکراردترا کردی صبا از کوی ما * دورچون کحلش میندازازنظر کفتم بچشم
کفت راه کوی ما اززایران شد پرغبار * خاك اوراکن باب دیده تر کفتم بچشم
کفت روی مابچشم غیر دیدن مشکل است * در جمال مازچشم ما نکر کفتم بچشم
کفت خواهم امشبت خواندن بخوان وصل خویش * کن زحب ماسوا خودرا بدر کفتم بچشم

کفت نورس ارزوی وصل ماداری اکر
ازخود وازهستی خود در کذر کفتم بچشم

این چه اشوبست کازحشرم نشان اید بچشم * هردم اشکال غم ودردم عیان اید بچشم
چون کشم بر لوح خاطر صورت بغدادرا * دجله وارازحسرتم آب روان اید بچشم
چون کنم ازوضع پیشین مداین کفتکوی * ازغمم صد ماجرای نهروان اید بچشم
زان زمان کازخاکش افتادم جداخورشید وماه * چون شبان تیره ام ظلمت فشان اید بچشم
وه چه خرم کشور با ابروکاز دلکشی * وضع اوفرخنده مانند جنان اید بچشم
آب صاف شط اوچون آب حیوان دردهن * ریزه ریك دشت اوچون پرنیان اید بچشم
من که کردخاك عنبر خیزاو بوکرده ام * کی مرا سودای کحل اصفهان اید بچشم
چون درآمد دجله رابینم روان از اشتیاق * قطره های اشك چون سیل روان اید بچشم
شیشهٔ صبرم زسنکستان کردستان شکست * کی مرا نقش درستی درجهان اید بچشم
باز فیض باز کیرد دست من ورنه شبی * ترسم ازاشك چو طوفانم زیان اید بچشم
ان مدار قطب عرفان کاز فروغ فیض او * سالکان را نورایمان هرزمان اید بچشم

نورس از غربت بجز ذلت نشد محصول ما
زین پسم عزجهان ذل وهوان اید بچشم

عمریست که صحبت صفامی جوئیم * افتاده بکو چه ها وفامی جوئیم
در شعبده کاه خود پرستی ماندیم * بیکانه زخویش واشنامی جوئیم
اسرار خدا بیخودی بوده وما * بامشغلهٔ خودی خدامی جوئیم
مردم همه زافتاب جویند ضیا * ما مهر سپهر در ضیامی جوئیم

نورس بحرم رسید جوینده وما
دربادیه مروه وصفامی جوئیم

نه سینه یی که بنالم نه دیده یی که بزارم * بحیرتم که شبان غمت چگونه سر آرم
چنانك عهد شکستی بهیچ عهد نمودم * که گر دل از تو بگیرم دگر بکس نسپارم
مرا که نیست خلاص از کمند عشق همان به * که بگذرم ز سر و دامنت ز کف نگذارم
بجاست دیده زاری که تا چو ابر بهاری * بگریم و گهر اشك قطره قطره ببارم
نه خامه را دهنی تا حدیث عشق بگوید * نه نامه را سعه یی تا غم فراق نگارم

هزار تیر بخسو زدم ز ابروان کمانت
بچشم و باز چو نورس دو چشم بر مژه دارم

از سلسلهٔ زلف تو کافر چه نویسم * مجنون شدم از سلسله دیگر چه نویسم
غیر از سخن عشق تو در نامه نگنجد * جز مهر و وفای تو بدفتر چه نویسم
خواهم که کنم وصف دهان تو ولیکن * در حیرتم از هیچ بدفتر چه نویسم
صد بار بپرسیدی و صد بار بگفتم * قند لبان تو مکرر چه نویسم
من ابرو و مژگان تراکی بستایم * گویم چه ز پیکان و ز خنجر چه نویسم
گفتم که ستایم قد موزون تو لیکن * در حیرتم از فتنهٔ محشر چه نویسم
پیش رخ جان بخش لب دلکشت ای گل * خوانم چه ز فردوس و ز کوثر چه نویسم
چون سر نشود نامهٔ حسرت به شکایت * از خون جگر نامه سراسر چه نویسم
چون من همه فریاد و شکایت ز تو دارم * خوانم چه ز گردون و ز اختر چه نویسم

نورس چو مرا چشمه و آینه بجامست
زین پس سخن از خضر و سکندر چه نویسم

دل صد کوه غم در چشم تر صد جوی خون دارم * چه جای کوهکن کاز داغ چندین بیستون دارم
که باشد قیس کاز من پیشدستی در جنون ارد * که شیدایی و رسوایی من از مجنون فزون دارم
مرا از بند ناید سودی و از پند تأثیری * که در سر از سر زلف تو صد صحرا جنون دارم
سرشك دیده گیرم دجله است از وی چه پیش اید * که صد اتش ز سوز عاشقی در اندرون دارم
رهایی از پریشانی مرا زین پس بود مشکل * که چون زلف تو روز تیره بخت و اژگون دارم
مرا چشم فسونساز تو گویی ساحری اموخت * که در گفتار و اشعار این همه سحر و فسون دارم

چه سازم نورس اهنك رباب و نالهٔ مزمار
که در نای از صریر خامه چندین ارغنون دارم

ی خوش ان روز که چون زلف پریشان بودم * فکر را جمعیتی بود و بسامان بودم
بزن آنسان که تو خواهی که من از روز ازل * در خم زلف تو چون گوی بچوگان بودم
حسن را روی نیاراسته بودند هنوز * که من از روی تو چون آینه حیران بودم

خلق

خلق کویند که بارك و برم غافل ازانك * سالها در طلبت بی سر وسامان بودم
دوش در باغ صبوحی زده بالای ترا * سروی کفتم واز کفته پشیمان بودم
هرچه بودم زچمزار تورستم ای کل * کرسمن بودم اکر خار مغیلان بودم
سایه بیسعی نیفکند هما بر سرمن * سالها همسفر مرغ سلیمان بودم
حسرت ان شبم ازسر نرود کازسردرد * دور از روی تو بی روی تو سوزان بودم
شرمها دارم ازان روز که ننهاده بکف * جان وسر در طلب صحبت جانان بودم
نورس از من کله بی رفت اکر روز فراق
اضطراریست که در آتش هجران بودم
تاخمو دار شد ابروی توچون ماه نوم * بود نزدیك که چون زلف تو دیوانه شوم
دانهٔ خال تو امروزنه نبرده ست دلم * روز کاریست که من کشت وفامی دروم
شدم افسانهٔ افاق برسوایی عشق * من محالست که من بعد نصیحت شنوم
من نه انم که کنم بیتوتماشای چمن * یاتوایی بتماشا و من از خود نروم
نورس آ که نیم ازنیستی وهستی خویش
دل بجایی کروو عقل بجایی کروم
عمر بکذشت در امید و بکامی نرسیدیم * ره بمقصود نبردیم بهر جاکه دویدیم
رنج بردیم پی کنج بهر جا که رسیدیم * دام دیدیم پی دانه بهر سو که پریدیم
فارغ از سرزنش خلق نکشتیم زمانی * تا کریبان تحمل بسر خود نکشیدیم
سعی مادر طلب کام نشد بند بجایی * آخر از سود وزیان رشتهٔ امید بریدیم
نورس ازغصه نه تنها توخرابی که درین شهر
انکه بی غم نفسی زد نشنیدیم وندیدیم

حرف النون

درستایش حضرت سلمان فارسی رضی الله تعالی عنه

ای پادشه تختکه ملك مداین * بخشیده بزوار خود از فیض خزاین
بحریست حوالی مقام توکه دروی * طائف شده ارواح ملایك چو سفاین
پاکی تو وپاکان جهان پاك فدایت * شك هر که کند هست بحق منکروخاین
زان رو که تن پاك تودر خاك دفینست * ازفیض تو ان یافت بهر خاك دفاین
ایوان بلند توچوعرشست ودربن باب * زندیق بود هر که زند حرف مباین
نورس بچه تقریب وادامدح تو کوید
درپایهٔ مدحت نرسد پای قراین

نونه اني اي صنم بهشتي ودلنشـان * كه بود شبيه تو حور عين بحسن وان
چونكه كنم بدو چشم ترسوي اسمـان * بسرشك خويش چو جو كنم ره كهكشان
بكشي اكـر صف نازبر سر لشكري * بكرشمه تانكشي همه نكشي عنـان
بكشاي رخ بنماي لب دل مابير * بكل وشكـر كه روان كنيم ترا روان
سخني بكو بتبسمي نكهي بكن * بتكلمي بشكن شكـر بلب ودهـان
سر زلف راچوكره زني مژه تيركـن * كـه جهانيان بكشي باين بكشي بان
چه قيامتي كه مصيبت همه عالمي * تونه ادمي كه شوي همي چوپري نهـان
دل وجان وتن همه مي بري زمن اي پري * چه ستمكري كه مرا بجان ندهي امان
چه بري زمن دكراي سمن كه بدادمت * چو بديدمت من ناتوان همه خانمـان
نكني نكه از وفا بت من چرا * نبـود ترا سر اشـنادل مهر بان
زوم بسوي دكر ز كوي تو من كه دل * بغمت بسـاخته وبسوخته اشيـان

دل نورس ازكل عارض توچو عندليب
همه دوستي ووفاسرود بداستان

بخرام اي بت دلستـان بچمنسـتان * كه خجل كني كل بوستان مه اسمـان
بنهـان بري وعيان بري دل وجان من * دمي اي سمن بكشاميان كه شود عيـان
بنمـاي رو بكشـاي مو بشـكن باين * دل وعقل ودين بستان بان سرومال وجان
برخ چو كل تبب چو مل بچمن بچم * كه زني بهم بچمنستـان كل وارغوان
چه بكو بمت بچه جو يمت چه دهم خبر * زتواي پسر كه كسي زجان ندهد نشـان
شده دلبري وستمكري بتوختم وبس * كه نديده كس چوتو درجهان بت دلستان

دل نورست نبود بست بفراز قد
بفروزخد كه دهيم جان بتوارمغان

بخونم دامن الابي وكويي لاله زارست اين * نشاني تيردرچشمم كه سروجو بيارست اين
بخط آرآستن خواهي جمال خويش وزان غافل * كراشوب افكن پيرايه نقش ونكارست اين
چو كريان بيني ازغم عندليبي را مخنداي كل * ترانيز آفتي پيش ايد اخررو زكارست اين
زخلق افسانه پوشيدن چرام ردم همه دانند * كه دل چشم سياهت راشكارست اشكارست اين
بخط سبز ور بحاني چه نازي اي كل سوري * كه برآينه زنكارست ورنسرين غبارست اين
سنم تاچنداي بيداد كرازخال ورخ شرمي * كراز بيدادهايت داغداران تابدارست اين
همه برعكس خواهي داد كام عاشقان كويا * كه مي كيري كناررازعاشق وكويي كنارست اين
زلفت هر كراديدم چونافه خون دل ميخورد * كه كفت اين روسيه رامشك سارازهر مارست اين

حذر بهتر زخط و کاکل ومژکان ومو نورس
که مورست ان ومارست این وتیرست ان وتارست این

باد خزانی ببرد رونق بستان * مرغ چمن برکشید دست زدستان
فصل خریف امدای حریف چه خسبی * خانهٔ مستان خراب کرد زمستان
علت دی رابیا وچاره بمی کن * دادم از وجام آتشین ده وبستان
بلبل بیدل چوطفل نالد وازدی * دایهٔ کل رانمانده شیر بپستان
بادهٔ چون افتاب رابقدح کن * تاشود ازنور اوچو روز شبستان
شدبسران وقت خوش که شاهد کل را * مرغ چمن خواجه بود وباغ دبستان
پرده بکش نورس ازرخ می وساقی
تاز کل ومل کنیم خانه کلستان

خاردز چشم اکربی روی تو بویم سمن * یاهوای باغ درسر دارم وجویم چمن
درهوایت ای بت نجدی سرشك دیده را * می کنم جوجوروان درربع ومی شویم دمن
کشتن ارخواهی مرادرپیش روی خویش کش * تاکه کر دانم چنین بارد کر رویم سمن
نالکو بی تودهانت رانکویم من که هست * باعث شبهه است ازموهوم اکر کویم سخن
پرسی ازخاك ارپس ازمرکم شهید عشق کیست * جوشم ازخونین کفن چون لاله وکویم که من
این همه تأثیرم اندرنطق هست ازفیض عشق
شوردرشهرافکنم نورس چو بکشویم دهن

اشکم ازحسرت بغداد چو دجله ست روان * ارزومندویم سوخته دل خسته روان
نهروان فلك ازاشك دو چشمم پرشد * وقت انست که طوفان کند این رودروان
اکر از سینه رسانم بمداین اهی * زنم اتشکده در کالبد نوشروان
ای خوش ان روز که بازایم وباز ازسرنو * ریزم اندر قدم یارکهن نقدروان
نورس ازوجد طرب دجله درایدبسماع
باصبا کر کنم این شعر ببغداد روان

هان رخش همت ازد ونیك جهان جهان * خود رازقید منت این همرهان رهان
تاکی اسیر رنج شدن در دیار بکر * راه عراق کیرچو شط روان روان
بیهوده سر بجیب مذلت کشیده یی * هان استین بکنکرهٔ کهکشان کشان
کرمانت ارزوست زبازی سخت عشق * اسب نظر بسوی رخ دلبران بران
نورس مدار امید وفا ازجهانیان
بیهوده ارزومکن ازبی نشان نشان

ساقی چه زهر ریختی اندر پیالهٔ من * کانیسان نتیجه داد بتلخی نوالهٔ من
کر زهر غم نریختهٔ بی اندر و چرا شد * رنج هزار ساله شراب دو سالهٔ من
زین پیش جز بلاله و کل نم نراندی اشکم * واکنون بخاك وخار بباريد ژالهٔ من
دوش از کل وشقایق نعمان حدیث کفتی * وامروز داغ رنج وغم اورد لالهٔ من
چندین هزار اه بماهم رسید وهاله * وان مه شبی ز نازنیامد بهالهٔ من
دل لا محاله بشکنم ان ترك دلشکن را * تاباشدا که از اثر لامحالهٔ من
نورس بساز کریه وناله که لامحاله
در خرمنش فتد سحری برق نالهٔ من

ای نشئهٔ جان یافته ازجام هوهو * نامی وکرامی شده ازنام هوهو
در اینهٔ جام خرابات نظر کن * تاجلوه کند برتو در وبام هو هو
در حلقهٔ ما آی که تاجام ارادت * لبریز کنی از می کلفام هو هو
بی غائلهٔ کیف کم و چون وچرایند * در میکده رندان می آشام هوهو
ازمرغ هبئ ای دل شوریده کم اخر * بالی زن وکامی بپراز دام هو هو
ازروزوشب چون وچرا دیده فروبند * تادر بکشاید سحر وشام هوهو
نورس بجز زعشق مجوهیچ که بی عشق
بودن نتوان مظهر الهام هوهو

دل بر سر سودای تورسوای جهان به * سودای تو پیرانه سراز بخت جوان به
من هیچ نکویم که چنین سازچنان کن * هر حکم که عشق توروا داشت همان به
باموای میان دکرانم نبود کار * کاین موی میان توز هرموی میان به
درد تو بجان دارم دغ تو بدل در * داغ تو بدل خوشتر ودرد تو بجان به
بیشت چه حکایت کنم ازسوری ونسرین * کاندام توی کل هم ازین وهم ازان به
جویندهٔ راه دهنت راخبری نیست * پویندهٔ این مرحله بی نام ونشان به
کرخون کنندم دیده ودل عشق توسهلاست * کافت زده راخون دل ودیده روان به
کرچاك شوده سینه چوکل فاش مکن راز * داغ جکر سر خستهٔ لاله نهان به
کر زنده سری پامکش ازمیکده نورس
کاز بادشهی بندهٔ کیٔ پیرمغان به

دوش مست می امد ازصنم رامخانه * از پیش دوان حیران عقلها چودیوانه
چشم مست بیمارش خفته فتنه بیدارش * مست خمر وخمارش ازنکاه مستانه
چون بدیدمش انسان محو صورتش اسان * بربکف نهادم جان کفتم آزمش یانه

کفت کیستی کفتم نورس پریشان سر * درهوی زلفت دل چاك چاك چون شانه
کفت جان دهی هیهات رتلافی مافات * خویشتن نمایی مات درحضور فرزانه
ازمند جان ودل هردومر مرامنزل * دل نظرکه دلدار جان مقام جانانه
کفتم ازغم هجران دل چرا کنی ویران * کفت کاین چنین خواهد خانه صاحب خانه
کفتمش که می نوشد باده ازاب نوشت * کفت انکه پیمان بست باشراب وپیمانه
آب خضراکرجوبی موردش اب جامست * اشنا اکرخواهی شو زخویش بیکانه
سرعشق اکرخواهی دردهان من پی بر * هست ونیست را انجا کس نخواند افسانه
نیست درمقام عشق افریده پی راراه * نه هزبر ربیشه نه عقاب را لانه
عشق پی بردهرجایی هراس وبی پروا * خواه صفه کعبه خواه صحن میخانه
عشق کارها سازد چون بکار پردازد * شمع راسر افرازد پر دهد بپروانه

نورس ای بی اثیر نیست کاری ودلکیر
عشقم آتش افکندی کاشکی بکاشانه

که کفت مرغ دل خسته را بلانه بلانه * بدور چشم تواز عافیت کرانه کرانه
به بوی انکه شبی بوکنیم نافهٔ زلفت * مقیدیم زمانها ولی زمانه زمانه
بجعد زلف توان چاکها که هست نمودار * زپاره پاره دل ماوی نشانه نشانه
فقیه مدرسه می رفت من زمزمه مشغول * بکفت زمزمه بی کفتم این ترانه ترانه
مبال همچوحباب ازهوای باده پرستی * که اب روی خرد برهوا روانه روانه

کدام چیز محقرکند نثار تونورس
متاع وصل تراجان بود بهانه بهانه

رعناتراز توسروی کس درجهان ندیده * زیبا تراز تو شوخی ایزد نیافریده
انجا که چین زلفت ازنافه خون کشاید * ازمشك ترچه کوید کلك زبان بریده
نتوان بصحبت او سررشته کرد محکم * کان شوخ سست پیمان پیوندها بریده
کیسوی چون کمندش برجان کمین کشاده * ابروی چون هلالش بردل کمان کشیده
چشمت فروخت مارا آخر بهیچ ویاران * مهر توبیوفا را بانقد جان خریده
درکلستان حرمان ای دل منم که ازغم * برپای ودیده خورده صدخاروکل نچیده

تیری که بردلم زد آتش کرفت نورس
ازشعلهٔ درونم برسینه نار سیده

ای روت باغ باغ کل وچرخ چرخ ماه * وی موت پیچ پیچ خم ودود دود آه
کشتیم موی موی دران حلقه حلقه زلف * دیدیم کوچه کوچه خم وتنك تنك راه
داری به غنچه غنچه دهن چشمه چشمه خضر * اری به سبب سبب زقن رسته رسته چاه

کوی تو کعبه کعبه ره‌و کرد کرد او * افتاده تاج تاج سر و تحت تخت شاه
نورس بجسته جسته سخن رفته رفته برد
بر ماه مایه مایه سرو پایه پایه گاه

در زلف چه داری که همه غالیه باری * درحیرتم ازانکه توباری و توداری
خوش رسته بی‌ای سبزهٔ خط بر رخ اولیك * افسوس که برآینهٔ صاف غباری
حیران که بجای تو ببوسم که سراپا * شیرینی ورنکین ونکارین ونکاری
کر برشکنی طره همه مشك عبیری * ور برفکنی پرده همه باغ و بهاری
من کیستم ای مه که دارغوش من آیی * یاخود کف پابر سرو چشمم بکذاری
شاهینی ودرحوصلهٔ صعوه نکنجی * خورشیدی وسر درخس وخاشاك نیاری
کلزار شود شهر توچون روی نمایی * ملزار شود بزم توچون باده کساری
تانقش توبراینهٔ دیده ببستم * روزوشبم ای شوخ دراغوش وکناری
نورس زتواشفته تواشفته ترازوی
اوبلبل شوریده توفرخنده بهاری

ای ژاله ژاله خوی‌زده برلالاله روی * وزحلقه حلقه زلف زده ماه ماه کوی
افکنده سروسرو قدو سایه سایه ناز * اورده نم نم اشکم ازوجای جای جوی
دل ذره ذره بودمرا قطره قطره اشك * ان ذره ذره مهر شدان قطره قطره جوی
رو یت زرسته رسته سمن دست دشت باغ * خطت زسبزه سبزه چمن شهر شهر بوی
نورس بشوق کوی تو پویان بکوه ودشت
دم دم زنم نفس جوجرس کعبه کعبه کوی

ای طفل دل باکه دل ازخلق می بری * ادم نخوانمت که بهشت مصوری
فریاد عاشقان نشود در توکارکر * رحمت نیاوری بمسلمان که کافری
درحیرتم چگونه ستایش کنم ترا * کازهرچه می کنند تصور تو بهتری
ازغمزهٔ فسونکر وچشمان فتنه جوی * عالم بهم زدی مکراشوب محشری
تنهانه من بصورت خوب توعاشقم * حیران شود بحسن تو برهر که بکذری
ازدست زلف وخال توعاشق بجارود * کاززلف وخال افت هرشهر وکشوری
ازنازت التفات بخور شیدو ماه نیست * سهلست اکر بجانب عشاق ننکری
جورتوخو شتر ازشکرا ید بعاشقان * یارب چه دلکشی وچوز یبا ستمکری
نورس تراچکونه بیوسف کنند شبیه
کاز وی هزار بار بخوبی فزونتری

مکر نمونه زخلدی و از بهار نشانی * که چون بهشت نعیمی و چون بهار جوانی
بکام تشنه لبان کی رسی که آب حیاتی * نصیب خسته دلان کی شوی که روح روانی
اکر زروضهٔ رضوان نمونه ئیست تواویی * وکر زروز قیامت نشانه ئیست تو آنی
نه ادمی پری بی ای نهفته خویش زمردم * پری اکر نه بی از بهر چه زدیده نهانی
معاشر تو نجوید هوای جنت وطوبی * که چون بناز خرامان شوی هم این هم آنی
عبث بود زتو کردن مرا امید تکلم * که دم زدن نتوانی زبسکه تنك دهانی
بسر وکشمرت ای شوخ چون شبیه نمایم * که ایستاده بود سرو کشمر وتو روانی
سخن نکویی وداری مرابه شائبه کویی * زهستیٔ دهن خویشتن توهم بکمانی
میانهٔ تو ونورس هزار موی شکافیست
زبسکه اوزمیان کوید وتوموی میانی
تا مرا یاد بود هیچ زیادم نروی * تابی از حافظه بیرون فرامش نشوی
عهدمشکن که بدین خوبی وزیبایی وحسن * حیف باشد که بپیمان شکنی شهره شوی
زندکانی متصور نبود بیتو مرا * که مرا کر برود جان تو زپیشم نروی
تانوانی بجفا دل مشکن کاین مثلست * هرچه کشتی زبدونیك همان می دروی
تو که ماهی وبکوشت نرسد اه کسی
نالهٔ نورس دل سوخته را کی شنوی
روزکاریست که ازدوست نیامد خبری * نه وزید ازسوی کلزار نسیم سحری
کارم ازدست شدای نالهٔ حسرت کاری * خون شد ازغصهٔ دوری دلم ای آه اثری
هردم دل بدری هر نفسم روبرهی * کس ندارد بجهان یاد چو من دربدری
چشم پوشد زحیا نرکس وکل آب شود * کرتو بی پرده کنی برسر کلشن کذری
رستن ازدام بلا کرچه محالست ولیك * بایدای مرغ دل خسته زدن بال و پری
مشکن ای رشك پری شیشهٔ دلها بستم * ترسمت کارکند نالهٔ صاحب نظری
جز برخسار تو نورس نکشاید دیده
آنکه صید تو شود دل ندهد باد کری
تاکی از زنجیر زلف افسانه سازی * چند چون دیوانه کان قیدی مجازی
تانبازی سر سزای عشق نبود * راه دیکر داردای دل عشقبازی
نیست ممکن بی دلیل عشق رفتن * راه دوری دار دومنزل درازی
عشق برلوح زبان صورت نبندد * عشق را معنی نکوید فخر رازی
عشق رادرهرزبان افسانه باشد * ناکزیرند از محبت ترك وتازی

سوز عشقم در سراست از مهر ماهی * زان همی چون شمع دارم خود کدازی
نازم ان خورشید طلعت را که نورش * هر زمان با ذره دارد دلنوازی
از رخ زیبا و بالای بلندش * سرو و کل را دلفروزی سرفرازی
دل کرفتست از نواهای عراقم * پیش کیرای مطرب اهنك حجازی
چاره ان بدیم که این هستی بسوزم * کازمی و مستی نیاید چاره سازی
نورس استغنای عشق ازسر برون کن
برند ارد ناز کوی بی نیازی
سایه بی کرفکنی درچمن ای سرو حجازی * ازخجالت نکند سرو سهی سایه فرازی
همه راشاهد ومقصودی وبرمعنی حسنت * ترجمانند همه پارسی و ترکی و تازی
رفتی ازیاد همه شائبهٔ جوهر فردش * می شنیدازدهنت رازی اکرخواجهٔ رازی
نبرد عشق تراازسرم افسانهٔ منکر * متغیر نکند مجنون را شعبده بازی
سخن ان به که همه درصفت حسن تو کویند * کانچه کوئیم بجز عشق توباشد همه بازی
لطفت ار جانب ماباز نکیردنکه آری * شیوهٔ مهر جهانتاب بود ذره نوازی
نشو درام دل ارام حقیقت بتو نورس
تانشوبی زنظر کاه دل این نقش مجازی
چشم توتا پیشه کرد شیوهٔ مستی * شد بجهان رایکان شراب پرستی
خم کنی ار زلف را بچهره خطانیست * عادت چینیست آفتاب پرستی
زلف فرو ریختی و قد بکشیدی * فتنه عیان کردی ازبلندی وپستی
ازدهنت ماچه دم زنیم که مارا * پیش وجودت نه نیستیست نه هستی
دیدی اکر عارض تو هیچ نکفتی * شعر وغزل جز بوصف ماه مهستی
توبه زمستی مکوکه امر محالست * باده و پرهیز وما و توبه زمستی
نیست عبث هر زمان خرابیٔ نورس
سرخوشی بی دارد از شراب الستی
سرزلف زابشکن که غالیه بشکنی * همه تبت وختن وتتار بهم زنی
بکمند طره وتیرغمزه چه حاجتست * که بمشوی دل عالمی بپراکنی
همه سر نهند جهانیان به پرستشت * تواکرز چهرهٔ خویش پرده برافکنی
نتوانم ازسر ارزوی توبکذرم * که مراد جانی ارزوی دل منی
شنوی ز نورس اکر حدیث رخ ولبت
دل از ارزوی کل وشکر همه برکنی

تراچه شددل من کاین همه فغان داری * مکر زداغ فراق آتشی بجان داری
چه دیدی ازغم هجران دوست دیدهٔ من * کهسیل اشك چور ودوان روان داری
بان امید که پیغامی ایداز بغداد * چودجله جوشی وصددوددرد هان داری
چه نالی ای دل غربت زده چومرغ اسیر * مکر بکنج غم دوری اشیان داری
بنوش باده وازهر دو در کذر تاچند * که زخلق وشکایت زآسمان داری
سبك برطل کران دست زن بکوری غم * ببار غصه چرا خویشتن کران داری
سمند همت ازالایش جهان بجهان * اکر هوای جهان داری وجهان داری

توچارهٔ دل مجروح خویش کن نورس
چه کار ازغم وشادی این وان داری

ساقی چه نشینی یله برخیز وبده می * تاچند زکیتی که ومشغله تا کی
بی شاهد وبی می چه نشینیم که هیچست * عمری که سراید همه بی شاهد وبی می
ای انکه ره عشق روی پای زسر کن * کین مرحله تاسر نکنی پانشود طی
مشکل که کشایند دربستهٔ امید * تا کریه دمادم نکنی ناله پیاپی

نورس دل بلبل تهی ازداغ وفانیست
صدبارمن این ناله شنیدم زدم نی

عشق تومرا چنك زده دررك ودربی * من بعد محالست رها بودنم ازوی
بی روی توخون میخورم ازغصه دمادم * دوراز توصنم کر نخورم باده پیاپی
چون چاره بجز می نبود غصهٔ دلرا * ان به که ندارم تهی جام می ازمی
چون پای بچشمم نکذاری که تاچند * چون دست بزلفت نرسد مشغله تاکی
جز داغ وفای تونیابند درو هیچ * کر سینه شکافند مرا بکسره چون نی
دل بردیم ان روز که برهم زده کیسو * بکذشتی وصد قافله ازغایه در پی

نورس زهمه خلق جهان روبتواورد
یعنی که تو بی انچه همه غیر تو لاشی

صنم اوارهٔ عشقت نه هیکاه بایستی * دل من شمع رخسارترا پروانه بایستی
صبا کاهی پریشان می کند زلف تراورنه * نه باشاطه بودی حاجتی نه شانه بایستی
نکنجد صورت عشق تواندر نامهٔ دفتر * دل من ای بت دلکش ترا بتخانه بایستی
ندارد زلف زنجیرت سر دیوانه کان ورنه * دل مجنون من بستی کرش دیوانه بایستی

رسانیدی سرشوریده نورس برفلك لیکن
سرا با این هوا خاك در میخانه بایستی

شهراز تو بو کرفت مکر صحن کاشنی * یاعنبری وغالیه یامشك ولادنی
دیدم درمبارزه شیر افکنان بسی * لیکن توای غزال ختن مردم افکنی
فرقست درمیان تووهو شان روم * کآنان ستاره اند تو خورشید روشنی
پرهیزکن زصحبت الوده دامنان * کرپاکباز وپاکدل وپاك دامنی
زمیٔ شیشهٔ دل نورس بجاشود
اندر تو کار کرکه بسختی چوآهنی
کنون که فصل کل ودورلاله زارستی * بهر طرف که شوی نالهٔ هزار ستی
بروی لاله بخور باده قدر عمر بدان * که لاله در کذر وعمر درکذا رستی
توهم کاربکی جوی جوکه عمر عزیز * بصدشتاب روان همچو جویبارستی
زجوش حادثه بکریز زیر سایهٔ خم * که چرخ کاسه نکون بازفتنه بارستی
بقول ساقی کل چهره کارکن نورس
بقول بیهدهٔ واعظت چه کارستی
که باشوب وکه بفتنه همراهی * تومکرای صنم بلای ناکاهی
ازهلالاین بستی آبروان راطاق * کعبهٔ حسن راد وقبله دبخواهی
کشت زلف دراز پایمال ناز * حیف ای دست ارزوکه کوتاهی
روزوشب روشن استدوعارضت کویی * خواهر شمسی وبرادر ماهی
من تمام بلاد عشق را سلطان * توجمیع دیار حسن راشاهی
کس بغیراز توآکه ازدرونم نیست * ازنهان خانهٔ وفاتو آکاهی
ره بزلفش نمیبری مکرنورس
چون سرزلف اوتونیز کمراهی
تاکی صداع حرص وطمع برنهی نهی * آخر ببند ارزوی آکهی کهی
اماره را نصیب نشد ترك حرص وآز * شد مطمئنه نفس زما تشنهی تهی
زنهاردل مبند بجزبنده پروری * خواهی اکر زقید هوان رهی رهی
پرداری از برای سمن تابلب شکم * افسوس کار زوکنی ازفر بهی بهی
نورس زهسیت نورمحبت زجام عشق
کوناد مد بزمزمه نایی زهی زهی
سمن برنسترن تن یاسمن روسرو بالایی * ترا همتا بنا شدای پری درحسن یکتایی
یکی چون تیغ داری غمزچون پیکان ودل چون سنك *چراغی آهنی ای سرو سیم اندام وخارایی
بتان خلقی غارتکری کی چون تومیدانند * توای اشوب مردم فتنهٔ ترکان یغمایی

بتیغ غمزه خون هر که دیدی ریختی تاکی * زخون عاشقان کافر سرانکشتان بیالایی
چه نسبت باخط وخال توای بت نقش مانی را * تو کر کیری سر پیرایه مانی را بیارایی
نمیدانم کدامین عضو زیبای تو بستایم * که سرتاپا نکارینی وشیرینی وزیبایی
چرا بیهوده بندد با تو عهد دوستی نورس
که بندی ای صنم با دوستان عهد ونمی پایی

بازکوهربازی ازسر برکرفت ابر بهاری * می بده ساقی که باید در بهاران میکساری
می کشد دل برتماشای چمن بادبهار م * بلبل اندر فصل کل کلزار جوید اضطراری
مستمع دیکرنکیرد کوش برآواز مطرب * دلکشست ازبس نوای بلبل واهنك ساری
هی صبوحی کش که در فصل چنین جانبخش ودلکش * اختیارکفر باشد می نخوردن اختیاری
هوشمندی ان بود کام وز ننشینم بی می * درچنین فصلی که کل خیزد نشاید هوشیاری
هیچ برشاخی نکیرد از نشاط آرام بلبل * بیقراری دارد از کل دارد از کل بیقراری
قدردان خوش بکذران امروز را نورس که فردا
کل کل افشانی نخواهد کرد وسنبل مشکباری

درنك تابکی ای ساقیان بزم شبابی * دوید و آتش رندان فرو کشید بآبی
کجاست شاهد واصحاب را چه شد که بمجلس * نه ساقی بی نه شرابی نه مطربی نه ربابی
شکسته خاطرم از سیلیء الم چو سبوی * خمیده قامتم از کوشمال غم چو ربابی
بیاد ماه رخت شب کنم چو کریه نماید * درآب دیدهء من عکس هرستاره حبابی
زنازمست شده چشم نرکس تو که ازوی * بهر کجا که کذشتم فتاده بود خرابی
بریده ایم بسی وادی بهرچه رسیدیم * سراب بود نبردیم راه برسر آبی
زشور روزجزا فارغم که کشتهء اورا * نه محشری نه حسابی نه دوزخی نه عذابی
جنان بعشق توافسانه کشته ام که بهرجا * زشرح سوز وکدازم نوشته اند کتابی
نوشت کاتب روزازل نوالهٔ نورس
زاشك دیده شرابی زلخت سینه کبابی

هرکسی شهره بشوخی شد وافسانه بیاری * چاره انست که مانیز بجوییم نکاری
عقل زاهد بکمندی ودل شیخ بیندی * کیست امروز که باعشق ندارد سروکاری
حال عشاق بپیش توچه کوییم تودانی * که شبی بی سرزلف تو ندارند قرای
مرغ دل صید وفایت شد ومردم همه دانند * که بدام دکران بهتر ازین نیست شکاری
انچه دیدست دل خسته شمردن نتواند * که غمان شب هجران ترانیست شماری
کیرم از خلق کناری وکنار تو نشینم * ای خوش آنانکه نشستند وکرفتند کناری
نورس افزود مرا غائله بیهوده نشستن
چاره انست که برخیزم کیرم پی کاری

اکر بظلم برنجی وکر بدرد بکاهی * بنالم ازستمت راضیم بهرچه تو خواهی
بنازبرهمه خوبان بحسن خویش که خوبان * کدای حسن تووتو بحسن برهمه شاهی
پی نکاه چو برصورت تودیده کشایم * دلم بخویش بلرزد زبسکه تند نکاهی
بزیر بارغم عشق کوه سخت بنالد * تراچه طاقت اوای تن ضعیف که کاهی
چرا سفید نکردد ز کریه مردم چشمم * که‌دل سیاهی وابرو سیاه‌وچشم سیاهی
بدلقی ونمدی قانعم زمیکده نورس
بروزکار نخواهم نه جامه یی نه کلاهی

هر دردرا بدایت وغمرا نهایتی * الاکه عشق رانه بدایت نه غایتی
دیدم بسی ممالك عالم بشرق وغرب * بی کفتکوی عشق ندیدم ولایتی
نشنیده ام حقیقت حسنت زهیچکس * هر کس بصورتی زتو دارد روایتی
رضوان در نعیم کشاید بهر کجا * از مصحف جمال تو خوانند آیتی
فن شفا ز حکمت عینت اشارتی * مشك خطا زنافهٔ زلفت کنایتی
خون شد دلم زجوررقیبان واین عجب * کازجانب توهیچ ندیدم حمایتی
درشکوه سودنیست وکرنه بروزکار * هرکس زدرد عشق تودارد شکایتی
آتش فتد بجان ودل سامعین اکر * ازسرکذشت خویش بکویم حکایتی
دردشت کرهی کذرانديم عمرخویش * فریاد اکر خدا نرساند هدایتی
درغربت اوفتادهٔ خاك مذلتیم * ای پیر دستکیر خدارا عنایتی
نورس خمار غیرت وغم می کشد مرا
کاز ساقیان بزم ندیدم رعایتی

رباعیات

ای خالق احکام بهار وگرما * منشیٔ طبایع خریف وسرما
ما هیچ ندانیم تو حال همه را
میدانی ودانا تری ازما برما

ای انکه زهرچه هست بالادستی * دارا ونهندهٔ بلند وپستی
ما هیچ ندانیم چه بودی وچه یی
دانیم همین که هرچه هستی هستی

ازکنه حقیقت توکس آگه نیست * درکار تو هیچکس ازه نیست
کوته نظر است انکه می پندارد
کاز درك تو پایهٔ خرد کوته نیست

تونه برزمین نه درسمایی یارب * نه دور زما نه نزد مایی یارب
نه جای ترا نه بی تو جایی یارب
حیران شده ام که درکجایی یارب

چون سوی شهود برکشیدی مارا * برسایر خلق برگزیدی مارا
غیراز تو کرا نهیم برخاك جبین
کازخاك سیه توافریدی مارا

یارب بحصار ابتلا منحصریم * ازرنج وعنای دائمی منضجریم
لب پرگله دل پرآتش وچشم پرآب
ای منتقم انتقام را منتظریم

یارب ستم وستیزه دیدن تاکی * بار غم دمبدم کشیدن تاکی
از بهردوجرعه می که صددرددروست
زهرابهٔ امتنان چشیدن تاکی

ای انکه لطیف ومحسن ورحمانی * هرخستهٔ دردمند زا درمانی
پشت همه خسروان زبونندوذلیل
قهار قوی وایزدو یزدانی

ای سید کونین ورسول ثقلین * شاهنشه تختگاه قاب قوسین
جبریل بفراشیت امد که زمجد
عرشت محلست ومهر وماهت نعلین

ای روی تو افتاب عرش رحمن * ابروی تو طاق قبله گاه ایمان
اندیشه نمی کنم زیکقطره کناه
انجاکه شفاعت تو باشد عمان

ای غاشیه بردوش توجبریل امین * وی مرتبهٔ تو برتراز عرش برین
کی مرتبهٔ توطی کند فکر بشر
کازعجز فکنده بردر انجا پروبن

ای منقطع ازتو کفر راحبل متین * وز معجزهٔ تو مختفی سحر مبین
کویم چه من ازثنایت انجاکه بود
وصاف شمائل تو جبریل امین

نه مؤتمنی مراونه معتمدی * نه دوستی ازکسی نه مهراز احدی
یکبار بریده ام امیداز همه کس
ای صاحب ذو الفقار ودادل مددی

ای نفس هوا پرست غفلت تاکی * در کوشهٔ حرص وازعزلت تاکی
تاچند ذلیل خلق بودن پی جاه
بهر امل اختیار ذلت تاکی

ای یارٔ عزیز بشنو این پند زمن * کاین پند بیاد دارم از پیر کهن
اشوب زنقض عهد خیز دهمه وقت
یاعهد مبند یاچو بندی مشکن

چون سروچمن تراست کوسایه مباش * چون کنج میسراست کومایه مباش
انجا که دهد مراتب باطنه دست
ازیاد شهان ملك کوپایه مباش

بکذرزبدی زکرده ازرمی کن * از سینهٔ کرم نالهٔ کرمی کن
ازبادهٔ فسق وفحش مستی تاکی
ای نفس بداخراز خدا شرمی کن

ای خواجه چه کویمت زاحوال سلف * کازنا خلفی شدند اسلاف خلف
ترسم بخلاف وخلف کین ناخلفان
اخلاف جهان کنند یغما وتلف

ای خواجه سپهرابکون دانی چیست * زالیست که ازفتنه دمی خالی نیست
در هفت رواق ساحتش هیچکسی
یك لحظه نخندید که عمری نکریست

ای خواجه مرا مصیبتی امد پیش * کاز غصهٔ قیس عامری باشد بیش
ان ساده پسر که پار بیر بش برفت
امسال چو باز کشت امد باریش

ای خواجهٔ پشم پوش پشمینه فروش * تاچند ز مفلسی چو طبلی بخروش
کرنان طلبی عصا وکشکول بکیر
ورزر طلبی چو نقره در بوته بجوش

کر مائل خفتی عمامه بردار * دستار کذار وسادهٔ رویی دست آر
زنهار ززلف دلبران دست مدار
منصور صفت اکر کشندت بردار

ای مخلص رانده مطلب باختهٔ کام * جز درره دوستی نینداخته کام
در صدق ووفا واستقامت چو قلم
بالازده نامه و برافراخته نام

ای شمع چه جرم دیدی از پروانه * وزبهر چه سر کشیدی از پروانه
کر بود دل تو روشن ای سوختنی
سر رشته نمی بریدی از پروانه

ای شمع کدام شعله رویت افروخت * افروخت تراو سوختن را آموخت
پروانه بسوخت خویش بهر تو وتو
بر سوختهٔ کی اوهیچ دلت نسوخت

ای زلف تو کافری بایمان کرده * چشم توهزار رخنه در جان کرده
پرغالیه کشت شهر کویی که ترا
لرزان شده زلف ومشك ارزان کرده

ای انکه بخامه کار ثعبان کرده * اعجاز بیان چو پور عمران کرده
صد بحر سخنوری ز سر چشمهٔ طبع
بنموده عیا چو نوح وطوفان کرده

خوش آنکه نخوردهٔ باده مستی کرده * پیمانه تهی زمی پرستی کرده
زان پیش که دیکران بجو کان بزنند
کوبرده زپیش و پیش دستی کرده

باهر چه که طبع ادمی خوی کرفت * نتوان بنصیحت ازویش روی کرفت
بدرا نبود دوا بجز داروی مرك
خاکست علاج لاشه چون بوی کرفت

کر چرخ ستم کند جفا اختر وماه * ای دیده مریز اشك وای دل مکن آه
کاین غم بسراید وفلك هم روزی
بر ما کند این دراز دستی کوتاه

دل شد چو هزار زار همخانهٔ غم * بسرود بکوش غنچه افسانهٔ غم
زین پس نتوان نشست بی غصه ازانك
غم ریخت شراب غم بپیمانهٔ غم

فرخنده کسی که ترك هستی کرده * بیخود شده وخدا پرستی کردهٔ
بی نغمهٔ چنك وعود افزوده طرب
بی صحبت جام وباده مستی کرده

امشب دوشبست کاز فراقت زارم * چون چشم ستاره تا سحر بیدارم
القصه بسختی اسیرم ز فراق
کاز جان عزیز خویشتن بیزارم

کیسوی تو نازمار وچشمت بیمار * مژکان تو قاتل ونکاهت بیم ار
کر حلقهٔ زلف دور رویت کیرد
سهلست که کلستان نباشد بی مار

ازخار خطاد ریده شد پردهٔ من * وزدود کناه شد سیه چردهٔ من
ازکردهٔ خویش بیم فردا دارم
فریاد زفریاد من وکردهٔ من

کرچه زغم اشك چشم ما منسجم است * سوز دل مازروی ما منفهم است
لکن چو جفای ظالم ازحد کذرد
داریم یقین که عدل حق منتقم است

دانم که بدی ماز حد بیشتر است * وین تلخی وسختی آن بدیرا ثمر است
کویند علاج غرض صبراست ولیك
این بارکران برون زوسع بشراست

کیریم فراخ اکرچه تنك است فضا * چون بربد ونیك باز دادیم رضا
از قوهٔ وسع ماچه برمی آید
جزآنکه رضا دهیم برحکم قضا

قومی زده نیل حزن برجامه ورخت * جمعی زده تیغ یاس برشاخ ودرخت
یك بندهٔ توا سیر یك مشرك تند
یك بندهٔ تو زبون یك منکر سخت

یکسو ستم و ستیز و یکسو شر و شور * یکسو الم لئام و یکسو زر و زور
کر کار چنین بماند و حال چنین
نی امن میسر است مارانه حضور

از وسعت خصم کنیه جو تنك مباش * در معرض صبر زود آهنك مباش
نرمیست علاج هر تنك حوصله را
با شیشه کران سخت دل سنك مباش

با دوست غلو دشمن از بی شرمیست * چون جوشش می که مایهٔ سر کرمیست
الماس خلل پذیر داز نرمی سرب
نرمیست علاج سخت کاران نرمیست

تا چند ز کار و بار عالم تنکی * با بخت سیاه هر زمان در جنکی
باید که بعلم و جهل سنجیده شدی
مادام ترازوی خر در اسنکی

پر و امکند شقی ز فرمان شکنی * چون کبر جری بود با یمان شکنی
پیمان شکند همیشه و پند ارد
پیمانه شکستن است پیمان شکنی

خوش باش که روز کار غم رانزدود * نقصان و کمال پیش و کم رانزدود
زان باده مخور که بوی منت دارد
یك جرعه خمار جام جم رانزدود

بر خیز بدر که خدا ناله کنیم * از خون سرشك جامه چون لاله کنیم
شوئیم صحیفه را باشك سحری
کو شیم شبی وکار صدساله کنیم

چون نی مخروش و چون خم باده مجوش * کانجام ندامت آرداین جوش و خروش
آنان که نکفته حال کردند بیان
بودند بهر مقام چون خامه خموش

تا کی کذرانیم بتلخی ایام * که دانه کش غم و که آوارهٔ دام
کفتم که بصبر بکذرانم شب و روز
لیکن شب و روز غم ندارد انجام

مادام که کار بستهٔ تقدیر است * تدبیر به حل وعقد اوتزویراست
دیدیم بسی که در مهمات اموز
تاثیر قدر مباین تدبیر است
ظالم که ورا ستمگری پیشه بود * برقلع حضور مرد مان تیشه بود
آن را که بفرق حق و باطل نبود
ازراستی وکجی چه اندیشه بود
انکس که بدست رد عنانش بکشی * از سر خرد از قضاز بانش بکشی
برظالم اکرچه‌می دهی مهل ولیک
در معرض انتقام جانش بکشی
بنکر که چهابه‌نبد کان تو کنند * سختی اجل به‌زند کان تو کنند
افتند به بحر نکبت آنان آخر
کانش بدل فکند کان تو کنند
روی توکل شکفته خواهم کفتن * لعل تو در نسفته خواهم کفتن
پیش تومن این نکفته خواهم کفتن
ای شوخ ولی نهفته خواهم کفتن
اندز عجبم ازآنکه پروانه کند * جز شعله بهیچ چیز پروانکند
القصه هران چیز که کردن نتوان
پروانه کند بشمع و پروانکند
انمرغ که شمع سوخت پروانهٔ ماست * وان خسته که بسته ماند دیوانهٔ ماست
القصه زداغ وشعله وسوز وکداز
هرجا که حکایتیست افسانهٔ ماست
ان عهد شکن‌دوش بصد نازونکاه * کفت امشبت ایم وبرازم دلخواه
اووعده خلاف کردومن دیده‌براه
لاحول ولاقوة الا بالله
از غصه تنم نزار شد چون پرکاه * وز ضعف نماند دزدلم قوت اه
کاهی وبروهزار کوه اندوه
لاحول ولاقوة الا بالله
جزبه ظلم بعاشقان شیدانکنی * همواره جفاکنی وپروانکنی
کویی که وفاکنم بعشاق کهی
باوز نکنم من این سخن تانکنی

ای ذرهٔ ازفروغ مهرت خورشید * عکسی ز پیالهٔ تو جام جمشید
گر وسعت همت تودیدی کردی
اقرار بعجز خویش هارون رشید

باکشته هر انچه کفتم از راه نیاز * یکبار جواب من ندادا ز سر ناز
آری مثلیست اهل صحبت کفتند
از کشتهٔ عشق بر نیاید اواز

تاکی دل من سوزی وکوبی که منال * ای آنکه شکسته چون هزارم پروبال
بس نیست که از فراقت ای تازه نهال
ازمویه چو موی کشتم از ناله چو نال

ای بلبل شوریده دل وسوخته بال * بیجا مخراش خویش وبیهوده منال
بس نیست که درارزوی شاهد کل
از مویه چو موشدی واز ناله چو نال

ای آنکه ندیده‌است نظیرتو نظر * چون عقل کوهری نسجیده بصر
خورشید کجا بنور عقلت ماند
کی وجه شبه بود شبه را بکهر

این مجمع انسیست پراز فیض وفتوح * چون انجمن قدس همه نشئهٔ روح
مملوز حیات صرف چون مجلس خضر
محفوظ زموج غصه چون کشتی نوح

یکچند پیاله می بیارای ساقی * تانوش کنم بیاد عبدالباقی
ازفاروقی نسب که طبعش زصفا
درسینه کند بزهرغم تریاقی

این خانهٔ خوش که نزهت افزا یستی * چون چرخ بانجم انجمن شایستی
نورس اکرش خلیل دیدی کفتی
این مجمع خاص کعبه می بایستی

ای خانه که خال روی هفت اقلیمی * بر فرق بلند اسمان دیهیمی
مرسوم همه شرف بدیوار ودرت
کوبی که مقام خاص ابراهیمی

صفوت مکراز کدورت آکاه نبود * کاینهٔ ماززنك محنت نزدود
کفتم که بیا شداب برآتش من
اوامد وآتشم برآتش بفزود

هر کس بکسی و منهمك درهوسی * زاین جمله نفوس و نیست صاحب نفسی
بر هر طرف جهان بکردیم نظر
دیدم بسی ولی ندیدیم کس

صبحی مکر از شب فراقم بکشد * یعنی ز کشاکش عراقم بکشد
کیرد بوفاق دستم و همچون خضر
بیرون زجد لکه نفاقم بکشد

شد کر چه زدیده ناپدید آب حیات * سهلست که نیست بی تلافی مافات
خوش باش که چشمهٔ امل صبحکهی
چون مهر عیان شود زعین ظلمات

ای آنکه بفرق ملك و ملت تاجی * معراج علا و مجد را منهاجی
بفروز چراغ ناز کاز نور شرف
خورشید سپهر فخر را سراجی

ساقی زنفاق همنشینان خجلم * وز روی وریای همکنان منفعلم
جامی ده واز غصه بشواب وکلم
کاز طور بد زمانه ازرده دلم

می نالم و نیست ناله را تأثیری * نه کاری ازاه نه ز دل تدبیری
دیوانه کیٔ مرا کسی چاره نکرد
ای زلف سیه خدا یرا زنجیری

ناظم دیوان نورس افندی بغداده اردو محاسبه جیسی بولندیغی اثناده بعض امرای عسکریه‌نك وقوعه کلان اختلاساتندن طولایی کوندریلان تفتیش مأموری طرفندن مومی الیهه دخی عزو تهمت اولنه‌رق کندیسی شمند. ایکنجی اوردوی همایون محاسبه جیسی ایکن بالعزل بر بچوق سنه‌دن بروینی اشبو دیوانك ختام طبعنه قدر بلا معاش سفیل وسرکردان قالمش اولدیغندن طولایی تظلم واستعطافی شامل شورای دولت رئیسی ابهتلو دولتلو کامل پاشا حضرتلرینه تقدیم ایلدیکی عرضحال منظوم مائلدر

ای ولی النعم ای لطف خداوند کریم * کمترین منزلتك مرتبهٔ عقل سلیم
تشنهٔ مشرب عین کرمك آب حیات * عاشق نشئهٔ بزم طربك خلد نعیم
باب انصافك ایچون حائل وواب محال * بحر احسانك ایچون ساحل وپایاب عدیم
منبسط رایحهٔ لطفك ایله طبع کرم * منتعش نامیهٔ خلقك ایله عظم رمیم
بولسه فردوس برین بزمکی ایلر تبجیل * کورسه جبریل امین ذاتکی ایلر تعظیم
لطف وقهریکه ایکی جنبه بهشت ودوزخ * قبض وبسطیکه ایکی چشمه جحیم وتسنیم
سنی کورسه اوقومز خامه ارسطویی دبیر * حکمتك یازسه دیمز عقل فلاطونه حکیم
کلسون اقبال سنك قدریکی ایتسون تبریك * که سنك قدرك ایله بولدی معالی تفخیم
بکز دردم سنی خورشید جهان آرایه * اولسه مثلکی اندیشه تصورده عقیم
کاملا حصهٔ اهلیتکه دوشدی سنك * ملك فضل وهنر اول کون که اولندی تقسیم
کور بنور لطفکك امکان حسابنده سنك * صولده کی صفر بکون واهمهٔ طبع سقیم
صدف ابی کردون اولهلی کوهر سنج * صانورم بسلمدی سن کبی بر در یتیم
عفوك اول رتبه فزون مرحمتك غالب کیم * صوندیغك زهر بیله دشمنك ایتمز تسمیم
بر کنهکاره اکر دوشسه نکاه لطفك * چوق دکلدر انی یاقمزسه اکر نار جحیم
ایلر اعجاز عصا عهدینی کویا تجدید * خامه اولدقجه سنك جنبش دستکله کلیم
ایتمز اظهار تهور غضبك خصمه بیله * اول مبالات ایله کیم شاید اوله قلبی الیم
سکا خصمکده خصومت نظریله باقه‌مز * که چکر چشمنه انصافك انك سرمهٔ بیم
پاکدر مشربك اول رتبه که تیره کور بنور * صفوت طبعکه نسبتله سنك لطف نسیم
قدرتك عفوی اسیر ایلدی حکمك غضبی * بارك الله زهی لطف وزهی خلق کریم
قارشولرسك انی حلمکله ایدرسك الزام * سنی اغضاب مراد ایتسه دخی خصم اثیم
مستفید اولقدر ابنای بشرسندن کیم * متردد سکا خصمك بیله اولمقده خصیم
حسن خلقك سنی قویمز ایده‌سن شدته میل * یوقسه شمشیرك ایدر طاغی مراد ایتسه دونیم

ایسه اوله آچار رخنه سپهره قلیجك * کالمز بر دخی اول رخنه قبول تلئیم
ملك اقباله سلیمان اولیورسك کیدرك * اولسه شایان سکا بلقیس حرم عرش حریم
عالمه عصر سکندرده کلیدك سن اکر * سنی البته ارسطویه ایدردی تقدیم
عالمه فخر ایده کورکیم ابدی ویردی سکا * رتبهٔ مفخرتی پادشاه ملك قدیم
حاتم وجعفر ویحیایه خلفدر کرمك * ای کریم ابن کریم ابن کریم ابن کریم
فرضدر جمله یه تکریم سنی آتم اولور * هر کیم ایتمزسه سنك کبی کریمی تکریم
اوقونان باب مزید کرمکدر انجق * اولمامش قاعده بوبابده حذف وترخیم
سنجه برجرم صغیر ایشلسه برجرم صغیر * بتون اجرامنی چرخ فلك ایلر تجریم
جوهر مغز فلاطونی مداد ایلدیلر * صورت حکمتك اوراقه ایدنلر ترسیم
لطف حقسك سکا اسماء عطا ولطفی * ایتدی تعلیم ایدن آدمه اسما تعلیم
کوثر وماء معین منبعیدر ایتسه نوله * ارزو کعبهٔ اجلالکی زمزمله حطیم
طوغریسی معجزه درسنده بوهمت بوقسه * قائم اولمز بشریت ایله بوخطب جسیم
عالمك کاملی یوق اکملی سنسن شمدی * دها اعظمسك ایدرلرسه نه رتبه تعظیم
قالور افسانه کبی شوکت محمود وایاز * قلمم ایلسه شهنامهٔ مدحك تنظیم
سکا شایسته در الفاظ ثنائیه بتون * چونکه یوق سن کبی برداور ممدوح نعیم
بولدی وصفکله سنك مملکت نظم نظام * اولدی مدحکله سنك طبع کرانمایه نظیم
داورا دادکرا دکله بنم عرضمی کیم * کوش ایدر عرضنی بیکسلرك البته حلیم
اتهام ایتمش ایشتدم بنی برساده ضمیر * نه یه مالکسم اولنسون دیرایمش ضبط وغنیم
اختلاسانده کویا دیر ایمش شرکتی وار * الله الله بونه افك وبونه بهتان عظیم
دولتك مدت عمرمده یارم اقچه سنی * ارتکاب ایلمدم حضرت الله علیم
مرتکبدر دیسون اول هرکیم ایسه حقمده * که دیمك کبیدر اول ذات مسیحا به رجیم
ارتکابم وار ایسه قونملیدر میدانه * قوری برشبهه ایله جائز اولورمی تعمیم
قوی نه دیرلرسه دیسونلر بیلورم کندیمی بن * شاشمزاول یول که اوله امن وصداقتله قویم
حق وباطل کورینور اینهٔ تجربه ده * معترض ایلسون ایسترسه حلالی تحریم
شبهه دن کندیمی بن پاك ومسلم بیلورم * ایتسه ده عزو اباطیل بکا خصم ذمیم
اولقدر خالص وپاکم که بولنسیدی اکر * صدقه ایلرایدی حسن شهادت ذروسیم
مرتکب دفترینه اسمم اولور یازدیرمم * ایلمم نامه می بن اویله دنسله توسیم
دها اهون که اجل ایلیه قیدم ترقین * کی قلم ایلیه اول دفتره اسمم ترقیم
یا اولور یا ایدرم ذمتمی تبرئه بن * بکا ناموس کرك شمدی نه امید ونه بیم

ایستم

ایسترم ایسترم ای حامیٔ حق ناموسم * طوره‌مم بویله تهیم وقالمم بویله ملیم
بی سبب پردهٔ ناموسمی چاك ایلیانك * سیف باطله اولور باطنی البته دونیم
دیلرم کیم ایده شمشیر قضا بغرینی چاك * بنی ناحق یره کیم ایتدی ایسه بویله تهیم
برعفیفی لکه‌دار ایلکه سعی ایدنك * شبهه‌سز دشمنیدر حضرت قهار حکیم
اولورم بن کیدرم حقه ولی حق اولمز * مدعی ایستدیکن سویلسون الله کریم
آه عالمده نصل هجو ایده‌جك باطل وار * نیده‌م اما که دکلدر قلمم هجوه عزیم
دزردر قبهٔ کردونی صریر خامه‌م * ایلسه‌م هجو بنی برشخص اثیمك تصمیم
کوستردم بن اکا شدت باس قلمم * شدت وحدته میل ایتسه ایدی طبع سلیم
دیلرم کیم ایده شمشیر قضا بغرینی چاك * بنی ناحق یره کیم ایتدی ایسه بویله تهیم
عجبا پاك کوروب دامنم ایتمکمی دیلر * کندی دامان خبثی کبی تلویث اولئیم
عجبا روز قیامتده کورلمزمی حساب * اولومی یوقمی صانور موتدن اولمزمی وهیم
اعتقادم وار اوروزه بنم انك بوغیسه * ملك الموت قریبا ایدر اغزین تختیم
عهدم اولسون چکدیم چاك ایدیم دامانی * ایلیه‌م سینه‌سنی سیف تأسفله دونیم
واقعا چکمشیدم چوق چله بغدادده بن * برزمان دوریمی المشدی شیاطین رجیم
اوله برسخت زمان ایدی که ایلردی فقط * قلم صدق تأسفله بو بیتی ترقیم
چیقسه کر بو یوزی هرمرتکبك ثابت اولور * اولدیغی ارضك او یوز بو یوزی اوستنده مقیم
زخم دندانی ایله خیلی زمان خسته ایدم * اول کلابك که ایدرلردی سباعی تشریم
عیبدر عرض هنر کرچه سخنورلرجه * ایلك مجبور ایده‌بور بکروی دهر لئیم
شاعر پاك دلم مالك کنج سخنم * سوزلرمدر بنم ارایش تخت ودیهیم
بن انك بیلدیکی سارق شعرادن دکلم * ایلمم کندیمی سرقت ایله عالمده ملیم
شعرم الله بیلور سر وریدر اشعارك * سن کبی سروره نظمم نه اوله اولسه ندیم
کورلمم حجلهٔ طبعمده عروض ایله عروس * دارحقدر بکا بو شیوهٔ مقبول ووسیم
نشئه یوق بوقسه اکرنشئه بولوب شعر دیسم * سوزیمی وحی صانور سعدی ونفعی وفهیم
بویله برکنج روان حق بکالطف ایتمشیکن * ارتکاب ایلسم ایتمزمی بکا لعنت اثیم
اولمز حرصی طبیعی سخنی پاك اولانك * ارتکاب التن المز اله البته سلیم
لیك برحالده‌یم کیم اکر ایتسم تحریر * طوتیشور نامهٔ ودست وقلم ونطق وکلیم
دمکذارم طقوز ایدنبرو بی چیز ومعاش * رقت ایلر طاش اریر حالمی ایتسم تفهیم
صورمدی رقت ایله کمسه بنم حالمی کیم * طاشمی یوتدم عجبا خاکمی ایتدم تلهیم
بن ملك کبی هوادنمی تعیش ایدرم * سیر ایدرمی شکم آدمی یا باد نسیم

لطف نالم که نه سازو یازی کر لیکن * چاره نه کرشکم ایلرسه تقاضای شکیم
دهندن فوران ایلر ایدی نیجه تنور * کرعلو ریز الم اولسه ایدی قلب کظیم
دستکیر اول بکا افتاده م ای سید قوم * که سنك لطفك ایله راه کرم اولدی قویم
سن بوکون سروریسن ملك قدیم سخنك * نظم ونثرکله سنك فخر ایدر اول ملك قدیم
سویلرم کورمامش اولسه م دخی لطفك کیم ایدر * معن وقت اولدیغکی عالم وادم تسلیم
کوکل ایستر که سراسر سنك اولسون عالم * قابل اولسه سنك اولسون دیر ایدم هفت اقلیم
چرخ غداریله باشلدی غدر وستمه * ایله اول کینه وری صارم قهرکله صریم
کارکاه سخنك بر اثر نادریم * ایتمسون چرخ بوطوطیٔ سخندانی بکیم
اویله بر پاك اثر نادری محو ایتمك ایچون * کورنه اسباب تدارك ایدیور چرخ خریم
کنج جمع ایلدی بغدادده هر کس بن رنج * هر کس امید ایله اچلدی بنی باغلدی بیم
نیجه قان اغلامیم نیجه یورك داغلامیم * که بنم پاره لدی سینه می بوافك عظیم
برطرف مالمکم سوختهٔ برق نهیب * بر طرف ما حصلم ملتقم دهر نهیم
دهنم تلخ ایدن ایتمزمی عجب اندیشه * کیم ایده تلخ کلوکاهنی غساق وحمیم
پك یقلمشدر اوی قلبك اولنمز تعمیر * قیل اوویرانه بی لطفك ایله باری ترمیم
تا بکی بویله پریشان متحیر کزه یم * الی بوش باغری یانق قلبی حزین کندی هظیم
بیلمش اولسه ك هله اولاد وعیالم حالن * زار زار اغلار ایدك سنده برحمان ورحیم
کورمه لایق که خراب ایده بنی غدر زمان * اهل وانساب پریشان قاله اولاد یتیم
بریارصادقی قورتارمش اولورسك بی شك * همتك ایلر ایسه لطفکی حقمده عزیم
باغ ایله خانه می سکوستره قیلدی برباد * بوزدی سامانمی بربیلمدیکم لفظ سقیم
اویله برباغ که ایلردی اکر کورسه ایدی * کل صدبرکنه رضوان نفس حوری شمیم
اویله برخلد دل ارامه اولنمزمی اسف * کانجمنکاه تنزهکن اوله مرتع دیم
شمدی لایقمی که کلغنچه لرین قوقله یه زاغ * عندلیبانه اولمش ایکن ارواح ندیم
نار نمرود بلا یاقدی امان لاله لرین * قنده سن قنده سن ای معجزهٔ ابراهیم
نه بی چالدم کیم نیدنم بوکا کیم اولدی سبب * حسبی الله واشکوه الیه واهیم
هله برطوطیٔ شیرین سخنه مالك ایدم * کانمه ایلر ایدی مهر ووفایی تعلیم
همزبان اولمشیکن یکرمی سنه بکا تمام * ایتدی غدرا کانه برکربهٔ غدار لئیم
برشکاری زغرم وار ایدی قطمیره خلف * اولدی آخر اوده برکلب حرامی یه لقیم
روزکاره کورینور الده براسبم وار ایدی * اینده باد بلاتوسنی ایتدی تلجیم
شمدی برکهنه بداوضاع غلامم قالدی * ناکس وناخوش وناپاك ودل ازار وسقیم

ایستسم باده اکر بانه ویرر راحتمی * ایدرایمسای رحام ایتسه م اکرمیل رخیم
حاصلی دردیمی اندوهمی تعداد ایده‌م * بوکا طاش اوله مکر اولمیانك قلبی الیم
مرحمت غیری سکا قالدی ولی نعمت * ایشته سوز دل ایله بن سوزم ایتدم تتمیم
تا اوله مهر فروزنده فرازنده سپهر * روزخورشید ایله تابنده شب انجمله بسیم
قائد عزمك اوله بدرقهٔ عون خدا * عائد بزمك اوله ماحصل خلد نعیم
یشا وار اول یشا طوردقجه جهان سندخی طور
بزه کوسترمسون اکسکلیککی رب رحیم
اشبو منظومهٔ عاشقانه مثنوی یولنده قلمه النمش بر مفصل حکایه‌دن برجزؤ اولوب ابتدا وانتهاسنی حاوی اولان مسودات اثنای طبعده اله کچمامکله ضایع اولمامق ایچون الده بولنان پارچه‌نك طبعیله اکتفا اولندی
(بو بحث جوانك ناموز واسطه‌سیله معشوقه‌سی)
(اولان پری‌یه نامه کوندرمسی بیانده‌در)
چون اولدی جوان فراقه دوچار * قاتلا ندی بلای عشقه ناچار
چشمندن اقتدی قانلو یاشلر * قیلدی غم عشق ایله صواشلر
سر چشمه قیلوب دوچشم زارین * ایتمشدی کنارجو کنارین
که کشده کاه تیشه زندی * که قیس ایدی کاه کوهکندی
بو قدی اکا غمدن اوز که همدم * اولمش ایدی قلبی غمله توأم
که آه چکردی یا نه یانه * که کریه ایدردی قانه قانه
مجنون کبی دشتی کشت ایدردی * کوز یاشنی سرکذشت ایدردی
که قلبن ایدردی تنك وتاریك * که جسمن ایدردی زرد و باریك
بلمزدی نه ایلسون نه اینسون * نولسون نه‌دیسون نه یانه کیتسون
بو حال ایله آه وآه ایدرکن * عمرین غم ایله تباه ایدرکن
ناکاه کورندی بر پیاده * فرزانه کلوردی رخ کشاده
ایلردی عجب شتاب ایله سیر * بال وپراچوب کلوردی چون طیر
طاقشدی دو بال دوشه اول مرد * بکزردی همان سروشه اول مرد
چون کوردی جوان او مرد پاکی * شاد اولدی روان دردناکی
وجهنده نشان مهربانی * کویا که حیات جاودانی
بیلدی که دیار یاردندر * بو دولت او شهر یاردندر
قارشولدی انی بیك طربله * بوس ایتدی ایاغنی ادبله
صوردی اکاکای برید خوشفال * نردن بو کلش ندر بو اقبال

نامكڭ ندرای خجسته دیدار * ای پایکه نقد جان سزاوار
ایتدی بکا نام نامور در * الیاس ایله خضر راهبر در
کلدم دیدی کعبهٔ وفادن * واردر سکا مژده‌م آشنادن
اولرشك پری وصالڭ اوزلر * سندن کاه جنك پیامی کوزلر
سویلرکه جوانم ایتمسون آه * کوکلن غمسه قیلمسون کذرکاه
کیچسون اره‌دن برایکی هفته * قالسون غم درد دل نهفته
البته اولور بودردده چاره * بریول بولنور وصاله یاره
آه ایتمسون اولمسون شکسته * طوتسون لب کفتکویی بسته
بر کون ایدرز فراقه تدبیر * آخر بولورز جنونه زنجیر
بن کندبدن اوزکه یار بولمم * هیچ کیمسه یه غمکسار اولمم
چیقسون کوزم اوزکه سن کوررسم * بشقه قپویه یوزم سورسم
مادام که وار تنده جانم * بن کندینه یار مهربانم
ظن ایلمسون که بیوفایم * بیکانه‌لر ایله آشنایم
کوش ایتدی چو ماجرایی * فهم ایلدی قول آشنایی
کریان اولوب ایتدی سینه سن چاك * حسرت ایله صاچدی باشنه خاك
راه چکوب دیدی که ای پیك * قیلدی بنی شاد سوزلرڭ لیك
حالم غم عشقله بتر ندر * دل درد ایله خسته سینه قاندر
افلاکه ایرشدی دود آهم * یاندی اوده اختر سیاهم
قدم بوکیلوب کمان اولوبدر * پیکان غم نشان اولوبدر
رأیم بودر ایمدی ای نکو فال * کیم یاره قیلام بیان احوال
برنامه یازم جناب یاره * دردمچون ایدم نیاز چاره
اول نامه‌یی یاره سن اولاشدر * درد دله چاره سن اولاشدر
چون نامور اولدی واقف حال * کریان اولوب اشکن ایتدی سیال
رفق ایله دیدی که ای غم اندیش * یازنامه همان سن ایتمه تشویش
اول دم دمه خامهٔ دو دمله * مقصود یکی قیل بیان قلمله
بن انی ویرم الله یاره * کندم بوله‌یم بودرده چاره
سوزالدی جوان چو آشنادن * چشمنه صوکلدی ماجرادن
کاغد قلمه ال اوردی درحال * ترکیب فراقی قیلدی اعلال
سرنامه‌ده اکدی تکری آدین * شرح ایلدی بعده مرادین
بو وجهله قیلدی بحثه اغاز * کای کوکلم ایدن بلایه دمساز
ای خالکه بن کمینه هندو * چشم سیهڭ اسیری جادو

لعل لبك ابروی یاقوت * وصف دهنکده عقل مبهوت
رفتاریکه سرو بن پرستار * رخساریکه مشتری خریدار
کورندی سپهر مست پیمان * قیلدی بزی مبتلای هجران
دیکدی بدنه علم فراقك * ضبط ایلدی قلبی اشتیاقك
هجران اودی قلبه شعله صالدی * ملك دلی لشکر غم الدی
کویك بکا برزمان وطندی * اطفکلده دل خراب شندی
که که سنی دوردن کورردم * قاپولك ایشیکینه یوز سورردم
چوق کوردی بکا فلك بوحالی * بندن سرکویك ایتدی خالی
شمدی که مقدر اولدی هجران * ایدوست ندر بودردە درمان
سندن اکر اولمز ایسه چاره * غمدن اولورم هزار پاره
کردون بنی دور قیلدی سندن * غدر ایتدی سنی آیردی بندن
غدر ایتمسه ایدی چرخ پرپیچ * بن کویکی ترك ایدرمیدم هیچ
کویك ایله الفت ایلیان دل * وحشیلر ایله طوتارمی منزل
جبر ایلمسه قضای مبرم * هیچ جنتی ترك ایدرمی آدم
دل ترك وصالی یار ایدرمی * بارغمی اختیار ایدرمی
معتادی بودر سپهر دونك * یوق فائده سی چرا وچونك
عکسینه ایدر همیشه رفتار * ایتمز املنجه کمسه نك کار
اولسیدم اکر ایشمده مختار * قیلمزدم اوزم فراقه دوچار
لیکن قدره نه ایتسون آدم * دونمز کیرویه قضای مبرم
اولدرسه اکر بنی فراقك * کیتمز بنه دلدن اشتیاقك
اندوه فراقه خواه ناخواه * بن قاتلانورم ولیکن ای ماه
خوفم بوکه کفتکوی اغیار * زائل قیله مهرك آخرکار
یوزدوندره سن رە وفادن * بیکانه اولاسن آشنادن
اولوقت هلاك ایدر بنی غم * افتادهٔ خاك ایدر بنی غم
عهد ایلمشم که تاجهان وار * تابنده خیاتدن نشان وار
ال چکمیه یم محبتکدن * دوندرمیه یم یوز الفتکدن
اولسم دخی اولمم اوزکه بە یار * سنسن بکایار واوزکه‌لك اغیار
زلفك بنی تار مار قیلسه * خالك بنی داغدار قیلسه
دیکرلرینه محبت ایتمم * قاپوك قویوب اوزکه یانه کیتمم

ليكن اولورم سيه‌دل اولسه‌ك * افسانهٔ غيره مائل اولسه‌ك
يقسه بنى غم تملدن ايدوست * داما نكى صالمم الدن ايدوست
بن عاشق سينه صاف وپاكم * آتش منشم اگرچه خاكم
الله بيلور كه اولمدقچه * غم سينه‌مى ايكى بولمدقچه
ال چكمزم اى نكار سندن * كلمز عمله بوكار بندن
سنده بنى ايلمه فراموش * اميد چراغن ايتمه خاموش
بل باغلمه بازئ سپهره * ميل ايتمه شكست عهد ومهره
زيرا سنى يار بيلشمدر * مقصوده مدار بيلشمدر
عشقكله سپهره ايرمش آهم * يانمش غم اودينه قلبكاهم
كوكلمده براتيدى ريشهٔ غم * بنيادمى يقدى تيشهٔ غم
دريالرى چكدى اشك ديدم * ياندى غم اودينه وارسه هرنم
صور حال سرشكمى صبادن * وار در خبرى بوماجرادن
ارتق يتيشور حكايت عشق * كلمز قلمه شكايت عشق
بو مبحثه چون ايرشدى نامه * لال اولدى زبان تيز خامه
طى قيلدى كتاب عشق ناچار * مهرين اوروب ايتدى ختم اسرار
پس بوس ايدوب ايتدى پيكه تسليم * تقديمنى قيلدى شويله تعليم
كاى قاصد پاك وپيك خرم * اسراركه وفايه محرم
بو نامه‌يى ويرالكله يارى * قيل راز نهانم آشكاره
عرض ايت اكا كاى وفالو جانان * بيچاره طبيب ودرده درمان
آشفته جوان سلام سويلر * آشفته ليكن تمام سويلر
اميدى بودركه كاه كاهى * ياد ايليه سن او بى كناهى
كه كه قيله سن او خسته‌يى شاد * وصلك خبريله ايليوب ياد
چون الدى جواب پيك ساده * عزم ايلدى كعبهٔ مراده
قالسون هله يولده پيك خوشنام * بحثن ايده‌لم پرينك اتمام
چون قيلدى روان پرى بريدين * دكدى يوله ديدهٔ اميدين
بكلردى كله پيام جانان * حاصل اوله درد عشقه درمان
ياتمز اويومزدى غمدن اول ماه * اغلاردى ايدردى روز وشب آه
پر اشك ايدوب انتظار چشمن * جوى غم ايدردى زار چشمن
تا كيم خبر فرحله برشب * مژ لكهه ايردى پيك مطلب

یعنی کلوب اول برید خرم * خرگاه پری یه اولدی محرم
اول نامه می یاره قیلدی تقدیم * احوال جوانی ایندی تفهیم
نقل ایلدی گفتگوبی بر بر * افسانهٔ آرزویی بر بر
چون اولدی مجسم امر موهوم * احوال جوان پری یه معلوم
بیلدی که جوان اسیر غمدر * دیوانه مقید المدر
مهرین آچوب آخر اول کتابك * فتح ایتدی کلیدینی اوبابك
اما نیجه نامه کیم مألی * ایلردی شکار مرغ بالی
هر سطری شبیه ناوك آه * هر حرفی حریف نار جانکاه
مضمونی سواد داغ مجنون * مدلولی جنون عشقه قانون
بحر کلماتی موج در موج * جیش فقراتی فوج در فوج
هر نقطه سی داغ قلب مشتاق * هر نکته سی فکر سوز عشاق
هر بر الفینه چکدی بر آه * سررشتهٔ عمرین ایتدی کوتاه
گلگون ایدوب اشك چشم زارین * نقش ایتدی صحیفهٔ عذارین
غرق ایتدی سفینهٔ کتابی * گوزیاشنه دیدهٔ پرابی
پس یوز طوتوب ایتدی اسمانه * کای گوکلم ایدن غمه نشانه
کلدن آیران هزار زاری * یاردن ایدن هزار یاری
بو مغلطه دن ندر مرادك * غدر ایله نیچو ندر اعتیادك
ندم سکا ای سپهر غدار * کایتدك بنی قید درده دوچار
بلمز میسك آه سینهٔ چاك * بنیادك ایدر محاذیٔ خاك
یاقمزمی صانور سك ای سیه کار * خرگاهکی آه سینهٔ زار
بالله اگر بر آه ایدرسم * ایوانکه بر نگاه ایدرسم
بر باد ایدرم قرارگاهك * طی ایلرم آفتاب وماهك
نه مهر قالور نه ماه سنده * تاب افکن ایکن بو آه بنده
سودك ندر ای فلك ستمدن * قورقمز میسك آه صبحدمدن
آخر نیچه بر بو دلشکنلك * تا چند وفایه راهزنلك
عشاق بلا کشه بلا بس * مقصود جفا ایسه جفا بس
القصه بلند ایدوب فغانی * پست ایتدی غرور اسمانی
منع ایتدی سپهری گردشندن * گهوارهٔ مهری جنبشندن

که اصدی سپهره تیسغ اهن * اتشلره صالدی مهر وماهن
که کل کبی اولدی پیرهن چاك * که دردایله صاچدی باشینه خاك
چوق اغلادی یاندی قیلدی ناله * ایتدی غمه سینه سن حواله
چون بولمدی چاره اغلامقدن * بی فائده سینه داغلامقدن
ویردی اوزین اتش فراقه * قاتلاندی بلای اشتیاقه

(بو مبحث پرینك دایهٔ مهربانه کشف حال ایتمسی)
(ودایه نك دخی بعض مرتبه نصحدن صکره پری یه)
(روی موافقت کوسترمسی بیاننده در)

نقاش نکارخانهٔ راز * بو وجهله اولدی چهره پرداز
کیم اول بت چینیٔ پری زاد * چون اولدی نکار عشقه بهزاد
هر چند که قیلدی فکر وتدبیر * بولمادی جنون عشقه زنجیر
درك ایتدی که یوق بو زخمه مرهم * الا اوله بر طبیب محرم
بردایه سی واردی مهربان نام * ناچار آنی قیلدی کندینه رام
کشف ایتدی اکا نهفته رازین * رفع ایلدی پردهٔ نیازین
ایتدی اکا کای وفالو دایه * باشیمه صالان همیشه سایه
حالم سکا کون کبی عیاندر * مسطور صحیفهٔ بیاندر
کیم عشق جوانه مبتلایم * عشقیله مقید بلایم
دلسوخته در او ده بنم چون * یا غمده در او ده اوده بنم چون
عشق ایکیمزیده یاندیردی هم * کوزیاشیمزی بولاندیر پرهم
چوق چاره دوشندم ایلدم آه * عاشقلغی ترکه بولمدم راه
ایتدم سکا حالم آشکاره * اولدر بنی یاخود ایله چاره
چون دایه ایشتدی بو مقالی * غمدن متغیر اولدی حالی
بر خیلی تفکر ایلیوب پس * ایتدی اکا کای نهال نورس
قندن بو بلا سکا صاتاشدی * کیمدن سکا بو الم بولاشدی
ای کاشکه دایه لك اولمیدم * پروردهٔ سایه ك اولمیدم
تاکیم سنی کورمیدی دیده م * بویله غمه یارو جفت وهمدم
سن پرده نشین عفت ایکن * ارایش مهد عصمت ایکن

کندك نیجه بی وقار ایدرسین * بی پرده لکی شعار ایدرسین
ابکاره دوشرمی صحبت ایتمك * اوغلانلر ایله محبت ایتمك
همخوابهٔ زاغ اولورمی بلبل * همصحبت خار اولورمی سنبل
اول مرد جوان ندرکه هربار * ایلرسن انك ایچون اوزك خوار
سن شه قزی اول فقیر زاده * سن شاه سوار اوبز پیاده
شهزاده کدایه رام اولورمی * ماهی یه فلك مقام اولورمی
چون ایتدی پری بو سوزلری کوش * لال اولدی باشنده قالمدی هوش
خوف ایتدی که دایه اوله دلتنك * ناکاه طوقینه شیشه یه سنك
کریان اوله دیده سی بوسوزدن * یاشی کبی کندین اته کوزدن
بیك سوزایله دیدی کای دل ارام * ای رأیکه نور مشتری رام
عاشقلغمه تعجب ایتمه * انصافدن اوزکه راهه کیتمه
عشق الده میدر صفارمی عقله * افسانه لری کلورمی نقله
بنیادمی یقدی تیشهٔ عشق * دام اولدی پری یه شیشهٔ عشق
بن عشقه اوزممی طالب اولدم * کندممی بلایه راغب اولدم
تقدیر بنی بلایه صالدی * حکم ازل اختیارم الدی
بویلیمش ازلده سر نوشتم * کیم فاش اوله خلقه سر کذشتم
ای دایه قتی دلیردر عشق * بز شیر شکارکیردر عشق
طعن ایلمه عاشق اولدیغمچون * افتادهٔ صادق اولدیغمچون
سن هیچ کله بلبل اولمدکی * اوارهٔ کاکل اولمدکی
عاشقلغه کندم ایتمدم میل * کوزیاشینی قیلمدم اوزم سیل
صالدی بنی بو بلایه تقدیر * انك اولدی قدرله پای تدبیر
اول کونلری ایلزمیسن یاد * کیم عشق ایله ایتدك آه وفریاد
دلدادهٔ اولوب فلان جوانه * ایلر ایدك آه عاشقانه
طوتمازدك انا اتا سوزین هیچ * کورمز ایدك اشنا یوزین هیچ
کوز یاشنی آقیدوب دمادم * ایلردك اوزك بلایه همدم
اول کونلری آك که آه ایدردك * خورشید کوزین سیاه ایدردك
لیلی کبی دشتی کشت ایدردك * مجنونلغی سر کذشت ایدردك
ویردکچه بن اول زمان سکا پند * دیردك دل زاره اورمیك بند
ایشته اوبلایه بنده دوشدم * کندی اباغمله بنده دوشدم

شمدی بنی نیجه عیب ایدرسن * عاشقلغه شك وریب ایدرسن
سن ایتمز ایسك بوررده تدبیر * مرغ دل اولور بلایه نخجیر
چون دایه خبردن اولدی آگاه * سررشتهٔ غدری قیلدی کوتاه
رفق ایله دیدی که ای پری زاد * دلنك غم اولمه طوت اوزك شاد
بو عقده بی حله بولمشم راه * توفیقن ایدرسه یاور الله
شول وجهله که اونوجوانه * بر محرمی ایده لم زوانه
آلسون انی شهره داخل ایتسون * سر منزل عشقه واصل ایتسون
قیلسون انی خانه سنده مهمان * طوتسون بو نهفته رازی پنهان
فرصت دوشوروب کهی نهانی * تنهاجه کیدر کوروسن آنی
بروقت آله کور بو وجهله کام * صکره کوره لم نه ایلر ایام
اول کونه ورلدی بحثه انجام * کیم نامور ایده وصله اقدام
حاضر قیلوب انی دایه فی الحال * ایتدی اکا کای همای اقبال
چون بال اچه مرغ تیره منقار * زلفم کبی اوله اسمان تار
یعنی ایره شب سیاه اوله روز * کردون قبله ماهی انجم افروز
عزم ایله همان مقام یاره * حسرتکدهٔ جوان زاره
تدبیردن ایله آنی اکاه * قیل کندینی کندك ایله همراه
براکده اولاشدر آنی شهره * ایکن بزی قیله خلقه شهره
صکره قیل اوزین اوکده مهمان * طوت جان کبی انی تنده پنهان
فرمانن ایدنجه نامور کوش * پرواز ایچون اولدی بال بردوش
سرعت ایله اولدی راه پیما * بخشدی براق برافه کویا
بر وقت سحرکه چشم ناهید * ایلردی طلوع شمسی امید
دیکمشدی یوله جوان دوچشمن * قیلمشدی دوناودان دوچشمن
اغزنده یاردی اهدن سوز * کویا جکرنده وار ایدی کوز
اچمش ایدی چشم انتظاری * بکلردی که پیام یاری
ایردی اکا نامور صباوش * اسباب فراقه صالدی آتش
چون کوردی انی جوان محزون * حسرتله دوچشمن ایتدی پرخون
پس دیدی اکا که ای وفادار * ای نامورای خجسته کردار
کیدن کیمه درنیاز ونازك * نردن نره یه بوترك وتازك

ایتدی اکا نامور که شاد اول * لب برلب شاهد مراد اول
طوغری سکا کلمشم نه یاده * بر بشقه خبر کتورمه یاده
کلدم که قیلم فراقی برباد * ایوانن ایدم وصالن اباد
وقت اولدی که بختك اوله بیدار * مشتاقه میسر اوله دیدار
کلدم که کیدم سنکله شهره * منزل قیله یم سپهر مهره
القصه جوانه کوستروب راه * قیلدی انی ماجرادن اکاه
بحث ایتدی سپهر و مشتریدن * افسانهٔ دایهٔ پریدن
سوز سویلدیلر فراقه دائر * بحث ایتدیلر اشتیاقه دائر
تاکیم صااروب کون اولدی اخشام * سرکرمیٔ روز بولدی انجام
ایردی کیجه اولدی تیره افلاك * زنکیلره دوندی صورت خاك
قالقوب دیدی نامور جوانه * کای مست پیالهٔ شبانه
همت کمرین قوشان همان سن * پندیمه قولاق طوت ای جوان سن
شهره وارهلم سحردن اول * اکاه اوله لم خبردن اول
برلکده طوتوب یول ایکی همرنك * صحرای وسیعی قیلدیلر تنك
طی ایلدیلر صباحه دك راه * منزلکهه ایردیلر سحرکاه
برلکده اولنجه شهره داخل * ارامکه مراده واصل
الدی اوه نامور جوانی * قیلدی انی کندی میهمانی
دیدی اکا بونده قال سن ای ماه * بن واروب ایدم پری یی اکاه
دوندی اورادن حضور یاره * بیمار غمه کتوردی چاره
عرض ایتدی پری یه ماجرایی * بیلدردی وصول اشنایی
چون مژده ایشتدی نامور دن * شاد اولدی پری بوخوش خبردن
وصل ایله فراقی ایلیوب یاد * هم کلدی هم اغلدی پری زاد
جان جسمنه صیغمز اولدی انك * اعضاسی فرحله طولدی انك
عقلن یتیروب شاشوردی کندین * شوق اتشنه دوشوردی کندین
بیلمز ایدی کیم نه حاله کیرسون * بو مژدهٔ دلکشه نه ویرسون
جان نقدینی ناسز اکوردی * بر تحفهٔ کم بها کوزردی
اشکن درشاهوار قیلدی * پاینه انك نثار قیلدی
صهبای طربدن اولدی سرمست * اوازینی چرخه قیلدی پیوست

دوشدی دلی جستجوی وصله * صالدی اوزین ارزوی وصله
بیلمز ایدی کیم نوقت اولور شام * تا یا رینه قاوشوب اله کام
ماهك شب ایچوندی اضطرابی * بکلردی غروب افتابی
ایلردی سر شکنی ستاره * تا شب ایره وصله قبله چاره
لیکن صاقنوردی تیز لکدن * آتش کبی شعله خیز لکدن
تعجیلده بیلدی وار ندامت * صبرك صوکی موجب سلامت
خوشدردم صبح وصل جانان * کرمز سداراییه شام هجرانِ
اساندر اگرچه کوثرا یچمك * لیکن کوج اولور صراطی کچمك
اسکندره خوشدر اب حیوان * ظلمتده کر اولمسیدی پنهان
دولت ایدی وصل کل هزاره * منقاری ایلشمسیدی خاره
الویرمدی غنچه کل هزاره * بك کره ایلشمیجه خاره
القصه اولوب عواقب اندیش * اولبابده صبری قیلدی درپیش
پس ناموره دیدی که ای پاك * کیت ایله جوانه زهری تریاك
یعنی غمن ایت سروره تحویل * هم ما تمن ایله سوره تبدیل
صور حالنی خاطرین سؤال ایت * تنهاجه انکله حسب حال ایت

(بومبحث دایهٔ مهربانك پری یه)
(تسلی ویرمسی بیانندهدر)

راویسی بو تازه داستانك * قیلمش بو خبرله تر زبانك
کیم اول کل خار دیدهٔ درد * ازردهٔ غم رمیدهٔ درد
چون ناموری روانه قیلدی * مقصود اوقینه نشانه قیلدی
تنها قالوب اوده دایه سیله * همسایه‌لك ایتدی سایه سیله
برخیلی زمان اوسر ودلجوی * سیلاب سرشکن ایلیوب
عرض ایتدی اکا که ای دل ارام * ای دایهٔ پاك ونیك فرجام
رأیکله امل مسخر اولدی * تسخیر جوان میسر اولدی
لیکن ندر اجتماعه چاره * تدبیر ندر وصال یاره
ممکنمی جوانه محرم اولمق * برکیجه انکله همدم اولمق
یول وارمی حصولینه امیدك * ای دایه ندر صوابدیدك
چون دایه ایشتدی بوجوابی * حل ایلدی عقدهٔ خطابی
ایتدی اکا کای بت پریزاد * ای صورت حسن عشقه بهزاد

صبرایت کوره لم زمانه نیلر * آه شب عاشقانه نیلر
برشب دوشسر اجتماعه فرصت * اقبال ویرر وصاله رخصت
مقصوده ظفر بولورسن البت * همبزم جوان اولورسن البت
صبر ایله نکارزم ایلمه آه * البتده ویرر مرادك الله
مادام که بخت یارمزدر * شهباز امل شکارمزدر
سررشتهٔ کام چیقمز الدن * دامان مرام چیقمز الدن
برکیجه وصال اولور میسر * اقبالك اولور مراده رهبر
بوسوزله پری‌یه کلدی ارام * قیلدی اوزینی تحمله رام

(خطاب ساقی)

ساقی قنی قانه بکزر بن می * قاندر بنی باده صون پیاپی
اول باده که یادکار جمدر * سرمایهٔ افتخار جمدر
روشندر انکله جام خورشید * نامیدر انکله نام جمشید
اول باده که جسم جامه جاندر * که آب که آتش رواندر
آیینهٔ جامی میله قیل صاف * سیر ایله جهانی قاف تا قاف
سیمابه هوایه نارە آبه * آیینه‌یه ماهه افتابه
بکزتمك آنی قنی خطادر * چشم مهه نسبت عمادر
مزج ایله مزاجه آشنا اول * اسکندر وخضره رهنما اول
مزج ایتمه‌ده انی بولمه حرفه * صالمه اوزیکی خطای صرفه
ساقی بزه آتش روان ویر * سرچشمهٔ خضردن نشان ویر
می‌ویرکه بودم خجسته دمدر * کیم همدم اولورسه جامه جمدر
ساقی ویراو مابه الحیاتی * عطاشه سبیل قیل فراتی
کلرنك ایدوب آبله شرابی * قیل مزج آتش ایله آبی
اول می که سهیل کورسه آنی * دیدارینه بخش ایدر یمانی
یاقوت روان ولعل سیال * مینایه حریص وجامه میال
اندن بکا صون برایکی کاسه * تا قالمیه یاسلو دلده تاسه
سررشتهٔ دردە بستە دردل * سنك غم ایله شکستە دردل
می‌ویرکه اوله کشوده کوکلم * طبعن قیله آزموده کوکلم
اول میله مشامم ایله پرطیب * تاشاهد قصه‌یه ویرم زیب

قیل باب حیاتی میله مفتوح * ویرراح ایله جسم مرده‌یه روح
دوندردی فلکک بنی کمانه * تیر غمه ایلدی نشانه
می صون کاله‌م انتقامم آلدن * حاصل قیله‌یم مرامم آلدن
باشینه چالام پیاله طاشین * یعنی قیرایم قدحله باشن
می صون بکا سن نوای نیله * صال وجده نوای نایی میله
می صون که اوله‌م فسانه پرداز * مستانه قیلم بیانه اغاز
تادم چکه نای نیله خامه‌م * گلگون اوله رنگ میله نامه‌م
تاخامه‌یی ایلیوب فسونساز * افسونله اولم فسانه پرداز
بلکه اوله بو کتاب تکمیل * بو عقده‌م ایده شراب تحلیل
گوینده‌ٔ عشق ایدوب زبانی * اکمال ایده‌یم بو داستانی
اتمام ایده‌یم کتاب عشقی * دفتر قیله‌یم حساب عشقی
تاکیم قاله برگذار بندن * عاشقلره یادگار بندن

(بومبحث پرینك خواب حسرتدن اویانوب یلدزلرله)
(سخنگوی ومهربان ایله دردفراقه چاره‌جوی اولدیغی بیانده‌در)

برشب که سپهر نجم افروز * قیلشدی نجوم اهرمن سوز
چکمشدی صف ستاره کانی * اچشدی طریق کهکشانی
ایتمشدی چراغ ماهی روشن * مریخه یاغلمشدی جوشن
صالمشدی سهیله مشتری میل * ایلردی شمعه لیلی لیل
ویرمشدی دوزن ستاره ناهید * ایلردی سکاه واوجی تمهید
برتازه چیچکدی هر ستاره * دونمشدی فلک شکوفه زاره
نسرینی گورن صانوردی نسرین * پروانه‌یه بنکزمشدی پروین
اولمش ایدی هرستاره برگل * یکسان ایدی سنبله سنبل
که خنده ایدردی که تبسم * هم شمع ایدی هم شکوفه انجم
چون خوابدن اولدی ماه بیدار * یلدزلره قیلدی عرض دیدار
یعنی اوپریوش گل اندام * چون گوردی خوابگهده آرام
ایکی گوزن اچدی آسمانه * صوباغلدی جوی کهکشانه
چشمندن اقتدی سیل آبی * اشکی ایله سلدی نقش خوابی
اوج فلکه چیقاردی آهن * آتشلره یاقدی مهر وماهن

آفندی

آقندی مثال انجم اشکن * دوندردی کواکبه سرشکن
ناهیده دوشنجه چشم زاری * ساز طربن قرلدی تازی
چون اولدی عطارده قلم کش * تقویم نجومه دوشدی آتش
کوردکده ستارهٔ یمانی * یاد ایتدی جوان مهربانی
ایتدی اکا کای ستارهٔ پاك * ای مشعلهٔ بلند افلاك
ای یارمه بنکزین ستاره * بن بختی سیاهه یوقمی چاره
غمدن نه کیجه‌م نه کوندزم وار * یارب نه سیاه یلدزم وار
میل ایتمدی خوابه تا سحرگاه * یلدزلره باقدی ایلدی آه
چوق سویلدی سوز سینه‌دن سوز * تا صبح اچلنجه یوممادی کوز
چون طوغدی کون اولدی صبح روشن * نوری ایله قیلدی عالمی شن
جلب ایتدی حضوره مهربانی * ایتدی اکا کشف داستانی
بیخوابلغن حکایت ایتدی * دردندن اکا شکایت ایتدی
یانم دیدی ای خجسته دایه * صال باشمه لطفك ایله سایه
شمدنکرو صبره طاقتم یوق * غمدن شب روز راحتم یوق
سوکیلو دکلیم سکا بن * آخر اچیرمیسن بکا سن
ای دایه سن ایت بو دردہ چاره * کا اولدم غم ایله هزار پاره
مردملر اوصاندی کوز یاشمدن * آشدی کوزمك یاشی باشمدن
قویمه اوله خلقه فاش رازم * پامال نشیب اوله فرازم
لایقمی که داستان اولم بن * رسوای جهانیان اولم بن
چون حالنه واقف اولدی انك * یاندی اوده قلبی مهربانك
ایتدی اکا کای بت پریزاد * ای رشك نگار کلك بهزاد
چشمك یاشنی سیل اولمه گریان * بیك دایه کوزك یاشنه قربان
آه ایتمه یتر بو آه و ناله * کلبرکك تره اقتمه ژاله
اولمه سر زلفکه کرهزن * زنجیریکی قیلمه مشکه رهزن
بالای بلندك ایلمه پست * قیلمه ایکی نرکسك سیه مست
پیراهنك ایتمه کل کبی چاك * قیل سینه کی خار غصه‌دن پاك
درمانینی بن بولم بو دردك * تدبیرن ایدم بو آه سردك
بو شب کوتورم سنی جوانه * جانانی قیلم انیس جانه
کوش ایتدی پری چو نام یاری * آه ایلدی قالمدی قراری

بیك شوق ایله دیدی مهربانه * کای مرغ وفایه اشیانه
عقلی نه یه رهنمای ایدرسن * وصلنده انك نه رای ایدرسن
مأمول میدر مراده ایرمك * ممکنمی کل امیدی دیرمك
دایه دیدی اکه کای پریوش * ای عشق جوانله دل پر اتش
بن ناموراميد خواهی * شمدی ایدرم جوانه راهی
قیلسون اکا ماجرایی تفهیم * آمد شمد راه وصلی تعلیم
صبرایتسون انکله تاشبانکاه * احوال جهاندن اولسون اگاه
تاکیم ایره شب سیاه اوله روز * مشرق شهی اوله مغرب افروز
هر کس اوله مست بادهٔ خواب * مجبور اوله خوابه شیخ ایله شاب
باغلایه کوزن چنده نرکس * میل ایده سکوته شمع مجلس
تبدیل لباس ایدوب نهانی * تنهاکورز کیدوب جوانی
تاصبح ایدوب اکا عرض دلخواه * عودت ایده رز بنه سحرگاه
ورآبی ایدنجه دایه دن کوش * ایتدی اوزینی پری فراموش
داتکلکندن اولدی ازاد * گل کبی اچلدی خرم وشاد
چون رائی بواولدی مهربانك * کیم حل ایده مشکلن جوانك
ویردی سوزه ناموره فیصل * قیلدی ایشی رآینه محول
کیت دیدی جوانی ایله اکاه * سویله که بوشب طلوع ایدرماه
اول زشك پری مسافر کدر * ناهید فلك معاشر کدر
اول ماه که مهر اسماندر * بوکیجه سپهره میهماندر
بوجهله قیل جوانی تبشیر * مقصورهٔ قلبن ایله تنویر
هم کرلودوت اوزکه دن بوحالی * هم اوزکه دن ایله بزمی خالی
چون نامور الدی بونویدی * رام ایلدی شاهد امیدی
اهنك اشتاب قیلدی درحال * باز ایتدی عزیمته پروبال
اول آنده اولوب جوانه واصل * کام طرفینی قیلدی حاصل
تبشیر قیلوب قدوم یاری * شاد ایتدی دل جوان زاری
چون اولدی جوان خبردن اگاه * بیك سوز جکرله چکدی برآه
ازقالدی نشاطدن ویره جان * جان ایده اول نویده قربان
اولسیدی ویزردی خانمانن * ایلردی نثار نقد جانن
اقتدی مثال کوهر اشکن * دیزدی مژهیه سراسر اشکن

پس ایتدی که ای برید مقصود * ای رأیکه رام بخت مسعود
نمك کرك ایسه ایله فرمان * ایتمك کرك ایسه بذل ایدهم جان
ایتدی که کرکدر اولمق اگاه * تا قیلمیه مکر چرخ بدخواه
معقول دکلدر اولمق ایمن * شاید که اوله کمینده دشمن
ایمدی کرك ای جوان خوشرای * بزده اولهلم نشین ارای
بسط ایلیه‌لم بساط رازی * یکرنك ایدهلم نیاز ونازی
براکده ایکی حریف محرم * هم مشرب وهم زبان وهمدم
بر انجمن ایتدیلر مهیا * کاویره ایدی اکا ثریا
یك نغمه اولوب ایکی هم آواز * اهنك ایله بزمه ویردیلر ساز
اماده قیلوب شکوفه وطیب * خلوتکه بزمه ویردیلر زیب
دخت رزی ایلیوب سمن پوش * مینا ایله قیلدیلر هم اغوش
زلفن طارایوب عروس عودین * ناهیده یتوزدیلر سرودین
احضار اولنوب می ونی وچنك * اسباب نشاطه ویردیلر رنك
چون بزم طرب مصور اولدی * اسباب صفا میسر اولدی
حسرتله قویوب دل انتظاره * کوز باغلادیلر قدوم یاره
چون خسرو خاوران شبانکاه * نصب ایلدی قیروانه خرکاه
کیدی فلك اطلس سیه رنك * ناهید سروده قیلدی اهنك
میل ایتدی سیاهه شاهد روز * اولدی مه روشن انجم افروز
شب قیلدی عروس مهری مستور * ماه اولدی ستارکانه کنجور
چون منقضی اولدی ثلثی لیلن * اقدی صویی جوی خوابه میلن
عزم ایلدی خوابکاهه هرکس * هربرده کسلدی قالمدی سس
قالمادی حرمده کمسه بیدار * نه جاریه قالدی نه پرستار
میل ایتدی منامه شاه بانو * مهد اولدی خیال خوابه زانو
رفتاره کلوب پریله دایه * میل ایتدی خرامه سرو وسایه
ادمدن اولوب نهان پریوار * شبرولکه اولدیلر خریدار
بر راه طوتوب ایکی هوا خواه * اولدیلر امله پای در راه
سرعتده مسابقتله باده * بر آنده اولا شدیلر مراده
سیار اولوب اول ایکی ستاره * ایردیلر اوآنده کوی یاره
اولدیلر امید کاهه واصل * مهمانکدهٔ مراده داخل

چون کوردی پری جوان زاری * یاندی اوده صبر واختیاری
براه چکوب جهانی یاقدی * هم دایه‌یی هم جوانی یاقدی
چاك ایلدی جامهٔ قرارین * یاندردی زمام اختیارین
چون کوردی جوان بوطرفه حالی * سوز دیمکه قالمدی مجالی
مجنونلره دوندی حیرتندن * آتشلره یاندی غیرتندن
قویمادی هجوم بهت وحیرت * چشمنده بکایه قابلیت
خشك اولدی دوچشم اشك باری * قالمادی بکایه اقتداری
مبهوت واصم چو جسم بیجان * دیدار پری‌یه قالدی حیران
چوق ایستدی کیم براه قیلسون * جانانه‌یه بر نکاه قیلسون
آه ایتمکه مانع اولدی حیرت * نظاره‌یه حائل اولدی غیرت
چون کوردی بوحیرتی پریزاد * برقاندها اولدی شوقی مزداد
ایتدی ندر ای جوان مشتاق * نولدك نیچون اولدی طاقتك طاق
اولدك نه‌یه ای رمیده خاموش * کیم ایتدی سنی بوکونه بیهوش
ای غنچه آچل بهار کلدی * ای آوجی اویان شکار کلدی
مهمانمز اولدی بخت بیدار * اقبال ایله قیلدی عرض دیدار
ای بلبل آچلدی شاهد کل * زلفن طارادی عروس سنبل
بلمم نه ایچون خموشسن سن * پروانهٔ شعله پوشسن سن
آچلدی کل اولدی باغ کلرنك * فوت ایتمه بهارن ای شباهنك
بر کیجه‌در الده لیلهٔ قدر * بیل قدرن اولیل سعدك ای بدر
سر چشمه‌یه کلدی آب حیوان * بول اولمدن اول آنی پنهان
چوق اشك دوکوب پس اول سمن پوش * قیلدی انی مهرایله دراغوش
دوتدی الن اول دو هفته ماهن * بوس ایتدی دونرکس سیاهن
زلف سیهیله سلدی اشکن * مزج ایلدی مشك ایله سر شکن
امدردی اکا لبان نوشن * میله برینه کتوردی هوشن
چوق کوزیاشی دوکدی اول لبی نوش * تا اچدی کوزن جوان مدهوش
خوابیدهٔ حیرت اولدی بیدار * مدهوش عدمکن اولدی هشیار
بربرین الن طوتوب ایکی ای * خلوتکه بزمی قیلدیلر جای
بك دیکری ایلیوب دراغوش * هجران غمن ایتدیلر فراموش
که اویدی جوان پری ایاغن * شرح ایلدی اکه سینه داغن

که ایتدی پری جوان الن بوس * هم جلوهٔ بلبلِ اولدی طاوس
کاه ایتدی پری جوانی مفتون * کاه اولدی جوان پری یه مجنون
که زلفن ایدوب پری کرهگیر * کوستردی جوانه شکل زنجیر
که لعلن ایدوب جوان شکرخند * عرض ایتدی پری یه شربت قند
ابروسی انك کمان خورشید * کیسوسی بونك کمند امید
چشمنده بونك سیاه مستی * زلفنده انك خطا پرستی
اوچشم سیهله فتنه پرداز * بوتیر نکهله مردم انداز
اوزلف فشان بو چهره افروز * اوروزی شب ایتدی بوشبی روز
چون اولدی پری جوانله سرکرم * محو اولدی حجاب و قالدی شرم
میدان نشاط ایتدی ساقی * اولدی می و جام ایله ملاقی
اول اوقودی قدح دعاسن * پس باشلادی وصف می صفاسن
جمشید زمانن ایلیوب یاد * بزم می قیلدی خسرواباد
دخت رزی قویدیلر مزاده * باده‌یله قدحله باده
اولدی می ایله سهیلکون جام * هنکامهٔ جام بولدی هنکام
می جام ایله جام میله کلفام * که جام می اولدی کاه می جام
قیلدی می ایله جوانی * همرنك کل ایتدی ارغوانی
که صوندی پری‌یه که جوانه * که یاسمنه که ارغوانه
قانون مغنیٔ خوش اهنك * ناهید فلکله چنك‌در چنك
مینای شراب آتشین خوی * آینهٔ مهله روی در روی
چون بزمه نشاط کلدی میدن * سازنده دم اوردی نای ونیدن
چون قیلدی مقدماتی تمهید * بی پرده‌فلکدن ایندی ناهید
دف دائره شکلن ایتدی تصویر * ارواحی انکله قیلدی تسخیر
نی سینه‌سن ایتدی شرحه شرحه * باشلادی نوای عشق شرحه
جوش نی ایله خروش بربط * قیلدی می شط پیالهٔ بط
مزماردن ایردی صوت داوود * ناقوس دم اولدی تختهٔ عود
پرواوله قیلدی بزم وراحی * بی غلغله قلقل صراحی
مینای می اولدی ارغوان رنك * چون قیلدی نی ارغنونه اهنك
سنطوره سطور چکدی مضراب * قانونه کمانی قیلدی محراب
نی باربذ اولدی هم نکیسا * می هم خضر اولدی هم مسیحا

الماس ایله مزج اولنجه یاقوت * یاقوت روح اولوردی یاقوت
صهبا ایچیلوب سورلدی مستی * قانون جم اوزره می پرستی
افسانهٔ شمعی ایلیوب طی * پروانه‌لك ایتدی ساغر می
می اولدی کل پیاله لاله * بلبل کبی مطرب ایتدی ناله
که میله اولوب پیاله افروز * پروانه‌یه قیلدیلر شبی روز
که سوز وکدازی قیلدیلر طی * که نازونیازه ویردیلر پی
خسروله مصاحب اولدی شیرین * هم انجمن اولدی ویس ورامین
مجنونی شکار قیلدی لیلا * رام ایلدی یوسفی زلیخا
عذرایه موافق اولدی وامق * معشوقنه واصل اولدی عاشق
که ذوق ایله باده ایندیلر نوش * که شوق ایله نغمه قیلدیلر کوش
مست ایتدی پری‌یی نشئهٔ می * جان ویردی جوانه نفحهٔ می
می‌قیلدی بساط بزمی کلفام * براشدی فلکله کردش جام
پروانهٔ مجلس اولدی پروین * سوز دلن ایتدی نغمه تلقین
عیوقه ایر شدی نالهٔ چنك * کسب ایتدی سهیل باده دن رنك
پیمانه‌یه دوندی کاسهٔ ماه * رشك فلك اولدی انجمنگاه
القصه اول ایکی ارزو خواه * کیف اوزره او کیجه تا سحرگاه
نوش ایتدیلر اشتیاق جامن * صبح ایلدیلر فراق شامن
چون اولدی طلوع صبح نزدیك * مشکین ورق شب اولدی باریك
دم چکدی خروس صبحگاهی * او یقودن اویاندی مرغ ماهی
دامن کش اولوب دو کفه میزان * مشك شبن ایتدی نرخن ارزان
کوستردی حمایلینی جوزا * دیو شبه اولدی دهشت افزا
منشیٔ خط شعاع شعرا * پروانهٔ صبحه چکدی طغرا
برجیس قیلوب سپهری تنویر * انوار سهیلی ایتدی تفسیر
کوستردی زحل فراق شکلن * رسم ایلدی اشتیاق شکلن
چشمن شفق ایتدی غمله پرخون * دامان سپهری قیلدی کلکون
محو ایتدی فلك حیات نقشن * عدمه بنات نعشن
حسرتله سحر تنفس ایتدی * خون شفقی تجسس ایتدی
چون اولدی شبه‌شفق ظفریاب * قالمادی چراغ عیشده تاب
کلکونه مسخر اولدی شبدیز * شبرنگی غائب ایتدی پرویز

اشته بو درایشی آسمانڭ * عهدنده ثباتی یوق جهانڭ
تا ایتمیه بغرینی ادمك خون * ایتمز بر ایچیم صو ایله ممنون
هیچ کمسه ایله وفاسی یوقش * تاواراتمش آشناسی یوقش
کل یوق که لباسن ایتمامش چاك * دل یوق که اساسن ایتمامش خاك
هر پرده که یاندیرر چراغن * روغنکش ایدر فتیله داغن
کاوسی قیلان کلاهدن دور * کیخسروی تختکاهدن دور
اسکندرك ایتدی روزینی شام * قویمادی که آله چشمه‌دن کام
فرهادڭ آقندی قاناو باشن * سنك ستم ایله قیردی باشن
مجنونی دوشوردی کوه ودشته * او غرتدی هزار سر کذشته
القصه جوان ایله پریزاد * چون وقت سحردن ایتدیلر یاد
کوزیاشنی قیلدیلر شفق رنك * مینای شرابه اوردیلر سنك
یعنی که ایروب زمان دوری * ترك طرب ایتدیلر ضروری
دوندردی یوزن پری جوانه * کای مرغ بلایه آشیانه
شمدی که نشاطه ایردی انجام * قالدی می نابدن تهی جام
دوندرسه کرك وداع جامن * تلخ ایتسه کرك نشاط کامن
ارتق بزه یول کوروندی ای ماه * اولسق کرك آشناقه همراه
سن طوت بنه نابورله آرام * صبرایت کوره‌لم نه ایلر ایام
اقبال اولورسه کر بزه یار * رهبرلك ایدرسه بخت بیدار
همبزم اولورز بنه دوهمرنك * ناهید سپهری ایلرز چنك
پس دایه‌یه ایتدی کای وفادار * ای پرده کش حریم اسرار
وقت اولدی که راهجوی اولالم * دلداره وداع کوی اولالم
تعجیل ایده‌لم که تنکدر وقت * اینهٔ صبره سنکدر وقت
چون منتظر ایدی دایه عزمه * درحال وداع قیلدی بزمه
حسرتله قویوب جوانی انجام * صبح املینی قیلدیلر شام
شبپرده قیلوب سواد لیلی * کتم ایتدیلر آتش سهیلی
مژکانکهه ایردیلر سحرگاه * هیچ کمسه‌یی ایتمدیلر آگاه
چون یاردن ایریلوب پریزاد * کنج غمی مسکن ایتدی ناشاد
زلفی کبی دوشدی پیچ وتابه * حسرت ایله کیردی جامه خوابه

المزدی اکرچه چشمنی خواب * ممکن دکل ایدی نقش برآب
لیکن اوزین اوردی خوابه ناچار * تا اکلامه یه رقیب بیدار
چون کورمز ایدی اوزنده یارا * ایلر ایدی خصم ایله مدارا
ناچار ایدی چون اوخانه بردوش * روبهله ایدردی خواب خرکوش
بالنه قومشدی کرچه باشن * لیکن اقیدردی قانلو یاشن
سیلاب ایدوب اشك اضطرابن * ال قانه بویاردی جامه خوابن
بودرد ایله قالدی زارو نومید
تاصبح اچلدی طوغدی خورشید
تمت
م

مقدمهٔ دستارخیال

نامیله خدانك ایتدم اغاز * اولدم بو خیاله كار پرداز
هر نامه كه انكله نامی اولمز * شهنامه‌ده اولسه نامی اولمز
بردر اوخدای پاك واقدس * الك پست‌قماشی چرخ اطلس
برذره شموس مشعلندن * برقطره بحور منهلندن
هپ قدرتیدر كه بی تحاشی * نسج ایتدی بونیلكون قماشی
هپ صنع جلیلیدر ایدن كار * دركار دكل قلمله پركار
نقاشی بوسقف پرنكارك * نساجی بو چرخ سبز تارك
امریله بو كوی تیره دوار * خورشید ثوابتیله سیار
بیكارجه بنات پرده داری * برحجله‌یه الدی بو عماری
پربركره در اسیر تدویر * ایتمش انی اول حكیم تسخیر
بیك پرده اچار قپار ایچنده * نستر سه انی بیار ایچنده
كرخامنه بخته ایتسه بیك جوش * لایسئل در اودیكه سرپوش
بی شبهه اودر حكیم مطلق * مخصوصدر اكا حكمت انجق
برلیكنه روز و شب كواهی * ویرمكده سفیدی وسیاهی
بیحد صلواة هم او پاكه * كیم ویردی شرف وجودی خاكه
احمد كه جهانی طوتدی نوری * نور اولدی عوالمه ظهوری
محمود ادی هم مقامی محمود * نوریله كورندی بود ونابود
اول فاتح باب افرینش * فهرست كتاب افرینش
اول مظهر سر اسم اعظم * كنجور خزینهٔ مطلسم
هم آلنه صحبنه تحیات * كانلرله مكرم اكرمیات
بونامه كه برجهان بنادر * هر پاك بنانی برجهاندر
عبرت الور اهل دانش اندن * اكلر كه نلر چیقار جهاندن
بغدادده ایتدم انی ازبر * ارایش هر كتاب و دفتر
چوق شعبده كوستر مطلسم * دهرك نه قماش اولدیغن هم
بونامه‌یه هركس اولدی دستار * صارلدی باشینه مست وهشیار
بونامه اكرچه مختصردر * لكن با قیلوزسه معتبردر
سوس ویردی قلم بو داستانه * اولسون دیو بر اثر جهانه
بونامه‌یه چون ختام ویردم * دستار خیال نام ویردم

همواره بونی نیاز مندم * بو زمزمه ایله ساز مندم
کاکسون اوقویان بوداستانی * خیر ایله بو عبد ناتوانی

قصهٔ امیرزاده

بو پردهیی کشف ایدن کهن راز * اولمش بو اصولده سخن ساز
کیم وار ایدی برامیرزاده * روشن کهر ولطیف وساده
کشمیری ایتدی اوسرو کشمیر * ایتمشدی سوزی اوشهری تسخیر
چون دریتیم اودرة التاج * مام وپدره دکلدی محتاج
هم کمسهیه اولمامشدی داماد * ازاده ایدی اوسرو ازاد
اولمشیدی جواناق ایله نامی * نامیدی جوان جواندی نامی
لالا ایدی اکا برکهن پیر * ایتمشدی جوانی ضبط وتسخیر
کاراکه وکاردان وهشیار * طارتمزدی انی عیار عیار
کندی کبی فرخ ایدی اسمی * اسمیله بر اولمشیدی جسمی
بکلردی جوانی کرچه فرخ * تاسورمیه هر پیادهیه رخ
اما که جوان دوشوب خیاله * دل باغلامشیدی بر محاله
دوشمشدی خیال کیمیایه * ویرمشدی وجود سیمیایه
افسانه اوقوردی بو عالیدن * بحث ایلرایدی خفی جلیدن
برکون دیدی فرخه که لالا * ای قدر سخن سنکله بالا
یوقمی عجبا جهانده برار * استاد وحکیم وکیمیا کر
هم اوله قرله داستان ران * هم شمس اولهپوتهسنده پنهان
چوقدن اریرم بو آرزوده * سیماب کبی بو جستجوده
طویدم وار ایمش یمنده برار * کایلر مسی کیمیا ایله زر
وارمش الی همده سیمیاده * استاد طلسم وکیمیاده
فرخ دیدی اکا کای جوانبخت * اولمه بو خیال ایله دلسخت
یوق اصلی بو صنعتك یلاندر * عنقا کبی اوده بی نشاندر
یول بولمدی کمسه هیچ بو کنجه * چوق سادهلری دوشوردی رنجه
بودخی ایچون چکلدی چوق رنج * رنج اولدی عیان کورنمدی کنج
یوق کنج بولان بو کیمیادن * برنقش کورن بو سیمیادن
بورنك نیجه خیالکاری * ایتمشدر اسیر خاکساری
قازونلری مفلس ایتدی بورنك * کوستردی نیجه جوانه نیرنك

شایسته دکل که مرد هشیار * کندین ایده همعیار عیار
بو واهمه نك یوزن کورن یوق * دستار خیالنی اورن یوق
سرمایهٔ سیمیا عدمدر * البته نتیجه سی ندمدر
جوینده بو کاجهانده پك چوق * اما اثرین بولان برار یوق

حکایهٔ کیمیاکر

کندی پدرمدن ایلدم کوش * کیم دیدی برافت نظر پوش
یعنی جوه کوزلو برسیه مرد * قلبی قاره یوزی زر کبی زرد
دوشدکجه نظر اوکعیاره * کویا بولا نوردی سم قاره
کلمش ایدی برزمان بوشهره * بولمشدی بوصنعت ایله شهره
فرماندهی برجواندی شهرك * دولابنه دوشمامشدی دهرك
القصه اومرد تیره اندیش * ابلیس اوزی لباسی درویش
اولجه قپاقی اوروب خیاله * ویرمش ایدی قوت احتماله
شویله که اوکار آزموده * مقدار کفایه زرسوده
خاکستر ایله قاریشدیروب پك * ایتمش ایدی تسمیه طبرنك
برشیشهٔ صاروب حریف عیار * صکره ارادی اوعطره عطار
هم صاتدی اونام ایله اوکردی * عطاره او حیله رهنوردی
چون ویردی دوزن بو بولده کاره * اول صیرفیٔ کهن ستاره
فرمانده‌ه برعریضه یازدی * اول صاحب جاهه چاه قازدی
عرض ایتدی که مرد کارسنجم * همسکهٔ نوعیار کنجم
واردر خبرم بو کیمیادن * سیمرغ وطلسم وسیمیادن
تدبیرم ایله طلا اولور مس * اکسیر خیاله قلب اولور حس
فرمانده ایدنجه بوسوزی کوش * دریا کبی حرصی ایلدی جوش
دیدی نه کرکسه ایله تدبیر * تاکیم اوانده مرادتسخیر
عیار دیدی طبرنك ایستر * تااوله امل حصول کستر
فرمانده اوانده ایتدی فرمان * تاکیم بولنه بوردرده درمان
درحال آراندی کوچه بازار * جوینده لك ایتدی مست وهشیار
قرنغان ایدی صانکه شهر کشمیر * جوینده اوشهر ایچنده کفکیر
کاره صاریلوب مثال دستار * جوینده یه اولدیلر پرستار
عطار کورنجه جستجویی * اقدی طمعندن اغزی صویی

جو بنده ایله اولوب سخنزان * وار بنده دیدی اوکهنه درمان
عرض ایتدی اکا اوتیره خاکی * اول باده ویرن هزار پاکی
درکار ایدی کاره چونکه درکار * چون وار ایدی احتیاج ناچار
الدی صاتون اول سیاه کردی * بولمق املیله راه زردی
چون کلدی طبرنك اولدی حاضر * فرماندهی کاره قیلدی ناظر
قاتدی دها اکا برقاچ اجزا * کوستردی نظرده جوزی جوزا
بش نوع صوایله قیلدی تخمیر * پنجابه مسخر اولدی کشمیر
منفخ بولندی کلدی منقل * اتش کورنجه دوندی هیکل
صنعتله ایدوب غباری اذهاب * ایتدی ذهب اشکار اوقلاب
منفاخ نفسدی پوته دیسز * بلمم نه چوراب اوردی ایبسز
فرمانده اولنجه خاك برسر * یعنی توز ایچنده کوردی چون زر
چکدی کوزینه او کرددن میل * کوردی اونظرله پشه یی فیل
اذعانی ارتدی پوتهٔ خواب * قایدی نظرین هوای سیماب
چون اولدی خیالی نقش اوآبه * الداندی اوساده نقش خوابه
بك سکه اوردی حرصی جانه * کویا ایچروسی ضربخانه
واردر دیدی کیمیا محقق * کنجی بولورم انکاه مطلق
امر ایتدی بولك دها طبرنك * شمدی ایدیکز بوکاره درنك
بوردی نیجه پیر ایله جوانی * اراندی بولنمدی نشانی
استاده بیوردی قنده واربو * دیدی بولنور خطاده بو بو
خلخال صوینده بر یوصوندر * ماهی ونهنکدن مصوندر
بیلمز انی لیك هر براستاد * هر کوزه کورنمز اول پریزاد
فرمانده اکر ایدرسه فرمان * بش اید، کاور بودرده درمان
چون چشمنی حرص باغلامشدی * کارین چوریکیله صاغلامشدی
پیش وپس کاره باقیوب هیچ * دستارخیاله اوردی صدپیچ
کنجوره بیوردی کای در مدار * استاده کتور هزار دینار
چون ایردی هزار اول هزبره * ماننده بخار چیقدی ابره
بیك برق اوروب اخر اولدی فرار * فرماندهه اتش اوردی طرار
حالا کیدش اوغلم اول کیدشدز * ظن ایتمه که کیمیا برایشدز

بوغل وغش ایله اولدی محتاج * انجامی اوقلب سکه یه تاج
دستار خیالدر جهان هپ * نساجی پری کبی نهان هپ
مسموعی اولنجه نام دستار * لالایه دیدی جوان هشیار
سویله که نصلدر اول عمامه * کیم صارمش انی خیال خامه
دستار اوله می خیالدن هیچ * کیم ایلمش اول خیالی سرپیچ
فرخ ایشدنجه بو خطابی * فرق ایتدی خطا ایله صوابی
دیدی اکا کای امیر اکاه * فرخنده سنکله افسر وکاه
دستار عجیب داستاندر * احوال زمانه ترجماندر
دکلـه بودراشته اول کهنزاز * کیم وهم ایله اولمشیدی دمساز

دستارخیال

نساج سخن حریف لفاف * اولمش بوروشله داستان باف
کیم واردی جهانده بر جوانمرد * دستار ینه قونمامشدی هیچ کرد
ایلردی خطا ایلنده خانلق * ملکنده سورردی کامرانلق
ممدوحی ایدی جهانیانك * دیرلردی نظامیدر جهانك
مشهور ایدی کامراندی نامی * طوتمشدی اوسمتی احتشامی
بیلمز ایدی مالنك حسابن * اچمشدی سخاوجود بابن
محتاجه ویردی کنج بی رنج * یکساندی یانده خاك ایله کنج
دستاره مراقی واردی غایت * ایلردی کلاهدن شکایت
صارمشدی انی خیال دستار * دستار ارار دی چار ناچار
تاکلدی اوشهره برکهن کار * طورمزدی باشنده هیچ دستار
پیرایدی ولیك حیله ده کنج * حیله یله بولوردی کنج بی رنج
کچمشدی سپهر چنبرندن * اولمشدی خبیر هر برندن
بتاشدی خیال کامرانی * اول هیچه صاپان جهانیانی
هرنیتدی ایسه اوپرفسانه * کندینی ایلتدی کامرانه
عرض ایتدی کهبن عمامه بافم * بوفنده عجیب موشکافم
نسج ایلرم اویله پاك دستار * خورشیدانی کورسه دیرکه دست آر
دلبند اکانار کیسوی حور * کشمیره کیدز ایشتسه فغفور
دولاب سپهر دستکاهم * دستاره کور نمامش کلاهم
رامشکر چرخ رشته بافم * کیسوی فرشته در کلافم

استبرقه رغبت ایلمز هیچ * کورسه انی شیخ طیلسان پیچ
خاصیتی چوق اونو قماشك * هیچ اورنکی یوق اونو قماشك
ازجمله کیم انی صارسه باشه * ایلر نفسی نفوذ طاشه
اکا کوز ینوردفینه لرهپ * منقادی اولور خزینه لرهپ
خز سنزلری ایلر آشکارا * هیچ کمسه‌یه ایلمز مدارا
برخاصه‌سی ده حرام زاده * کور مکده قالور انی پیاده
یعنی اکا هیچ نکاهی ایرمز * ایرسه دخی پیچ وتاب ویرمز
کیدیردی قوشاندی اول خیالی * فرض ایتدی عمامه برمحالی
بوسوزی ایدنجه کامران کوش * اوزناجنی ایلدی فراموش
اول رتبه سوندی بوخبردن * کیم ایتمدی فرق پایی سردن
حضاره دیدی ندر بو تسخیر * دستار دکل بو ملك کشمیر
استاد هزار قدر الحق * استاد وار ایسه بودر انجق
باشدن اتیلورمی بویله دستار * هم باشده طورر بیلورهم اسرار
پیچلکاری بر بر ایلر افشا * عمامه اولورمی بوندن اعلا
هیچ اولمز ایسه بوطرفه دستار * پیچلردن ایدر بزی خبردار
اندازه ندر بو نو قماشه * ایا چیقامی بوکار باشه
چون یوق ایدی ایچلرنده برپیر * تا ایده بو پیچ وتابه تدبیر
نوجاه ایدی اغلبی جوان هم * بونلرله برایدی کامران هم
هیچ بیری دکلدی دوراندیش * تا ایلیه احتیاطی درپیش
کمسه دیمدی خیالدر بو * منصوبهٔ احتمالدر بو
اولسیدی کراویله اینجه برکار * لابد نظره اولوردی دوچار
کراورسه ایدی او بولده دستار * کندی باشنه صارار دی طرار
هیچ باقدیلر قوریله باشه * چیقسون دیدیلر بوکار باشه
نساج نه‌دیرسه حاضر اولسون * تاکار نهفته ظاهر اولسون
ماکوك بولندی کارکه هم * باش قویدی بوکاره اینجه سرهم
نساج کورنجه التفاتی * دستاره اولان توجهاتی
بیلدی که وجودبولدی سحری * معجز یرینه طوتلدی سحری
کوردی که فسونی ایتدی تأثیر * اعجاز کبی قلوبی تسخیر
نه صارغه باقدی نه کلاهه * درت الله صارلدی دستکاهه

حیله

حیله یله رواج ویردی کاره * تسخیر خیاله بولدی چاره
کورکیمنه زایتسدی خامه‌لر * اولدردی نه تلخکامه‌لر
سوس ویردی سرخیال خامه * پیچلك ایله پیچش عمامه
کویا ایپه چیقدی کهنه جانباز * بازی وفسونه قیلدی آغاز
نه پود عیان نه تار معلوم * عمامه طوقوردی لیك موهوم
وهم ایله ایدی اورتبه محبوك * یوق دیردی کورن الندہ ماکوك
دولاب عدمده دستکاهی * ایرمز ایدی کمسه‌نك نکاهی
خوانده سماط لن ترانی * حلواسی انکده تن تنانی
مشغول ایدی مردکار کاره * صارمشدی خیال پود وتاره
هر برایشه بر قاپاق اورردی * هپ ایشلری قاپالو کورردی
چون یچدی براز زمان ارادن * سسن چیقمدی طبل سیمیادن
امرایلدی کامران که برمرد * اولسون بوخیاله ریسمان کرد
بافنده‌یه اولسون آفرین بر * عمامه‌یه منتظر دیسون سر
چون الدی بوامری کامراندن * ایرالدی رونده استاندن
بافنده‌یه کلدی بوخبرله * کیردی ایچرویه کروفرله
کوردی که اومرد کارپرداز * ایلرسر دستکهده پرواز
سرعتله برال کلور کیدردی * لکن کوره مزدی کیمسه نیدردی
برشی یوغیدی نظرده اما * پنهان ایدی کار مرد پیدا
ابتدیجه نکاه دستکاهه * نفسنجه دوشردی اشتباهه
چون کورمدی دستکهده دستار * پیچلیکنه ذاهب اولدی ناچار
پیچ اولدیغن ایتمامکچون اظهار * خاصیت پیچ وتاب دستار
واردی ایلرویه موقفندن * نادمدی براز توقفندن
شرم ایله ایدوب همان دهن باز * بافنده‌یه اولدی آفرین ساز
کاحسنت ایا یگانهٔ دهر * فرخندهٔ قدومك ایله بوشهر
باش باغلایه‌لی قره‌هاله * نسج ایتمدی دهر بویله کاله
پس سویلیوب امر کامرانی * دستارینه صاردی داستانی
بیك ارغج ارشله ایتدی عودت * ویردی ینه اول خیاله قوت
عرض ایلدی کای بلند خرکاه * چوق رازنهاندن اولدم آگاه
دور ایدلی چرخ پیچ درپیچ * بربویله صارق صارلمامش هیچ

خلیا اکلود وسیپا نار * هیچ صارمادی کمسه بویله دستار
بر تازه قماش بی بدلدر * وار ایسه بو حلقهٔ زحلدر
اینجیدی اورتبه تار و پودی * کلمزدی کورنمکه وجودی
ایتدیسه ده عرض ماجرایی * احوال طلسم وکیمیایی
لیك ایتمدی کامرانی قانع * تصدیقه توهم اولدی مانع
کوندردی دهانیچه خبردار * چیقسون دیدی باشه کار دستار
کوندردیکی هر حریف چالاك * یوق اولدیغن ایتمشیکن ادراك
کوردم دیرایدی ایدردی اصرار * یوقلق نظرنده کورنه لر ار
بیچاره صانوردی کندینی بیچ * دستاره دیمزدی بیچدر هیچ
چون ایلك کیدن دیمشدی کوردم * دستارینی اول خیالن اوردم
هپ اویدیلر ایلکه صوك کیدنلر * دستار خیالی سیر ایدنلر
کمسه دیه بیلمدی صارق یوق * شیطانك ایاغی وار چارق یوق
بر پیچ سوزی مرد پیچدانك * یلدر مشیدی کوزن جهانك
یوقدی ایدن التزام کاری * تا کلایه کاربود وتاری
کبرندن ایدردی کیمسی عار * اولمزدی نتیجه جوی دستار
باقمزدی کیمی تعصبندن * عجب ایلر ایدی تعجبندن
عمامه سنه کیمی اوروب پیچ * دیردی بوطراقده یوق بزم هیچ
کیمی دیر ایدی بوسیمیادر * سرپوش طلسم وکیمیادر
سویلردی کیمی نه کر کدر * خلیا ایله وهم مشترکدر
ماکوکی باشنده پاره انسون * کیم پیچ ایسه یوزی قاره انسون
پیچلکدن ایدردی جمله سی پیچ * بولنمدی برقو جمیان هیچ
کوستردی باش خلاصه برار * با کبرنژاد وپاك کوهر
تا کمسه یه ایتیوب مدارا * افسانه یی ایده آشکارا
برلشمز ایدی ایکی هم آواز * تا ایلیه جلوه شاهد راز
بریانه آتوب هراس ترسی * بی وهم ایده لر خیال پرسی
اوخصم بوکابو اکا دشمن * بر وقت اودکلدی بوندن ایمن
القصه اووهم هیچ در هیچ * قیاش ایدی کامرانی پرپیچ
ایتدکجه عمامه سوزلرین کوش * قالعنار اوتورر اولوردی خاموش
اولمش ایدی اول عمامه اندیش * دستار بولنده صنالکه دوریش

دیکمشدی زبان کفنکوبی * بکاردی نسیج آرزویی
اغرتدی باشن خیال دستار * احضاربنی ایتدی اخر اصرار
نساجه کیدنجه بو خبرلر * دستاردن اولدی نیجه سرلر
بیلدی که درنك جائز اولمز * قالورسه صارق کلاهی بولمز
نسج ایلدیکی قماش تزویر * شاید ویره رنك ایدرسه تأخیر
کوندردی خبر که ایتدی دستار * برتپسی ایله براورتی درکار
برلکده کلاه کارانی * کاوز دستم ایله صارام بن انی
چون بونلر اولاندی هپ مهیا * افسونه رواج ویردی خلیا
بافندهٔ چیره دست عیار * وار کبی النده صانکه دستار
قالقوب اباغه دیدیکه ای ناس * ظن ایتمیه سز بونی که کرپاس
نادیده براوزکه پرنیاندر * پیچلردن اودلستان نهاندر
سررشته‌یه اولدی چون کره‌زن * برخلق جهانه اولدی رهزن
ایتمشدی حریف کار پنهان * دستار خیاله خلقی حیران
سحار ایدی صان اومردعیار * کاولمشدی اسیری مست وهشیار
ساعدلرین ایلینجه تشمیر * اوپدی الن استین تسخیر
کیفیجه کلاهه صاردی دستار * مست ایلدی خلقی کندی هشیار
تعظیم ایله قویدی اول مباهی * تپسی به عمامه سز کلاهی
اعیانه عیان دکلدی منديل * پیچلك آنی ایلمشدی تمثیل
اول رتبه که التباس ایدردی * هرکس بوغی وارقیاس ایدردی
آخرنه ایسه اوباش بلاسن * قالدیر دیلر اوقیوب دعاسن
صورتلر اوکنده اول خیالی * معنیلر ایچنده بی مآلی
باش اوزره کتوردیلر حضوره * باش باغلادیلر سرور وسوره
هرکس باغ اوزره بکار ایکن * خلیابی خیاله اکلر ایکن
پوشیدهٔ بی رفع قیلدی نساج * کوستردی اوزین عمامه‌سز تاج
القشلادیلر جمیع حضار * تحسین ایدرك انی زهی کار
عمامه سنی اوبی نشانك * کیدردی باشینه کامرانك
نساج بیلوردی یوق بوکاله * کندی ده شاشاردی بوخیاله
برعمر ایدی اول عمامه‌سز تاج * تفصیلی هزار عمره محتاج
هرکسده هزار افرینلر * تقلید زمانه نوزمینلر

میدان خیاله ات سورشلر * کور مایش ایچنده چوق کورشلر
تحسین ایدر ایدی آنی هر کس * اول لاشه‌یه جمله سیدی کرکس
القصه وجود سر برابشدن * بو قلقلره طوغری برکیدیشدن
چیقدی نه‌لر اولدی اشکارا * بیك رنك چیقاردی برمدارا
هر کس اکابر هدیه ویردی * دستاری قدر وباله کیردی
سیم وزره غرق اولدی نساج * نساجکن اولدی صاحب تاج
برچوق پاره‌لر الوب صاوشدی * مقصودینه عاقبت قاوشدی
کورسن که او کون نه کاردوندی * نه کار که کاربار دوندی
لبریز ایدی بهت او انجمنده * حیرت کل اچاردی اول چمنده
زنجیر اوریاوردی پای موره * سرمه چکیلوردی چشم کوره
سیان کوز بنوردی کاه وکاهو * بربرده کزردی آه وآهو
اولمشدی زمانه‌نك کوزی کور * فیلی کورر ایدی دیر ایدی مور
هر کسده براحتمال وهمی * صارمش قولاغن خیال وهمی
طولمشسه نه ایله کوش هوشی * انی کورر ایدی چشم کوشی
وقتیله نه سویلشسه استاد * کوشینه ایدردی اول سوزی یاد
وهمه مثلا دیسیدی دستار * دستار کورردی انی ناچار
چون کورمدی کامران عمامه * باش صالامدی خیال خامه
باشنده همان طویاردی برتاج * دستاره کورردی تاجی محتاج
لیکن اوقدر کورردی اغراق * کیم اول یوق ایچون قالوردی مشتاق
حس ایتمسه ده باشنده دستار * تغالیط ویرردی حال حضار
باقدقجه تلاش خاص وعامه * کویا کورنوردی برعمامه
حیرتده ایدی توهمندن * اول واهمه‌نك تجسمندن
سویلردی ندر بو حال یارب * حق دیمکه یوق مجال یارب
دستاره بدل زمانه حیفا * کیدردی بکا کلاه اخفا
بن اول کلهه ایناتمشدم * اول نقش برآبه قانمشدم
دیردم که کلهه کیرسه انسان * کوزلردن اولورمی هیچ پنهان
کرچك ایمش اول کلاه کرچك * کیدم انی بنده قالمدی شك
دستارم انکچون اولدی پنهان * نامم دخی روزکاره دستان
که دیردی که صاردی دست تقدیر * بوصاریغی هیچ ایدرمی تفسیر

تنهابکامی صارلدی دستار * دستاره کیم اولمدی پرستار
هیچ قالدی یانده کامرانك * اقبال وتوجهی جهانك
وجدانی خبرو برردی ایشدن * لکن چکنوردی سر زنشدن
پیچیده ایدی خیاله پیچلك * ویرمزدی مجال قاله پیچلك
اذعانی طو یاردی یوق عمامه * دوشمه دیرایدی خیال خامه
لکن قاپامشدی کوزلر اول مرد * خلقك طولامشدی باشنه درد
دیردی بورکنده بونه آیا * کیزاو بکا حلقه آشکارا
نه شعبده در بو آسمانده * برنجی پیچم عجب جهانده
مقصود نهان عمامه موهوم * بیلمزدی که نیاسون او مظلوم
دونمزدی باشنده کامر اناق * دیردی که بکا حرام خانلق
خانلقمی ایدر حرامزاده * کیتسونمی بوتاج وتخت باده
القصه اوکار پخته نساج * اول پنبه یه اولدی سخت حلاج
طویمشدی اوکون بوحالی برپیر * ایتمشدی بوحال اکاده تأثیر
کار ایتمشیدی او پیره بوکار * کیم کندی ایننده قالدی بوعار
کندی وطنیچون ایتدی ایوای * اولدلئیدی حیف دهره رسوای
الدانجیلقله شهرت الدك * دهرك نظرنده پست قالدك
بر بی سر وپای بی عمامه * جوراب اوره بونجه خاص وعامه
دستار بن الندن ایلیوب داد * ایلردی بوچندی بیتی انشاد
ضرب المثل اولمسونمی بو بیت * باسه بدل اولمسونمی بو بیت
نادیده صارق صاروب زمانه * کیدردی کلاه کامرانه
بوابلك خطاسیدر خطانك * کیم باشنی صاردی ماجرانك
بوکاله خطاده نسج اولندی * اول خطه ده بوخطا بولندی
نه شعبده درکه بونجه نظار * برشبهه ایچون دیه بوغه وار
بویو قلیغی هیچ بیلین یوق * مشکل بوراسی که یوق دین یوق
ایشته بوخیالدندر انجق * واریوق اراسنده محواولور حق
اواسیدی کراحتیاط ایشده * دستار قالوردی سرزنشده
ایشده اولیدی کرتأمل * باساخته پیچلکه تحمل
چیقمزدی باشه بوکار موهوم * نساج ونسیج اولوردی معلوم
چون یوق ایدی ایچلرنده برمرد * کار آکه وکابل وجهانکر

برباوه سر نیاز موده * ایتدی نیجه بك كلهر بوده
فریاد خطا بایه سندن * تقلید وریا بایه سندن
یارب بونه اعتقاد باطل * کاهر اکدن ایتدی خلقی عاطل
صد حیف که براساس موهوم * انظارده طوتدی حق مکتوم
مفقود میدر بشرده اذعان * یوقمی نظرنده نور امعان
تجویز اولنورمی لاابالی * برا ولکه یه بیچلك احتمالی
ایشته یاقار ادمی بو اشکال * مردود قاور نظرده اقبال
الله بصیرت ایتسون احسان * یوقسه متنبه اولمز انسان
طرارك ایشی کلاه قاپمق * قاپدرمه یوانه ایشی صاپمق
برملعبه‌در جهان که دستار * ایتمش آنی کندینه پرستار
عاقلمی بو صورته قانانلر * دستار خیالی وارصانانلر
افسوس که بر حریف چالاك * الدی نیجه‌نك باشندن ادراك
براولکه‌یی پایمال قیلدی * بیچیره دل خیال قیلدی
اینجه دوشونلسه بوخیاله * ویرمزمی نتیجه برمحاله
کورنیلدی نورسیده لکلر * اچدی کلهه نیچه دلکلر
اولسه‌ده نظرده هر بری جن * چارپار نظرین حداثتسن
برشهری دوشوردی برمداهن * نیتسون بو کاساخورده کاهن
جوینده کرك که کامل اولسون * تانسج مراد حاصل اولسون
ایشته بو نتیجهٔ تعصب * نسج ایتدی عمامهٔ تعجب
بو واهمه‌لر غرضله منصوص * ایا بشره یتهمی مخصوص
پوچ اولدی غرضله حیف عالم * هیچ اولدی مداهنه‌یله ادم
پیمانه‌لری غرضله لبریز * بونلر بد ونیك ایدرمی تمییز
اظهار مخالفت نه دشوار * بربویله جهانه برجهاندار
چون ایردی مقاله بومقامه * فرخ سوزی باغلادی ختامه
لطف ایله اولوب جوان شکرخند * طوطیء مقالی قیلدی پرقند
دیدی اکاکای دبیر فرخ * دانای خیال چین وخلخ
بك نسجی کوزل بوداستانك * دستاری قاپمش آسمانك
اولدم متنبه ای خرد مند * بوسوز بکا اولدی بربیوك پند
یوقمی دها براثر پدردن * تا حصه آلەم بن اول اثردن

یاقدی جکرم غرضلی سوزلر * کور اولدی یازق غرضله کوزلر
اولمش برنه پشه مشکله باق * دیمك آقه قاره قاره یه آق
دستارجهان غرضله منسوج * انك ایله پنبه سیده محلوج
کشمیر ایسه‌ده صارنمه شالن * کشمیره باغشله شال ومالن
بنیادی خرابدر جهانك * دولابی سرابدر جهانك
فرخ کوربچك جوانی هشیار * کوستردی سخنده بشقه برکار
رقصه بولوب موافق حال * دیدی اکا کای سپهر اقبال
بکزر او افسانه‌بو شاله * دیردی پدرم براهل حاله

﴿ حکایهٔ روباه ﴾

کیم دلکوبی کوردیلر کرزان * افتان ایدی کاه کاه خیزان
صوردی بری کای‌دونده روباه * بوینده نیچون‌سن ایله آکاه
دیدی که برندن ایلدم کوش * کیم شهرده برسر ستم پوش
اشترلری درقطار ایدرمش * زورایله زبون بارایدرمش
روباهه دیدی که ای تبهکار * دیوانه میسن بونیجه کفتار
بکزر دوه‌یه نره‌لك که مردم * ایتسون سنی جستجوده ره‌کم
روبه دیدی کیم دکلسن آکاه * پرعربده در بوکهنه خرکاه
حقمده دیرایسه برغرضکار * اشتربچه دربو کیم اولور یار
دلکولکم اکلادنجه تابن * کیدر ارا برده پوست الدن
اشته بوده برغریب دستان * روبهله شتر نظرده یکسان
امانه کاربین پرهوش * کوردکجه اولور بوحالی خاموش
کیم دهر اوله‌لی بو ایدی هپ حال * بر وقت دکشمدی بو منوال
هر کیمسه که اوله هوش وفرهنك * آنمز بو خیالخانه‌یه سنك
ایش صاحبی او یله ایش اوکارمش * دستاری اورن بوکونه صارمش
هنکامه اولور که برستمکار * دنیانی ایدر ستمله بیزار
هنکام کاور که پیر مظلوم * برسخت جوان النده مألوم
دریاده کهی بنا ایدر شهر * برشهری برانده که یقار دهر
که بردر آبدار وشهوار * غلطان حس وخاکده قالور خوار
نه ماه جبین نه نازنینلر * نه زلف نه طره نه چینلر
قالدی ستم آتشنده پیچان * شمشیر ستمله اولدی بیجان

نه تاج نه تختلر که کردون * برلحظه ایچنده قیلدی وارون
بی سر نیجه خسروی کلاهلر * غلطیدهٔ خاك نیجه شهلر
چوق بی کنهی سپهر غدار * بیك قید هوانه قیلدی دوچار
کیمسی عطشدن ایلیور آه * کیمی صوایچنده غرق وکمراه
فرعونه خدالق ایتدیرن کیم * جمشیده کدالق ایتدیرن کیم
که برسك ایچون زبون اولور شیر * برپشه یه کاه پیل نخچیر
عدل وستمه ویرر مساوات * دهرك نظرنده یوق مبالات
قانونی یوق اسباب دهرك * تابع اکا دوری ماه ومهرك
که بخت ایله کهنه کلاهٔ خر * تعظیم بولور مثال افسر
فرخ سوزی ختم ایدنجه تکرار * اولدی اوسوزه جوان خریدار
دیدی نیجه در اوکلاهٔ خر * بخت ایله نه کونه بولدی زیور
فرخ دیدی بوغریبدر پك * یعنی مثل عجیبدر پك

حکایهٔ بخت وجهد

کیم برکون ایکیسی بخت ایله جهد * بربرلری ایله قیلدیلر عهد
تا کوستره هر کس اوز خیالن * نادیده قماش بی مثالن
هر کس هنرین ایدوب مهیا * اوز معرفتن ایده هویدا
اولدی ایکیسیده صنعت اندیش * ویردی ایشه هر بری پس وپیش
اول ایشه بخت قالدی آغاز * کاواری براشك باشیله همراز
بر کلاهٔ خرنمای کهنه * کوش ودم وپوستدن برهنه
دوشمش ایدی رهکذرده پامال * بخت انی کورنجه اولدی درحال
اول کلاهٔ خر نماده پنهان * جهد انده بوکاره قالدی حیران
قرق اللی دقیقه صکره بربیر * زناری بلنده تار تسخیر
کوردی اوراده کلوب بوباشی * کویا قوشی اوردی اندی طاشی
پرکار کبی دولاندی دورین * تا ایلیه فهم سر وغورین
کشف ایلدیکی نشانه لردن * ازبرلدیکی فسانه لردن
دیدی که سرخر مسیحا * مطلق بودر ایلم تحاشا
بو کله اوکلاهٔ موقر * کنك بریدر سپهر اخضر
خرمهره سنه بولنجه رشته * کوندردی همان خبر کذشته
کاری بری بینه بیك حشمله * زرین بت مجمر وعمله

صاغنده صولنده نیجه رهبان * تقدیس بولنده هپ ثناخوان
شماس و کشیش وقس وقسیس * هپ بر یره کلدی اهل تقدیس
اطرافن آلوب مثال پرکار * تعظیم ایله اولدیلر پرستار
پاك ایلدیلر غبار و خاکن * طوندیلرال اوزره جسم پاکن
باش اوزره کوتوردیلر اوهیچی * دستار خیال پیچ پیچی
ایتدکجه نظر اوباشه اوباش * دیردی متحسرانه ای کاش
بر بویله اشك باشی اولیدم * بر بویله بیوك شرف بولیدم
من بعد تعصبه صارلمام * اشك باشی دیسه‌لر طارلمام
باشلر او زرنده کزدی اوباش * آدم بوکا اولمسونمی اوباش
بو حالی کورنجه جهد ناکام * دوندی باشی باشدن اولدی سرسام
عرض ایلدی بخته کای سرافراز * بن کورمامشم بو کونه اعجاز
باشه چیقام سنکله ای بخت * هرحالده بن زبون وسن سخت
قالمام ینه لیك صنعتمدن * طورمام کیروسعی و همتمدن
خرکاه لرایله خوشجه قال سن * مغز خردی براپلرم بن
مغز ایسترم ای بلند پرواز * بن لاشه‌یه بالم ایلم باز
کاهی کم و که فزونسن ای بخت * سنده قدره زبونسن ای بخت
یوق هیچ سنك الکده برشی * بز مرده‌یز ایکیمز قدرحی
ایتدکجه جوان بو حالی تصویر * ایلردی جنونه عقلی زنجیر
سویلرایدی فرخه که ای پیر * ای رأیی ایدن صوابی تسخیر
خرکاه‌یه منزل اولسه کیوان * خرکاه جهانه قاله حیران
خرکه‌لی یی ده سن ایتمه تحقیر * زیرا او دخی اسیر تقدیر
نه بختك النده نه فرشته * تقدیرك النده‌در بورشته
سن سعیده سن اکرچه هپ لیك * تقدیرك النده در بدونیك
برقوری قفایی کاه ایدر تاج * که عکسنه ابنوس اولور عاج
کرمابه وکیبا ودستار * حکم قدرك یانده ناچار
ظن ایتمه کلاه و بخت وسردر * هپ منشأی بونلرك قدردر
ایسترسه قدرذهب اولور خاك * دیبا وحریر خار وخاشاك
خوشلاندی جوان بونو مثلدن * بوقصهٔ نغز بی بدلدن
لالایه دیدی ندر بو عالم * بو قبی عجباجهانده آدم

صالمش نیجه کاردانی بی رخت * خرگاهی کاران ایدن بخت
بر پوله ایدر ادیبی محتاج * خرگاهی خلقه کوستر تاج
فرخ بونی ایشیدنجه براه * چکدی که تنوره دوندی خرگاه
بو آهه جوان تعجب ایتدی * بیك کره خیالی کلدی کیتدی
دیدی که سبب ندر بو آهه * دستاری صارانمی وار کلاهه
فرخ دیدی کای بلند فرمان * صالدی بنی حیرته بو دستان
ایا کیم ایده بو کاره تدبیر * کیم نسج ایده بو جنونه زنجیر
ایتدکجه نظر بونو مثاله * بر کهنه مثل کلور خیاله

حکایهٔ سخندان

نه طرفه درر اول فسانهٔ نغز * کیم بر سخن آشنای پرمغز
کرمابه یه اولمشیدی سرکرم * ایلردی ولیك کیرمکه شرم
بر شیئه دکلدی چونکه مالك * محنت زده لکدن ایدی هالك
کیردی ایچرو یه خواه ناخواه * برقورنه یه کلدی مرد اکاه
چون بیقانوب اولدی فارغ اول مرد * کرمابه دن اولدی آتشی سرد
فکر ایلر ایدی خلاصه چاره * بر پاره سی یوق هزار پاره
فوطه قوریدردی کرچه یاشن * اندیشه طراردی لیك باشن
سعی ایتدی که صاوشه اورادن * برراه بولوب چیقه ارادن
لکن کوزه دیردی آنی نا طور * قو بمازدی که بر یکا اوله دور
چون کورمدی چاره پاره سز مرد * باشلادی نیازه چاره سز مرد
کیم اقچه یه قالدی کار الهی * ایته بنی آقچه روسیاهی
بر اقچه ایله مراد حاصل * بامر سل کل غیث ارسل
ایلر کن اوساده دل توسل * کرمابه یه دوشدی بر تزلزل
صاز صالدی تمام او سخت بنیاد * طاس فلکه ایرشدی فریاد
هنکامه قوپنجه اویله ناکاه * بی راه خلاصه بولدی یوزراه
بیچاره خلاص اولوب کیدرکن * بر مدرسه دن مرور ایدرکن
کوردی برینی دوست بالا * دیردی که ایادهنده مولا
لطف ایت بکا بخش قیل بیك التون * تا راحت وعیشم اوله افزون
بونی ایشیدنجه قیلدی فریاد * کای خام خیال کار برباد
کرمابه یی شمدی اب قیلدی * بر اقچه ایچون خراب قیلدی

سن ایسترسین هزار دینار * نه فکر عبث نه کار دشوار
خاموش که شمدی نا کهانی * زیروزبر ایتمسون جهانی
ایشته بودخی عجیب برکار * بربشقه کلاه وبشقه دستار
القصه بوکاره عقل ایرمز * بوکالهیه تار وپود کیرمز
حیرتده قالوز بوکاره دانا * بولمز بوخیاله چاره دانا
حالی بودر ایشته روزکارك * ایرمز بوکا عقلی هوشیارك
آکلار اوقویان جهان لسانن * دستار خیال داستانن
هرقنغی خیاله جسم ویردم * وهمده اوجسمه اسم ویردم
کوردم که خیالدر نتیجه * دستاره مثالدر نتیجهٔ
سن بویله کلاه قنده کوردك * دستارینه قاچ نظیره اوزدك
چون بوقدی اووقت طالقاوقلق * ایتمزدی خروسلر طاوقلق
کوستردی رواج دال کلهلر * آیینه یه دوشدی رؤسیهلر
عالمده یشارمی راست کفتار * کایستر واری یوق فلك یوغیوار
کورمکسه غرض بوعالمی هیچ * دستار خیالی ایله سرپیچ
دستار بود استانه دستور * برقصه که تار وپودن دور
کچ کون و فساد عالمندن * مقصود ومراد عالمندن
کانلرده نظرده هیچدر هیچ * دستار خیال ایچنده برپیچ
پیچلکله تجسم ایتدی هیچلر * دستاره صارلدی نیجه پیچلر
باش باغلادی سوز بوپرده مجمل * دستار خیال بولدی فیصل
نه وار کلاه ونه وار دستار * برواردن اوزکه هیچ یوق وار
ربط ایله کوکل اوواره نورس * تاکارك اووار او کاره نورس
غایت یوجه در بو داستانم * اول اوجه فلکدی نزد بانم
الدم بوضیایی بن ضیادن * ظن ایتمه طلسم وکیمیادن
شمس ایتمسه کرضیایی تسخیر * برکون ایده مزجهانی تنویر
اولمزسه اکرضیای خورشید * روشنمی اولور کلاه جمشید
شمس اولمق ایچون ضیا کرکدر * جوهرده ایکیسی مشترکدر
برکون کوره مزفلك ضیاسز * روشن اولهمز ملك ضیاسز
بیك جلوه ایدر او هر نظرده * بربشقه اثروار اول اثرده
افاقی ایدن اضاءه مطلق * خورشید دکل ضیادر انجق

کر بو قسمه ضیا جهانی یوق ایل * خورشیدی هم آسمانی یوق بیل
بیك ذره او یاندی بر ضیادن * بیك شهر طوناندی بر ضیادن
قالسون دیرایسك چراغ روشن * ابرلمه ضیای وشمعدن سن
لکن بنده عبد کاملز بز * اول حشمت ایلنده سائلز بز
کرچرخ اکر ضیا اکر شمس * معلومدر اهل نظمه کالامس
کیم مجلسنك غلامیدرلر * هپ عکس فروغ جامیدرلر
شایسته اولورسه هفت اختر * بزم طربنده هفت ساغر
کر مجلسنی کوریدی کاوس * ایلردی کلوب ایاغنی بوس
فرض اینسه قلم علو شانن * دیر چرخ بریندز آستانن
القصه غرض بود استاندن * ما کوك وکلاف وریسماندن
تخلیص ایدی رشته بی کرهدن * المقدی بوخارو همی رهدن
هم عرض ایدی حال روز کاری * کوسترمك ایدی نهفته کاری
کاتمش نلر احتیا طسزلق * یاپمش نلر ار تباطسزلق
اساندرایش اتفاق اولورسه * مشکلدر اکر نفاق اولورسه
برادم ایدنجه برسوزی کوش * کوشیله کرك که یاراوله هوش
وارسوزایله سسده بشقه تأثیر * بو نلردر ایدن عقولی تسخیر
نه ایشلر اچارحروف ایله صوت * تابعدر اکا حیات ایله موت
طولمزسه غرضله کوش ادم * اولمز لکه دار هوش ادم
انسانه قولاق بیوك بلادر * سررشتهٔ فتنه وخطادر
من یسمع ایله یخل بر اولمش * هر کوش بوایکی سسله طولمش
کوجدر اوصدایی طوغری طویمق * هم حقی کوربده حقه اویمق
قابل دکل آدم اولماق مست * وهم اورسه اکر سبوسنه دست
مختار دکلدر آدمی زاد * بالطبع اوله مز ایشنده استاد
چوق ارکه مصیبدر سوزنده * اما طو لودر خطا اوزنده
چوق ارکه اوزنده یوق خطا هیچ * لکن او رامز صوابه بر پیچ
بر وقت کاور که برسیه مرد * غشله ایدر ادمك یوزین زرد
که هیچه کیدر هزار زر کاه * براقچه ایچون خراب خرکاه
که نیجه سره خیال دستار * وهم ایله صارار عمامهٔ عار
تمثیل قیلار نظرده کاهی * روباهی شتر غرض نکاهی

چوق کره اولور که بردم شور * روهم ایله بیك کوزی ایدر کور
چوق عقلی عقال قیلدی بو وهم * چوق دللری لال قیلدی بو وهم
نیجه سری ایتدی وهم بی مغز * اولدی نیجه پایداره پا لغز
قـلا بدر اسیاب کر دون * مشکلدر اکر دونرسه وارون

﴿ در مناجات ﴾

ای خالق عرش سندن امداد * کایتدی بنی روز کار برباد
بی جرم وخطا اسیر ومهجور * اغوش وکنار بختدن دور
چوق نائبه‌لر ز بونی اولدم * دیوانه‌لرك جنونی اولدم
هپ عکسنه دوندی بخت وارون * خون ایتدی زمانه بغریمی خون
چوق منعمه اولدم افرین خوان * هیچ دکله مدی بریسی دستان
چوق مقبلك ایلدم الن بوس * طوتمادی الم بریسی افسوس
اقلیم غناده سائل اولدم * حق محکمه سنده باطل اولدم
بونجه کس ایچنده حیف برکس * برنو رسه اولمدی مدد رس
زندان ستمده قالدم ای واه * عمان بلایه طالدم ای واه
بیکانه لك ایتدی اشنالر * شاه اولدیلر اکدیغم کدالر
کسدم بدونیكدن امیدم * براولدی سیاه ایله سفیدم
هرزمزمه دن یوزم چویردم * امید پیاله سن دویردم
قنده اوکوزل تجلیاتك * افتاده لره تسلیاتك
سن اتشی ایتمدکمی کلشن * موم اولمدیمی سنکله اهن
سن نوحه نجات ویرمدیکمی * عیسایه حیات ویرمدکمی
بحر کرمك محیط ابحر * حکمکده سنك سنین واشهر
فریادکه داد یوق ستم چوق * نولدی سکا غیرتك نیچون یوق
چیقمقده کوکه نیجه نیجه آه * هر کیجه که قنده غیرت الله
یاربّ نه اوله بنم کناهم * کیم پارلامز اختر سیاهم
نه کلمکه یول نه کتمکه وار * سندن سکا قاچق اولدی دشوار
یاربّ بنی سن براتمدکمی * دستار خیال اراتمدکمی
بودسنکهه اوزمی کالدم * ماکوك خیالی بنی دلدم
دستار خیالی بنی صاردم * پیچاکله کلاهه بنی واردم
بچدکمی کمینه نور سکدن * کسدکمی علاقه بیکسکدن

سنسز ایشم اولمسونمی دشوار * سن سویله کیمه کیدم کیم وار
قالدم غم ایلنده زار و بیکس * بیکسلره یارب اول مدد رس
فعال لما یرید سن سن * هم اقرب من ورید سن سن
تعریف ایده عمی سکا کندم * علام دکلمیسن افندم
قورتار بنی بوشکنجه دن سن * حفظ ایله بوشیر پنجه دن سن
هپ اوزکه لره طیاند یغمچون * افسانه لره ایناند یغمچون
اولدم بوسیاه درده دوچار * صاردم باشمه الملله دستار
دستاره صارلدی چوق خیالم * دوشدی نیجه پیچشه مقالم
هپ چین وخطادن ایلدم بحث * نابود وهوادن ایلدم بحث
عفو ایله کناهم الامان سن * ایتمه بنی خلقه داستان سن

* قد خاصمت الزمان ربی *
* انت سندی وانت حسبی *

تمت

قصائد عربيه

اشعار عربيه دن دها خيليجه اثار وارايسه ده ناظم ديوانك كچنلرده دوچار اولديغى خسته لك اثناسنده هر نصلسه پراكنده وضايع اوله رق بونلر بولنجه يه دكين ديوانك تأخيرى بولنه كبدلسه ارادن وقت مرور ايده جكى جهتله ان شاالله تعالى ايلروده دردست اولان ديكر بعض اثار يله برابر طبع اولنمق اوزره شمديلك بوقدر جق ايله اكتفا قلندى

يامدمعى فيم مكفوف عن الهطل * لم تبك طلا ولم تحزن على طلل
عفت ديار سعاد فى العقيق رسو * مها واعلامها مقطوعة الوشل
وودع النوم جفنى حين رحلهم * ومن فؤادى هواها غير مرتحل
لاانس فى صفحات الكرخ بعدهم * ولا رصافة تسلو القلب من كال
لقد بكيت على دار السلام بكا * جعلت دجلتها تنهل من مقل
غلوا بنو اللوم فى عذلى فوا اسفى * لاعذرلى فى هوى العذرى من عذل
ارعى النجوم وعين النجم راعية * اشكو وتشكو الهوى اما السهاد فلى
لما تواد عنى سلمى اكون كمن * تنفل احشاه عن بعض وتنفصل
وان تعد فيعود القلب منتعشا * منها كما جسد بالروح يتصل
خلوا الملام اصيحابى لقد سفحت * عينى وقلبى من العذال فى شغل
اسرى ولست خبيرا اين راحلتى * انى لعمرك فى غى وفى ضلل
يلق الهوى حيث انى شاء راحلتى * فكيف اسرى وانى حرت فى رحلى
وكنت انكره قبلا فمذ مضى * علمت ان الهوى امضى من النصل
لا تعجبوا من دموع العين اذا انحدرت * ماعادة السيل ان يمشى على مهل
وكلما صورتها العين زائلة * الا هواها فذا فى القلب لم يزل
قد حيرتنى همومى كيف احملها * يكاد يندك لوصبت على جبل
يهون من عبراتى فى الحشا شغفى * ماعشت لو ان دمعى لا ينهمل
نفسى تكلفنى انى اعلاها * بالعل والعل مشتق من العلل
وكنت قبلا اذا صورت فى حجر * صلب فقد رق لى باللين والسهل
لكننى اليوم لو مثلت فى شبح * يصد عنى كصد العين من سبل
من بعد ماكانت الزوراء فى سعة * ضاقت وسكانها باتت على وجل
قد فوضوها الى من لا يحول الى * شاك وباك ولا يفتش من فشل
لما تعاقبت الآثار من بدع * فيها فهجهجت هجنى هج مرتحل

ودعتها قائلا فيم الاقامة باا * زوراء لاناقتى فيها ولاجملى
ضاق المجال بها من بعدما انكدرت * صفائها بجميم الشر والهلل
ولم ارم هينا بعض الهوان به * ولاعلا عينه بالذل مكتحل
ماكان لى مجبر بل من مفوضها * عزلت نفسى وانى لا بمعتزل
يظن فيما بدا للخلق منه على * حق الالا لعمرى بل على بطل
يسائل الناس عما لاوقوف لهم * فاسوأ الخلق من يحتج بالجدل
ويحسب الحى ليا والنداء ندى * هيهات ان يفرق الداهى من الرعل
تاءبط الشر مهما يعترضه قلى * كانه مستعير الشر من شعل
اعلته رتبته ان فارقته لبا * ن انه رجل عار من النبل
كما السفرجل لواجلته حادثة * من سره كان لايبقى سوى الفجل
قاس ولوصب من كل البحار على * فؤاده مابرى من وصمة الشلل
فى حوله قدتطوف الناس وهو فلا * يميل عطفا ولايخل من ملل
كانه هيكل قدصب من سخط * لكى يقوم مقام اللات والهبل
وزاعم نفسه القسوى مقدمة * على جميع الورى الله من خذل
واسئل الله ان يدفع مظالمه * عنا ويقضى له ماحاز بالاجل
كفات كبود البرايا من مظالمه * ياليت فى قلبه ضيقا من الطحل
له فوأد قسى لايرق من ال * بكا كما لايرق الصخر من بلل
اولا تعجزه عن بعض ما حدثت * لكاد ان يشرك البارى من الحيل
على الورى ثقلت اثار رويته * كانها صورت من شدة الثقل
وكلما بل بالى ذكر باطنه * ظننت نفسى ان امشى على جرل
الناس تمشى وما تدرى بانفسها * من شره كالسكارى هيم الخبل
بلغه ان الامانى لاتدوم له * الا لكل امرء لابد من اجل
فسوف يعلم ماقد كان يعمله * على اصابة رأى او على خطل
لقد تحيرت فى امرى ولست ارى * لى حيلة غير ان انهى من الوهل
نفسى وانحو حما من يستعان به * خير الورى والبرايا خاتم الرسل
يامصطفى خير خلق الله كنت هدى * والشمس ماطلعت من مشرق الازل
انت العلى الذى منك السماء سمت * لولا علاك لما كان العلاء على
لولاك ماكانت الافلاك دائرة * ولاتمايلت الاغصان بالشمل
ولاهلال تبدى فى سماء سنا * الا ومن حاجبيك اهتل بالاهل

انت الحياة وانت الروح ماانتعشت * لولاك روح ولاحلت بذى حلل
اشكو اليك امورا انها حدثت * من هادم بدل اللذات بالذلل
لاعين راع تنام الليل من فزع * لا قلب ساع ينال الامن من وجل
منه المدامع تبكى والقلوب به * منغصة وهو معتد على جدل
عمت مظالمه حتى استمل منا * اصبا الصبى ومل الشيخ من كهل
منك الحما يارسول الله ان قلو * ب الخلق ضجت وضاقت من قلى الرجل
عنت عيون الاعالى من مذلته * وسودد القوم اضحت منه فى السفل
امست نوادى الامانى منه خالية * واهلها من حلى الانس فى عطل
ارى الخلائق فى شكوى ومظلمة * من صائل قد اهاب الناس بالثلل
وان اسأت فانى قد جزيت بما * اذقت من حبل من بارئ الحذل
انى وغيرى بنا فى هرا كانة * من شره وبلاء جل من جبل
حرنا بانفسنا مما الم بنا * من بأسه واعتسفنا منه بالخذل
ان كان سيئتى مولاى قد عظمت
فالعفو اعظم مايهتز من جبل
دع الدهر تسل القلب عن كل زائل * وعف داره القسوى مبيت الغوائل
اتحسب ان الدهر يوليك دائما * فلا بد ان يرميك يوما بصائل
علاك على مادام حظك معتل * وان حط مايعليه كل الوسائل
تبيت على قفر وتضحى بحائل * علام حطيط بين قفر وحائل
لما متعب اقدام سعيك دائما * بواد به كلت هجان الدلائل
لسانك سيف ان تكلم جارح * فصدك اولى عن مجيب وسائل
فلايك ذالب اذا المرء ماسلى * لسانا وسمعا من سميع وقائل
له نكد لم يحصها علم موقن * ولم تحوها شرحا متون الرسائل
يحزنك لم يحزن وان عدت باكيا * اتاك ضحوكا لائما لوم عاذل
فسل كيدة عنا اذا كنت جاهلا * فان لنا علم به علم عامل
وان ولدتنا الامهات اواخرا * ولكن لنا علم بعلم الاوائل
سكرنا كرارا من سلافة كيده * وذقنا مرارا مره بالتداول
اهان الاعالى كلها واذلهم * وخان بغسان وطى ووائل
فلا تدن نفسا للمغرة كامرء * تعز زهزوا واكتسا ذل هازل
ويرتكب الذل الحريص لرزقه * ويزعم ان الله ليس بكافل

فعش بقليل خالص من مذلة * وصد عن كثير حاصل برذائل
علاك مهانا مخبر عن مفرط * يذوق لحسن الكأس سم الهلاهل
ولا تك كالاجلاف اخوان ذلة * وانهم الحاوون رذل الاسافل
وما خففوا الاقدام الا لثقلة * وما احسنوا الا لتذكار الاطائل
تؤمل ممن فيه مجدا ورفعة * وما هو الا مهبط للشكائل
وما جئته لو كنت فيه مخيرا * ولكن لحكم الله ما من مداخل
ولابد يوما ان يشتت شملنا * ويحرمنا رؤيا الحسان الحلائل

ايا من اتى نظما بعهد الاوائل
واذكار حسان وسحبان وائل

كملت واكساك الكمال رداءه * ومن خال نقصا فيك ليس بكامل
الالك اعجاز اذا جئت منشيا * ترى دررا سودا بهز الانامل
علوت سرير الفضل احرزت تاجه * فحقك ان تدعى امير الافاضل
نسبت الى الفاروق كونك فارقا * ببيض المعانى بين حق وباطل
اتعهد اياما قضيناـ واهلها * كرام ومغنين الندا عن مناهل
اكفهم فى البسط اكفاء ابحر * وانفسهم فى الخير ذات الفعائل
مجدين فى الاحسان حتى بعهدهم * خلا الدهر طرا من سؤال وسائل
وكانوا اذا جادوا غيوثا وان علوا * شموسا معاليهم على كل شامل
وكانوا اساطين العلاء واصبحوا * محطين فى قعر مخيف وهائل
فيا اسفا للباسطين اكفهم * لمزن الندى جادت بطل ووابل
وآها على العالين مروا وودعوا * وحطوا من الاعلاء ادنى المنازل
دموعى تحكى دجلة من رصافة * وترثى على الاطلال كرخ وبابل
الا ليت تعمى عين من لبس دمعه * على ذلك العهد المضى بهاطل
انوح على الماضى وابكى لما انقضى * من العمر بل انهى انصبابى ثاكل

لعمرك ان الدهر لازال مسرعا
زوالا وان تنكر فلست بعادل

(ديكر)

زمانك قد عادى وخاصمك الدهر * ارك مصابا بالشدائد يا عمرو
نهوك عن الصدق العدو لاعله * عرضت خلاف القوم فاعترض الشر
وكم صادق تعذيبه من صداقة * يهان ويسرى فى صداقته الغدر

واسمع زيدا في البلاد لقد سرت * جايته اما معا قبها بكر
فصاحب فتى حرا اذا اعتدت العدى * يقيك ولايخشى اذ اقتحم الشر
ويغنيك عن سمر وبض اذا بدا * تخط بياض الرق اقلامه السمر
ونال العلى من يحتمى بعصدر * وبات حطيط العجز من لاله صدر
وخير فتى من حاز مجدا بعزة * ومن ينثنى ذلا يحطابه القدر
وان تأته بالمشرفى مرصع * وصوغ بمن ما تقلده الحر
لسان الفتى سيف يكلم كل من * تكلم لولا ان يغمده القبر
ولاتسع في نم ولا في تشتت * فانهما شيئان ما فيهما خير
تأبط شرا من ينم ومن سعى * لتشتيت شمل قد تأبطه الشر
ومالى اشكو العسر واليسر بعده * وما عسرة الا وعاقبها يسر
ومالى لم ابرح احوم مهيما * على شعب كالطير انكره الوكر
ليالى مرت كلها بدجنة * وماشمت ليلا آن يصرمه الفجر
واعلم ان الصبر يورث سلوة * ولكن قلبى ما يطاوعه الصبر
وما سفحت تشكو السهاد مدامعى * وكنت حولا كلما استعظم الامر
يؤمل من جبر لكل كسيرة * ومن كسره في القلب ليس له جبر
طويت صعاب البيد شوقا وسهلها * وقدسرت حتى مل عن وخدى السير
فان اشك بثى ما على ملامة * ولابد من شكوى لمن مسه الضر
الا يا خلى البال مالك لم تصف * حيا عليها دارت الشمس او البدر
اسئت لها وصفا بقولك مرة * وعندى هى الاحلى وما قلته مر
تزيح ظما الصادى وتشفى عليله * هى الراح والسلسال والروح لاغير
اذا بت معلولا تعلل بعلها * لعل بذاك العل يدركك السكر
فما لغليل الحب رى بغيرها * فعد ميتا من لا تعالجه الخمر
اراها كبرق ان تبدت وقبل ان * يناولها الساقى يهز هزنى السكر
تقطر عينا ان يحص مزجتها * فيقلب ياقوتا اذا مسها القطر
ومذ عصروها روق العصر عصرها * صفاء وماظنى على عصرها عصر
هب الراح علا بعد عل فاننى * شجون ولم يبرح يكابدنى الدهر
اسامر صدغا فوق خد كاننى * بمقمر ليل من يعلله السمر
واثنى ثنايا ذات ظلم كانها * نجوم الثريا قد تضمنها البدر
واخبر عن عين كأن لحاظها * ظبا بابليات تعمدها السحر

ويعجبنى صدر كان سبخلا * اذيب بلطف ثم قيل له صدر
ويولعنى وجه اذا الشمس اصبحت * تناظره يغشى على عينها بقر
ويغرمنى لحظ وقد بنلجت * بذكرهما الاسياف واهتزت السمر
ويوهمنى اعراضها عن تجاوب * ابخل بها فى القول ام مالها ثغر
وحاجبها قد صب دمعى كأنه * هلال اهل القطر زعما به زهر
لها عارض ان يعرض الحسن جيشه * اذا عينها عين وحاجبها سبر
عجبت لمن قد طاول الشمس حسنها * ضياء ونوراً كيف ظللها الخدز
وتشفن عن طرف كحيل كانها * حوت حورا من رامها مسه الحور
فهل لى صبر عن هواها واننى * متى عن عنها السلولى يصعب الامر
فكيف امد البال نحو خيالها * وما خلتها الا وعارضنى ذعر
غدائرها زادت على الردف ثقلة
ولولا النطاق ماتحملها الخصر

مخطرهٔ ناظم

اشبو آثار پریشانی معرض نشر واعلانه كتورمكدن مقصد ونیت عرض بضاعهٔ هنر و معرفت اولمیوب مجرد وسیلهٔ رحمت قضیه‌سی اولمغله مطالعه بیوران ذواتدن قصورلرینك ستریله برابر صاغ اولدقجه نام عاجزانه‌مك خیرایله یاد ودیوان داربقایه ارتحالدنصكره دخی رشحهٔ رحمتله روحمك شاد بیورلمسنی كمال عجز وافتقارمی اظهار ایله برابر نیاز واسترحام ایلرم آثار مذكوره‌نك طبعی اثناده اكرچه زمانك كوستره‌مش اولدیغی بعض غوائل واقعه سرعت طبع وترتیبنه مانعه اولمش ایسه‌ده بنه مساعی لازمه الدن براغلمیوب لله‌الحمد ختامی میسر اولمش وغوائل مذكوره‌دن بعضیسی كلبهٔ احزان نام رسالهٔ عاجزانه‌مده محرر بولندیغی جهتله تفصیلدن صرف نظر قلنمشدر مشهور محتشمك عالم خوابده وقوعبولان التماسی اوزرینه ترجمه‌یه ترجمه اولنه‌رق مرثیه كونه تركیب بند عاجزانه‌مه علاوه اولنان (نیزه اوزره سر پرخون حسینی كوریجك) (حیرتندن باش اچق طاغلره دوشدی خورشید) بیتندن بشقه شعرای سالفه‌نك شعری النمق ویاخود معناسی چالنمق بولی هیچ بروقتده اختیار اولنمدیغندن وشاید دیوانچهٔ عاجزانه‌مده اویله برشیٔ كوریلور ایسه مطلقا توارد قبیلندن اوله‌جغنده اشتباه اولمیوب بوده معلقات سبعه‌ده اولان (وقوفا بها صحبی علی مطیهم * یقولون لاتهلك اسا وتجمل) (وقوفا بها صحبی علی مطیهم * یقولون لاتهلك اسا وتجلد) بیتلرنده اولان توارد مشهور ایله ثابت اوله‌جغندن والحاصل بعضا كندی كندیمه سنطور چالدیغمی بیلور ایسه‌مده اندن بشقه چالمق توالری مطلقا قانون خیاله عكس انداز اولمدیغندن بوراسنی دخی كمال معذرت وخجالتله اصحاب هنر ومعرفته عرض ایدرم اشعار عاجزانه‌مدن بعضیلرینك نوزمین بولده اولمسی اصحاب هنرك مطالعه‌سیله معلوم اوله‌جغندن بورالرینی توضیحه لزوم كوریله‌مز ایسه‌ده یوزقرقنجی صحیفه‌ده‌كی غزلك ایكی وزن ایله یعنی درت مفاعیلن وایكیشر مفاعلن فعلاتن ایله اوقونه‌بیله‌جكی وبوده حقیقة نادر ونوزمین اولدیغی جهتله معلوم اولمق ایچون یالكز مطلعندن برمصرعك بورایه درجیله اكتفا قلندی

(مصرع) كورنجه آتش حسرتله یاندی دل رخ آلن (والله ولی التوفیق

اجرا جمعیتی رئیسی سابق سعادتلو ضیابك افندی حضرتلرینك اشبو دیوان بلاغت عنوانك طبع وتمثیلنه دائر نثر مرصع یولنده قلمه الدیغی تقریضدر

هر كهر منتظم كه زینت قدر واعتبار اولمز ماذون خزف و بر اثر محترم كه قیمت نشر

واشتهار بولمز مقرون تلقدر جهان بر كردونهٔ عجيبدر كه سيرانيله هر موجودى ناموجود وزمان بر طاحونهٔ غريبدر كه دورانيله هر معدودى نامعدود قيلر عاقل اودر كه همتنى اقامهٔ اثار معرفته قصر و كامل اودر كه قدرتنى ادامهٔ اذكار منقبته حصر ايدر فضلاى جهانك سر بلندى وشعراى زمانك ارجمندى سعادتلو عثمان نورس افندى كه اوج لساند، تنظيم اشعارو كوج زبانده تحكيم اثار ايتمكه قادر برشاعر ماهردر اثار بر كزيده سنك مثال خاطر افلس تارتار واشعار پسنديده سنك چو حال شاعر نورس تارمار قالمسنه نقاد كامل وقاد فاضل فخر افاضل مهر فواضل يعنى رئيس شوارى دولت ابهتلو دولتلو يوسف كامل پاشا حضرتلرى راضى وقائل اولمامغله اول مجمع كمالاتك فرمانيله جمع وترتيب واول منبع عناياتك احسانيله طبع وتبويب قلندى حتى اوفاضل زمانهٔ ديوان كذار بو وسيله ايله كوكبهٔ عالمه علم رجحان وحقا بو كامل يكانهٔ احسان شعار شو جميله ايله دبدبهٔ حاتمه رقم بطلان چكدى روادر كه اصحاب معارف وكمال اوفاضل بى مثالك ديوانى بالتفكر ثناسنى تكرار وسزادر كه ارباب عواطف ونوال بو كامل بى همالك احسانى بالتخطر دعاسنى تذكار ايدهلر

فضلاى عصردن فيضى افنديك ديوان مذكورك طبعى ايچون سويلديكى تاريخ دانشپندر

زهى ابلق سوار عرصهٔ نظم وسخندانى * كه قوبدى پاپياده نى سواران سبقخوانى
ديار رومك اول نظم آزموده قهرمانى كيم * مسخر ايلدى سيف سخنله ملك ايرانى
نقوش خامهٔ معجز طرازى نقشهٔ بهزاد * نكار كلك سحرانكيزى صورتنامهٔ مانى
نحاجت بن ستايش ايليم اول نكته پيرايه * كه شاهددر كمال ذاتنه ديوان ذيشانى
معانيسى سراپا واردات عالم غيبى * مبانيسى سراسر معنىٔ آيات قرانى
كشيده قامت خوبان كبى مصرعلرى موزون * دميده خط محبوبان كبى ابياتى روحانى
سزادر كر كلام پاك و نظم تابنا كيچون * ديار قدسده تحسينلر ايتسه روح خاقانى
هنيئاً لك ايا سرمست جام بادهٔ وحدت * كه ابريز صفا قيلدى كلامك بزم رندانى
كمال عجز ايله تاريخ طبعن عرض ايدر فيضى * بصلدى نورس عاليجنابك شعر ديوانى

١٢٩٠

مطبعهٔ عامرهده طبعى ختام بولمشدر

530